

IKAR

STEPHEN KING

Príbeh
vdovy Lisey

Každé manželstvo má dve srdcia, jedno z nich je temné. Každé manželstvo má vlastný jazyk, krásny, bolestný a desivý. A keď zostane len jeden z manželov, zostane naozaj sám? Až dva roky po smrti manžela sa Lisey Landonová rozhodne nazrieť do jeho literárnej pozostalosti. Vie, že Scott Landon, ktorý sa za života preslávil úspešnými románmi, zanechal nepublikované diela. Lisey však netuší, že jej odkázal aj hádanky, ktoré vedú do neznáma. Putuje teda do minulosti, ale aj do svetov vytvorených Scottovou fantáziou, stretáva Scottove prízraky a číta jeho posledný príbeh, hoci vie, že na poslednej strane ju možno čaká niečo oveľa horšie ako samota...

STEPHEN KING napísal vyše štyridsať kníh, patrí k najúspešnejším, najlepšie zarábajúcim spisovateľom na svete. Medzi jeho najznámejšie diela patria: *Carrie*, *Salem's Lot*, *Žiarenie*, *Podpaľáčka*, *Cujo*, *Christine*, *Misery*, *Cintorín miláčikov*, *To*, *Vrece kostí*, *Zelená mília*, *Buick 8*. Spolu s Petrom Straubom napísal fantasy romány *Talizman* a *Čierny dom*. Niekoľko kníh mu vyšlo pod pseudonymom Richard Bachman (*Muž na úteku*, *Kliatba*).

Stephen King žije v Bangore (štát Maine) s manželkou – spisovateľkou Tabithou.

Vo vydavateľstve IKAR vyšli tieto knihy Stephena Kinga:

GERALDOVA HRA
DIEVČA, KTORÉ MALO RADO
TOMA GORDONA
VRECE KOSTÍ
KLIATBA
PODPALÁČKA
VŠETKO JE MOŽNÉ (1,2)
MOBIL

STEPHEN
KING

Príbeh
vdovy Lisey

IKAR

Stephen King
Lisey's Story

Copyright © 2006 by Stephen King
Translation © 2008 by Marína Gálisová
Jacket design © 2008 by Viera Fabianová
Slovak edition © 2008 by Ikar

ISBN 978-80-551-1578-8

Venujem Tabby

Kam chodíš, keď si sama?
Kam chodíš, keď si smutná?
Kam chodíš, keď si sama?
Pôjdem za tebou
Keď zmodrejú hviezdy

RYAN ADAMS

láska

lásočka

Prvá časť

VÝPRAVA ZA HÍHA

„Keby som bola mesiacom,
viem, kam by som spadla.“

D. H. LAWRENCE – *DÚHA*

Lisey a Amanda (Všetko rovnako)

1

Pred zrakom verejnosti sú manželky známych spisovateľov neviditeľné a nik to nevedel lepšie ako Lisey Landonová. Jej manžel dostal Pulitzeru a Národnú knižnú cenu, ale Lisey v živote poskytla len jeden rozhovor. Bolo to pre známy ženský časopis, ktorý uverejňuje stĺpček s názvom „Áno, som jeho manželka!“. Zhruba polovicu päťstoslovného rozsahu vysvetľovala, že jej domáce oslovenie sa rýmuje so „Cee-Cee“. Väčšina druhej polovice sa týkala jej receptu na pomaly varený rozbif. Liseina sestra Amanda povedala, že na fotke pri tom rozhovore Lisey vyzerá tučná.

Ani jedna z Liseiných sestier nebola imúnna voči potešeniu zo štipľavej poznámky („vírenia smradu“, ako to nazýval ich otec) alebo z prepierania cudzej špinavej bielizne, no Lisey mala problém vychádzať len s Amandou. Amanda, najstaršia (a najčudáckejšia) z niekdajších debusherovských dievčat z Lisbon Falls, momentálne žila sama v dome, ktorý jej zabezpečila Lisey – v malom zateplenom domčeku neďaleko od Castle View, kde na ňu mohli dozerat' Lisey, Darla aj Cantata. Lisey ho kúpila pred siedmimi rokmi, päť rokov predtým, ako zomrel Scott. Zomrel mladý. Ako sa hovorí, predčasne. Lisey stále nešlo do hlavy, že ho už dva roky niet. Zdalo sa jej to dlhšie a zároveň ako okamih.

Keď sa Lisey konečne pustila do upratovania jeho pracovne, dlhej a krásne osvetlenej série miestností, ktoré kedysi boli len povalou nad stodolou, na tretí deň dokvitla Amanda. Lisey už vtedy dokončila inventár všetkých zahraničných vydaní (boli ich stovky), ale ešte nestihla urobiť zoznam nábytku a pripísať hviezdičky k položkám, ktoré by si mala nechať. Čakala, že Amanda sa jej spýta, prečo to, preboha, nerobí *rýchlejšie*, ale Amanda sa na nič nepýtala. Kým Lisey prešla od nábytku k

nepokojnej (a celodennej) úvahe o kartónových škatuliach s korešpondenciou naukladaných v najväčšom kumbále, Amandin záujem podľa všetkého zostal pri pôsobivých hromadách memorabií, ktoré stáli za sebou po celej dĺžke južnej steny. Chodila popri tejto hadovitej štruktúre sem a tam, takmer nič nevravela, ale často si čarbala do zošitka, ktorý si nosila so sebou.

Lisey jej nepovedala *Čo hľadáš?* ani *Čo si to zapisuješ?*. Ako Scott pri nejednej príležitosti poznamenal, Lisey mala jednu z najvzácnejších ľudských vlastností: starala sa o seba a veľmi ju netrápili ľudia, ktorí sa starali najmä do druhých. Teda pokiaľ nevyrábali výbušniny, aby ich mohli po niekom hádzať, a v Amandinom prípade sa výbušniny nikdy nedali celkom vylúčiť. Bol to typ ženy, ktorá si nemôže pomôcť a musí rýpať, typ ženy, ktorá skôr či neskôr zaručene otvorí ústa.

Jej manžel vypadol na juh z Rumfordu, kde predtým bývali („ako dva rosomáky v odvodňovacej rúre,“ povedal Scott po jednej popoludňajšej návšteve, ktorú už nikdy nemienil zopakovať), ešte v roku 1985. Jej jediné dieťa, pokrstené *Intermezzo* a skrátene nazývané *Metzie*, sa vybralo na sever do Kanady (s vodičom kamiónov ako amantom) v roku 1989. „Jedna išla na sever, druhá zase k juhu a tá tretia nevedela stále zavrieť hubu.“ To bola veršovačka ich otca, ktorú počúvali ešte ako deti, a z dcér Dandyho Davea Debushera bola tou, čo nevedela zavrieť hubu, bezpochyby Manda, ktorej dal najprv košom manžel a potom aj dcéra.

Hoci občas bolo ťažké mať Amandu v láske, Lisey nechcela, aby zostala v Rumforde sama – popravde, nedôverovala jej, keď bola sama, a hoci to nikdy nepovedali nahlas, Lisey bola presvedčená, že to isté cítia aj Darla a Cantata. A tak sa musela porozprávať so Scottom a nájsť capecodský domček, ktorý koštoval deväťdesiatšesťtisíc dolárov na drevo. Amanda sa doň čoskoro presťahovala a dala sa pomerne jednoducho kontrolovať.

Teraz bol Scott mŕtvy a Lisey sa konečne dostala k upratovaniu jeho pracovne. V polovici štvrtého dňa boli zahraničné vydania zbalené, korešpondencia označená a do istej miery usporiadaná a Lisey mala prehľad, ktorý nábytok pôjde preč a ktorý zostane. Tak prečo ju kváril pocit, že urobila málo? Od začiatku vedela, že je to práca, ktorá sa nedá urýchliť. Čo tam po všetkých nástojčivých telefonátoch a listoch, ktoré od Scottovej smrti dostala (a absolvovala aj viac než pár návštev). Povedala si, že ľudia, ktorí majú záujem o Scottovo nevydané dielo, raz aj tak dostanú, čo

chcú, ale až vtedy, keď im to bude pripravená dať. Najprv im to nebolo jasné, neboli s tým, ako sa hovorí, *uzrozumení*. Teraz sa jej zdalo, že väčšina uzrozumená je.

Na to, čo po sebe Scott zanechal, sa dali použiť rôzne slová. Jediné, ktorému úplne rozumela, bolo *memorabílie*, ale existovalo aj ďalšie, smiešne, ktoré znelo ako *inkunkábuly*. To chceli tí netrpezliví, nahovárači a zlostníci – Scottove *inkunkábuly*. Lisey ich začala v duchu nazývať Inkunkovia.

2

Bola predovšetkým, najmä odkedy dokvitla Amanda, znechutená. Akoby buď podcenila samu prácu, alebo precenila (veľmi) svoju schopnosť doviest' ju do nevyhnutného konca – nábytok uskladnený dolu v stodole, koberce zrolované a zviazané, žltý van Ryder na príjazdovej ceste vrhajúci tieň na plot medzi jej a gallowayovskou záhradou.

A nezabúdajme na smutné srdce tohto miesta, tri osobné počítače (boli štyri, ale ten v kútiku pamäti našťastie vďaka Lisey zmizol). Každý bol novší a ľahší ako ten posledný, ale aj ten najnovší bol veľký stolový model a všetky stále fungovali. Všetky boli chránené heslom a ona tie heslá nepoznala. Nikdy sa ho na ne nepýtala a netušila, aký elektronický odpad azda spí na harddiskoch počítačov. Zoznamy na nákup potravín? Básne? Erotika? Bola si istá, že sa pripájal na internet, ale netušila, aké stránky navštevoval. Amazon? Drudge? Hank Williams žije? Madam Cruella – zlaté sprchy a veža moci? Nič podobné ako to posledné však nepredpokladala, lebo sa domnievala, že by za také veci bola videla účty (alebo aspoň podozrivé položky v mesačných výpisoch) – ibaže to, samozrejme, bola hlúposť. Keby bol Scott chcel pred ňou mesačne utajiť tisíčku, mohol to urobiť. A heslá? Vtíp bol v tom, že jej ich možno aj povedal. Ale ona takéto veci zabúdala, to bolo všetko. Pripomenula si, že musí vyskúšať svoje meno. Možno keď Amanda na deň odíde domov. No zdalo sa, že to tak skoro nehrozí.

Lisey si sadla a odfúkla si z čela vlasy. *Takýmto tempom sa k rukopisom dostanem niekedy v júli*, pomyslela si. *Inkunkov porazí, keď zistia, ako pomaly mi to ide. Najmä toho posledného.*

Tomu poslednému – objavil sa pred piatimi mesiacmi – sa podarilo nepokaziť to, podarilo sa mu zachovať veľmi slušné vystupovanie, až si začala myslieť, že je možno iný. Lisey mu povedala, že Scottova pracovňa je už tak rok a pol prázdna a že už takmer nazbierala energiu, aby tam vstúpila a začala upratovať miestnosti a dávať všetko do poriadku.

Jej návštevník sa volal profesor Joseph Woodbody a pôsobil na Katedre anglistiky Pittsburskej univerzity. Pittsburská bola Scottova alma mater a Woodbodyho prednášky o Scottovi Landonovi a americkom mýte boli mimoriadne obľúbené a mimoriadne rozsiahle. Zároveň štyria jeho doktorandi písali tento rok práce o Scottovi Landonovi, a tak bolo pravdepodobne nevyhnutné, že sa z neho vyklúčil inkunský bojovník, najmä keď Lisey začala používať také vágne vyjadrenia ako *skôr skôr než neskôr* a *takmer určite niekedy počas tohto leta*. Ale až keď ho ubezpečila, že mu zavolá, len čo sa „usadí prach“, Woodbody sa prestal ovládať.

Povedal, že to, že sa s veľkým americkým spisovateľom delila o lôžko, z nej ešte nerobí správkyňu jeho literárnej pozostalosti. To, povedal, je práca pre odborníka, a pokiaľ mu je známe, pani Landonová nemá vysokoškolský diplom. Pripomenul jej čas, ktorý od smrti Scotta Landa uplynul, a klebety, ktoré sa stále šíri. Vraj existujú celé stohy nevydanej Landonovej beletrie – poviedky, dokonca romány. Nemohla by ho pustiť do pracovne? Aspoň na chvíľočku? Nemohol by nazrieť do kartotéky a zásuviek, len aby rozptýlil tie najšialenejšie klebety? Celý čas by, samozrejme, mohla byť s ním – to je bez debaty.

„Nie,“ povedala a odprevadila profesora Woodbodyho k dverám. „Ešte na to nie som pripravená.“ Prehliadala jeho podpásové údery – alebo sa o to aspoň usilovala –, lebo bol očividne rovnaký blázon ako ostatní. Iba to lepšie a o niečo dlhšie skrýval. „A keď budem mať náladu, chcem sa pozrieť na všetko, nielen na rukopisy.“

„Ale...“

Vážne naňho kývla hlavou. „Všetko rovnako.“

„Nechápem, čo tým myslíte.“

Samozrejme, že nechápal. Bola to súčasť súkromného jazyka jej manželstva. Koľkokrát Scott príbehol a zavolať „Hej, Lisey, som doma – všetko rovnako?“ Znamenalo to *je všetko v poriadku, je všetko v pohode?* Ale tak ako väčšina mocných výrazov (Scott jej

to raz vysvetlil, ale Lisey to vedela už predtým), mal aj tento svoj vnútorný význam. Človek ako Woodbody nemohol nikdy pochopiť vnútorný význam výrazu *všetko rovnako*. Lisey by mu to mohla vysvetľovať celý deň, a aj tak by to nechápal. Prečo? Lebo bol Inkunk, a keď išlo o Scotta Landona, Inkunkov zaujímalo len jedno.

„Na tom nezáleží,“ povedala profesorovi Woodbodymu v ten deň pred piatimi mesiacmi. „*Scott by to pochopil.*“

3

Keby sa Amanda spýtala Lisey, kde sú uložené veci zo Scottovho kútika pamäti – ceny, plakety a podobne –, Lisey by zaklamala (na to, že klamala zriedka, jej to šlo celkom dobre) a povedala by „vo verejnom sklade v Mechanic Falls“. Ale Amanda sa nespýtala. Ešte okázalejšie listovala v tom svojom zápisníčku, určite chcela, aby jej mladšia sestra túto tému načala správnou otázkou, ale Lisey sa na nič nepýtala. Rozmýšľala, aký je ten kút prázdny, aký prázdny a nezaujímavý bez toľkých Scottových suvenírov. Buď boli zničené (ako počítačová obrazovka), alebo príliš poškriabané a obité, takže neboli vhodné na vystavenie – taká galéria by vyvolala viac otázok, než by teraz bola schopná zodpovedať.

Amanda napokon stratila trpezlivosť a otvorila zápisník. „Pozri sa na toto,“ povedala. „Len sa pozri.“

Manda jej ukazovala prvú stranu. Na modrých linajkách, od kovových krúžkov na ľavej strane až po okraj stránky na pravej strane *{ako kódovaná správa od niektorého z tých pouličných bláznov, na ktorých človek vždy narazí v New Yorku, lebo už nie je dosť peňazí na štátom financované psychiatrické liečebne, pomyslela si Lisey unavene}*, boli čísla. Väčšinou zakrúžkované. A zopár v rámčekoch. Manda obrátila stránku a uvidela dve stránky zaplnené tým istým. Na nasledujúcej strane sa čísla končili v polovici. Posledné vyzeralo ako 846.

Amanda na ňu placho pozrela s akýmsi rozmarné arogantným výrazom, ktorý kedysi, keď mala dvanásť rokov a malá Lisey len dva, znamenal, že Manda si niečo vzala do hlavy – a väčšinou potom nasledovali slzy. Dost často práve Amandine. Lisey zistila,

že s istým záujmom (a trochu aj s hrôzou) čaká, čo tento výraz znamená tentoraz. Amanda sa správala bláznivo, odkedy sem prišla. Možno za to mohlo len to pochmúrne, dusné počasie. Pravdepodobnejšie však bolo, že to má niečo spoločné s náhlou neprítomnosťou jej dlhodobého priateľa. Ak Manda smeruje k ďalšej fáze emocionálne búrlivého počasia, lebo jej dal Charlie Corriveau kopačky, Lisey si povedala, že sa treba len obrniť. Corriveau sa jej nikdy nepáčil a nikdy mu nedôverovala, hoci bol bankár. Ako mohla tomu chlapovi dôverovať, keď na jar počas charitatívneho predaja pečiva v knižnici začula, ako ho chlapci v The Mellow Tiger volajú Ostrostrelec? Aká je to prezývka pre bankára? A čo to vlastne znamená? Určite vedel, že Manda mala v minulosti psychické problémy...

„Lisey?“ spýtala sa Amanda. Čelo mala hlboko zamračené.

„Prepáč,“ povedala Lisey, „len som sa... na chvíľu zamyslela.“

„To robíš často,“ povedala Amanda. „Tuším to máš od Scotta. Dávaj pozor, Lisey. Na každý časopis, revue a vedecké oné som napísala číslo. Na tie, čo sú poukladané pri stene.“

Lisey prikývla, akoby chápala, čo sa deje.

„Napísala som tie čísla ceruzkou, len slabo,“ pokračovala Amanda. „Keď si bola obrátená chrbtom alebo keď si bola niekde inde, lebo keby si ma videla, možno by si mi povedala, aby som prestala.“

„Nepovedala.“ Vzala zápisníček, vlhký a zmäknutý od potu svojej majiteľky. „Osemstoštyridsaťšesť! Až toľko!“ Vedela, že publikácie pri stene nepatrili k tým, ktoré by sama čítala alebo by ich držala v dome, nič také ako O, Good Housekeeping a Ms., ale Little Sewanee Review, Glimmer Train, Open City, ba aj záležitosti s nezrozumiteľnými menami ako Piskya.

„Oveľa viac,“ povedala Amanda a ukázala palcom na hromady kníh a časopisov. Keď sa na ne Lisey poriadne pozrela, uvidela, že sestra má pravdu. Muselo ich byť oveľa viac ako osemstoštyridsať. „Dokopy takmer tritisíc a fakt netuším, kam ich dáš a kto by ich chcel. Nie, osemstoštyridsaťšesť je len tých, v ktorých sú tvoje fotky.“

Vyjadрила to tak zvláštne, že Lisey to najprv nepochopila. Keď to pochopila, potešila sa. Nikdy jej nenapadlo, že môže existovať takýto nečakaný zdroj fotografií – takýto skrytý záznam doby, ktorú strávila so Scottom. Ale keď sa nad tým zamyslela, dávalo to zmysel. V čase jeho smrti boli manželmi vyše dvadsaťpäť rokov a

Scott bol počas tých rokov zarytý, neúnavný cestovateľ. Keď práve nepísal knihu, málokedy mal prestávku: čítal, prednášal, cestoval krížom-krážom po krajine, navštívil až deväťdesiat univerzitných mestečiek za rok a nikdy nepoľavil v zdanlivo nekonečnom prúde poviedok. Na väčšine potuliek bola spolu s ním. V koľkých hoteloch mu k obleku prikladala malú švédsku žehličku, zatiaľ čo na jej strane izby televízia mrmlala svoje talk show žalmy a na jeho strane potichu ťukal prenosný písací stroj (na začiatku manželstva) alebo klikal laptop (neskôr) a on sedel a díval sa naň a do čela mu padal prameň vlasov?

Manda sa na ňu kyslo dívala, jej reakcia ju očividne neuspokojila. „Na tých, ktoré sú zakrúžkované – je ich vyše šesťsto –, boli k tebe v titulkoch nezdvorilí.“

„Naozaj?“ Lisey bola zmätená.

„Ukážem ti.“ Amanda nazrela do zápisníka, prešla k ospalému radu časopisov naukladaných do komínikov, ktorý sa vinul popri stene, znovu pozrela do zápisníka a vybrala dve položky. Jedna bola draho vyzerajúca dvojročnica Kentuckej univerzity v Bowling Green v tvrdej väzbe. Druhá, časopis menšieho rozmeru, ktorý vyzeral ako študentský, sa volal Push-Pelt: jedno z tých mien, ktoré vymýšľajú študenti angličtiny, aby dobre zneli a vôbec nič neznamenali.

„Otvor ich, otvor!“ prikázala Amanda, a keď jej ich vtisla do rúk, Lisey zacítila divú a štipľavú arómu sestrinho potu. „Stránky sú označené šmončekmi papiera, vidíš?“

Šmončeky. Výraz, ktorý ich matka používala na útržky. Lisey najprv otvorila dvojročnicu a nalistovala označenú stranu. Fotka jej a Scotta bola veľmi dobrá, veľmi kvalitne vytlačená. Scott sa blížil k rečníckemu pultu a ona stála za ním a tleskala. Obecenstvo stálo dolu a tiež tleskalo. Fotka v Push-Pelt nebola zďaleka taká dobrá – body v mriežke vyzerali veľké ako hrot ceruzky s hrubou tuhou a v bučinovom papieri sa vznášali kúsky dreva, ale pozrela na ňu a rozplakala sa. Scott na nej vstupoval do nejakej hlučnej podzemnej miestnosti. Na tvári mal svoj klasický široký úsmev, ktorý akoby hovoril: okej, tak som teda tu. Ona bola krok, dva za ním a v odraze silného blesku bolo vidieť aj jej úsmev. Dokonca rozoznala aj blúzku, ktorú mala na sebe, modrú blúzku od Anne Klein so zvláštnym červeným pásikom vľavo. To, čo mala dole, sa strácalo v tieni, a tento konkrétny večer si vôbec nepamätala, ale vedela, že sú to džínsy. Keď šla von neskoro večer, vždy si

obliekla ošúchané džínsy. Titulok hlásal: *Minulý mesiac zavítala do klubu Stalag 17 Vermontskej univerzity živá legenda Scott Landon (v spoločnosti svojej frajerky). Landon zostal do záverečnej, čítal, tancoval a bavil sa. Ten človek sa vie odviazať.*

Áno. Ten človek sa vedel odviazať. Mohla to dosvedčiť.

Pozrela na všetky časopisy. Odrazu ju uchvátilo bohatstvo, ktoré by v nich mohla nájsť, a uvedomila si, že Amanda jej napokon predsa len ublížila, spôsobila jej ranu, ktorá môže ešte dlho krváčať. Bol Scott vari jediný, kto vedel o temných miestach? O špinavých temných miestach, kde je človek tak sám a zúfalo nemý? Možno nevedela všetko, čo on, ale vedela dost. Rozhodne vedela, že ho čosi mávalo a že sa po západe slnka nikdy nepozrel do zrkadla – ak sa dalo, ani na nijaký zrkadliaci povrch. A aj napriek tomu všetkému ho milovala. Lebo ten človek sa vedel odviazať.

Ale už nie. Teraz sa už nemohol odvažovať. *Pominul sa*, ako sa hovorí – a jej život prešiel do ďalšej fázy, do sólovej fázy, a teraz sa už nedá vycúvať.

Pri tých slovách sa striasla a spomenula si na veci,

(na purpur, na tarkavý bok)

na ktoré je lepšie nemyslieť, a odvrátila od nich myseľ.

„Som rada, že si našla tie fotky,“ povedala vrúčne Amande. „Si veľmi dobrá staršia sestra, vieš to?“

A ako Lisey dúfala (ale v skutočnosti sa neodvážila očakávať), Mandu to zaskočilo, prekvapilo v jej pyšnom, neposednom tanci. Neisto pozrela na Lisey, akoby pátrala po neúprimnosti a žiadnu nenašla. Postupne sa uvoľnila a stala sa z nej poddajná Amanda, s ktorou sa dá ľahšie vychádzať. Vzala do rúk zápisník a zamračene naň pozerala, akoby si nebola celkom istá, odkiaľ sa vzal. Lisey si pomyslela, že vzhľadom na posadnutosť, ktorá sa zrkadlí v tých číslach, je to možno veľký krok lepším smerom.

Manda potom prikývla, ako keď si ľudia spomenú na niečo, na čo vôbec nemali zabudnúť. „Na tých, čo nie sú zakrúžkované, ti aspoň spomenuli meno – Lisa Landonová, reálna osoba. No a v neposlednom rade – keď si spomenieš, ako sme ťa volávali, tak je to skoro slovná hračka, nie? – uvidíš zopár čísel, ktoré sú v rámečkoch. Na tých fotkách si sama!“ Vrhla na Lisey pôsobivý, takmer hrozivý pohľad. „Určite sa na ne pozri.“

„Jasné.“ Lisey sa usilovala, aby to znelo nadšene, hoci nechápala, prečo by ju mali zaujímať fotky jej samej z tých príliš

krátkých rokov, keď mala muža – dobrého muža, nie Inkunka, ktorý sa vedel *opásat'*, s ktorým sa mohla deliť o svoje dni a noci. Zdvihla oči k málo úhľadným kopám a horám časopisov všetkých tvarov a veľkostí a predstavovala si, aké by to bolo prechádzať od hromádky k hromádke, sedieť pri tom na zemi v kútiku pamäti (kde inde) a pátrať po fotkách, na ktorých sú spolu so Scottom. Na tých, ktoré Amandu tak nahnevali, by vždy našla samu seba, ako kráča trochu za ním a díva sa naňho. Ak by ostatní tleskali, tleskala by aj ona. Jej tvár by bola hladká, veľa by neprezrádzala, nedávala by najavo nič okrem zdvorilej pozornosti. Jej tvár hovorila *Nenudí ma*. Jej tvár hovorila *Nenadchýna ma*. Jej tvár hovorila *Nehorím preňho a ani on pre mňa* (lož, lož, lož). Jej tvár hovorila *Všetko rovnako*.

Amanda tieto fotky neznášala. Videla na nich, ako jej sestra hrá druhé husle, ako robí zo seba podložku pre drahokam. Videla, že ju niekedy menujú ako *pani Landonovú*, niekedy ako *manželku Scotta Landona* a niekedy – a najmä to bolo trpké – ju vôbec nemenujú. Degradujú ju na *frajerku*. Amande sa to muselo vidieť ako vražda.

„Hej, Mandy?“

Amanda na ňu pozrela. Svetlo bolo kruté a Lisey si totálne šokovaná uvedomila, že Manda na jeseň dovŕši šesťdesiatku. Šesťdesiatku! Lisey sa v tom okamihu zamyslela na tým, čo počas toľkých bezsenných nocí mávalo jej manžela – nad tým, o čom sa Woodbodyovia tohto sveta nikdy nedozvedia, rozhodne sa to nedozvedia, ak to bude závisieť od nej. Bolo to niečo s nekonečným tarkavým bokom, niečo, čo najlepšie vidia pacienti s rakovinou, keď sa pozerajú do pohárov, z ktorých sa minuli všetky lieky proti bolesti – do rána ich už viac nebude.

Je veľmi blízko, zlatko. Nevidím ho, ale počujem, ako chrúme.

Buď ticho, Scott. Neviem, o čom hovoríš.

„Lisey?“ spýtala sa Amanda. „Vravela si niečo?“

„Len som si šomrala pod nos.“ Pokúsila sa usmiať.

„Rozprávala si sa so Scottom?“

Lisey sa prestala pokúšať o úsmev. „Áno, asi áno. Niekedy to robím. Bláznivé, však?“

„Ani nie. Keď to funguje. Podľa mňa je bláznivé to, čo nefunguje. A ja by som to mala vedieť. Mám s tým skúsenosti. Nie?“

„Manda...“

Ale Amanda sa obrátila k stohom časopisov, ročeniek a študentských časopisov. Keď sa pohľadom vrátila k Lisey, neisto sa usmievala. „Urobila som dobre, Lisey? Chcela som ti len trošku pomôcť...“

Lisey chytila Amandu za ruku a jemne jej ju stisla. „Áno. Čo keby sme sa už odtiaľto pobrali? Hodím ťa do sprchy.“

4

Bol som stratený v tme a ty si ma našla. Bolo mi horúco – tak horúco – a ty si mi dala ľad.

Scottov hlas.

Lisey otvorila oči, chvíľu si myslela, že si len zdriemla pri nejakej domácej práci a prisnil sa jej krátky, ale prekvapujúco podrobný sen, v ktorom bol Scott mŕtvy a ona sa venovala herkulovskej úlohe: upratovala jeho pracovňu. S otvorenými očami však hneď pochopila, že Scott je naozaj mŕtvy, ona spí vo vlastnej posteli po tom, čo Mandu zaviezla domov, a toto je jej sen.

Zdalo sa jej, že sa vznáša v mesačnom svite. Cítila exotické kvety. Jemný letný vietor jej odhrnul vlasy zo slúch, bol to vietor, aký fúka dlho po polnoci na nejakom tajnom mieste ďaleko od domova. A predsa to bol domov, musel to byť domov, pretože pred ňou stála stodola, v ktorej bola Scottova pracovňa, predmet toľkého záujmu Inkunkov. A teraz vďaka Amande vedela, že sú v nej všetky tie fotografie jej a nebohého manžela. Všetky tie pochované poklady, emocionálne bohatstvo.

Možno bude lepšie nedívať sa na tie fotky, zašepkal jej vietor v ušiach.

O tom nepochybovala. Ale pozrie sa na ne. Nemohla si pomôcť, keď už vedela, že sú tam.

S potešením zistila, že sa vznáša na širokom kuse látky, pozlátanom mesiacom, na látke, cez ktorú boli znovu a znovu vytlačené slová NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY, a jej rožky boli uviazané ako na vreckovke. Páčila sa jej tá rozmarnosť, akoby sa vznášala na oblaku.

Scott. Pokúsila sa nahlas vysloviť jeho meno a nemohla. Sen jej to nedovolil. Videla, že cesta do stodoly je preč. Takisto dvor medzi stodolou a domom. Boli celkom inde, boli na rozľahlom poli

s purpurovými kvetmi, ktoré snívali v strašidelnom mesačnom svite. *Scott, milovala som ťa, zachránila som ťa, dala*

5

Potom sa zobudila a počula samu seba v tme, opakovala to stále dokola ako mantru: „Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad. Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad. Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad.“

Dlho tam ležala, spomínala na horúci augustový deň v Nashville a rozmýšľala – nie prvýkrát –, že byť sama, keď predtým bola tak dlho s ním, je fakt čudné. Bola by si myslela, že dva roky na zoznámenie s tým pocitom postačia, lenže nestačili, čas očividne len trochu rozmazal ostré hrany žiaľu, takže žiaľ teraz namiesto sekania skôr udieral. Pretože nič nebolo rovnaké. Ani vonku, ani vnútri – pre ňu nie. Lisey ležala na posteli, ktorá kedysi poskytovala úkryt dvom, a myslela na to, že samota nie je nikdy väčšia než vtedy, keď sa človek zobudí a zistí, že má dom pre seba. Že tu už dýcha iba ona a myši v stenách.

Lisey a šialenec (Milovaný temnotou)

1

Na druhý deň ráno sedela Lisey po turecky na dlážke v Scottovom kútiku pamäti a prezerala si hromady a štósy a komíniky časopisov, univerzitných časopisov, bulletinov z katedry anglistiky a univerzitných „žurnálov“, ktoré lemovali južnú stenu pracovne. Už predtým jej zišlo na um, že azda postačí pohľad na ne, aby sa zbavila toho kradmého puta, ktorým všetky tie zatiaľ nevidené fotografie zajali jej predstavivosť. Ale teraz, keď tu naozaj bola, si uvedomila, že dúfala márne. A nebude potrebovať ani ten zmäknutý Mandin zápisníček plný čísel. Teraz ležal odhodený neďaleko na dlážke a Lisey si ho strčila späť do zadného vrecka džínsov. Jednoducho sa jej naň nechcelo pozerieť, na žiarlivo uchovávaný artefakt nie celkom zdravej mysle.

Znovu odmerala ten dlhý rad kníh a časopisov naukladaných popri južnej stene, toho zaprášeného knihohada meter dvadsať vysokého a možno aj desať metrov dlhého. Nebyť Amandy, asi by bola každý jeho článok odpratala, bola by ich všetky popchala do debničiek od alkoholu a nebola by im venovala jediný pohľad, ba ani by jej nebolo zišlo na um, čo tým Scott myslel, keď si ich tu tak dlho držal.

Moja myseľ tak nefunguje, pomyslela si. Vlastne mi to vôbec ktovieako nemyslí.

Možno nie, ale pamäť si mala vždy majstrovskú.

Tak vravel Scott v tej najkrajšej, najšarmantnejšej nálade na doberanie, Scott, ktorému sa nedalo odolať, no pravda bola taká, že ešte väčšou majsterkou bola v zabúdaní. Tak ako on – a obaja mali na to svoje dôvody. A predsa, akoby to malo potvrdiť jeho postreh, odrazu v hlave začula prízračný útržok rozhovoru. Jeden hlas – Scottov – jej bol dôverne známy. Druhý znel južansky hladko. No, možno skôr *afektované* južansky hladko.

– *Tuná Tony to všetko spíše pre [neviemčo, trararam, hocičo]. Máme vám potom poslať výťah, pán Landon?*

– *Hmmmm? No jasné!*

Mrmlanie hlasov okolo nich. Scott tú hlásku, že Tony to všetko spíše, sotva počul, mal totiž talent hodný politika, talent obrátiť sa čelom k masám, čelom k tým, ktorí sa prišli pozrieť na jeho verejné vystúpenie. Scott teda načúval hlasom rozrastajúceho sa davu a už vtedy uvažoval, že vystihne najlepší bod pre nadviazanie kontaktu, že vystihne napojenie, ten príjemný moment, keď sa elektrina rozprúdi od neho k nim a zase naspäť k nemu, ale zdvojnásobená, možno aj strojnásobená, ten prúd zbožňoval, no Lisey bola presvedčená, že ešte radšej mal okamih, keď sa na ľudí napájal. No hoci sotva počul, odpovedal pomaly a dôkladne.

– *Môžete mi poslať fotky, články alebo recenzie zo školského časopisu, zápisy z katedry, hocičo podobné. Prosím. Všetko to uvidím veľmi rád. Adresa Pracovňa, RFD číslo dva, Sugar Top Hill Road, Castle Rock, Maine. Lisey vie smerovacie číslo. Ja ho stále zabúdam.*

Nič iné o nej, iba *Lisey vie smerovacie číslo*. Manda by sa z toho pomínula od zlosti! Ale ona bola na takých cestách rada zabudnutá, tešilo ju, že tam je a zároveň nie je. Rada sa len dívala.

Tak ako ten chlapík v tom pornofilm? spýtal sa jej raz Scott a ona mu venovala tenučký polmesiacovitý úsmev, ktorý mu oznámil, že tancuje na tenkom ľade. *Ako povieš, drahý,* odvetila.

Po príchode ju vždy predstavil a predstavoval ju tu i tam aj neskôr, ak to bolo nutné, ale to bývalo zriedka. Akademickým pracovníkom paradoxne chýbala zvedavosť na všetko okrem vlastného odboru. Väčšinou boli celí radi, že majú medzi sebou autora *Dievčata z pobrežia* (Národná knižná cena) a *Pozostatkov* (Pulitzerovka). Navyše, v istom období, ktoré trvalo asi desať rokov, vyrástol Scott do nadživotnej veľkosti – v očiach ostatných a občas aj vo svojich vlastných. (Nie v očiach Lisey – tá mu predsa podávala novú rolku toaletného papiera, keď sedel na záchode.) Niežeby sa boli ľudia vrhali na pódium, keď na ňom s mikrofónom v ruke zastal, ale ešte aj Lisey cítila puto, ktoré so svojím publikom nadväzoval. Tie volty. Bolo pevné a malo len málo spoločné s jeho spisovateľskou prácou. Možno s ňou nemalo vôbec nič. Malo skôr niečo s tým, čo z neho robilo *Scotta*. Znelo to bláznivo, ale bola to pravda. A nezdalo sa, že by ho to bolo nejako zvlášť ovplyvňovalo alebo že by mu to bolo ublížilo, teda až kým...

Oči sa jej zastavili, upreli sa na chrbát tvrdej väzby so zlatými písmenami: *U-Tenn Nashville 1988 Ročenka*.

1988, rok románu o rockabilly, ktorý nikdy nenapísal.

1988, rok šialenca.

– *Tuná Tony to spíše*

„Nie,“ povedala Lisey. „Chyba. Nepovedal Tony, povedal...“

– *Toní*

Jasné, presne tak. Povedal *Toní*, povedal

– *Tuná Toní to šétko spíše*

„... to všetko spíše pre *U-Tenn '88*, našu *Ročenku*,“ povedala Lisey. „Povedal...“

– *Móžem vám to poslať prioritne*

Akurát že si bola na sto percent istá, že ten krpatý chlapík, ktorý odušu napodobňoval Tennessee Williamsa, skoro povedal *riorítne*. Presne tak znel ten hlas, tak vravel ten južanský posero. Dashmore? Dashman? Niečo s *dash*, zdrhnúť, a iste, ten chlapík potom zdrhol, zdrhol rýchlosťou skuveného atléta, ale nevolal sa tak. Volal sa...

„Dashmiel!“ Lisey to zamrmlala prázdny miestnosťami a zaľala päste. Zadávala sa na knihu so zlatým nápisom na chrbte, akoby mohla zmiznúť, len čo z nej spustí oči. „Ten južanský trtolín sa volal Dashmiel a *UPALOVAL AKO ZAJAC!*“

Scott by bol ponuku prioritnej zásielky alebo dokonca Federálneho expresu odmietol, také veci pokladal za zbytočné výdavky. Korešpondencia mohla vždy počkať – keď príde, tak príde, on si ju vyloví hoci aj z potoka. Keď šlo o recenzie jeho vlastných kníh, nebol až taký pohodár, skôr sa na ne vrhal ako zjašený, ale článkom napísaným po verejných vystúpeniach normálna pošta bohato stačila. Keďže jeho pracovňa mala vlastnú adresu, Lisey si uvedomovala, že až mu tie veci prídu, ona ich sotva uvidí. A len čo sa ocitli tu... nuž, tieto vzdušné a presvetlené miestnosti boli Scottovým tvorivým priestorom, bol to jeho trávnik, nie jej, bol to taký prevažne neškodný pánsky klub pre jedného, v ktorom písal príbehy a počúval muziku tak nahlas, ako len chcel vo zvukovo izolovanej časti, ktorú volal *Moja čalúnená cela*. Na dverách nikdy nevisel žiadny *Zákaz vstupu*, bola tu za ním za jeho života veľakrát a Scott sa jej zakaždým potešil, ale až Amanda pochopila, čo skrýva v bruchu knihohad spiaci pri južnej stene. Urážlivá Amanda, podozrievavá Amanda, obsedantne kompulzívna Amanda, ktorá bola z akéhosi dôvodu presvedčená,

že by jej vlastný dom zhorel do tla, keby v kuchynskej rúre nemala vždy tri javorové doštičky na krájanie, tri, ani viac, ani menej. Amanda, ktorá mala nemenný zvyk zvrtnúť sa trikrát na päte, ak sa musela do domu vrátiť po niečo, čo si tam zabudla. Kto by sa sústredil na také veci (alebo by počúval, ako pri čistení zubov ráta ťahy kefkou), odpísal by Mandu ako ďalšiu švihnutú starú babu, hej, dajte tej dáme niekto recept na Zoloft alebo prozac. Lenže ktovie, či by si bez Mandy malá Lisey niekedy uvedomila, že tu ležia stovky fotiek jej nebohého manžela a čakajú, kým sa na ne pozrie? Stovky spomienok, ktoré stačí len privolať? A väčšinou sú to určite omnoho príjemnejšie spomienky než spomienka na Dashmiela, toho južanského posera...

„Prestaň,“ zamrmlala. „Už aj prestaň. Lisa Debusherová Landonová, už aj to pust', nech je to preč.“

Ale očividne sa k tomu veľmi nemala, lebo vstala, prešla na druhú stranu miestnosti a kľakla si ku knihám. Jej pravá ruka plavne vyletela dopredu ako ruka kúzelníka počas triku a zachytila zväzok označený ako *U–Tenn Nashville 1988 Ročenka*. Srdce jej prudko bilo, nie od vzrušenia, ale od strachu. Hlava mohla srdcu opakovať, že je to už celých osemnásť rokov, ale vo veciach citov malo srdce vlastné a veľmi výrečné slová. Vlasy toho šialenca boli také plavé, až boli skoro biele. Bol to *promovaný* šialenec, pľul zo seba čosi, čo nebol úplný nezmysel. Deň po tej streľbe – keď sa Scottov stav zlepšil z kritického na stabilizovaný – sa Scotta opýtala, či bol ten promovaný šialenec *opásaný*, a Scott zašepkal, že nevie, či sa vôbec môže šialený človek *opásat'*. *Opásat' sa*, to je hrdinský čin, vôľový čin a šialení nemajú ktoviekoľko vôle... alebo má ona inú mienku?

– Nevie, Scott. Porozmýšľam o tom.

Nemyslela to vážne. Nikdy už o tom nechcela rozmýšľať, teda ak by sa tomu mohla ubrániť. Pokiaľ šlo o Lisey, tak ten skuvený cvočko s krpatoú pištoľkou sa mohol odpratať k ostatným veciam, na ktoré sa Lisey podarilo šťastne zabudnúť, odkedy sa zoznámila so Scottom.

– To bola horúčava, čo?

Ležal v posteli. Ešte stále bledý, *príliš* bledý, ale už sa mu do líc vrátilo trochu farby. Povedal to len tak, netváril sa významne, len aby reč nestála. A Terajšia Lisey, Osamelá Lisey, vdova Landonová, sa striasla.

„Nepamätal si to,“ zašepkala.

Bola si takmer na sto percent istá, že si to nepamätal. Nepamätal si nič zo svojho ležania na chodníku, keď si obaja boli istí, že už nevstane. Že umiera a že všetko, čo sa tam medzi nimi odohrá, bude už naozaj všetko – všetko medzi nimi, ktorí sa vždy mali o čom rozprávať. Neurológ, za ktorým zašla, keď na to nabrala dost odvahy, jej povedal, že zabúdanie na obdobie pred a po traumatickej udalosti sa vyskytuje často, že ľudia, ktorí sa z takýchto udalostí zotavujú, často zistia, že to miesto vo filme ich pamäti zhorelo dočierna. To čierne miesto môže predstavovať päť minút, päť hodín alebo aj päť dní. Niekedy sa po rokoch alebo po desaťročiach vynoria v pamäti nesúvislé fragmenty a obrazy. Neurológ to nazval obranným mechanizmom.

Lisey sa to zdalo logické.

Z nemocnice sa vtedy vrátila do motela, kde bývala. Nebola to veľmi dobrá izba – vzadu a s výhľadom na latkový plot a počuť tam bolo akurát tak zo stovku ubrechaných psov –, ale vtedy jej už na takých veciach nezáležalo. Rozhodne nechcela mať nič spoločné so školou, kde sa na jej muža strieľalo. A keď si z nôh skopla topánky a ľahla si na tvrdú manželskú posteľ, pomyslela si: *Temnota ho miluje.*

Bola to pravda?

Ako to mala vedieť, veď nevedela ani, čo to znamená.

Veď vieš. Ockovou odmenou bol bozk.

Lisey na vankúši obrátila hlavu tak rýchlo, akoby jej bola neviditeľná ruka vysolila zaucho. *Pst!*

Žiadna odpoveď... žiadna odpoveď... a potom prefíkané: *Temnota ho miluje. On s ňou tancuje ako milenec a mesiac vychádza nad purpurový vrch a to, čo bolo sladké, kyslo páchne. Páchne ako jed.*

Obrátila hlavu na druhú stranu. A vonku pred motelovou izbou tie psiská – podľa zvuku zrejme každé skuvené psisko z Nashvillu – brechali, kým slnko v oranžovom augustovom dyme klesalo a za ním zostávala diera, ktorú mala zaplniť noc. V detstve jej raz matka povedala, že v tme sa nemá čoho báť, a ona verila, že je to pravda. Dokonca sa v tme radovala, ešte aj vtedy, keď tmu prežiaril blesk a preťal hrom. Kým sa jej vyše desaťročná sestra Manda krčila pod prikrývkou, malá Lisey sedela na posteli, cmúľala si palec a otravovala, aby jej doniesli baterku a prečítali jej rozprávku. Raz to porozprávala Scottovi a on ju vzal za ruky a

povedal: „Tak potom mi buď svetlom. Buď mi svetlom, Lisey.“ A ona sa o to usilovala, ale...

„Bola som na tmavom mieste,“ zamrmlala Lisey, keď teraz sedela v jeho opustenej pracovni s *Ročenkou U-Tenn Nashville* v rukách. „Povedal si to, Scott? Povedal si to, však?“

– *Bol som na tmavom mieste a ty si ma našla. Zachránila si ma. Možno to ešte v Nashville bola pravda. Ale na konci to už pravda nebola.*

– *Ty si ma vždy zachraňovala, Lisey. Pamätáš si na prvú noc, keď som prespal v tvojom byte?*

A teraz, usadená s knihou v lone, sa Lisey usmiala. Samozrejme, že si to pamätala. Najsilnejšia spomienka sa jej spájala s matovým *schnappsom*, z ktorého mala potom kyselinu. A on mal problém, najskôr nie a nie dostať erekciu, potom si ju nie a nie udržať, hoci napokon všetko dopadlo dobre. Vtedy si vravela, že je na vine chľast. Až neskôr jej prezradil, že pred ňou mu to nikdy nevyšlo: bola jeho prvou, jeho jedinou a každý príbeh, ktorý kedy jej alebo hocikomu inému o svojom bláznivom živote plnom nedospelého sexu, homo či hetero, vyrozprával, bol vymyslený. A Lisey? Lisey ho vtedy videla ako neukončený projekt, ako čosi, čo treba urobiť ešte pred spaním. Opatrne previesť umývačku cez najhrmotavejšiu časť cyklu, dať odmočiť prihorený kastról a cmúľať mladé spisovateľské eso, až kým sa mu ako-tak slušne nepostaví.

– *Keď sa to stalo a ty si zaspala, zostal som ležať, bdel som a počúval som tikanie budíka na tvojom nočnom stolíku a hučanie vetra za oknom a bolo mi jasné, že som konečne doma, že môj domov je tu, v posteli s tebou, a čosi, čo sa ku mne v tme čoraz väčšmi približovalo, je zrazu preč. Nemohlo to zostať tu, v žiadnom prípade. Zahnila si to. Poznalo to cestu naspäť, tým som si bol istý, ale nemohlo to zostať a ja som mohol skutočne zaspáť. Od vďačnosti mi až pukalo srdce. Myslím, že to bola prvá ozajstná vďačnosť, akú som kedy pocítil. Ležal som tam pri tebe apo lícach sa mi na vankúš kotúľali slzy. Vtedy som ťa miloval a aj teraz ťa milujem a miloval som ťa v každej sekunde medzi tým. Je mi fuk, či mi rozumieš. Porozumenie sa neuveriteľne preceňuje, ale zato bezpečia nemá nikto nikdy dost. Nikdy som nezabudol, ako bezpečne som sa cítil tej noci, keď z tmy zmizla tá vec.*

„Ockovou odmenou bol bozk.“

Lisey to tentoraz povedala nahlas, a hoci bolo v prázdnej pracovni teplo, striasla sa. Ešte stále nevedela, čo to znamená, ale

už si bola celkom istá, že vie, kedy jej Scott povedal, že očkovou odmenou bol bozk, že ona je jeho prvou a že nikto nikdy nemá dosť bezpečia: tesne predtým, ako sa vzali. Poskytovala mu toľko bezpečia, koľko vládala, ale nestačilo to. Napokon sa tá Scottova vec poňho vrátila. Tá vec, ktorú občas zazrel v zrkadlách a pohároch na vodu, vec s nekonečným tarkavým bokom. Ten dlháň.

Lisey sa s obavami poobzerala po pracovni, len chvíľočku, a zišlo jej na um, či ju tá vec aj teraz pozoruje.

2

Otvorila *Ročenku U-Tenn Nashville 1988*. Chrbát zapraskal ako výstrel z pištole. Od prekvapenia pri tom zvuku vykričla a knihu pustila. Potom sa rozosmiala (no, trochu roztrasene). „Lisey, ty ťuťka.“

Tentoraz z knihy vypadol zložený kúsok novín, žltnúci a na dotyk krehký. Rozložila ho a uvidela zrnitú fotografiu aj s titulkom, na nej bol asi tak dvadsaťtiročný chlapík, ktorý však vyzeral vďaka výrazu otupeného šoku na tvári omnoho mladšie. V pravej ruke držal striebornú lopatku s krátkou drevenou rukoväťou. Na lopatke boli vygravírované slová, ktoré sa na fotke prečítať nedali, ale Lisey si ich pamätala: *ZALOŽENIE SHIPMANOVEJ KNIŽNICE*.

Ten mladý muž akoby... v istom zmysle... na tú lopatku zísal, a Lisey vedela nielen podľa výrazu tváre, ale aj podľa celkového trápneho nemotorného postoja jeho chudého tela, že vôbec netuší, čo vidí. Mohol to byť šrapnel z delového náboja, bonsaj, detektor žiarenia alebo porcelánové prasiatko, pokladnička s otvorom na chrbte na drobné; mohol to byť nejaký ten poneváč, tefilim dosvedčujúci pompéznosť lásky alebo dámsky klobúčik z kožušiny kojota. Mohol to byť penis básnika Pindara. Ten chlap bol tak mimo, že by to nebol rozoznal. A neuvedomoval si ani, to by sa bola Lisey stavila, že za ľavú ruku, tiež naveky stuhnutý v húfoch čiernych fotobodov, ho drží muž nahodený v čomsi, čo vyzerá ako uniforma motorizovaného cestného policajta, aká sa nosí na maškarný bál: bez zbrane, zato s pásom cez prsia a s čímisi, čo by bol Scott, s veľkým smiechom a s vypučenými očami, azda nazval „oobrovitánskym odznakom orgánu“. Okrem toho mal na ksichte

oobrovitánsky úsmev, ten úsmev plný úľavy a vďakyvzdania Pánovi, ten úsmev, ktorý hovorí *synak, v bare, kde budem aj ja, si už nikdy nebudeš musieť zaplatiť ďalší drink, a to kým mi budú vo vrecku cinkat' aspoň dva grosiky*. V pozadí okrem toho videla Dashmiela, toho krpatého južanského posera, ktorý ušiel, Rogera C. Dahsmiela, jasné, mal v mene aj céčko, asi zato, aby bolo jasné, aký je to cicvor.

Videla ona, malá Lisey Landonová, toho veselého univerzitného ochrankára pri podávaní ruky tomu mladému mužovi? Nevidela, ale... povedzme, že...

Povedzme, že... bafnime si... a pozrimeže sem... chceš vidieť skutočnosť, ale o nič menej bláznivú, ako je Alica krbáľajúca sa dole králičou dierou alebo žabiak v prilbe a v motokáre? Tak teda sleduj, kamoš, sleduj pravú stranu tohto obrázku.

Lisey sa zohla, až sa nosom takmer dotýkala ožltutej fotky z nashvillského *Americanu*. V širokej strednej zásuvke Scottovho hlavného pracovného stola ležala lupa. Vídala ju pri mnohých príležitostiach, jej miesto bolo vždy medzi najstarším neotvoreným balíčkom cigariet značky Herbert Tayreton a najstarším zošitom nevymenených zelených známok S & H. Mohla si ju vziať, ale nechcela sa zdržiavať. Nepotrebovala zväčšovať, aby si potvrdila, čo vidí: polovicu hnedej topánky. Polovicu kordovánovej topánky s mierne zvýšeným opätkom. Na tie topánky si veľmi dobre spomínala. Na ich pohodlnosť. V ten deň ich rozhodne mala na sebe, nie? Keď padla kosačka na betón, tak už nevidela veselého ochrankára ani otupeného mladého muža (jasné, Tony, ten *Toní*, čo to všetko spíše), a nevšímala si ani Dashmiela, toho južanského posera. Nik z nich v tej chvíli pre ňu nič neznamenal, ani jeden z tej skuvenej bandy neznamenal nič. Vtedy myslela len na jediné – na Scotta. Bol od nej ani nie tri metre, ale vedela, že ak sa k nemu ihneď nedostane, tak ju tam už dav nepustí... a ak ju tam dav nepustí, tak ho dav možno aj zabije. Zabije ho svojou nebezpečnou láskou a nenásytnou starosťou. A kuva, veď možno tak či tak umieral. Ale ak umieral, tak chcela pri tom byť. Pri jeho *zosnutí*, ako hovorievali ľudia z generácie jej rodičov.

„Bola som *presvedčená*, že zomrie,“ povedala Lisey tichej slnkom zaliatej miestnosti a zaprášenému dlhokánskemu knihohadovi.

A tak uháňala k ležiacemu manželovi a fotoreportér – ktorý tam mal pôvodne spraviť len povinný obrázok univerzitných

hodnostárov a slávneho autora pri prvom výkope striebornou lopatkou, pri rituálnej Prvej lopate hliny na mieste, kde bude raz stáť nová knižnica – napokon spravil omnoho dynamickejší záber, všakže? Toto bol záber na titulku, možno aj do siene slávy, záber, pri ktorom človek ráno stuhne s lyžicou vložiek na polceste od misky k ústam a okvapká všetky inzeráty, ako pri zábere na Oswalda s rukami na bruchu a s ústami rozdavenými v záverečnom predsmrtnom *jau*, je to taký ten zastavený dej, na ktorý človek nikdy nezabudne. Len Lisey si neskôr uvedomila, že na fotke je veru aj spisovateľova manželka. Zastúpená jedným zvýšeným podpätkom.

Titulok pod obrázkom hlásal:

Kapitán S. **Heffernan** z ochranky U-Tenn blahoželá **Tonymu Eddingtonovi**, ktorý zachránil život slávnemu spisovateľovi **Scottovi** Landonovi len niekoľko sekúnd pred vznikom tejto fotografie. „Je to skutočný hrdina,“ povedal **kpt. Heffernan**. „Nik iný nebol dosť blízko, aby mohol zasiahnuť.“ (Viac na s. 4 a s. 9)

Po ľavej strane obrázku sa tiahol dosť dlhý rukou písaný text – rukopis jej bol neznámy. Po pravej strane sa tiahli riadky Scottovho rozvláčneho rukopisu s prvým riadkom trochu väčším ako druhým... a bola tam aj šípka, veru tak, šípka k jej topánke! Vedela, čo šípka znamená: tú topánku spoznal. A keď si k tomu pridala, čo mu vyrozprávala – tak všetko pochopil. Vari sa rozzúrila? Nie. Lebo vedel, že jeho ženu to nerozzúri. Vedel, že jej to bude skôr smiešne, napokon, veď to smiešne bolo, skuvená srandisko to bola, tak prečo jej teraz do očí lezú slzy? V živote ju jej emócie tak neprekvapovali, nešialili a neprevalcúvali ako za tých pár posledných dní.

Lisey pustila výstrižok z novín na knihu, lebo sa obávala, že náhly príval slz by ho mohol rozpustiť, tak ako sliny rozpúšťajú v ústach cukrovú vatu. Priložila si ruky k očiam a čakala. Keď si už bola istá, že slzy sa cez hrádze neprelejú, vzala výstrižok znovu do ruky a prečítala si, čo napísal Scott:

*Musím to ukázať Lisey! Tá sa NASMEJE
Ale porozumie tomu? (Výsledky nášho prieskumu
hovoria, že ÁNO)*

Veľký výkričník nakreslil s bodkou v štýle smejka zo sedemdesiatych rokov, akoby jej želal pekný deň. A Lisey tomu porozumela. Až o osemnásť rokov, ale čo na tom? Pamäť je aj tak relatívna.

To je už skoro zen, dievčatko, povedal by na to Scott.

„Zen či nezen, strč sa cezeň. Ktovie, ako sa darí Tonyemu, to by som rada vedela. Slávnemu záchrancovi Scotta Landona.“ Rozosmiala sa a slzy, ktoré sa jej dosiaľ držali v očiach, sa jej skotúľali po lícach.

Obrátila fotku nabok a prečítala si druhú, dlhšiu poznámku.

18. 8. ,88

Drahý Scott (ak dovoľíte): Zdalo sa mi, že by ste privítali túto fotografiu C. Anthonyho („Tonyho“) Eddingtona III., mladého študenta, ktorý Vám zachránil život. U-Tenn mu, samozrejme, tiež preukáže česť; a mali sme pocit, že aj vy by ste sa mu azda chceli ozvať. Jeho adresa je Coldview Avenue 748, Nashville North, Nashville, Tennessee 37235. Pán Eddington, ktorého vystihujú slová „chudoba cti netratí“, pochádza zo ctihodnej južanskej rodiny z Tennessee a je to vynikajúci študent a poet. Isteže mu poďakujete (a azda ho aj odmeníte), ako uznáte za vhodné.

Zostávam s úctou, pane.

Roger C. Dashmiel

Katedra anglistiky

Univerzita v Tennessee, Nashville

Lisey si to prečítala raz, dvakrát („aj tretí raz je dáááma“, zatiahol by Scott v tejto chvíli), ešte stále s úsmevom, ale aj s nepríjemnou kombináciou úžasu a konečne dosiahnutého pochopenia. Roger Dashmiel zrejme netušil, čo sa skutočne stalo, o nič viac ako ten ochrankár. To znamenalo, že na celom šírom svete zostali len dvaja ľudia, čo o tom popoludní vedia pravdu: Lisey Landonová a Tony Eddington, ten chlapík, čo to všetko *spíše* a popchá do ročenky. Ba bolo možné, že ani len „Toní“ si neuvedomil, čo sa stalo po prvej obradnej lopate hlíny. Možno od strachu dostal výpadok pamäti. Veru tak, a to je práve sranda: *možno naozaj veril, že Scotta Landona zachránil pred smrťou.*

Nie. To sa jej nezdalo. Skôr sa jej zdalo, že tento výstrižok a tá slizká rukou písaná poznámka bola Dashmielovou malichernou pomstou Scottovi. Ale za čo?

Za to, že bol iba zdvorilý?

Za to, že sa díval na *Monsieura de Literature* Dashmiela a v skutočnosti ho nevidel?

Za to, že bol bohatým a tvorivým hnusákom, ktorý za zopár povzbudivých slov a jednu lopatu hlíny inkasuje pätnásťtisíc dolárov? Mimochodom, hlíny, ktorú už predtým prekopali?

Za to všetko. A ešte za mnoho iného. Dashmiel zrejme predpokladal, pomyslela si Lisey, že ich postavenie by sa v pravdivejšom a spravodlivejšom svete asi prehodilo, že on, Roger Dashmiel, by bol v takom svete centrom intelektuálneho záujmu a objektom študentského zbožňovania, kým Scott Landon – ani nehovoriac o jeho myšovitej a upätej ženuške, ktorá by si neprdla, ani keby si tým mala zachrániť život – by drel vo viniciach vzdelanosti na nejakej univerzitke, roztrasený o priazeň mocných, striehnuci na nestály vietor katedrovej politiky a na každú drobnosť, čo by ho posunula do ďalšej platovej triedy.

„Nech je, ako chce, Scott sa mu protivil a takto sa mu pomstil,“ vzdychla s úžasom do prázdnych preslnených miestností nad dlhou stodolou. „Týmto... jedovatým výplodom.“

Chvíľu o tom uvažovala, potom vybuchla, postihli ju záchvaty takého veselého smiechu, až si musela poplieskať dlaňami hrudník tesne nad prsníkmi.

Keď sa trochu spamätala, zalistovala v *Ročenke*, až našla článok, ktorý hľadala: **NAJSLÁVNEJŠÍ AMERICKÝ ROMÁNOPISEC UVÁDZA DO ŽIVOTA DÁVNY SEN O KNIŽNICI**. Vedľa stálo **Anthony Eddington**, občas známy ako Toní. Lisey text rýchlo prebehla očami a odrazu zistila, že predsa len je schopná hnevu. Ba aj zúrivosti. Lebo v článku sa vôbec nespomínalo, ako sa oslavy skončili, dokonca tam nebola ani zmienka o predpokladanom hrdinstve samého autora. Jediný náznak, že niečo sa azda šialene pokašľalo, sa objavil v záverečných riadkoch: „Prejav pána Landona po prvom symbolickom výkope hlíny a plánované čítanie z jeho diela, ktoré sa malo uskutočniť večer v študentskej hale, boli pre nepredvídaný vývoj udalostí zrušené, no predsa dúfame, že giganta americkej literatúry čoskoro opäť privítame na našej univerzitej pôde. Azda už pri slávnostnom prestrihnutí pásky, keď knižnica v roku 1991 otvorí svoje brány!“

Pripomenula si, že je to predsa *Ročenka*, preboha. Ročenka, drahá kniha v tvrdej väzbe a tlačaná na lesklom papieri, ktorá sa posielala pravdepodobne prachatým absolventom, a trochu to zmiernilo jej hnev. Vari si naozaj myslela, že *Ročenka U-Tenn* dovolí svojmu najatému škrabákoví, aby pripomínal krvavú grotesku toho dňa? Koľko dolárov od absolventov by to asi škole vynieslo? Pripomenula si, že aj Scott by sa na tom pobavil, a to jej pomohlo ešte viac... ale nie zase až tak veľmi. Scott tu totiž nebol, nemohol ju objasť okolo pliec, pobožkať ju na líce, rozptýliť ju jemným potiahnutím za bradavku a pošepnutím, že na všetko je predsa čas – je čas siať a čas žať, čas opásat sa a čas odpásat, veruže tak.

Scott, bodaj ho porantalo, Scott bol preč. A...

„A pritom on pre vás krvácal, ľudia,“ zamrmlala zúboženým hlasom, ktorý jej prízračne pripomenul ten Mandin. „Skoro pre vás umrel, ľudia moji. Pánabeka, je to zázrak z belasého neba, že neumrel.“

A vtedy k nej Scott znovu prehovoril, ako bývalo jeho zvykom. Vedela, že je to len bruchovravec v nej, ktorý vyrába jeho hlas – veď kto mal ten hlas radšej a kto už si ho lepšie pamätal ako ona? – , ale tentoraz sa jej to také nezdalo. Zdalo sa jej, že je to naozaj on.

Ty si bola môj zázrak z belasého neba, povedal Scott. *Ty si bola môj zázrak nad zázraky. A nie iba v ten deň, vždy. Ty si odo mňa odháňala temnotu, Lisey. Žiarila si.*

„No, minimálne si si to občas myslel,“ prehodila roztržito.

To bola horúčava, čo?

Hej. Horúčava. Ale nielen horúčava... Bolo aj...

„Vlhko,“ povedala Lisey. „*Spara*. A od začiatku som z toho mala zlý pocit.“

Lisey, usadená pred knihohadom, s *Ročenkou U-Tenn Nashville 1988* roztvorenou v lone, si odrazu na zlomok sekundy, no veľmi jasne spomenula na Babku Debusherku, ako kedysi pradávno doma kľmi slipek. „V tej kúpeľni to začalo byť ozaj zlé. Pretože som rozbila

Stále myslí na ten pohár, na ten skuvený rozbitý pohár. No, nie stále, ale vždy vtedy, keď neuvažuje, ako rada by zmizla z tejto horúčavy.

Lisey stojí za Scottom, trochu vpravo od neho, s rukami cnostne zopätými pred sebou, díva sa, ako Scott prenáša váhu na jednu nohu a druhú si opiera o tú hlúpu krpatú lopatku, napoly zaborenú v prekopanej hline, ktorú sem očividne priviezli presne na tento účel. Deň je šialene horúci, šialene vlhký, šialene sparný a pomerne veľký dav, ktorý sa tu zhrčil, to ešte zhoršuje. Na rozdiel od hodnotárov nie sú obsmŕdači oblečení v šatách, ktoré by aspoň pripomínali nedeľné, a hoci vo vzduchu, ktorý lipne na telo ako vlhká prikrývka, im v džínsach, šortkách a capri nohaviciach pohodlne asi nebude, Lisey im aj tak závidí, keď stojí v popredí davu a pečuje sa ako vo vysávacej rúre v horúčave toho južanského popoludnia. Len tak stojí, vyobliekaná v najlepšom, čo si do horúčavy môže dať, a už to je dosť stresujúce, lebo sa musí obávať, či neprepotí ľahký hnedý ľanový top, ktorý má na belasej spodnej košielke z umelého hodvábu. Má aj tú najlepšiu podprsenku do horúčavy, a aj tak ju hryzie pod prsníkmi ako besná. Šťastné dničky, lásočka.

Scott zatiaľ stále balansuje na jednej nohe a vlasy, vzadu pridlhé – potrebuje podstrihnúť, Lisey vie, že on síce pri pohľade do zrkadla vidí rockovú hviezdu, ale ona pri pohľade naňho vidí akurát tuláka ako vystrihnutého z piesne Woodyho Guthrieho – mu v občasnom fúknutí horúceho vánku povievajú. Okolo neho krúži fotograf a Scott mu vychádza v ústrety. Až priveľmi. Naľavo pri ňom stojí chlapík menom Tony Eddington, ktorý všetky tieto radosti a veselosti spíše pre nejaký univerzitný plátok, a na druhej strane zase hostiteľ, verný pilier Katedry anglistiky Roger Dashmiel. Dashmiel patrí k tým mužom, ktorí vyzerajú staro na svoj vek, no nie preto, že by oplešiveli a obruchateli, ale preto, lebo okolo seba tvrdohlavo vyžarujú takmer paralyzujúcu vážnosť. Ešte aj ich vtipnosti Lisey pripadajú ako ústne čítanie klauzúl z poistnej zmluvy. Tentoraz všetko ešte zhoršuje fakt, že Dashmielovi jej muž nepadol do oka. Lisey to hneď vycítila (poľahky, lebo väčšine mužov býva sympatický), a aspoň má čomu pripísať svoj nepokoj. Lebo je naozaj nepokojná, veľmi nepokojná. Nahovárala si, že na vine je len vlhkosť a oblaky, čo sa hromadia na západe a veštia

silné popoludňajšie búrky, ba možno aj tornáda: že jej nepokoj zavinil len klesajúci tlak. Ale barometer nebol nízko ráno v Maine, keď o tri štvrté na sedem vyliezla z postele. Už vtedy bolo krásne letné ráno a slnko, čo len pred chvíľou vyšlo, sa jagalo na miliardách kvapôčok rosy v tráve medzi domom a Scottovou pracovnou. Na nebi ani obláčika, Dandy Dave Debusher by bol povedal „deň ako vajíčko“. Ale len čo sa jej nohy dotkli dubových dosák na dlážke spálne a jej myšlienky sa zvrtili k ceste do Nashvillu – o ôsmej treba ísť na Portlandské letisko, o deväť štyridsať odlieta Delta –, srdce jej oťaželo od hrôzy a jej ranný prázdny žalúdok, zvyčajne pokojný, sa spenil od ničím nemotivovaného strachu. Privítala tie pocity s prekvapeným zmätkom, lebo zvyčajne jej cestovanie predsa vyhovovalo, najmä so Scottom: keď kamarátsky sedeli bok po boku, on s otvorenou knihou, ona tiež. Niekedy jej kúsok zo svojej prečítal, niekedy prečítala ona jemu. Niekedy pocítila jeho pohľad, zdvihla zrak a našla jeho oči. Jeho vážny pohľad. Akoby bola preňho stále záhadou. Áno, a občas prišla turbulencia, a ešte aj to sa jej páčilo. Bolo to ako na jarmočnej rýchlodráhe v Topshame, keď boli ešte ona aj jej sestry malé, na detských kolotočoch, vrtiacich sa šáločkách či na myšacej strele. Ani Scottovi turbulentné medzihry neprekážali. Spomenula si na jeden mimoriadne zjašený prílet do Denveru – silný vietor, blesky a malé lietadielko z Death's Head Airlines sa len tak hádzalo po celej skuvenej oblohe – a on poskakoval na sedadle ako decko, ktoré by šlo najradšej na záchod, decko s pojašeným úsmevom na tvári. Scotta desili iné lety – tie hladké zostupy, ktoré občas podnikal uprostred noci. Občas hovoril – s jasným vedomím a aj s úsmevom – o veciach, ktoré sa dajú zazrieť na obrazovke vypnutého televízora. Alebo v štamperlíku, len ho treba správne nakloniť. Strašne ju také reči desili. Pretože boli bláznivé a pretože v istom zmysle vedela, čo nimi myslí, aj keď to vedieť nechcela.

Takže ju vôbec netrápil barometer a ani vyhliadka na ďalší let. Ale keď v kúpeľni siahla na vypínač nad umývadlom, čo robievala bez nehody deň za dňom po celých osem rokov, keď bývali na Sugar Top Hille – a to bolo približne tritisíc dní, mínus precestovaný čas –, chrbtom ruky zavadila o pohár so zubnými kefkami a zhodila ho rovno na dlaždice, kde sa rozbil na približne tritisíc sprostých krpätých čriepkov.

„Doriti, doriti, a ešte raz, kuva, doriti!“ zvriskla, vydesená a tiež podráždená tým svojím... Nie, neverila na zlé znamenia, aspoň Lisey Landonová, spisovateľova manželka, na ne určite neverila, ale neverila na ne ani malá Lisey Debusherová zo Sabbatus Road v Lisbon Falls. Zlé znamenia, na tie nech si veria írski trhani.

Scott, ktorý práve vošiel do spálne s dvoma šálkami kávy a s tanierom maslových hriankov, zamrzol na mieste. „Čo si roztrepala, lásočka?“

„Nič, čo by stálo za psí štek,“ odvrkla zúrivo Lisey a práve to ju dosť ohromilo. To hovorievala Babka Debusherová – a Babka Debusherka rozhodne na zlé znamenia verila, ale tá stará Írka skončila na márach, keď Lisey nemala ešte ani štyri roky. Je možné, že by si ju Lisey pamätala? Zdalo sa, že hej, lebo kým stála a zízala na kúsočky skla z pohára, v mysli sa jej vynorila aj presná *artikulácia* dotyčného znamenia, zaznela prefajčeným hlasom Babky Debusherky... a teraz sa k nej vracia, keď stojí a díva sa na svojho muža, ktorý v najľahšom letnom športovom saku (ktoré tak či tak čoskoro pod pazuchami prepotí) vychádza v ústrety fotografovi.

– *Ráno pukne sklo, večer pukne srdce.*

To bolo evanjelium podľa Babky Debusherky, no jasné, zachované v pamäti aspoň jedného dievčatka, uložilo sa tam, ešte kým sa Babka Debusherka vystrela, kým sa prekotila medzi sliapkami so zachrčaním v krku, so zásterou plnou kuracieho krmiva zaviazanou okolo pása a s vrecúškom tabaku Beechnut v rukáve.

Takže tak.

Takže ani horúčava, ani cesta, ani ten Dashmiel, ktorý stretnutie so vzácnym hosťom moderoval napokon len preto, lebo šéf Katedry anglistiky je v nemocnici, včera mu museli neočakávane operovať žľezník. To všetko ten rozbitý... skutený... pohár a slová dávno mŕtvej írkej babky. A najväčšia sranda na tom je (ako neskôr podotkne sám Scott), že aj takto málo stačí, aby ju to rozrušilo. Aby sa aspoň napoly opásala.

Niekedy, povie jej onedlho na to z nemocničnej postele (a to pritom mohol sám ležať na márach a všetky jeho prebdené a prerozmýšľané noci by sa skončili), povie jej to svojím novým šepotavým a namáhavým hlasom, *niekedy stačí aj málo. Ako sa hovorí.*

A ona bude presne vedieť, o čom Scott hovorí.

Ani Roger Dashmiel to nemá dnes ľahké, Lisey to vie, ale to ešte neznamená, že by jej bol sympatickejší. Ak malo slávnostné lopatovanie vôbec niekedy presný scenár, tak profesor Hegstrom (ten s tým žľníkovým záchvatom) bol po operácii príliš otupený, aby Dashmielovi alebo hocikomu inému povedal, kam ho odložil. Takže Dashmielovi zostal v podstate len dátum a čas plus osoby a obsadenie, medzi ktorými figuroval spisovateľ, a voči nemu ho takmer okamžite pochytila nechúť. Keď skupinka hodnostárov vyšla z Inmanovej sály a vybrala sa na krátku, ale príšerne horúcu prechádzku k miestu budúcej Shipmanovej knižnice, Dashmiel Scottovi oznámil, že to bude musieť byť v podstate improvizácia. Scott dobrosrdečne pokrčil plecami. Vôbec mu to neprekážalo. Scott Landon žil celý život ako improvizáciu.

„Predstavím vás,“ zatiahol chlapík, ktorému dá Lisey o mnoho rokov neskôr meno južanský posero. To keď kráčali k upraženému a v horúčave sa mihajúcemu kúsku zeme, kde bude neskôr stáť knižnica (Dashmiel ju volá *knižnica*). Fotograf, ktorého úlohou bolo všetko toto znesmrteľniť, nepokojne tancoval a šľukal a šľukal, usilovný ako včelička. Lisey videla neďaleko pred nimi obdĺžnik čerstvej hnedej hlíny, tak trikrát dva, aspoň podľa nej, hlíny navezenej ešte ráno, podľa sotva začínajúceho vysychania. Nikomu nezišlo na um dať sem plátennú striešku a povrch čerstvej zeme už sivie.

„No, niekto by sa mal do toho pustiť,“ povedal Scott.

Veselo, ale Dashmiel sa zamračil, akoby ho to nezaslúžene raniło. A s mohutným vzdychom pokračoval. „Predstavovanie, potom nasleduje potlesk...“

„Tak ako noc za dňom,“ zamrmlal Scott.

„... a povieť slovhko, dveee,“ uzavrel to Dashmiel. Za upečenou pustatinou čakajúcou na knižnicu sa v slnečnom svetle mihotalo nové parkovisko, samý hladký asfalt a žlté čiary. Lisey videla na jeho vzdialenejšom konci vlnky neexistujúcej vody.

„S potešením,“ odvetil Scott.

Dashmiela neutíchajúca srdečnosť jeho odpovedí zrejme škrela. „Dúfaaam, že nechcete pri tom výkope hovoriť až priveeel'a-aa,“ povedal Scottovi, keď sa blížili k povrazmi ohradenému priestoru. Ten bol prázdny, ale za ním čakal dav takmer až k parkovisku. Ešte väčší sledoval Dashmiela a Landonovcov z Inmanovej sály.

Onedlho sa tie dva davy spoja a Lisey – ktorej davy zväčša neprekážali o nič viac ako turbulencie vo výške šesť kilometrov – nebola z toho nadšená. Prišlo jej na um, že toľko ľudí zhromaždených v taký horúci deň môže zo vzduchu vysať všetok vzduch. Hlúpa predstava, ale...

„Je strašne, horúco, ešte aj na augustový Nashville, čo vy na to, Toní?“

Tony Eddington vďačne prikývol, no nič nepovedal. Dosiaľ sa vyjadril len raz, keď identifikoval neúnavne poskakujúceho fotografa ako Stefana Queenslanda z nashvillských novín American – a okrem toho absolventa U-Tenn, promoval v osemdesiatom piatom. „Dúfam, že mu trochu Helfnete, ak to pôjde,“ povedal Tony Eddington Scottovi, keď sa vybrali k dotyčnému miestu.

„Potohm dorhečnite,“ povedal Dashmiel, „a znovu bude potleesk. A potooom... páhn Landon...“

„Scott.“

Dashmiel vyčaril krčovitý úsmev, no ten sa uňho zdržal len sekundu. „Takže Scott, prejdete d'aaalej a sprahvíte ten významný prvý výkop hliny.“ *Prejdete? Sprahvíte? Hliny? Uvažovala Lisey a zišlo jej na um, že Dashmiel vo svojom takmer nerealistickom louisianskom nárečí vavel spravíte ten významný prvý výkop hlíny.*

„To mi vyhovuje,“ prikývol Scott a viac povedať nestihol, lebo medzitým dorazili na miesto.

5

Možno je to ešte pozostatok toho pocitu z rozbitého pohára – toho *zlého znamenia* –, ale Lisey ten obdĺžnik navezenej hlíny pripomína hrob: hrob veľkosti XL, akoby pre obra. Dva davy sa okolo neho zospú na jednu hromadu a vytvoria v strede dusné centrum, ktoré vysáva všetok kyslík. Ochrankári z univerzity teraz stoja pri každom rohu ozdobnej bariéry zo zamatových šnúr, popod ktorú sa prešmykli Dahsmiel, Scott a „Toní“ Eddington. Queensland, teda fotograf, neúnavne poskakuje s obrovským Nikonom pred tvárou. *Zúrivý reportér*, pomyslí si Lisey a uvedomí si, že mu závidí. Je taký slobodný, keď tu ako hmyz poletuje v

horúčave, má dvadsaťpäť a všetko mu ešte funguje. Ale zato Dashmiel naňho gáni s rastúcou netrpezlivosťou a Queensland sa tvári, že ju nevidí, až kým sa mu nezadarí záber, po ktorom pasie. Lisey si myslí, že to je ten, na ktorom je Scott sám, s jednou nohou na tej hlúpej striebornej lopatke, s vlasmi vejúcimi vo vánku. Tak či onak, mladý zúrivy reportér napokon zloží obrovský foťák a vráti sa do predného radu v dave. A práve vtedy, keď Lisey trochu závistlivo-lútosťivo sleduje Queenslandove kroky, prvý raz si všimne šialenca. Vyzerá, ako neskôr napíše jeden miestny reportér, „ako John Lennon v posledných dňoch svojej aférky s heroínom – prázdne ostrážité oči v čudesnom a znepokojivom kontraste s inak detsky rozľúštenou tvárou“.

V tej chvíli si Lisey nevšimne skoro nič okrem chlapíkových hustých plavých vlasov. Dnes nemá o pozorovanie ľudí záujem. Chce len, aby sa to tu čím skôr skončilo a ona si mohla na druhej strane parkoviska v budove Katedry anglistiky nájsť toaletu a vytiahnuť si zo zadku protivné zarezané nohavičky. Iste, musí aj cikať, ale to je momentálne až na druhom mieste.

„Dámy a páni!“ povie zvučným hlasom Dashmiel. „Je mi nesmiehrnou cťou predstaviť pána Scotta Landona, autora románu *Pozostathky* oceneného Pulitzerovou cenou a románu *Dievčina z phobrežia* oceneného Národnou knižnou cenou. Prišiel k nám až z ďalekého Mainu aj so svojou čarovnou manželkou Lisou, aby slávnostne zahájil stavbu – veru tak, konečne je to tu! – našej vlastnej Shipmanovej knižnice. Scott Landon, moji drahí, tak ho tu v Nashville privítajme, ako je u nás zvykom!“

Dav okamžite aplauduje *con brio*. Pridáva sa aj čarovná manželka, tľapká dlaňami, díva sa na Dashmiela a uvažuje. *Iste, za Dievča z pobrežia dostal národnú cenu. Za Dievča, nie Dievčinu. Myslím, že to vieš. Myslím, že si sa pomýlil náročky. Čo proti nemu máš, ty malicherný človečik?*

Potom náhodou pozrie zaňho a tentoraz si už Gerda Allena Cola naozaj všimne, toho, ktorý tam stojí s tými úžasnými hustými vlasmi až po obočie a rukávmi priveľkého bieleho trička vysúkanými až k podštandardnému bicepsu. Tričko má vykasané, visí mu takmer k vyblednutým kolenám na džínsach. Na nohách má pracovné topánky s prackami na bokoch. Lisey pripadá, že v nich musí byť otrasne horúco. Blondáčik namiesto aplauzu len trochu upäto zvierá ruky a na perách má strašidelne sladkastý úsmev a tie pery sa mu mierne pohybujú, akoby sa ticho modlil.

Oči upiera na Scotta, ani na okamih nezakolíšu. Lisey ho má okamžite zaradeného. Niektorí chlapíci – takmer vždy chlapíci – si u nej vyslúžili označenie Scottovi hlbokovesmírni kovboji. Hlbokovesmírni kovboji majú toho veľa na srdci. Chcú chytiť Scotta za rukáv a povedať mu, že chápu tajné posolstvá jeho kníh; chápu, že jeho knihy sú v skutočnosti o Bohu, Satanovi alebo azda o Gnostických evanjeliách. Hlbokovesmírni kovboji sa možno odbavujú na scientológii alebo numerológii alebo (v jednom prípade) na Kozmických lžiach Brigham Younga. Niekedy sa chcú rozprávať o iných svetoch. Pred dvoma rokmi prišiel jeden hlbokovesmírny kovboj stopom až z Texasu do Mainu, aby sa so Scottom porozprával o tom, čomu sám hovoril *zanechávky*. Najčastejšie sa nachádzajú, povedal, na neobývaných ostrovoch južnej pologule. Vedel, že o ničom inom Scott v románe *Pozostatky* nepísal. Ukázal Scottovi podčiarknuté slová, ktorými to dokazoval. Lisey bola z neho veľmi nervózna – mal v sebe čosi *neprítomné*, čosi ako múr v očiach. Ale Scott sa s ním porozprával, ponúkol mu pivo, chvíľu s ním preberal monolity z Veľkonočného ostrova, vzal si od neho nejaké pamflety, podpísal mu nový výťahok *Pozostatkov* a poslal ho šťastného svojou cestou. Šťastného? Čo, šťastného, kuva, ten chlapík sa od šťastia vznášal. Kéd sa Scott poriadne opásal, vedel byť ohromný. Nijaké iné slovo na to neexistovalo.

Myšlienka na skutočné násilie – teda že Blondáčik chce na jej muža vytasiť Marka Davida Chapmana – však Lisey na um nezíde. *Moja myseľ tak nefunguje*, možno by bola vtedy povedala. *Len sa mi nepáčilo, ako sa mu pohybujú pery*.

Scott vďačne prijíma aplauz – a niekoľko rozjarených pokrikov – so scottlandonovským úsmevom, ktorý sa už objavil na miliónoch knižných obálok, a stále má jednu nohu opretú o tú hlúpu lopatku, kým jej porisko sa pomaly ponára do importovanej hlíny. Nechá aplauz zniet' desať alebo pätnásť sekúnd, ako ho vedie intuícia (a jeho intuícia sa zriedka mylí) a potom hu umlčí zakývaním. A aplauz stíchne. Naraz. *Puf Je to dost' frajerské*, takým tým strašidelným spôsobom.

Keď prehovorí, jeho hlas neznie ani náhodou tak silno ako Dashmielov, ale Lisey vie, že sa aj bez mikrofónu či megafónu na baterky (to, že tu nič také nie je, zrejme znamená len, že na to niekto zabudol) poniesie až k posledným stojacim v dave. A dav napína uši, aby mu neušlo ani slovko. Prišiel k nim predsa Slávny

človek. Mysliteľ. Spisovateľ. A teraz im roztrúsil nad hlavy perly múdrosti.

Perly sviniam, pomyslí si Lisey. *A ešte spoteným*. Ale nepovedal jej raz otec, že prasce sa nepotia?

Oproti nej si Blondáčik opatrne odtisne vlasy z belostného čela. Ruky má rovnako biele a Lisey si povie, *tamto je prasiatko, ktoré veľmi nevychádza z chlievika. Domáce prasiatko – a prečo nie? Za čudnými nápadmi nemusí nikam chodiť, má ich v hlave.*

Presunie váhu z nohy na nohu a hodváb nohavičiek jej v ryhe zadku takmer zavŕzga. Márnosť! Znovu zabúda na Blondáčika a pokúša sa vypočítať, či by sa jej nepodarilo... teda kým Scott prednesie svoju reč... ale naozaj veľmi nenápadne...

Tu sa ozve Mamka. Vážne. Tromi slovami. A nepripúšťa debatu. *Nie, Lisey. Počkaj.*

„Nebudem vám kázať, ja teda nie,“ vraví Scott a ona spoznáva prízvuk Gullyho Foyla, hlavnej postavy románu Alfreda Bestera *Hviezdy sú môj cieľ*. Jeho obľúbeného románu. „Na kázne je horúco.“

„*Teleportuj nás, Scotty!*“ ozve sa ktosi v piatom či šiestom rade na parkoviskovej strane od výkopu veľmi rozjarene. Dav sa rozosmeje a povzbudivo pokrikuje.

„To nejde, braček,“ vraví Scott. „Transportéry sú pokazené a došli nám aj lítiové kryštály.“

Dav, pre ktorý je vtipná poznámka aj odpoveď na ňu nová (Lisey jedno i druhé počula už aspoň päťdesiatkrát), od smiechu až zaryčí a tleska. Na druhej strane sa Blondáčik tenučko a hladko usmeje a dlhými prstami pravej ruky si chytí jemné ľavé zápästie. Scott stiahne nohu z lopatky, nie netrepezlivo, ale tak, akoby – aspoň v danej chvíli – objavil pre ten nástroj nové využitie. A zdá sa, že je to tak. Sleduje ho aj ona, nie bez fascinácie, lebo toto je Scott v najlepšom, Scott v rozlete.

„Píše sa rok tisícdeväťstoosemdesiatosem a svet stemnel,“ hovorí. Krátku drevenú rukoväť obradnej lopatky si ľahučko vyšupne do jemne zovretej päste. Od lopatky sa Lisey do očí raz odrazí slnečné prasiatko a potom ju už takmer zakryje rukáv Scottovho ľahkého saka. Porisko je ukryté a rukoväť odrazu používa ako ukazovadlo, pred sebou vo vzduchu odškrtnáva ťažkosti a tragédie.

„V marci sú Oliver North a viceadmirál John Poindexter odsúdení za sprisahanie – nachádzame sa totiž v prekrásnom svete Irangate, kde vládnu zbrane politiky a peniaze svetu.

Na Gibraltáre príslušníci britských elitných jednotiek SAS zabijú troch neozbrojených členov IRA. Možno by mali zmeniť motto SAS z *Kto riskuje, vyhráva* na *Najskôr strieľaj, potom sa pýtaj*.“

Z davu sa ozve krátky smiech. Roger Dashmiel vyzerá rozhorúčený a touto nečakanou lekciovou z aktualít dosť vyvedený z miery, ale Tony Eddington si konečne začal robiť poznámky.

„Alebo nech je to naším mottom. V júli nás niečo posadlo a zostrelili sme iránske civilné lietadlo s dvestodevät'desiatimi civilistami na palube. Medzi nimi bolo šesťdesiatšesť detí.

Epidémia aidsu zabíja tisíce ľudí, chorých je... no, to nevieme, čo? Stovky tisíc? Milióny?

Svet stemnel. Krvavý príliv pána Yeatsa sa dvíha. Dvíha. Dvíha.“

Pozrie dolu, na nič len sivejúcu hlinu, a Lisey sa odrazu vydesí, že to azda vidí, vidí tú vec s nekonečným poplátaným tarkavým bokom, že sa odtrhne, ba možno dokonca aj zrúti, lebo vie, že práve toho sa obáva (a ona sa toho obáva rovnako ako on). Kým však jej srdce stihne čo i len zrýchliť, Scott zdvihne hlavu, zaškerí sa ako decko na jarmoku a vypáli rukoväť lopatky cez päsť do polovice jej dĺžky. Je to pohyb na efekt, frajerské gesto a ľudia vpredu v dave zhíknu. Ale Scott ešte neskončil. Drží pred sebou lopatku a pomaly zvrta rukoväť medzi prstami, zrýchľuje až do nepravdepodobnej rýchlosti. Je to omračujúce ako akrobacia s paličkou, čo predvádzajú mažoretky – lebo lopatka sa jagá v slnku – a je to milo nečakané. Je za neho vydatá od roku 1979 a nemala ani predstavu, že má vo svojom repertoári taký totálne frajerský kúsok. (Koľko rokov potrvá, bude uvažovať o dva dni, večer, sama v posteli v subštandardnej motelovej izbe, kým budú vonku pod oranžovým mesiacom brechať psy, kým prostá hlúpa váha kopiacich sa dní napokon vysaje z manželstva celý faktor údivu? A koľko šťastia treba, aby láska uháňala rýchlejšie ako čas?) Strieborná miska rýchlo sa krútiacej lopatky vyšle záblesk s posolstvom *Prebud'te sa! Prebud'te sa!* do celej hladiny horúčavou omráčeného a potom oblepeného davu. Jej manžel je odrazu Scottom Kramárom a v živote nepocítila toľkú úľavu pri pohľade na ten totálne nedôveryhodný úsmev obchodníka, ktorý na jeho

tvári hlása *zlatko, som bombový*. Omráčil ich a teraz im predá za poriadny glg pochybnej všemedicíny, toho, s čím, ako dúfa, odídu domov. A ona si myslí, že to od neho kúpia, horúčava, nehorúčava. Keď je totiž Scott takýto, predal by aj chladničky Eskimákovi, ako sa hovorí... vďaka Bohu za jazierko jazyka, kam sa všetci schádzame napiť, ako by sám Scott nepochybné doložil (a veru to aj doložil).

„Lenže ak je každá kniha svetielkom v tej temnote – a ja tomu verím, musím tomu veriť, aj keď je to otrepané, lebo knihy píšem, nie? – tak potom je každá knižnica obrovská vatrisko, okolo ktorej sa zmesť desaťtisíc ľudí a tí sa k nej môžu prísť zohriať, či je deň a či noc. Sto stupňov? Skôr tisíc stupňov, ľudia moji, lebo tu nehovoríme o nejakých kuchynských rúrach, ale o obrovitánskych vysokých peciach mozgu, o žeravých železiarňach intelektu. Oslavujeme teda dnes popoludní zažatie takéhoto vznešeného ohňa a je mi ct'ou, že som sa na tom mohol zúčastniť. Tu totiž pľujeme do očí zábudlivosti a nakopávame hlúposť do jej starých zvráskavených *cojones*. Hej, pán foťák!“

Stefan Queensland s úsmevom zrazí päty.

Scott, takisto s úsmevom, hovorí: „Toto si cvaknite. Papaláši ten záber možno nebudú chcieť použiť, ale stavím sa, že vo vašom portfóliu bude super.“

Scott chytí obradný nástroj, akoby ho chcel znovu začať zvítať. Dav s nádejou ticho zhíkne, ale tentoraz ich Scott len naťahoval. Ľavou rukou sklízne takmer až k porisku, zaborí lopatku do zeme a udusí jej horúci lesk v hline. Potom dvihne hlinu, odhodí ju nabok a zvolá: „*Vyhlasujem stavenisko Shipmanovej knižnice za otvorené!*“

V porovnaní s aplauzom, ktorý uvíta jeho vyhlásenie, zneli tie predchádzajúce ako zdvorilé ťapkanie na tenisovom zápase v nóbl škole. Lisey nevie, či mladý pán Queensland zachytil prvý obradný výkop, ale keď Scott zahrozí hlúpou zakrpatenou striebornou lopatkou na oblohu ako olympijský víťaz, Queensland to cvakne a za fotoaparátom sa pri tom usmieva. Scott v tej póze chvíľu vydrží (Lisey sa náhodou pozrie na Dashmiela a prichytí ho, ako prevracia oči na pána Eddingtona – Toního). Potom zloží lopatku a s úsmevom ju drží ako na poctu zbraň. Na líca a na čelo mu v kvapôčkach vystúpil pot. Aplauz redne. Dav si myslí, že Scott skončil. Lisey si myslí, že len prehodil na dvojku.

Keď vie, že ho budú znovu počuť, znovu zaborí lopatku. „A toto je za Divokého Billa Yeatsa!“ zvolá. „Za toho cvoka! A toto je za Poea, známeho aj ako Baltimorský Eddie! Toto je za Alfieho Bestera, a ak ste ho nečítali, mali by ste sa hanbiť!“ Znie to zadychčané a Lisey to trochu znepokojí. Veď je tak *horúco*. Pokúša sa spomenúť si, čo Scott jedol na obed – bolo to ťažké, alebo ľahké?

„A toto...“ Zaborí lopatku do toho, čo je teraz už úctyhodnou priehlbínou, a zdvihne poslednú dávku hlíny do vzduchu. Predok košele mu stmavol od potu. „Niečo vám poviem. Za toho, kto napísal prvú dobrú knihu, ktorú ste čítali! Hovorím tu o tej, ktorá pod vás vkĺzla ako čarovný koberec a zdvihla vás zo zeme. Viete, o čom hovorím?“

Vedia to. Je to napísané na každej tvári, ktorá sa naňho upiera.

„Za toho, ktorého by ste si v dokonalom svete vyhľadali po otvorení Shipmanovej knižnice ako prvého. Za toho, kto napísal tú knihu.“ Posledný raz potrasie lopatkou, potom sa obráti k Dashmielovi, ktorý by sa mal zo Scottovho šoumenstva tešiť – napokon, Scott na požiadanie brilantne zaimprovizoval – a ktorý namiesto toho vyzerá len rozhorúčene a naštvane. „Myslím, že tu sme skončili,“ vraví a pokúša sa Dashmielovi podať lopatku.

„Nieee, tá je vaša,“ vraví Dashmiel. „Na pamiatku, na znahk našej vďačohsti. Theda, okrem šeku.“ Znovu sa mu na tvári objaví a zmizne krčovitý úsmev. „Tak čo, pôjdeme si dať trochu klimatizácie?“

„Samozrejme,“ vraví trochu zmätene Scott a potom podá lopatku Lisey, ako jej už za dvanásť rokov svojej slávy podával dosť nechcených suvenírov: všetko od obradných vesiel a čapíc bostonských Red Sox zaliatych v plexiskle až po masky Komédie a Tragédie... ale väčšinou sú to súpravy pera a ceruzky. Tolko súprav... Waterman, Scripto, Shaeffer, Mont Blanc, na čo si len spomeniete. Díva sa na jagavé strieborné porisko, rovnako zmätená ako jej milovaný (ešte stále jej milovaný). Vo vyrytých písmenách *ZALOŽENIE SHIPMANOVEJ KNIŽNICE* – je zopár zriek zeme a Lisey ich odfúkne. Kde asi tento absurdný artefakt skončí? V tomto lete 1988 sa Scottova pracovňa ešte stále iba stavia, hoci adresa už funguje a on si už začína v boxoch a priehradkách v stajni dole skladovať veci. Na mnohé kartónové škatule napísal **SCOTT! ZAČIATKY!**, napísal to širokými ťahmi čiernej fixky. Strieborná lopatka pravdepodobne skončí pri týchto veciach a v

šere bude žiariť úplne zbytočne. Možno ju tam dá sama Lisey a prilepí na ňu lístok **SCOTT! STREDNÝ VEK!** Ako žart... alebo ako ocenenie. Presne ako ten bláznivý nečakaný darček, ktorý Scott volá...

Ale Dashmiel sa už rozhybal. Bez slova – akoby mu to celé bolo proti srsti a rozhodol sa ukončiť to, len čo sa bude dať – predupoce cez obdĺžnik čerstvej hliny, obíde priehlinu, ktorú posledný záber Scottovej lopatky takmer povýšil na jamu. Opätky Dashmielových lesklých čiernych topánok, ktorá hlásajú „som asistent a mierim čoraz vyššie a na to neráňte zabúdať“ sa s každým ťažkým krokom zabávajú hlboko do hliny. Dashmiel musí s námahou udržiavať rovnováhu a Lisey si pomyslí, že mu to iste nezlepšuje náladu. Za ním sa zaradí Tony Eddington, vyzerá zamyslený. Scott na chvíľu zastane, akoby si nebol celkom istý, čo sa robí, potom sa tiež pohne, vkĺzne medzi svojho hostiteľa a svojho dočasného životopisca. Lisey kráča za nimi, ako už býva jej zvykom. Scott ju tak potešil, že zabudla aj na to *zlé znamenie*

(ráno pukne sklo)

aspoň na chvíľu, ale teraz sa to vrátilo

(večer pukne srdce)

a je to silné. Lisey si povie, že to preto jej všetky tie detaily pripadajú také zväčšené. Je presvedčená, že keď sa ocitne v klimatizovanej miestnosti, svet sa opäť bude javiť normálne zaostrený. A ešte keď sa jej podarí vytiahnuť si zo zadku ten protivný kúsok látky.

Už je skoro koniec, pripomína si a – aký už život býva absurdný – presne v tomto momente sa deň vymkne z koľají.

Ochrankár, starší ako ostatní v tomto detaile (o osemnásť rokov ho identifikuje na Queenslandovej novinovej fotke ako kapitána S. Heffernana), zdvihne zamatovú šnúru na druhom konci obradného obdĺžnika hliny. Lisey si na ňom všimne len to, že má na kaki košeli čosi, čo by jej manžel azda nazval *oobrovitánsky odznak orgánu*. Jej manžel a jeho sprievodcovia sa zohnú a prejdú popod šnúru takým synchronizovaným pohybom, akoby ho s nimi nacvičil choreograf.

Dav sa presúva k parkovisku spolu s hlavnými účinkujúcimi... s jednou výnimkou. Blondáčik k parkovisku nejde. Blondáčik stojí nehybne na parkoviskovej strane rozkopanej časti. Niekoľko ľudí doňho vrazí a napokon je donútený ustúpiť, späť na upečenú mŕtvolu hlinu, kde bude v roku 1991 stáť Shipmanova knižnica (teda ak sa

dá veriť sľubom stavebnej firmy). Potom sa už začne pohybovať dopredu proti prúdu, ruky sa mu rozpoja, takže si môže z cesty odtisnúť dievča doľava a chlapíka doprava. Ústa sa mu stále pohybujú. Lisey si najprv zase pomyslí, že sa ticho modlí, a potom začuje lámané nezmysly – ako čosi, čo by napísal zlý imitátor Jamesa Joycea – a po prvý raz sa skutočne vydesí. Blondáčikove čímsi čudácke modré oči sa upierajú na jej manžela, tam a nikam inam, ale Lisey už chápe, že sa nechce baviť o *zanechávkach* ani o utajených náboženských podtextoch Scottových románov. Toto nie je len hlbokovesmírny kovboj.

„Kostolné zvony kráčali dolu Anjelskou ulicou,“ vraví Blondáčik – vraví Gerd Allen Cole –, ktorý, ako sa neskôr ukáže, strávil väčšiu časť svojho sedemnásteho roku v drahom virgínskom blázinci, odkiaľ ho pustili ako vyliečeného. Lisey rozoznáva každé slovo. Tie slová sa predierajú cez čoraz hlasnejší šum davu, ten bzukot konverzácie, ako nôž cez nejaký ľahký sladký koláč. „To zvonenie znelo ako dážd' na plechovej streche! Špinavé kvety, špinavé a sladké, presne tak znejú tie kostolné zvony v mojom suteréne, *akoby si to nevedel!*“

Ruka, ktorá vyzerá ako zložená výhradne z dlhých bledých prstov, zbehne k podolku bieleho trička a Lisey si presne uvedomí, čo sa to tu deje. Uvedomí si to v tesnopisných televíznych záberoch

(George Wallace Arthur Bremmer)

zo svojho detstva. Pozrie smerom ku Scottovi, ale Scott sa rozpráva s Dashmielom. Dashmiel pozerá na Stefana Queenslanda, podráždený mráčik na Dashmielovej tvári vraví, že už bolo *naozaj! Dosť! Fotografovania! Na jeden deň! Stačilo! Ďakujem!* Queensland pozerá na svoj foťák, niečo na ňom upravuje a Anthony „Toní“ Eddington si čosi poznamenáva. Lisey zazrie staršieho univerzitného ochrankára, toho v kaki uniforme a s absurdne *oobrovitánskym odznakom orgánu*, díva sa na dav ľudí, ale *kuva, zlým smerom*. Nie je vlastne vôbec možné, že by naozaj videla všetkých tých ľudí a k tomu Blondáčika, ale jej sa to nejako darí, vidí ich, ba vidí aj Scottove pery, ktoré formujú slová *myslím, že to Ho dosť dobre*, a to je skúšobná poznámka, akú často vyslovuje po takýchto podujatiach, a Bože, Ježišmária aj tesár Jožko, Lisey sa pokúsi zvriesknuť Scottovo meno a varovať ho, ale hrdlo sa jej *zasekne*, odrazu je z neho suchá dutina bez kvapky slín, nevládze nič povedať a Blondáčik sa už dostal k podolku svojho

obrovského bieleho trička, vyšplhal sa popod látku až hore a pod látkou sú prázdne pútky na opasok a ploché brucho bez chĺpkov, brucho pstruha, a na tej bielej pokožke spočíva rukoväť zbrane, ktorú teraz drží a ona počuje, ako hovorí, keď sa k Scottovi blíži sprava, „Ak to zavrie ústa tým zvonom, tak to splní svoju úlohu. Prepáč, Oco.“

Vybehne dopredu, alebo sa o to aspoň pokúsi, ale odrazu sa jej absurdne *oobrovitánsky* lepia nohy k zemi a ktosi sa vtisne pred ňu, je to driečna študentka s vlasmi zviazanými širokou bielou hodvábnou stuhou s modrým nápisom NASHVILLE, lemovaným červenou (aha, Lisey vidí úplne všetko) a Lisey ju odstrčí rukou, ktorá drží striebornú lopatku, a študentka zajačí „Hej!“ akurát to znie pomalšie a ťahavejšie, asi ako *Hej* nahráte pri rýchlosti 45 obrátok za minútu a potom prehraté na 33 a pol alebo možno aj 16. Celý svet sa zmenil na horúci asfalt a driečna študentka s NASHVILLOM vo vlasoch celú večnosť zakrýva Lisey výhľad na Scotta; Lisey vidí len Dashmielovo plece. A ešte Tonyho Eddingtona, ktorý listuje kamsi dozadu vo svojom prekliatom zápisníku.

A potom študentka konečne vyprace zorné pole, a keď sa v ňom znovu zjavia Dashmiel s jej manželom, Lisey vidí, ako sa hlava profesora anglistiky mykne nahor a celé telo mu prepne na poplašný režim. Stane sa to v jedinej chvíli. Lisey vidí to isté čo Dashmiel. Vidí Blondáčika s pištoľou (ukáže sa, že je to Lady-smith.²² vyrobená v Kórei a kúpená na domácom výpredaji v South Nashville za tridsaťsedem dolárov) namierenou na jej manžela, ktorý nakoniec preda len zbadal nebezpečenstvo a zastal. V Liseinom čase sa toto všetko deje veľmi, veľmi pomaly. V skutočnosti nevidí z hlavne tej dvadsaťdvojky letieť guľku, teda nie celkom – ale zato počuje, ako Scott hovorí, veľmi miernym tónom, akoby slová naľahoval na desať či dokonca pätnásť sekúnd: „Synak, preberieme si to, dobre?“ A vtedy zbadá, ako z poniklovanej hlavne pištole vykvitne oheň ako nepravidelná žltobiela kvetinová brošnička. Začuje puk – hlúpe, bezvýznamné, taký zvuk, ako keď niekto dlaňou praskne nafúknuté papierové vrečko. Vidí Dashmiela, toho južanského posera, ako sa oprečky vrhá naľavo. Vidí Scotta, ako sa zakníše na päťach dozadu. A v tej istej chvíli vystrčí dopredu čeľusť. Tá kombinácia je čudessná a elegantná ako tanečný pohyb. Na pravej strane jeho letného športového saka sa roztvorí čierna dierka. „Synak, prisahám Bohu,

že to nechceš spraviť,“ povie spomaleným hlasom v Liseinom čase a ešte aj v Liseinom čase Lisey počuje, ako sa ten hlas s každým slovom stenčuje, až napokon znie ako hlas skúšobného pilota v komore simulujúcej výšky. A predsa si Lisey myslí, že Scott stále netuší, že bol postrelený. Je o tom takmer úplne presvedčená. Športové sako sa mu roztvorí ako brána, keď veliteľským gestom vystrie ruku (*prestaň!*) a ona si naraz uvedomí dve veci. Prvou je to, že košeľa pod sakom mu čoraz väčšími červenie. Druhou je to, že sa jej podarilo aspoň náznakom rozbehnúť.

„Musím to bim-bam nejako zastaviť,“ vraví Gerd Allen Cole úplne zreteľne a nervózne. „Musím to bim-bam zastaviť, už pre frézie.“ A Lisey si je odrazu istá, že keď bude Scott mŕtvy, keď už bude po všetkom, Blondáčik sa buď zabije, alebo sa o to aspoň naoko pokúsi. Zatiaľ však musí ukončiť ešte túto záležitosť. Tú záležitosť so spisovateľom. Blondáčik mierne pohne zápästím, takže dymiacia hlaveň dvadsaťdvojky Ladysmith odrazu mieri na ľavú stranu Scottovho hrudníka; v Liseinom čase je ten pohyb hladký a pomaly. Trafil už pľúca, teraz trať srdce. Lisey vie, že to nemôže dopustiť. Ak má mať jej muž akú-takú šancu, tak tento smrtiaci magor nesmie doňho napumpovať ďalšie olovo.

Gerd Allen Cole, akoby jej odporoval, vraví: „Nikdy sa to nekončí, kým nepadneš. Ty môžeš za to nekonečné opakovanie, starec. Si peklo, si opica a teraz si moja opica!“

Tento kus jeho prejavu sa dostáva k logike asi najbližšie, a kým ho vypovie, Lisey má akurát toľko času, aby najskôr zdvihla striebornú lopatku – telo vie, čo má robiť, a jej ruky si už našli miesto neďaleko konca metrovej rukoväte tej smiešnej hračky – a potom ňou švihnúť. Ale je to tesné. Keby šlo o dostihy, tak by na tabuli určite zablikal nápis DRŽTE SI TIKETY A ČAKAJTE NA FOTO. Ale keď tu ide o preteky medzi mužom s pištoľou a ženou s lopatkou, fotku nepotrebuje. V spomalenom Liseinom čase Lisey vidí striebornú lopatku, ako dopadá na pištoľ a obracia ju dohora presne vo chvíli, keď znovu rozkvitne tá kvetinková brošnička ohňa (vidí z nej tentoraz iba kúsok a hlaveň je úplne ukrytá pod poriskom lopatky). Vidí pracovný koniec obradnej lopatky letieť ďalej dohora a druhý výstrel z pištole zase letí neškodne do horúcej augustovej oblohy. Vidí, ako sa zbraň uvoľní, a má čas pomyslieť si *Kuvafix! To som si fakt dala záležať!* Kým sa lopatka stretne s Blondáčikovou tvárou. Ruku má ešte stále tam (tri z tých dlhých štíhlych prstov skončia zlomené), no strieborné porisko lopatky aj

tak dopadne veľmi tvrdo, zlomí Coleovi nos, rozdrví mu pravú lícnu kosť a aj kostný oblúk nad zízajúcim pravým okom, vyrazí mu aj deväť zubov. Ani mariánska gorila s mosadzným boxerom na paprči by to nezvládla lepšie.

A teraz – ešte stále pomaly, stále v Liseinom čase – sa skladajú dokopy prvky víťaznej fotografie Stefana Queenslanda.

Kapitán S. Heffernan videl, čo sa deje, len sekundu či dve po Lisey, ale tiež mal problém s divákom – v jeho prípade to bol vyhádzaný tučniak v širokých bermudách a tričku s usmiateou tvárou Scotta Landonu vpredu. Kapitán Heffernan mládenca odstrčí svalnatým plecom.

Vtedy však už Blondáčik klesá na zem (a vypadáva zo zorného poľa vznikajúcej fotky) s otupeným výrazom v jednom oku a krvou valiacou sa z druhého oka. Krv sa mu rinie aj z diery, ktorá mu v budúcnosti možno opäť poslúži ako ústa. Heffernan teda sám úder vôbec nevidel.

Roger Dashmiel si možno pripomenul, že by mal byť hlavným moderátorom, a nie veľkým starým vydeseným králikom, a tak sa opäť obráti k Eddingtonovi, svojmu protežantovi, a k Landonovi, svojmu nemožnému čestnému hosťovi, a to presne včas, aby zaujal miesto ako zízajúca a mierne rozmazaná tvár v pozadí vznikajúcej fotky.

Scott Landon zatiaľ v šoku vypochoďuje rovno z víťazného záberu. Kráča, akoby si nevedomoval horúčavu, pochoduje k parkovisku a budove Nelson Hall, ktorá stojí za ním a je stánkom Katedry anglistiky a vďaka Bohu je klimatizovaná. Kráča prekvapujúco svižne, aspoň spočiatku, a značná časť davu ide s ním, väčšinou netušiac, čo sa práve stalo. Lisey zúri a zároveň ju to ani neprekvapuje. Napokon, koľkí z nich videli Blondáčika s tou chudorľavou pištoľkou v ruke? Koľkí z nich v zvuku praskajúceho papierového vrečka spoznali výstrel? Diera v Scottovom saku predsa môže byť len šmuha hlíny po toľkom prehadzovaní lopatkou a krv, ktorou mu presiakla košeľa, je zatiaľ pre oko vonkajšieho sveta neviditeľná. Teraz už pri každom nádychu čudesne píska, ale koľkí z nich to počujú? Nie, dívajú sa na ňu – teda aspoň niektorí – na tú zjašenú babu, ktorá práve nevysvetliteľne trepla nejakého chlapíka do ksichtu obradnou striebornou lopatkou. Veľa z tých ľudí sa dokonca uškŕňa, akoby boli presvedčení, že to všetko je súčasťou šou, ktorá ich má pobaviť, putovného predstavenia Scotta Landonu. Doriti s nimi a

doriti s Dashmielom a doriti s oneskoreným a slabo plateným ochrankárom aj s jeho absurdne *oobrovitánskym odznakom orgánu*. Teraz jej ide len o Scotta. Vystrčí ruku s lopatkou, nie celkom naslepo, doprava a Eddington, ich nájomný Boswell, ju prevezme. Nemá inú možnosť, inak by ňou dostal po nose. A potom, ešte stále v tom strašne spomalenom zábere, sa Lisey rozbehne za manželom, ktorému sa svižnosť z kroku vyparuje, ako sa blíži k horúčave parkoviska. Za ňou zíza Tony Eddington na striebornú lopatku, akoby to bol delostrelecký náboj, detektor rádiácie alebo *zanechávka* nejakej vznešenej vyhynutej rasy, a k nemu prichádza kapitán S. Heffernan so svojím úplne chybným presvedčením o tom, kto je tu hrdinom dňa. Lisey to vôbec netuší a nedozvie sa o tom vôbec nič, kým o osemnásť rokov neuvidí Queenslandovu fotografiu, ba bolo by jej to jedno, aj keby to vedela, lebo jej pozornosť sa teraz zamerala na manžela, ktorý práve klesol na parkovisku na štyri. Pokúsi sa zrušiť Lisein čas, utekať rýchlejšie. A vtedy spraví Queensland svoj záber, zachytí presne polovicu jednej topánky v pravom rohu obrázku, niečo, čo si vtedy ani vôbec nikdy sám neuvedomí.

6

Držiteľ Pulitzerovej ceny, *enfant terrible*, ktorému prvý román vyšiel už ako dvadsaťjedenročnému, padá. Scott Landon, ako sa hovorí, *rachne na hubu*.

Lisey sa zo všetkých síl pokúsi vyhrabať z toho šialeného lepidového času, v ktorom je zrejme uväznená. Musí sa z neho vyslobodiť, lebo ak k nemu nedorazí, kým ho obklopí dav a už ju k nemu nepustí, tak tí ľudia ho svojimi obavami zrejme zabijú. Udušia ho láskou.

– *Je ranenýýýý!* kričí ktosi.

V hlave kričí Lisey sama na seba

{opáš sa, UŽ AJ SA OPÁŠ}

a napokon sa jej to podarí. Lepidlo, v ktorom bola naložená, je preč. Odrazu sa doslova *prerezáva* dopredu, celý svet sa skladá z hluku a horúčavy a potu a strkajúcich sa tiel. Žehná rýchlejšie realite, ešte keď vystiera ľavú ruku k vlastnému zadku a *tahá*, vytrháva si

z ryhy zadku ten poondiaty kúsok spodnej bielizne, takže aspoň jedna vec z tohto nanič dňa je teraz v poriadku.

Študentka v tričku, ktorého ramienka sa zaväzujú na pleciach do veľkých rozviatych mašlí, jej takmer zastane úzky chodník ku Scottovi, ale Lisey sa popod ňu hodí na zem. Odreniny a pluzgiere na kolenách si uvedomí až omnoho neskôr – vlastne až keď si ich v nemocnici všimne láskavý zdravotník a dá jej na ne krém, čosi také chladivé a upokojujúce, až sa Lisey od úľavy rozplače. Ale to bude až neskôr. Teraz je to tak, akoby tu bola na okraji horúceho parkoviska, tohto príšerného čierneho-žltého parketu, kde musí byť najmenej päťdesiat stupňov, možno aj šesťdesiat, sama. Jej myseľ sa ju pokúša rozptýliť obrázkom vajca usmaženého na starom čiernom železnom sporáku u Mamky a Lisey ten obrázok odblokuje.

Scott sa díva na ňu.

Díva sa hore a tvár má voskovo bledú, okrem čiernych šmúh pod orieškovými očami a okrem širokého jarku krvi, ktorý mu už vyteká z pravého kútika úst a rinie sa mu po brade. „Lisey!“ Ten slabý a akoby výškami stenčený hlas. „Naozaj ma ten chlap postrelil?“

„Nerozprávaj.“ Kladie mu ruku na hrudník. Jeho košeľa, dobrý Bože, je *presiaknutá* krvou, a pod ňou cíti, ako mu strašne rýchlo a ľahkonoho uháňa srdce; nie je to pulz človeka, ale vtáčika. *Holubí pulz*, pomyslí si, a vtedy na ňu padne dievčina s maslami zaviazanými na pleciach. Pristála by na Scottovi, ale Lisey ho inštinktívne zakryje vlastným telom a sama prijme celú jej váhu („*Hej! Doriti! Kurvafix!*“ skríkne vydesené dievča). Tá váha jej spočívne na chrbte iba na sekundu a potom zmizne. Lisey vidí, ako dievča vystiera ruky na ochranu pred pádom – *ach, zázračný reflex mladosti*, pomyslí si, akoby bola sama prastará a nie iba tridsaťjedenročná – a dievčaťu sa to aj podarí, ale potom už len jačí „*Au, au, AU!*“ lebo asfalt jej popálil pokožku.

„Lisey,“ šepká Scott a, Kriste, ako ten jeho dych sviští, keď do seba ťahá vzduch, ako vietor v komíne.

„*Kto ma to strčil?*“ kričí dievčina s mašľami na pleciach. Je na zemi, vlasy z rozstrapateného konského chvosta má v očiach, plače od šoku, bolesti a poníženia.

Lisey sa nakloní celkom ku Scottovi. Vydesí ju, aký je horúci, a naplní ju to aj ľútosťou, akú by nikdy nepokladala za možnú. On sa

od horúčavy doslova *trasie*. Nemotorne, len jednou rukou si vyzlečie sako. „Áno, postrehli ťa. Takže teraz mlč a ne...“

„Je mi horúco,“ povie on a roztrasie sa ešte prudšie. A čo bude teraz, kľč? Jeho orieškové oči hľadia do jej modrých. Krv mu vyteká z kútika úst. Ona ju cíti. Ešte aj golier košele má presiaknutý červeňou. *Tu by jeho čajoliečba sotva zabrala*, pomyslí si, hoci ani poriadne nevie, na čo to vlastne myslí. *Tentoraz je tu priveľa krvi. Kuva, priveľa.* „Je mi strašne horúco, Lisey. Prosím ťa, daj mi ľad.“

„Dám,“ vraví a skladá mu pod hlavu svoje sako. „Dám, Scott.“ *Vďaka Bohu, že má na sebe to športové sako*, pomyslí si a potom jej čosi zide na um. Chytí to skrčené plačúce dievča za ruku. „Ako sa voláte?“

Dievča na ňu pozrie, akoby jej Šibalo, ale odpovie: „Lisa Lemková.“

Aha, ďalšia Lisa, aký je svet malý! pomyslí si Lisey, ale nevysloví to. Vysloví toto: „Lisa, môjho manžela postrelili. Mohli by ste zájsť tamto do...“ pokúša sa spomenúť si na meno tej budovy, ale pamätá si len jej funkciu. „... tam na Katedru anglistiky a zavolali by ste sanitku? Vytočte 911 a...“

„Madam? Pani Landonová?“ To je už univerzitný ochrankár s absurdne *oobrovitánskym odznakom orgánu*, pretísa sa pomocou mäsitých laktov cez dav. Kvokne si k nej a pukne mu v kolenách. *Hlasnejšie ako Blond'áčikova pištoľka*, pomyslí si Lisey. V jednej ruke má vysielacčku. Hovorí pomaly a starostlivo vyslovuje, akoby mal pred sebou vystrašené dieťa. „Už som zavolať univerzitnú ošetrovňu, pani Landonová. Idú sem so sanitkou a tá odvezie vášho manžela do nemocnice Nashville Memorial. Rozumiete mi?“

Rozumie mu a jej vďačnosť (ochrankár práve vynahradil všetko, čo doteraz zameškal, a ešte si aj nadbehol, teda aspoň podľa Lisey) je takmer rovnako intenzívna ako ľútosť, ktorú cíti nad svojím manželom zloženým na horúcom asfalte a trasúcim sa ako vydesený pes. Prikyvuje a vypustí prvé z premnohých slz, ktoré ešte prídu, až kým dostane Scotta späť do Mainu – tentoraz nie Deltou, ale súkromným lietadlom a so súkromnou ošetrovateľkou na palube a ešte ďalšou sanitkou s ďalšou súkromnou ošetrovateľkou, ktorá ich počká na termináli portlandského letiska. Teraz sa Lisey znovu obráti k tej malej Lemkovej a povie jej: „On celý horí – je tu niekde ľad, zlatko? Viete, kde by tu mohol byť ľad? Je tu vôbec niekde ľad?“

Vraví to bez veľkej nádeje, takže ju dosť prekvapí, keď jej Lisa Lemková promptne prikývne. „Hneď tamto je bufet aj s automatom na kolu.“ Ukazuje na Nelson Hall, ktorý Lisey nevidí. Vidí len hustý les holých nôh, niektorých chlpatých, niektorých hladkých, niektorých opálených, iných spálených. Uvedomí si, že sú totálne uväznení, že tu má svojho raneného manžela v priestore v tvare veľkej vitamínovej tabletky alebo kapsuly, a odrazu ju pochyť panika. Volá sa to agorafóbia? Scott by to iste vedel.

„Prosím, skúste mu zohnať trochu ľadu,“ hovorí Lisey. >A rýchlo.“ Obráti sa k ochrankárovi, ktorý zrejme meria Scottovi pulz – čo je podľa Lisey úplne zbytočné. Teraz je fuk, aký má pulz, je buď živý, alebo mŕtvy. „Môžete ich požiadať, aby ustúpili?“ opýta sa ho. Takmer žobre. „Je strašne horúco a...“

Ešte kým to dokončí, ochrankár vyskočí ako čertík zo škatuľky a zvolá: „Cúvnite! Pust'te toto dievča! Cúvnite a pust'te toto dievča! Preboha, ľudia, dajte mu dýchať!“

Dav sa posunie dozadu... Lisey sa vidí, že veľmi nechotne. Nechcú si dať ujsť ani kvapku krvi, zdá sa jej.

Z parkoviska stúpa horúčava. Už skoro čakala, že si na to zvykne, tak ako si človek zvykne na horúcu sprchu, ale nič z toho. Striehne na zavýjanie blížiacej sa sanitky a nepočuje nič. Potom to začuje. Začuje Scotta, Scott ju volá menom. *Chrapčí* jej meno. A v tej istej chvíli ju potiahne za prepotenú košielku, ktorú má na sebe (pod hodvádom jej teraz vidieť podprsenu tak výrazne, akoby to bolo opuchnuté tetovanie). Lisey pozrie dole a uzrie niečo, čo sa jej vôbec nepáči. Scott sa usmieva. Krv mu pokryla pery sýтым cukríkovým odtieňom odhora až nadol, zboka nabok, a úsmev teraz pripomína úškrn klauna. *Nikto nemá rád o polnoci klauna*, pomyslí si Lisey a hneď sa sama seba spýta, odkiaľ to asi tak má. Až v istej chvíli počas dlhej a takmer bezsennej noci, ktorú má pred sebou, keď bude načúvať brechotu zrejme všetkých nashvillských psov pod horúcim augustovým mesiacom, si spomenie, že to bolo motto Scottovho tretieho románu, toho, ktorý sa ani jej, ani kritikom nepáčil, toho, na ktorom zbohatli. *Prázdni diabli*.

Scott ju ďalej poťahuje za belasý hodvábný top, oči má v tmavých jamkách stále jagavé a horúčkovité. Niečo jej chce povedať a ona sa k nemu nechotne sklóní. Po kúskoch sa pomaly nadychuje. Je to hlučný a desivý proces. Pach krvi je tu dolu ešte silnejší. Hnusný. Taký minerálny pach.

To je smrť. To je pach smrti.

Akoby to Scott podpisoval, hovorí: „Je veľmi blízko, zlatko. Nevidím ho, ale...“ Zase jeden dlhý a hlučný nádych. „Počujem, ako žerie. A stoná.“ Vraví to a usmieva sa tým krvavým úsmevom klauna.

„Scott, neviem, o čom ho...“

Ruke, ktorá ju pošklbávala za top, predsa len zostalo ešte trochu sily. Uštipne ju do boku, a veru škaredo – keď si omnoho neskôr v moteli vyzlečie top, uvidí tam modrinu ako poriadny cucflek.

„Ty...“ Zase hlučný nádych, „Vieš...“ Ďalší hlučný nádych, len hlbší. A ešte stále sa uškíňa, akoby si tu šepkali nejaké strašné tajomstvo. *Purpurové tajomstvo*, tajomstvo farby modrín. Farby istých kvetov, ktoré rastú na istých

(čuš, Lisey, ach, čuš)

áno, na istých kopcoch. „Ty... vieš... tak... zo mňa... nerob... hlupáka.“ A zase ten svištivý, hlučný nádych. „Ani zo seba.“

Áno, Lisey to do istej miery vie. Je to dlháň, tak to volá. Alebo tá vec s tým nekonečným tarkavým bokom. Raz si chcela slovo tarkavý pozrieť v slovníku, ale zabudla – zabúdanie je schopnosť, ktorú si počas rokov so Scottom mala prečo stále obnovovať. Ale aj tak vie, o čom teraz Scott hovorí.

Pustí ju, alebo ho možno len opustí ten zvyšok sily. Lisey sa trochu odtiahne – nie veľmi ďaleko. Jeho oči ju pozorujú z hlbokých a černejúcich očných jamôk. Sú jasné ako vždy, ale Lisey vidí, že sú zároveň plné hrôzy a (to ju desí najväčšmi) aj akéhosi zvrhého nevysvetliteľného pobavenia. Scott potom ešte stále potichu – možno preto, aby ho počula len ona, možno hlasnejšie nevládze – pokračuje: „Počúvaj, malá Lisey. Predvediem ti, ako to znie, keď sa obzerá.“

„Scott, nie... musíš prestať.“

Nevenuje jej pozornosť. Znovu sa hlučne nadýchne, mokré pery našpúli do malého ó a vytisne z nich tichý, neuveriteľne hnusný *pufkavý* zvuk. Zo stiahnutého hrdla a do žeravého vzduchu ten zvuk vyženie jemnú spršku krvi. Uvidí ju nejaké dievča a skríkne. Tentoraz už nemusí ochrankár žiadať dav o cúvanie, ľudia to spravia dobrovoľne a nechajú Lisey, Scottovi a kapitánovi Heffernanovi asi meter a pol priestoru.

Ten zvuk – dobrý Bože, naozaj je to akési stonanie – je našťastie krátky. Scott sa rozkašle, hrudník sa mu prudko dvíha, z rany teraz rytmicky pulzuje ešte viac krvi, a potom ju znovu privolá kývnutím

prsta k sebe. Poslúchne ho, nakloní sa, opretá na svojich pražiacich sa rukách. Jeho zapadnuté oči ju držia v zajatí tak ako jeho smrteľný úškrn.

Obráti hlavu nabok, vyplúje na horúci asfalt chuchvalec napoly stuhnutej krvi, potom sa znovu otočí k nej. „Vedel by som... ho takto... privolať,“ šepne. „A on by prišiel. A tak by si sa... zbavila môjho večného... kvákania.“

Chápe, že Scott to myslí vážne, a na moment (asi to bude tou mocou jeho pohľadu) mu aj uverí. Ak ten zvuk znovu vydá, ak ho vydá trochu hlasnejšie, tak v nejakom inom svete dlháň, ten pán bezsenných nocí, obráti svoju neopísateľnú hladnú hlavu. O chvíľu neskôr sa v tomto svete Scott Landon strasie na asfalte a zomrie. V úmrtnom liste bude stáť niečo normálne, ale jej to bude jasné: jeho temná potvora ho napokon uvidela, prišla si poňho a zožrala ho zaživa.

A teraz prichádza to, o čom už potom nikdy nebudú hovoriť, ani pred druhými, ale ani medzi sebou. To strašné. Každé manželstvo má dve srdcia, jedno svetlé, jedno temné. Toto je temné srdce ich manželstva, to jedno šialené pravdivé tajomstvo. Lisey sa k nemu na vriacom asfalte nakloní, je presvedčená, že Scott umiera, ale aj tak odhodlaná udržať ho tu, kým sa len dá. Ak bude preto musieť oňho bojovať s dlháňom, a to holými nechtami, ak to bude nutné, tak to urobí.

„Nuž... Lisey?“ stále s tým odporným, vševeducim, strašným úsmevom. „Čo... na... to... povieš?“

A skláňa sa ešte nižšie. Až do chvejúceho sa pachu potu a krvi, ktorý ho obklopuje. Skláňa sa, až cíti aj závan gélu Preli, ktorým sa v to ráno umýval, a peny, ktorou sa holil. Nakláňa sa, až sa jej pery dotknú jeho ucha. A zašepká: „Buď ticho, Scott. Preboha, aspoň raz v živote zavri hubu.“

Keď naňho znovu pozrie, má už iné oči. Zmizla z nich úpornosť. Uniká, ale možno je to aj v poriadku, lebo aspoň znovu vyzerá ako človek so zdravým rozumom. „Lisey...?“

Ešte stále šepká. Díva sa mu rovno do očí. „*Nechaj tú skivenú vec na pokoji a ona odíde.*“ „A skoro dodá: *zvyšok toho bordelu môžeš vybaviť neskôr,* ale tá predstava nedáva zmysel. Pretože momentálne môže Scott pre seba urobiť jediné – neumrieť. Tak Lisey radšej povie: „A už sa neopováž robiť ten zvuk.“

Scott si oblizne pery. Lisey mu na jazyku uvidí krv a zdvihne sa jej žalúdok, no neodtiahne sa. Povie si, že takto zostane, kým ho

buď neodvezie sanitka, alebo kým neprestane dýchať, na horúcom asfalte asi tak sto metrov od miesta svojho posledného triumfu – ak toto vydrží, tak potom asi vydrží všetko.

„Je mi strašne horúco,“ povie on. „Keby som mohol cmúľať kúsok ľadu...“

„Príde,“ vraví Lisey a nevie, či nesľubuje nemožné, no je jej to fuk. „Už som to zariadila.“ Aspoň konečne počuje, ako si k nim so zavýjaním razí cestu sanitka. Aspoň niečo.

A vtedy sa stane zázrak. Cez dav sa prebije dievčina s maslami na pleciach a s čerstvými odreninami na dlaniach. Dychčí, akoby dobehla po pretekoch, a po lícach a krku sa jej rinie pot, ale drží v ruke dva veľké papierové poháre plné ľadu. „Polovicu tej skurvenej koly som cestou sem vyliala,“ vraví a zlostne ponad plece zazrie na zhromaždených ľuď, „ale ľad je všetok. Ľadu sa nič...“ Potom sa jej oči prevrátia, až takmer vidieť bielka, a zakníše sa dozadu, v sandálkoch celkom bezmocná. Ochránkar – nech ho Boh žehná mnohonásobne aj s jeho odznakom orgánu – ju chyť, pomôže jej nadobudnúť rovnováhu a vezme jej z ruky jeden pohár. Podá pohár Lisey a potom Lisey vyzve, aby sa z toho druhého napila. Lisey Landonová mu nevenuje pozornosť. Keď si to neskôr v hlave prehráva, tak ju až ohromí vlastná uvzatosť. Myslí len na jedno: *Prosím ťa, drž ju, nech na mňa zase nepadne, ak zamdlie, milý pán policajt*, a obráti sa zase ku Scottovi.

Ten sa trasie ešte viac ako predtým a oči mu hasnú, už sa na ňu neupierajú s takou nástojčivosťou. Ale aj tak to skúsi. „Lisey... horúco... ľad...“

„Mám ľad, Scott. A mohol by si aspoň raz zavrieť tú svoju večnú papuľu?“

„Jedna išla na sever, druhá zase k juhu,“ zachrčí a potom ju poslúchne. Možno mu došli slová, a to by bolo u Scotta Landona prvý raz.

Lisey strčí ruku hlboko do pohára, takže hladina koly prudko stúpne a nápoj vyšplechne von. Chlad je šokujúci a totálne perfektný. Schmatne za hrst ľadových kúsočkov a uvažuje, že je to irónia osudu: vždy keď sa so Scottom zastavia pri ceste na odpočívadle a ona ide k automatu, ktorý namiesto plechoviek či fľašiek vydáva nealko do pohárov, Lisey buchne po tlačidle s nápisom BEZ ĽADU a má náramne dobrý pocit – ostatní možno dovoľia hrabivým výrobcom nealkoholických nápojov, aby ich okrádali, keď im napustia pol pohára nápoja a pol pohára ľadu, ale

Lisa, dcérenka Davea Debushera, tá veru nie. Ako to starý Dandy hovorieval? *Nepadol som včera zo stohu slamy!* A teraz Lisey dúfa, že ľadu je čím viac a koly čím menej... niežeby to podľa nej bolo až také dôležité. Ale v tomto sa teda mylí.

„Scott, aha. Ľad.“

Oči má Scott už napoly zavreté, ale otvorí ústa, a keď mu Lisey prvý raz prejde po perách hrst'ou ľadu a jeden roztápajúci sa úlomok mu hodí do úst na krvavý jazyk, odrazu sa prestane triasť. Bože, je to ako kúzlo. Posmelená mu prejde ľadovou mokrou rukou po pravom líci, potom po ľavom a potom aj po čele, kde mu kvapky kolou sfarbenej vody zbehnú do obočia a potom mu stečú po nose.

„Ach, Lisey, to je nebeské,“ povie, a hoci ten hlas stále sviští, znie jej ušiam akosi normálnejšie... akoby bol viac *tu*. Sanitka s posledným zaujúkaním zaparkovala naľavo od davu a o niekoľko sekúnd už Lisey počuje netrepezlivý mužský krik: „*Rýchla pomoci! Pusťte nás! Rýchla pomoc, ľudkovia, no tak nás pusťte, nech môžeme robiť svoju robotu!*“

Dashmiel, ten južanský somárisko, si vyberie práve ten moment, aby sa ozval do Liseinho ucha. Vážnosť v jeho hlase ju v kombinácii s rýchlosťou, akou odtiaľto po výstrele vystrelil, prinúti zaškripať zubami. „Ako mu je, zhlatko?“

Ani sa neobzrie a odvrkne: „Snaží sa prežiť.“

7

„Snaží sa prežiť,“ zamrmlala a prešla dlaňou po lesklej stránke *Ročenky*. Po obrázku Scotta s nohou na tej šibnutej striebornej lopatke. Zaklapla knihu a hodila ju na zaprášený chrbát knihohada. Jej chuť na fotky – na *spomienky* – bola momentálne zasýtená, až presýtená. Za pravým okom jej začínala protivné pulzovať bolesť. Chcela si proti nej niečo vziať, a nie žiadny chabý tylenol, ale to, čo jej nebohý manžel volal drbdohľavy. Zopár jeho excedrinov, to by bolo ono, teda keby neboli veľmi dávno po záruke. A potom si trochu ľahne v ich spálni, kým jej hroziaca migréna neprejde. Možno si aj pospí.

Ešte stále o nej rozmýšľam ako o našej spálni, povedala si zamyslene, keď kráčala ku schodisku, ktoré viedlo dole do stodoly,

čo už vlastne vôbec nebola stodolou, ale radom skladových priehradiek... aj keď tam ešte stále bolo cítiť seno, povrazy, traktorový benzín, všetky tie milé a nevystyrnaditeľné arómy farmy. *Ešte stále je to naša spálňa, aj po dvoch rokoch.*

No a čo? Čo má byť?

Pokrčila plecami. „Hm, asi nič.“

Mumlavý, poloopitý zvuk tých slov ju trochu šokoval. Asi ju tak uťahali tie živé spomienky. Ten znovu prežitý stres. Ale za jedno mohla byť vďačná: žiadna iná fotka Scotta, ktorú by našla v bruchu knihohada, by jej nemohla privolať také otriasajúce spomienky. Postrelili ho iba raz a ani jedna z vysokých škôl by mu predsa neposielala fotky jeho...

(a teraz už naozaj čuš, fakt čuš)

„To je pravda,“ povedala, keď už stála skoro pod schodmi, ani sama netušiac, na okraji čoho sa ocitla

(Scott, ty jeden)

na čo to takmer pomyslela. Hlavu mala sklonenú a celá bola ulepená od potu, ako človek, ktorý práve unikol ťažkej nehode. „Tak čuš, čo je veľa, to je veľa.“

V tej chvíli, akoby ho bol prebudil jej hlas, zazvonil za zavretými drevenými dverami po jej pravici telefón. Lisey zastala v hlavnej chodbe na prízemí stodoly. Kedysi tie dvere viedli k stajňovej časti, kam by sa zmestili aj tri kone. Teraz na nich visela len tabuľka **VYSOKÉ NAPĀTIE!** To bol jej pokus o žartík. Pôvodne si tam chcela zariadiť malú pracovňu, kde by mohla držať záznamy a vyplácať mesačné účty (mávali – a aj ona stále mala – finančného správcu plateného na plný úväzok, lenže ten bol v New Yorku a nedalo sa od neho očakávať, že dozrie na drobnosti, ako je jej mesačná sekera v potravinách Hilltop). Dokonca tam doniesla stôl, telefón, fax a zopár registračiek... a potom Scott zomrel. Bola tam vôbec odvtedy? Raz, spomenula si. Začiatkom tejto jari. Koncom marca, keď na zemi zostalo ešte pár posledných jazykov snehu. Prišla sem len preto, aby vymazala záznamník pripojený k telefónu. V okienku na ňom svietila dvadsaťjednotka. Odkazy od jeden do sedemnášť a od devätnášť do dvadsaťjeden boli od teleobchodníkov, ktorých Scott volal „televši“. Osemnášť (a to Lisey vôbec neprekvapilo) bol od Amandy. „Len zisťujem, či si túto hlúpu mašinu vôbec zapojila,“ oznámila jej. „Číslo si dala mne a Darle a Canty ešte pred Scottovou smrťou.“ Pauza. „Asi si to spravila.“ Pauza. „Teda že si to zapojila.“ Pauza. A potom chvatne:

„Ale medzi úvodom a písknutím bolo fakt dlho ticho, páni, Lisey, asi tam máš veľa odkazov, mala by si si ich vypočuť, možno ti chce niekto predať porcelánovú súpravu alebo tak.“ Pauza. „No nič... tak ahoj.“

A teraz, pred zavretými dverami do pracovne, s bolesťou za pravým okom synchronizovanou s vlastným pulzom, načúvala tretiemu a potom aj štvrtému zvoneniu. V polovici piateho zazvonenia to šľuklo a potom sa ozval jej vlastný hlas, oznamoval človeku na druhom konci linky, že sa dovolal na číslo 727 5932. Neodznal žiadny klamný sľub, že sa neskôr ozve, ba ani len výzva na zanechanie odkazu po tom zvuku, ktorý Amanda nazvala písknutím. A načo aj? Kto by jej volal sem, ak by sa s ňou chcel rozprávať? Scott bol mŕtvy a tomuto miestu skapal motor. Zostala len malá Lisey Debusherová z Lisbon Falls, teraz vdova Landonová. Malá Lisey v priveľkom dome písala akurát zoznamy nákupov, nie romány.

Pauza medzi správou a pípnutím bola taká dlhá, až si Lisey pomyslela, že páska je plná. A ak aj nie, tak volajúcemu sa zunuje čakať a zloží a ona cez zavreté dvere pracovne začuje akurát najprotivnejší z nahratých telefonických hlasov, tú ženu, ktorá vám oznámi (skôr vás vyhreší): „Ak chcete zatelefonovať... tak zložte a vytočte číslo vášho operátora!“ Nedoloží na záver vy *somár* alebo *čo to máte v gebuli*? Ale Lisey to tam vždy cítila ako čosi, čo by Scott nazval „podtext“.

Lenže teraz začula mužský hlas, vyslovil tri slová. Nemali ju prečo zamraziť, a predsa ju zamrazili. „Ešte to skúsím,“ povedal.

Potom to šľuklo.

A potom nastalo ticho.

8

Toto je omnoho krajšia prítomnosť, myslí si Lisey, ale vie, že to nie je ani minulosť, ani prítomnosť, je to iba sen. Ležala na veľkej manželskej posteli v

(našej našej našej našej našej)

spálni, pod pomaly veslujúcim ventilátorom a napriek sto tridsiatim miligramom kofeínu v dvoch excedrinoch (expirovaných v októbri 07), ktoré si vzala z rednúcich zásob Scottových liekov v

kúpeľni, zaspala. Ak o tom pochybovala, stačilo si len všimnúť, kde sa nachádza – na treťom poschodí nemocnice Memorial Hospital v Nashville, na jednotke intenzívnej starostlivosti – a ešte na svoj jedinečný dopravný prostriedok. Už zase sa totiž vznáša na veľkom kuse plátna s vytlačenými písmenami NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY. Už zase sa teší, že rohy tohto skromného lietajúceho koberca, na ktorom sedí s rukami kráľovský skríženými pod prsníkmi, sú zauzlené ako rohy vreckovky. Vznáša sa tak tesne pod stropom, že keď sa NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY prešmykne popod jeden z pomaly veslujúcich stropných ventilátorov (v sne vyzerajú ako ten, čo majú v spálni), musí sa k nemu pritísnúť, aby ju čepele nerozsekali na franforce. Tie lakované drevené veslá pri pomalých a akosi slávnostných obrátkach ticho šuštia *šúp, šúp, šúp*. Pod ňou chodia v topánkach s vŕzgajúcimi podrážkami sestričky. Niektoré majú na sebe farbisté zásterky, ktoré časom ovládnu celú ich profesiu, ale väčšinou ešte stále nosia biele uniformy, biele pančuchy a tie čepčky, ktoré Lisey zakaždým pripomenú vypchaté holubice. Dvaja lekári – predpokladá, že sú to lekári, hoci jeden vyzerá primlado ešte aj na holenie – sa zhovávajú pri nádrži s pitnou vodou. Steny sú obložené kachličkami chladnej zelenej farby. Tu sa horúčava nejako neuchytila. Lisey predpokladá, že okrem stropných ventilátorov tu majú aj klimatizáciu, ale nepočuje ju.

V mojom sne nie, jasné, hovorí si a zdá sa jej to rozumné. Pred ňou je izba číslo 319, kde sa Scott zotavoval, keď mu vybrali guľku. K dverám sa dostane bez problémov, ale potom zistí, že je privysoko, nemôže cez ne preletieť. A chce ísť dnu. Nikdy mu nepovedala *zvyšok toho bordelu môžeš vybaviť neskôr*, ale bolo to vôbec nutné? Scott Landon predsa *nepadol včera zo stohu slamy*. Skutočná otázka, vidí sa jej, spočíva v tom, ako znie čarovné slovíčko, ktoré prinúti NAJLEPŠIU MÚKU V PILLSBURY zostúpiť nižšie.

Napokon jej to napadne. Nie je to slovo, ktoré by chcela zo svojich pier počuť (je to Blondáčikovo slovo), ale keď diabol chce, inak to nejde – ako tiež vravieval Dandy – takže...

„Frézie,“ vysloví Lisey a vyblednutá látka so zauzlenými rohmi poslušne klesne o meter spod nemocničného stropu, kde pred chvíľou visela. Nazrie do otvorených dverí a uvidí Scotta, je asi tak päť hodín po operácii, leží na úzkej, ale inak prekvapivo peknej posteli s elegantným kovaním na oboch čelách. Monitory, ktoré

znejú ako telefónne záznamníky, kvikajú a pískajú. Na tyči medzi ním a stenou visia dve vrecká čohosi priesvitného. Scott zrejme spí. Na druhej strane postele sedí Lisey z roku 1988 na stoličke s rovným operadlom a s manželovou rukou vo svojej. V druhej ruke drží Lisey z roku 1988 paperbackový román, ktorý si priniesla do Tennessee – nečakala, že z neho prečíta tak veľa. Scott číta ľudí ako Borges, Pynchon, Tyler a Atwoodová; Lisey číta Maeve Binchyovú, Colleen McCuUoughovú, Jean Auelovú (hoci rozmarní jaskynní ľudia pani Auelovej jej už trochu lezú na nervy), Joyce Carol Oatesovú a nedávno Shirley Conranovú. V izbe číslo 319 drží v ruke *Divochov*, jej najnovší román, a veľmi sa jej páči. Práve sa dostala k časti, v ktorej sa ženy, čo sa ocitli v džungli, učia používať vlastné podprsienky ako praky. Lykra, ako inak? Lisey nevie, či sú americké čitateľky romantickej prózy na podobné inovácie pani Conranovej pripravené, ale ona to pokladá za odvážny a v istom zmysle elegantný ťah. A nie je vari odvaha vždy v istom zmysle elegantná?

Svetlo odchádzajúceho dňa sa leje cez okno ako záplava červenej a zlatej. Vyzerá zlovestne a rozkošné. Lisey v roku 1988 je veľmi uťahaná: emocionálne, fyzicky a tiež z toho, že sa ocitla na Juhu. Bojí sa, že ju ešte jeden človek osloví tým ťahavým prízvukom, asi začne vrieskať. A čo je na celej situácii lepšie? Nemyslí, že tu zostane tak dlho, ako si myslia oni, lebo... no... ona vie, že Scottovi sa všetko rýchlo hojí. Viac vedieť netreba.

Onedlho sa vráti do motela a pokúsi sa prenajať si tú istú izbu, ktorú mali dopoludnia (Scott im takmer vždy prenajme takú skrýšu, aj keby bol výlet len to, čomu hovorí *na skok*). Má pocit, že sa jej to asi nepodarí – tu sa k žene správajú celkom inak, keď je s mužom, či je už slávny, alebo nie – , ale ten motel je pomerne blízko k nemocnici aj k univerzite, takže nech jej dajú hocijakú komôrku, nebude sa vzpierať. Dr. Satherwaite, ktorý má Scottov prípad na starosti, jej sľúbil, že jej pomôže ujsť pred reportérmi, prepašuje ju večer zadným východom a rovnako aj zopár nasledujúcich dní. Povedal, že pani McKinneyová na recepcii jej zavolá dozadu k nákladnej rampe pri jedálni taxík, „len čo na ňu kývnete“. Už by bola aj odišla, ale poslednú hodinu je Scott nepokojný. Satherwaite povedal, že aspoň do polnoci bude mimo, ale Satherwaite nepozná Scotta tak ako ona a Lisey sa napokon ani veľmi neprekvapí, keď sa začne chvíľkovo preberať už pred západom slnka. Dvakrát ju už spoznal, dvakrát sa jej spýtal, čo sa

to stalo, a dvakrát mu odpovedala, že ho postrelil psychicky narušený človek. Ten druhý raz jej povedal: „Nazdar, striebrorúčka“ a až potom zavrel oči a ona sa normálne rozosmiala. Teraz už len chce, aby sa prebral ešte raz, nech mu povie, že sa nevracia do Mainu, iba do motela, že ráno za ním zase príde.

Toto všetko už Lisey v roku 2006 vie. Pamätá si to. Cíti to. Alebo čo. Na svojom koberci od NAJLEPŠEJ MÚKY V PILLSBURY si myslí: *Otvorí oči. Pozrie na mňa. Povie: „Bol som stratený v temnote a ty si ma našla. Bolo mi horúco – strašne horúco – a ty si mi dala ľad.“*

Ale naozaj to povedal? Naozaj sa to stalo? Alebo to bolo až neskôr? A ak teraz Lisey niečo tají – sama pred sebou – tak prečo?

V posteli, zaliaty červeným svetlom, otvára Scott oči. Pozrie na manželku, ktorá číta knihu. Dýcha už bez svišťania, no keď do seba vtiahne čo najviac vzduchu, ozve sa tichý šelest, a potom Scott napoly zachrapčí jej meno. Lisey v roku 1988 zatvorí knihu a pozrie naňho.

„Ahoj, tak si zase hore,“ povie mu. „Takže ďalšia otázka nášho kvízu. Pamätáš si, čo sa ti stalo?“

„Výstrel,“ zašepká on. „Chalan. Vysávacia rúra. Chrbát. Bolí.“

„O chvíľu ti iste na tú bolesť niečo dajú,“ vraví ona. „A teraz, nechcel by si...“

Stisne jej ruku, oznámi jej tým, že môže prestať. *Teraz mi povie, že bol stratený v temnote a ja som mu dala ľad*, pomyslí si Lisey v roku 2006.

Ale on svojej žene povie – tej, ktorá mu zachránila život, keď švacla šialenca striebornou lopatkou – len toto: „To bola horúčava, čo?“ Akoby nič. Bez zvláštneho výrazu, len aby reč nestála. Len aby nejako prešiel čas, kým ešte stmavne červené svetlo a stroje kvikajú a pískajú a Lisey v roku 2006 zo svojho miesta vo dverách vidí aj triašku – slabú, ale jasnú –, ktorá pochyťí jej mladšie ja. Vidí, ako palec jej mladšej ruky sklzol z *Divochov*.

Uvažujem: „Bud' si to nepamätá, alebo sa tvári, že si nepamätá, čo mi povedal, keď tam ležal na zemi – ako to môže privolať, ak chce, ako môže privolať dlháňa, keby som sa ho chcela zbaviť – a čo som mu na to povedala ja, že by mal čušať a nechať to na pokoji... že keby len preboha zavrel hubu, ono by to odišlo. Ktovie, či je to naozaj strata pamäti – tak ako zabudol, že ho postrelili –, alebo či je to nejaká špeciálna strata pamäti, skôr ako zametenie

špiny do truhličky, kde sa dá poriadne zamknúť. Ktovie, či to má vôbec význam – ak nezabudol, ako sa má uzdraviť.“

Keď teraz ležala na posteli (a vo večnej prítomnosti svojho sna sa vznáša na lietajúcom koberci), Lisey sa pomrvila a pokúsila sa zakričať na to svoje mladšie ja, pokúsila sa zakričať, že to má význam, naozaj! *Nech sa mu to len tak neprepečuje!* Pokúsila sa zakričať. *Zabúdať sa nedá naveky!* Ale potom jej zišlo na um ďalšie príslovie z minulosti, toto z ich nekonečných partíí srdc a whistu pri jazere Sabbath Day v lete. Vždy sa to vykrikovalo, keď sa niektorý hráč chcel pozrieť na viac odložených kariet. *Nechaj to tak! Nemôžeš vyhrabávať mŕtvych!*

Nemôžeš vyhrabávať mŕtvych.

Ale predsa to ešte raz skúsi. Celou značnou silou mysle a vôle sa Lisey z roku 2006 nakloní na svojom lietajúcom koberci a vyšle na svoje mladšie ja čosi ako *On to hrá! SCOTT SI VŠETKO PAMÄTÁ!*

A chvíľočku, bláznivú chvíľku sa jej zdá, že sa to podarilo... *vie*, že sa to podarilo.

Lisey v roku 1988 sa zavrtí na stoličke a kniha sa jej dokonca vyšmykne z ruky a pristane s plesnutím na dlážke. Ale skôr ako sa jej mladšia verzia môže poobzerať, Scott Landon uprie zrak rovno na ženu vznášajúcu sa vo dverách, na tú verziu svojej manželky, ktorá sa stane jeho vdovou. Znovu našpúli pery, ale nevydá ten protivný pufkavý zvuk. *Fúkne*. Nie je to ktovieaké silné fúknutie, veď ako by aj mohlo byť po tom všetkom, čo má Scott za sebou? No stačí, aby MÚKA cúvla, zmietajúc sa ako semeno glejovky v hurikáne. Lisey sa drží, aby nespadla, kým sa okolo nej pohojdávajú nemocničné steny, ale tá prekliata potvora sa nakloní a ona padá a

9

Lisey sa prebudila sediac vzpriamene na posteli s potom zasychajúcim na čele aj pod pazuchami. Bolo tu pomerne chladno, vďaka stropnému ventilátoru, ale aj tak jej bolo horúco ako...

No, ako vo vysávacej rúre.

„Čo ja viem, čo to je?“ povedala a trasľavo sa zasmiala.

Ten sen sa už rozpadával a páral – jasne si spomínala len na neskutočné červené svetlo akéhosi zapadajúceho slnka – ale prebudila sa s bláznivou istotou v popredí mysle, s bláznivým imperatívom: musí nájsť tú skuvenú lopatku. Tú striebornú lopatku.

„Prečo?“ spýtala sa prázdnej miestnosti. Vzala z nočného stolíka budík a podržala si ho tesne pred tvárou, bola presvedčená, že prešla aj hodina, možno dve. Ohromilo ju, že spala presne dvanásť minút. Vrátila budík na nočný stolík a dlane si utrela o predok blúzky, akoby v nich držala niečo špinavé a prelezene baktériami. „Prečo?“

To je fuk. To bol Scottov, nie jej hlas. Zriedka ho po tieto dni počula tak jasne, ale márnosť, teraz ho teda počula. Nahlas a zreteľne. *Do toho ťa nič nie je. Len ju nájsť a daj ju tam... no, veď vieš.*

Samozrejme, že vedela.

„Tam, kde sa môžem opásať,“ zamrmlala a počúvala si rukami tvár a krátko sa zasmiala.

Presne tak, lásočka, povedal jej mŕtvy manžel. *Vždy, keď sa to zdá vhodné.*

Lisey a strieborná lopatka (Počkaj, kým sa obráti vietor)

1

Živý sen ju vôbec neoslobodil od spomienok na Nashville a najmä nie od jednej konkrétnej spomienky: Gerd Allen Cole obracia zbraň a z pľúc, čo by Scott možno prežil, mieri na srdce, čo by určite neprežil. Vtedy sa už celý svet spomalil a ona sa stále vracala – tak ako sa jazyk vracia k povrchu odlúpeného zuba – k tomu, aký bol ten pohyb hladký, akoby bola ruka navlečená na krúžkoch.

Lisey povysávala hosťovskú izbu, hoci to nebolo potrebné, a potom naložila šaty do práčky, hoci to nevydalo ani na polovicu bubna – teraz, keď bola sama, sa kôš s bielizňou zapíňal veľmi pomaly. Dva roky, a stále si na to nemohla zvyknúť. Napokon si obliekla staré plavky a šla si zaplávať dozadu do bazénu: päť dĺžok, potom šesť, potom pätnásť, potom sedemnásť a zadychčala sa. S vystretými nohami sa držala okraja na plytkom konci, dychčala, tmavé vlasy sa jej lepili na líca, čelo a krk ako ligotavá prílba a stále videla, ako sa tá bledá ruka s dlhými prstami obracia, videla, ako sa obracia Ladysmith (nedalo sa na ňu myslieť len ako na zbraň, keď človek poznal jej skutené smrtiace meno), videla, ako sa čierna dierka, v ktorej bola naprataná Scottova smrť, posúva doľava, a strieborná lopatka bola odrazu taká *tážká*. Zdalo sa nemožné, že by to mohla stihnúť, že by mohla predbehnúť Coleovo šialenstvo.

Pomaly špliechala nohami. Scott mal bazén rád, ale v skutočnosti v ňom plával len zriedka – bol to typ, ktorý dáva prednosť pivu, knihe a nafukovačke. Samozrejme, keď nebol na ceste. Alebo vo svojej pracovni, keď práve nepísal pri hudbe vypálenej na plné gule. Alebo keď nesedel v hojdacom kresle v hosťovskej izbe v tom puknutom srdci strašnej zimy, po bradu zababušený v jednej z pletených prikrývok Mamky Debusherovej, boli dve hodiny ráno a oči mal naširoko, naširoko otvorené a

vonku dunel strašný vietor až z Yellowknife – toto bol druhý Scott; jeden išiel na sever, druhý zase k juhu a, Bože, obidvoch milovala rovnako, *všetko rovnako*.

„Prestaň,“ povedala Lisey podráždene. „Stihla som to, stihla, tak to nechaj tak. Ten cvok stihol trafiť len pľúca.“ No vnútorným zrakom (pred ktorým je minulosť vždy prítomná) videla, ako sa Ladysmith znovu obracia, a Lisey sa vyšvihla z bazéna, aby ten obraz pohybom tela odohnala. Podarilo sa jej to, ale Blondáčik sa vrátil, keď stála v šatni a utierala sa po rýchlej sprche, Gerd Allen Cole sa vrátil a hovoril *Musím to bim-bam umlčať, už, pre frézie* a Lisey, model z roku 1988, švihne striebornou lopatkou, ale tentoraz je vzduch v Liseinom čase príliš hustý a Lisey sa o chvíľočku omešká, uvidí celú bukrétu druhého plameňa, a nie iba jeho časti, a na Scottovej ľavej fazóne sa otvorí čierna dierka a jeho športové sako sa stane jeho posmrtným rubášom...

„Prestaň!“ zavrčala Lisey a hodila uterák do koša. „Už to nechaj tak!“

Odpochovala do domu nahá, so šatami pod pazuchou – na to bol dobrý vysoký plot okolo celého zadného dvora.

2

Po plávaní vyhladla – takmer na smrť –, a hoci ešte nebolo päť hodín, rozhodla sa, že si niečo upraží. Darla, druhá najstaršia z debusherovských dievčat, by to bola nazvala dobrá papa a Scott by to s radosťou nazval žranica. V chladničke bolo pol kila pomletého hovädzieho a na zadnej policičke v špajze sa skrýval nádherný kúsok: zmes na cheeseburger. Lisey to všetko hodila na panvicu spolu s hovädzím. Kým zmes syčala, namiešala si za krčah Kool-Aid s dvojitým cukrom. Dvadsať minút po piatej naplnila kuchyňu vôňa z panvice a všetky myšlienky na Gerda Allena Colea ju opustili – aspoň nateraz. Nedokázala myslieť na nič iné okrem jedla. Naložila si dve veľké porcie a naliala si dva poháre. Keď spratala druhú porciu aj druhý pohár (okrem bielej cukrovej usadeniny na dne), nahlas si odgrgla a povedala: „Kurník, keby som tak mala cigaretu.“

Bola to pravda – málokedy tak zatúžila po cigarete. Po značke Salem Light. Scott fajčil, keď sa zoznámili na Mainskej univerzite,

kde si robil postgraduál a zároveň bol, ako sám vravieval, *najmladším univerzitným spisovateľom na svete*. Ona bola napoly študentka (to dlho netrvalo) a naplno čašníčka v kaviarni Pat's Café v centre, kde roznášala pizzu a burgery. Fajčiť sa naučila od Scotta, ktorý uznával výlučne značku Harbert Tareyton. Prestali spolu a podporovali sa navzájom v abstinencii. Bolo to v osemdesiatom siedmom, rok predtým, ako Gerd Allen Cole veľmi jasne predviedol, že cigarety nie sú jediný problém, ktorý môže mať človek s pľúcami. Ďalšie roky Lisey prežila bez toho, že by si na ne spomenula, a potom odrazu upadla do strašného pekla túžby. No rozmýšľanie o cigaretách bolo v istom zmysle pokrokom. Potom nemyslela na

Blondáčika

(Musím to bim-bam umlčať, už pre frézie, *hovorí Gerd Allen Cole úplne zreteľne a nervózne a zľahka obracia zápästie*)

A Nashville

(*mieri dymiacu hlaveň pištoľky Ladysmith na ľavú stranu Scottovej hrude*)

A kuvafix, už zase sa jej to podarilo.

Ako dezert si mohla dať kúpenú vianočku a zmrzlinu – možno ako vrchol *žranice* –, ale Lisey bola nateraz sýta. Vyviedlo ju z miery, že nepríjemné staré spomienky sa vracajú dokonca aj potom, čo sa do prasknutia napchala horúcim vysokokalorickým jedlom. Zišlo jej na um, že už vie, s čím musia žiť vojnoví veteráni. Tamto síce bola jej jediná bitka, ale

(*nie, Lisey*)

„Prestaň,“ zašepkala a odstrčila

(*nie, lásočka*)

tanier. Bože, tak túžila po

(*ty to vieš*)

cigarete. A ešte viac ako po cige túžila po tom, aby všetky tieto staré spomienky zmiz...

Lisey!

Bol to Scottov hlas, tentoraz prekričal jej myseľ a bol taký jasný, že odpovedala cez celý kuchynský stôl a úplne nevdojak: „Čo, miláčik?“

Nájdí tú striebornú lopatku a všetko toto svinstvo zmizne... ako smrad z mlyna, keď sa obrátil vietor a fúkal od juhu. Pamätáš sa?

Samozrejme, že sa pamätala. Byt mala v mestečku Cleaves Mills, len o jedno mesto na východ od Orona. V Cleaves neboli

mlyny, keď tam bývala Lisey, ale stále ich bolo dosť veľa v Oldtowne, a keď vietor fúkal zo severu – najmä ak bolo zamračené a vlhko –, zápach bol odporný. Potom, keď sa vietor obrátil... Bože! Bolo cítiť oceán a človek sa cítil ako znovuzrodený. *Počkaj, kým sa zmení vietor* sa na chvíľu stalo súčasťou vnútorného jazyka ich manželstva, tak ako *opásať sa* a *OVKESATOZV* a *kuva* namiesto kurva. Potom sa nejako dostalo do nemilosti a celé roky si naň nespomenula: *počkaj, kým sa obráti vietor* znamenalo vyčkaj, miláčik. Ešte sa nevzdávajú. Možno to bol sladko optimistický postoj, aký môže udržať pri živote len mladé manželstvo. Nevedela to. Informáciu by jej mohol poskytnúť Scott – on si vtedy

(ZAČIATKY!)

viedol denník a každý večer doň pätnásť minút zapisoval, kým pozerala sitcom alebo vybavovala rodinné výdavky. A niekedy ho namiesto pozerania televízie alebo vypisovania šekov pozorovala. Páčilo sa jej, ako mu svetlo z lampy svieti na vlasy a vrhá mu na líca trojuholníkové tieň, keď tam sedel s hlavou sklonenou nad zápisníkom s voľnými listami. Vlasy mal dlhšie a tmavšie, nepoznačené sivou, ktorá sa objavila ku koncu jeho života. Páčili sa jej jeho príbehy, ale rovnako sa jej páčilo, ako mu vlasy vyzerali vo svetle lampy. Zišlo jej na um, že jeho vlasy vo svetle lampy sú samostatným príbehom, len on o tom nevie. Páčil sa jej aj pocit z jeho pokožky pod jej rukou. Celo alebo predkožka, oboje boli dobré. Nevymenila by jedno za druhé. Jej vyhovovalo celé balenie.

Lisey! Nájdi lopatku!

Upratjala stôl, potom zvyšok cheesburgera odložila do plastovej misky. Bola presvedčená, že keď už pominulo jej šialenstvo, nikdy ho nezje, ale bolo ho príliš veľa, aby ho spláchla do výlevky – ako by pri pohľade na také plytvanie skríkla Mamka Debusherová! Oveľa lepšie bude skryť to v chladničke medzi špargľu a jogurt, kde to potichu zostarne. A kým robila tieto jednoduché úkony, rozmýšľala, Ježišmária aj tesár Jožko, ako môže nájdenie tej obradnej striebornej lopatky prispieť k pokoju mysle? Žeby to malo niečo so zázračnými vlastnosťami striebra? Spomenula si, ako s Darlou a Cantatou pozerala nejaký film na Late Show, niečo akože strašidelné o vlkolakovi... ibaže Lisey sa ktovieako nebála, ak vôbec. Vlkolak jej pripadal skôr smutný než strašný a okrem toho – bolo vidieť, že filmári jeho tvár vyrábali tak, že občas zastavili kameru, naniesli mu mejkap a potom ju zase spustili. Za

snahu si zaslúžili pochvalu, ale výsledok nebol vôbec realistický, aspoň podľa jej skromnej mienky. *Príbeh* však svojím spôsobom zaujímavý bol. Prvá časť sa odohrávala v anglickom hostinci a jeden zo starých štangastov povedal, že vlkolak by sa dal zabiť striebornou guľkou. A vari Gerd Allen Cole nebol svojím spôsobom vlkolak?

„Pod', zlatko,“ opláchla tanier a vložila ho do prázdnej umývačky, „Scott by to možno nechal v nejakej svojej knižke, ale neuveriteľné príbehy nikdy neboli tvojou parketou. Nie?“ S buchnutím zavrela umývačku. Pri takomto tempe jej napĺňania sa dalo čakať, že umývanie spustí okolo štvrtého júla, „Ak chceš hľadať lopatku, len do toho. Chceš?“

Skôr ako stihla odpovedať na túto dokonale rečnícku otázku, znovu sa ozval Scottov hlas – ten, čo prekričal jej myseľ.

Nechal som ti odkaz, lásočka.

Lisey stuhla uprostred siahania po utierke. Poznala ten hlas, samozrejme, že ho poznala. Stále ho počúvala tri či štyrikrát do týždňa, svoj hlas, ktorý napodobňoval jeho hlas, robil jej trochu nevinnej spoločnosti vo veľkom prázdnom dome. Ibaže tento prichádzal tak skoro po všetkých tých somarinách o lopatke...

Aký odkaz?

Aký odkaz?

Lisey si utrela ruky a vrátila utierku na vešiak. Potom sa obrátila, takže bola chrbtom k výlevke a pred sebou mala kuchyňu. Kuchyňa bola plná pekného letného svetla (a vône cheesburgeru, ktorá jej pripadala oveľa menej lákavá, keď už uspokojila svoje chůťky). Zavrela oči, napočítala do desať a potom ich znovu otvorila. Okolo nej hučalo večerné letné svetlo. Do nej.

„Scott?“ povedala a absurdne sa zrazu cítila ako svoja staršia sestra Amanda. Inými slovami, ako napoly bláznivá. „Hádam to na mňa neskúšaš ako duch?“

Neočakávala odpoveď – nie tá malá Lisey Debusherová, ktorá sa tešila z búrok a chechtala sa z vlkolaka na Late Show ako z nepodareného výsledku intervalového snímania. Ale náhly vietor, ktorý sa vovalil cez otvorené okno nad výlevkou – nafúkol záclony, zdvihol konce jej stále vlhkých vlasov a priniesol srdcervúcu vôňu kvetov – by sa takmer dal považovať za odpoveď. Opäť zavrela oči a zdalo sa jej, že počuje tichú hudbu, nie hudbu sfér, ale len starú country melódiu od Hanka Williamsa: *Dovi, Joe, ja musím ísť, holá hou...*

Na rukách jej naskočila husia koža.

Potom vietor ustal a znovu bola len Lisey. Nie, Mandy, nie Cauty, nie Darla – rozhodne nie

(jedna zase k juhu)

Jodi, čo ušla do Miami. Skrz-naskrz moderná Lisey, Lisey model 2006, vdova Landonová. Neboli tam nijakí duchovia. Bola Sama Lisey.

Ale ona chcela nájsť striebornú lopatku, tú, ktorá zachránila jej manžela na ďalších šesťnásť rokov a sedem románov. Nehovoriac o obálke Newsweeku v deväťdesiatom druhom, na ktorej bol psychedelický Scott s nápisom **MAGICKÝ REALIZMUS A LANDONOV KULT** v štýle Petra Maxa. Napadlo jej, čo na to Roger „Králik“ Dashmiel.

Lisey si povedala, že lopatku pohľadá hneď, kým je ešte dlhé svetlo večera na začiatku leta. Duchovia-neduchovia, netúžila byť v stodole – alebo v pracovni nad ňou –, keď sa zotmie.

3

Boxy oproti jej nikdy nedokončenej pracovni boli tmavé a zatuchnuté a kedysi v nich boli nástroje, klince a náhradné časti poľnohospodárskych strojov a mechanizmov. Bolo to ešte v čase, keď bol landonovský dom farmou Sugar Top. Vo väčšom boxe boli sliepky, a hoci ho vyčistila profesionálna firma a potom ho Scott (s mnohými narážkami na *Toma Sawyera*) vybielil, stále sa tam vznášal slabý amoniakový zápach hydiny. Bol to zápach, ktorý si Lisey pamätala z detstva a neznášala ho... pravdepodobne preto, lebo Babka Debusherka sa prekotila a zomrela pri kmeni sliepok.

Dva boxy boli dovysoka napchaté škatuľami – väčšinou kartónmi od alkoholu –, ale neboli tam nijaké nástroje na kopanie – strieborné ani iné. V bývalom kuríne bola zabalená posteľ, jediný pozostatok z ich krátkeho deväťmesačného nemeckého experimentu. Posteľ kúpili v Brémach a dali si ju sem za omračujúcu sumu poslať – Scott na tom trval. Až doteraz na Brémy zabudla.

Toto už fakt stojí akurát za psí štek! pomyslela si Lisey so zúfalým plesaním a potom nahlas povedala: „Ak si myslíš, že

budem spať v posteli potom, čo bola vyše dvadsať rokov v kuríne, Scott...“

... *potom si cvok! Tak*. chcela skončiť, ale nemohla. Namiesto toho sa rozosmiala. Bože, to prekliatie peňazí! To *skutené* prekliatie! Koľko tá posteľ stála? Tisíc amerických dolárov? Povedzme, že tisíc. A koľko stála jej preprava? Ďalších tisíc? Možno. A teraz si tu trónila, ako by možno povedal Scott, v tieni kurína. A pokiaľ šlo o Lisey, mohla si tu tróniť, až kým sa svet neskončí v ohni či v ľade. Celé Nemecko bola katastrofa – Scott bez knihy, hádka s domácim, ktorá sa len-len že nezvrhla na pästný súboj, dokonca aj Scottove prednášky prepadli, buď publikum nemalo zmysel pre humor, alebo nechápalo jeho humor, a...

A za dverami na druhej strane, za tými, na ktorých bola tabuľka **VYSOKÉ NAPÄTIE!**, sa znovu rozjačal telefón. Lisey znehybnela tam, kde stála, a pocítila ešte väčšiu husiu kožu. No zároveň mala pocit nevyhnutnosti, akoby sem prišla práve pre toto, nie po striebornú lopatku, ale zdvihnúť telefón.

Keď telefón zazvonil druhýkrát, obrátila sa a prešla cez strednú časť stodoly. Keď sa začalo tretie zvonenie, došla k dverám. Zdvihla starodávnu závoru a dvere sa zľahka otvorili, len zaspievali na nepoužívaných pántoch, vitaj v krypte, malá Lisey, už sme sa ťa nevedeli dočkať, hehehe. Presvišťal okolo nej prievan a pricapol jej k chrbtu blúzku. Nahmatala spínač a šťukla ním, netušiac, čo má čakať, ale na strope sa rozsvietilo svetlo. Samozrejme, že sa rozsvietilo. Pokiaľ šlo o Elektrárne stredného Mainu, toto bola Pracovňa, RDF č. 2, Sugar Top Hill Road. Poschodie či prízemie, pre ESM to bol jasný prípad – všetko rovnako.

Telefón na stole zazvonil štvrtýkrát. Kým zazvonenie č. 5 stihlo prebudiť odkazovač, Lisey schmatla slúchadlo. „Haló?“

Nastal okamih ticha. Chystala sa povedať ešte raz haló, keď to namiesto nej urobil hlas na druhej strane. Tón hlasu bol zmätený, ale Lisey aj tak spoznala, kto to je. Stačilo jedno slovo. Človek pozná svojich.

„Darla?“

„Lisey – to si ty!“

„Jasné, že som to ja.“

„Kde si?“

„V Scottovej starej pracovni.“

„Nie, nie si. Tam som už skúšala volať.“

Lisey sa nad tým krátko zamyslela. Scott si rád púšťal hudbu nahlas – pravdu povediac, tak nahlas, že by to väčšine ľudí bolo smiešne – a telefón bol na poschodí umiestnený vo zvukovo izolovanej miestnosti, ktorú pobavene nazýval Moja čalúnená cela. Nebolo divu, že zvonenie dole nepočula. Nič z toho nestálo za to, aby to vysvetľovala sestre.

„Darla, odkiaľ máš toto číslo a prečo voláš?“

Nastala ďalšia pauza. Potom Darla povedala: „Som u Amandy. Číslo som našla v jej zápisníku. Má ich na teba štyri. Vyskúšala som všetky. Toto bolo posledné.“

Lisey pocítila v hrudi a žalúdku bodnutie. Amanda a Darla boli v detstve kruté rivalky. Bili sa o bábiky, knihy z knižnice, šaty. K poslednej a najspektakulárnejšej konfrontácii došlo v súvislosti s chlapcom menom Richie Stanchfield a bola natoľko vážna, že Darla skončila na pohotovosti Všeobecnej nemocnice stredného Mainu a hlboká rana nad ľavým okom si vyžiadala šesť stehov. Stále tam mala jazvu – tenkú bielu čiarku. V dospelosti na tom boli lepšie len do istej miery: často sa hádali, ibaže už netiekla krv. Vyhybali sa jedna druhej, ako sa len dalo. Nedel'né obedy raz či dvakrát do mesiaca (s partnermi) alebo sesterské obedy v Olive Garden alebo Outback bývali náročné, dokonca aj keď Manda a Darla sedeli ďalej od seba a Lisey a Canty im robili prostredníčky. To, že Darla volala z Amandinho domu, neveštilo nič dobré.

„Stalo sa jej niečo, Darl?“ Hlúpa otázka. Jediná poriadna otázka znela – je to veľmi vážne?

„Pani Jonesová počula, ako vykrikuje a rozbíja veci. Ďalší záchvat.“

Takže ďalší z Amandiných záchvatov.

„Najprv skúšala volať Canty, ale Canty a Rich sú v Bostone. Keď si to pani Jonesová vypočula na odkazovači, zavolała mne.“

Malo to logiku. Canty a Rich žili asi pol dtuha kilometra na sever od Amandy po ceste číslo 19, Darla žila asi tri kilometre na juh. V istom zmysle to bolo ako v tej rýmovačke ich otca: Jedna išla na sever, druhá zase k juhu a tá tretia nevedela stále zavrieť hubu. Lisey bola asi osem kilometrov ďaleko. Pani Jonesová, ktorá bývala na druhej strane cesty oproti Mandinmu zateplenému domčeku, vedela, že má najprv zavolať Canty, a nielen preto, lebo Canty bola bližšie.

Vykrikovala a rozbíjala veci.

„Aké zlé je to tentoraz?“ Lisey počula samu seba, ako sa pýta nevzrušeným, zvláštne vecným hlasom. „Mám prísť?“ Samozrejme, znamenalo to: *Ako rýchlo mám prísť?*

„Je... myslím, že teraz je okej,“ povedala Darla. „Ale už zase to urobila. Na rukách a tiež na niektorých miestach na stehnách. Tie... veď vieš.“

Lisey, samozrejme, vedela. Trikrát predtým už Amanda upadla do toho, čo Jane Whitlowová, jej psychiatrická, nazvala „pasívna polokatatónia“. Bolo to iné, než čo sa stalo

(mlč o tom)

(nebudem)

než čo sa stalo Scottovi roku 1996, ale aj tak to naháňalo strach. V obidvoch prípadoch tomuto stavu predchádzal záchvat rozrušenosti – Lisey si uvedomila, že tú rozrušenosť Manda dávala najavo v Scottovej pracovni –, potom hystéria a potom krátke záchvaty sebapoškodzovania. Počas týchto záchvatov sa raz Manda podľa všetkého pokúsila vyrezať si pupok. Zostala jej tam strašidelná bledá jazva v tvare kruhu. Lisey raz nadškrtla možnosť plastickej operácie – nevedela, či by to bolo možné, ale chcela, aby Manda vedela, že je za to ochotná zaplatiť, keby to aspoň vyskúšala. Amanda to s pobaveným chrapľavým smiechom odmietla. „Mne sa ten kruh páči,“ povedala. „Ak ešte budem v pokušení porezať sa, možno sa naň pozriem a prestanem.“

Zdalo sa, že rozhodujúce slovo je *možno*.

„Aké zlé to je, Darl? Ale naozaj?“

„Lisey... zlat...“

Lisey si zdesene uvedomila (opäť ju pichlo v hrudi a žalúdku), že jej staršia sestra zápasí so slzami. „Darla! Zhlboka sa nadýchni a povedz mi to.“

„Som v poriadku. Ja len... bol to dlhý deň.“

„Kedy sa Matt vráti z Montrealu?“

„O dva týždne. Nech ti ani nenapadne, aby som mu volala – v zime chceme ísť na dovolenku do St. Bart a nemôžeme ho vyrušovať. Zvládneme to samy.“

„Naozaj?“

„Jasné.“

„Tak mi povedz, čo musíme zvládnuť.“

„Dobre. Fajn.“ Lisey počula, ako sa Darla nadychuje. „Rany na ramenách sú plytké. Stačí prelepiť leukoplastom. Rany na stehnách

sú hlbšie a budú po nich jazvy, ale chvalabohu sa zavreli. Našťastie nijaké tepny. Hm, Lisey?“

„Čo? Ved' sa už op... vykoktaj.“

Tamer Darle povedala, aby sa opásala, čo by jej staršej sestre nič nehovorilo. Nech sa jej už Darla chystala povedať čokoľvek, malo to byť niečo nepríjemné. Bolo to jasné z Darlinho hlasu, ktorý Lisey počúvala od kolísky. Pokúsila sa na to pripraviť. Oprela sa o stôl, zrak jej spočinul inde... a, Matka Božia, bolo to v rohu, nonšalantne sa to opieralo o ďalší strop škatúľ od alkoholu (ktoré boli naozaj označené **SCOTT! ZAČIATKY!**). V rohu, kde sa severná stena pretínala s východnou, bola strieborná lopatka z Nashvillu, a veruže to bol kus. Zázrak, že ju nevidela, keď vošla dnu, určite by ju zbadala, keby sa neponáhľala zdvihnúť telefón, skôr ako sa zapne odkazovač. Aj z diaľky videla v striebornom kove vyryté písmená: *ZALOŽENIE SHIPMANOVEJ KNIŽNICE*. Takmer počula, ako ten južanský posero jej mužovi hovorí, že tuná Toní to všetko spíše do ročenky, a či mu má poslať *výtlačok*. A ako Scott odpovedá...

„Lisey?“ Darla pôsobila prvý raz naozaj vyvedená z miery a Lisey sa rýchlo vrátila do súčasnosti. Samozrejme, že Darla pôsobila vyvedená z miery. Canty bola na týždeň alebo možno na dlhšie v Bostone a nakupovala, zatiaľ čo jej manžel sa staral o veľkoobchod s autami – kupoval predvádzacie vozidlá, exekvované vozidlá a vyplatené vozidlá z požičovní na miestach ako Maiden a Lynn, Lynn, peklo s ním. Darlin Matt bol zatiaľ v Kanade a prednášal o migračných vzorcoch rôznych severoamerických indiánskych kmeňov. Ako raz Darla povedala Lisey, bola to prekvapujúco výnosná činnosť. Niežeby im teraz pomohli peniaze. Teraz to bolo len nich dvoch. Na sestrách. „Lise, počula si ma? Si tam eš...“

„Tu som,“ povedala Lisey. „Na pár sekúnd som ťa nepočula, prepáč. Možno za to môže tento telefón – dlho ho nikto nepoužíval. Som dole v stodole. Predtým, ako zomrel Scott, som tu mala mať pracovňu.“

„Aha, jasné.“ Darla pôsobila totálne zmätene. *Nemá ani tušenia, o čom hovorím*, pomyslela si Lisey. „Teraz ma počuješ?“

„Jasne ako zvon.“ Pozrela pritom na striebornú lopatku. Pomyslela si na Gerda Allena Colea. Pomyslela si *Musím to bim-bam umlčať, už pre frézie*.

Darla sa zhlboka nadýchla. Lisey to počula, akoby po telefónnej linke fučal vietor. „Nechce to priznať, ale myslím, že... no... že tentoraz pila vlastnú krv, Lise – keď som tam prišla, pery a bradu mala zakrvavené, ale v ústach nemala ranu. Vyzerala, ako keď nám Mamka dovolila hrať sa s jej rúžmi.“

Lisey sa pred očami nezjavili tie staré časy prezliekania a líčenia, to klopanie v Mamkiných topánkach, ale to horúce popoludnie v Nashville, keď Scott ležal na chodníku a pery mal zababrané cukríkovou krvou. Nik nemá rád o polnoci klauna.

Počúvaj, malá Lisey. Ukážem ti, ako to znie, keď sa to obzerá.

Ale v rohu sa ligotala strieborná lopatka... a bola *prederavená*?. Verila, že áno. Keby niekedy pochybovala o tom, že to stihla... keby sa niekedy spotená prebudila v tme, presvedčená, že o sekundu meškala a zostávajúce roky jej manželstva boli stratené...

„Lisey, prídeš? Keď nehovorí z cesty, pýta sa na teba.“

V Liseinej hlave sa spustil alarm. „Ako to myslíš, keď nehovorí z cesty? Vravela si, že je v poriadku.“

„No je... myslím, že je.“ Pauza. „Pýtala sa na teba a vypýtala si čaj. Uvarila som jej ho a vypila ho. To bolo dobré, nie?“

„Áno,“ povedala Lisey. „Darl, vieš, čo to spôsobilo?“

„No jasné. Hovorí o tom celé mesto, hoci ja som to nevedela, kým mi to v telefóne nepovedala pani Jonesová.“

„Čo?“ Ale Lisey o tom mala jasnú predstavu.

„Do mesta sa vrátil Charlie Corriveau,“ povedala Darla. Potom dodala stíšeným hlasom: „Starý dobrý ostrostrelec. Najobľúbenejší miestny bankár. Priviedol si so sebou dievča. Francúzsku babenku zo St. John Valley.“ Vyslovila to s mainským prízvukom, takže to znelo rozpustene a lyricky, takmer ako *Senzon*.

Lisey sa dívala na striebornú lopatku a čakala, čo bude nasledovať. Bolo jej jasné, že to nie je všetko.

„Sú zobratí, Lisey,“ povedala Darla a v telefóne sa ozvali pridusené zvuky, ktoré Lisey najprv považovala za vzlyky. O chvíľu si uvedomila, že jej sestra sa pokúša smiať tak, aby to nepočula Amanda, ktorá bola bohviekde v dome.

„Prídem najrýchlejšie, ako budem môcť,“ povedala. „A, Darl?“

Namiesto odpovede sa zase ozvali tie pridusené zvuky – v telefóne zneli ako *hou, hou, hou*.

„Keď ťa začuje, ako sa smeješ, nabudúce vyťahne nôž na teba.“

Vtedy smiech prestal. Lisey počula, ako sa Darla dlho nadychuje. „Jej cvokárka tu už nie je,“ povedala Darla napokon.

„Vieš, tá Whitlowová. Tá, čo stále nosila koráliky. Tuším sa presťahovala na Aljašku.“

Lisey mala pocit, že do Montany, ale na tom nezáležalo. „Uvidíme, ako zle je na tom. Hore v Twin Cities je Greenlawn, kam sa bol pozrieť Scott...“

„Lisey!“ Hlas Mamky, ten istý hlas.

„Lisey čo?“ spýtala sa ostro. „Lisey čo? Chceš sa k nej nasťahovať a dávať pozor, aby si na cecky nevytetovala iniciály Charlieho Corriveaua, keď jej zase preskočí? Alebo môžeš angažovať Canty.“

„Lisey, nemyslela som to...“

„Alebo sa z Tufts možno vráti Billy a postará sa o ňu. Jeden prípad navyše, to ho nezabije.“

„Lisey...“

„Tak čo navrhuješ?“ Počula vo svojom hlase karhavý tón a nepáčilo sa jej to. Bola to ďalšia vec, ktorú s človekom po desiatich alebo dvadsiatich rokoch spravia peniaze – myslí si, že má právo prekopať si cestu z každého kúta, v ktorom sa ocitol. Spomenula si, ako Scott hovorieval, že ľuďom by sa nemali povoľovať domy s viac ako dvoma záchodmi – vytvára to ilúziu vznešenosti. Znovu pozrela na lopatku. Ligotala sa na ňu. Upokojovala ju. *Zachránila si ho*, hovorila jej. *Ja nie*. Bola to pravda? Nemohla si spomenúť. Bola to ďalšia z vecí, na ktoré zámerne zabudla? Nemohla si spomenúť ani na to. Dofrasa.

„Lisey, prepáč... ja len...“

„Viem.“ Vedela iba to, že je unavená a zmätená a hanbí sa, že vybuchla. „Niečo vymyslíme. Hneď prídem. Dobre?“

„Áno.“ Darle bolo v hlase počuť úľavu. „Dobre.“

„Ten Francúz,“ povedala Lisey. „To bol taký idiot. Dobre, že sa ho zbavila.“

„Príď čím skôr.“

„Prídem. Pá.“

Lisey zavesila. Prešla k severovýchodnému rohu miestnosti a zovrela rúčku striebornej lopatky. Akoby sa jej dotkla prvýkrát a bolo to vari také čudné? Keď jej ju Scott podal, zaujímala ju len ligotavá strieborná lopatka s vyrytým nápisom, a keď bola pripravená švihnúť ňou, ruky sa jej pohybovali samy od seba... alebo to tak aspoň pôsobilo – predpokladala, že nimi za ňu, dokonale súčasní Lisey, pohybovala nejaká primitívna časť jej mozgu orientovaná na prežitie.

Prešla dlaňou po hladkom dreve, vychutnávala si hebké kĺzanie, a keď sa zohla, oči jej znovu padli na tri plné škatule, na jednej z nich bol fixkou napísaný energický titulok: **Scott! Začiatky!** Škatuľa navrchu kedysi obsahovala džin Gilbey's a otvor nebol zalepený, ale poskladaný. Lisey odhrnula prach a čudovala sa, koľko ho je, čudovala sa, keď si uvedomila, že ruky, ktoré sa posledný raz dotkli tejto škatule – ktoré ju naplnili, zatvorili a postavili na ostatné –, teraz samy ležia poskladané a pod zemou.

Škatuľa bola plná papierov. Predpokladala, že sú to rukopisy. Na mierne zažltnutom vrchnom hárku bolo niečo napísané veľkými písmenami, podčiarknuté a vycentrované. Pod tým bolo pekne naklepané Scottovo meno, tiež vycentrované. To všetko spoznala, tak ako by spoznala jeho úsmev – bol to jeho štýl, odkedy ho poznala ako mladého muža, a nikdy sa nezmenil. Nespoznávala však názov:

IKOV NÁVRAT DOMOV

Scott Landon

Bol to román? Poviedka? Len pri pohľade na škatuľu sa to nedalo určiť. Ale muselo tam byť tisíc alebo aj viac strán, väčšina z nich v jednom stĺpci pod titulnou stranou, ale ďalšie boli napchaté bokom v dvoch smeroch, ako balík. Ak to bol román a v tejto škatuli bol celý, musel byť dlhší ako *Odviata vetrom*. Bolo to možné? Lisey sa zdalo, že áno. Scott jej vždy ukazoval svoje diela, keď boli hotové, a rád jej ukázal aj rozpracované diela, ak sa na ne pýtala (takéto privilégium nemal nikto iný, dokonca ani jeho dlhoročný editor Carson Foray), ale ak sa nepýtala, väčšinou si to nechával pre seba. Bol plodný autor až do dňa, keď zomrel. Na cestách či doma, Scott stále písal.

Ale tisíc strán? To by bol určite spomenul. Stavím sa, že je to len poviedka a navyše taká, ktorá sa mu nepáčila. A ostatné veci v škatuli, tie pod ňou a napchaté na bokoch? Možno kópie jeho prvých románov. Alebo korektúry. To, čo nazýval „odpad“.

Ale neposielal všetok odpad na Pittsburskú, keď skončil – do Zbierky Scotta Landona v ich knižnici? Inými slovami, aby nad tým mohli slintať Inkunkovia? A ak sú v týchto škatuliach kópie jeho prvých rukopisov, ako je možné, že existujú ďalšie kópie (väčšinou prieklepy z doby temna) na poschodí v skrinách označených SKLAD? A keď nad tým tak teraz rozmýšľala, čo je v boxoch na oboch stranách niekdajšieho kurína? Čo je uložené tam?

Pozrela hore, takmer akoby bola Supergirl a mohla nájsť odpoveď röntgenovým zrakom, a vtedy jej na stole zase začal zvoniť telefón.

4

Prešla k stolu a schmatla telefón so zmesou hrôzy a podráždenosti... ale prevládala podráždenosť. Bolo možné – lenže Amanda sa rozhodla odseknúť si ucho ako Van Gogh alebo si možno podrezať hrdlo, a nie iba stehno alebo predlaktie, ale Lisey o tom pochybovala. Darla mala celý život zo všetkých sestier najväčšie sklony zavolať znovu o tri minúty a začať slovami *Práve som si spomenula* alebo *Zabudla som ti povedať*.

„O čo ide, Darla?“

Na okamih nastalo ticho a potom mužský hlas – ktorý akoby poznala – povedal: „Pani Landonová?“

Teraz zmĺkla Lisey a v duchu prebehla zoznam mužských mien. Po tieto dni to bol dosť krátky zoznam – zaujímavé, ako manželova smrť zoštíhli katalóg známych. Bol v ňom Jacob Montano, ich právnik v Portlande, Arthur Williams, účtovník v New Yorku, ktorý nepustil dolár, kým orol neškriekal o zmilovanie (alebo sa nezadusil), Deke Williams – nebol príbuzný Arthurovi –, stavbár z Bridgtonu, ktorý prerobil prázdny pôjd nad stodolou na Scottovu pracovňu a ktorý prerobil druhé poschodie ich domu a z tmavých miestností stvoril čarovnú krajinu svetla, Smiley Flanders, inštalatér z Mortonu s nekonečnou zásobou slušných aj neslušných vtipov, Charlie Haddonfield, Scottov agent, ktorý občas pracovne volával (väčšinou kvôli zahraničným právam a poviedkovým antológiám), plus zopár Scottových priateľov, ktorí zostali v kontakte. Ale nik z nich by nevolal na toto číslo, aj keby bolo v zozname. Bolo? Nepamätala sa. V každom prípade, ani jedno z tých mien nepasovalo k hlasu, ako ho poznala (alebo si myslela, že ho pozná). Ale, dofrasa...

„Pani Landonová?“

„Kto je tam?“ spýtala sa.

„Na mojom mene nezáleží, pani zlatá,“ odvetil hlas a Lisey sa odrazu v duchu zjavil živý obraz Gerda Allana Cola, ktorému sa pery pohybujú v čomsi, čo by mohla byť modlitba. Až na zbraň v

básknikových dlhorukých prstoch. *Drahý Bože, nech to nie je ďalší taký*, pomyslela si.– *Nech to nie je ďalší Blond'áčik*. No všimla si, že má zase v ruke striebornú lopatku – bez rozmýšľania zovrela jej drevenú rukoväť, keď dvíhala telefón – a to akoby sľubovalo, že je.

„Mne na tom záleží,“ povedala a prekvapil ju vecný tón vlastného hlasu. Ako mohla takáto briskná veta vyjsť z odrazu vyschnutých úst? A potom pochopila, kde už ten hlas počula – v toto isté popoludnie, na odkazovači tohto istého telefónu. Nečudo, že si ich najprv nespojila, lebo vtedy hlas povedal len tri slová: *Ešte to skúsím*. „Ihneď sa predstavte, lebo zavesím.“

Na druhej strane linky zaznel vdych. Znelo to unavene aj pobavene. „Nekomplikujte mi to, pani zlatá – pokúšam sa vám len pomôcť, to je všetko.“

Lisey si spomenula na zaprášené hlasy zo Scottovho obľúbeného filmu *Posledné predstavenie*. A znovu si spomenula na Hanka Williamsa, ako spieva *Jambalaya. Dress in style, go hog-wild, me-oh-my-oh*. Povedala: „Skladám, dovidenia, prajem vám pekný život.“ Hoci slúchadlo len odsunula od ucha. Ešte nie.

„Môžete ma volať Zack, pani zlatá. Je to meno ako hocikaké iné. V poriadku?“

„Aký Zack?“

„Zack McCool.“

„Uhm a ja som Liz Taylorová.“

„Chceli ste meno, tak som vám ho povedal.“

Dostal ju. „A ako ste získali toto číslo, Zack?“

„Informácie.“ Takže bolo v zozname – tým sa to vysvetľuje. Možno. „Vypočujete si ma chvíľku?“

„Počúvam.“ Počúvala a zvierala striebornú lopatku... a čakala, kým sa obrátí vietor. Možno zo všetkého najviac práve na to. Lebo prichádzala zmena. Vravel to každý nerv v jej tele.

„Pani zlatá, pred časom si k vám jeden človek prišiel prezrieť papiere vášho manžela – a, mimochodom, úprimnú sústrasť.“

Lisey to ignorovala. „Odkedy Scott umrel, veľa ľudí ma žiadalo, aby si mohli prezrieť jeho papiere.“ Dúfala, že ten človek na druhej strane linky nevyčítá, ako rýchlo jej bije srdce. „Všetkým som povedala to isté: napokon sa o ne podelím s...“

„Tento človek je z výšky, kam chodil váš nebohý manžel, pani zlatá. Vraví, že sa na to hodí, keďže tie papiere tam aj tak skončia.“

Lisey chvíľu nič nehovorila. Rozmýšľala nad tým, ako volajúci vyslovil *manžel*– niečo ako *mandžel* akoby Scott bol nejaké

exotické jedlo, teraz už zjedené. Ako ju oslovoval *pani zlatá*. Nebol z Mainu, nebol Yankee a pravdepodobne nemal vzdelanie, aspoň nie v tom zmysle, v akom to slovo používal Scott – odhadovala, že „Zack McCool“ na výšku nechodil. Zároveň uvažovala nad tým, že vietor sa naozaj obrátil. Už nebola vystrašená. Aspoň momentálne bola nahnevaná. Viac než nahnevaná. Nasratá ako medvedica.

Hlbokým, priduseným hlasom, ktorý ledva spoznávala, povedala: „Woodbody. O ňom hovoríte, však? Joseph Woodbody. Ten inkunský sviniar.“

Na druhej strane linky nastalo ticho. Potom jej nový priateľ povedal: „Nerozumiem vám, pani zlatá.“

Lisey pocítila všetok svoj hnev a privítala ho. „Myslím, že mi rozumiete. Profesor Joseph Woodbody, kráľ Inkunkov, si vás najal, aby ste mi zavolali a pokúšali sa ma zastrašiť, aby... aby čo? Aby som mu dala kľúče od manželovej pracovne, aby si mohol prezrieť Scottove rukopisy a vziať si, čo chce? Toto je... naozaj si myslí...“ Krotila sa. Nebolo to jednoduché. Hnev bol trpký, ale aj sladký a chcela si ho užiť. „Odpovedzte mi, Zack. Áno, alebo nie. Pracujete pre profesora Josepha Woodbodyho?“

„Do toho vás nič neni, pani zlatá.“

Lisey na to nedokázala odpovedať. Aspoň dočasne ju dorazila neslýchaná drzosť toho všetkého. To, čo by Scott nazval oobrovitánska

(do toho vás nič neni)

smiešnosť toho všetkého.

„A nikto ma nenajal, aby som sa len o dačo pokúsil.“ Chvíľa ticha. „Či o niečo. Takže, pani zlatá. Teraz by ste mohli zavrieť ústa a vypočuť si ma. Počúvate ma?“

Stála so slúchadlom pritisnutým na uchu, uvažovala nad tým – *Počúvate ma?* – a nič nepovedala.

„Počujem, ako dýchate, takže viem, že počúvate. To je dobre. Mňa keď si niekto najme, tak sa o nič nepokúšam, ja to jednoducho urobím. Viem, že ma nepoznáte, ale to je vaša nevýhoda, nie moja. Ja sa tu len tak neto... nevychvaľujem. Ja sa nepokúšam, ja to jednoducho urobím. Dáte tomu človeku to, čo chce, dobre? Zavolá mi alebo pošle mail naším tajným dohodnutým spôsobom a povie: „Všetko je v poriadku, dostal som, čo som chcel.“ Ak sa to do istého tohto... do istého času nestane, prídem za vami a ublížim

vám. *Ublížim vám na miestach, kam ste chalanov na tanečnej určite nepustili!*

Lisey v priebehu tohto zdĺhavého preslovu, ktorý pôsobil ako naučený naspamäť, zavrela oči. Cítila, ako jej po lícach stekajú horúce slzy, a nevedela, či sú to slzy hnevu, alebo...

Hanby? Mohli by to byť slzy hanby? Áno, bolo niečo ponižujúce na tom, že sa s ňou takto rozpráva cudzí človek. Akoby nastúpila do novej školy a hneď v prvý deň ju pokarhala učiteľka.

Kuva, lásočka, kašli na to, povedal Scott. *Vieš, čo máš robiť.*

Samozrejme, že vedela. V takéto situáciách sa človek buď opáše, alebo neopáše. Nikdy v takejto situácii nebola, ale aj tak to bolo jasné.

„Pani zlatá? Rozumiete, čo som vám práve povedal?“

Vedela, čo mu chce povedať, ale nemusel by to pochopiť. A tak sa Lisey rozhodla pre bežnejší spôsob.

„Zack?“ prehovorila veľmi ticho.

„Áno, pani zlatá.“ Ihneď začal hovoriť rovnako ticho. Možno to považoval za spoločnú konšpiráciu.

„Počujete ma?“

„Ste trochu potichu, ale... áno, pani zlatá.“

Zhlboka sa nadýchla. Chvíľu vzduch podržala a predstavila si tohto muža, ktorý hovoril *pani zlatá, mandzel a neni* namiesto *nie je*. Predstavila si ho so slúchadlom tesne pri uchu a ako sa usiluje zachytiť tón jej hlasu. Keď v duchu jasne videla ten obraz, z celej sily do toho ucha zakričala. „*Chod' do riti!!*“

Lisey telefón zložila tak silno, že z neho vyletel prach.

5

Telefón začal takmer ihneď zase zvonit', ale Lisey nemala záujem o ďalší rozhovor so „Zackom McCoolom“. Mala podozrenie, že akákoľvek šanca na to, čo v televízii nazývajú *dialóg*, je preč. Niežeby po ňom túžila. Netúžila ani počúvať ho na odkazovači a zisťovať, či zanechal ten unavený bodrý tón a teraz jej chcel nadávať do kuriev alebo píč. Vystopovala telefónnu šnúru k stene –zástrčka bola neďaleko škatúl' od alkoholu – a vytrhla ju. Telefón stíchol uprostred tretieho zazvonenia. Takže toľko „Zack McCool“, aspoň zatiaľ. Možno s ním bude mať do činenia neskôr,

ale teraz bola na rade Manda. Nehovoriac o Darle, ktorá na ňu čakala a rákala s ňou. Len sa vráti do kuchyne, vezme z háčika kľúče od auta... a o dve minúty zamkne dom, s čím sa zavidna vždy netrápila.

Dom, stodolu a pracovňu.

Áno, najmä pracovňu, hoci z toho nemienila robiť takú vedu ako Scott, akoby to bolo neviemako dôležité. Ale keď ide o neviemako dôležité veci...

Zistila, že sa znovu díva na vrchnú škatuľu. Nezavrela ju, takže to bolo jednoduché.

IKOV NÁVRAT DOMOV

Scott Landon

Lisey bola zvedavá – napokon, zabralo by to len sekundu, a tak oprela striebornú lopatku o stenu, nadvihla titulnú stranu a pozrela pod ňu. Na druhom hárku bolo toto:

Ike prišiel domov a bum, všetko bolo v poriadku.

HÍHA! KONIEC!

Nič iné.

Lisey sa na to dívala takmer minútu, hoci Boh vie, že mala na robote iné veci. Pokožka ju opäť štekľila, ale tentoraz to bol takmer príjemný pocit... a, dofrasa, vlastne nie takmer. Na tvári jej hral pobavený úsmev. Odkedy začala upratovať jeho pracovňu – odkedy jej praskli nervy pri riadení toho, čo Scott s radosťou nazýval svoj „kútik pamäti“, keby sme chceli byť presní – cítila jeho prítomnosť... ale nikdy nie tak blízko ako teraz. Nikdy nie tak jasne. Siahla do škatule a prelistovala hrubú kôpku strán. Bola si istá, čo tam nájde. Aj našla. Všetky strany boli prázdne. Prehrabala sa aj tými, ktoré boli uložené na bokoch a aj tie boli prázdne. V Scottovom slovníku z detstva bum znamenalo krátky výlet a híha... to bolo trochu zložitejšie, ale v tomto kontexte to takmer určite znamenalo žart alebo neškodný kanadský žartík. Tento obrovský falošný román bol vtipom na spôsob Scotta Landona.

Boli aj ďalšie dve škatule na tejto kope knihy? A tie v skrinách a kumbáloch? Bol ten vtip až taký prepracovaný? Ak áno, komu bol určený? Jej? Inkunkom ako „Woodbody? To dávalo istý zmysel, lebo Scott si rád uľahoval z ľudí, ktorých nazýval „textocvoci“, ale táto predstava poukazovala na dosť strašnú možnosť: že možno vycítil svoj

(Zomrel mladý)

blížiaci sa kolaps

(Zomrel predčasne)

a jej nič nepovedal. To viedlo k otázke: verila by mu, keby jej to bol povedal? Jej prvým impulzom bolo povedať nie – povedať, čo¹ len samej sebe *Ja som bola tá praktická, tá, ktorá mu kontrolovala batožinu, či má dost' spodnej bielizne, a telefonicky preverovala, či nemeškajú lietadlá.* Ale pamätala sa, ako mu krv na perách premenila úsmev na klaunský úškrn, pamätala sa, ako jej raz vysvetľoval –; a pôsobilo to úplne príčetne –, že je nebezpečné jesť po západe slnka akékoľvek čerstvé ovocie a že medzi dvanástou a šiestou sa treba vyvarovať každého jedla. Podľa Scotta bola „nočná strava“ často jedovatá, a keď to povedal, znelo to logicky. Lebo...

(pst)

„Uzavrime to tak, že by som mu verila,“ zašepkala, sklonila hlavu a zavrela oči pred slzami, ktoré neprichádzali. Oči, ktoré nariekali pri naučenom preslove „Zacka McCoola“, boli teraz suché ako skaly. Hlúpe skivené oči!

Rukopisy v plných zásuvkách jeho stolov a hlavnej registračky na poschodí takmer určite neboli híha – to Lisey vedela. Niektoré boli výťažky publikovaných krátkych poviedok, iné zase alternatívne verzie týchto poviedok. V stole, ktorý Scott nazýval Dumbo Jumbo, si všimla aspoň tri nedokončené romány a čosi, I čo vyzeralo ako nedokončená novela – Woodbody by určite slintal. Bolo tam aj šesť nedokončených poviedok, na ktorých Scottovi očividne nikdy nezáležalo natoľko, aby ich poslal na uverejnenie, väčšina z nich bola podľa typu písma niekoľko rokov stará. Nebola kvalifikovaná posúdiť, čo je odpad a čo poklad, hoci si bola istá, že landonovských odborníkov by to všetko zaujímalo. No toto... toto híha, ako by povedal Scott...

Pevne zvierala rukoväť striebornej lopatky. Bola to skutočná vec v tom, čo odrazu pôsobilo ako veľmi zložitý svet. Otvorila oči a povedala: „Scott, bol to len žart, alebo sa so mnou stále hráš?“

Nijaká odpoveď. Samozrejme. A potrebovala dozrieť na dve sestry. Scott by určite pochopil, že to momentálne musí odložiť bokom.

V každom prípade sa rozhodla, že lopatku vezme so sebou.

Páčilo sa jej mať ju v dlani.

Lisey zapojila telefón a potom rýchlo odišla, kým tá prekliata vecička zase začne vyzvárať. Vonku zapadalo slnko a zdvihol sa silný západný vietor – tým sa vysvetľoval prievan, ktorý okolo nej prefičal, keď otvárala dvere, aby zdvihla prvý z dvoch znervózňujúcich telefonátov: žiadni duchovia, lásočka. Dnešný deň bol dlhý aspoň ako mesiac, ale tento vietor, príjemný a akoby jemnozrný, ako ten zo včerajšej noci, ju utíšil a osviežil. Prešla od stodoly do kuchyne bez obáv, že niekde nablízku striehne Zack McCool“. Vedela, ako tu zneli telefonáty z mobilov: praskali a nebolo ich dobre počuť. Podľa Scotta to spôsobovalo elektrické vedenie (ktoré nazýval „tankovacie stanice pre UFO“). Svojho kamoša „Zacka“ počula veľmi jasne. Tento hlbokovesmírny kovboj volal z pevnej linky a veľmi pochybovala, že by mu jej sused dovolil použiť telefón, aby sa jej mohol vyhrážať.

Vzala kľúče od auta a dala si ich do vrečka džínsov (neuvedomovala si, že v zadnom vrecku stále nosí Amandin zápisník nutkaní – no v plnosti času si to uvedomí), zobrala aj väčšiu kľúčenku so všetkými kľúčmi od landonovského domáceho kráľovstva –každý bol ešte stále označený úhľadným rukopisom Scotta Landon. Zamkla dom, potom sa vrátila a zamkla zasúvacie dvere na stodole a dvere do Scottovej pracovne na vrchu vonkajšieho schodiska. Keď bola hotová, vybrala sa k autu s lopatkou na pleci a jej tieň sa vedľa nej črtal do diaľky na chodníku v poslednom lúči červeného júnového slnka.

Lisey a krvavé híha (Všetok ten humus)

1

Cesta autom k Amande po nedávno rozšírenej a preasfaltovanej ceste číslo 17 bola otázkou pätnástich minút, ešte aj so spomalením pri semafore, kde sedemnásťka križovala Deep Cut Road vedúcu do Harlowu. Lisey však väčšiu časť z nej, než by bola túžila, strávila uvažovaním o híha ako takých a najmä o jednom híha: tom prvom. O tom, ktoré nebolo žartovné.

„Lenže tá koza z Lisbon Falls si ho napokon aj tak vzala,“ povedala so smiechom a potom stiahla nohu z plynu. Naľavo bol Patelov obchod – a pri ňom samoobslužné čerpadlá Texaca na čistom čiernom asfalte pod oslepujúcimi bielymi svetlami – a ona odrazu pocítila úžasne silné nutkanie zájsť tam a kúpiť si balíček cigariet. Starých dobrých Salem Lights. A kým tam bude, mohla by vziať aj nejaké tie donuty Nissen, ktoré má rada Manda, tie šťavnaté, a nejaké tie HoHo pre seba.

„Jáj, ty šialenka číslo jeden,“ povedala s úsmevom a znovu poriadne dupla na plyn. Patelov obchod zostal za ňou. Teraz už mala zapnuté svetlá, hoci zostávalo dosť slnečného svitu. Pozrela do spätného zrkadla, uvidela na zadnom sedadle ležať striebornú lopatku a zopakovala to, tentoraz so smiechom: „Jáj, ty šialenka číslo jeden, veru tak!“

A čo ak je? No a čo?

2

Lisey zaparkovala za Darliným Priusom a bola už na polceste ku dverám Amandinej úhl'adnej chalúčky v capecoodskom štýle, keď odtiaľ vyšla Darla, skoro utekajúc a očividne skoro v slzách.

„Vďaka Bohu, že si tu,“ povedala, a keď Lisey uvidela na Darliných rukách krv, znovu jej zišli na um híha, pomyslela si na svojho budúceho manžela, ktorý vyšiel z tmy a otrčil jej svoju ruku, akurát vtedy to už vôbec nevyzeralo ako ruka.

„Darla, čo sa...“

„Zase to spravila! Tá bláznivá suka sa znovu porezala! Ved' som bola len na záchode... a ona pila v kuchyni čaj... Ešte sa jej pýtam, si okej, Manda? A ona...“

„Vydrž,“ povedala jej Lisey a prinútila sa aspoň hovoriť pokojne. To ona bola z nich vždy najpokojnejšia, alebo tá, ktorá sa tak najlepšie vedela tváriť, tá, čo hovorila veci ako *Vydrž* a *Možno to nie je také zlé*. Nemá také čosi robiť vlastne najstarší súrodeneček? No, možno nie, ak sa z najstaršieho súrodence vyklúje skuvený mentálpacient.

„Nie, nezomrie na to, ale, Bože, ten bordel...“ povedala Darla a napokon sa už naozaj rozplakala. *Isteže, ved' som už tu, tak sa môžeš opustiť*, pomyslela si Lisey. *Nikdy vám ani jednej nenapadlo, že aj malá Lisey by mohla mať zopár vlastných problémikov, čo?*

Darla si na Amandin tmavnúci trávnik vyfúkala s nedámskym trúbením najskôr jednu a potom aj druhú nosnú dierku. „Márnosť, taký bordel, možno máš pravdu, možno by jej bolo najlepšie v Greenlawne alebo tak nejako... teda ak je to tam súkromné... a diskrétné... len neviem... Možno ty si s ňou nejako poradíš, ty asi áno, teba počúva, ako vždy. Ja som tu s rozumom v koncoch...“

„Ale no tak, Darl,“ povedala Lisey mierne a konečne jej to došlo: napokon vôbec nechce cigarety. Cigarety sú včerajší zlozvyk. Cigarety sú mŕtve tak ako jej nebohý muž, ktorý sa zosypal pred dvoma rokmi na čítačke a krátko nato umrel v jednej kentuckej nemocnici, híha, bum, a koniec. Nechcela do ruky salemku, chcela rukoväť tej striebornej lopatky.

Takú útechu si človek aspoň nemusel pripáliť.

3

Aha, Lisey, híha!

Začula to znovu, keď zapínala svetlo v Amandinej kuchyni. A znovu ho aj uvidela, ako k nej kráča po tmavom trávniku za jej bytom v Cleaves Mills. Scotta, ktorý by mohol byť aj blázon,

Scotta, ktorý je možno statočný, Scotta, ktorý vedel byť zároveň jedno aj druhé, teda za správnych okolností.

A nie hocijaké híha, ale krvavé!

Za bytom, kde ho naučila trtkat' a kde ju on naučil hovoriť kuva a skuveň a obaja sa navzájom naučili čakať, čakať na obrat vetra. Scott sa brodil cez ťažký omamný pach rozličných kvetov, lebo už bolo skoro leto a dole bol skleník a vetráky na ňom boli otvorené, aby vpúšťali nočný vzduch. Scott vyšiel z tých voňavých exhalátov, tej noci ku koncu jari, do svetla jej zadných dvier, v ktorých stála a čakala. Bola naňho nasratá, ale nie až tak veľmi, vlastne sa už chcela pomeriť. Napokon, nezostala na rande sama čakať prvý raz (hoci teraz prvý raz neprišiel on) a aj iní jej chalani sa už na rande ustanovili ožratí (a on tiež). Ale, ach, keď ho uvidela...

Jej prvé krvavé híha.

A tu bolo ďalšie. Amandina kuchyňa bola fľakatá a šmuhovaná a postriekaná tým, čo Scott občas s potešením nazýval – a zvyčajne pri tom nešikovne imitoval Howarda Cosella – „klaret“. Červené kvapôčky tej tekutiny teraz križovali Mandinu veselú žltú plastovú linku, fľak od nej zahmlieval sklené dvierka mikrovlnky, na linoleu boli tiež kvapky a šplechy a dokonca aj stopa jednej nohy. V dreze ležala červeňou presiaknutá utierka.

Lisey sa na to celé pozrela a srdce sa jej rozbúchalo. To je prirodzené, povedala si, to sa ľuďom pri pohľade na krv stáva. Navyše mala za sebou dlhý a stresujúci deň. *Musíš si pamätať, že to takmer určite vyzerá horšie, než to naozaj je. Stav sa, že to takto zašpinila naschvál – Amandin zmysel pre dramaticko určite poškodený nebol. A už si videla aj horšie veci, Lisey. Napríklad to, čo si vtedy spravila s pupkom, nie? Alebo Scotta ešte v Cleaves. Jasné?*

„Čože?“ spýtala sa Darla.

„Nič som nepovedala,“ odvetila Lisey. Stáli vo dverách a pozerali na nešťastnú staršiu sestru, ktorá sedela na kuchynskom stole – tiež s veselým žltým plastovým povrchom – hlavu mala sklonenú a do tváre jej viseli vlasy.

„Povedala. Povedala si okej.“

„Okej, tak som povedala okej,“ odvrkla Lisey. „Mamka vravievala, že ľudia, ktorí sa rozprávajú sami so sebou, majú v banke prachy.“ A veru ich aj mala. Vďaka Scottovi mala teraz čosi

vyššie alebo čosi pod dvadsať miliónov, podľa toho, ako sa mal práve trh s dlhopismi a s istými akciami.

Predstava peňazí však nevyvolala v zakrvavenej kuchyni ktovieakú reakciu. Lisey zišlo na um, či Mandy nikdy nepomazala nič hovnom len preto, lebo jej to nenapadlo. V tom prípade to bolo bohovské šťastie, čo?

„Schovala si nože?“ spýtala sa *sotto voce* Darly.

„Samozrejme,“ podráždene odvetila Darla... ale rovnako ticho. „Spravila to črepmi zo šálky, Lisey. Kým som sa šla vycikať.“

Lisey si to už sama domyslela a v duchu si zaznamenala, že musí ísť do Wal-Martu čím skôr po nové. Veselé žlté, aby sa hodili ku kuchyni, ale predovšetkým musia byť z umelej hmoty a s tými malými nálepkami *Nerozbitné* na bokoch.

Kľakla si k Amande a vystrela k nej ruku. Darla povedala: „Práve to si porezala, Lise. Obe dlane.“

Lisey veľmi opatrne zdvihla obe ruky Amande z lona. Obrátila ich a zmraštila sa. Na ranách už začínala zasychať krv, ale aj tak ju pri pohľade na ne zaboľ žalúdok. A samozrejme, že jej znovu pripomenuli, ako Scott vykročil z letnej tmy a otfčal k nej odkvapkávajúcu ruku ako nejakú prekliatu obeť lásky, ako nejaký skutok pokánia za strašné hriechy opilstva a zabudnutia na rande. Pehe, a Cole mal byť ten blázon?

Amanda sa porezala uhlopriečne od palcov až k malíčkum, preťala čiary srdca, čiary lásky a všetky ostatné čiary tiež. Lisey chápala, ako si porezala jednu ruku, ale čo tá druhá? To teda musel byť, ako sa vraví, tvrdý oriešok. Ale nejako to zvládla a potom sa vrhla na kuchyňu, ako keby nejaká žena zdobila polevou koláč šialenstva – *Hej, pozrite sa na mňa! Na mňa! Ty nie šialenka, to ja šialenka, ja! Manda šialenka číslo jeden, stav sa! A to všetko, kým bola Darla na toailete, kým vycvrkla tú trošku a utrela si zaslúžilú húštinku, to je teda výkon, Amanda, ty si tuším aj rýchlovka číslo jeden.*

„Darla... toto už nie je na peroxid a leukoplast, zlatko. Musí ísť na pohotovosť.“

„No doriti,“ odfrkla si zmätene Darla a znovu sa rozplakala.

Lisey pozrela Amande do tváre, ešte stále sotva viditeľnej cez oponu vlasov. „Amanda,“ oslovila ju.

Nič. Ani pohyb.

„Manda.“

Nič. Amande klesla hlava ako bábke. *Dopekla s Charliem Corriveauom!* pomyslela si Lisey. *Dopekla s tým skiveným žabozrútom Corriveauom!* Ale, samozrejme, keby to nebol jeden, bol by to druhý. Lebo Amandy tohto sveta boli jednoducho také. Človek stále očakával, že spadnú, a pokladal za zázrak, že sa to nedeje, a keď sa napokon zázrak unavil, prekotil sa, porazilo ho a skapal.

„Manda-panda.“

To bolo jej oslovenie z detstva a to konečne zabralo. Amanda pomaly zdvihla hlavu. A Lisey v jej tvári nevidela tú krvavú zdrgovanú prázdnotu, akú očakávala (iste, Amanda mala červené pery a rozhodne nie od Max Factoru), ale skôr rozmarný, detinský, tesne predvýbušný výraz hrdosti a lotrovstva, ten, ktorý znamenal, že Amanda si niečo predsavzala a niekto to oplače.

„Híha,“ zašepkala a vnútorná teplota Lisey Landonovej v tej chvíli akoby klesla o celý stupeň.

4

Dotrepali ju do obývačky, kráčala medzi nimi celkom pokojne, a usadili ju na pohovku. Potom sa Lisey s Darlou vrátili do dvier kuchyne, aby ju mali pod dozorom a zároveň mohli hovoriť mimo dosahu jej sluchu.

„Čo ti to povedala, Lisey? Si bledá ako duch, dokelu.“

Lisey by bola radšej, keby Darla povedala ako stena. Slovo duch sa jej teraz veľmi nepáčilo, najmä nie po západe slnka. Hlúpe, ale bolo to tak.

„Nič,“ mykla plecami. „No... fí... fíha, Lisey, som celá od krvi, tak čo, ako sa ti to páči? Pozri, Darl, nie si tu jediná, ktorú zmáha stres.“

„Ak ju odvezieme na pohotovosť, čo s ňou urobia? Nenechajú si ju tam, akože na pozorovanie príznakov možnej samovraždy, či čo?“

„Možno hej,“ pripustila Lisey. Už mala čistejšiu hlavu. To slovo, to *híha*, na ňu z akéhosi zvláštneho dôvodu zapôsobilo ako zdravotné zaucho, ako nádych z fľaštičky s vonnou soľou. Samozrejme, že ju zároveň pekelné vydesilo, ale... ak jej Amanda chcela niečo povedať, tak Lisey to chcela počuť. Mala pocit, že všetko, čo sa jej teraz deje, možno ešte aj telefonát Zacka

McCoola, je akosi prepojené... ale čo ich spája? Scottov duch? Absurdné? Scottovo krvavé híha? No, čo na to povieš?

Alebo jeho dlháň? Tá vec s nekonečným tarkavým bokom?

Tá predsa neexistuje, Lisey, tá vec existovala iba v jeho predstavivosti... a jeho predstavivosť bola občas taká mocná, že sa odrážala aj v ľuďoch, čo mu boli blízki. Taká mocná, že človeku napríklad znechutila ovocie po súmraku, ešte aj keď vedel, že je to len detská povera, ktorej sa Scott nikdy celkom nezbalil. A dlháň bol presne z toho istého cesta. Ved' to vieš, nie?

Vedela to? Tak potom prečo, keď o tej predstave uvažovala, jej do myšlienok prenikala akási hmla a narúšala ich? Prečo jej ten vnútorný hlas zakaždým kázal čušať?

Darla na ňu čudne pozerala. Lisey sa pozbierala a vrátila sa do prítomnosti, k prítomným ľuďom a prítomnému problému. A prvý raz si všimla, že Darl vyzerá naozaj veľmi uťahane: okolo úst hlboké vrásky a pod očami tmavé kruhy. Vzala sestru za ramená a vôbec sa jej nepozdávala ich kostnatosť ani to, ako voľne jej ramienka Darlinej podprsenky vklzli medzi palce a príliš hlboké priehlbiny na Darliných pleciach. Lisey si pamätala, ako závistlivo pozorovala sestry, keď nastúpili na lisbonskú strednú, kde hral tím Greyhounds. Teraz mala Amanda skoro šesťdesiat a Darl bola len o málo mladšia. Pomaly z nich boli staré mitrhy.

„Ale počúvaj ma, zlatko,“ povedala Darle. „Dnes sa to už nevolá pozorovanie príznakov samovraždy, to znie veľmi nechutne. Volajú to len pozorovanie.“ Vlastne nevedela, odkiaľ to vie, ale bola si tým takmer stopercentne istá. „Nechávajú si tam ľudí asi na dvadsaťštyri hodín. Možno na štyridsaťosem.“

„Aj bez ich súhlasu?“

„No, asi nie, jedine že by bol ten človek spáchal zločin a priviedli by ho tam poliši.“

„Možno by si to ešte mala overiť u svojho právnik. U toho Montanu.“

„Volá sa Montano a zrejme je teraz doma. Má neverejné číslo. Mám ho v adresári, ale adresár je doma. Myslím, že ak ju vezmeme do nemocnice Stephens Memorial v No Soape, tak to nejako pôjde.“

No Soapa bolo miestne skrátene meno pre Norway-South Paris v susednom oxfordskom okrese, boli to mestá, ktoré zároveň náhodou ležali na deň cesty autom od takých exoticky pomenovaných lokalít pozdĺž cesty ako Mexico, Madrid, Gilead,

China a Corinth. Na rozdiel od mestských nemocníc v Portlande a Lewistone bola nemocnica Stephens Memorial malá a tichá.

„Myslím, že jej len obviažu ruky a dovoľia nám ju odviezť domov.“ Lisey zmlkla. „Teda ak.“

„Ak čo?“

„Ak ju vôbec chceme odviezť domov. A ak by sa sem ona chcela vrátiť. Nevravím, že máme klamať alebo že si vymyslíme nejakú úžasnú verziu, jasné? Ak sa spýtajú – a to sa určite spýtajú –, tak povieme pravdu. Áno, urobila to už aj predtým, keď bola v depresii, no už dlho sa to nestalo.“

„Päť rokov nie je taká dlhá do...“

„Všetko je relatívne,“ povedala Lisey. „A ona im môže vysvetliť, že sa do mesta odrazu vrátil jej priateľ, s ktorým niekoľko rokov žila, a doviedol si čerstvú manželku, a to ju trochu rozčúlilo.“

„A čo ak nebude rozprávať?“

„Ak nebude rozprávať, Darl, tak si ju asi nechajú najmenej na dvadsaťštyri hodín a my dve im to dovoľíme. Preboha, chceš ju tu mať, ak bude ešte stále na turné po iných planétach?“

Darla to zvažila, vzdychla a pokrútila hlavou.

„Myslím, že veľa závisí od Amandy,“ povedala Lisey. „Najskôr ju treba trochu obriaďiť. Ak to inak nepôjde, sama s ňou vojdem do sprchy.“

„Hej,“ prikývla Darla a prešla si prstami cez krátke vlasy. „Asi tak by to mohlo ísť.“ Odrazu zívla. Bolo to prekvapivo široké zívnutie, také, že by jej bolo vidieť aj mandle, keby ich ešte mala. Lisey znovu pozrela na tmavé kruhy pod sestrinými očami a uvedomila si čosi, čo by jej bolo došlo aj skôr, nebyť „Zackovho“ telefonátu.

Chytila Darlu znovu za plecia, zľahka, no nástojčivo. „Pani Jonesová ti nevolala dnes, však?“

Darla na ňu prekvapene a pomaly zažmurkala. „Nie, zlatko,“ prikývla. „Včera. Včera podvečer. Prišla som sem, obviazala som ju, ako sa dalo, a sedela som pri nej skoro celú noc. To som ti nepovedala?“

„Nie. Myslela som si, že sa to všetko zbehlo dnes.“

„Hlúpučka Lisey,“ povedala Darla a chabo sa usmiala.

„Prečo si ma nevolala už skôr?“

„Nechcela som ťa otravovať. Stále toho pre nás toľko robíš.“

„To nie je pravda,“ protestovala Lisey. Vždy ju zbolelo, keď Darla alebo Cauty (alebo ešte aj Jodotha, cez telefón) hovorili také sprostosti. Vedela, že je bláznivé sťažovať sa na to, ale aj tak sa sťažovala. „To sú len Scottove prachy.“

„Nie, Lisey. To ty. Vždy len ty.“ Darla na chvíľu zmlkla a potom pokrútila hlavou. „Kašli na to. Ide o to, že som si povedala, že to zvládneme samy dve. Ale mýlila som sa.“

Lisey pobožkala sestru na líce, objala ju a potom šla k Amande a sadla si k nej na pohovku.

5

„Manda.“

Nič.

„Manda-panda?“ No čo, kuva, predtým to zabralo.

A áno, Amanda zdvihla hlavu. „Čo. Chceš.“

„Musíme ťa vziať do nemocnice, Manda-panda.“

„Ja. Tam. Nechcem. ísť.“

Lisey počas toho krátkeho, no zmučeného preslovu prikyvovala a začala Amande rozopínať krvou postriekanú blúzku. „Viem, ale tvoje chůdence rúčky potrebujú lepšie ošetrovanie, ako by sme zvládli my dve s Darlou. A teraz je otázka, či sa sem chceš, alebo nechceš vrátiť, alebo či chceš stráviť noc v nemocnici v No Soape. Ak sa chceš vrátiť sem, tak potom máš za spolubývajúcu mňa.“ *A možno si pohovoríme o hĺha ako takých a najmä o krvavých.* „Čo povieš, Manda? Chceš sa sem vrátiť, alebo si myslíš, že potrebuješ byť chvíľu u svätého Stevíka?“

„Chcem. Sa. Sem. Vrátiť.“ Keď Lisey vytiahla Amandu na nohy, aby jej mohla stiahnuť vreckáče, Amanda vstala pomerne ochotne, ale zdalo sa, že sústredene študuje izbovú lampu. Ak toto nebolo to, čo jej cvokárka označovala za „polokatatonický stav“, tak to k nemu malo až príliš blízko a Lisey sa to vôbec nepáčilo, takže ju úľava až bodla, keď začula ďalšie Amandine slová, už trochu viac pripomínajúce ľudský zvuk než robota. „Ak niekam... pôjdeme... tak prečo ma vyzliekaš?“

„Lebo si potrebuješ odskočiť do sprchy,“ povedala Lisey a už ju viedla ku kúpeľni. „A potrebuješ čisté šaty. Tieto sú... špinavé.“ Obzrela sa a zbadala, ako Darla zbiera zo zeme odhodnutú blúzku a nohavice. Amanda zatiaľ pomerne krotko preťapkala bosými

nohami do kúpeľne, ale pri pohľade za ňou Lisey stislo srdce. Nespôsobil to pohľad na Amandino chrastavé a zjazvené telo, ale skôr na jej biele nohavičky Boxercraft. Amanda celé roky nosievala chlapčenské boxerky, sedeli na jej hranatom tele a v istom zmysle boli dokonca sexi. Dnes večer bola pravá polovica boxeriek na zadku zašpinená blatistou hnedou.

Ach, Manda, pomyslela si Lisey. Ach, moja.

A potom už bola za dverami kúpeľne a vyzerala ako asociálna röntgenová snímka oblečená v podprsenke, nohavičkách a bielych ponožkách. Lisey sa obrátila k Darle. Darla tam bola. Na chvíľu sa vrátili aj všetky tie roky a šum debusherovských hlasov.

Potom sa Lisey odvrátila a vošla do kúpeľne za tou, ktorú kedysi volávala *veľká ségra Manda-panda* a ktorá tam teraz stála na rohožke so sklonenou hlavou a ovisnutými rukami a čakala, kým ju celkom vyzlečie.

Lisey už siahala na háčiky Mandinej podprsenky, keď sa Amanda odrazu zvrtila a zdrapila ju za rameno. Ruky mala strašne studené. Lisey bola chvíľu svätosväte presvedčená, že veľká ségra Manda-panda to všetko vyplúje, o krvavých hĺha a podobne. Namiesto toho sa však pozrela na Lisey dokonale jasnými očami, dokonale prítomnými očami a povedala: „Môj Charles sa oženil s inou.“ Potom si oprela voskovo chladné čelo Lisey o plece a rozplakala sa.

6

Zvyšok večera pripomínal Lisey to, čo Scott nazýval landonovským pravidlom škaredého počasia: keď sa človek uloží na spánok v dome a čaká, že hurikán sa zvrtnie a odíde nad more, hurikán zakeruje nad pevninu a strhne mu strechu z domu. Keď človek vstane skoro a pripraví dom proti snehovej búrke, padajú len mäkké huňaté snehové vločky.

A o čo teda ide? spýtala sa ho vtedy Lisey. Ležali spolu v posteli – v niektorej z tých postelí, jednej z tých prvých postelí – stúlení a vyčerpaní po milovaní, on s cigaretou Herbert Tareyton a s popolníkom na prsiach. Vonku zavýjal silný vietor. Čo to bola za posteľ, za búrku a aký bol rok, to si už Lisey nepamätala.

Ide o to, že OVKESATOZVE, odvetil. To si teda pamätala, hoci spočiatku sa jej vtedy zdalo, že buď dobre nepočuje, alebo nechápe.

Ovkesatozve? Aké ovkesatozve?

Udusil cigaretu a odložil popolník na stolík pri posteli. Vzal jej tvár do rúk, prikryl jej uši a na chvíľu jej dlaňami odblokoval celý svet. Pobožkal ju na pery. Potom odtiahol ruky, aby ho počula. Scott Landon vždy chcel, aby ho počúvali.

OVKESATOZV, lásočka – Opáš sa, vždy keď sa to zdá vhodné.

Obracala si to v mysli zo všetkých strán – nemyslelo jej to tak rýchlo ako jemu, ale zvyčajne napokon všetko pochopila – a uvedomila si, že *OVKESATOZV* je to, čo on nazýva agronym. *Opáš sa, vždy keď sa to zdá vhodné.* Páčilo sa jej to. Bolo to vlastne dosť hlúpe, a páčilo sa jej to tým viac. Rozosmiala sa. Scott sa smial s ňou a onedlho bol zase v nej a obaja boli v dome, kým vonku hučal a všetkým otriasal silný vietor. So Scottom sa vždy toľko nasmiali.

7

Jeho postreh, že keď sa človek pripraví na búrku, tak ho búrka obíde, jej zišiel na um ešte niekoľkokrát, kým sa skončil ich malý výlet na pohotovosť a znovu sa vrátili do Amandinho zatepleného capecodského domčeka medzi Castle View a Harlow Deep Cut. Predovšetkým im Amanda náramne pomohla, lebo pozoruhodne ožila. Hoci to bolo morbidne, Lisey musela myslieť na to, ako skapínajúca žiarovka niekedy hodinu alebo dve pred vypálením veľmi jasne žiari. Tá zmena k lepšiemu sa prejavila už v sprche. Lisey sa vyzliekla a vošla do sprchy so sestrou, ktorá tam spočiatku len stála so zvesenými plecami a kyvkala rukami ako ľudoop. Potom, hoci Lisey použila ručnú sprchu a bola veľmi opatrná, aj tak sa jej podarilo nastriekať teplú vodu Mande rovno na rozrezanú ľavú dlaň.

„Au! Au!“ zakvílila Manda a šklbla rukou preč. „To bolí, Lisey! Dávaj pozor, kam mieriš, dobre?“

Lisey odpovedala presne rovnakým tónom – Amanda by od nej ani nič iné neočakávala, aj keď boli obe, ako ich Pánboh stvoril –, ale aj tak ju zvuk sestrinho hnevu potešil. Znel totiž živo. „Tak mi teda odpusť, že dýcham, ale ja som ti nepitvala paprču keramikou, dopekla!“

„No, nemohla som predsa rozpitvať jeho, či hej?“ opýtala sa Amanda a odrazu jej z úst vyletela záplava šokujúcich invectív na adresu Charlieho Corriveaua a jeho novomanželky – bola to zmes dospelých obscénností a detského nadávania, ktorá Lisey naplnila úžasom, pobavením a obdivom.

Keď sa sestra nadýchla, Lisey jej skočila do reči: „Máš riadne sprostú papuľu, čo? No teda.“

Amanda, vážne: „Aj ty sa pojeb, Lisey.“

„Ak sa chceš vrátiť sem, tak by som na tvojom mieste také slová neadresovala doktorovi, čo ti bude ošetrovať ruky.“

„Čo si myslíš, že som sprostá?“

„Nie. Nemyslím si to. Len... stačí, ak povieš, že ťa Charlie našťval.“

„Zase mi krvácajú ruky.“

„Veľmi?“

„Len trošku. Asi by som si na ne mala dať trochu vazelíny.“

„Ak? A nebude to bolieť?“

„Aj láska bolí,“ vážne vyhlásila Amanda... a potom sa krátko zasmiala a Lisey sa hneď rozveselilo srdiečko.

Kým ju s Darlou napratali do Liseinho bavoráku a vybrali sa na cestu do Norway, Manda sa už vypytovala, ako Lisey postupuje s pracovnou, akoby to bol záver celkom normálneho dňa. Lisey nespomenula telefonát „Zacka McCoola“, ale zato sestrám povedala o „Ikovom návrate domov“ a citovala im jedinú vetu textu: „Ike prišiel domov a bum, všetko bolo v poriadku. HÍHA! KONIEC!“ Chcela to slovo, to *híha*, povedať v Mandinej prítomnosti. Chcela vidieť jej reakciu.

Darla však reagovala prvá. „Vzala si si veľmi čudného chlapa, Lisa,“ povedala.

„Povedz mi niečo, čo neviem aj sama, miláčik.“ Lisey pozrela do spätného zrkadla a uvidela Amandu samu na zadnom sedadle. *V osamotenej nádhere*, povedala by Mamka. „Čo ty na to, Manda?“

Amanda pokrčila plecami a Lisey si najskôr pomyslela, že to bude jej jediná odpoveď. A potom sa to spustilo.

„To on. Raz som sa s ním vozila po meste – on potreboval ísť do obchodu s kancelárskymi potrebami a ja som potrebovala nové topánky, vieš, dobré na chodenie, aby som mala v čom chodiť na výlety do lesa, také čosi. A náhodou sme prešli autom popri Auburn Novelty. Predtým to tam nikdy nevidel a nechcel počuť o inom, len musel zaparkovať a ísť rovno dnu. Ako desaťročné

decko! Potrebovala som baganče od Eddieho Bauera, aby som mohla chodiť po lese a nevyjsť odtiaľ celá poštipaná od jedovateho sumachu, a on chcel jediné, vykúpiť celý ten poondiaty obchod. Svrbiaci prášok, bzúčiaky, papriková žuvačka, umelá hranica, röntgenové okuliare, na čo si len spomenieš, dal si to nanosiť na pult hneď k tým lízankám, ktoré stačí zlízať a v každej je nahá ženská. Musel tam na tie hovädziny z Taiwanu minúť aspoň sto dolárov, Lisey. Pamätáš si na to?“

Isteže. Najmä si pamätala, ako vyzeral, keď sa v ten deň vrátil domov, ruky plné vreciek so smejúcimi sa tvármi na kartóne a s nápismi SMEJSASMEJ. Aké mal červené líca. A nevolal to hovädiny, ale hovädziny, to slovo mal pre zmenu on od nej, no verili by ste tomu? Nuž, občasná premena bola len férová, to hovorievala Mamka, hoci slovo *hovädziny* pochádzalo od ich otca a práve Dandy Dave občas hovorieval ľuďom, že ak niečo za veľa nestojí, tak to *odšvacnem preč*. Ako sa to len Scottovi páčilo, Scott povedal, že je to, ako keď človeku z jazyka spadne bremeno, že *odhodím to* alebo *odšmarím to* sa tomu nikdy v živote nevyrovnajú.

Scott, ktorý toľko lovil v jazierku slov, v jazierku príbehov, v jazierku mýtov.

Scott, Scott Landon, kuvafix.

Niekedy prešiel aj celý deň a nepomyslela naňho ani jej nechýbal. A prečo nie? Jej život nebol prázdny a, ak mala priznať, so Scottom sa často ťažko vychádzalo a ťažko žilo. *Projekt*, povedali by starí Yankeeovia ako jej vlastný oco. A potom občas prišiel deň, sivý deň (alebo slnečný), keď jej za ním prišlo smutno tak strašne, až sa cítila prázdna, už nie ako žena, len ako mŕtvy strom plný studeného novembrového vetra. A tak sa cítila aj teraz, najradšej by bola toľko kričala jeho meno, až by sa k nemu dokričala a dokričala by ho domov a srdce ju bolelo pri predstave tých rokov, ktoré mala ešte pred sebou, a uvažovala, načo je vlastne láska, ak sa to končí takto, ak sa to končí čo i len desiatimi sekundárni takéhoto pocitu.

8

Amandina zlepšená nálada bola prvou dobrou vecou. Munsinger, doktor, ktorý mal službu, nebol žiadny zarastený

veterán, a to bola druhá dobrá vec. Nevyzeral taký mladý ako Jantzen, doktor, s ktorým sa Lisey zoznámila počas poslednej Scottovej choroby, ale bolo by ju dosť prekvapilo, keby mal dávnejšie po tridsiatke. A tretia dobrá vec – hoci by tomu nebola verila, keby ju na to bol niekto vopred upozornil – bol príchod obetí autonehody, ktorá sa stala na ceste v Swedene.

Neboli ešte tam, keď Lisey s Darlou viedli Amandu na pohotovosť nemocnice Stephens Memorial. Vtedy bola čakáreň prázdna okrem asi desaťročného chalana s matkou. Chalan mal vyrážku a matka ho stále okrikovala, aby si ju neškriabal. Ešte stále ho okrikovala, keď ich oboch zavolali do jednej z ambulancií. O päť minút sa chalan vynoril s obviazanými rukami a s odutým výrazom na tváričke. Mama mu niesla nejaké vzorky mastičiek a stále ho hrešila.

Potom sestrička zavolala Amandino meno. „Pán doktor Munsinger vás hneď vyšetří, drahá.“ Posledné slovo vyslovila po mainsky, takže znelo ako drahá.

Amanda pozrela najskôr na Lisey a potom na Darlu pyšným pohľadom červenolícej kráľovnej Alžbety. „Radšej by som s ním hovorila osamote.“

„Samozrejme, vaše záhadné veličenstvo,“ povedala Lisey a vyplazila na Amandu jazyk. V tej chvíli jej bolo jedno, či si tu tú protivnú nemožnú suku nechajú na noc, na týždeň alebo do roka a do dňa. Bolo jej fuk, čo Amanda možno zašepkala na kuchynskom stole, keď sa k nej zohla. Aj tak to asi bolo len obyčajné fíha, ako povedala aj Darle. A keby aj nebolo, naozaj sa túžila vrátiť do Amandinho domu, spať s ňou v jednej izbe a vdychovať výpary jej šialenstva, keď predsa mala pohodlnú posteľ doma? *A prípad je kuva uzavretý, lásočka*, povedal by Scott.

„Len nezabudni, na čom sme sa dohodli,“ pripomenula jej Darla. „Rozhnevala si sa a porezala si seba, lebo on tam nebol. Už je ti lepšie. Už si nad vecou.“

Amanda pozrela na Darlu pohľadom, ktorý bol pre Lisey úplne nečitateľný. „To je pravda,“ povedala. „Už som nad vecou.“

9

Obete dopravnej nehody z mestečka Sweden prišli krátko nato. Lisey by to nebola rákala k dobrým veciam, keby bol

niekto z nich vážne zranený, ale na pohľad to tak naozaj nevyzeralo. Všetci kráčali a dvaja muži sa dokonca medzi sebou na čomsi smiali. Len jedna – asi sedemnásťročná dievčina – plakala. Mala vo vlasoch a na hornej pere krv. Bolo ich dohromady šesť, určite z dvoch vozidiel, a od dvoch smejúcich sa mužov sa šíril silný pach piva. Jeden z tých mužov mal zrejme natiahnuté rameno. Celé sexteto dnu voviedli dvaja zdravotníci v bundách s nápismi Záchranka East Stoneham na civilných šatách a dvaja policajti: jeden štátny, jeden okresák. Odrazu vyzerala maličká čakáreň pohotovosti totálne prepchatá. Sestrička, ktorá nazvala Amandu *drahou*, vystrašene vykukla z dvier ambulancie a onedlho ju nasledoval mladý doktor Munsinger. Zakrátko dostalo to dospievajúce dievča hlučný hysterický záchvat a všetkým prítomným v ňom vykričalo, že jej nevlastná mater ju zahluší. O chvíľu potom po ňu prišla sestrička (Lisey si všimla, že hysterickú tínedžerku *drahou* nenazvala) a vtedy vyšla z VYŠETROVNE č. 2 Amanda a nemotorne si niesla vlastné vzorky liečiv. Z ľavého vreka širokých džínsov jej vykúvalo zopár zložených receptov.

„Myslím, že už môžeme ísť,“ povedala Amanda, ešte stále v pyšnom režime Veľkej dámy.

Lisey si pomyslela, že toto ani nemôže byť pravda, aj napriek relatívnej mladosti slúžiaceho lekára a čerstvého prílevu pacientov, a mala pravdu. Sestrička sa vyklonila z VYŠETROVNE č. 1 ako strojník z kabíny lokomotívy a povedala: „Vy dve dámy ste sestry pani Debusherovej?“

Lisey aj Darla prikývli. Priznávame vinu, pán sudca.

„Pán doktor by sa s vami chcel ešte chvíľu porozprávať.“ A potom vtiahla hlavu späť do miestnosti, kde ešte stále vzlykalo to dievča.

Na druhej strane čakárne vybuchli dvaja pivári znovu do smiechu a Lisey si pomyslela: *Nech im už je čokoľvek, za tú nehodu určite nemôžu.* A naozaj, policajti sa skôr sústreďovali na bledého chlapca asi v rovnakom veku ako dievča s krvou vo vlasoch. Ďalší chlapec obsadil telefónny automat. Mal na líci škaredú reznú ranu, ktorá si podľa Lisey iste vyžiada stehy. Tretí chlapec čakal, kým si bude tiež môcť zavolať. Ten viditeľné zranenia nemal.

Amanda mala dlane natreté bielou masťou. „Povedal, že stehy by mi vypadli,“ povedala im takmer hrdo. „A ja si myslím, že ani obvazy by mi nedržali. Takže si toto mám nechať na rukách – uf,

nesmrdí to náhodou? – a po tri dni si ich trikrát denne močiť v liečivom roztoku. Mám jeden recept na tú masť a jeden na ten roztok. Povedal, že nemám ruky veľmi ohýbať. Že mám veci dvíhať prstami, takto.“ Zdvihla prehistorické číslo časopisu People Palcom a ukazovákom pravej ruky ako pinzetou, trochu ho nadvihla a potom ho pustila.

Znovu sa zjavila sestrička. „Pán doktor vás môže prijať. Jednu alebo obidve.“ Jej tón dával jasne najavo, že nemôžu márníť čas.

Lisey sedela pri Amande z jednej strany, Darla z druhej. Pozreli popri nej na seba. Amanda si to nevšimla. S úprimným záujmom pozorovala ľudí na druhej strane miestnosti.

„Choď ty, Lisey,“ povedala Darla. „Ja tu s ňou zostanem,“

10

Sestrička zaviedla Lisey do VYŠETROVNE č. 2 a vrátila sa k vzlykajúcej dievčine. Pery mala také stisnuté, až jej takmer zmizli z tváre. Lisey si sadla na jedinú stoličku v miestnosti a zadívala sa na fotku, čo tu visela: huňatý kokršpaniel na lúke plnej narcisov. Prešlo len niekoľko minút (určite by musela počkať dlhšie, keby sa jej nechceli čím skôr zbaviť) a doktor Munsinger rýchlo vošiel dnu. Zavrel za sebou dvere a utlmil tak hlučné vzlyky tínedžerky a polovicu chudého zadku zaparkoval na vyšetrovacom stole.

„Som Hal Munsinger,“ povedal.

„Lisa Landonová.“ Vystrela ruku. Doktor Hal Munsinger jej ju krátko potriasol.

„Chcel by som sa dozvedieť niečo viac o situácii vašej sestry – viete, potrebujem to do záznamov. Ale, ako asi chápete, som v jednom kole. Volal som už, nech mi pošlú kolegu, ale zatiaľ máme jednoducho nanič noc.“

„Cením si, že ste si vôbec našli čas,“ povedala Lisey a ešte viac si cenila pokojný hlas, ktorý počula z vlastných úst. Ten hlas hovoril *všetko je pod kontrolou*. „Ochotne vám tu prehlásim, že moja sestra Amanda neohrozuje sama seba, ak vám ide o to.“

„No, viete, trochu mi ide aj o to, jasné, ale v tej veci dám na vaše slovo. A na jej. Je plnoletá a tak či onak, toto určite nebol pokus o samovraždu.“ Doteraz sa díval na čosi, čo mal napísané na papieri.

Teraz zdvihol zrak k Lisey a díval sa na ňu nepríjemne prenikavým pohľadom. „Alebo áno?“

„Nie.“

„Nie. Na druhej strane, človek nemusí byť Sherlock Holmes, aby mu bolo jasné, že to nie je prvý prípad, keď sa vaša sestra zmrzčila.“

Lisey vzdychla.

„Povedala mi, že absolvuje terapiu, ale teraz jej terapeutka odcestovala do Idaha.“

Idaho? Alaska? Mars? To je fuk, je úplne jedno, kam tá okorálikovaná potvora zmizla. Ale nahlas povedala: „Ja jej verím.“

„Potrebuje zase pracovať na sebe, pani Landonová, jasné? A to rýchlo. Sebapoškodzovanie nie je samovraždou o nič viac, ako ňou je anorexia, ale obidve poukazujú na samovražedné sklony, ak chápete, čo mám na mysli.“ Vytiahol z vrečka bieleho plášt'a notes a pustil sa do písania. „Chcem vám a vašej sestre odporúčať jednu knihu. Volá sa *Ostrí ľudia* a napísal ju muž menom...“

„... Peter Mark Stein,“ povedala Lisey.

Doktor Munsinger na ňu prekvapene pozrel.

„Môj manžel ju našiel po poslednom Mandinom... no, po tom, čo pán Stein volá...“

(jej híha, jej posledné krvavé híha)

Silou vôle zachytila svoje letiace myšlienky. „Po tom, čo by pán Stein označil za jej posledné *uvoľnenie*. To je jeho výraz, nie? Uvoľnenie?“ Hlas mala stále pokojný, ale na sluchách už cítila jazierka potu. Lebo ten hlas v nej mal pravdu. Je fuk, či je to uvoľnenie, alebo krvavé híha, výsledok je rovnaký. *Všetko rovnako.*

„Myslím, že áno,“ prikývol Munsinger, „ale už prešlo zopár rokov, odkedy *som* tú knihu čítal.“

„Ako vravím, manžel ju objavil a prečítal si ju a potom do nej donútil aj mňa. Vyhrabem ju a dám ju sestre Darle. A máme tu neďaleko ešte jednu sestru. Je teraz v Bostone, ale keď sa vráti, dám ju čítať aj jej. A všetky dozrieme na Amandu. Občas je to s ňou ťažké, ale máme ju rady.“

„Dobre, to stačí.“ Skĺzol chudou ritkou z vyšetrovacieho stola. Papierová plachta na stole zapraskala. „Landonová. Váš muž bol ten spisovateľ.“

„Áno.“

„Úprimnú sústrasť.“

Toto patrilo k tým čudnejším stránkam skutočnosti, že bola vydatá za slávneho muža. Ešte dva roky po jeho smrti jej ľudia kondolovali. Odhadovala, že to bude rovnaké aj o dva roky. A možno aj o desať. Tá predstava ju deprimovala. „Ďakujem, pán doktor.“

Prikývol a vrátil sa k robote a jej sa uľavilo. „Prípadové štúdie podobných príznakov u dospelých žien sú dosť zriedkavé. Väčšinou vídame sebapoškodzovanie u...“

V tejto chvíli si Lisey stihla predstaviť, ako by tú vetu dokončil: *u dečiek, ako je tá ufnukaná sopľaňa vedľa*, a zrazu sa z čakárne ozval strašný rachot a po ňom zmätené výkriky. Dvere na VYŠETROVNI č. 2 sa rozleteli a stála v nich sestrička. Vyzerala akási väčšia, akoby v ťažkostiach napuchla. „Pán doktor, môžete?“

Munsinger sa ani neospravedlnil, len vybehol. Lisey ho za to uznávala: OVKEŠATOZV.

Ku dverám sa dostala akurát včas, aby uvidela, ako dobrý pán doktor takmer zrazil z nôh tínedžerku, čo vykukla z VYŠETROVNE č. 1, aby zistila, čo sa robí, a potom vrazil do zízajúcej Amandy a odhodil ju priamo do náručia jej sestry tak prudko, že sa obe takmer prevrátili. Štátny poliš aj s okresákom stáli nad zdanlivo nezraneným chlapcom, ktorý predtým čakal na telefón. Teraz ležal na dlážke buď v bezvedomí, alebo otupený. Chlapec s ranou na líci ďalej telefonoval, akoby sa nič nebolo stalo. Lisey to pripomenulo jednu báseň, ktorú jej raz prečítal Scott – krásnu a strašnú báseň o tom, ako sa svet ďalej krúti a zvysoka kašle na vašu bolesť. Kto ju napísal? Eliot? Auden? Ten muž, ktorý napísal aj báseň o strelcovi? Scott by jej to povedal. V tej chvíli by bola dala každý cent za to, keby sa k nemu mohla obrátiť a opýtať sa, kto napísal tú báseň o utrpení.

11

„Určite to zvládneš?“ spýtala sa Darla. Stála v otvorených dverách Amandinho domčeka asi tak o hodinu neskôr, mierny nočný júnový vánok sa im ovíjal okolo členkov a listoval v stránkach časopisu na stole v hale.

Lisey vystrúhala grimasu. „Ak sa ma na to spýtaš ešte raz, tak ťa šmarím dole, až padneš na hlavu. Zvládneme to obidve. Dáme si kakao – a tým jej pomôžem, lebo šálky v tomto stave asi ne...“

„Dobre,“ prikývla Darla. „Keď teda zvážim, čo spravila so šálkou naposledy.“

„A potom hajde do postele. Dve Debusherky, staré dievky, a ani jediný robertko.“

„Veľmi smiešne.“

„A zajtra vstávame so slnkom! Káva! Vločky! A hopsa do lekárne po lieky! A zase sem, močiť ruky! A potom, milovaná Darla, nastúpiš do služby ty!“

„No, ak ti to nevádi.“

„Nie. A teraz choď domov a nakŕm si mačku.“

Darla jej venovala posledný pochybovačný pohľad, ešte bozk na líce a svoje typické objatie zboku. Potom zišla po dlažbe z lámaného kameňa k svojmu autíčku. Lisey zavrela dvere, zamkla ich a pozrela na Amandu, usalašenú na pohovke v bavlnenej nočnej košeli a s výrazom vážnosti a pokoja. V mysli sa jej zatrepotal titul starého gotického romantického románu... možno ho čítala ako tínedžerka. *Madam, prehovoríte?*

„Manda?“ oslovila ju ticho.

Amanda na ňu pozrela a jej modré debusherovské oči boli také veľké a dôverčivé, že Lisey to vzdala. Povedala si, že Amandu nemôže teraz viesť k tomu, o čom teraz chce počuť: o Scottovi a jeho híha. Ak by k tomu Amanda dospela sama, možno keď budú spolu ležať v tme, to by bolo niečo iné. Ale môže ju tam vari zaviesť, po tom všetkom, čo má Amanda za sebou?

Aj ty máš za sebou zlý deň, malá Lisey.

To bola pravda, ale nezdalo sa jej správne rušiť pokoj, ktorý videla v Amandiných očiach.

„Čo je, malá?“

„Nechcela by si si pred spaním vypiť kakao?“

Amanda sa usmiala. Úsmev ju omladil o celé roky. „Kakao pred spaním, to by bolo super.“

Takže si dali kakao, a keď mala Amanda problémy s dvíhaním šálky, našla si v kredencovej zásuvke bláznivo pokrútenú slamku – dokonale by sa hodila na regál v žartovnom obchode Auburn Novelty. Kým jeden koniec ponorila do kakaa, ukázala slamku Lisey (držala ju medzi dvoma prstami ako pinzetou, presne ako jej ukázal doktor) a povedala: „Aha, Lisey, takto vyzerá môj mozog.“

Lisey chvíľu len nemo zíjala, neschopná uveriť, že z Amandiných úst si práve vypočula žart. Potom ju to premohlo. Obe sa rozosmiali.

Vypili kakao, jedna za druhou si umyli zuby presne tak, ako to robievali dávno v dome na farme, kde vyrástli, a potom si šli ľahnúť. A len čo nočná lampa zhasla a izba stemnela, Amanda oslovila sestru menom.

Márnosť, a je to tu, pomyslela si Lisey znepokojene. *Ďalšia prednáška o starom dobrom Charliem. Alebo... žeby híha? Napokon predsa len niečo o tom? A ak áno, naozaj to chcem počuť?*

„Čo, Manda?“

„Ďakujem, že si mi pomohla,“ povedala Amanda. „Tá masť, čo mi dal doktor na ruky, je dobrá, už ma naozaj menej bolia.“ Potom sa prevrátila na bok.

Lisey znovu zostala v úžase. To má byť všetko? Asi áno, lebo o minútku alebo dve sa Amandin dych spomalil a prehĺbil ako v spánku. Možno sa ešte v noci prebudí a vypýta si tylenol, ale teraz bola tuhá.

Lisey nečakala, že to aj jej pôjde tak ľahko. Nespala s druhým človekom v miestnosti od tej poslednej noci, od noci, po ktorej jej manžel vyrazil na svoju poslednú pracovnú cestu, a odvykla si od nočnej spoločnosti. Okrem toho mala v hlave „Zacka McCoola“, nehovoriac už o „Zackovom“ zamestnávateľovi, tom svinskom Inkunkovi Woodbodym. Onedlho sa s Woodbodym porozpráva. Zajtra. A dovtedy by sa mala asi zmieriť s bezsennými hodinami, možno aj s celou prebdenou nocou, z ktorej posledné dve či tri hodiny presedí v Amandinom bostonskom hojdacom kresle na prízemí... teda ak na Amandiných poličkách nájde niečo hodné prečítania...

Madam, prehovoríte? pomyslela si. *Možno tú knihu napísala Helen MacInnesová. Určite ju nenapísal ten muž, ktorý napísal tú báseň o strelcovi...*

A s tou myšlienkou upadla do hlbokého spánku. Tentoraz sa jej nesnívalo o lietajúcom koberci s nápisom NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY. Ani o ničom inom.

13

Prebudila sa v tej najhlbšej priekope noci, keď sa mesiac odkotúľa a hodín je presne nula. Sotva si uvedomovala, že bdie alebo že sa pritúlila k Amandinmu teplému chrbtu, ako sa kedysi túlievala ku Scottovmu, alebo že si vložila kolená zozadu do priehlbiny Mandiných skrčených nôh, ako to robievala pri Scottovi – v ich posteli, v stovke motelových postelí. Dopekla, v päťstovke, možno aj sedemstovke, počujem azda tisíc, aha, tu je tisíc, no tak, kto príde s tisíckou? Myslela na híha a krvavé híha. Na OVKESATOZV a na to, ako niekedy človeku nezostane nič iné, len zvesiť hlavu a čakať, kým sa obráti vietor. Rozmýšľala, že ak temnota milovala Scotta, tak potom to asi bola pravá láska, všakže, lebo aj on ju miloval, tancoval s ňou po parkete rokov, až kým ho konečne utancovala.

Pomyslela si: *Zas tam idem.*

A Scott, ktorého mala v hlave (aspoň si myslela, že je to ten Scott, ale kto to vedel?) povedal: *Kam ideš, Lisey? Kam, lásočka?*

Pomyslela si: *Späť do prítomnosti.*

A Scott povedal: *Ten film sa volal Späť do budúcnosti. Videli sme ho spolu.*

A ona si pomyslela: *Toto nebol film, toto je náš život.*

A Scott povedal: *Zlatko, si opášaná?*

Pomyslela si: *Prečo som vlastne zamilovaná do takého*

14

Je to strašný blázon, pomyslí si. Je to blázon a ja som tiež, lebo s ním vôbec strácam čas.

Ale aj tak stojí a díva sa na trávnik za domom, nechce naňho volať, ale už začína byť nervózna, lebo vyšiel z kuchynských dverí a zišiel po trávniku do tmy o jedenástej v noci takmer pred desiatimi minútami a čo teraz asi tak robí? Dole nič nie je, len živý plot a...

Odkiaľsi, nie z veľkej diaľky, sa ozvú zvuky pištiacich pneumatík, trieštiaceho sa skla a brešúceho psa, k tomu opitý bojový pokrik. Inými slovami, všetky typické zvuky univerziténeho mestečka počas piatkovej noci. A ona je v pokušení zakričať

naňho, ale ak to urobí, ak zakričí čo i len jeho meno, on sa hneď dovŕti, že už naňho nie je nasratá. Aspoň nie až tak veľmi.

Ved' ani nie je. Ale problém je v tom, že on si vybral fakt ten najhorší piatkový večer na to, aby za ňou došiel už po šiesty či siedmykrát naliaty a prvý raz aj naozaj neskoro. Mali v pláne ísť do kina, na film, ktorého sa už nevedel dočkať, od nejakého švédskeho režiséra, a ona len dúfala, že nebude s titulkami, ale dabovaný. A tak keď sa vrátila z roboty, zhltna rýchlo len šalát, lebo si myslela, že Scott ju po kine vezme do Medvedej nory na hamburger. (A ak nie, tak vezme ona jeho.) Potom zazvonil telefón a ona si myslela, že je to on, dúfala, že zmenil názor a radšej ju zavezie na ten film s Redfordom, čo dávali v nákupnom centre v Bangore (prosím, Bože, len žiadny tanec v The Anchorage, keď bola osem hodín na nohách). Ale nebol to on, bola to Darla a vravela, že „volá len tak, lebo sa chce porozprávať“, a potom sa pustila do vážnych tém, čiže do hrešenia sestry za to, že ušla kamsi do Krajiny Nikdy (to bol Darlin výraz) a nechala ju s Amandou a Cantatou doma so všetkými problémami (tým myslela Mamku, ktorá bola v roku 1979 už Tučnou mamkou, Slepou mamkou a – najhoršie – Šibnutou mamkou), kým Lisey „si vyhadzuje z kopytka s vysokoškolákmi“. Akoby bola osemhodinová šichta čašníčky nejaká rekreácia. Jej Krajinou Nikdy bola pizzeria asi päť kilákov od areálu Mainskej univerzity a Stratení chlapi boli väčšinou chalani z bratstva Delta Tau, čo jej furt strkali ruky pod sukňu. Sám Boh vedel, že jej nejasné sny o štúdiu – možno večernom – postupne vyschli a odviaľ ich vietor. Načúvala Darliným výčitkám a pokúšala sa udržať si nervy na uzde a, pravdaže, napokon jej praskli a dve sestry na seba nakoniec kričali cez dvesto kilometrov dlhé telefónne vedenie a cez to všetko, čo spolu zažili. Také čosi by jej priateľ nepochybne nazval *totálnym skuteným debaklom* a skončilo sa to slovami, ktoré Darla zakaždým hovorievala: „Rob, čo chceš... aj tak to urobíš, ako vždy.“

Potom sa jej už nechcelo ani zahryznúť do tvarožníka, ktorý si priniesla z reštaurácie ako dezert, a určite sa jej nechcelo ani na film Ingmara Bergmana... ale zato sa jej žiadalo Scotta. Áno. Lebo za posledných niekoľko mesiacov, a najmä za posledné štyri či päť týždňov sa stala od Scotta čudesne závislou. Možno je to trápne – *pravdepodobne áno* –, ale keď ju Scott objíme okolo pliec, ona cíti bezpečie, aké necítila ani pri jednom zo svojich bývalých. Pri tých cítila buď netrpezlivosť, alebo ostražitosť. (Občas aj záchvev

krátkej žiadostivosti.) Ale na Scottovi je čosi láskavé a od začiatku z jeho strany cítila záujem – záujem o ňu –, akému sotva vládala uveriť, veď je predsa omnoho múdrejší a talentovaný. (Lisey si aj tak najväčšmi cení jeho láskavosť.) Ale verí tomu a on hovorí jazykom, ktorý od začiatku lačne prijala za svoj. Nie jazykom Debusherovcov, ale aj tak ho veľmi dobre ovláda, akoby ním bola hovorila v snoch.

Ale načo je rozhovor, načo je dôverný tajný jazyk, ak nieto s kým hovoriť? Ak niet ani pred kým plakať? Presne to dnes večer potrebovala. V živote mu nerozprávala o svojej bláznivej skurvenej rodine – pardon, bláznivej skurvenej rodine, ako vravieva Scott –, ale dnes večer sa na to chystala. Mala pocit, že to musí urobiť, inak od totálnej mizérie vybuchne. A on si, pravdaže, práve dnes povedal, že nepríde. A ona ho čakala a nahovárala si, že Scott, pravdaže, nevie, že má za sebou najhoršiu hádku s protivnou staršou sestrou, ale len čo sa zo šiestej stala ôsma, a počujem aj deviatu? No tak, deviatu, ozvite sa niekto s deviatou! A ako odhryzkávala z tvarožníka a potom ho odhodila, pretože bola fakt skurvene... nie, skurvene, skurvene nasratá, takže ho nemohla dojsť... A máme tu deviatu, bude aj desať, a už je tu desať... A pred jej bytíkom na North Main Street stále nebrzdia žiadne blikotavé reflektory auta, tak sa čoraz väčšmi zlostila... zúrila, pravdaže, povie niekto *zúrila*⁷.

Sedela pred televízorom so sotva ochutnaným pohárom vína vedľa seba a nepovšimnutým prírodopisným filmom pred sebou, a vtedy sa jej hnev prehupol do stavu zúrivosti a zároveň si uvedomila, že Scott sa na ňu úplne nevykašle. Jasné, *napokon vylezie na scénu*, ako sa hovorí. V nádeji, že *sa v nej trochu omočí*. To je ďalší zo Scottových úlovkov z toho jazierka slov, kam všetci chodievame hádzať siete, a aký očarujúci! Hovoril tomu aj *vysypať si popol*, *namočiť si prútik*, *vyrobiť dvojchrbtového draka*, *počuckať sa* a ešte, samozrejme, elegantne, *udrapiť si kus*. Ach jaj, to všetko znelo tak úžasne dôverne, z krajiny Nikdy, keď teraz načúvala a čakala na zvuk Forda Fairlane zo sedemdesiateho tretieho, autička patriaceho jednému jej konkrétnemu Stratenému chlapcovi – to hrdelné brblanie sa nedalo pomýliť, asi mal v tlmíči diery alebo čo – a spomenula si, ako Darla povedala *Rob, čo chceš... aj tak to urobíš, ako vždy*. Iste, a teraz ona, malá Lisey, pre ktorú je vraj svet gombička, sedí na zadku a robí, čo chcela, sedí v biednom bytíku a čaká na svojho chlapca, ktorý príde neskoro a

opitý – ale aj tak si príde dať, lebo to chcú všetci, veď sa to tak aj hovorí. *Hej, slečna, prineste mi tvarožník a kávičku a tú svoju mačičku...* Tu Lisey sedí, sedí v hrčovitom kresle z bazáru, na jednom konci boľavé nohy, na druhom boľavá hlava, a v telke – so zasneženým obrazom, lebo skuvená anténa z K-martu je nanič – sleduje, ako hyena žerie mŕtveho hlodavca. Lisey Debusherová, pre ktorú je svet gombička, si žije ako kráľovná.

A predsa, keď sa hodiny preplazili cez desiatu, nepocítila vari aj akúsi nízku, odpornú spokojnosť? Lisey, teraz s pohľadom úzkostlivo upretým na zatienený trávnik, si myslí, že veru áno. Vlastne to vie. Lebo keď tam sedela s migrénou a pohárom ostrého červeného vína a sledovala hyenu večerajúcu svoju skapacinu a komentátor jemne intonoval „Predátor vie, že sa možno niekoľko ďalších dní nenažerie,“ Lisey si bola istá, že ho miluje a že vie, čo mu ublíži.

Napríklad to, že aj on miluje ju, nie? A že to by mu teda ublížiť mohlo, nie?

Áno, ale v tejto veci bola jeho láska k nej až na druhom mieste. Na prvom mieste bolo to, ako ho vnímala: ako absolútnu rovinu. Jeho ostatní priatelia videli jeho talent a ten ich oslepoval. Ona videla, ako sa občas zo všetkých síl núti, aby pred cudzím pohľadom neuhol očami. Chápala, že pod všetkými tými bystrými (a občas až geniálnymi) rečami a napriek dvom vydaným románom by mu mohla strašne ublížiť, keby chcela. Slovmi jej ocka, ten chlap *si koledoval o výprask*. Tak to bolo od začiatku jeho celého čarovného skuveného – moment, moment – čarovného skurveného života. A dnes večer sa to čaro skončí. A kto ho ukončí? Ona.

Malá Lisey.

Vypla telku, odišla do kuchyne s pohárom vína a vyliala ho do výlevky. Už ho nechcela. Teraz už nechutilo len ostro, ale aj kyslo. *To pre teba*, pomyslela si. *Skyslo od tvojej zlosti*. O tom nepochybovala. Na podobločnici nad výlevkou labilné táborilo staré rádio, Philco s prasknutou skrinkou. Patrilo Dandymu, držal ho vonku v stodole a počúval ho pri robote. Je to jediné, čo po ňom Lisey ešte stále má, a má ho na podobločnici, lebo inde nechytí miestne stanice. To rádio mu dala na Vianoce Jodotha a už vtedy bolo zo sekáča, ale keď ho rozbalil a zistil, čo to je, od úsmevu mu šlo roztrhnúť ústa a ako len Jodothe ďakoval! Stále dokola! Nuž, pravdaže, Jodi bola vždy jeho miláčik a práve Jodi si raz v nedeľu sadla k večeri a oznámila rodičom – vlastne všetkým, dopekla – že

je tehotná a že chalan, ktorý ju dostal do druhého stavu, ušiel k námorníctvu. Pýtala sa, či by nemohla bývať u tety Cynthie vo Wolfeboror v New Hampshire, kým *dá malé na adopciu* – tak to povedala Jodi, akoby to malé bola nejaká stará vitrína na porcelán, čo sa musí predať. Jej správu privítalo mlčanie, aké sa u nich pri stole objavilo málokedy. Ako si Lisey pamätala, iba niekoľkokrát – a možno len raz –, tak okamžite stíchol nekonečný štrkotavý rozhovor nožov a vidličiek s taniermi, ako sa sedem hladných debusherovských krkov snažilo odkostiť pečené mäso. Aspoňže sa Mamka spýtala: *Prebrala si to s Pánom Bohom, Jodotha?* A Jodi – tá jej to odpinkala rovno nazad: *Dostal ma do toho Don Cloutier, nie Pánboh.* Vtedy ocko odišiel od stola a nechal tam svoju obľúbenú dcéru sedieť bez jediného slova či pohľadu. O chvíľu počula Lisey zo stodoly, veľmi slabo, jeho rádio. O tri týždne nato dostal prvú porážku. Teraz je Jodi preč (a nie v Miami, na to si ešte roky počká) a Lisey musí znášať Darline zúrivé telefonáty, malá Lisey, a prečo? Lebo Canty je na Darlinej strane a volať Jodi nemá význam. Jodi je iná ako ostatné Debusherky. Podľa Darly chladná, podľa Canty sebecká a podľa oboch bezohľadná, ale Lisey si myslí, že je to niečo iné – lepšie a jemnejšie. Z piatich dcér je Jodi tou jedinou, ktorá všetko prežije, je úplne imúnna voči dymu viny, ktorý stúpa zo starého rodinného stanu. Kedysi tie dymy viny vypúšťala Babka Debusherka, potom ich mama, ale Darla aj Canty to po nich čo nevidieť prevezmú, už teraz chápu, že ak *ten* jedovatý a závislosť vyvolávajúci dym nazvete „povinnosťou“, nik vám neprikáže konečne zhasiť oheň. Lisey, tá len ľutuje, že nie je ako Jodi, aspoň vtedy, keď volá Darla, lebo keby bola ako Jodi, mohla by sa zasmiať a povedať *Strč si to do zadku, Darlička, ako si si ustilala, tak budeš spať.*

15

Stojí vo dverách, čo vedú zvonku do kuchyne. Díva sa na dlhý zvažujúci sa dvor za domom. Chce, aby už konečne vyšiel z tej tmy. Chce naňho zakričať, chce ho dokričať naspäť – ešte väčšmi ako inokedy –, ale zaťato odmieta vypustiť z úst jeho meno. Čakala naňho predsa celý večer. Tak ešte chvíľu počká.

Ale len chvíľu.

Začína sa totiž strašne báť.

Dandyho rádio chytá len AM. Stanica WGUY hrá do západu slnka a teraz už dávno čuší, ale WDER práve vyvreskovala oldies, keď Lisey umývala pohár od vína – nejaký hrdina z päťdesiatych spieval o mladej láske – a vrátila sa do obývačky a bingo, tam bol, stál vo dverách s plechovkou piva v ruke a s krivým úsmevom na ksichte. Asi pre hudbu nepočula motor jeho fordky. Alebo pre migrénu. Alebo pre jedno i druhé.

„Ahoj, Lisey,“ zahlásil. „Prepáč, že meškám. Fakticky prepáč. Zopár ľudí z Dávidovho seminára sa nejako zabudlo pri debate o Thomasovi Hardym a...“

Odvrátila sa od neho bez slova a vrátila sa do kuchyne, do zvuku toho rádia. Teraz už niekoľko chlapov spievalo *Sh-Boom*. Šiel za ňou. Vedela, že pôjde, tak to predsa býva. Cítila to všetko, čo by mu mala povedať, ako sa jej to tlačí hore do krku, samá kyselina a jed, ale počula aj akýsi opustený a vydesený hlások, ktorý jej radil, nech to nevraví, tomuto mužovi nie, a ona ten hlások zacapila a umlčala. V hneve nevládala urobiť nič iné.

Ukázal palcom na rádio a povedal, hlúpo hrdý na tú zbytočnú informáciu: „To sú The Chords. Originálna verzia, čierna.“

Obrátila sa k nemu a povedala: „Myslíš, že sa starám, kto spieva v rádiu, keď som makala osem hodín a ďalších päť na teba čakala? A ty si napokon dorazíš o štvrt' na jedenást' vyrehotaný a s pivom a nejakou rozprávku o tom, že nejaký sprostý mŕtvy básnik ti je viac ako ja?“

Ešte stále sa usmieval, ale úsmev sa zmenšoval a bledol, až z neho zostala len krivka a jedna plytká jamka na líci. Zato mu do očí vstúpili slzy. Ten stratený vydesený hlások ju znovu skúsil varovať, no ignorovala ho. Už to bolo na nože. V blednúcom úsmeve a čoraz väčšej bolesti v jeho očiach čítala, ako strašne ju miluje, a vedela, že to len znásobuje jej silu, jej moc raniť ho. Aj tak to urobí. Prečo? Lebo môže.

Teraz stála v kuchynských dverách a čakala, kým sa vráti, a už si ani nepamätala, čo všetko mu povravela, akurát vedela, že každé ďalšie slovo bolo o niečo horšie, ostrejšie, bodavejšie. V jednej chvíli sa až zhrozila, ako strašne pripomína Darlu – stala sa z nej ďalšia buzerátorská Debusherka – a vtedy už po jeho úsmeve nebolo ani stopy. Díval sa na ňu smrteľne vážne a ju vystrašila veľkosť jeho očí, zväčšených mihotajúcou sa hladinou slz, boli

také obrovské, až mu akoby pohltili tvár. Zmlkla uprostred vety o tom, že má stále špinavé prsty a že keď číta, tak si ich obhrýza ako potkan. Zmlkla a v tej chvíli už neznel motor od krčmy The Shamrock and The Mill dole v meste, neznelo kvílenie pneumatík, ba ani jediná nota kapely, ktorá tento týždeň vyhrávala v krčme The Rock. To ticho bolo ohromné a ona si uvedomila, že sa chce vrátiť a netuší ako. Najjednoduchšie riešenie – *ale aj tak ťa milujem, Scott, tak podme do postele* – jej zišlo na um až omnoho neskôr. Až po hŕha.

„Scott... ja...“

Nemala ani potuchy, ako ďalej, a zdalo sa jej, že ďalej ani ísť netreba. Scott zdvihol ukazovák ľavej ruky ako učiteľ, ktorý chce niečo veľmi dôležité zdôrazniť, a dokonca sa mu na perách znovu objavil úsmev. No, v istom zmysle úsmev.

„Počkaj,“ povedal.

„Počkat?“

Vyzeral naradostený, akoby konečne niečo zložité pochopil. „Počkaj.“

A kým stihla ešte niečo povedať, tak jednoducho vyšiel do tmy, rovno a s vystretým chrbtom (už v ňom nezostalo ani za necht opitosti), štíhle boky v džínkach sa mu hojdavo pohybovali. Raz vyslovila jeho meno – „Scott?“ –, no on len znovu zdvihol ukazovák. *Počkaj*. A potom ho pohltila tma.

17

Teraz teda stojí a s úzkosťou hľadá na trávnik. Zhasla svetlo v kuchyni, lebo sa jej zdalo, že ho tak ľahšie uvidí, ale hoci u susedov majú zažatú záhradnú lampu, tma sa začína už v polovici svahu. Vo vedľajšom dvore zachrípnuto breše pes. Volá sa Pluto a ona to vie, lebo z času na čas počuje, ako naňho susedia volajú, a je im to na milú onú. Uvažuje o tom rinčaní skla, ktoré počula pred minútkou. Tak ako brechot, aj ono znelo dosť blízko. Bližšie ako ostatné zvuky, ktoré zaplňajú túto prepchatú a nešťastnú noc.

Božemôj, prečo sa doňho musela tak pustiť? Ved' ten sprostý švédsky film vlastne vôbec nechcela vidieť! A prečo ju to tak tešilo? Tak sprostó, hnusne tešilo?

Aspoň na tú otázku pozná odpoveď. Teplá skoro letná noc dýcha okolo nej, a preboha, koľko už je on tam kdesi v tme? Dve minúty?

Alebo možno päť? Ale zdá sa jej to dlhšie. A to rinčanie skla... malo niečo spoločné so Scottom?

Tam dole je skleník. V parku.

Niet dôvodu, prečo by jej to malo zrýchliť pulz, ale aj tak jej srdce bije prudšie. A práve keď pocíti ten zosilnený rytmus, zazrie za miestom, kde už jej oči veľa nevidia, pohyb. O sekundu sa pohyb mení na muža. Uľaví sa jej, ale strach ju neopustí. Stále myslí na to rinčanie skla. A ten muž sa nepohybuje, ako by sa mal. Jeho vystretý krok je preč.

Teraz už naňho zavolá menom, ale z pier jej vyjde len čosi ako šepot: „Scott?“ A jej ruka hmatká po stene, hľadá vypínač, ktorým by zapla svetlo nad stupienkom.

Volá potichu, ale tá tmavá postava, ktorá sa šuchtá po trávniku – áno, šuchtá, nie je to chôdza, je to šuchtanie – zdvihne hlavu, práve keď Liseine zvláštne zmeravené prsty nahmatajú vypínač a zapnú svetlo. „*Aha, Lisey, je to híha!*“ vykrikuje, keď naskočí svetlo, a mohol by si to vari napláňovať lepšie, aj keby to bol celé sám zrežiroval? Podľa nej ani nie. V hlase mu počuje šialenú radostnú úľavu, akoby bol všetko napravil. „*A nie hocijaké híha, ale krvavel!*“

To slovo nikdy v živote nepočula, ale aj tak si ho s ničím nepomýli, ani s *fíha*, ani *kniha*, ani nič iné to nie je. Je to *híha*, ďalšie slovo zo scottovčiny, a nie hocijaké híha, ale krvavé. Kuchynské svetlo mu po trávniku skočí v ústrety a on k nej vystiera ľavú ruku ako obetný dar, Lisey je presvedčená, že to aj dar má byť, presne tak, ako je presvedčená, že pod tým všetkým je predsa len ešte ruka, ach jaj, Ježišmária aj neochvejne milujúci tesár Jožko, dajte, aby tam pod tým ešte stále bola ruka, lebo inak bude knihu, na ktorej pracuje, alebo tú, ktorá príde po nej, dokončovať jednou rukou. Lebo tam, kde mával ľavú ruku, zostala len červená mokrá masa. Krv sa klže pomedzi rozťahnuté hviezdicovité pahýle, ktoré by asi mohli byť prstami, a hoci mu už Lisey letí v ústrety a nohy sa jej potkávajú na schodíkoch zadnej verandy, v duchu tie červené rozťahnuté pahýle počíta, raz dva tri štyri a, vďaka Bohu, tamten piaty je palec.

Všetko je na svojom mieste, ale džínsy má celé od krvi a ešte stále k nej vystiera krvavú dokaličenú ruku, tú, ktorou prerazil tabuľu hrubého skla v skleníku, pretisol sa cez živý plot pri trávniku, aby sa k nemu dostal. Teraz jej ponúka obeť, pokánie za meškanie, krvavé híha.

„To je pre teba,“ vraví a ona si už strháva blúzku a omotáva ju okolo červenej a mokrej masy, cíti, ako krv okamžite presiakne cez látku, cíti to šialené teplo rany a vie – pravdaže vie! – presne to, čo hlások, ktorý sa tak desil všetkého, čo mu povedala, vedel od začiatku: tento muž ju nielen miluje, on tak napoly miluje aj smrť a sám až príliš ochotne súhlasí so všetkými hnusnými vecami, ktoré o ňom hocikto povie.

Hocikto?

Nie tak celkom. Až taký zraniteľný nie je. Len hocikto, koho miluje. A Lisey si zrazu uvedomí, že nielen ona v tomto vzťahu nepovedala ani slovo o svojej minulosti.

„To je pre teba. Aby si vedela, že mi je to ľúto a že sa to už nikdy nestane. Je to híha. My sme...“

„Tíško, Scott. To nič. Ja sa ne...“

„Voláme to krvavé híha. Je to niečo extra. Ocko mne a Paulovi povedal...“

„Nehnevám sa na teba. Ani som sa nehnevala.“

Zastane pod rozpadávajúcimi sa zadnými schodíkmi a zadíva sa na ňu. Odrazu pôsobí ako desaťročný chalan. Okolo ruky má nemotorne omotanú hrču z jej blúzky a vyzerá to ako rukavica z rytierskeho brnenia – blúzka, kedysi žltá, je teraz samý flak a krv. Ona stojí na trávniku vo svojej podprsenke Maidenform a tráva jej štekľí holé členky. Slabé žlté svetlo, ktoré na nich dopadá z kuchyne, jej medzi prsníkmi vyrába hlboký ohnutý tieň. „Prijmeš ho?“

Díva sa na ňu ako prosiace dieťa. Odrazu v ňom niet za necht chlapa. V jeho dlhom a roztúženom pohľade Lisey vidí bolesť a vie, že to nie je bolesť z dokaličenej ruky, no aj tak nevie, čo povedať. Na toto nestačí. Podarilo sa jej ako-tak obviazať tú hrôzu, ktorú si vyrobil z ruky, ale teraz je mimo. Čo by mala povedať, existuje vôbec správna odpoveď? Alebo, a to je dôležitejšie, existuje aj nejaká nesprávna? Taká, čo by ho znovu zmagorila?

On jej teda pomôže. „Ak híha prijmeš – najmä krvavé –, tak je všetko v poriadku. To povedal ocko. Ocko to mne a Paulovi hovoril fúrtom.“ Fúrtom, nie stále. Vrátil sa k slovám svojho detstva. Kriste. Krišpíndolina...

Lisey povie: „No, tak ho asi prijmem, lebo som vlastne vôbec nechcela ísť na sprostý titulkovaný švédsky film. A bolia ma nohy. Vlastne som len chcela ísť s tebou do postele. A teraz musíme namiesto toho uháňať na pohotovosť, kuvafix.“

Pomaly, ale rozhodne pokrúti hlavou.

„Ale, Scott...“

„Ak si sa nehnevala, tak prečo si vravela ten humus?“

Ten humus. To je asi ďalšia pohľadnica z detstva. Lisey si ju označí a odloží na neskoršie preskúmanie.

„Lebo som už nemohla vrieskať na sestru,“ vzdychne. To sa jej zrazu zazdá smiešne a vybuchne do smiechu. Smeje sa ako divá^a zvuk toho smiechu ju tak šokuje, že sa rozplače. A potom sa jej zakrúti hlava. Sadne si na schodíky, bojí sa, že omdlie.

Scott si sadne k nej. Má dvadsaťštyri, vlasy skoro po pleciah, na tvári dvojďňové strnisko a je štíhly ako prútik. Na ľavej ruke má jej blúzku, jeden rukáv sa uvoľnil a visí. Pobožká ju na boľavé miesto na spánku a potom na ňu pozrie s dokonalým láskavým porozumením. Keď teraz prehovorí, znie to takmer normálne.

„To chápem,“ povie. „Rodina je občas nanič.“

„To teda hej,“ zašepká ona.

Objíma ju jednou rukou – ľavou, ktorú už v duchu Lisey aj sama nazvala krvavým híha, svojím darčekom, svojím bláznivým skuveným darčekom k piatočnému večeru.

„Ak na rodinu sa môžeš vykašľať,“ povie on. Znie to čudesne úprimne. Akoby práve nebol vyrobil zo svojej ľavej ruky surové mleté mäso. „Počúvaj, Lisey. Na všetko sa dá zabudnúť.“

Neveriaco naňho pozrie. „Naozaj?“

„Áno. Tento čas patrí nám. Tebe a mne. Na inom nezáleží.“

*Tebe a mne. Ale vari to ona chce? Keď videla, aká nebezpečne krehká je jeho rovnováha? Keď získala predstavu, aký by mohol byť život s ním? A potom si spomenie, ako pocítila na spánku jeho pery, aké to bolo, a povie si, *Možno to chcem. Nemá vari každý hurikán aj pokojný stred?**

„Naozaj?“ zopakuje.

On niekoľko sekúnd mlčí. Len ju objíma. Zdola od Cleaves k nim doľahne rev motorov, k tomu krik a rozjašený smiech. Je piatok večer a Stratení chlapani sa zabávajú. Ale inde, nie tu. Tu je len vôňa jej dlhého zvažujúceho sa dvora, ktorý sa prespáva k letu, Plutov brechot pod záhradnou lampou hneď u susedov a mužská ruka ovinutá okolo jej tela. Ešte aj teplý mokrý tlak ranenej ruky pôsobí utešujúco, značkuje jej holú pokožku na páse ako ciacha.

„Láska,“ povie jej on napokon.

Odmlčí sa.

A potom: „Lásočka.“

A Lisey Debusherovej, dvadsaťdvaročnej babe, ktorá má plné zuby svojej rodiny, ale už aj samoty, to stačí. Napokon jej to stačí. Dokričal ju domov a v tej tme sa napokon poddá pred tým, čo ho robí Scottom. Odvtedy až do konca to ani na okamih neľutuje.

18

Keď sú zase spolu v kuchyni, odmotá blúzku a zhodnotí škody. Pri pohľade na tú ruku pocíti ďalšiu vlnu nevoľnosti, ktorá ju najskôr zodvihne až k lampe pod stropom a potom ju zase hodí do tmy, musí bojovať o jasné vedomie a podarí sa jej to, lebo si opakuje *Potrebuje ma. Potrebuje ma, musím ho odviesť na pohotovosť v Derry Home*.

Nejako sa mu podarilo nedorezať si žily, ktoré sa vinú tak tesne pod zápästím – a to je zázrak z belasého neba –, ale dlaň má preťatú na minimálne štyroch miestach a koža mu z nej kde-tu visí ako oddrapená tapeta a tri z prstov, ktoré jej ocko volával „tučniaky“, sú tiež porezané. Ale hlavným chodom je hrozná rana na predlaktí, z ktorej trčí dohora trojuholníkový sklený črep ako žraločia plutva. Keď si Scott to sklo vyťahuje – takmer akoby nič – a odhodí ho do koša, Lisey nevedomky nahlas zjajkne. Pritom si drží jej zakrvavenú blúzku pod rukou, aby jej nezakrvácal aj kuchynskú dlážku. Napokon na linoleu predsa skončí zopár kvapiek, ale neskôr sa ukáže, že skoro niet čo utierať. Pri pultíku je vysoká stolička, na ktorej Lisey sedáva, keď čistí zeleninu alebo aj keď umýva riad (človek, čo strávi osem hodín denne na nohách, si skladá zadok, kde len môže), a Scott si ju nohou pritiahne, aby sa mohol usadiť a vystrieť krvácajúcu dlaň nad výlevku. Vraví, že jej povie, čo treba robiť.

„Musíš ísť na pohotovosť,“ presviedča ho ona. „Scott, veď maj rozum! V rukách sú samé šľachy a kadečo iné! Chceš, aby ti ochrnula? To by sa mohlo stať! Naozaj! Ak sa obávaš, čo ti povedia, tak si vymysli nejakú historku, veď to aj tak stále robíš, a ja ju potvr...“

„Ak aj zajtra povieš, že mám ísť, tak pôjdeme,“ prikývne Scott. Teraz je už úplne normálny, racionálny, šarmantný a takmer hypnotický presvedčivý. „Dnes v noci na toto určite neumriem, krvácanie už skoro ustalo a okrem toho, vieš vari, aká býva pohotovosť v piatok večer, nie? Plná ožranov! Ráno v sobotu to

bude omnoho lepšie.“ Už sa na ňu škerí, je to ten natešený úsmev, zlatko, som frajer, ktorý si od nej takmer vyžaduje, aby sa tiež usmiala, a ona sa usmiať nechce, ale tento boj jasne prehráva. »Navyše, Landonovcom sa všetko rýchlo hojí. Nič iné im ani neostávalo. Ukážem ti, čo treba robiť.“

„Tváriš sa, akoby si bol strčil ruku do skleníka už desaťkrát.“

„Nie,“ pokrúti hlavou a úsmev sa mu trochu zachveje. „Do skleníka som až doteraz nič nepchal. Ale o ranách som sa svoje naučil. Ja a Paul.“

„To bol tvoj brat?“

„Hej. Je mŕtvy. Napuť mi do lavóra teplú vodu, Lisey, dobre? Teplú, nie horúcu.“

Chce sa ho povypytovať na brata

(Ocko nám to s Paulom vrazil furtom)

o ktorom doteraz vôbec nevedela, ale nie je na to vhodná chvíľa. A už ho nebude buzerovať ani s tou pohotovosťou, aspoň zatiaľ. Napokon, keby súhlasil, musela by ho tam odviezť, a ani si nie je istá, či by to zvládla, celá je roztrasená. Aj s tým krvácaním má pravdu, už sa spomalilo. Vďaka Bohu aj za drobné milosti.

Lisey spod drezu vytiahne biely plastový lavór (z Mammoth Martu, za sedemdesiatdeväť centov) a napuť doň teplú vodu. On do vody čľupne svoju dorezanú ruku. Najskôr jej to neprekáza – nitky krvi, ktoré sa pomaly vinú k hladine, ju veľmi netrápia –, no keď siahne dnu druhou rukou a pomaly začne šúchať, voda zružovie a Lisey sa odvráti a opýta sa ho, prečo, pre Božie milosrdenstvo, znovu otvára sotva zaschnuté rany.

„Chcem ich poriadne vyčistiť,“ vraví. „Mali by byť čisté, keď pôjdem...“ zmlkne, potom dokončí: „do postele. Môžem tu prespať, však? Prosím...“

„Áno,“ prikývne ona. „Jasné, že môžeš.“ A pomyslí si: *Chcel si povedať niečo iné.*

Keď skončí s umývaním ruky, vyleje krvavú vodu sám, aby s tým neobťažoval ju, potom jej ruku ukáže. Keď je teraz mokrá a lesklá, rany nevyzerajú tak nebezpečne a pôsobia aj menej hrozivo, pripomínajú skôr križujúce sa rybacie žiabre, v ktorých ružová farba prechádza do červenej.

„Mohol by som si vziať tvoju škatuľku s čajom, Lisey? Kúpim ti novú, sľubujem. Príde mi honorár. Vyše päť tácov. Agent mi to sľúbil na česť svojej matky. Ja na to, že som netušil, že jeho mater nejakú česť má. No, to je žart, ak by si nevedela.“

„Viem, že je to žart. Až taká sprostá nie som...“

„Vôbec nie si sprostá.“

„Scott, načo ti je celá škatuľka čaju?“

„Dones a uvidíš.“

Donesie mu škatuľku s čajovými vrecúškami. Scott stále sedí na stoličke a opatrne jednou rukou naberie do lavóra skoro horúcu vodu. Potom otvorí škatuľku Liptonu. „Vymyslel to Paul,“ vraví vzrušene. Je to detské vzrušenie, pomyslí si ona. *Aha, tento perfektný model lietadla som vyrobil celkom sám, aha, toto je neviditeľný atrament, čo som namiešal zo súpravy Malý chemik.* Hodí dnu všetky vrecúška, je ich asi osemnásť. Okamžite sa ponoria na dno lavóra a zafarbia vodu na fádnu hnedojantárovú farbu. „Trochu to štípe, ale naozajsky to zaberá. Sleduj!“

Naozajsky, všimne si Lisey.

Vkladá si ruku do slabého čaju, ktorý vyrobil v lavóre, a perami mu len na okamih mykne, takže sa odhalia zuby, krivé a mierne zažltnuté. „Trochu to bolí,“ vraví, „ale zaberá to. Naozajsky to zaberá, Lisey.“

„Áno,“ prikyvuje. Je to bizarné, ale asi to naozaj trochu predchádza infekcii alebo možno pomáha hojeniu alebo jedno aj druhé. Chuckie Gendron, kuchár v reštaurácii, je veľkým fanúšikom časopisu Insider a ona doň občas nazrie. Len pred niekoľkými týždňami si prečítala na jednej zo zadných stránok článok o všemožnej užitočnosti čaju. Samozrejme, že bol na rovnakej strane ako článok o náleze kostí snežného muža v Minnesote. „Áno, asi máš pravdu.“

„To nie ja, to Paul.“ Je vzrušený, líca sa mu opäť normálne sfarbili. *Akoby sa ani nebol poranil,* pomyslí si ona.

Scott mykne bradou a ukáže ňou na vrečko svojej košele. „Daj cigaretku, lásočka.“

„Mal by si vôbec fajčiť, teraz s tou rukou a vô...“

„Ale jasné, jasné.“

Tak mu z náprsného vrečka vyberie cigarety, jednu mu strčí do úst a zapáli ju. Vonný dym (vždy bude tú arómu milovať) sa zdvihne v modrom stĺpe k ovísajúcemu, zvlhnutému stropu kuchyne. Chce sa ho ešte vypytovať na híha, najmä na to krvavé. Už jej čosi dochádza.

„Scott, teba s bratom vychovali ocko a mama?“

„Nie.“ Cigaretu má v kútiku úst a jedno oko priviera pred dymom. „Mama zomrela, keď ma rodila. Ocko vždy vravel, že

som ju zabil, lebo som bol spachtoš, zaspal som, nechcelo sa mi von^a strašne som v nej narástol.“ Rozosmeje sa, akoby to bola najvtipnejšia hláska na svete, ale zároveň je to nervózný smiech, smiech dieťaťa na oplzľom žarte, ktorému celkom nerozumie.

Lisey mlčí. Bojí sa hovoriť.

Díva sa na miesto, kde mu ruka mizne v lavóre, teraz plnom krvou zafarbeného čaju. On rýchlo ťahá z tareytonky a popol na konci sa predlžuje. Oko stále priviera a pri tom vyzerá akosi inak. Nie celkom cudzo, ale inak. Ako...

No, napríklad ako starší brat. Ten, ktorý umrel.

„Ale ocko povedal, že to nebola moja chyba, že som zaspal, keď som mal ísť von. Vravel, že ma mala preplesnúť, aby som sa prebudil, ale keďže to neurobila, tak som príliš narástol a ona preto zomrela, híha, a je koniec.“ Zasmeje sa. Popol mu z cigarety čupne na linku. Ani si to zrejme nevšíma. Díva sa na vlastnú ruku v kalnom čaji, ale viac nepovie.

„Scott?“ ozve sa Lisey. Veľmi ticho.

„Hm?“ Cigareta je už z troch štvrtín dofajčená až k tomu, čo vyzerá ako filter, ale keďže je to tareytonka, tak to bude len dajaký náustok.

„Robil tvoj ocko híha?“

„Jasné, tie krvavé. Napríklad keď sme sa na niečo neodvážili, alebo vtedy, keď vyháňal humus. Paul robil dobré híha. Veselé. Ako hľadanie pokladu. Sledovanie stôp. Híha! A koniec! A vtedy som dostal odmenu. Napríklad sladkosť alebo kolu.“ Znovu mu z cigarety odpadne popol. Scott uprene hľadá na krvavý čaj v lavóre. „Ale ocko dával bozk.“ Pozrel na ňu a ona odrazu chápe, že on vie, na čo všetko sa ho neodvážila spýtať, a teraz jej na nevyslovené otázky odpovedá, ako najlepšie vie. Ako sa odváži. „To je ockova odmena. Bozk, keď je po bolesti.“

19

V lekárnike nemá Lisey poriadny obvaz, a tak napokon natrhá na dlhé pásy plachtu. Plachta je to stará, ale aj tak to ľutuje – z platu čašníčky (občas aj zo skúpeho prepitného od Stratených chlapcov a len o niečo lepšieho od akademikov, ktorí k Patoví chodia na obed) si sotva môže dovoliť takto nivočiť zásoby

v bielizníku. Ale keď si spomenie na sieť rán na jeho ruke – a na tú dlhšiu a hlbšiu žiabru na jeho predlaktí – neváha.

Scott zaspí takmer ešte skôr, ako mu hlava dopadne na vankúš na jeho strane jej absurdne úzkej postele. Lisey si myslí, že asi ešte zostane bdieť, bude si v hlave premieľať, čo jej porozprával. Ale aj ona takmer okamžite zaspí. ,

V noci sa dvakrát zobudí, prvý raz preto, že sa musí vycikať. Posteľ je prázdna. V driemotách prejde do kúpeľne a cestou si vyfňá dlhé tričko Mainskej univerzity k bokom a vraví „Scott, chytrý, dobre, naozaj mi tre...“ Ale keď vojde do kúpeľne, nočná lampička, ktorú tam vždy necháva zapálenú, jej ukáže prázdnu miestnosť. Scott tam nie je. Dokonca nie je ani zdvihnutá záchodová doska – a on ju tak zakaždým necháva.

Lisey sa zrazu odnechce močiť. Zrazu sa vydesí, že ho azda zobudila bolesť, že si spomenul na všetko, čo jej porozprával, a že ho ovalili – ako sa to volá v Chuckyho číslach Insidera? – obnovené spomienky.

A sú to vôbec obnovené spomienky, alebo len veci, ktoré si nechával pre seba? S istotou to nevie, ale zato vie, že ten detský tón, ktorým chvíľu hovoril, bol strašidelný... a čo ak sa vrátil dolu ku skleníkom, aby to celé dokončil? Čo ak si tentoraz zvolil krk, a nie ruku?

Obracia sa k šeru kuchyne – v byte nie je nič okrem kuchyne a spálne – a vtedy si všimne skrútené Scottovo telo v posteli. Spí vo svojej zvyčajnej poloembryonálnej polohe, kolená takmer pri hrudníku, čelo opreté o stenu (keď sa na jeseň z toho bytíku odsťahujú, na stene zostane slabá, no rozoznatelná stopa, Scottova stopa). Niekoľkokrát mu povedala, že by mali viac miesta, keby spal na vonkajšej strane, ale odmieta to. Teraz sa trochu pohniezdí, pružiny zakvičia a v žiare pouličnej lampy, ktorá sem dopadá cez okno, vidí Lisey tmavé krídlo vlasov, ktoré mu zakrývajú líca.

Ale predtým v posteli nebol.

Lenže teraz tam je, pri stene. Ak o tom Lisey pochybuje, môže vsunúť ruku pod tú vrstvu vlasov, na ktorú sa díva, nadvihnúť ju a pocítiť jej váhu.

A čo ak sa mi len snívalo, že je preč?

To dáva zmysel – do istej miery –, no keď sa vráti do kúpeľne a sadne si na záchod, premyslí si to ešte raz: *Nie, nebol tam. Keď som vstala, tá skivená posteľ bola prázdna.*

Keď dociká, zdvihne dosku, lebo ak sa *Scott* uprostred noci zobudí, tak to v ospanlivosti zabudne urobiť. Potom sa vráti do postele. Zaspí takmer ešte skôr, ako tam dôjde. On leží vedľa nej, teraz je tam, a na ničom inom nezáleží. Ako inak?

20

Po druhý raz sa nezobudí sama od seba.

„Lisey.“

Je to *Scott* a trasie ňou.

„Lisey, malá Lisey.“

Bráni sa, má za sebou ťažký deň – dopekla, celý ťažký týždeň –, ale on nedá pokoj.

„Lisey, zobuď sa!“

Očakáva, že sa jej do očí zareže ranné svetlo, ale stále je tma.

„Scott. *Oe?*“

Chce sa ho spýtať, či zase krváca, alebo či sa mu neskĺzol obvaz, ktorý mu sama dala na ruku, ale jej zahmlenej myslí sa to všetko vidí príliš náročné a komplikované. Tak musí stačiť *Oe?*

Jeho tvár sa skláňa nad ňou a je úplne prebratá. Vyzerá vzrušený, ale nie je zmätený ani ubolený. Vraví: „Takto to medzi nami nemôže ísť ďalej.“

To ju takmer celkom prebudí, lebo ju to vystraší. Čo to vraví? Chce sa s ňou rozísť?

„Scott?“ Pohmatká po dlážke a nájde svoje *timexky*, zaškúli na ciferník. „Je štvrť na päť!“ Znie to rozčúlene, znie to zúfalo a ona je aj rozčúlená, aj zúfalá, ale je aj vystrašená.

„Lisey, mali by sme si obstarat' ozajstný dom. Kúpiť si ho.“ Pokrúti hlavou. „Nie, to som začal zo zlého konca. Myslím, že by sme sa mali najskôr vziať.“

Zaleje ju úľava a klesne späť. Z uvoľnených prstov jej padnú hodinky a zaštrkocú na dlážke. To je v poriadku, *timexky* sú nesmrteľné. Po úľave nasleduje úžas – ved' ju práve požiadal o ruku ako nejakú hrdinku v ľúbostnom románe. A po úľave príde malý červený príviesny vozík strachu. Chlapík, ktorý ju žiada o ruku (o štvrť na päť ráno) je totiž ten istý, ktorý sa včera takmer vykašlal na ich rande, a keď mu to vykričala, rozdziapal si ruku na *franforce* (no dobre, vykričala mu aj kadečo iné). A potom sa k nej prišuchtal po trávniku a tú ranenú ruku jej otŕčal ako nejaký

skruvený vianočný darček. Toto je chlapík, ktorý má mŕtveho brata a povedal jej to až dnes večer, a ešte aj mŕtvu matku, ktorú vraj zabil, lebo... ako to vyjadrila naša mladá spisovateľská hviezda? Lebo príliš narástol.

„Lisey?“

„Čuš, Scott. Uvažujem.“ Ale je ťažké uvažovať, keď sa mesiac odkotúľa a hodín je presne nula, bez ohľadu na to, čo tvrdia spoľahlivé timexky.

„Ľúbim ťa,“ vraví on ticho.

„Viem. Aj ja ťa ľúbim. O to nejde.“

„Ale mohlo by ísť,“ povie on. „Teda o to, že ma ľúbiš. Po Paulovi ma už nikto neľúbil.“ Dlhá odmlka. „A asi aj po ockovi.“

Lisey sa oprie o lakeť. „Scott, ľúbí ťa veľa ľudí. Keď si čítal zo svojej najnovšej knihy – a z tej, ktorú píšeš teraz...“ Lisey zvráť nos. Tá nová sa volá *Prázdni diabli* a to, čo z nej čítala a čo počula čítať jeho, sa jej vôbec nepáči. „Keď si čítal, prišlo ťa počúvať skoro päťsto ľudí! Museli ťa presunúť z Mainskej sály do Hauckovho auditória! A keď si skončil, tleskali ti postojačky!“

„To nie je láska,“ vraví on, „to je zvedavosť. A len tak medzi nami dievčatami, je to ako jarmočné panoptikum. Kto vydá prvú knihu ako dvadsaťjedenročný, tak o faktore panoptika zistí dosť, aj keby sa jeho dielo predávalo len knižniciam a nedostalo sa ani do paperbacku. Ale teba ten cirkus okolo zázračného dieťaťa nezaujíma, Lisey...“

„Ale áno, len...“ Už je prebratá, takmer úplne.

„Áno, ale... daj cigaretu, lásočka.“ Jeho cigarety sú na dlážke, v malom popolníku v tvare korytnačky, ktorý tu má preňho. Podá mu popolník, do úst mu strčí cigaretu a pripáli. A on doloží: „Ale tebe záleží aj na tom, či si umyjem zuby.“

„No hej...“

„A či šampón, ktorý si kupujem na lupiny, ich naozaj odstraňuje, alebo mi ich narobí ešte viac...“

To jej čosi pripomenie. „Kúpila som fľašku toho Tegrinu, čo som ti spomínala. Je v sprche. Musíš ho skúsiť.“

Vybuchne do smiechu. „Vidíš? Vidíš? Presne to myslím. Ideš na to holistický.“

„Ani nepoznám to slovo,“ zamračí sa ona.

Zadusí cigaretu, len do štvrtiny vyfajčenú. „Znamená to, že keď sa na mňa pozrieš, vidíš ma odhora až po spodok a od jedného boku až ku druhému a všetko ti pripadá rovnako dôležité.“

Pouvažuje o tom a po chvíli prikývne. „Hm, asi je to tak.“

„Ty nevieš, aké to je. Prežil som detstvo, keď som bol iba... iba jedným. A posledných šesť rokov som niečím iným. Je to lepšie, ale aj tak, pre väčšinu tunajších ľudí a ešte predtým na Pittsburskej je Scott Landon iba... poondiata hracia skriňa. Hodí do nej zopár babiek a vylezie z nej nejaký príbeh, kuvafix.“ Neznie to nahnevane, ale Lisey cíti, že by sa mohol nahnevať. Po čase. Ak nebude mať kam ísť, ak nenájde miesto, kde by mohol byť v bezpečí a kde by mohol mať tú správnu veľkosť. Áno, mohla by to byť ona. Mohla by mu to miesto vytvoriť. On by jej s tým pomohol. V istom zmysle to už dokonca robia.

„Ty si iná, Lisey. Vedel som to, už keď som ťa prvý raz stretol, vtedy na bluesovom večere v Maine Lounge – pamätáš?“

Ježišmária a ešte aj tesár Jožko, že či si to pamätá! V ten večer zašla hore na univerzitu, chcela vidieť archeologickú výstavu pred Hauckovým auditóriom, počula, že z klubovne ide hudba, a vošla dnu len tak, z rozmaru. On došiel o pár minút po nej, poobzeral sa, vtedy tam už bolo skoro plno, a opýtal sa jej, či je druhý koniec pohovky, na ktorej sedela, obsadený. Takmer sa na ten koncert vykašlala. Aby stihla autobus do Cleaves o pol deviatej. Tak málo chýbalo, a bola by dnes v noci v posteli sama. Pri tej myšlienke sa cíti ako pri pohľade dole z veľmi vysokého okna.

Nič z toho však nahlas nepovie, len prikývne.

„Si mi ako...“ Scott zaváha, potom sa usmeje. Má rozkošný úsmev, aj napriek krivým zubom. „Si ako to jazierko, kam všetci prichádzame piť. Už som ti o ňom hovoril?“

Lisey znovu prikývne a aj ona sa usmeje. Nehovoril – teda nie priamo –, ale počula ho o ňom hovoriť na čítačkách a počas prednášok, ktoré na jeho nástojčivé pozvanie navštívila, sedávala celkom vzadu v prednáškovej miestnosti číslo stojeden alebo v malej stodvanástke. Keď hovorí o tom jazierku, vždy vystrie ruky, akoby si doň chcel namočiť ruky alebo z neho niečo vytiahnuť – možno jazykové rybičky. Páči sa jej to, je to také milé chlapčenské gesto. Niekedy to jazierko volá jazierkom mýtov, niekedy jazierkom slov. Vraví, že zakaždým, keď niekoho človek nazve zdravým ako repa alebo zhnitým jablkom, pije z toho jazierka alebo na jeho brehu lapá žubrienky, že zakaždým, keď človek pošle svoje dieťa do vojny alebo do nebezpečenstva, pretože miluje zástavu a naučil ju milovať aj to dieťa, tak v tom jazierku pláva...

tam ďaleko nad hĺbočinou, kde plávajú tie najväčšie potvory s nenásytnými zubami.

„Prichádzam k tebe a ty ma vidíš úplne celého,“ hovorí. „Miluješ ma po celej dĺžke rovníka, nie iba pre nejaký príbeh, čo som spísal. Keď sa tvoje dvere zatvoria a svet zostane za nimi, ani jeden z nás nad toho druhého nevytrča.“

„Si odo mňa omnoho vyšší, Scott.“

„Viem, čo hovorím.“

Verí mu. A je tým príliš dojatá, aby teraz uprostred noci súhlasila s niečím, čo by ráno mohla oľutovať. „Porozprávame sa o tom zajtra,“ hovorí. Berie jeho fajčiarsky výstroj a uloží ho späť na podlahu. „Opýtaj sa ma na to ráno, ak ešte stále budeš chcieť.“

„To teda budem,“ vraví on s dokonalou istotou.

„Uvidíme. Ale teraz už spi.“

Obracia sa na bok. Ešte leží takmer vystretý, ale len čo sa ponorí do driemot, postupne sa skrúti. Kolená sa mu priblížia k úzkemu hrudníku a čelo, za ktorým plávajú všetky tie exotické rybičky príbehov, sa pritisne k stene.

Poznám ho. Alebo ho prinajmenšom začínam spoznávať.

Pri tej myšlienke ju znovu zaleje vlna lásky k nemu a musí stisnúť pery, aby za nimi uväznila nebezpečné slová. Také, ktoré sa po vyslovení ťažko vezmú naspäť. A možno sa to ani nedá. Uspokojí sa tým, že si prsníky pritisne k jeho chrbtu a brucho k jeho nahému zadku. Zopár oneskorených cvrčkov cvrliká vonku pod oknom a Pluto si pochtivo odbrecháva ďalšiu nočnú šichtu. Lisey sa ponára do driemot.

„Lisey?“ Hlas mu znie takmer ako z iného sveta.

„HmMMM?“

„Viem, že sa ti nepáčia *Diabli*.“

„Húe...“ vytisne zo seba a to je asi tak najbližšie ku kritickému vyjadreniu, ako sa je v tomto stave schopná dostať, už pláva, pláva, pláva preč...

„Hej, a to si budú myslieť mnohí. Ale môjmu redaktorovi sa to páči. Vraví, že ľudia v Sayler House vravia, že je to horor. Mne to nevadí. Ako sa to vraví? Volaj ma, ako chceš, len ma nevolaj neskoro na večeru.“

Už drieme. Jeho hlas k nej zaznieva ako z dlhej tmavej chodby.

„Carson Foray ani môj agent mi nemusia vravieť, že za *Prázdnych diablov* si poriadne naplníme chladničku, viem to aj

sám. Už som sa vyblbol, Lisey. Odchádzam, ale nechcem ísť sám. Chcem Ťa so sebou.“

„Tio, Sko. Piuž.“

Nevie, či Scott zaspí, alebo nie, ale akýmsi zázrakom (zázrakom z belasého neba) Scott Landon naozaj zostane ticho.

21

Lisey Debusherová sa prebudí v sobotu ráno o neuveriteľne luxusnej deviatej hodine, na vôňu pražiacej sa slaniny. Na dlážke a na posteli spočíva jasný pás slnečného svetla. Lisey ide do kuchyne. Scott praží slaninu, je v spodkoch a ona s hrôzou vidí, že si z ruky stiahol obväz, ktorým ju ona tak starostlivo ovinula. Ale keď protestuje, Scott jej povie len toľko, že ho to svrbelo.

„A navyše,“ vraví a vystrie k nej ruku (toto jej tak veľmi pripomenie noc, keď vyšiel z tmy, že musí potlačiť triašku), „za denného svetla to nevyzerá už tak zle, čo povieš?“

Chytí ho za ruku, zvrtné ju, akoby mu chcela čítať z dlane, díva sa na ňu, až ju on napokon odtiahne a povie, že musí prevrátiť slaninu, lebo prihorí. Lisey nie je prekvapená ani ohromená, také pocity sa pravdepodobne vyskytujú skôr v tmavej noci a neosvetlenej miestnosti, nie v slnečné víkendové ráno, keď rádio v okne vyhráva tú pomalú pieseň, ktorej nikdy nerozumela, ale vždy ju mala rada. Nie je prekvapená ani ohromená... ale je zmätená. Na um jej zide len jedno: myslela si, že tie rany sú omnoho horšie, než napokon sú. Asi spanikárčila. Lebo tie rany síce nie sú žiadne povrchové škrabnutia, ale nie sú ani zďaleka také vážne, ako sa jej zdalo. Nielenže už nekrvácajú, ale začínajú sa poťahovať kožou. Keby ho teraz zaviezla na pohotovosť do Derry Home, asi by ju poslali rovno dokelu.

Landonovcom sa všetko rýchlo hojí. Iné im ani nezostávalo.

Scott zatiaľ vidličkou vyťahuje chrumkavú slaninu z panvice a kladie ju na dvojitú vrstvu papierových obrúskov. Lisey je presvedčená, že ako spisovateľ je síce dobrý, ale za panvicou je ešte lepší. Aspoň keď sa na to naozaj sústredí. Ale inak rozhodne potrebuje nové spodky, sedlo týchto mu komicky visí a guma drží len z milosti Božej. Keď mu príde ten sľubovaný honorár, pokúsi sa ho presvedčiť, aby si nakúpil nové, ale, pravdaže, v skutočnosti teraz nemyslí na spodnú bielizeň, jej myseľ chce iba porovnať to,

čo videla v noci – tie hlboké a desivé žiabre, ružovú prechádzajúcu do pečeňovočervenej – s tým, čo je v ponuke dnes ráno. Rozdiel je tu jasný medzi porezanou a rozťatou pokožkou – naozaj je možné, že sa niekomu rany hoj a až tak rýchlo, teda okrem ľudí z biblických príbehov? Naozaj? Ved' si neprestrčil ruku cez okenné sklo, ale cez skleník, a to jej pripomenie, že s tým treba niečo urobiť, áno, Scott musí...

„Lisey.“

Mykne sa, vytrhnutá z úvah, a zistí, že sedí na kuchynskom stole a nervózne si medzi stehnami premíva dlhé tričko. „Čo je?“

„Jedno vajce, alebo dve?“

Premyslí si to. „Dve. Asi.“

„Zatiahnutý bielok, alebo nie?“

„Zatiahnutý,“ vraví ona.

„Vezmeme sa?“ spýta sa presne rovnakým tónom, zdravou pravou rukou rozbije naraz obe vajcia a škvrk, hodí ich na panvicu.

Lisey sa mierne usmeje, nie nad jeho nevzrušeným tónom, ale nad trochu archaickým vyznením tej otázky, a potom si uvedomí, že vôbec nie je prekvapená. Očakávala to... toto, ako by sa to dalo povedať, toto resume. Asi si jeho návrh ešte aj v spánku obracala v nejakej hĺbočine svojej mysle.

„Určite to chceš?“ opýta sa.

„Jasnačka,“ prikývne on. „Tak čo povieš, lásočka?“

„Lásočka si myslí, že to nie je zlý plán.“

„Dobre,“ prikývne. „To je dobre.“ Zmlkne. A potom povie: „Ďakujem.“

Minútku obaja mlčia. Na podobložnici vyhráva staré Philco hudbu, akú ocko Debusher nikdy nepočúval. Na panvici škvrcocú vajcia. Lisey je hladná. A šťastná.

„Na jeseň,“ povie.

On prikývne a siahne po tanier. „Dobre. V októbri?“

„To je asi priskoro. Čo tak... okolo Vďakyvzdania? Zostali vajcia aj pre teba?“

„Jedno a viac ani nechcem.“

Lisey povie: „Nevezmem si ťa, ak si nekúpiš nové spodky.“

Nezasmeje sa. „Takže sa nákup spodkov stane mojou prioritou.“

Položí pred ňu tanier. Vajcia so slaninou. Je strašne hladná. Pustí sa do jedla a on nad panvicou rozbije posledné vajce.

„Lisa Landonová,“ povie. „Čo ty na to?“

„Znie to dobre,“ prikývne. „Je to... ako sa to volá, keď sa slová začínajú na rovnaké písmeno?“

„Aliterácia.“

„Hej, tamto.“ A teraz to povie aj ona: „Lisa Landonová.“ Presne ako tie vajcia, aj to meno jej zachutí.

„Malá Lisey Landonová,“ povie on a prehodí vajce vo vzduchu. Dvakrát sa obráti a pristane rovno na slaninový tuk. Plesk!

„Scott Landon, sľubuješ, že sa opášeš a zostaneš opásaný, kuvafixka?“

„Opásaný v zdraví, opásaný v chorobe,“ prikývne on a potom sa obaja rozosmejú ako totálni šialenci, kým na obluku na slnku vyhráva rádio.

22

So Scottom sa toľko nasmiala! A o týždeň mal všetky rany na ruke, ešte aj tú na predlaktí v podstate zahojené.

Nezostali mu ani jazvy.

23

Keď sa Lisey znovu prebudí, už vôbec nevie, kedy je – vtedy, alebo teraz? Ale do miestnosti vliezlo dosť denného svetla a v ňom rozozná sviežu belasú tapetu a morskú krajinku na stene. Takže je v Amandinej spálni, a to je v poriadku, ale aj nie je, zdá sa jej, že toto je sen o budúcnosti, ktorý sa jej sníva, kým ona leží v úzkej posteli vo svojom bytíku, v tej posteli, do ktorej sa v noci väčšinou pchá spolu so Scottom a bude sa tam pchať až do svadby v novembri.

Čo ju to zobudilo?

Amanda od nej bola odvrátená a Lisey bola ešte stále nalepená na nej v lyžičkovej polohe, prsníky opreté o Mandin chrbát, brucho o Mandin chudý zadok, a čože ju to zobudilo? Netreba jej cikať... teda aspoň nie veľmi, tak čo ju to...

Amanda, povedala si niečo? Chceš niečo? Nechceš sa napiť vody? Nechceš črep zo skleníka, aby si si mohla podrezať žily?

To všetko jej zišlo na um, ale Lisey vlastne nechcela nič povedať, lebo jej napadlo aj čosi zvláštne. Presnejšie to, že hoci

teraz vidí rýchlo šedivejúcu šticu Amandiných vlasov a aj volánik okolo výstrihu Amandinej nočnej košele, v skutočnosti je v posteli so Scottom. Áno! Že Scott sa v istom momente v noci... čo také? Pripíplazil sa cez objektív Liseiných spomienok do Amandinho tela? Asi tak nejako. Dobre, je to čudný nápad, ale Lisey aj tak nechce nič povedať, lebo sa obáva, že keby niečo povedala, Amanda by jej odpovedala Scottovým hlasom. A potom, čo by urobila potom? Vykrikla by? Vykrikla by, až by sa pobudili mŕtvi, ako sa hovorí? Ten nápad je naozaj absurdný, ale...

Ale pozrime na ňu. Pozrime, ako spí, s kolenami skoro pod bradou a so zohnutou hlavou. Keby tu bola stena, tak by sa o ňu opierala celom. Nečudo, že ti zišlo na um...

A vtedy, v tej predúsvitovej chvíli o piatej ráno, s tvárou odvrátenou, aby ju Lisey nevidela, Amanda prehovorila:

„Láska, „povie.

A potom zmlkne.

A doloží: „Lásočka.“

Ak ešte večer klesla Lisey teplota o dobrých tridsať stupňov, tak teraz klesne o šesťdesiat, lebo hoci je hlas, ktorý to slovo vypovedal, nepopierateľné ženský, zároveň patrí Scottovi. Lisey s ním žila vyše dvadsať rokov. Scottov hlas spozná, stačí ho počuť.

Takže je to sen, povedala si. Preto ani neviem, či je to vtedy, alebo teraz. Ak sa poobzerám, v rohu miestnosti uvidím pod stropom poletovať čarodejný koberec z NAJLEPŠEJ MÚKY V PILLSBURY.

Ibaže sa poobzerat' nemohla. Veľmi dlho sa nemohla vôbec pohnúť. Napokon ju donútilo prehovoriť silnejúce svetlo. Noc sa takmer končí. Ak sa Scott vrátil – ak teda naozaj bdie a toto celé sa jej nesníva –, tak to musí mať nejaký dôvod. A určite jej nechce ublížiť. To nikdy. Aspoň... aspoň nie náročky. Ale uvedomí si, že nevládze vysloviť ani jeho, ani Amandino meno. Ani jedno tu neseď. Obe sa jej zdali mimo. Videla samu seba, ako chytá Amandu za plece a obracia ju k sebe. Akú tvár by uvidela pod Mandinou šedivejúcou ofinou? Žeby Scottovu? Ach, Bože, daj...

Prichádza deň. A ona si bola v tej chvíli istá, že keby bez slova počkala, kým vyjde slnko, dvere medzi minulosťou a prítomnosťou by sa zavreli a šanca na odpovede by sa vyparila.

Tak sa vykašli na mená. Vykašli sa na to, nešpekuluj, kto je v tejto nočnej košeli.

„Prečo povedala Amanda híha?“ opýtala sa. Jej hlas v spálni – ešte šerej, ale už čoraz jasnejšej – znie zachrípnuto, zaprášene.

„Nechal som ti híha,“ poznamená ten druhý človek v posteli, ten človek, ktorému sa o zadok opiera Liseino brucho.

Bože Bože Bože toto je jasný humus, ak niekedy nejaký existoval, tak toto je...

A potom: *Pozbieraj sa. Už aj sa opáš, kuvafixka. Už aj.*

„Je to...“ Hlas má teraz ešte suchší, zaprášenejší. A zrazu to vyzerá, že v izbe sa až prirýchlo vyjasňuje. Slnko už teraz každú chvíľu vylezie na východný horizont. „Je to krvavé híha?“

„Bude aj krvavé híha,“ vraví jej hlas a znie to trochu ľútostivo. A veľmi, veľmi scottovsky. Ale tentoraz to znelo aj amandovsky, a to Lisey vydesilo väčšmi ako predtým.

Potom sa hlas rozveselil: „To, ktoré som ti nechal, je dobré híha, Lisey. Je za purpuro. Už si objavila prvé tri stupne. Ešte zopár stupňov a dostaneš odmenu.“

„A akú odmenu?“ opýta sa ona.

„Nápoj.“ Tá odpoveď sa ozvala hneď.

„Kolu? RC?“

„Ticho. Chceme pozorovať topoľovku.“

Hlas prehovoril so zvláštnou nekonečnou túžbou a je na tej túžbe niečo povedomé? Prečo to slovo teraz pôsobí ako meno niečoho viac ako kriča? Je tam ešte čosi, ukryté za purpurovou oponou, ktorá pred ňou niekedy ukrýva jej vlastné spomienky? Nemala o tom čas uvažovať ani sa na to opýtať, lebo cez okno si našiel cestu šikmý lúč červeného svetla. Lisey pocítila, že čas je opäť zaostrený a, hoci bola predtým vydesená, teraz ju silno bodla ľútosť.

„Kedy bude to krvavé híha?“ spýtala sa. „Ešte to mi povedz.“

Odpoveď neprišla. Vedela, že nepríde, ale aj tak v nej rástla frustrácia, zaplňala miesto, kde predtým, ako ponad obzor nakuklo slnko a vystrčilo svoje arogantné lúče, bol jej strach a zmätok.

„Kedy príde? Dopekla s tebou, kedy!“ Už kričala a triasla plecom v bielej nočnej košeli, až na hlave nad plecom poskakovali vlasy... ale odpoveď aj tak nikde. Lisey pustila zúrivosť z reťaze. „Nenaťahuj ma, Scott! Kedy?“

Tentoraz už plecom nepotriasla, ale šklbla a druhé telo na posteli sa ochabnuto prevalilo na chrbát. Samozrejme, že to bola Amanda. Oči mala otvorené a stále dýchala, ba v lícach mala aj zvyšky chabej farby, ale Lisey spoznala ten upretý pohľad ako z tisícky

metrov, pohľad z ďalšieho úletu od reality, akých sa občas dopúšťala veľká ségra Manda-panda. A nielen ona. Lisey už teraz vôbec netušila, či sa to k nej naozaj vrátil Scott, alebo sa len v polospánku-polobdení sama klamala, ale jedným si bola pomerne istá: v istom momente tejto noci sa Amanda opäť odtúlala preč. A tentoraz možno navždy.

Druhá časť

OVKESATOZV

„Obrátila sa a uvidela, ako sa na ňu sponad kopca pozerá veľký biely mesiac. A jej hrud' sa pri jeho pohľade otvorila a ona sa ako priehľadný šperk rozdvojila pred jeho svetlom. Stála tam, plná toho mesiaca v splne, ponúkala sa mu. Oba prsníky sa jej rozišli, aby mu urobili miesto, jej telo sa doširoka roztvorilo ako chvejivá medúza, mäkké rozpuknuté pozvanie pohladené mesiacom.“

D. H. LAWRENCE: *DÚHA*

Lisey a dlhý, predlhý štvrtok (Stupne híha)

1

Lisey si dosť rýchlo uvedomila, že toto je omnoho horšie ako Amandine tri predchádzajúce úlety od reality – povedané jazykom cvokárky, jej obdobia „pasívnej polokatatónie“. Vyzeralo to, akoby sa jej zvyčajne protivná a občas problematická sestra zmenila na veľkú dýchajúcu bábu. Lisey sa podarilo (po značnom úsilí) vytrepať Amandu do sedacej polohy a zvrtnúť ju, takže teraz sedela na kraji postele, ale žena v bielej bavlnenej nočnej košeli – ktorá zopár minút pred svitaním možno hovorila a možno nehovorila hlasom Liseinho nebohého manžela – nereagovala na meno, keď ho Lisey vyslovila, zavolala, či jej ho takmer zúfalo zvrieskla do ksichtu. Len sedela s rukami v lone a uprene hľadela na mladšiu sestru. A keď sa Lisey presunula ďalej, Amanda zase uprene hľadela na miesto, kde pred chvíľou stála.

Lisey zašla do kúpeľne, namočila uterák do studenej vody, a keď sa vrátila, Amanda sa opäť zosunula do ľahu, s polovicou tela na posteli a s nohami na dlážke. Lisey ju ťahala hore, no prestala, keď sa jej začal šmýkať Amandin zadok, hoci už bol takmer na peľasti. Keby pokračovala, Amanda by bola skončila na zemi.

„Manda-panda!“

Tentoraz detská prezývka nezabrala. Lisey si povedala, že skúsi celú tú hlúposť.

„Veľká ségra Manda-panda!“

Nič. Namiesto strachu (ten mal prísť onedlho) Lisey zachvátila zúrivosť, akú Amanda u mladšej sestry málokedy vyvolala, keď sa o to skutočne snažila.

„Už aj prestaň! Prestaň a vytrep si riť na posteľ, nech môžeš sedieť!“

Nič. Nula bodov. Zohla sa, utrela Amande prázdnu tvár studeným uterákom a zase nič. Oči nezažmurkali, ani keď uterák

prešiel ponad ne. A teraz sa už Lisey začínala báť. Pozrela na digitálne hodinky v rádiu pri posteli a uvidela, že bolo práve šesť. Darle by mohla zavolať aj hneď, nezobudila by Matta, lebo ten spí spánkom spravodlivých hore v Montreale, ale nechcela to urobiť. Ešte nie. Volať Darle by bolo to isté ako priznať porážku, a to sa jej zatiaľ nechcelo.

Obišla posteľ, chytila Amandu popod pazuchy a šklbla ňou dozadu. Šlo to ťažšie, ako by bola na Amandino chudé telo povedala.

Lebo teraz je z nej mŕtva váha, lásočka. Tak je to.

„Čuš,“ zašomrala, netušiac, s kým sa vlastné rozpráva. „Konečne čuš.“

Vyliezla na posteľ, kľakla si na päty a Amandu zozadu obkročila, ruky jej položila z oboch strán na krk. Z tejto polohy, polohy veliaceho milenca, mohla pozrieť sestre rovno do vyvrátenej, zízajúcej tváre. Manda počas predchádzajúcich úletov poslúchala – teda tak, ako poslúcha človek v hypnóze, myslela si vtedy Lisey. Toto však vyzeralo celkom inak. Mohla len dúfať, že iba vyzeralo, lebo človek si ráno musí vybaviť určité veci. Teda aspoň človek, ktorý chce ďalej žiť v súkromí svojho domčeka v capecodskom štýle.

„Amanda!“ zajačala sestre do tváre. A potom, pre istotu, a len s mierne hlúpym pocitom (napokon, boli tu len ony dve) doložila: „*Velká... ségra... Manda-panda! Teraz... vstaneš!... vstaneš!!!... a pôjdeš na záchod... a vykakáš sa! Vykakáš sa, Manda-panda! Počítam do troch! Raz... a dva!... a TRI!*“ Pri trojke Lisey opäť vyšklbla Amandu do sedu, ale Amanda sa aj tak nemienila postaviť.

Raz, bolo tak šesť dvadsať, sa Lisey podarilo dostať ju dole z postele a do akejsi čudnej prikrčenej polohy. Cítila sa tak, ako keď mala svoje prvé auto, Pinto zo sedemdesiateho štvrtého, a po dvoch nekonečných minútach pridávania plynu motor konečne naskočil a chvíľu bežal, ale hneď potom zdochla baterka. Lenže Amanda namiesto toho, aby sa vystrela a dala sa odvieť do kúpeľne, padla zase dozadu na posteľ – a navyše nakrivo, takže Lisey sa musela vrhnúť k nej, chytiť ju pod pazuchy a s kliatbami Ju vytiahnuť hore, aby sa neocitla na zemi.

„*Simuluješ, ty sviňa!*“ zvriskla na Amandu, hoci veľmi dobre vedela, že to tak nie je. „*No dobre, len simuluj! Simuluj a...*“ Uvedomila si, že kričí veľmi hlasno – ak si nedá pozor, zobudí pani Jonesovú

na druhej strane ulice – a trochu stlmila hlas. „Len si tam lež. Hej. Ale ak si myslíš, že ťa budem celé dopoludnie obškakovať, tak si na veľkom omyle. Idem dole, spravím si kávu a vločky. Ak by niečo z toho vašej kráľovskej výsosti zavoňalo, tak stačí zakričať. Alebo, čo ja viem, pošli si po raňajky nejakého skuveného lokaja.“

Nevedela, či niečo z toho veľkej ségre Mande-pande zavoňalo, ale Lisey to všetko voňalo náramne dobre, osobitne káva. Ešte pred vločkami si uvarila šálku čiernej a po nich ďalšiu, ale s dvojitou dávkou smotany a s cukrom. Keď z nej popíjala, pomyslela si: Teraz už potrebujem len cigu a osedlám si deň ako poníka. Saleмку Light, kuvafix.

Jej myseľ sa túžila rozbehnúť k snom a spomienkam z práve skončenej noci (**SCOTT A LISEY ZAČIATKY**, *no jasné*, pomyslela si), ale nepustila ju tam.

Neskôr na to možno bude trochu času, no teraz ešte nie. Teraz musí vybaviť veľkú sestru.

A čo ak si veľká ségra našla hore na lekárničke v kúpeľni peknú ružovú jednorazovú dámsku žiletku a rozhodla sa šmyknúť si zápästia? Alebo krk?

Lisey chvatne vstala od stola, uvažovala, či Darle zišlo na um, že treba z hornej kúpeľne odstrániť ostré predmety... ba vlastne nielen z kúpeľne, ale zo všetkých horných miestností. Po schodoch takmer vybehla a už teraz sa bála, čo objaví v hlavnej spálni, v duchu sa pripravovala, že v posteli nebude nič, len zopár dorezaných vankúšov.

Ale Amanda tam ešte stále bola a ešte stále zízala na strop. Vyzerala, že sa medzitým nepohla ani o centimeter. Lisey pocítila úľavu a potom jej ju prekazila zlovestná predtucha. Sadla si na posteľ a vzala sestrinu ruku do svojej. Bola teplá, no ochabnutá. Lisey sa pokúsila prinútiť Mandine prsty, aby ju zachytili, ale zostali ochabnuté. Voskové.

„Amanda, čo je s tebou?“

Nič.

A vtedy, pretože boli okrem svojich odrazov v zrkadle samy, Lisey povedala: „Neurobil ti to Scott, však, Manda? Prosím, povedz, že to neurobil Scott, keď... čo ja viem... keď vošiel?“

Amanda nepovedala ani áno, ani nie a po chvíli sa Lisey pobrala do kúpeľne pátrať po ostrých predmetoch. Tipovala, že Darla to už prezrela pred ňou, lebo našla iba jediné nožničky na nechty celkom vzadu v nižšej zásuvke Mandinho malého a skromného toaletného

stolíka. Samozrejme, aj tie by odhodlanej ruke celkom stačili. Veď napríklad Scottov vlastný otec

(*pst Lisey nie Lisey*)

„Tak dobre,“ povedala, znepokojená panikou, ktorá jej naplnila ústa chuťou medi, purpurovým svetlom, ktoré jej odrazu akoby rozkvitlo za očami, a krčovitým myknutím, s ktorým sa jej ruka zovrela okolo drobných nožničiek. „Dobre, kašli na to. Nechajme to tak.“

Ukryla nožničky za hromádku zaprášených vzoriek šampónov, hore do Amandinej skrinky na uteráky, a potom – lebo jej nič iné nenapadlo – sa osprchovala. Keď vyšla z kúpeľne, uvidela, že Amade sa okolo bokov šíri veľký mokrý fľak, a pochopila, že túto záležitosť tentoraz sestry Debusherky samy nezvládnu. Podložila Amade pod mokrý zadok uterák. Potom pozrela na hodinky, čo stáli na nočnom stolíku, vzdychla, vzala telefón a vytukala Darlino číslo.

2

Lisey počula Scotta vo svojej hlave ešte deň predtým, hovoril nahlas a zreteľne: *Nechal som ti odkaz, lásočka*. Vtedy nad ním mávla rukou, pomyslela si, že je to len jej vlastný vnútorný hlas, ktorý napodobňuje ten jeho. A možno to tak aj bolo – pravdepodobne to tak bolo –, lenže o tretej toho dlhého horúceho štvrtkového popoludnia, keď sedela v Pop's Café v Lewistone s Darlou, si bola jednou vecou úplne istá: zanechal jej čertovský posmrtný dar. Čertovskú hľa odmenu, ako hovorieval. Deň bol zatiaľ pekne nanič, ale bez Scotta Landona, aj keď ten bol dva roky nebohý, by bol býval ešte horší.

Darla vyzerala rovnako uťahaná, ako sa Lisey cítila. Kdesi sa jej podarilo uchytiť trochu času a spravila si mejkap, ale nemala v kabelke toľko výzbroje, aby si zamaskovala tmavé kruhy pod očami. Rozhodne v nej nezostala ani stopa po tej zlostnej tridsiatničke, ktorá si koncom sedemdesiatych rokov predsavzala volať Lisey raz do týždňa a buzerovať ju rodinnými povinnosťami.

„Na čo myslíš, Lisey?“ ozvala sa teraz.

Lisey práve siahala po škatuľke s balíčkami sladidla Sweet'n Low. Pri zvuku Darlinho hlasu jej ruka zmenila smer a radšej sa pobrala k staromódnej cukorničke. Nasýpala si do šálky poriadnu

dávku. „Uvažujem, že toto je kávový štvrtok,“ odvetila. „A väčšinou aj cukrový, nie sladidlový. Toto je už asi desiata šálka, čo pijem.“

„Sme na tom rovnako,“ vzdychla Darla. „Na záchode som bola už aspoň päťkrát, a kým z tejto očarujúcej ustanovizne vypadneme, určite ešte pôjdem. Vďaka Bohu za antacidá.“

Lisey si pomiešala kávu, zvrastila sa a znovu si odpila. „Určite ju chceš zabaliť ty?“

„No, niekto to spraviť musí a ty vyzeráš ako smrčka.“

„To ti ďakujem.“

„Kto ti už povie pravdu, ak nie vlastná sestra?“

Lisey to od nej počula už veľakrát a k tomu také perly ako *Čo je pravda, nie je hriech* a, číslo jeden v Darlinej večnej hitparáde, *Život nie je fér*. Ale dnes ju tá hláska nezabolela. Dokonca sa jej pousmiala. „Ak chceš, Darl, určite sa s tebou o tú česť nepobijem.“

„Nevravím, že to chcem, len že to urobím. Ty si s ňou bola v noci a ráno si s ňou vstávala. Podľa mňa si si svoje odrobila. Prepáč, musím si ísť cvrknúť.“

Lisey sa za ňou pozerala a pomyslela si *Aha, ďalšia*. U Debusherovcov, kde bolo na všetko porekadlo či fráza, sa namiesto močiť hovorilo *cvrknúť z ísť* na veľkú potrebu bolo – čudné, ale naozaj to tak vraveli – *zakopať kvakera*. Scottovi sa to strašne páčilo, vravel, že je to pravdepodobne niečo zo starej škótciny. Lisey mu dávala za pravdu. Väčšina Debusherovcov pochádzala z Írska a všetci Andersonovci boli z Anglicka, aspoň tak vravievala Mamka, ale v každej rodine sú aj čierne ovce, nie? A ju to vlastne ani nezaujímalo. Zaujímalo ju len to, že *ísť si cvrknúť* aj *zakopať kvakera* sú úlovky z jazierka, Scottovho jazierka, a on je k nej od včerajška tak skuvene blízko...

Dnes ráno to bol len sen, Lisey... vieš to, však?

Nevedela, či vie, alebo nevie, čo sa to vlastne stalo ráno v Amandinej spálni – teraz jej to už pripadalo ako sen, ešte aj to, ako stavala Amandu na nohy a pokúšala sa ju dotrepať do kúpeľne –, no jedným si bola istá: Amanda mala teraz vybavený aspoň týždňový pobyt v Ozdravnom a rehabilitačnom stredisku Greenlawn, šlo to ľahšie, ako s Darlou dúfali, a mohli za to ďakovať Scottovi. Momentálne

(mon-mentálne)

jej to celkom stačilo.

Darla prišla do Mandinho malého útulného capecodského domčeka pred siedmou ráno, zvyčajne štýlovo upravené vlasy mala sotva učesané, jeden gombík na blúzke nezapnutý, takže jej z výstrihu šibalsky vykúkala ružová podprsienka. Dovtedy si už Lisey overila, že Amanda nemieni ani jesť. Dovolila, aby jej Lisey do úst vopchala za lyžičku praženice – po tom, čo ju sestra vytiahla do sedu a oprela ju o čelo postele –, takže Lisey začala na okamih dúfať. Povedala si, že keď Amanda prehlta, mohla by prehlnúť aj tú praženicu. Ale bola to márna nádej. Amanda najprv asi tak tridsať sekúnd len sedela a praženica jej vykúkala spomedzi pier (Lisey ten kúsok žltej farby pripadal dosť hrozivo, asi akoby sa jej sestra pokúšala zjesť kanárika), a potom praženicu jednoducho jazykom vysunula von. Zopár kúskov sa jej prichytilo na brade. Zvyšok sa skotúlal po nočnej košeli. Amandine oči stále vážne hľadeli do diaľky. Alebo do mystiky, pre toho, kto je fanúšikom Van Morrisona. Scott ním rozhodne bol, hoci jeho slabosť pre nášho pána Vaňa sa začiatkom deväťdesiatych rokov značne oslabila. Vtedy sa Scott priklonil skôr k Hankovi Williamsovi a Lorette Lynnovej.

Darla odmietla veriť, že Amanda neje, až kým nepodnikla praženicový experiment aj sama. Musela spraviť čerstvú praženicu, lebo Lisey pozostatky prvej zoškrabala z taniera rovno do koša. Amandin tisícmetrový pohľad ju obral o každý náznak chuti, ktorý by azda bola mala na zvyšky po sestre.

Keď do izby vpochodovala Darla, Amanda sa už zosunula – či skôr stiekla – z podpretého sedu a Darla s Lisey ju znovu usadili. Lisey bola Darle za pomoc vďačná. Už ju rozbolel chrbát. Nevedela si ani predstaviť, aké by to bolo, starať sa o takéhoto človeka deň za dňom, neobmedzený čas.

„Amanda, toto teraz zješ,“ vyhlásila Darla panovačným tónom, ktorý oznamoval, že nie nepokladá za odpoveď a Lisey si ho pamätala z tých premnohých telefonátov z mladších rokov. Tento tón, skombinovaný s Darlinou vysunutou bradou a vystretým telom, dával jasne na známosť, že Amanda simuluje. *Ako starý mazák*, povedal by Dandy, bola to ďalšia z približne stovky jeho veselých, farbistých a nezmyselných fráz. Ale (uvažovala Lisey), nemyslela si to Darla vždy, keď niekto nerobil, čo si predstavovala? Že simuluje *ako starý mazák*?

„Chcem, aby si zjedla tú praženicu, Amanda. Už aj!“

Lisey otvorila ústa, chcela niečo povedať, no rozmyslela si to. Dostanú sa tam, kam aj tak idú, omnoho rýchlejšie, ak to teraz Darla uvidí na vlastné oči. A kam šli? Najskôr do Greenlawnu. Do Ozdravného a rehabilitačného centra Greenlawn v Auburne. Tam, kam spolu so Scottom nakrátko nazreli po Amandinom poslednom výpadku, na jar roku 2001. Akurát sa napokon ukázalo, že Scottovo rokovanie s Greenlawnom zašlo trochu ďalej, ako tušila jeho manželka, a vďaka Bohu za to.

Darla napchala praženicu Amande do úst a obrátila sa k Lisey, na tvári sa jej rodil triumfálny úsmev. „A je to! Myslím, že potrebovala len poriadne...“

V tej chvíli sa medzi Amandinými ochabnutými perami objavil jej jazyk, pred sebou tlačil kanárikovožltú praženicu a – *cup*. Rovno na nočnú košeľu, ešte stále vlhkú po poslednom čistení špongiou.

„Čo vravíš?“ mierne sa spýtala Lisey.

Darla venovala staršej sestre dlhý, predĺhý pohľad. Keď znovu pozrela na Lisey, vystrčená brada aj s odhodlaním zmizli. Vyzerala presne ako to, čím bola: ako žena v strednom veku, ktorú problém v rodine vyhnal priskoro z postele. Neplakala, ale slzy mala na krajíčku, jej oči, jasnomodré oči, aké mali všetky baby Debusherky, plávali v slzách. „Toto nie je ako predtým, však?“

„Nie.“

„Stalo sa v noci niečo?“

„Nie.“ Lisey ani nezaváhala.

„Nemala záchvaty plaču ani zlosti?“

„Nie.“

„Ach, zlatko, čo urobíme?“

Lisey na to mala pripravenú praktickú odpoveď, a nečudo: Darla by na to možno mala iný názor, ale práve Lisey a Jodi boli vždy v rodine tie praktické. „Položíme ju zase na posteľ, počkáme do úradných hodín a potom tam zavoláme,“ povedala. „Do Greenlawnu. A dúfajme, že si zatiaľ zase nepočúra posteľ.“

4

Kým čakali, pili kávu a hrali cribbage, hru, ktorú sa každá z malých Debusheriek naučila od Dandyho dávno predtým,

ako sa prvý raz viezla veľkým žltým školským autobusom, čo jazdil po Lisbon Falls. Po každom treťom či štvrtom kole jedna z nich vstala a šla skontrolovať Amandu. Tá sa ani nepohla, stále ležala horeznačky a civela na strop. V prvej hre Darla mladšiu sestru porazila, v druhej si spravila postupku a Lisey zostala trčať v blate. Že jej to vylepšilo náladu, hoci Amanda stále ležala vykotená na poschodí, pripadalo Lisey trochu zvláštne... ale nechcela to spomínať. Mali pred sebou dlhý deň, a ak ho Darla odštartuje s úsmevom na tvári, tak super. Lisey už tretiu partiu odmietla a obe si v poslednej časti ranného telemagazínu pozreli akéhosi speváka country. Lisey takmer počula Scottov komentár: *Tento starého Hanka o robotu nepripraví*. Tým myslel, samozrejme, Hanka Williamsa. Keď prišla reč na country, tak Scott mal poradie jasné: najprv starý Hank, potom dlho, dlho nikto, a potom všetci ostatní.

O deväť päť si Lisey sadla k telefónu a vylovila zo zoznamu číslo Greenlawnu. Pozrela s chabým a nervóznym úsmevom na Darlu. „Drž palce, Darl.“

„Ale jasné. Ver mi, držím ti ich ako divá.“

Lisey vyťukala číslo. Telefón na druhom konci zazvonil presne raz. „Haló,“ ozval sa príjemný ženský hlas. „Tu je Ozdravné a rehabilitačné centrum Greenlawn, súčasť Fedders Health Corporation of America.“

„Dobrý deň, volám sa...“ Lisey sa podarilo vysloviť presne toľkoto, kým sa príjemný ženský hlas pustil do vypočítavania všetkých možných klapiek, ku ktorým sa volajúci mohol dostať – teda, ak mal telefón s tlačidlami. Bola to nahrávka. Lisey sadla na lep, hňha!

Hej, ale sú čoraz lepšie, pomyslela si a ťukla na päťku, Informácie o príjme pacientov.

„Prosím, počkajte, váš hovor spracúvame,“ informoval ju príjemný ženský hlas a vystriedal ho Prozacový orchester, hral čosi, čo nejasne pripomínalo *Homeward Bound* od Paula Šimona.

Lisey sa obzrela, chcela Darle povedať, že čaká, ale Darla práve odišla za Amandou.

Hovno, pomyslela si Lisey. *Nezvládla to napä...*

„Zdravím vás, tu je Cassandra, ako vám pomôžem?“

To meno je zlé znamenie, lásočka, vyjadril sa ten Scott, ktorý prebýval v jej hlave.

„Volám sa Lisa Landonová... manželka Scotta Landona...“

Ako manželka Scotta Landon sa predstavila za roky ich manželského života iste menej ako päťkrát a ani raz to nespravila za dvadsaťšesť mesiacov vdovstva. Ale bolo celkom ľahké uhádnuť, prečo to urobila práve teraz. Scott to volal „vytiahnuť kartu slávy“ a sám ju vyťahoval veľmi zriedka. Čiastočne preto, vravieval, že sa pri tom cítil ako samolúby osol, a čiastočne preto, že sa obával, že to raz nezaberie, že keby tak zamrmlal čosi v zmysle *Vy neviete, kto som?* napríklad do ucha hlavnému čašníkovi, tak hlavný čašník by zamrmlal *Non, Monsieur, kto do čerrrta ste?*

Lisey rozprávala, spomínala sestrine predošlé záchvaty sebapoškodzovania a polokatatónie a ohromný pokrok do ničoty, ktorý Amanda urobila dnes ráno, a v slúchadle počula ťukanie klávesnice počítača. Potom sa odmlčala a Cassandra povedala: „Chápem vás, pani Landonová, ale Greenlawn má momentálne plnú kapacitu.“

Lisey pocítila zúfalstvo. Hneď si predstavila Amandu v maličkých izbičkách v nemocnici Stephens Memorial v No Soap, v okydaných nočných košeli a s pohľadom cez zamrežované okienko upretým na svetlo, kde sa cesta číslo 117 križuje s devätnástkou. „Aha. Chápem. A... určite? Viete, nešlo by to cez Medicaid ani Blue Cross ani nič podobné – zaplatila by som v hotovosti...“ Chytá sa slamky. A znie to hlúpo. Keď zlyhá všetko ostatné, ozvú sa prachy. „Teda, ak by to pomohlo,“ doložila roztrasene.

„Naozaj nie, pani Landonová.“ Teraz sa jej už zdalo, že v Cassandrinom hlase počuje náznak chladu, a jej zúfalstvo sa ešte prehĺbilo. „Je to otázka priestoru a záväzkov. Viete, máme len...“

Lisey v tej chvíli začula tiché *ping!* Veľmi sa to podobalo na zvuk, ktorý vydávala jej vlastná zapekacia rúra, keď dopiekla koláčiky alebo burrito na raňajky.

„Pani Landonová, počkali by ste chvíľku?“

„Ak treba, samozrejme.“

Čosi ticho štuklo a Prozacový orchester oslávil návrat, tentoraz s čímisi, čo možno pôvodne slúžilo ako hlavný melodický motív *Drsného Shafta*. Lisey načúvala s pocitom, že to hádam ani nie je pravda, a s myšlienkou, že keby to počul Isaac Hayes, asi by vliezol do vane s igelitovým vreckom na hlave. Čakanie sa predlžovalo, až jej napokon zišlo na um, že na ňu zabudli – sám Boh vedel, že sa jej to už stalo, najmä keď sa pokúšala kúpiť letenky alebo zmeniť podmienky prenájmu auta. Darla sa vrátila z

poschodia a rukami jej naznačila otázku. *Čo sa deje? Vysyp to!* Lisey pokrútila hlavou, čo znamenalo zároveň *Nič* aj *Neviem*.

V tej chvíli však príšerná čakacia hudba stíchla a na linku sa vrátila Cassandra. Chlad z hlasu jej zmizol a prvý raz Lisey pripadalo, že je to ľudská bytosť. Ba dokonca z akéhosi dôvodu aj dôverne známa. „Pani Landonová?“

„Prosím?“

„Prepáčte, že ste tak dlho čakali, ale v počítači som mala zaznamenané, že ak by ste k nám niekedy volali vy alebo váš manžel, mám sa spojiť s doktorom Albernessom. Doktor Alberness je práve vo svojej pracovni. Smiem vás k nemu prepojiť?“

„Áno,“ odpovedala Lisey. Teraz už vedela, na čom je – a presne. Vedela to ešte skôr, než ho začula – doktor Alberness jej vyjadril úprimnú sústrasť, akoby bol Scott umrel pred mesiacom alebo pred týždňom. A ona mu zaďakuje. Ba čo viac, ak by doktor Alberness privolil, že ich na čas zbaví otravnej Amandy aj napriek plnej kapacite Greenlawnu, Lisey by si pravdepodobne ochotne kľakla a oblažila ho super fajkou. Pri tej myšlienke takmer vybuchla do rehotu a musela na niekoľko sekúnd pevne stisnúť pery. Teraz už vedela, prečo jej Cassandrin hlas na chvíľu znel tak známo: takto ľudia hovorili, keď odrazu spoznali Scotta, keď si uvedomili, že majú do činenia s človekom, ktorý bol na obálke časopisu Newsweek, kuvafixka. A ak mal taký slávny človek niekoho vedľa seba, tak aj ona musí byť známa, nie? Aspoň sekundárne. Alebo, ako raz povedal sám Scott, sekundovne.

„Haló?“ ozval sa príjemne drsný mužský hlas. „Tu je Hugh Alberness. Hovorím s pani Landonovou?“

„Áno, pán doktor,“ povedala Lisey. Kývla na Darlu, aby si sadla a prestala pred ňou nervózne pobiehať dokola. „Tu je Lisa Landonová.“

„Pani Landonová, dovoľte, aby som vám najskôr vyjadril úprimnú sústrasť. Váš manžel mi podpísal päť svojich kníh a dnes sú medzi mojimi najcennejšími vecami.“

„Ďakujem, pán doktor,“ povedala a ukázala Darle palcom a ukazovákom *okej, už je ruka v rukáve*. „Ste veľmi láskavý.“

Keď sa Darla vrátila z toaliet v Pop's Cafe, Lisey jej povedala, že aj ona by sa tam mala vybrať – cesta do Castle View trvala dvadsať minút a popoludňajšia premávka bola pomalá. Pre Darlu to bude ešte len polovica cesty. Keď Amade zabalí cestovnú tašku – na čo obe dnes ráno zabudli –, odvezie ju ešte do Greenlawnu. A keď bude taška na mieste, pôjde znovu do Castle View. Na svoju vlastnú prístupovú cestu k domu zabočí nanajvyš okolo pol deviatej, aj to len za predpokladu, že jej osud dožičí šťastie – a žiadne dopravné zápchy.

„Na tvojom mieste by som sa poriadne nadýchla ešte tu a zapchala si nos,“ odporúčala jej Darla.

„Je to také zlé?“

Darla pokrčila plecami a zívla. „Už som zažila aj horšie.“

Lisey tiež, najmä počas ciest so Scottom. Uľavila si s napnutými svalmi na stehnách a so zadkom vo vzduchu nad sedadlom – lyžiarsky posed známy z knižných turné –, potom spláchla, umyla si ruky, ošpliechala si vodou tvár, učesala sa a obzrela sa v zrkadle. „Ajhľa, nová žena,“ povedala svojmu odrazu. „Americká krásavica.“ Vycerila na seba slušnú porciu drahých porcelánových zubov. Ale oči nad úškrnom aligátora boli plné pochybností.

„*Pán Landon mi povedal, že ak by som sa s vami niekedy stretol, mám sa vás opýtať...*“

O tomto mlč. Nechaj to tak.

„*Mám sa vás opýtať, ako obľafol tú sestričku...*“

„Ibaže Scott nepovedal obľafol,“ oznámila svojmu zrkadlovému odrazu.

Čuš už, malá Lisey!

„... *ako obľafol tú sestričku vtedy v Nashville.*“

„Scott povedal, ako spravil tej sestričke v Nashville híha. Všetak?“

Tá medená chuť je znovu v ústach, chuť halierov a paniky. Iste, Scott spomenul híha. Určite. Scott doktorovi Albernessovi odporúčal, aby sa Lisey (ak s ňou niekedy bude) spýtal, ako tej sestričke v Nashville urobil híha. Scott presne vedel, že ona ten odkaz pochopí.

Takže jej posielal odkazy? Už vtedy?

„Nechaj to tak,“ zašepkala Lisey svojmu odrazu a vyšla z dámskych toaliet. Bolo by fajn, keby tam ten hlas zostal uväznený,

ale teraz znel takmer stále. Dlho bol ticho, buď spal, alebo súhlasil s Liseiným presvedčením, že o niektorých veciach sa jednoducho nehovorí, ani len medzi nami, rozličnými verziami ja. Napríklad to, čo povedala tá sestrička v deň, keď Scotta postrehli. Alebo

(pst, pst pst)

čo sa stalo v

(Pst!)

zime roku 1996.

(UŽ AJ ČUŠ!)

A ten hlas, akýmsi zázrakom z belasého neba, stíchol... Ale cítila, že ju sleduje a načúva, a bála sa.

6

Lisey vyšla z toaliet práve včas, aby zbadala, ako Darla skladá slúchadlo telefónneho automatu.

„Volala som do toho motela oproti Greenlawnu,“ povedala. „Vyzeral čistý, tak som si na dnešnú noc objednala izbu. Naozaj sa mi nechce ísť autom až do Castle View a takto môžem hneď zajtra ráno ešte skočiť za Mandou. Stačí byť ranné vtáča, čo najďalej dokráča.“ Pozrela na mladšiu sestru s obavami, ktoré Lisey pripadali dosť surrealistické, vzhľadom na tie roky, keď počúvala Darlu a jej kázne, väčšinou prednášané neoblomným tónom. „Myslíš, že je to hlúpe?“

„Myslím, že je to výborný nápad.“ Lisey stisla sestre ruku a Darlin úsmev plný úľavy ju pichol pri srdci. Pomyslela si: *Tak je to, keď má človek peniaze. Hneď sa z neho stáva mudrc. A šéf.* „No poď, Darl. Naspäť šoférujem ja, čo ty na to?“

„Beriem,“ prikývla Darla a vyšla za mladšou sestrou do pomaly sa kloniaceho dňa.

7

Cesta do Castle View prebiehala pomaly, tak ako sa aj Lisey obávala. Dostali sa za auto preťažené kmeňmi stromov a na vrchoch a zákrutách ho nemali kde prebehnúť. Lisey sa mohla nanajvýš držať v úctivej vzdialenosti, aby nemuseli hltat' všetky výfukové plyny. Aspoň mala čas premýšľať o celom dni. Aspoň to.

Rozhovor s doktorom Albernessom bol trochu, ako keď človek príde na bejzbalový zápas na konci štvrtej zmeny, ale na tom nebolo nič nové – upaľovať za významom patrilo od začiatku k jej životu so Scottom. Spomenula si na deň, keď sa u nich zastavila dodávka z portlandského obchodu s nábytkom a doviezla pohovku v tvare L za dvetisíc dolárov. Scott bol vo svojej pracovni, písal a hudbu mal vypálenú ako zvyčajne naplno – až do domu jej napriek zvukotesnému obkladu stien ticho prenikal spev Steva Earla v piesni *Guitar Town* – a Lisey si povedala, že keby ho šla teraz vyrušiť, asi by si to odniesli jej uši. Nosiči povedali, že „pán“ im kázal opýtať sa jej, kam má ten nový kus nábytku ísť. Lisey im pohotovo ukázala, aby súčasnú pohovku – úplne dobrú súčasnú pohovku – odniesli von do stodoly a na jej miesto položili tú novú. Aspoňže jej farba sa do miestnosti hodila a jej sa uľavilo. Vedela, že o novej pohovke, do L alebo nie do L, s ňou Scott nikdy nehovoril, tak ako vedela, čo Scott povie: vehementne vyhlási, že to prebrali. Ona si bola istá, že to s ňou naozaj predebatoval – v hlave. Niekedy jednoducho zabúdala diskusie previesť do slov. V zabúdaní sa dávno vycvičil.

Ďalším príkladom tejto pravdy mohol byť jeho obed s Hughom Albernessom. Možno o ňom aj chcel Lisey povedať, a možno keby ste sa ho boli spýtali o pol roka alebo o rok, odvetil by vám, že jej o tom povedal: *Obed s Albernessom? Jasné, hneď v ten večer som jej to všetko vytáľal. A v skutočnosti v ten večer len prešiel do svojej pracovne, hodil si do prehrávača nové Dylanovo cédečko a pustil sa do práce na novej poviedke.*

Alebo to možno tentoraz bolo inak – Scott nezabudol (tak ako raz zabudol na ich rande, ako jej zabudol porozprávať o svojom mimoriadne skutenom detstve), ale schoval jej stopy, aby ich našla po smrti, ktorú už vtedy predpokladal, vtedy, keď pripravoval to, čo by sám bol nazval *stupne híha*.

Tak či onak, Lisey vždy predtým rýchlo prišla na to, o čom je reč, a väčšinu odmítk pri telefonáte vyplnila hmkaním *Aha* a *Ach* a *Vieš, na to som fakt zabudla*, všetko na správnom mieste.

Keď si Amanda na jar roku 2001 skúsila vyrezať pupok a potom upadla na týždeň do stavu totálneho slizu, ktorý jej cvokárka volala polokatatóniou, rodina uvažovala, či by ju nebolo dobre poslať do Greenlawnu (alebo nejakej inej ustanovizne na hlavy). Hovorili o tom na dlhej, emóciami nabitej a občas rozhašterenej rodinnej večeri, na ktorej bol Scott zväčša nezvyčajne ticho a iba sa vrtal v

jedle. Keď začala diskusia odumierať, vzal nejaké letáky a brožúry a rozdal im ich.

„Ty o tom hovoríš ako o nejakej prázdninovej plavbe,“ povedala Cantata – dosť pohrdavo, zdalo sa Lisey.

Scott len pokrčil plecami. Lisey si pamätala, ako šla za autom s drevom popri smerovacej tabuli s dierami po guľkách a s nápisom OKRES CASTLE VÁS VÍTA. „Jasné, Manda je preč,“ povedal jej otec. „Možno by jej mal niekto ukázať cestu domov, kým sa dievča ešte vôbec chce vrátiť.“

Cantin manžel si vtedy odfrkol. Skutočnosť, že Scott na svojich knihách zarábal milióny, Richardovi nebránila považovať ho za naivného rojka, a vždy keď Rich vyjadril svoj názor, Canty Lawlorová ho spoľahlivo napadla. Lisey nikdy nezišlo na um, aby im povedala, že Scott presne vedel, o čom hovorí, ale teraz, keď sa k tomu v duchu vrátila, zišlo jej na um, že v ten deň ani ona veľa nejedia.

Tak či onak, Scott priniesol domov zopár greenlawnských brožúr a letákov. Lisey si spomenula, ako ich našla rozložené na kuchynskej linke. Na jednom bola fotka veľkej budovy, ktorá vyzerala trochu ako Tára z románu *Odviata vetrom* a niesla názov *Duševná choroba, vaša rodina a vy*. Lenže viac debát o Greenlawne si nepamätala – a napokon, prečo by si mala? Keď sa Amanda začne uzdravovať, rýchlo sa jej zlepší stav. A Scott jej určite nikdy nespomínal svoj obed s doktorom Albernessom v októbri roku 2001 – celé mesiace pred tým, čo sa Amanda vrátila k stavu, ktorý sa u nej počítal za normálny.

Podľa slov doktora Albernessa (toto Lisey pochopila už v telefóne, bola to odpoveď na jej vďačné *Aha* a *Ach* a *Už, som zabudla*) mu Scott pri ich obede povedal, že je presvedčený, že Amandu Debusherovú čaká vážnejší úlet od reality, možno aj nezvratný, a keď sa prešiel po inštitúcii a prečítal si brožúry, nadobudol presvedčenie, že Greenlawn by bol, ak by k tomu došlo, tým pravým miestom pre ňu. To, že Scott vymámil z doktora Albernessa sľub zaručeného miesta pre svoju švagrinú, keď a ak ten moment vôbec nastane, a to iba výmenou za obed a päť podpísaných kníh, už Lisey vôbec neprekvapilo. Nie po rokoch, ktoré strávila pozorovaním očarenia, aké Scott u niektorých ľudí vyvolával.

Vystrela ruku k autorádiu, chcela si pustiť nejaké pekné country a pekne nahlas (to bol ďalší zlovyk, ktorý pochytila od Scotta za

posledných pár rokov jeho života, zlovyk, ktorého sa zatiaľ nechcela zbaviť). Potom pozrela na Darlu a uvidela, že Darla zaspala s hlavou opretou o bočné okno auta. To naozaj nebol pravý čas na Shootera Jenningsa alebo Biga s Richom. Lisey spustila ruku z rádia.

8

Doktor Alberness túžil zdĺhavo spomínať na obed s veľkým Scottom Landonom a Lisey mu to bola ochotná dovoliť, aj napriek Darlinmu mávaniu rukami, ktoré zväčša znamenalo *Nemôžeš ho trochu posúriť?*

Lisey ho posúriť pravdepodobne mohla, ale pomyslela si, že by to ich veci neposlúžilo. Okrem toho bola zvedavá. A ešte väčšmi zažiadaná. Za čím? Za správami o Scottovi. V istom zmysle mala pri počúvaní slov doktora Albernessa rovnaký pocit, ako keď oprašovala tie staré spomienky ukryté v knihohadovi v pracovni. Netušila, či celá Albernessova zbierka predstavuje jeden zo Scottových „stupňov híha“ – skôr očakávala, že nie –, ale vedela, že v nej vyvolávajú suchú, no veľmi presvedčivú bolesť. To je vari všetko, čo zostane po dvoch rokoch zo žiaľu? Ten tvrdý, popol pripomínajúci smútok?

Scott najskôr Albernessovi telefonoval. Keby bol od začiatku vedel, že doktor je oobrovitánsky fanúšik... alebo to bola len náhoda? Lisey neverila, že to bola náhoda, hoci toto už bolo predsa len trochu, ako sa to povie, priveľa na náhodu, ale ak to Scott vedel, ako sa to dozvedel? Nezišlo jej na um nič iné, iba že sa vlámal doktorovi do záplavy spomienok, a to bolo v poriadku. Tak či onak to bolo vlastne jedno.

Tak či onak, Alberness sa jeho telefonátu potešil (od radosti sa takmer *prekotil*, ako sa hovorilo) a bol viac ako ochotný odpovedať na otázky o jeho švagrinej, ba prijal i pozvanie na obed. Bolo by to v poriadku, opýtal sa Dr. Alberness, keby si priniesol zopár svojich obľúbených landonoviek na podpis? Čoby len v poriadku, odvetil Scott, bude mi ct'ou.

Alberness teda priniesol svoje obľúbené landonovky a Scott priniesol Amandine lekárske záznamy. Čo teraz priviedlo Lisey, ani nie míľu od Amandinho capecodského domčeka, na ďalšiu otázku: Ako sa k nim Scott dostal? Presvedčil Amandu, aby mu ich

dala? Presvedčil Jane Whitlowovú, cvokárku s korálikmi? Alebo obidve? Lisey vedela, že je to možné.

Scottove presvedčovacie schopnosti neboli univerzálne – príkladom bol Dashmiel, ten južanský posero –, ale podľahlo im mnoho ľudí. Amanda ich rozhodne pocítila, hoci Lisey bola presvedčená, že jej sestra Scottovi nikdy celkom nedôverovala (Manda, napokon, čítala všetky jeho knihy, ešte aj *Prázdnych diablov...* a po nich, ako sama povedala, spávala celý týždeň so zažatým svetlom.) A čo sa týkalo Jane Whitlowovej, Lisey nemala ani potuchy.

Otázka, ako sa dostal Scott k záznamom, bude možno ďalším bodom, v ktorom Liseina zvedavosť nikdy nenájde odpoveď. Možno sa bude musieť uspokojiť s vedomím, že ich nejako dostal a že doktor Alberness ich ochotne preštudoval a súhlasil so Scottovým názorom: Amandu Debusherovú zrejme čakajú ďalšie problémy.

A v istom momente (zrejme ešte dlho pred dezertom) Alberness svojmu obľúbenému spisovateľovi prisľúbil, že ak k obávanému zvratu dôjde, nájde pre slečnu Debusherovú v Greenlawne miesto.

„To bolo od vás veľmi láskavé,“ povedala mu Lisey srdečne a teraz – keď už druhý raz od rána zahýbala na Amandinu prístupovú cestu – jej zišlo na um, kedy sa doktor opýtal Scotta, odkiaľ berie nápady. Skoro, alebo neskoro? Pri predjedle, alebo pri káve?

„Prebuď sa, Darlička,“ povedala a vypla motor. „Sme tu.“

Darla sa posadila, pozrela na Amandin dom a povedala: „No doriti.“

Lisey sa rozosmiala. Nemohla si pomôcť.

9

Baliť veci pre Mandu bolo pre obidve veľmi smutnou prácou. Jej batožinu objavili v úložnom priestore na treťom poschodí, ktorý jej slúžil ako podkrovie. Vlastne to boli len dva kufre Samsonite, otlčené a ešte stále s nálepkami aeroliniiek MIA z cesty na Floridu, kam letela za Jodothou... kedy? Pred siedmimi rokmi?

Nie, pomyslela si Lisey. Pred desiatimi. Smutne na kufre podela a vytiahla ten väčší.

„Možno by sme mali vziať oba,“ pochybovačne navrhla Darla a utrela si tvár. „Hu! Ale je tu horúco!“

„Radšej len ten veľký,“ povedala Lisey. Takmer dodala, že podľa nej sa Amanda určite nechystá tento rok na Bál katatonikov, ale zahryzla si do jazyka. Stačil pohľad na Darlinu utáhanú spotenú tvár, a bolo jej jasné, že na duchaplnosti nie je vhodný čas. „Napraceme tam toho dosť aspoň na týždeň. Nejde ďaleko. Vieš, čo povedal doktor, nie?“

Darla prikývla a znovu si utrela tvár. „Bude väčšinou vo svojej izbe, aspoň spočiatku.“

Za normálnych okolností by boli z Greenlawnu vyslali lekára, ktorý by Amandu na mieste prezrel, ale vďaka Scottovi sa Alberness vrhol rovno na vec. Keď sa uistil, že doktorka Whitlowová je preč a Amanda nemôže alebo nechce chodiť (a je inkontinentná), povedal Lisey, že po ňu pošle sanitku – neoznačenú, zdôraznil. Ľudom bude pripadať ako normálna dodávka. Lisey a Darla šli za sanitkou do Greenlawnu v Liseinom bavoráku a obidve boli strašne vďačné – Darla doktorovi Albernessovi, Lisey Scottovi. Ale čakanie, kým doktor Alberness ukončil prehliadku pacientky, im pripadalo omnoho dlhšie ako štyridsať minút, a jeho konečný verdikt ich vôbec nepovzbudil. Teraz sa Lisey chcela sústrediť len na to, čo práve spomenula Darla: Amandu budú prvý týždeň takmer stále pozorovať, bude vo svojej izbe alebo na terase pred ňou, ak ju vôbec presvedčia, aby sa vybrala až tam. Môže dokonca navštíviť aj spoločenskú miestnosť na konci chodby, ak by sa jej stav náhodou nejako náhle a drasticky zlepšil. „To však neočakávam,“ povedal im na rovinu doktor Alberness. „Stáva sa to, ale zriedka. Ja zásadne vravím pravdu, dámy, a pravda je, že slečna Debusherová k nám asi ide nadlho.“

„Okrem toho,“ pripomenula Lisey a pozrela na väčší kufor, „chcem jej kúpiť novú batožinu. Táto je obitá až strach.“

„Nechaj to na mňa,“ povedala Darla. Hlas mala odrazu zachrípnutý a roztrasený. „Robíš toho strašne veľa, Lisey. Moja zlatá malá Lisey.“ Vzala Lisey za ruku, zdvihla si ju k perám a vtisla na ňu bozk.

Lisey to prekvapilo – až šokovalo. S Darlou dávno zakopali vojnové sekery, ale takýto prejav náklonnosti aj tak nebol pre staršiu sestru vôbec typický.

„Naozaj chceš, Darl?“

Darla vehementne prikývla, chcela čosi povedať, no potom si zase len počúchala tvár.

„Je ti niečo?“

Darla chcela pokrútiť hlavou, že nič, potom prikývla. „Nová batožina!“ zvolala. „To je absurdné! Myslíš, že bude ešte niekedy potrebovať novú batožinu? Ved' si ho počula – nereagovala na test lusknutím, na test tlieskaním, ani na špendlík! Viem, ako sestry vravia takým, ako je ona, volajú ich *polená*, a mne je fuk, čo doktor pohovorí o terapii a zázračných liekoch, ak sa niekedy Manda preberie, tak to bude zázrak z neba!“

Ako sa hovorí, pomyslela si Lisey a usmiala sa... ale iba v duchu, kde tým nemohla nič pokaziť. Doviedla svoju uťahanú a trochu uplakanú sestru po krátkych a strmých schodíkoch z povaly na horné poschodie, kde už nebolo tak otrasne horúco. Potom, namiesto rečí o nádeji, ktorá umiera posledná, alebo že v boli musí byť človek v dobrej vôli, alebo že najväčšia tma býva pred úsvitom, alebo o hocičom inom, čo práve vypadlo krave z pysku, ju len objala. Lebo objatie je niekedy najlepšie. Aj toto naučila muža, ktorého priezvisko prijala za svoje – že občas je lepšie mlčať, občas je najlepšie zavrieť hubu a len objímať, objímať a objímať.

10

Lisey sa Darly znovu spýtala, či nemá ísť do Greenlawnu s ňou, ale Darla pokrútila hlavou. Povedala, že má na kazetách jeden starý román od Michaela Noonana, a aspoň si ho konečne vypočuje. Vtedy už mala umytú tvár, umyla si ju v Amandinej kúpeľni, kde si zároveň opravila mejkap a zopla vlasy. Vyzerala dobre a Lisey, pokiaľ mohla veriť svojim skúsenostiam, vedela, že ak žena dobre vyzerá, dobre sa aj cíti. Tak len Darle stisla ruku, povedala jej, aby šla opatrne, a dívala sa za ňou, až kým nezmizla z dohľadu. Potom pomaly obišla Amandin domček, najskôr zvnútra a potom aj zvonku, skontrolovala, či je všetko pozamykané: okná, dvere, vchod do pivnice, garáž. Dve garážové okná nechala na centimeter pootvorené, aby tam do rána nevzniklo sparno. To ju zase naučil Scott a on sa to naučil od otca, obávaného Sparkyho Landona... spolu s čítaním (v ranom veku dvoch rokov), počítaním na malej čiernej tabuli, ktorú mali pri sporáku v

kuchyni, skákaním z lavice v hale s bojovým pokrikom Geronimo!... a, samozrejme, aj so všetkým o krvavých híha.

„Stupne híha – asi ako zastavenia krížovej cesty.“

Vysloví to a potom sa zasmije. Je to nervózny smiech, akoby sa celý čas pri ňom obzeral ponad plece. Smiech dieťaťa nad oplzlým vtípom.

„Hej, presne tak,“ zamrmlala Lisey a napriek popoludňajšej horúčave sa striasla. Znepokojovalo ju, ako tie staré spomienky stále vybublávali na hladinu v prítomnom čase. Akoby minulosť neumrela, akoby sa všetko na niektorom z poschodí vysokánskej veže času stále odohrávalo.

Tak by sa rozmýšľať nemalo, tak si privolal akurát zase ten humus.

„O tom nepochybujem,“ povedala Lisey a sama sa nervózne zasmiala. Vybrala sa k autu a držala Amandin zväzok kľúčov – prekvapivo ťažký, ťažší ako ten jej, hoci Lisey mala omnoho väčší dom – zavesený na ukazováku pravej ruky. Mala pocit, že v tom humuse už teraz trčí. Amandino pristátie v blázinci bol iba začiatok. Okrem toho tu bol „Zack McCool“ a ten odporný Inkunk, profesor Woodbody. Udalosti toho dňa jej oboch vytisli z hlavy, ale to neznamenal, že prestali existovať. Teraz bola príliš utáhaná a znechutená, aby začala ešte uvažovať aj o Woodbodym, príliš utáhaná a znechutená, aby ho stopovala až do jeho brloha... ale pomyslela si, že by to aj tak mala spraviť, už preto, že kamoš z telefónu, pán „Zack“, by podľa hlasu mohol byť naozaj nebezpečný.

Nastúpila do auta, strčila kľúče veľkej ségry Mandy-pandy do priehradky a zacúvala po prístupovej ceste von. V tej chvíli vrhlo klesajúce slnko svoje lúče a tie sa v jasnej sieti pásikov odrazili od čohosi, čo bolo za ňou, a dopadli na strechu. Lisey sa vydesila, dupla na brzdu a obzrela sa – a uvidela striebornú lopatku. **ZALOŽENIE SHIPMANOVEJ KNIŽNICE.** Lisey siahla za seba, dotkla sa drevenej rukoväte a počkala, kým sa trochu upokojí. Pozrela ponad asfalt doprava aj doľava, nič nešlo, a tak zabočila domov. Pani Jonesová sedela vpredu na verande a zakývala jej. Lisey odkývala. Potom znovu siahla medzi predné sedadlá bavoráka a chytila lopatku za rukoväť.

Ak budem k sebe úprimná, pomyslela si na začiatku krátkej cesty domov, musím priznať, že ma viac strašia tie vracajúce sa spomienky – to, ako sa znovu dejú, ako sa dejú práve teraz –, než to, čo sa možno stalo a možno nestalo v Amandinej posteli tesne pred úsvitom. Nad tým mohla totiž mávnuť rukou (no... nie celkom) ako nad polobdelým snom úzkostlivej mysle. Ale na Gerda Allena Colea nemyslela už strašne dávno, a keby ju boli nedávno požiadali, aby si spomenula na meno a džob Scottovhov otca, bola by len úprimne odvetila, že veru nevie.

„U. S. Gypsum,“ povedala teraz nahlas. „Ale Sparky to volal U. S. Gypsum.“ A potom, ticho a zúriivo, takmer s vrčaním, doložila: „Už aj prestaň. To stačí. Prestaň.“

Ale mohla prestať? To bola otázka. A bola to dôležitá otázka, lebo jej nebohý manžel nebol jediný, ktorý si naškrečkoval značné množstvo bolestných a desivých spomienok. Ona zavesila medzi **LISEY TERAZ a LISEY! ZAČIATKY!** akúsi mentálnu oponu a vždy si myslela, že je dosť pevná, lenže dnes večer si tým nebola celkom istá. Rozhodne v nej boli diery, a ak človek pozrel rovno cez ne, riskoval, že v purpurovom opare za oponou zazrie veci, ktoré by azda nechcel vidieť. Radšej by sa teda nemal dívať, tak ako by sa nemal dívať do zrkadla po zotmení, ak v miestnosti neboli zažaté všetky svetlá, alebo by nemal jesť

(nočnú potravu)

teda pomaranč či misku jahôd po západe slnka. Niektoré spomienky neškodili, iné boli nebezpečné. Lepšie bolo žiť v prítomnosti. Lebo ak človek siahol na nesprávnu spomienku, tak by mohol...

„Čo také?“ opýtala sa Lisey sama seba zlostným, roztraseným hlasom, a hneď si aj odpovedala: „Nechcem to vedieť.“

Zo zapadajúceho slnka sa vynoril oproti idúci PT Cruiser a chlapík za volantom jej kývol. Lisey mu tiež kývla, hoci si nevedela spomenúť na nikoho zo známych, kto by mal PT Cruiser. Ale bolo to fuk, v tomto zapadákovom človek každému odkýval, bola to bežná zdvorilosť. Myslela tak či onak na iné. Skutočnosť bola taká, že si nemohla dovoliť odvrhnúť všetky spomienky len preto, že medzi nimi boli aj isté veci

(Scott v hojdacom kresle, samé oči, kým vonku zavýja vietor, ten až z Yellowknife)

na ktoré sa zrejme nebola schopná pozrieť. A neboli všetky ani ponorené v purpure, niektoré boli zasunuté napríklad v jej vlastnom knihohadovi, ktorého mala v hlave, takže sa k nim dalo až príliš ľahko dostať.

Napríklad tá záležitosť s híha. Scott jej predsa raz vysvetlil všetko, čo s nimi súviselo, nie?

„Áno,“ povedala a sklopila si tienidlo proti zapadajúcemu slnku. „V New Hampshire. Mesiac pred svadbou. Ale nepamätám si presne kde.“

Volá sa to tam The Antlers.

Aha, jasné, no dobre, a čo je na tom? The Antlers. A Scott ten výlet nazval predčasnou svadobnou cestou, alebo tak nejako...

Preventívnu svadobnou cestou. Volá to preventívna svadobná cesta. Vraví „Pod', lásočka, zbaľ sa, opáš sa.“

„A keď sa lásočka spýtala, kam ideme...“ zamrmlala teraz.

– a keď sa Lisey spýta, kam idú, odpovie: „Zistíme to, keď tam budeme. „A tak sa aj stane. Vtedy je už obloha biela a v rádiu vravia, že bude snežiť, hoci to znie neuveriteľne, lebo na stromoch sú stále listy a len teraz začínajú hnednúť...“

Šli tam na oslavu predaja brožovaných *Prázdných diablov*, tej strašnej, strašidelnej knihy, ktorá prvý raz vyslala Scotta Landona na zoznam bestsellerov a na ktorej zbohatli. Ukázalo sa, že sú aj jedinými hosťami. A naozaj prišla čudesa jesenná metelica. V sobotu si nasadili mačky a prešli sa po chodníku do lesa a sadli si pod

(mňamkový strom)

strom, neobyčajný strom, a on si zapálil a povedal, že jej niečo musí povedať, niečo ťažké, a že ak by sa potom rozhodla, že sa zaňho nevydá, tak by mu to bolo ľúto... dopekla, kuvafixka, bolo by mu to príšerne ľúto, ale...

Lisey prudko zabočila na krajnicu cesty číslo 17 a zabrzdila, až sa za ňou zdvihol oblak prachu. Ešte sa nezošerilo, ale svetlo sa menilo, prechádzalo do toho hodvábneho extravagantného svetla snov, aké je výhradným vlastníctvom júnových novoanglických večerov, do letného šera, aké si dospeli narodení na sever od Massachusetts najjasnejšie pamätajú z detstva.

Nechcem sa vracat' do hostinca The Antlers a k tomu víkend. Ani k snehu, ktorý sa nám zdal čarovný, ani pod mňamkový strom, kde sme jedli sendviče a pili víno, ani do postele, v ktorej sme v tu noc ležali, ani k príbehom, ktoré rozprával – o laviciach a híha a

šialených otcoch. Tak strašne sa bojím, že na čo siahnem, to ma zavedie k veciam, ktoré sa neodvážim uvidieť. Prosím, už dost.

Lisey si zrazu uvedomila, že to hovorí, nielen myslí, hovorí to ticho, stále dokola: „Už dost. Už dost. Už dost.“

Ale teraz stopovala híha a možno bolo na kadejaké *už dost* neskoro. Podľa toho, čo s ňou bolo dnes ráno v posteli, mala za sebou už prvé tri stupne. Ešte zopár takých stupňov, a príde odmena. Niekedy sladká tyčinka! Niekedy nápoj, kola alebo RC! A zakaždým karta s nápisom **HÍHA! Koniec!**

Nechal som ti híha, povedala tá vec v Amandinej nočnej košeli... a keď teraz slnko klesalo za obzor, zase jej bolo ťažko uveriť, že tá vec bola Amanda. Iba Amanda.

Bude aj krvavé híha.

„Ale najskôr dobré híha,“ zamrmlala Lisey. „Ešte zopár stupňov a dostanem odmenu. Nápoj. Dala by som si dvojité whisky.“ Zasmiala sa, dosť pojašene. „Ale čo ak tie stupne zachádzajú až za purpur, čo potom, ako to tam, dopekla, môže byť dobré? Ja za purpur rozhodne nechcem ísť.“

A boli stupňom híha aj jej spomienky? Ak áno, tak za posledných dvadsaťštyri hodín narátala tri veľmi živé: ako odpálila šialenca, ako kľáčala pri Scottovi na žeravom asfalte a ako ho videla vychádzať z tmy s krvavou rukou sťa obetným darom... ktorým mala aj byť.

Je to híha, Lisey! A nie hocijaké, ale krvavé!

Keď ležal na zemi, povedal jej, že jeho dlháň – tá vec s nekonečným tarkavým bokom – je už veľmi blízko. *Nevidím ho, ale počujem, ako chrúme*, povedal.

„*Na toto už nechcem myslieť!*“ začula vlastný hlas, takmer výkrik, ale ten hlas akoby prichádzal zo strašnej diaľky, cez otrasne široký záliv, a skutočný svet jej odrazu pripadal tenučký ako ľad. Alebo ako zrkadlo, do ktorého sa človek neodváža pozeráť dlhšie.

Vedel by som ho takto privolať. A on by prišiel.

Za volantom svojho bavoráka si Lisey spomenula, ako jej manžel prosíkal o ľad a ako sa ten ľad objavil – bol to vlastne zázrak – a položila si dlane na tvár. Rýchle nápady, to bola Scottova, nie Liseina špecialita, ale keď sa jej doktor Alberness opýtal na tú sestričku v Nashville, Lisey robila, čo mohla, aby si vymyslela čosi také, že Scott len zadržal dych a vytreštil oči – inými slovami, zahral mŕtveho – a Alberness sa rehotal, akoby

nikdy nič smiešnejšie nepočul. Niežeby bola Lisey v tej chvíli závidela jeho podriadeným, ale aspoň sa tak dostala z Greenlawnu a napokon až sem, na krajinu vidieckej cesty, kde okolo nej staré spomienky brechali ako lačné psy a chniapali po jej purpurovej opone... jej hnusnej, vzácnej purpurovej opone.

„Páni, som ja ale mimo,“ povedala a spustila si ruky do lona. Podarilo sa jej ticho zasmiať. „Som fakt mimo, totálne skuvene mimo, stratená v temnom lese, *kuvafixka*.“

Nie, kdeže, najtemnejší a najhlbší les ťa ešte len čaká – tam, kde sú stromy husté a sladko voňajú a minulosť sa stále deje. Vždy sa deje. Pamätáš si, ako si ho v ten deň nasledovala? Ako si ho nasledovala cez ten čudesný októbrový sneh a do lesa?

Ale pravdaže. On prešliapaval v snehu chodník a ona šla za ním, pokúšala sa svoje mačky vkladať do stôp svojho nepochopiteľného muža. A toto bolo dosť podobné, nie? Ibaže teraz, ak to teda mienila zase urobiť, potrebovala najskôr niečo iné. Ešte ďalší kúsok minulosti.

Lisey naštartovala, pozrela do spätného zrkadla, či sa niečo neblíži, potom sa obrátila a šla späť tou istou cestou, ktorou prišla, švihom ako už dávno nie.

12

Nareh Patel, majiteľ Patelovho obchodu, bol osobne za pultom, keď k nemu vošla Lisey o piatej toho dlhého, predĺženého štvrtka. Sedel za pokladňou v rozkladacom záhradnom kresielku, jedol karí a sledoval na kanáli Country Music Television Shaniu Twainovú. Odložil karí nabok a kvôli Lisey dokonca aj vstal. Na tričku mal nápis **JAZERO DARK SCORE**.

„Dajte mi jedny Salem Lights, prosím,“ povedala Lisey. „Vlastne, radšej dvoje.“

Pán Patel predával – najskôr ako zamestnanec v newjerseyskej samoobsluže svojho otca, potom ako majiteľ svojho vlastného obchodu – už skoro štyridsať rokov, a vedel veľmi dobre, že sa neoplatí komentovať abstinentov, ktorí si odrazu začnú kupovať chl'ast, alebo nefajčiarov, ktorí sa odrazu vrhnú na cigarety. Len našiel drogu tejto paničky v plnom regáli, položil ju na pult a poznamenal, že je veru pekný deň. Tváril sa, že nevidí šok pani Landonovej, keď si všimla cenu svojej drogy. To len dokazovalo,

akú dlhú pauzu má za sebou. Ale táto tu si drogu aspoň mohla dovoliť. Pán Patel mal aj zákazníkov, ktorí odtrhali od úst deťom, len aby si mohli dopriať podobné svinstvo.

„Ďakujem,“ povedala.

„Veľmi rado sa stalo a prídte znovu,“ usmial sa pán Patel a znovu sa usadil k telke, kde práve Darryl Worley spieval *Awful, Beautiful Life*. Tá pieseň patrila k jeho obľúbeným.

13

Lisey zaparkovala za obchodom, aby neblokovala žiadnu pumpu – stálo ich tu štrnásť na siedmich čistučkých ostrovčekoch –, a keď teraz zase sedela za volantom, naštartovala motor, aby mohla stiahnuť okienko. Rádio XM pod palubnou doskou (páni, Scott by bol z tých hudobných staníc hotový) naskočilo presne v tej chvíli, len potichu. Naladené ho mala na päťke, päťdesiate roky, a Lisey ani veľmi neprekvapilo, keď začula *Sh-Boom*. Ale neboli to The Chords, toto bola coververzia, od kvarteta, ktoré Scott tvrdohlavo volal Štyria beloškovia. Ale len keď nebol opitý. Keď bol, volal ich Štyria depilovaní vaniláci.

Z jedného čerstvo kúpeného balíčka odtrhla vršok a zastrčila si salemku medzi pery po prvý raz za... kedy sa to naposledy prehrešila? Pred piatimi rokmi? Alebo siedmimi? Keď vyskočil rozžeravený zapaľovač bavoráka, priložila ho ku končeku cigarety a opatrne si potiahla mentolom ochutený dym. Okamžite ho aj vykašlala a oči sa jej zaliali slzami. Skúsila ešte raz. Tento šluk bol o niečo lepší, ale zase sa jej zakrútila hlava. Tretí šluk. Tentoraz bez kašľa, akurát mala pocit, že už-už omdlie. Keby tak padla na volant, klaksón by sa dal do revu a pán Patel by vybehol, čo sa robí. Možno by prišiel včas, skôr než by sa ona, hlúpa, stihla upáliť – volala sa taká smrť imolácia, alebo defenestrácia? Scott by to vedel, tak ako vedel, kto nahral čiernu verziu *Sh-Boom* – The Chords – a kto bol majiteľom biliardového klubu vo filme *Posledné predstavenie* – Lev Sam.

Ale Scott, The Chords aj Lev Sam boli preč.

Zadusila cigaretu v dosiaľ nepoškvrnenom popolníku. Už si nespomínala na meno toho nashvillského motela, kam šla potom, čo konečne odišla z nemocnice („Hej, vrátila si sa, tak ako sa opilec vracia k vínu a pes k tomu, čo vygrcal,“ zatiahol Scott,

ktorého si nosila v hlave), vedela len to, že recepčná jej dala jednu z tých horších izieb vzadu, odkiaľ sa mohla dívať iba na vysoký latkový plot. Vtedy jej pripadalo, že za tým plotom sa schoval každý pes z Nashvillu a všetky len brešú, brešú a brešú. V porovnaní s tými psiskami vyzeral ešte dávnejší Pluto ako úbohý začiatovník. Ležala vtedy na polovici manželskej postele a vedela, že nezaspí, že zakaždým, keď sa ocitne na pokraji spánku, uvidí, ako Blondáčik nakláňa hlavu tej svojej chudorľavej pištoľky k Scottovmu srdcu, začuje, ako Blondáčik hovorí *Musím to bim-bam umlčať, už pre frézie*, a s myknutím sa preberie. Ale napokon predsa len zaspala, podarilo sa jej vyspať sa aspoň toľko, aby sa nejako pretackala cez ďalší deň – tri hodiny, možno aj štyri – a ako sa jej to podarilo? Pomocou striebornej lopatky, veru tak. Položila si ju na dlážku k posteli, kam dosiahla a mohla sa jej dotknúť, kedykoľvek jej zišlo na um, že to nestihla, že bola príliš pomalá. Alebo že Scottov stav sa v noci prudko zhorší. Aj toto patrilo k veciam, na ktoré za tie roky, čo nasledovali potom, nepomyslela. Lisey siahla dozadu a aj teraz sa dotkla tej lopatky. Zapálila si voľnou rukou ďalšiu salemku a donútila sa spomenúť si aj na to, ako za ním na druhý deň ráno zase šla, ako vyšla peši na tretie poschodie, na jednotku intenzívnej starostlivosti, šla v otrasnej horúčave peši, lebo pred jedinými dvoma výťahmi pre pacientov, ktoré v tom krídle nemocnice mali, bol nápis **MIMO PREVÁDZKY**. A spomenula si aj, čo sa stalo, keď sa blížila k jeho izbe. Bolo to fakt hlúpe, jedna z tých naozaj

14

Je to jedna z tých hlúpostí, pri ktorých niekoho na smrť vydesíte, hoci to tak vôbec nechcete. Lisey kráča po chodbe, prichádza od schodiska na konci nemocničného krídla a sestra vychádza z izby číslo 319, v rukách má podnos, obzerá sa ponad plece do izby a mračí sa. Lisey ju pozdraví, aby sestra (ktorá určite nemá ani o deň viac ako dvadsaťtri a vyzerá ešte mladšie) vedela, že je tam. Je to tichý pozdrav, také nenápadné *Zdravím* typické pre malú Lisey, ale sestra pri ňom krátko vysoko zajačí a pustí podnos. Tanier aj kávová šálka to prežijú – sú to staré a na všetko zvyknuté kusy z nemocničnej jedálne –, ale pohár na džús sa rozbije, rozprskne sa po linoleu a na sestrine dovtedy belostné topánky.

Sestra na Lisey pozrie vytreštenými očami jeleňa zmeraveného v reflektoroch auta, chvíľu to vyzerá, že vezme nohy na plecia, ale potom sa pozbiera a povie celkom konvenčné: „Jaj, prepáčte, vystrašili ste ma.“ Kvoke si, lemm uniformy sa jej vyhrnie na kolenách oblečených v upravených sestričkovských bielych pančuchách, a vráti tanier so šálkou na podnos. A potom, s eleganciou, v ktorej vidieť rýchlosť aj opatrnosť, začne zbierať črepy. Lisey si kvoke tiež a pomáha jej.

„Ale nie, pani, to naozaj nemusíte,“ vraví sestra. Hovorí s výrazným južanským prízvukom. „To bola len a len moja chyba. Nedívala som sa pred seba.“

„To nič,“ vraví Lisey. Podarí sa jej predstihnúť mladú sestru a predchytiť jej zopár črepov. Položí ich na podnos. Potom začne obrúskom utierať rozliaty džús. „To je podnos môjho muža, vyčítala by som si, keby som vám nepomohla.“

Sestra na ňu čudne pozrie – akože *Vy ste JEHO žena?*– na ten pohľad si Lisey už viac-menej zvykla, ale tento tu je predsa len trochu iný. Potom znovu zabodne zrak do linolea a začne zháňať čriepky, ktoré im predtým azda unikli.

„Ale zjedol niečo, nie?“ opýta sa s úsmevom Lisey.

„Áno, pani. Darí sa mu veľmi dobre, teda na to, čo má za sebou. Pol šálky kávy – viac mu teraz ani nedovolia –, praženica z jedného vajca, trochu jablčnej šťavy a mištička želé. Ale džús nedopil. Ako vidíte.“ Vstane aj s podnosom. „Donesiem zo sesterskej ešte uterák na ruky a zvyšok poutieram.“

Potom mladá sestra zaváha a nervózne sa zasmee.

„Váš manžel je tak trošku kúzelník, však?“

Lisey si bez dôvodu pomyslí: *OVKESATOZV*. Ale navonok sa iba usmeje a povie: „No, má svoje triky, pravdaže. Či je chorý, či je zdravý. A ktorým z nich poctil vás?“ Kdesi v hĺbke si spomína na tú noc prvého híha, keď v spánku prešla do kúpeľne svojho bytu v Cleaves Mills a cestou už hovorila *Scott, chytro?* Hovorila to, lebo tam musel byť, lebo v posteli s ňou určite nebol.

„Prišla som sa pozrieť, ako mu je,“ povie sestra, „a bola by som prisahala, že posteľ je prázdna. No, bola tam tyč s infúziou a viseli na nej vrecúška, jasné, ale... Myslela som, že si vytiahol ihlu a šiel na toaletu. Keď sú pacienti pod liekmi, stvárajú všelijaké čudáctva.“

Lisey prikyvuje a dúfa, že má na tvári mierny úsmev plný očakávania. Ten, ktorý hovorí *Jasně, ten príbeh som už počula, ale ešte ma neomrzela.*

„Takže som šla na toaletu, lenže aj tá bola prázdna. A potom, keď som sa obrátila...“

„Tak bol tam,“ dokončí za ňu Lisey. Hovorí ticho, ešte stále s tým miernym úsmevom. „Čáry-máry, fuk!“ *A híha, koniec!* Pomyslí si.

„Áno. Ako viete?“

„Nuž,“ ešte stále s úsmevom vraví Lisey, „Scott vie splynúť s okolím.“

Malo by to znieť mimoriadne hlúpo – ako neškolená lož človeka bez štipky predstavivosti –, ale neznie. Lebo to vôbec nie je lož. Napokon, aj jej sa v supermarketoch a obchodných domoch vždy stráca (na miestach, kde ho z akéhosi dôvodu takmer nikdy nikto nespozná) a raz ho takmer polhodinu hľadala v knižnici Mainskej univerzity, kým ho našla v Študovni periodík, ktorú predtým dvakrát skontrolovala. Keď ho karhala, že ju nechal čakať a že ho musela hľadať na mieste, kde naňho nemohla ani len hlasnejšie zavolať, Scott pokrčil plecami a zaprotestoval, že bol celý čas pri periodikách, hrabal sa v nových číslach časopisov s poéziou. A najčudnejšie na tom bolo, že si ani len nemyslela, že si trochu vymýšľa, a už vôbec nie, že klame. Ona ho len nejako... prehliadla.

Sestra sa usmeje a povie jej: „Presne to mi povedal aj Scott.“ Očervenie. „Povedal nám, aby sme ho volali Scott. Vlastne si to vymohol. Dúfam, že vám to neprekáža, pani Landonová.“ Z úst tejto mladej južanskej sestry to znie ako *páni*, no jej prízvuk nedriape Lisey uši ako Dashmielov.

„Vôbec nie. Hovorí to všetkým dievčatám, najmä pekným.“

Sestra sa usmeje a ešte väčšmi očervenie. „Vravel, že videl, ako som prešla popri ňom a dívala sa rovno naňho. A povedal aj čosi ako ‚Vždy som patril k belším belocho, ale po takej strate krvi budem asi v prvej desiatke najbelších.‘“

Lisey sa zdvorilo zasmieje a žalúdok sa jej nadvihne.

„A> samozrejme, keďže posteľ je biela a on má na sebe bielu košeľu...“ Mladá sestra už spomaľuje. Chcela by tomu veriť a Lisey nepochybuje, že keď sa s ňou Scott rozprával a hľadel na ňu svetloorieškovými očami, tak tomu verila, ale teraz začína cítiť absurditu, ktorá sa tají pod jej slovami.

Lisey jej priskočí na pomoc. „Okrem toho má vo zvyku občas celkom znehybnieť,“ vraví, hoci Scott je práveže jeden z najneposednejších ľudí, akých pozná. Ešte aj keď číta knihu, neprestajne sa v kresle hniezdi, hryzie si nechty (toho zlozvyku sa po jej tirádach na čas zbavil a potom sa k nemu vrátil), škriabe si ramená ako narkoman, ktorý potrebuje dávku, občas dokonca dvíha ruky s malými dvojkilogramovými ručnými činkami, ktoré má vždy zaparkované pod obľúbeným kreslom. Úplne bez pohybu býva len počas hlbokého spánku a keď píše – a písanie mu ide výnimočne dobre. Lenže sestra stále nevyzerá presvedčená, takže Lisey pokračuje veselým tónom, ktorý znie jej vlastnému sluchu otrasne falošne: „Prisahám, že niekedy mi pripadá ako kus nábytku. Koľkokrát som popri ňom sama prešla, a ani som si ho nevšimla!“ Dotkne sa sestrinej ruky. „Určite to bolo niečo také, moja drahá.“

Určite to nevie, ale sestra sa na ňu vďačne usmeje a téma Scottovej neprítomnosti je preč. *Ba skôr sme ju vylúčili*, pomyslí si Lisey. *Ako malý ľadvinový kameň*.

„Ale dnes je mu naozaj omnoho lepšie,“ povie sestra. „Doktor Wendelstadt tu bol ráno na skorej vizite a je z toho celý preč.“

Lisey je to jasné. A sestre povie to, čo jej Scott povedal pred toľkými rokmi v jej byte v Cleaves Mills. Vtedy si myslela, že to povedal len tak, aby reč nestála, ale teraz tomu verí. Pravdaže, teraz tomu absolútne verí.

„Landonovcom sa všetko rýchlo hojí,“ vraví a potom ide do izby za manželom.

15

Leží tam so zavretými očami, s hlavou obrátenou nabok, veľmi biely muž vo veľmi bielej posteli – aspoň to je určite pravda –, ale ten chumáč tmavých vlasov po pleciah sa prehliadnúť nedá. Stolička, na ktorej sedela včera večer, je na mieste, kde ju nechala, a ona znovu zaujme svoje miesto pri jeho posteli. Vyberie si knihu – *Divochov* od Shirley Conranovej. Práve vyťahuje obal zo zápaliek, ktorým si založila miesto, kde skončila, keď pocíti pohľad Scottových očí a pozrie hore.

„Ako sa ti darí dnes ráno, drahý môj?“ opýta sa ho.

Dlho nehovorí nič. Dych mu píska, ale už *nesviští* ako vtedy, keď ležal na parkovisku a prosil ju o ľad. *Naozaj mu je lepšie*, pomyslí si. Potom Scott s istou námahou pohne rukou a prikryje dlaňou jej ruku. Stisne ju. Jeho pery (vyzerajú otrasne suché, bude mu na ne musieť neskôr obstarat' nejakú masť alebo tyčinku) sa v úsmeve rozdelia.

„Lisey,“ vraví. „Malá Lisey.“

Znovu zaspí, ešte stále s rukou na jej ruke, a Lisey to vyhovuje. Môže predsa stránky knihy obracať aj jednou rukou.

16

Lisey sa pohla ako žena, ktorá sa prebúdza z driemot, vyzrela z bočného okna bavoráka a uvidela, že tieň jej auta na čistom čiernom asfalte pána Patela značne narástol. V popolníku nemala jeden ohorok ani dva, ale rovno tri. Vyzrela cez predné sklo a uvidela, že v jednom z niekoľkých okienok v zadnej časti Patelovho obchodu, teda zrejme zo skladu, na ňu pozerá tvár. Kým stihla určiť, či je to manželka pána Patela alebo jedna z jeho dvoch dospievajúcich dcér, tvár zmizla, ale výraz na nej spoľahlivo rozoznala: zvedavosť alebo obava. Nech už šlo o jedno, či o druhé, bol najvyšší čas zmiznúť. Lisey vycúvala, celá rada, že aspoň zahasila cigarety vo vlastnom popolníku a nevyhodila ich von na ten neskutočne čistý čierny asfalt, a znovu sa vybrala smerom domov.

Spomienka na ten deň v nemocnici – a slová tej sestry – to bol ďalší stupeň hĺba.

Naozaj? Naozaj.

Dnes ráno s ňou rozhodne bolo *niečo* v posteli a zatiaľ bude veriť, že tým niečím bol Scott. Z akéhosi dôvodu ju vyslal na výpravu za hĺba, presne ako boli tie, ktoré mu pripravoval jeho brat Paul, keď boli ešte dvomi nešťastnými chlapcami vo vidieckej časti Pennsylvánie. Akurát namiesto hádaniek, ktoré by ju viedli od jedného stupňa k druhému, ju teraz viedol...

„Vedieš ma do minulosti,“ povedala ticho. „Ale prečo to robíš? Prečo, keď práve tam je ten humus?“

Toto je dobré hĺba. Ide za purpur.

„Scott, nechcem ísť za purpur.“ Teraz sa už blížila k domu. „*Kuva*, ani náhodou nechcem ísť za purpur.“

Lenže ja tuším nemám na výber.

Ak to bolo tak a ak ďalší stupeň hŕha znamenal, že musí znovu prežiť ich víkendový výlet do hostinca The Antlers – teda Scottovu preventívnu svadobnú cestu –, potom chcela mať Mamkinu cédrovú škatuľku. Nič iné jej po matke nezostalo, keď už boli

(beky)

deky preč, a Lisey ju pokladala za svoju skromnejšiu verziu kútika spomienok zo Scottovej pracovne. Bolo to miesto, kam si ukladala všetky možné pamiatky z

(SCOTT A LISEY! ZAČIATKY!)

prvej dekády ich manželstva: fotky, pohľadnice, obrúsky, zápalkové obaly, jedálne lístky, podložky pod poháre a podobné hlúposti. Ako dlho tie veci zbierala? Desať rokov? Nie, až tak dlho nie. Najviac šesť. Asi aj menej. Po *Prázdných diabloch* už prichádzali zmeny husto za sebou a veľmi rýchlo – nielen nemecký experiment, ale vlastne *všetko*. Ich manželský život sa zmenil na pobláznený kolotoč (kolotoč a lokotoč, *locotoč*, pobláznený, *loco*, pomyslela si) podobný tomu na konci *Cudzincov vo vlaku* od Alfreda Hitchcocka. Prestala si uchovávať veci ako kokteilové obrúsky a suvenírové obaly od zápaliek, lebo odrazu bolo spoločenských miestností a reštaurácií v hoteloch akosi priveľa. A čoskoro prestala uchovávať aj to ostatné. A cédrová škatuľka od Mamky, ktorá po otvorení tak sladko voňala, kamže tá zmizla? Musela byť niekde v dome, tým si bola Lisey istá, a teraz ju mienila nájsť.

Možno z toho bude ďalší stupeň hŕha, pomyslela si a potom pred sebou na ceste uvidela svoju poštovú schránku. Dvierka mala otvorené a gumičkou k nim bol prichytený zväzok listov. Lisey zvedavo zabrzdila rovno pri schránkovom stĺpiku. Kým ešte Scott žil, často sa vracala domov k preplnenej schránke, ale odvtedy bola jej vlastná pošta skôr skromnejšia a často adresovaná len OBYVATEĽOVI alebo VLASTNÍKOM NEHNUTEĽNOSTI. Popravde, aj táto dávka vyzerala dosť biedne: štyri obálky a pohľadnica. Pán Simmons, miestny poštár, asi do schránky strčil balík, hoci za pekných dní skôr vytiahol gumičku alebo rovno dve a balíček pripevnil k mocnej kovovej zástavke. Lisey pozrela na listy – účty, reklama, pohľadnica od Cantaty – a potom siahla do schránky. Dotkla sa čohosi mäkkého, chlpatého a mokrého. Prekvapene vykrikla, šklbla rukou späť, uvidela si na prstoch krv a vykrikla znovu, tentoraz od hrôzy. V prvej chvíli bola presvedčená,

že ju čosi uhryzlo: čosi sa vyškriabalo po tom cédrovom stĺpiku do schránky a zavítalo sa dnu. Možno potkan, možno ešte niečo horšie – niečo besné, napríklad ako svišť alebo mláďa Medvedíka čistotného.

Utrela si ruku o blúzku a dýchala v krátkych hlasných záškľboch, ktoré trochu pripomínali stony, potom ruku neochotne zdvihla, aby skontrolovala, koľko má na nej rán. A aké sú hlboké. Chvíľu bolo jej presvedčenie, že ju čosi uhryzlo, také silné, že stopy po zuboch naozaj uvidela. Potom zažmurkala a pred oči sa jej vrátila skutočnosť. Boli tam fláky od krvi, ale žiadne pohryznutia či rezné rany ani inak narušená pokožka. Iste, niečo bolo v jej schránke, nejaké strašné chlpaté prekvapenie, ale to niečo malo dni, keď mohlo hrýzť, za sebou.

Lisey otvorila v aute priehradku na rukavice a vypadol z nej neotvorený balíček cigariet. Pohrabala sa v priehradke, až objavila malú jednorazovú baterku, ktorú sem presunula z priehradky v predchádzajúcom aute, v lexuse, ktorým sa vozila štyri roky. Ten lexus, to bolo fajn autíčko. Vymenila ho len preto, lebo si ho príliš spájala so Scottom, ktorý ho volal Lisein sexi lexus. Až ju prekvapilo, ako také maličkosti bolia, keď človek stratí blízkeho človeka – asi ako ten skutený hrášok tlačil tú princeznú, nie? Teraz už len dúfala, že v tej baterke zostalo trochu šťavy.

A zostalo. Lúč zažiaril jasne, pevne a sebaisto. Lisey sa postavila bokom ku schránke, zhlboka sa nadýchla a zasvietila dovnútra. Vzdialene si uvedomovala, že si pery pritisla na zuby a teraz ich stíska dokopy tak silne, až ju bolia. Najskôr uvidela len temnú siluetu a zelený lesk, ako keď sa svetlo odráža od mramoru. A ešte uvidela na zvlhnom spodku schránky mokré fláky. Predpokladala, že je to tá krv, ktorá sa jej dostala na prsty. Posunula sa ešte viac doľava, bokom sa oprela o dvere auta a opatrne strčila baterku hlbšie do schránky. Tmavej siluete narástla kožušina, uši a nos, ktorý by bol zrejme za dňa ružový. Oči si pomýliť nemohla – hoci po smrti boli kalné, tvar mali jasný. V schránke mala mŕtvu mačku.

Lisey sa rozosmiala. Nebol to, prísne vzaté, normálny smiech, ale nebol ani celkom hysterický. V tej situácii bol skutočný humor. Nepotrebovala ani Scotta, aj sama si vedela povedať, že zavraždená mačka v poštovej schránke je až príliš ako z *Osudovej príťažlivosti*. Z filmu, ktorý nebol ani švédsky, ani s titulkami, a

videla ho dvakrát. Smiešne však na tom bolo to, že Lisey žiadnu mačku nechovala.

Nechala smiech, nech si doznie, potom si zapálila salemku a zašla autom na cestu k domu.

Lisey a profesor (Máte z toho toto)

1

Lisey teraz necítila strach a dočasný výbuch pobavenia u nej vystriedal tvrdý čistý hnev. Nechala bavorák zaparkovaný pred zamknutým vchodom do stodoly, prešla po prstoch k domu a rozmýšľala, či nájde odkaz od svojho nového priateľa pred kuchynskými, alebo pred vchodovými dverami. Nepochybovala, že odkaz tam bude, a nemýlila sa. Bol vzadu – spomedzi zárubne a dverí trčala biela obálka. Lisey s cigaretou medzi prednými zubami roztrhla obálku a vytiahla hárok papiera. Text bol písaný na stroji.

Pani,

Je mi to ľúto, lebo mám rád zvieratá, ale radšej vaša mačka jako vy. Nechcem vám ublížiť. Nechcem vám ublížiť, ale musíte zavolať na číslo 412 298 8188 a povedať nášmu človekovi, že tie papiere, o ktorých sme rozprávali, darujete do školskej knižnice. Nemôžeme čakať, pani zlatá, takže mu do ôsmej zavolajte a on sa mi ozve. Mali by sme túto záležitosť vybaviť tak, aby sa nikomu nič nestalo. Okrem vašej chuderky mačky, ktorej mi bolo veľmi ľúto.

Váš priateľ

Zack

PS: Vôbec sa na vás nehnevám, že ste ma poslali... Viem, že ste boli rozrušená.

Lisey pozrela na Z, ktoré bolo poslednou časťou správy od „Zacka McCoola“, a predstavila si Zorra, ako cvála nocou a za chrptom mu veje plášť. V očiach mala slzy. Chvíľu si myslela, že plače, potom si uvedomila, že je to dym. Cigareta medzi zubami dohorela po filter. Vyplula ho na dlažbu chodníka a kruto ho

rozdrvila päťou. Pozrela na vysoký drevený plot, ktorý im obkolesoval dvor... hoci len kvôli symetrii, lebo ich jediní susedia boli na južnej strane, po Liseinej ľavej ruke, keď stála pri kuchynských dverách a v ruke držala protivný, neporiadne naklepaný list od „Zacka McCoola“ – jeho skuvené ultimátum. Na druhej strane plota boli Gallowayovci a Gallowayovci mali zo päť mačiek – ktoré sa v týchto končinách nazývali cice. Niekedy si hľadali potravu aj v landonovskej stodole, najmä keď nikto nebol doma. Lisey nepochybovala, že v jej schránke bola gallowayovská cica, rovnako ako nepochybovala, že v PT Cruiseri, ktorý šiel oproti nej onedlho potom, ako zamkla a odišla z Amandinho domu, bol Zack. Pán PT Cruiser mal namierené na východ, vychádzal takmer priamo zo zapadajúceho slnka, takže naňho dobre nevidela. Ten sviniar mal dokonca tú drzosť, že jej zamával. *Dobrý deň, pani zlatá, niečo som vám nechal v schránke*“ A ona mu odmávala, pretože v Sticksville sa to tak robí.

„Ty sviňa,“ precedila cez zuby a bola taká nahnevaná, že ani nevedela, koho preklína – či Zacka, alebo toho bláznivého Inkunka, ktorý na ňu Zacka nahuckal. No keďže Zack jej úslužne poskytol Woodbodyho telefónne číslo (ihneď spoznala pittsburskú predvoľbu), vedela, komu sa bude venovať ako prvému, a zistila, že sa na to teší. Ale skôr ako sa bude môcť niekomu venovať, musí vybaviť jednu nechutnú domácu prácu.

Lisey si strčila list od „Zacka McCoola“ do zadného vrečka, dotkla sa pritom Amandinho Zápisníka nutkaní a ani si to neuvedomila, a vytiahla kľúče od domu. Stále bola príliš nahnevaná a veľa si toho neuvedomovala – ani možnosť, že na liste sú odtlačky odosielateľa. Nemyslela na to, aby zavolała šerifovi, hoci to predtým určite mala na zozname vecí, ktoré treba urobiť. Hnev jej zúžil súvislé myšlienky na niečo, čo sa veľmi podobalo na lúč svetla, ktorý musela použiť, keď sa dívala do schránky, a teraz sa obmedzil len na niekoľko myšlienok: vybaviť mačku, potom zavolať Woodbodymu a povedať mu, aby vybavil „Zacka McCoola“. Aby ho odvolal. Lebo inak...

Zo skrinky pod kuchynskou výlevkou vybrala dve vedrá, zopár handier, staré gumené rukavice a vrečko do odpadového koša, ktoré si strčila do zadného vrečka džínsov. Do jedného vedra nastriekala čistiaci prostriedok a naplnila ho vodou. Použila pritom násadku, aby sa rýchlejšie vytvorila pena. Potom sa vybrala von a zastavila sa len pri zásuvke, ktorú Scott nazýval Vecová, a vybrala z nej kliešte – tie veľké, ktoré používala len občas, keď chcela grilovať. Počula samu seba, ako si počas tej nechutnej práce dokola pospevuje začiatok piesne *Jambalaya*: „Kamoško, pri rieke to roztočíme!“

Fakt super zábava. Len čo je pravda.

Vonku naplnila druhé vedro studenou vodou z hadice, potom sa vybrala k prístupovej ceste – v každej ruke vedro, z jedného zadného vrečka jej trčali kliešte a z druhého vrečko na odpadky. Keď prišla k schránke, položila vedrá na zem a pokrčila nosom. Cíti krv, alebo sa jej to len zdá? Nazrela do schránky. Nebolo dobre vidieť, svetlo dopadalo zlým smerom. *Mala som si zobrať baterku*, pomyslela si, ale ani za svet sa jej po ňu nechcelo vracať. Rozhodne nie teraz, keď bola opásaná a pripravená.

Lisey zašmátrala kliešťami a zastavila sa, keď nahmatala niečo, čo nebolo mäkké, ale ani celkom tvrdé. Roztvorila ich čo najširšie, zasekla a potiahla. Najprv sa nič nedialo. Potom sa mačka – cítila len jej váhu – začala neochotne hýbať vpred.

Kliešte stratili náklad a zacvakli sa. Lisey ich vytiahla. Na koncoch bola krv a zopár sivých chlupov – Scott tie konce nazýval „pazúry“. Pamätala si, ako mu raz povedala, že *pazúry* sú ryba, ktorá by mala plávať bruchom hore na hladine jeho vzácneho jazierka. To ho rozosmialo.

Lisey sa zohla a nazrela do schránky. Mačka bola asi v polovici a teraz ju už bolo dobre vidieť. Bola neurčitej dymovej farby, určite to bola gallowayovská cica. Dvakrát cvakla kliešťami – pre šťastie – a chystala sa znovu ich strčiť, keď vtom začula, ako sa z východu blíži auto. So šteklením v bruchu sa obrátila. Nemyslela si, že to je to Zack vo svojom malom športovom PT Cruiseri – vedela to. Zastaví, nahne sa von a spýta sa jej, či s tým nepotrebuje

pomôcť. Vysloví to *pomôcť*. *Pani zlatá*, povie, *chcete s tým trochu pomôcť?* Ale bolo to nejaké SUV a za volantom sedela žena.

Chytá tá paranoja, malá Lisey.

Pravdepodobne. A za takýchto okolností na to má právo.

Urob to. Prišla si sem na to, tak to urob.

Znovu sa načiahla s kliešťami, tentoraz sa dívala, čo robí, a keď roztvorila kliešte a namierila ich na tuhnúcu labu nešťastnej cice, spomenula si na Dicka Powella v nejakom starom čiernobielym filme, ako porciuje moriaka a pýta sa *Kto chce nohu?* Áno, cítila krv. Trochu ju naplo, sklonila hlavu a odplula si medzi tenisky.

Urob to.

Lisey zovrela pazúry (napokon to nebolo také zlé slovo, keď sa s ním človek skamarátil) a potiahla. Druhou rukou otvorila vrečko na odpadky a spustila tam mačku – hlavou dolu. Zavrela vrečko a urobila uzlík, lebo hlúpa malá Lisey si zabudla zobrať aj žltú plastickú svorku. Potom začala rezolútne drhnúť schránku od krvi a srsti.

3

Keď bola Lisey so schránkou hotová, vo svetle dlhého večera sa po prístupovej ceste odteperila s vedrami k domu. Na raňajky mala kávu a vložky, na obed len kúsok tuniaka s majonézou na liste šalátu a teraz – mŕtva mačka sem, mŕtva mačka tam – bola hladná. Rozhodla sa, že Woodbodymu zatelefonuje až s plným žalúdkom. Na to, že má zavolať šerifovi – alebo komukoľvek v modrej uniforme – si ešte stále nespomenula.

Tri minúty si drhla ruky veľmi horúcou vodou a dala si záležať, aby jej spod nechtov zmizli všetky čiastočky krvi. Potom našla nádobu so zvyškami zmesi na cheesburger, vyložila zmes na tanier a strčila ho do mikrovlnky. Kým čakala na cinknutie, vylovila z chladničky pepsikolu. Spomenula si, ako si myslela, že ten hamburger nikdy nedeje, že už taká žravá nebude. Mohla by si to zapísať na koniec zoznamu vecí, v ktorých sa Lisey v živote pomýlila, ale načo? Je tam toho, ako počas dospievania s obľubou vravievala Cantata.

„Nikdy som netvrdila, že som veľký lumen,“ povedala Lisey prázdnej kuchyni a mikrovlnka jej prisvedčila cinknutím.

Zohriata hmota bola takmer prihorúca, ale Lisey ju aj tak jedla a ústa si ochladzovala plnými dúškami pepsikoly. Keď dojedala posledné sústo, spomenula si na tichý šepot, ktorý vydala mačacia srst' pri dotyku s cínovým plechom schránky, a na zvláštny pocit ťahania, keď sa telo neochotne začalo posúvať vpred. *Musel ju tam napchať poriadnou silou*, pomyslela si a znovu si spomenula na Dicka Powella, tentoraz ako hovorí *A trochu plnky!*

Tak rýchlo vystrelila k výlevke, že prekotila stoličku. Bola presvedčená, že vyvráti všetko, čo zjedla, že *hodí tyčku, šablú aj meč*. Nahla sa nad výlevku, oči mala zavreté, ústa otvorené, trup napnutý. Po päťsekundovej dramatickej pauze zo seba vytisla strašné grgnutie, ktoré bzučalo ako cikáda. Ešte chvíľu sa nakláňala, chcela si byť celkom istá, že je to všetko. Keď sa presvedčila, vypláchla si ústa, odplula si a vybrala zo zadného vrečka džínsov list od „Zacka McCoola“. Bolo načase zavolať Josephovi Woodbodymu.

4

Očakávala, že sa dovolá do jeho kancelárie na Pittsburskej univerzite – kto by dal takému bláznovi, ako je jej nový priateľ Zack, domáce telefónne číslo? – a bola pripravená zanechať Woodbodymu na odkazovači to, čo by Scott nazval „oobrovitánsky provokatívny odkaz“. Namiesto toho telefón niekto zdvihol už po druhom zazvonení a ženský hlas, celkom príjemný a možno lubrikovaný tým životne dôležitým prvým pohárikom pred večerou, povedal Lisey, že sa dovolala do domu Woodbodyovcov, a potom sa jej spýtal, kto volá. Lisey sa druhýkrát v ten deň predstavila ako manželka Scotta Landona.

„Chcela by som hovoriť s profesorom Woodbodym,“ povedala. Hlas mala mierny a príjemný.

„Smiem sa spýtať, čoho sa to týka?“

„Písomností po mojom nebohom manželovi,“ povedala Lisey a na stolčeku pred sebou krútila otvorenou škatuľkou salemiek. Uvedomila si, že má zase cigarety a chýba jej oheň. Možno je to varovanie, že by napokon mala zase prestať, kým jej to do mozgu nezatne žlté háčiky. Napadlo jej, že dodá *Určite sa so mnou bude chcieť porozprávať*, a neunúvala sa. Jeho manželka to vie.

„Malý moment, prosím.“

Lisey čakala. Neplánovala si, čo povie. Bolo to v súlade s ďalším z landonovských pravidiel: človek má plánovať, čo povie, len pri nezhodách. Keď je naozaj naštvaný – keď chce niekomu vyvŕtať nový ritný otvor, ako sa hovorí –, väčšinou je najlepšie dať veciam voľný priebeh.

A tak sedela s prázdnu hlavou a krútila škatuľkou cigariet. Stále dokola.

Na napokon sa ozval hladký mužný hlas, ktorý, ako sa zdalo, si pamätala: „Dobrý deň, pani Landonová, to je príjemné prekvapenie.“

OVKESATOZV, pomyslela si. *OVKESATOZV*, *lásočka*.

„Nie,“ povedala Lisey, „vôbec to nebude príjemné.“

Nastalo ticho. Potom sa opatrne ozvalo: „Prosím? Je tam Lisa Landonová? Manželka Scotta L...“

„Počúvajte ma, vy sviniar. Obťažuje ma jeden človek. Myslím, že je nebezpečný. Včera sa vyhrážal, že mi ublíži.“

„Pani Landonová...“

„Na miestach, kde som rozhodne nepustila chalanov na tanečnej, ako tuším povedal. A dnes večer...“

„Pani Landonová, ja ne...“

„Dnes večer mi nechal v schránke mŕtvu mačku a vo dverách list a v tom liste bolo telefónne číslo, toto číslo, takže nevravte, že neviem, o čom hovorím, keď viem, že viete!“ Lisey pri poslednom slove hranou ruky odpálila škatuľku cigariet. Ako bedmintonovú loptičku. Preletela cez miestnosť a cestou vytriasla salemky. Lisey dýchala s ťažkou a rýchlo, ale ústa mala naširoko otvorené. Nechcela, aby ju Woodbody počul a splietol si jej hnev so strachom.

Woodbody neodpovedal. Lisey mu dopriala čas. Keď sa stále neozýval, povedala: „Ste tam? Dúfam, že áno.“

Vedela, že odpovedal ten istý človek, ale hladký prednášateľský tón zmizol. Tento človek znel mladšie a zároveň staršie. „Prepnem vás na hold a idem k telefónu do pracovne.“

„Tam, kde to nebude počuť manželka, však?“

„Počkajte, prosím.“

„Dúfam, že to dlho nepotrvá, Wooddrbo, alebo...“

Ozvalo sa cinknutie, potom nastalo ticho. Lisey ľutovala, že nepoužila bezdrôtový telefón v kuchyni – chcela chodiť sem a tam, možno si aj vziať cigaretu a zapáliť ju na plynovom horáku. Ale

azda to bolo takto lepšie. Takto nemohla žiadnu časť hnevu vyfúknuť. Takto musela zostať opásaná, až to bolelo.

Prešlo desať sekúnd. Dvadsať. Tridsať. Chcela zložiť, keď sa ozvalo ďalšie cinknutie a v slúchadle sa znova ozval kráľ Inkunkov svojím novým mlado-starým hlasom. Mal zvláštny štikútavý záchvev. *To jeho tep srdca*, pomyslela si. Bola to jej myšlienka, ale mohlo by to byť Scottovo pozorovanie. *Srdce mu bije tak prudko, že to počujem. Chcela som ho vystrašiť? Vystrašila som ho. Prečo ma to teraz straší?*

Áno, odrazu bola vystrašená. Bolo to ako žltá niť, ktorá sa pára z jasnočervenej prikrývky jej hnevu.

„Pani Landonová, volá sa ten človek Dooley? James alebo Jim Dooley? Vysoký a chudý, s miernym prízvukom. Ako zo Západnej Vir...“

„Neviem, ako sa volá. V telefóne sa predstavil ako Zack McCool a tým istým menom sa podpísal na...“

„Doriti,“ povedal Woodbody. Ibaže to natiahol – Doooriitiiii – a premenil takmer na zaklínadlo. Potom nasledoval zvuk, ktorý by mohol byť povzdychom. Liseinej mysli sa k prvej žltej niti pridala druhá.

„Čože?“ spýtala sa ostro.

„To je on,“ povedal Woodbody. „Určite je to on. Jeho e-mailová adresa bola Zack991.“

„Povedali ste mu, aby ma zastrašil a vytiahol odo mňa Scottove nepublikované rukopisy, však? Taká bola dohoda.“

„Pani Landonová, vy to nechápe...“

„Myslím, že chápem. Odkedy Scott zomrel, mala som do činenia s rôznymi cvokmi a okrem akademikov by sa mohli hanbiť aj zberatelia, ale pri vás ešte aj ostatní akademici pôsobia normálne, Wooddrbo. Asi preto ste to najprv dokázali skrývať. Skutoční blázni to musia vedieť skrývať. Inak by neprežili.“

„Pani Landonová, ak dovoľíte, rád by som vám to vysv...“

„Ten človek sa mi vyhráza a zodpovedný ste za to vy, takže mi nemusíte nič vysvetľovať. Len ma dobre počúvajte: okamžite ho odvolajte. Zatiaľ som vás neudala na políciu, ale myslím, že to vás trápi najmenej. Ak od toho hlbokovesmírneho kovboja príde ešte jeden telefonát, ešte jeden list alebo ešte jedno mŕtve zviera, pôjdem s tým do novín.“ Inšpirácia sa vyčerpala. „Začnem s tými v Pittsburgu. Budú nadšení. ‚Šialený akademik sa vyhráza vdove slávneho spisovateľa.‘ Keď sa to ocitne na prvej strane, zopár

otázok od policajtov v Maine bude najmenším z vašich problémov. Zbohom, univerzita.“

Lisey mala pocit, že to všetko dobre znie a schovalo to aj tie žlté nite strachu – aspoň na chvíľu. Žiaľ, to, čo Woodbody potom povedal, ich privolalo späť a boli ešte jasnejšie ako predtým. „Vy to nechápete, pani Landonová. Ja ho odvolať nemôžem.“

5

Lisey bola chvíľu natoľko zarazená, že nevládala hovoriť. Potom povedala: „Ako to myslíte, že nemôžete?“

„Myslím to tak, že som sa už o to pokúšal.“

„Máte mailovú adresu! Zack991 či ako to bolo...“

„Zack991 zavináč sail bodka com. Ale pokojne by tam mohol mať aj tri nuly. Nefunguje. Na začiatku dvakrát fungovala, ale odvtedy sa mi maily vracajú so správou, že sa nedajú doručiť.“

Začal bľabotať o tom, že to znovu skúsi, ale Lisey mu nevenovala pozornosť. V duchu si prehrávala rozhovor so „Zackom McCoolom“ – alebo Jimom Dooleym, ak to bolo jeho pravé meno. Povedal, že Woodbody mu buď zatelefonoje, alebo...“

„Máte nejakú špeciálnu mailovú adresu?“ spýtala sa a prerušila Woodbodyho v prúde reči. „Povedal, že mu pošlete mail nejakým dohodnutým spôsobom a oznámite mu, že ste dostali, čo ste chceli. Tak kde je tá adresa? Vo vašej kancelárii na univerzite? V internetovej kaviarni?“

„Nie!“ Woodbody takmer zavyl. „Počúvajte ma – samozrejme, že mám mailovú adresu na Pittsburskej, ale Dooleymu som j nedal! Bolo by to šialenstvo! Mám dvoch doktorandov, ktorí s' tam pravidelne sťahujú poštu, nehovoriac o sekretariáte Katedry anglistiky!“

„A doma?“

„Dal som mu domácu mailovú adresu, ale nikdy ju nepoužil.“

„A čo to telefónne číslo, ktoré naňho máte?“

Na druhom konci linky nastalo ticho, a keď sa Woodbody znovu ozval, zdalo sa, že je úprimne zmätený. To ju ešte viac vystrašilo. Pozrela na široké obývačkové okno a videla, že obloha na severovýchode nadobúda levanduľový odtieň. Čoskoro príde noc. Tušila, že bude dlhá.

„Telefónne číslo?“ povedal Woodbody. „Nedal mi telefónne číslo. Len mailovú adresu, ktorá dvakrát fungovala, a potom prestala. Buď klamal, alebo si vymýšľal.“

„Čo to podľa vás bolo?“

Woodbody takmer zašepkal: „Neviem.“

Lisey napadlo, že Woodbody sa takto vykrúca, aby nemusel pripustiť to, čo si myslel: že Dooley je blázon.

„Počkajte chvíľku.“ Začala slúchadlo ukladať na pohovku, no potom si to rozmyslela. „Nech vám ani nenapadne zložiť, profesor.“

Napokon nepotrebovala horák. V medenej nádobke pri náradí ku kozubu boli dlhé dekoratívne zápalky. Zdvihla z dlážky salemku a škrtla jednou zápalkou o kameň kozuba. Vzala jednu z keramických vázičiek ako dočasný popolník, vytiahla z nej kvety a v duchu si povedala (nie prvýkrát), že fajčenie je jeden z najhorších zlozvykov na svete. Potom sa vrátila k pohovke, posadila sa a zobrala do rúk slúchadlo. „Povedzte mi, čo sa stalo.“

„Pani Landonová, s manželkou sme plánovali vyjsť si von...“

„Plány sa zmenili,“ povedala Lisey. „Začnite pekne po poriadku.“

6

Samozrejme, že na začiatku boli Inkunkovia, tí pohanskí uctievači pôvodných textov a nepublikovaných rukopisov, a profesor Joseph Woodbody, ktorý, pokiaľ išlo o Lisey, bol ich kráľom. Bohvie, koľko vedeckých článkov o diele Scotta Landona publikoval a na koľké z nich možno aj teraz ticho sadá prach v knihohadovi nad stodolou. Nezaujímalo ju ani to, ako veľmi profesor Woodbody trpel pomyslením na nepublikované diela, na ktoré možno tiež padá prach v Scottovej pracovni. Dôležité bolo len to, že Woodbody mal vo zvyku dva-trikrát do týždňa cestou z univerzity skočiť na dve-tri pивá, vždy do toho istého baru, ktorý sa volal The Place. Neďaleko Pittsburskej bolo veľa univerzitných krčiem. Niektoré z nich boli pajzle a niektoré elegantné bary, kam chodievali piť vyučujúci a aj triedne uvedomelí doktorandi – bary s popínavými rastlinami v oknách a s Bright Eyes namiesto My Chemical Romance v hracej skrini. The Place bola robotnícka krčma asi pol kilometra od univerzity a v tamojšej hracej skrini

mal k rocku najbližšie duet Trvisa Tritta s Johnom Mellencampom. Woodbody povedal, že tam rád chodieval, lebo cez týždeň tam bolo popoludní a podvečer ticho, a tiež preto, lebo prostredie mu pripomínalo otca, ktorý pracoval v jednej z oceliarní U.S. Steel. (Lisey čerta starého záležalo na Woodbodyho otcovi.) V tomto bare sa zoznámil s človekom, ktorý sa predstavil ako Jim Dooley. Aj Dooley chodieval do baru popoludní a podvečer, bol to človek s miernym prejavom, ktorý nosieval belasé pracovné košeľe a nohavice s manžetami, aké nosieval aj Woodbodyho otec. Woodbody opísal Dooleyho ako asi stoosemdesiatpäť centimetrov vysokého, mierne zhrbeného chlapíka s rednúcimi vlasmi, ktoré mu často padali do čela. Mal pocit, že Dooley má modré oči, ale nebol si tým celkom istý, hoci spolu pili vyše šesť týždňov a stalo sa z nich to, čo Woodbody opísal ako „v podstate kamoši“. Nerozprávali si príbehy svojich životov, ale ich útržky, ako to robia muži v baroch. Woodbody tvrdil, že hovoril pravdu. Nemal dôvod pochybovať, že to isté robil aj Dooley. Áno, Dooley možno pred dvanástimi či štrnástimi rokmi prišiel do Pittsburghu zo Západnej Virginie a pravdepodobne odvtedy vystriedal niekoľko slabo platených manuálnych džobov. Áno, možno si odkrútil aj čosi vo väzení. Mal v sebe niečo väzenské – vždy pozrel do zrkadla za barom, keď sa načiahol po pivo, a vždy sa obzrel cez plece, keď šiel na WC. Áno, možno naozaj prišiel k jazve nad pravým zápästím počas krátkeho, ale krutého zápasu vo väzenskej práčovni. Alebo možno nie. Možno sa len ako malý potkol o trojkoľku a škaredo dopadol na zem. Woodbody vedel s určitosťou len to, že Dooley prečítal všetky knihy Scotta Landonu a bol sa o nich schopný inteligentne baviť. A súcitne počúval Woodbodyho trpký príbeh o tvrdohlavej vdove Landonovej, ktorá sedí na intelektuálnom poklade nevydaných Landonových rukopisov, medzi ktorými, ako sa povára, je aj dokončený román. Ale súcit bolo príliš mierne slovo. Počúval s rastúcim hnevom.

Podľa Woodbodyho ju práve Dooley začal volať Yoko.

Woodbody opísal ich stretnutia v The Place ako „príležitostné, takmer pravidelné“. Lisey rozobrala to jeho intelektuálne táranie a povedala si, že to znamená štyri alebo päťkrát do týždňa nadávanie na Yoko Landonovú, a keď Woodbody povedal „jedno-dve pivá“, pravdepodobne ich bolo viacej. Takže títo intelektuálni Oscar a Felix sa takmer každý deň v týždni opíjali, najprv sa rozprávali o

tom, aké sú Scottove knihy úžasné, a potom prirodzene prešli k tomu, aká sa z jeho vdovy vyklúla mrcha.

Podľa Woodbodyho ich rozhovor týmto smerom obrátil Dooley. Lisey, ktorá už vedela, ako Woodbodymu znie hlas, keď niečo popiera, pochybovala, že by si to vyžadovalo veľkú námahu.

Dooley v istej chvíli povedal Woodbodymu, že on, Dooley, by vdovu dokázal presvedčiť, aby si to s tými nevydanými rukopismi rozmyslela. Nemôže to byť predsa také ťažké, keď tie rukopisy aj tak napokon skončia v Knižnici Pittsburskej univerzity ako súčasť Landonovej zbierky, nie? Dooley povedal, že prehováranie ľudí mu ide. Má na to talent. Kráľ Inkunkov (ktorý, o tom Lisey nepochybovala, sa na svojho nového kamaráta díval so zakalenou opileckou prefíkanosťou) sa Dooleyho spýtal, koľko by si za takú službu zapýtal. Dooley povedal, že mu nejde o zisk. Ved' predsa robia službu ľudstvu. Vytrhnú obrovský poklad z rúk ženy, ktorá je príliš hlúpa, aby pochopila, na čom ako kvočka na vajciach sedí. Iste, Woodbody na to, ale robotník je hoden svojej mzdy. Dooley sa nad tým zamyslel a povedal, že si spraví zoznam výdavkov. Potom, keď sa stretnú a odovzdá rukopisy Woodbodymu, môžu sa porozprávať o odmene. Dooley potom k svojmu novému priateľovi vystrel ruku ponad barový pult, akoby naozaj uzavreli nejakú zmysluplnú zmluvu. Woodbody podávanú ruku prijal a cítil sa potešený a zároveň znechutený. Lisey povedal, že počas piatich či siedmich týždňov, čo Dooleyho poznal, o ňom často premýšľal. Niekedy ho považoval za vážneho tvrďasa, väzenského učenca, ktorý rozpráva strašidelné historky o zápasoch a bitkách s nožmi vyrobenými z lyžičiek. Inokedy (napríklad vtedy, keď si podali ruky) bol presvedčený, že Dooley má len reči a že najnebezpečnejším zločinom, akého sa dopustil, bola krádež riedidla vo Wal-Mart v Monroeville, kde pracoval asi šesť mesiacov v roku 2004. Pre Woodbodyho to teda bol v podstate len opilecký žart, najmä keď mu Dooley viac-menej povedal, že od Lisey vymámi rukopisy jej mŕtveho manžela iba kvôli umeniu. Tak to aspoň kráľ Inkunkov povedal Lisey v to popoludnie v júni, ale, bol to pravdaže ten istý kráľ Inkunkov, ktorý poloopitý vysedával v bare s človekom, ktorého sotva poznal a ktorý o sebe povedal, že je bývalý trestanec, a obaja ju nazývali Yoko a zhodli sa, že Scott ju určite mal len na jedno jedine, ved' na čo iné by ju mohol chcieť? Woodbody povedal, že preňho bola celá záležitosť len žartom dvoch chlapov, čo fantazirujú v bare. Je pravda, že títo dvaja chlapi

si vymenili mailové adresy, ale dnes má predsa každý mail, nie? Kráľ Inkunkov stretol svojho lojálneho poddaného po podaní rúk už len raz. Bolo to o dve popoludnia neskôr. Dooley si vtedy dal len jedno pivo a Woodbodemu povedal, že trénuje. Po tom pive sa zošmykol z barovej stoličky a povedal, že „sa musí stretnúť s jedným človekom“. Zároveň Woodbodemu povedal, že sa s ním pravdepodobne stretne zajtra alebo určite budúci týždeň. Ale Woodbody už Jima Dooleyho viac nevidel. Po niekoľkých týždňoch prestal hľadať. A mailová adresa Zack991 prestala fungovať. Povedal si, že strata kontaktu s Jimom Dooleym v istom zmysle nie je na škodu. Priveľa s ním pil a na Dooleym bolo niečo čudné. *{To si všimol trochu neskoro, nie?}* pomyslela si kyslo Lisey.) Woodbodyho pitie znovu kleslo na pôvodnú úroveň, ktorá pozostávala z jedného alebo dvoch pív týždenne, a bez toho, že by si to uvedomoval, presunul sa do baru o pár blokov odtiaľ. Až neskôr (*keď sa mi prečistila hlava*, ako sám povedal) mu zišlo na um, že sa takto podvedome vzdáľoval od miesta, kde naposledy videl Dooleyho – že to vlastne takto celé oľutoval. Ak to, pravda, bolo niečo iné ako fantázia, ako ďalší zo vzdušných zámkov Jima Dooleyho, ktoré Joe Woodbody pomáhal zariaďovať, keď spolu zapíjali mňajúce sa týždne ďalej nešťastnej pittsburskej zimy. A tomu aj veril – tak to úprimne zhrnul ako právnik, ktorého klienta čaká smrtiaca injekcia, ak jeho obhajobu pokašle. Dospel k presvedčeniu, že väčšina príbehov Jima Dooleyho o lúpežníctve a prežití v Brushy Mountain boli úplné výmysly a nápad, že pani Landonovú presvedčí, aby sa vzdala rukopisov jej nebohého manžela, bol len ďalším z nich. Ich dohoda bola len detskou hrou na „čo, keby“.

„Ak je to pravda, tak mi odpovedzte na jednu otázku,“ povedala Lisey. „Keby sa Dooley ukázal s plným autom Scottových rukopisov, zabránilo by vám to, aby ste si ich od neho vzali?“

„Neviem.“

Pomyslela si, že je úprimný, a spýtala sa ho ešte niečo. „Viete, čo ste urobili? Čo ste dali do pohybu?“

Na to profesor Woodbody nič nepovedal a pomyslela si, že aj to je úprimné. Možno najúprimnejšie, nakoľko bol toho vôbec schopný.

Po prestávke na rozmýšľanie Lisey povedala: „Dali ste mu telefónne číslo, na ktoré mi zavolať? Aj za to sa vám môžem poďakovať?“

„Nie! Rozhodne nie! Prisahám, že som mu nedával žiadne čísla!“

Lisey mu verila. „Niečo pre mňa urobíte, pán profesor,“ povedala. „Ak sa vám Dooley ozve, možno len preto, aby vám oznámil, že je na stope a vyzerá to sľubne, povieť mu, že dohoda už neplatí.“

„Poviem.“ Úslužnosť toho človeka bola takmer na smiech. „Verte mi, ja...“ Prerušil ho ženský hlas – určite hlas jeho manželky –, ktorý sa na niečo pýtal. Ozval sa šuchot, keď rukou zakryl slúchadlo.

Lisey to neprekážalo. Hodnotila svoje rozpoloženie a výsledok sa jej ani trochu nepáčil. Dooley jej povedal, že môže oklamať osud, keď dá Woodbodemu Scottove písomnosti a nevydané rukopisy. Profesor potom tomu šialencovi zavolať, povie mu, že všetko je v poriadku, a bude to okej. Lenže bývalý kráľ Inkunkov tvrdil, že sa už s Dooleym nemá ako spojiť, a Lisey mu verila. Bola to Dooleyho chyba? Slabé miesto v jeho plánoch? O tom pochybovala. Nazdávala sa, že Dooley má možno v úmysle ukázať sa vo Woodbodyho kancelárii (alebo v jeho paláci na predmestí) so Scottovými písomnosťami... ale ešte predtým ju mal v pláne zavraždiť a ublížiť jej na miestach, kam nepustila chalanov na tanečnej. A prečo by to robil, keď profesora aj ju toľko presviedčal, že ak bude spolupracovať, všetko je pripravené tak, že sa jej nič nestane?

Možno preto, lebo potrebuje sám sebe udeliť povolenie.

To vyzeralo logicky. A neskôr – keď bude mŕtva alebo možno taká groteskne znetvorená, že si bude želať, aby bola mŕtva – sa svedomie Jima Dooleyho bude môcť uistiť, že za to môže Lisey. *Dal som jej šancu, pomyslí si jej priateľ „Zack“. Je to len jej vina. Až do konca musela byť Yoko.*

Dobre. Tak dobre. Keby sa ukázal, dala by mu kľúče od stodoly a pracovne a povedala by mu, aby si vzal všetko, čo chce. *Poviem mu, len do toho, a užite si to.*

Ale pri tejto predstave sa Lisey na tvári zjavil úzky vážny úsmev, ktorý by asi rozpoznali len jej sestry a nebohý manžel,

ktorý ho nazýval „Liseino tornádo“. „Len cez moju skuvenú mŕtvolu,“ zašomrala a poobzerala sa po striebornej lopatke. Nebola tam. Nechala ju v aute. Ak ju chce, mala by po ňu ísť hneď teraz, kým sa ešte celkom nezotm...

„Pani Landonová?“ Bolo to profesor a hlas mu znel ešte zúfalejšie ako predtým. Úplne naňho zabudla. „Ešte ste tam?“

„Áno,“ povedala. „Máte z toho toto.“

„Prosím?“

„Viete, o čom hovorím. Z toho, po čom ste tak túžili, čo ste museli mať? Máte z toho toto. To, ako sa teraz cítite. Plus otázky, na ktoré budete musieť odpovedať, keď dotelefonujete.“

„Pani Landonová, ja ne...“

„Ak vám zavolá polícia, chcem, aby ste im povedali všetko, čo ste povedali mne. To znamená, že by ste najprv mali odpovedať na otázky vašej manželky.“

„Pani Landonová, prosím?“ Vo Woodbodyho hlase bolo počuť paniku.

„Sám ste si to spôsobili. Vy a váš priateľ Dooley.“

„Prestaňte ho nazývať mojím priateľom!“

Liseino tornádo zosilnelo, pery sa jej zúžili, až jej bolo vidno vršky zubov. Zároveň prižmúrila oči, až z nich zostali len modré iskry. Bol to divý pohľad, bol to typicky debusherovský pohľad.

„Ale on je váš priateľ!“ zvolala. „To vy ste s ním pili a rozpovedali ste mu svoj smutný príbeh, a smiali ste sa, keď ma nazval Yoko Landonová. To vy ste ho nahuckali, a nezáleží na tom, akými slovami, a teraz vyšlo najavo, že je to cvok ako vyšitý a nemôžete ho stiahnuť. Takže počítajte s tým, profesor, že zavolám šerifovi a dám im vaše meno, poviem im všetko, čo im pomôže nájsť vášho priateľa, lebo on ešte neskončil, a vieme to obaja, lebo on nechce skončiť, lebo on sa, kuva, zabáva a vy z toho máte toto. Sám ste si to spôsobili a tak vám teraz treba! Jasný?“

Neozvala sa nijaká odpoveď. Ale počula vlhký dych a vedela, že bývalý kráľ Inkunkov sa pokúša nerozplakať. Zložila slúchadlo, zdvihla z dlážky ďalšiu cigaretu a zapálila si ju. Vrátila sa k telefónu, potom pokrútila hlavou. O minútu zavolá šerifovi. Najprv chcela z bavoráka vybrať striebornú lopatku a chcela to urobiť ako treba, skôr ako sa úplne zotmie a v jej časti sveta vystrieda deň noc.

Na bočnom dvore – ktorý Lisey bude zrejme do smrti považovať za predný – bola už teraz príliš veľká tma, hoci na oblohe sa ešte nezjavila Venuša – Zornička. Tiene boli najtmavšie tam, kde sa stodola spájala s nárad'ovňou, a BMW bolo zaparkované ani nie šesť metrov odtiaľ. Samozrejme, Dooley sa v tejto studni tieňov neskrýval, a ak tu niekde bol, mohol byť kdekoli: mohol sa opierať o prezliakareň pri bazéne, nazeráť spoza rohu domu, kde sa nachádzala kuchyňa, alebo čakať skrčený za pivničnou priečkou...

Lisey sa pri tej predstave zvrtila, ale svetla bolo predsa len toľko, aby videla, že ani na jednej strane priečky nič nie je. Dvere na priečke boli zamknuté, takže sa nemusela báť, že Dooley je v pivnici. Samozrejme, ibaže by sa nejako vlámal do domu a ukryl sa ešte predtým, ako prišla domov.

Prestaň, Lisey, takto sa z toho...

Zastala s prstami na rukoväti zadných dverí BMW. Stála tak asi päť sekúnd, potom z voľnej ruky vypustila cigaretu a zašliapla ju päťou. Nieкто stál v hlbokom rohu, kde sa stretávala stodola s nárad'ovňou. Bol vysoký a nehybný.

Lisey otvorila zadné dvere bavoráka a vytiahla striebornú lopatku. Keď dvere zavrela, svetlo v aute zostalo svietiť. Zabudla na to, že vnútorné svetlá áut teraz chvíľu po zavretí svietia, volá sa to svetelný bonus, ale jej nepripadalo nič bonusové na tom, že Dooley ju bude vidieť a ona nie, keďže jej tie skutené svetlá zastrelí výhľad. Ustúpila od auta a rukoväť lopatky držala na prsiach. Svetlo v BMW konečne zhaslo. Chvíľu to bolo ešte horšie. Videla len neurčité purpurové tiene pod blednúcou levanduľovou oblohou a očakávala, že sa na ňu vrhne, osloví ju pani zlatá a spýta sa jej, prečo ho nepočúvla, kým sa jej jeho ruky zovrú okolo hrdla a dych jej doklepece do konca.

Nestalo sa to a asi v priebehu troch sekúnd si jej oči privykli na matné svetlo. Teraz ho znovu videla, vysokého a vystretého, vážneho a nehybného, stál v rohu veľkej a malej budovy. Niečo mal pri nohách. Niečo hranaté. Mohol to byť kufor.

Bože, to si myslí, že sa mu tam zmestia všetky Scottove písomnosti? Pomyslela si, urobila ďalší opatrný krok doľava a striebornú lopatku zvierala tak silno, až jej brnelo v pästiach. „Zack, ste to vy?“ Ďalší krok. Dva. Tri.

Počula, ako prichádza auto, a vedela, že predné svetlá osvetlia dvor a celého ho odhalia. Potom sa na ňu vrhne. Prehodila si lopatku na plece, tak ako to urobila v auguste 1988, a dokončila pohyb, keď približujúce sa auto vyšlo na Sugar Top Hill, zaplavilo dvor svetlom a odhalilo elektrickú kosačku na trávu, ktorú v tom rohu medzi stodolou a nárad'ovňou sama nechala. Tieň rukoväte vyskočil na bočnú stenu stodoly a potom klesol, keď sa stiahli predné svetlá auta. Kosačka na trávu mohla byť znovu mužom s kufrom pri nohách, hoci keď už raz človek poznal pravdu...

V hororových filmoch, pomyslela si, by teraz z tmy vyskočila príšera a schmatla by ma. Práve keď by som si vydýchla.

Nič nevyskočilo a neschmatlo ju, ale Lisey si povedala, že neuškodí zobrať si striebornú lopatku so sebou dnu, hoci len pre šťastie. Lisey ju držala v jednej ruke na mieste, kde sa rukoväť stretávala so striebornou násadou, a šla zatelefonovať Norrisovi Ridgewickovi, šerifovi okresu Castle View.

Lisey a zákon (Posadnutosť a vyčerpaná myseľ)

1

Žena, ktorej sa Lisey dovolala, sa predstavila ako komunikačná dôstojníčka Soamesová a povedala, že nemôže prepojiť Lisey k šerifovi Ridgewickovi, lebo šerif Ridgewick sa pred týždňom oženil. S novomanželkou vyrazil na ostrov Maui a zostane tam ešte desať dní.

„Tak s kým sa teda môžem rozprávať?“ spýtala sa Lisey. Nepáčil sa jej zvuk vlastného hlasu, na hranici protivnosti, ale chápala, prečo tak hovorí. Bože, ako to len chápala! Mala za sebou pekelné dlhý deň.

„Vydržte, madam,“ povedala komunikačná dôstojníčka Soamesová. Potom sa Lisey ocitla v limbe s McGruffom, ktorý prednášal o občianskych hliadkach. Lisey to však pokladala za významné zlepšenie oproti Komatóznemu sláčikovému orchestru. Po takej minútke McGruffových rečí sa na linke ocitol poliš s menom, ktoré by sa bolo Scottovi náramne páčilo.

„Tu je zástupca Andy Clutterbuck, madam, ako vám môžem pomôcť?“

Už tretí raz v ten deň – *do tretice všetko dobré*, povedala by Mamka, *aj zlé* – sa Lisey predstavila ako manželka Scotta Landona. Potom podala zástupcovi Clutterbuckovi mierne zredigovanú verziu príbehu so Zackom McCoolom. Začala telefonátom zo včerajšieho večera a skončila tým z dneška, keď sa dozvedela meno Jima Dooleyho. Clutterbuck sa uspokojil s pohmkávaním a rozličnými súhlasnými zvukmi, až keď skončila, tak sa jej spýtal, od koho má druhé a možno aj pravé meno „Zacka McCoola“.

S výčitkou svedomia

(žalobaba žaluje, pod nosom si maľuje)

ktorá ju na chvíľu trpkó pobavila, mu Lisey vyzradila kráľa Inkunkov. Ale nenazvala ho Wooddrbo.

„Porozprávate sa s ním, pán zástupca?“

„Myslím, že to bude potrebné, vy nie?“

„Asi áno,“ povedala Lisey a uvažovala, čo, ak vôbec niečo, asi tak zástupca okresného šerifa dostane z Woodbodyho, teda také, čo z neho nevytiahla ona. Predpokladala, že niečo možno aj áno – napokon, bola vtedy dosť zúrivá. Zároveň si uvedomovala, že práve toto ju veľmi netrápi. „A zatknete ho?“

„Na základe toho, čo ste mi povedali? Ťažko, aj to sotva. Možno by ste naňho mohli podať občianskoprávnu sťažnosť – to si ešte radšej preberte so svojím právnikom –, lenže som presvedčený, že na súde by vyhlásil, že podľa jeho najlepšieho vedomia a svedomia sa ten Dooley chcel iba ustanoviť k vám a vyskúšať na vás trochu slovného nátlaku. Bude tvrdiť, že nemá ani potuchy o mŕtvych mačkách v schránkach a o hrozbách násilím... a podľa toho, čo ste povedali, by vlastne hovoril pravdu. Nie?“

Lisey dosť znechutene priznala, že je to asi tak.

„Ale budem potrebovať ten list, čo vám ten človek nechal,“ povedal Clutterbuck, „a ešte tú mačku. Čo ste urobili s jej pozostatkami?“

„No, pri dome máme takú drevenú onú,“ povedala Lisey. Vzala si cigaretu, pouvažovala o nej a vrátila ju zase na miesto. „Môj muž mal na to také slovo – môj muž mal slovo tuším na všetko –, ale za svet si teraz nespomeniem aké. Tak či onak, je to proti medvedíkom čistotným, aby sa nám nehrabali v pomyjach. Mačku som strčila do vreca na odpadky a vrece som dala do orlopu.“ Teraz, keď po tom slove zúfalo nepátrala, bez námahy jej vkĺzlo do hlavy.

„Uhm, uhm, uhm, a máte mrazničku?“

„Áno...“ Už teraz sa bála, čo jej chce povedať.

„Dajte tú mačku do mrazničky, pani Landonová. Môžete ju pokojne nechať vo vreci na odpadky. Zajtra po ňu k vám niekto zájde a vezme ju ku Kendalovi a Jeppersonovi. To sú veterinári, s ktorými máme u nás na okrese dohodu. Skúsia určiť príčinu smrti...“

„Nemal by to byť problém,“ povedala Lisey. „Schránka bola plná krvi.“

„Uhm. Škoda, že ste to párkrát neodfotili, kým ste to upratali.“

„No tak to mi teda prepáňte, dopekla!“ urazene zvolala Lisey.

„Len pokojne,“ povedal Clutterbuck. „Pokojne. Chápem, že ste boli rozrušená. To by bol na vašom mieste každý.“

Ty nie, zlostne si pomyslela Lisey. Ty by si si zachoval hlavu chladnú ako... ako skapatá mačka v mrazničke.

Povedala: „Takže tak s profesorom Woodbodom a tou mŕtvou mačkou. A čo ja?“

Clutterbuck jej povedal, že k nej hneď vyšle zástupcu – zástupcu Boeckmana alebo zástupcu Alstona, podľa toho, ktorý je bližšie. To po ten list. A keď o tom uvažuje, tak zástupca, ktorý sa k nej dostaví, by mohol párkrát odfoť tá mŕtvu mačku. Všetci zástupcovia majú so sebou v autách polaroidy. Potom by tento zástupca (a po ňom ten, ktorý ho večer o jedenástej vystrieda) mohol zastať na ceste číslo 19, na dohľad od jej domu. Teda, jedine že by musel ísť niekam súrne zasiahnuť – k nehode alebo k niečomu podobnému. Ak by sa Dooley „ukázal“ (zvláštne delikátne Clutterbuckovo vyjadrenie), uvidel by auto zástupcu a pobil by sa ďalej.

Lisey dúfala, že sa v tom Clutterbuck nemýli.

Chlapi ako tento Dooley, pokračoval Clutterbuck, sú zväčša skôr na reči ako na činy. Ak niekoho nevystrašia natoľko, že im dá, čo od neho chcú, tak zvyčajne na vec radšej zabudnú. „Tipujem, že ho už ani neuvídite.“

Lisey dúfala, že sa nemýli ani v tomto. Sama o tom dosť pochybovala. Stále totiž musela myslieť na to, ako „Zack“ všetko zariadil. Ako to urobil tak, aby ho nemohli z misie odvolať, teda aby to nemohol urobiť ten, ktorý ho najal.

2

Ani dvadsať minút po tom, ako Lisey dokonverzovala so zástupcom Clutterbuckom (ktorého jej uťahaná myseľ stále nazývala buď zástupca Butterhug, alebo, azda s odkazom na polaroid, zástupca Shutterbug), sa pred jej dverami objavil štíhly muž v kaki a s veľkou zbraňou pri boku. Predstavil sa ako zástupca Dan Boeckman a povedal jej, že dostal inštrukcie, aby prevzal „istý list“ a aby urobil fotografiu „istého zosnulého zvieratá“. Lisey sa podarilo nezasmiať, hoci si musela poriadne zahryznúť do oboch líc. Boeckman vložil list (aj s obyčajnou bielou obálkou) do vrečka, ktoré mu poskytla Lisey, a potom sa spýtal, či uložila „zosnulé zviera“ do mrazničky. Lisey to vykonala: len čo ukončila rozhovor s Clutterbuckom, strčila zelené vreco na odpadky do

ľavého zadného kúta veľkej mrazničky značky Trawlsen, kde inak nebolo nič, len postaršia zásoba steakov z diviny v igelitových vreckách pokrytých námrazou. Bol to darček pre ňu a ešte aj pre Scotta od ich elektrikára Smileyho Flandersa. Smiley v roku dvetisícjeden alebo možno dvetisícdva – Lisey si už presne nepamätala – vyhral v losej lotérii povolenie a hore v St. John Valley sa mu podaril „totálny kusisko“. Presne tam, kde zbalil Charlie Corriveau svoju mladomanželku, zišlo teraz na um Lisey. Hneď vedľa toho mäsa, ktoré skoro určite v živote nezje (ibaže by azda vypukla atómová vojna), bolo jediné vhodné miesto pre mŕtvu cicu od Gallowayovcov a zástupcovi Boeckmanovi povedala, nech ju po odfotení určite vráti presne tam a nikam inam. S úplnou vážnosťou jej sľúbil, že „jej požiadavke vyhovie“, a opäť si musela zahryznúť do líc. Ale aj tak mala na mále. Len čo zástupca dupotal do pivnice po schodoch, Lisey sa obrátila tvárou k stene ako nezbedné decko, oprela sa čelom o omietku a s rukami pritisnutými k ústam sa rozosmiala šepotavým, zadychčaným híkaním.

Až keď smiech pominul, spomenula si zase na Mamkinu cédrovú škatuľku (už vyše tridsaťpäť rokov patrila jej, ale nikdy ju v duchu nenazvala svojou). Spomenula si na škatuľku a na všetky tie pamiatkové drobnosti v nej, a to ju zachránilo pred hystériou, čo sa v nej dvíhala na hladinu. A ešte viac jej pomohla rastúca istota, že tú škatuľku dala na povalu. A to predsa dávalo zmysel, ako inak? Pozostatky pracovného života nebohého Scotta boli v stodole a pracovní; pozostatky života, ktorý viedla ona, kým on pracoval, budú určite tu, v dome, ktorý vybrala ona a ktorý si obaja zamilovali.

Na povale ležali aspoň štyri drahé turecké koberce, ktoré kedysi zbožňovala a z ktorých jej potom v istom momente a z dôvodov, ktorým nerozumela, začali naskakovať zimomriavky...

Aspoň tri súpravy vyslúženej batožiny, ktorá prečkala všetko, čo jej pripravili dva tucty leteckých spoločností, mnohé z nich vybavené krpátymi nemožnými lietadielkami; títo ošľahaní bojovníci si zaslúžili medaily a slávnostné prehliadky, ale museli sa uspokojiť s čestným dôchodkom na povale (dopekla, chlapci, nešomrite, mohla to byť aj mestská skládka) ...

Aj obývačkový nábytok v modernom dánskom štýle, lebo Scott povedal, že vyzerá snobsky, a ona sa naňho strašne nahnevala, a najmä preto, lebo v duchu si vravela, že má zrejme pravdu...

Písací stôl s vysúvacím vekom, za babku, ale ukázalo sa, že má jednu nohu kratšiu a museli ju podložiť, akurát že tá podložka sa stále vysúvala, a potom sa to veko jedného dňa zosunulo a kleplo jej po prstoch, a to bol koniec, kamoško, šup s tebou na povalu...

Popolníky na stojanoch, ešte z fajčiarskej éry...

Scottov starý písací stroj IBM Selectric, na ktorom ona písala listy, kým z obchodov takmer celkom nezmizli pásky a prepisovacie pásky...

Krámy také, krámy onaké, krámy hentaké. Vlastne celý iný svet, a predsa bol celý tu, či vlastne tam. A kdesi – pravdepodobne za stohom časopisov alebo na hojdacom kresle s nespoľahlivým prasknutým operadlom – bude zrejme tá cédrová škatuľka. Myšlienka na ňu chutila ako myšlienka na chladnú vodu, keď je človek v horúčave smädný. Lisey nevedela, prečo je to tak, ale bolo.

Kým z pivnice vyšiel s polaroidovými fotkami zástupca Boeckman, už sa nemohla dočkať, kedy vypadne. Ale on nie a nie *{drží sa ťa ako bolesť zubov}*, povedal by ocko Debusher), najskôr jej rozprával, že tá mačka bola zrejme prebodnutá nejakým ostrým nástrojom (azda skrutkovačom), potom ju ubezpečoval, že bude parkovať nablízku. Možno nemajú na vozidlách (hovoril naozaj *vozidlách*) napísané heslo SLUŽITĚ A OCHRANOVAŤ, ale myslia na to heslo každú minútu a on jej garantuje, že bude v absolútnom bezpečí. Lisey povedala, že už teraz sa cíti tak bezpečne, že by si najradšej ľahla – má za sebou dlhý deň, riešila ťažkú situáciu v rodine a navyše ešte tento magor Dooley, a teraz je úplne hotová. Zástupca Boeckman to konečne pochopil a odišiel, no ešte predtým jej naposledy zdôraznil, že je v bezpečí, pokiaľ je to vôbec možné, v absolútnom bezpečí, a že nemusí spať ako myš na vreci. Potom oddupotal po jej schodoch preč tak odhodlane, ako dupotal po schodoch do pivnice, a cestou si ešte prezeral fotky mŕtvej mačky, kým mal na to ešte trochu svetla. O minútku či dve začula dvakrát zahučať čosi, čo znelo ako absurdne oobrovitánsky motor. Po trávniku a dome prešlo svetlo reflektorov a potom odrazu zmizlo. Pomyslela si, že zástupca Daniel Boeckman sedí na druhej strane ulice, auto viditeľne zaparkované na krajnici. Usmiala sa. Potom vyšla po schodoch na povalu a vôbec netušila, že už o dve hodiny bude ležať oblečená na podlaží, vyčerpaná a v záchvate plaču.

Najľahšou obeťou posadnutosti býva vyčerpaná myseľ a asi tak po polhodine márneho pátrania na povale, kde bol horúci a stojatý vzduch, slabé svetlo a tieň sa asi rozhodli prefíkane ukryť každý výklenok, do ktorého sa chcela pozrieť, napokon Lisey dala posadnutosti voľný priebeh, a ani si to neuvedomila. Vlastne vôbec nemala jasný dôvod, prečo tú škatuľku chce, len silný pocit, že niečo v nej, nejaký suvenírom zo začiatkov jej manželstva, by mohol byť ďalším stupňom hĺba. Po chvíli sa však cieľom hľadania stala sama škatuľka, Mamkina cédrová škatuľka. Kašľať na hĺba, ak nepoloží ruky na tú cédrovú škatuľku – bola asi tridsať centimetrov dlhá, možno tak dvadsať široká a zo desať hlboká – tak v živote nezaspí. Bude len ležať, mučená predstavami mŕtvych mačiek a mŕtvych manželov a prázdnych postelí a inkunských bojovníkov a sestier, ktoré sa režu, a otcov, ktorí režu...

(pst Lisey pst)

Bude tam jednoducho len tak ležať a došť.

Hodinové hľadanie ju konečne presvedčilo, že cédrová škatuľka predsa len nebude na povale. Vtedy si však už bola istá, že je v druhej spálni. To dal rozum, že sa tam nejako presťahovala... ibaže po ďalších štyridsiatich minútach (vrátane balansovania na vrchu interiérového rebríka, z ktorého skúmala vrchnú policičku v šatníku) ju presvedčilo, že ani druhá spáľňa nie je ono. Takže tá škatuľka musí byť v pivnici. Inak to nemôže byť. Pravdepodobne spočinula niekde za schodmi, kde bola hromada kartónových škatúľ so záclonami, zvyškami kobercov, starých súčiastok zo sterea a niekoľkými kúskami športového náradia: korčule, súprava na kriket, deravá bedmintonová sieť. Ako sa ponáhľala po schodoch do pivnice (a už celkom zabudla na mŕtvu mačku teraz ležiacu pri skamenenej hromade losieho mäsa v mrazničke), Lisey samu seba presvedčila, že tu dolu tú škatuľku naozaj videla. Vtedy už bola veľmi unavená, ale sotva si únavu uvedomovala.

Dvadsať minút vyťahovala všetky kartónové škatule z ich dlhoročného ležoviska. Niektoré boli vlhké a roztrhané. Kým sa v nich poprehrabávala, končatiny sa jej od vyčerpania triasli, šaty sa jej lepili na telo a vzadu v lebke sa jej ozvala menšia protivná migréna. Postrkala kartóny, ktoré ešte držali pokope, naspäť a tie, ktoré sa roztrhli, nechala ležať na mieste. Takže Mamkina škatuľka musela byť predsa len na povale. Jasné, ako inak? Kým tu márne

čas medzi hrdzavými korčuľami a zabudnutými papierovými skladačkami, cédrová škatuľka ju trpezlivo vyčkáva tam hore. Lisey si teraz spomínala na dobrý poltucet miest, ktoré na povale neprehľadala, napríklad aj na tunel pod cípom strechy. Aha, najskôr bude tam. Asi ju tam len tak strčila a potom na to zabudla...

Tá myšlienka sa jej v hlave čisto odlomila a odpadla, lebo Lisey si uvedomila, že za ňou niekto stojí. Videla ho kútikom oka. Jim Dooley či Zack McCool, v nasledujúcej chvíli jej ten chlap položí na spotené plece ťažkú ruku a nazve ju *pani zlatá*. A potom bude mať konečne naozajstný dôvod na trápenie.

Ten pocit bol taký skutočný, že Lisey normálne začula šuchot Dooleyho nôh. Zvrtla sa, ruky jej vyleteli v obrannom geste k tvári a mala presne čas zachytiť zrakom stojaci vysávač od Hoovera, ktorý vytiahla spod schodiska. Potom sa potkla o rozkladajúcu sa kartónovú škatuľu so starou bedmintonovou sieťou. Zamávala rukami, aby nadobudla rovnováhu, takmer sa jej to podarilo, ale zase ju stratila, stihla si pomyslieť *doriti kopyty* a spadla. Jej temeno o vlások minulo spodok schodiska, a to bolo dobre, lebo by to veru bola bývala poriadna rana, možno aj taká, po ktorej nastupuje bezvedomie. Alebo smrť, keby hlava dost silne narazila aj na cementovú dlážku. Lisey sa podarilo zmierniť pád vystretými rukami, jedno koleno jej pristálo bezpečne na pružnú rohožku z prehnitej bedmintonovej siete, druhé tvrďšie na dlážku pivnice. Našťastie mala na sebe džínsy.

Pád bol šťastný ešte v inom zmysle, pomyslela si o pätnásť minút neskôr, keď už ležala na posteli, ešte stále oblečená, ale už po záchvate plaču, už sa z neho stali len jednotlivé vzlyky a ľútostivé čvachtavé lapanie po dychu, aké zostáva po silných návaloch emócií. Pád – a asi aj šok, ktorý mu predchádzal – jej totiž vyčistil hlavu. Možno by bola tú škatuľku naháňala po dome ešte dve hodiny – alebo aj dlhšie, ak by jej bola vydržala sila. Späť hore na povalu, dole do druhej spálne, ešte nižšie do pivnice. *Späť do budúcnosti*, doložil by určite Scott – mal vo zvyku trúsiť mudráctva v tých najnevhodnejších chvíľach. Alebo, ako sa často ukázalo neskôr, v tých najvhodnejších.

Tak či onak by možno bola pátrala až do svitania a výsledkom by bolo hovno a ešte raz hovno. Lisey už bola teraz presvedčená, že cédrová škatuľka je buď na mieste takom jasnom, že ho už zo päťkrát obišla, alebo že je jednoducho preč, možno ju ukradla

niektorá z upratovačiek, čo k Landonovcom za tie roky dochádzali, alebo niektorý opravár, zbadal ju a povedal si, že jeho žene by sa taká škatuľka iste páčila a že tuná pani zlatá (čudné, ako sa človeku také slová zahniezdia v hlave) si na ňu nikdy ani nespomenie.

Láry, fáry, dromedári, povedal jej Scott, ktorý sídlil v jej hlave. *Nechaj to na zajtra, ráno je múdrejšie večera.*

„Hej,“ povedala Lisey a posadila sa. Odrazu si uvedomila, že je z nej upotená páchnuca ženská v upotených špinavých šatách. Čo najrýchlejšie z tých šiat vyliezla, nechala ich ležať na hromádke pri posteli a vybrala sa do sprchy. Pri páde v pivnici si odrela dlane oboch rúk, ale bez ohľadu na štípanie si dvakrát našampónovala vlasy, až jej pena v prúdoch tiekla po tvári. Potom, keď v horúcej vode na päť minút skoro zadriemala, rozhodne presunula páku sprchovej batérie na druhú stranu, opláchla sa pod ľadovou vodou, čo ju bodala ako ihly, a lapajúc po dychu vyšla von. Vymierala sa jednou z tých obrovských osušiek, a keď ju hádzala do koša na bielizeň, uvedomila si, že sa konečne cíti vo svojej koži, ako človek so zdravým rozumom, ktorý môže pokojne zanechať odchádzajúci deň.

Lahla si a jej posledná myšlienka, kým ju spánok strhol do čierňavy, patrila zástupcovi Boeckmanovi, ktorý ju strážil. Tá predstava ju upokojila, najmä po tom šoku v pivnici, a tak hlboko a bez snov spala, až kým ju neprebudilo drnčanie telefónu.

4

Bola to Cantata, volala z Bostonu. No samozrejme, kto iný? Darla jej zavolala. Darla pri každom probléme volala Canty, zvyčajne skôr než neskôr. Canty sa pýtala, či by nemala prísť domov. Lisey sestru ubezpečila, že sa nemá prečo predčasne vracieť z Bostonu, bez ohľadu na Darlino znepokojenie. Amanda je v dobrých rukách a Canty by už aj tak nemohla nič urobiť. „Môžeš ju navštíviť, ale ak by nedošlo k veľkej zmene – a doktor Alberness vravel, že také niečo nemáme očakávať –, tak ani nezistíš, či si ťa všimla.“

„Kriste,“ zhíkla Canty. „To je strašné, Lisa.“

„Áno. Ale starajú sa o ňu ľudia, ktorí jej situácii rozumejú a alebo aspoň vedia, ako sa o ľudí v takej situácii treba starať. A Darla a ja ťa určite nevynecháme...“

Lisey už vtedy s bezdrôtovým telefónom pochodovala po spálni. Teraz zastala, zadívala sa na poznámkový blok, ktorý jej skoro vyklzol z pravého zadného vrečka odhodených modrých džínsov. Bol to Amandin Zápisník nutkaní, akurát že teraz cítila nutkanie Lisey.

„Lisa?“ takto ju pravidelne oslovovala len Canty a vždy jej to pripomenulo ženu, ktorá v nejakej televíznej súťaži predvádza ceny – *Lisa, ukážte Hankovi a Marthe, čo vyhrali!* „Lisa, si tam?“

„Hej, zlatko.“ S očami prilepenými na zápisníku. Krúžky jagajúce sa v slnku. Malé oceľové krúžky. „Vravím, že Darla a ja ťa určite nevynecháme z nášho krúžku. *Krúžku.*“ Zápisník bol ešte stále ohnutý podľa tvaru jej zadku, pri ktorom strávil toľko hodín, a ako sa naň dívala, Cantin hlas akoby slabol. Lisey začula samu seba, vravela, že Can ty by na jej mieste určite urobila presne to isté. Zohla sa a vysunula zápisník celkom z vrečka. Povedala Cantate, že zavola ešte večer, povedala Cantate, že ju ľúbi, povedala Cantate ahoj a hodila bezdrôtový telefón bez jediného pohľadu na posteľ. Oči mala teraz iba pre ten ošúchaný zápisník, kúpený za sedemdesiat j eden centov u Walgreena alebo v Rexalle. A prečo ju tak fascinoval? Prečo, veď je už ráno a je oddýchnutá? Čistá a oddýchnutá. Dovnútra sa rinie nové slnečné svetlo a jej nutkavé pátranie po cédrovej škatuľke pôsobí celkom hlúpo, ako obyčajný behaviorálny prejav úzkostí toho predchádzajúceho dňa. Lenže tento zápisník nepôsobil hlúpo, to veru ani náhodou.

A aby toho nebolo málo, opäť sa ozval Scottov hlas, teraz ešte jasnejšie ako predtým. Bože, ako jasne len znel! A mocne!

Nechal som ti odkaz, lásočka. Nechal som ti híha.

Spomenula si na Scotta pod mňamkovým stromom, Scotta v tom čudesnom októbrovom snehu, ako jej hovoril, že niekedy mu Paul nachystal aj ťažké híha... ale nikdy nie príťažké. Na to nemyslela už celé roky. Odtisla to dozadu, pravdaže, odtisla to aj s ostatnými vecami, na ktoré nechcela myslieť, odložila to za purpurovú oponu. Ale čo bolo na tom až také zlé?

„On nikdy nebol ku mne zlý,“ povedal vtedy Scott. V očiach mal slzy, ale v hlase nie, hlas mal jasný a pevný. Ako vždy, keď chcel rozprávať príbeh, chcel, aby ho bolo počuť. „Keď som bol malý, Paul ku mne nikdy nebol zlý a ani ja som nebol zlý k nemu. Držali sme spolu. Museli sme. Lúbil som ho, Lisey. Strašne som ho ľúbil.“

Teraz sa už prelistovala za stránky s číslami – číslami chuderky Amandy, šialene zhrčenými dohromady. Za nimi boli len prázdne listy. Lisey v nich listovala čoraz rýchlejšie, pomaly už prichádzala o istotu, že tu ešte môže niečo nájsť, a potom našla stránku až tesne pred koncom s jediným slovom napísaným tlačenými písmenami:

TOPOĽOVKA

Prečo jej je to také známe? Najskôr si nie a nie spomenúť a potom odrazu áno. *A aká bude odmena?* Opýtala sa tej veci v Amandinej nočnej košeli, tej veci obrátenej chrbtom k nej. *Nápoj*, povedala. *Kola? RC?* Opýtala sa a tá vec povedala...

„Povedala... povedala, alebo povedal... „Ticho, chceme pozorovať topoľovku,“

„zamrmlala Lisey.

Áno, presne tak, alebo skoro presne tak, ale stačilo to. Nič jej to nehovorilo, ale zároveň skoro áno. Ešte chvíľu na to slovo civela, potom zalistovala až na koniec zápisníka. Všetky stránky boli prázdne. Už ho chcela odhodiť, keď zbadala prízračné slová za poslednou stranou. Zdvihla ju a našla na ohnutej vnútornej strane zadnej obálky toto:

4. stupeň: Nazri pod posteľ

Ale skôr ako sa zohla a pozrela pod posteľ, sa Lisey vrátila k číslam v prednej časti zápisníka a potom k TOPOĽOVKE, ktorú našla asi desať strán pred koncom, a potvrdila si, čo už aj tak vedela: Amanda písala štvorky pravouhlé a bez križujúcej sa linky, ako ich učili na strednej: 4. To Scottove štvorky vyzerali trochu ako znak pre *and*. To Scott spájal písmeno *o* ostatnými písmenami a mal vo zvyku podčiarkovať si poznámky. A Amanda mala zase vo zvyku písať drobnými kapitálkami... s mierne rozvláčnymi okrúhlymi písmenami: C, G, Y a S.

Lisey listovala od **TOPOĽOVKY** ku 4. stupeň: Nazri pod posteľ. Pomyslela si, že keby tie dve ukážky písma predložila Darle a Canty, bez váhania by prvú pripísali Amande a druhú Scottovi.

A tá vec, čo s ňou bola včera ráno v posteli...

„Hovorila ako oni dvaja dokopy,“ pošepla Lisey. Naskákala jej husia koža. Naozaj husia, doteraz ani netušila, aká husia až môže

byť. „Ľudia by si mysleli, že mi šibe, ale naozaj hovorila ako obaja dokopy.“

Nazri pod posteľ.

Napokon teda poslúchla tú poznámku. A nezbadala tam iné híha ako starý pár papúč.

5

Lisey Landonová sedela v páse ranného slnka s nohami prekríženými v lýtkach a s dlaňami opretými o kolenné jabĺčka. Spala nahá a teraz tak aj sedela, tieň rolety, ktorá halila východné okno, spočíval na jej štíhlom tele ako pančucha. Znovu pozrela na poznámku, ktorá ju posielala ku štvrtému stupňu híha – krátkeho híha, dobrého híha, už len zopár stupňov, a dostane odmenu.

Niekedy mi Paul dal aj ťažké híha... ale nikdy priťažké.

Nikdy priťažké. S tou myšlienkou prudko zatvorila zápisník a pozrela na zadnú stranu obálky. A tam, drobnými tmavými písmenami pod značkou výrobcu Dennisona, stálo toto:

mein gott

Lisey vyskočila na rovné nohy a rýchlo sa začala obliekať.

6

Ten strom ich uzatvára do ich vlastného sveta. Za ním vonku je sneh. A pod mňamkovým stromom je Scottov hlas, Scottov hypnotický hlas... myslela si vari, že jeho horor sú *Prázdní diabli?* Toto je jeho horor a okrem slz, ktoré sprevádzajú jeho rozprávanie o tom, ako držali spolu a vydržali to rezanie a hrôzu a krv na dlážke, ho rozpráva bez zachvenia.

„Keď bol ocko doma, tak sme výpravy za híha nerobili,“ hovorí, „iba keď bol v robote.“ Scott sa v podstate zbavil západopennsylvánskeho prízvuku, ale teraz sa ten prízvuk vrátil, znie omnoho výraznejšie ako jej vlastný prízvuk Yankeeov, a akosi detsky: Scott nevraví *doma*, ale *dom*, nie *v robote*, ale čudným riadením artikulácie to vychádza na *vobote*. „Paul dal ten prvý

vždy neďaleko. Napísané tam bývalo napríklad ‚5 stupňov híha‘. To aby bolo jasné, koľko stôp mi nechal. A potom ešte niečo ako ‚Hľadaj v šatníku‘. Prvý bol len málokedy hádanka, ale ďalšie väčšinou áno. Raz napísal *Chod' tam, kam ocko kopol mačku*, a jasnačka, že to bola stará studňa. A inokedy zase *Chod' tam, kde stojí farma a dve el*. A po čase som došiel na to, že to znamenalo starý traktor Farmall, na východnom poli, pri kamennom múre, a jasnačka, rovno na zadnom sedadle bol ďalší stupeň híha, zaťažený kameňom. Lebo stupeň híha bol len zdrap papiera, vieš? Normálne popísaný a zaťažený. Hádanky som skoro vždy uhádol, ale ak mi to nešlo, Paul mi dával pomôcky, kým som na to neprišiel. A nakoniec som vždy dostal odmenu. Kolu, RC alebo tyčinku.“

Pozrie na ňu. Za ním je už iba biela farba – stena belosti. Mňamkový strom – v skutočnosti je to smutná vřba – sa okolo nich ohýba, tvorí magický kruh, uzaviera ich pred vonkajším svetom.

Hovorí: „Niekedy, keď ocka chytil ten humus, tak to z neho nevyšlo, ani keď sa porezal, Lisey. A raz, keď bol taký, tak ma vyložil na

7

na lavicu v chodbe, to sa vtedy chystal povedať, Lisey si na to už spomenula (či chce, alebo nechce), ale kým mohla sledovať tú spomienku hlbšie do purpuru, kde sa celý čas schovávala, zazrie na zadnej verande muža. Naozajstného muža, nie sekačku na trávu či vysávač, naozajstného muža. Našťastie mala čas zaregistrovať aj skutočnosť, že to síce nie je zástupca Boeckman, ale tiež má na sebe okresnú kaki uniformu. A tak sa vyhla trápnosti, keby zvrieskla ako Jamie Lee Curtisová v *Halloweene*.

Jej návštevník sa predstavil ako zástupca Alston. Prišiel po tú mŕtvu mačku, čo má Lisey v mrazničke, a tiež preto, aby ju uistil, že ju bude chodiť po celý deň kontrolovať. Opýtal sa jej, či má mobil, a Lisey prikývla. Mala ho v bavoráku a zdalo sa jej, že by mohol fungovať. Zástupca Alston navrhol, aby ho mala stále pri sebe a aby si číslo šerifovho úradu dala na rýchlu voľbu. Uvidel výraz na jej tvári a doložil, že to urobí za ňu, ak „nie je s tou funkciou oboznámená“.

Lisey, ktorá mobil používala málokedy, zaviedla zástupcu Alstoná k bavoráku. Ukázalo sa, že mobil je len dopoly nabitý, ale nabíjačka bola v strednom úložnom priestore, medzi sedadlami. Zástupca Alston siahol po zapaľovač, uvidel okolo neho roztrúsený popol a zastavil sa.

„Len pokojne,“ povedala mu Lisey. „Myslela som, že s tým zlozvykom zase začnem, ale asi som si to rozmyslela.“

„To je zrejme múdre, madam,“ povedal zástupca Alston vážne. Vytiahol zapaľovač a namiesto neho do zásuvky strčil nabíjačku. Lisey netušila, že sa to dá urobiť, keď o tom tak uvažovala, tak svoju malú Motorolu vždy nabíjala v kuchyni. Už prešli dva roky, a ešte si poriadne nezvykla na to, že nemá chlapa, ktorý by si prečítal návody a vylúštil, čo znamená Obr. 1 a Obr. 2.

Opýtala sa zástupcu Alstona, dokedy sa mobil nabije.

„Doplna? No, ani nie hodinu, možno ešte menej. Budete dovtedy v dosahu telefónu?“

„Áno, musím niečo vybaviť v stodole. To je hentam.“

„Dobre. Keď sa mobil nabije, pripnite si ho na opasok alebo na pás nohavíc. Ak by vás niečo znepokojilo, stlačte jednotku a bing! Hovoríte s policajtom.“

„Ďakujem.“

„Nie je za čo. A ako som povedal, budem vás chodiť kontrolovať. Dan Boeckman dorazí zase večer, teda ak ho niekam neodvolajú. A to sa asi aj stane – viete, v takomto mestečku sú piatkové noci rušné –, ale máte telefón a rýchlu voľbu a on sa sem zakaždým vráti.“

„To je v poriadku. Nepočuli ste už o mužovi, ktorý ma obťažuje?“

„Ani ťuk, madam,“ povedal celkom pohodovo zástupca Alston... Lenže ten si pohodu mohol dovoliť, jemu sa nikto ničím nevyhrážal a asi sa ani nebude. Meral iste čosi vyše dvoch metrov a vážil vyše sto kíľ. *S kompletným vercajgom aj stotridsať*, povedal by jej otec. Dandy Debusher sa v Lisbone preslávil podobnými hláskami.

„Ak by sa Andy niečo dozvedel – teda myslím zástupcu Clutterbucka, on tu má všetko na starosti, kým sa šerif Ridgewick nevráti zo svadobnej cesty –, tak vám dá určite hneď vedieť. Zatiaľ stačí, ak podniknete zopár rozumných krokov. Keď ste dnu, zamykajte dvere, dobre? Najmä po súmraku.“

„Jasné.“

„A ten telefón si držte poruke.“

„Vykonám.“

Ukázal jej palcom akože super, a usmial sa, keď to gesto opätovoala. „Ja si teraz skočím po tú micku. Stavím sa, že sa jej rada zbavíte.“

„Veru,“ prikývla Lisey, ale v skutočnosti sa chcela zbaviť skôr zástupcu Alstona. Aby mohla ísť do stodoly a nazrieť pod posteľ. Pod tú, ktorá strávila posledných dvadsať rokov či tak nejak vo vybielenom kuríne. Pod tú, ktorú kúpili

(mein gott)

v Nemecku. V Nemecku, kde

8

sa všetko, čo sa pokaziť môže, určite pokazí.

Lisey si už nespomína, kde počula túto hlásku, a vlastne je to úplne jedno, ale tá hláska jej počas tých deviatich mesiacov v Brémach schádza na um čoraz častejšie. *Všetko, čo sa pokaziť môže, sa určite pokazí.*

Všetko, čo sa môže, to sa pokazí.

Dom na Bergenstrasse Ring je v jeseni plný prievanu, v zime studený, a keď sa napokon objaví biedna oľapená verzia počasia, ktorú tu pokladajú za jar, tak zase vlhký. Obe sprchy sa upchávajú. Záchod na prízemí je jedna brblajúca hrôza. Domáci stále sľubuje a potom už prestane dvíhať Scottovi telefón. Napokon si Scott najme nemeckú právnickú firmu za šokujúco vysokú sumu – najmä preto, povie Lisey, lebo nemôže vystáť myšlienku, že by sa to tomu bastardovi len tak prepieklo, nemôže ho nechať vyhrať. Ten bastard domáci, ktorý na Lisey občas vševéduco žmurkne, keď sa Scott nedíva (Scottovi sa to nikdy neodvážila povedať, lebo keď ide o bastarda domáceho, tak nemá štipku zmyslu pre humor), napokon nevyhrá. Pod hrozbou žaloby pristane na zopár opráv: strecha konečne prestane pretekať a záchod na prízemí sa prestane o polnoci prízračne chechotať. Dokonca vymení pec. To je zázrak z belasého neba. A potom sa jednej noci dotrepe, ožratý, a vykrikuje na Scotta zmesou nemčiny a angličtiny, volá Scotta *americký komunistický taviaci kotlíkár*, čo je výraz, ktorý si jej muž dodnes s úctou opatruje. Scott, sám ani náhodou nie triezvy (v Nemecku sa Scott so svojím triezvym ja stretáva naozaj málokedy)

potom v istej chvíli ponúkne bastardovi cigaretu a povie mu: *Len vravteží, vravteží, mein Führer, bitte, bitte!* V tom roku totiž Scott pije, Scott žartuje a Scott hucká právnikov na zbastardených domácich, ale Scott nepíše. Nepíše, lebo je stále opitý, alebo je stále opitý, lebo nepíše? Lisey nevie. Jedno za osemnásť, druhé bez dvoch za dvadsať. V máji, keď sa mu tunajšie prednášateľovanie konečne skončí, jej to už je fuk. V máji už chce byť len niekde, kde jej rozhovory v supermarkete alebo v obchodoch na hlavnej triede nebudú znieť ako ľapot človeko-zverov v tom filme *Ostrov doktora Moreaua*. Vie, že je to nespravodlivé, ale zároveň vie, že si v Brémach nenašla ani jedinú priateľku, dokonca ani medzi manželkami vyučujúcich, ktoré predsa hovoria po anglicky, a jej muž je skoro stále na univerzite. Ona zase trávi priveľa času v dome, kde stále fúka, zamotaná do šálu, ale aj tak väčšinou premrznutá, takmer stále osamotená a smutná, díva sa na televízne programy, ktorým nerozumie, a počúva hrmot nákladiakov na kruhovom objazde na kopci. Keď idú tie veľké peageoty, tak sa až trasú dlážky v dome. Skutočnosť, že aj Scott je utrápený, že semináre sa mu nedaria a prednášky sú takmer katastrofálne, jej k šťastiu vôbec neprispieva. Preboha, prečo by mala? Ak niekto povedal, že na posratého aj záchod spadne, tak to ani zďaleka nevystihol. Ale ten, kto vravel, že čo sa môže pokaziť, to sa aj pokazí... ten mal aký-taký postreh.

Keď je Scott náhodou doma, má ho na očiach omnoho viac, než je zvyknutá, najmä preto, že sa neodpratáva do tej pochmúrnej kobky, ktorá mu bola vyčlenená ako pracovňa, a nepíše príbehy. Najskôr ich aspoň skúša písať, ale v decembri už len sporadicky a vo februári to celkom vzdá. Muž, čo vie písať aj v moteli, okolo ktorého duní osemprúdová premávka a v hornej izbe hučí večierok členov univerzitného bratstva, sa tu celkom, ale celkom odpásal, *kapištenzí?* Ale netrápi ho to, teda aspoň Lisey sa to nezdá. Namiesto písania trávi dlhé, veselé a absolútne vyčerpávajúce víkendy s manželkou. Často aj ona pije s ním a s ním sa aj opíja, lebo nič iné, teda okrem trtkania s ním, jej nenapadne. Potom nasledujú smutné poopičné pondelky, keď je Lisey celá rada, že ho už vypravadí z domu, hoci keď príde desiata hodina večer a on stále nie je doma, zakaždým sa utáborí pri obývačkovom okne, odkiaľ je výhľad na Ring, a úzkostlivo čaká na zvuk prenajatého audi, ktorým sa on vozí, uvažuje, kde asi je a s kým práve pije. A koľko. Občas ju v sobotu presvedčí, aby sa s ním vo veľkom

studenom dome zahrala na schovávačku, vraví, že sa aspoň zohrejú, a v tom má pravdu. Alebo sa naháňajú, behajú hore-dolu po schodoch, dupocú po chodbách v absurdných *lederhosen*, rehocú sa ako párik nadrogovaných (a, ako inak, nadržaných) dečiek, vykrikujú svoje obľúbené nemecké slovíčka: *Achtung!* a *Jawohl!* a *Ich habe Kopfschmerzen!* a – najčastejšie – *Mein Gott!* Tieto hlúpe hry sa väčšinou končia sexom. Opitý alebo triezvy (väčšinou opitý) Scott túži v tú zimu a jar stále po sexe a ona je presvedčená, že kým ten studený domisko na Bergenstrasse vyprázdni, podarí sa im to robiť v každej izbe, vo väčšine kúpeľní (aj v tej s hrozným chechotajúcim sa záchodom), ba dokonca aj v niektorých šatníkoch. Tá záľaha sexu je jedným z dôvodov, pre ktoré sa Lisey vôbec netrápi (no, takmer vôbec), že by mohol mať milenkú, hoci je z domu stále preč, hoci toľko pije a hoci vôbec nerobí to, na čo je stvorený, teda nepíše príbehy.

Ale, samozrejme, ani ona nerobí to, na čo je stvorená, a občas si to aj uvedomuje. Nemôže tvrdiť, že by ju bol oklamal, ba ani ju len nezavádzal, kdeže, to tvrdiť naozaj nemôže. Povedal jej to len raz, ale na rovinu: nebudú mať deti. Ak by mala pocit, že musí mať deti – napokon, vedel o jej veľkej rodine –, tak sa nemôžu vziať. Utrápiho by ho to, ale ak by mala ten pocit, muselo by to tak byť. Povedal jej to pod mňamkovým stromom, kde vtedy sedeli, obklopení čudným októbrovým snehom. Na ten rozhovor si Lisey dovoľí spomínať len počas opustených popoludní cez týždeň v Brémach, keď je obloha akoby stále biela a hodín je akoby stále nula a nákladiaky neprestajne hrmocú a posteľ sa pod ňou trasie. Tá posteľ, ktorú on kúpil a neskôr bude nástožiť na tom, že sa musí s nimi vrátiť do Ameriky. Lisey tam často leží s rukou cez oči, uvažuje, že to bol naozaj príšerný nápad, aj napriek víkendom plným smiechu, aj napriek vášnivému (a občas horúčkovitému) milovaniu. Počas toho milovania už porobili veci, ktorým by nebola ešte pred polrokom ani verila, a Lisey vie, že tieto variácie nemajú skoro nič spoločné s láskou, vyplynuli z nudy, smútku za domovom, chľastu a depiek. To, že toľko pije, a pritom nikdy nepil málo, ju začína desiť. Vie, že ak sa Scott nezabrzdí, príde pád. A prázdnota vlastnej maternice ju začína deprimovať. Iste, dohodli sa, jasné, ale vtedy, pod mňamkovým stromom, naozaj netušila, že roky plynú a čas má svoju váhu. On možno začne po návrate do Ameriky znovu písať, ale čo urobí ona? *Neklamal mi predsa*, myslí si, keď leží sama na brémskej posteli s rukou cez oči, ale vidí pred

sebou obdobie – a ani nie vzdialené –, keď ju už táto skutočnosť prestane uspokojovať, a to ju desí. Niekedy ľutuje, že pod tou skivenou vrbou so Scottom Landonom vôbec sedela. Niekedy ľutuje, že ho vôbec stretla.

9

„To nie je pravda,“ zašepkala do tmavej stodoly, ale mŕtvu váhu jeho pracovne nad svojou hlavou cítila ako popretie svojej vety – všetky tie knihy, príbehy, minulý život. Neľutovala manželstvo, ale niekedy naozaj ľutovala, že toho problémového a problematického muža stretla. Že nestretla radšej niekoho iného. Napríklad sympatického bezproblémového počítačového programátora, ktorý by zarábala sedemdesiat tisíc ročne a splodila by s ňou tri deti. Dvomi chlapcami a dievčať, jedno by už teraz bolo dospelé a malo vlastnú rodinu, dve by ešte študovali. Ale taký život ona nenašla. Alebo si taký život nenašiel ju.

Nešla hneď k brémskej posteli (to sa jej zdalo priskoro a nezvládla by to), Lisey zabočila do svojej smiešnej kobky, ktorú pomenovala pracovnou, otvorila dvere a prezrela si ju. Čo tu vlastne mienila robiť, kým Scott písal hore svoje príbehy? Už si nespomínala, ale vedela, čo ju sem ťahalo práve teraz: odkazovač. Pozrela na červenú jednotku, ktorá svietila v okienku s nápisom NEVYPOČUTÉ ODKAZY, a zišlo jej na um, či by nemala brknúť zástupcovi Alstonovi, nech si to vypočuje s ňou. Ale povedala si, že radšej nie. Ak je to Dooley, prehrá mu ho neskôr.

Samozrejme, že je to Dooley, kto iný by to bol?

V duchu sa obrnila proti ďalším hrozbám toho pokojného a na povrchu racionálneho hlasu a stlačila PLAY. O chvíľočku jej už mladá žena menom Emma vysvetľovala naozaj *neskutočné* úspory, ktoré by si Lisey mohla vychutnať, keby prešla k MCI. Lisey zahlušila ten vášnivý odkaz uprostred vety, stisla VYMAZAŤ a pomyslela si: *Takže toľko k ženskej intuícii.*

Z pracovne odchádzala so smiechom.

Lisey pozrela na zababušenú siluetu brémskej posteľe bez smútku a nostalgie, aj keď si pomyslela, že sa na nej so Scottom stovky ráz milovali – alebo aspoň trtkali, lebo si naozaj nespomínala, koľko bolo medzi nimi v období **SCOTT A LISEY V NEMECKU** naozajstnej lásky. *Stovky ráz?* Bolo to vari vôbec možné iba za deväť mesiacov? Veď boli dni, ba občas aj celé pracovné týždne, keď ho prakticky nevidela, teda nie od chvíle, keď napoly spiaci vyšiel s aktovkou udierajúcou o koleno o siedmej ráno z domu a keď sa prišuchtal naspäť, zvyčajne napoly opitý, o desiatej alebo o štvrtí na jedenásť večer? Áno, asi to možné bolo, ak človek strávil celý víkend tým, čo Scott občas volal „trtkacie slávnosti“. Prečo by v nej mala táto tichá zakrytá obľudnosť vyvolávať nejaký záchvev náklonnosti, hoci na nej toľkokrát spolu hopsali? Mala skôr príčinu nenávidieť ju, lebo istým spôsobom, ktorý nemal nič s intuíciou, skôr bol výsledkom podvedomej logiky *{Lisey je múdra ako sám čert, kým na to nezačne myslieť, začula raz Scottovu poznámku pred akýmsi hosťom na večierku, a vtedy nevedela, či má byť polichotená, alebo sa má zahanbiť}*, že ich manželstvo sa v tej posteli takmer rozpadlo. Bez ohľadu na to, aký bol sex v nej krásny a oplzlý, bez ohľadu na to, že ju dotrkal akoby nič k mnohonásobným orgazmom a toľko ju obrábal, až sa jej zdalo, že sa z čírej neznesiteľnej rozkoše zblázni; bez ohľadu na ten bod, ktorý na jeho tele našla, ten, ktorého sa občas dotkla, kým sa odbavil, a občas sa len striasol, ale občas vykrikoval a vtedy ju celú obišli zimomriavky, aj keď bol v nej a horúci ako... no, ako vysávacía rúra. Pokladala za jedine správne, že ten prekliaty kus nábytku musí byť zahalený rubášom sťa obrovská mŕtvola, lebo – aspoň v jej spomienkach – všetko, čo sa tam medzi nimi dvoma odohralo, bolo nesprávne, násilnícke, vtedy svojmu manželstvu obaja siahali na krk. Láska? Milovanie? Možno. Možno zopárkrát aj to. Ale ona si väčšinou pamätala len jedno hnusné trtkanie za druhým. Priškrtiť... a pustiť. Priškrtiť... a pustiť. A to, čím boli dohromady Scott a Lisey, sa po tom škrtení preberalo zakaždým čoraz dlhšie. Napokon z Nemecka odišli. Leteli zo Southamptonu do New Yorku s QE2 a na druhý deň sa vrátila domov z prechádzky po verande a zastala pred ich izbou s kľúčom v ruke, naklonenou hlavou a napnutým sluchom.

Zvnútra začula pomalé, no súvislé ťukanie jeho písacieho stroja, a vtedy sa Lisey usmiala.

Radšej si nepomyslela, že je to už v poriadku, ale keď tam tak stála pred dverami a počula, že sa do toho znovu pustil, vedela, že by to raz v poriadku mohlo byť. A napokon bolo. Keď jej povedal, že zariadil, aby im postel', ktorej dal prezývku Mein Gott, poslali do Ameriky, nepovedala nič a vedela, že v nej už nikdy nebudú spať ani sa milovať. Keby Scott navrhol, aby to urobili – *Len rraz, Lízi, bitte, komenzí!*– tak by bola odmietla. Vlastne by mu bola povedala, aby sa, kuva, niekam strčil. Ak niekedy v nejakom kuse nábytku strašilo, tak v tomto tu.

Podišla k posteli, klesla na kolenná, odsunula lem plátna, ktoré ju zakrývalo, a nazrela pod ňu. A tam, v tom prašnom uzavretom priestore, kde sa pomaly plazil naspäť pach kuracincov (*ako pes k tomu, čo vygrcal pomyslela si*), ležalo to, čo hľadala.

Tam, v tme, ležala cédrová škatuľka Mamky Debusherovej.

Lisey a Scott (Pod mňamkovým stromom)

1

Sotva vošla do slnečnej kuchyne s cédrovou škatuľkou v rukách, keď zazvonil telefón. Položila škatuľku na stôl a zdvihla slúchadlo s neprítomným haló – už sa neobávala hlasu Jima Dooleyho. Ak to bude on, tak mu povie, že zavolala políciu, a zloží. Nemá kedy na strach.

Ale bola to Darla, nie Dooley, volala jej z návštevnjej miestnosti v Greenlawne a Lisey ani veľmi neprekvapilo, že Darla má výčitky za ten telefonát Canty do Bostonu. A keby to bolo naopak, teda keby bola Canty v Maine a Darla v Bostone? Lisey si pomyslela, že by to bolo zhruba to isté. Nevedela, nakoľko sa Canty s Darlou stále majú rady, ale ešte stále sa navzájom používali, tak ako ožrani používajú chľast. Keď boli ešte decká, Mamka hovorievala, že keby Cantata dostala chrípku, Darlanna by za ňu mala horúčku.

Lisey sa pokúsila odpovedať tak, ako sa od nej očakávalo, presne ako predtým počas telefonátu s Canty, a dokonca z rovnakého dôvodu: aby to už mala za sebou a mohla sa dať do roboty. Pomyslela si, že na sestry začne zase dbať neskôr – aspoň v to dúfala –, ale teraz jej bolo Darlino svedomie rovnako ukradnuté ako Amandin polenovitý stav. Také ukradnuté ako to, kde sa práve nachádzal Jim Dooley, teda pokým nebol v jednej miestnosti s ňou a nerozháňal sa nožom.

Nie, ubezpečila Darlu, neurobila chybu, keď brnkla Canty. Iste, bolo správne povedať Canty, aby zostala v Bostone. A pravdaže, Lisey pôjde ešte dnes navštíviť Amandu.

„Je to strašné,“ povedala Darla a Lisey napriek roztržitosti začula v sestrinom hlase zúfalstvo. „Ona je strašná.“ A hneď chvatne dodala: „Teda nie, to som tak nemyslela, nie je strašná, samozrejme, že nie, ale je strašné vidieť ju tak. Len tam tak sedí, Lisey. Keď som bola u nej, slnko jej páliło na jedno líce, ranné slnko, a jej koža vyzerala taká sivá a stará...“

„Neber si to tak, zlatko,“ povedala Lisey a prebehla končekmi prstov po hladkom lakovanom povrchu Mamkinej škatuľky. Ešte ju neotvorila, a už cítila tú sladkú vôňu. Keď ju otvorí, zohne sa, strčí si do tej vône nos a bude to ako vdychovať minulosť.

„Kírmia ju cez hadičku,“ povedala Darla. „Vložia jej ju a potom jej ju vyberú. Ak nezačne sama jesť, asi jej ju tam nechajú stále.“ Nahlas čvachtavo smrkla. „Kírmia ju cez hadičku, márnosť, a ona je už aj tak taká strašne chudá a vôbec nerozpráva a ja som sa rozprávala s jednou sestrou a tá povedala, že niekedy takto vydržia aj roky, a niekedy sa vôbec nikdy nepreberú, Bože, Lisey, nemyslím, že by som také niečo zvládla!“

Lisey sa pousmiala, kým jej prsty prebehli k pántom vzadu na škatuľke. Bol to úsmev úľavy. Darla, kráľovná dramatických výstupov, sa vrátila, Diva Darla bola zase tu, a to znamenalo, že boli aspoň na známej pôde, dve sestry so stokrát obohratými scenármi. Na jednom konci drôtu je citlivá Darlička. Zatlieskajte jej, dámy a páni. A na druhom konci malá Lisey, poškrabok, no húževnatý. Tak zatlieskajte aj jej.

„Prídem dnes popoludní, Darla, a zase sa porozprávam s doktorom Albernessom. Vtedy už budú mať o jej stave jasnejšiu predstavu...“

Darla na to pochybovačne: „Naozaj myslíš?“

Lisey, ktorá nemá ani poňatia: „Naozaj. A ty potrebuješ ísť domov a vyložiť si nohy na stôl. Možno si aj zdriemnuť.“

Darla, dramatickým tónom: „Ach, Lisey, veď by som nemohla zaspať!“

Lisey bolo fuk, či sa Darla naje, či si zapáli džointa alebo sa vyserie do begónií. Chcela jediné: zložiť telefón. „No tak, vráť sa domov, zlatko, a chvíľu si daj voľno. Už musím ísť. Mám niečo v rúre.“

Darlu to neskutočne potešilo: „Ale, Lisey, naozaj? Ty?“ Lisey to neskutočne pobúrilo, akoby v živote neukuchtila nič náročnejšie než... hamburgerovú zmes. „Banánový chlebiček?“

„Skoro. Brusnicový. Musím ho ísť skontrolovať.“

„Ak neskôr prídeš za Mandou, však?“

Lisey skoro zvrieskla. Ale radšej len povedala: „Hej. Popoludní.“

„Tak potom...“ Pochybnosti sa vrátili. *Presvedč ma*, vraveli.

Presvedčaj ma cez telefón ešte aspoň pätnásť minút. „No, tak sa asi vrátim domov.“

„Dobrá voľba. Tak ahoj, Darl.“

„A naozaj si myslíš, že som nespravila chybu, keď som volala Canty?“

Nie! Volaj si hoci aj Bruceovi Springsteenovi! Volaj Halovi Holbrookovi! Volaj, kuva, Condi Riceovej! Len mi UŽ DAJ POKOJ!

„Ak vôbec nie. Myslím, že si urobila dobre. Aspoň sa necíti...“ Lisey si spomenula na Amandin zápisník nutkaní. „Necíti sa vynechaná z krúžku.“

„No... hej. Ahoj, Lisey. Takže sa ešte asi uvidíme.“

„Ahoj, Darl.“

Šťuk.

Konečne.

Lisey zavrela oči, otvorila škatuľku a vdýchla silnú arómu cédrového dreva. Na chvíľu mala znovu päť rokov, na sebe šortky po Darle a svoje vlastné okopané, ale milované kovbojské čižmičky Li'l Rider, tie s vyblednutými ružovými slučkami na bokoch.

Potom pozrela do škatuľky, čo tam asi je a kam ju to asi zavedie.

2

Na vrchu bol alobalový balíček, asi pätnásť centimetrov dlhý, možno šesť široký a štyri hlboký. Pod alobalom bolo vidieť dve vypukliny. Keď balíček vyberala, netušila, čo to je, a zachytila slabučký závan mäty – vari ho už predtým zacítila v sladkej vôni škatuľky? – a spomenula si ešte skôr, ako jednu stranu odhalila a uvidela na kameň stvrdnutý kúsok svadobnej torty. Trčali z nej dve plastové figúrky: chlapček v bielom smokingu a cylindri, dievčatko v bielych svadobných šatách. Lisey si ho chcela odložiť a po roku ho spolu so Scottom na prvé výročie zjesť. Tak kázala povera, nie? Ale keby to tak bolo, asi by bola tortu strčila do mrazničky. Lenže torta napokon skončila tu.

Lisey si nechťom odlúpila kúsok polevy a vložila si ho do úst. Nemal skoro žiadnu chuť, len náznak sladkosti a posledný unikajúci príznak mäty. Zosobášili ich v Newmanovej kaplnke Mainskej univerzity, bol to civilný sobáš. Všetky sestry prišli, ešte aj Jodi. Zo Sabbatusu došiel jediný žijúci brat ocka Debushera, aby ju priviedol k oltáru. Boli tam aj Scottovi priatelia z Pittsburskej a

UMO, aj jeho literárny agent, ten mu bol za svedka. Ale nikto z Landonovcov, samozrejme. Všetci Scottovi príbuzní pomreli.

Pod skameneným kúskom torty ležali dve pozvánky na svadbu. Lisey a Scott ich písali rukou, každý napísal polovicu, a ona si odložila jednu svoju a jednu Scottovu. Pod nimi bol ešte pamiatkový kartónik od zápaliiek. Uvažovali, že si dajú pozvánky aj zápalkové kartóniky potlačiť, boli by si to mohli dovoliť už aj vtedy, skôr ako začali prúdiť peniaze za predaj brožovaných *Prázdnych diablov*, ale napokon sa rozhodli, že ručná výroba bude pôsobiť dôvernejšie (a štýlovejšie). Spomenula si, ako kúpila v IGE v Cleaves Mills obyčajné nepotlačené kartóniky zápaliiek, v škatuli ich bolo päťdesiat, a potom na ne písala červeným perom s tenučkým hrotom. Zápalky, ktoré teraz držala v ruke, boli zrejme poslednými zo svojho kmeňa a preskúmala ich so zvedavosťou archeologicky a bolesťou milenky.

Scott a Lisa Landonovci
19. november 1979
„Teraz sme dvaja.“

Lisey zaštipu v očiach slzy. *Teraz sme dvaja*, to bol Scottov nápad, povedal, že je to z Macka Pu. Hneď si spomenula, čo mal na mysli – veď koľkokrát donútila buď Jodothu, alebo Amandu, aby ju prečítali až hen do Stopalcového lesa? – a pomyslela si, že *Teraz sme dvaja* je super. Pobožkala ho za to. Teraz sa už na ten zápalkový kartónik s bláznivo statočným heslom ani nemohla pozrieť. Toto bol druhý koniec ich dúhy, už bola len jedna, a bolo to hlúpe číslo, veru tak. Kartónik si radšej schovala do vrečka na blúzke a utrela si líca – zopár slz sa jej na ne napokon predsa len skotúľalo. Vyzeralo to, že pátranie v minulosti je značne mokrá robota.

Čo sa to so mnou deje?

Za odpoveď na tú otázku by bola dala celú sumu, ktorú zaplatila za svoj vzácny bavorák, a ešte aj viac. Veď sa jej zdalo, že je v poriadku! Oplakala ho a žila ďalej, upratala si v živote a potom v ňom pokračovala. Už vyše dvoch rokov jej text tej starej piesne pripadal pravdivý: „Aj bez teba mi to ide celkom fajn.“ A potom začala upratovať jeho pracovňu a to prebudilo jeho ducha, nie v nejakom éterickom svete prízrakov, ale v nej. Vedela aj, kde a kedy sa to začalo: bolo to koncom prvého dňa, v tom nie celkom

pravouhlom kúte miestnosti, ktorý Scott nazýval kútikom pamäti. Tam na stene viseli jeho literárne ceny a diplomy zarámované pod sklom: Národná cena, Pulitzerova cena za beletriu, cena World Fantasy za *Prázdných diablov*. A čo sa vtedy stalo?

„Zosypala som sa,“ povedala Lisey tichým vydeseným hláskom a zakryla skamenený kúsok svadobnej torty znovu alobalom.

Inak sa to nazvať nedalo. Zosypala sa a bašta. Nespomínala si na to úplne jasne, len vedela, že sa to začalo, lebo vysmädla. Zašla si po pohár vody do toho hlúpeho barového kúta – hlúpeho preto, lebo Scott už nechľastal, hoci jeho dobrodružstvá s alkoholom trvali o celé roky dlhšie ako jeho románik s cigaretami – a nešla voda, z kohútika nevyšlo nič, len odporný zvuk chrchlajúceho potrubia, ktoré vyplúva vzduch, a ona na vodu mohla počkať, napokon by predsa len začala tiecť, ale namiesto toho kohútik zavrela a vrátila sa do dverí medzi barom a takzvaným kútikom pamäti a svetlo na strope svietilo, ale bolo to také svetlo, čo sa dalo stlmiť, a teraz bolo nastavené na nízkej intenzite. V tom svetle vyzeralo všetko normálne – všetko rovnako, ha-ha. Až sa dalo čakať, že Scott odrazu otvorí dvere od vonkajšieho schodiska, vojde dnu, zapne muziku a dá sa do písania. Akoby sa nebol na veky vekov odpásal. A čo čakala, že pocíti? Smútok? Nostalgiu? Naozaj? Naozaj niečo také zdvorilé, také uhladené, ako je nostalgia? Nuž, ak áno, tak to bolo akurát tak do rehotu, a poriadne hurónskeho, lebo to, čo sa na ňu v tej chvíli zosypalo, žeravé ako horúčka aj mrazivé ako ľad, bolo

3

To, čo sa na ňu teraz sype – na praktickú Lisey, na Lisey, ktorá si vždy zachováva chladnú hlavu (možno okrem toho dňa, keď musela švihnúť striebornou lopatkou, a ešte aj v ten deň si polichotila, že jej to šlo dobre), na malú Lisey, ktorá hlavu nestráca, ani keď ju strácajú všetci okolo – to, čo sa na ňu teraz sype, je akási neprerušovaná a vzdúvajúca sa zúrivosť, svätý hnev, ktorý odsotí z cesty jej myseľ a ovládne jej telo. Ale aj tak (ani nevie, či je to paradox, alebo nie) jej práve tento hnev akosi čistí hlavu, určite áno, lebo napokon to pochopí. Dva roky je dlhý čas, ale *minca aj tak nakoniec dopadne*. A jej to dôjde. Svitne jej.

Zatrepal krpcami, ako sa hovorí. (Páči sa ti to?)

Otrčil kopytá. (Dobré, nie?)

Zahryzol do hlíny. (Toto je veľký úlovok z jazierka, ku ktorému všetci chodievame piť a loviť.)

A keď teda zostane len holá skutočnosť, tak aká vlastne je? No aká, jednoducho ju okašlal. Zdrhol jej. Vzal nohy na plecia a vypálil z mesta, sadol na polnočný vlak a už je preč. Odpratal sa preč, na nové územia. Opustil ženu, ktorá ho milovala každou bunkou svojho tela a každým mozgom vo svojej nie až takej bystrej hlavičke, a jej teraz zostala len táto nahovno... *skuveňá... škrapina.*

A tak sa zosype. Lisey sa zosype. Vletí do jeho hlúpeho skuveňého kútika pamäti a zdá sa jej, že počuje jeho hlas, hovorí jej *OVKESATOZV, lásočka – Opáš sa, vždy sa to zdá vhodné*, a potom aj to doznie a ona začne strhávať jeho plakety a fotky a zarámované diplomy zo stien. Vezme do ruky Lovecraftovu bustu, ktorú mu porota ceny World Fantasy dala za *Prázdných diablov*, tú odpornú knihu, a hodí ju až k najvzdialenejšej stene pracovne s výkrikom „Kurva, Scott, ty jedna strašná kurva!“ Je to jeden z tých niekoľkých prípadov, keď toto slovo použije v neobrusenej forme od tej noci, keď prestrčil ruku cez skleník, od noci krvavého hňa. Vtedy sa naňho hnevala, ale nikdy v živote sa naňho neštvala tak ako teraz: keby bol tu, možno by ho rovno zahlušila. Je v totálnom amoku, strháva zo stien všetky tie sprostosti, tie nezmyselné čačky, až steny zostanú holé (máločo sa na zemi rozbije, lebo dlážka je pokrytá vysokým kobercom – ešte šťastie, povie si neskôr, keď sa k nej navráti zdravý rozum). Krúti sa stále dokola, už je z nej tornádo, a stále len vrieska jeho meno, vrieska *Scott a Scott a Scott*, plače od žiaľu, plače za ním, plače od zúrivosti, plače a volá, aby jej vysvetlil, ako ju tu mohol takto nechať, plače, aby sa k nej vrátil, áno, bože, len aby sa vrátil. Aké *všetko rovnako?* Bez neho nie je nič také ako predtým, nenávidí ho, smúti za ním, má v sebe diery, vietor ešte studenší ako ten, ktorý vial až z Yellowknifu, teraz fučí rovno cez ňu, svet je taký prázdny a bez lásky, keď tu niet nikoho, kto by zakričal jej meno, kto by ju dokričal domov. Na konci zdrapí monitor počítača, ktorý si sedí v kútiku pamäti, a niečo v chrbte jej pri tom dvíhaní varovne praskne, ale, *kuva*, kašľať na chrbát, holé steny sa jej posmievajú a ona zúri. Nemotorne sa zvrtnie s monitorom v náručí a vrhne ho na stenu. Ozve sa dutý treskot – *BUUMB!* tak to znie – a potom je znovu ticho.

Nie, vonku vlastne cvrkotajú cvrčky.

Lisey sa zrúti na zahádzaný koberec, schúli sa do kľbka a slabo vzlyká. Vari ho tým nejako privolá? Privolá ho späť do svojho života čírou silou svojho zlostného dlho odkladaného žiaľu? Vrátil sa k nej ako voda do dlho prázdneho potrubia? Myslí si, že odpoveď znie

4

„Nie,“ zamrmlala Lisey. Pretože – hoci to znie bláznivo – Scott zrejme pracoval na stupňoch tejto výpravy za híha *dávno pred smrťou*. Napríklad sa spojil s doktorom Albernessom, ktorý bol čírou náhodou jeho *oobrovitánskym* fanúšikom. Márnosť, dokonca nejako získal Amandine lekárske záznamy a priniesol ich so sebou na obed s doktorom. A potom zlatý klinec programu: *Pán Landon mi povedal, že ak sa s vami niekedy stretnem, mám sa vás opýtať, ako obľafol tú sestru v Nashville.*

A... kedy vložil Mamkinu cédrovú škatuľku pod brémsku posteľ v stodole? Lebo to určite urobil Scott, Lisey vedela, že sama ju tam nikdy nedávala.

V deväťdesiatom šiestom?

(pst)

V zime roku deväťdesiatšesť, keď Scottovi zlyhala myseľ a ona *(PST, UŽ AJ ČUŠ, LISEY!)*

Tak dobre... dobre, bude o zime v deväťdesiatom šiestom čušať – aspoň zatiaľ –, ale asi to bolo tak. A...

Výprava za híha. Ale prečo? S akým cieľom? Aby mohla postupne pozrieť do tváre čomusi, čomu nevládala čeliť naraz? Možno. Pravdepodobne. Scott to určite poznal, určite súcitil s myslou, ktorá skrývala svoje najhoršie spomienky za opony, alebo ich škrečkovala do sladko voňajúcich škatuliek.

Dobré híha.

Ale, Scott, čo je na tomto tu dobré? Čo je dobré na tolkej bolesti a smútku?

Krátke híha.

Ak je to tak, potom bola cédrová škatuľka buď koncom, alebo bola ku koncu aspoň blízko, a Lisey mala pocit, že ak by sa pozrela ďalej, už by nebolo návratu.

Láska, vzdychol... ale iba v jej hlave. Nie, žiadni duchovia. Iba pamäť. Iba hlas jej mŕtveho manžela. Verila tomu, vedela to. Tú škatuľku mohla zatvoriť. Mohla zatiahnuť oponu. Mohla nechať minulosť tak.

Lásočka.

Vždy si musí povedať svoje. Ešte aj po smrti si vždy musí povedať svoje.

Vzdychla – aj jej vlastným ušiam znel ten vzdych utrápene a opustene – a rozhodla sa ísť ďalej. Predsa len sa zahrať na Pandoru.

5

Jediné, čo si tu zoškrečkovala z ich lacnej a svetskej (ale aj tak im to vydržalo a veľmi dobre) svadby, bola fotografia z hostiny, ktorá sa konala v podniku The Rock – bol to najrajcovnejší, najdivokejší, najdrsnejší rokenrolový bar v Cleaves Mills. Bola na nej ona a Scott na parkete, keď začínali prvý tanec. Ona v bielych čipkových šatách, Scott v prostom čiernom obleku – volal ho *môj funebrácky* –, ktorý si kúpil pre túto príležitosť (a potom ho v tú zimu donekonečna vláčil na turné *Prázdných diablov*). V pozadí videla Jodothu a Amandu, obe až neskutočne mladé a pekné, s vyčesanými vlasmi, s rukami zmeravenými uprostred potlesku. Dívala sa na Scotta a on sa na ňu z výšky usmieval, ruky mal na jej páse a, Pane Bože, aha, aké mal vtedy dlhé vlasy, takmer na plecica, už na to aj zabudla.

Lisey pohľadila fotku končekmi prstov, prešla nimi po ľud'och, ktorými boli vtedy, keď boli ešte **SCOTT A LISEY, ZAČIATKY!** A zistila, že si pamätá dokonca aj názov kapely z Bostonu (Swinging Johnsons, predstavte si) a meno piesne, na ktorú vtedy pred priateľmi tancovali: bola to coververzia *Too Late to Turn Back Now* od Cornelius Brothers and Sister Rose.

„Ach, Scott,“ povedala. Po líci jej zbehla ďalšia slza a ona ju roztržito utrela. Potom položila fotku na slnkom zaliaty kuchynský stôl a pustila sa do ďalšieho prekopávania. Našla tenký zväzok jedálnych lístkov, barových obrúskov a zápalkových kartóni-kov z motelov na Stredozápade, okrem toho program z Indiánskej univerzity v Bloomingtone, ktorý oznamoval, že sa bude konať čítanie z knihy *Prázdni diabli* od Scotta Lindena. Pamätala si, že

ten program si odložila práve pre tú tlačovú chybu, vravela mu, že jedného dňa bude ten kus papiera hoden celý majetok, a Scott odvetil *To iste, lásočka*. Dátum na programe bol 19. marec 1980... tak kde boli suveníry z hostinca The Antlers? Vari si odtiaľ nič nevzala? Vtedy si takmer vždy niečo brala, mala to ako konička, a bola by prisahala, že...

Zdvihla program so „Scottom Lindenom“ a tam, pod ním, bolo tmavopurpurové menu s vyrazeným zlatým nápisom **The Antlers a Rome, New Hampshire**. A začula Scotta tak zreteľne, akoby jej to bol povedal do ucha: *Všetky cesty vedú do Ríma*. Povedal to v ten večer v jedálni (kde nebolo okrem nich a jedinej čašníčky nikoho), keď im obom objednával špecialitu šéfkuchára. A potom zase v posteli, keď prikryl jej nahé telo svojím.

„Ponúkla som sa, že za to zaplatím,“ zamrmlala a zdvihla menu do vzduchu vo svojej slnečnej prázdnej kuchyni, „a ten chlapík povedal, nech si ho len vezmem. Veď sme aj tak boli ich jediní hostia. A navyše tá metelica...“

Tá čudsná októbrová metelica. Zostali tam dve noci, nie iba tú jednu, ktorú si naplánovali, a počas druhej Lisey bdela ešte dlho po tom, čo Scott zaspal. Studený front, ktorý priniesol ten nezvyčajný sneh, sa už poberal preč, a ona počula, ako sa sneh topí, ako kvapká zo strechy. Ležala v tej čudnej posteli (prvej z množstva čudných postelí, v ktorých sa so Scottom ocitla), rozmýšľala o Andrewovi „Sparkym“ Landonovi a o Paulovi Landonovi a o Scottovi Landonovi – o Scottovi, ktorý všetko prežil. Rozmýšľala o hĺba. Dobrých aj krvavých.

Rozmýšľala o purple. Aj o ňom.

V istom momente sa oblaky roztrhli a izbu zalialo mesačné svetlo. V tom svetle napokon zaspala. Na druhý deň, to bola nedeľa, sa autom viezli cez krajinu, ktorá sa vracala z jesene do zimy, a ani nie o mesiac tancovali na *Too Late to Turn Back Now* v podaní Swinging Johnsons.

Otvorila menu so zlatými písmenami, aby zistila, čo bola v ten pradávny večer špecialita šéfkuchára, a vypadla odtiaľ fotka. Lisey si na ňu hneď spomenula. Majiteľ podniku ju spravil Scottovým malým Nikonom. Ten chlapík odkiaľsi vyhrabal dva páry mačiek (bežky, ktoré v zime požičiaval, mal ešte v sklade v North Conway, povedal, a s nimi štyri svoje snehové skútre), a presvedčil Scotta a Lisey, aby sa prešli po chodníku, čo viedol od zadnej strany hostinca. *Les je pod snehom čarovný*, spomenula si Lisey na

jeho slová, *a budete ho mať sami pre seba – bez jediného lyžiara či snehového dela. Taká šanca sa núka raz za život.*

Dokonca im zbalil aj piknikový obed s fľaškou červeného vína na účet podniku. A tak sa vybrali, napchatí do termonohavíc, vetroviiek a s chráničmi na uši, ktoré im našla majiteľova milá manželka (Lisey dostala komicky veľkú vetrovku, siahala jej až po kolená), a takto pózovali aj na tej fotke pred vidieckym penziónikom v metelici, ktorá pôsobila ako čosi vyrobené hollywoodskymi fachmanmi na špeciálne efekty, na nohách mačky a na tvárach úsmevy ako dvaja veselí hlupáčikovia. Batoh, ktorý niesol Scott a v ňom obed a fľašku vína, mali tiež len požičaný. Scott a Lisey, na ceste k mňamkovému stromu, hoci o tom ani jeden z nich vtedy ešte nevedel. Čakal ich výlet do minulosti po Ceste pamäti. Akurát že pre Scotta bola Cesta pamäti v skutočnosti Uličkou oblúd a nečudo, že po nej veľmi často nechodieval.

Ale aj tak, pomyslela si Lisey, keď končekmi prstov korčuľovala po fotke tak ako predtým po zábere svadobného tanca, musel si vedieť, že sa tam budeš musieť vybrať aspoň raz, kým si ťa vezmem, či sa ti už chcelo, alebo nie. Musel si mi niečo povedať, nie? Ten príbeh, ktorým si chcel podporiť svoju jedinú neoddiskutovateľnú podmienku. Určite si vtedy už celé týždne hľadal to správne miesto. A keď si uvidel ten strom, tú smutnú vrbu takú pokrytú snehom, že pod ňou vznikla jaskynka, vedel si, že si ho našiel a že to už dlhšie nemôžeš odkladať. Ktovie, či si bol veľmi nervózny. Bál si sa, že si ťa vypočujem, a potom ti poviem, že si ťa predsa len nechcem zobrať?

Lisey uznávala, že musel byť nervózny. Pamätala si, ako v aute mlčal. Vari si už vtedy nemyslela, že ho niečo ťaží? Veru áno, lebo Scott býval inokedy veľmi zhovorčivý.

„Ale ved' vtedy si ma už dobre poznal...“ povedala a stíchla. Na rozhovoroch so sebou bolo fajn aspoň to, že väčšinou nemusela dokončiť vetu. V októbri roku 1979 ju už musel poznať dosť dobre, aby vedel, že s ním vydrží. Dopekla, keď ho neposlala preč svinským krokom, hoci si skleníkovým sklom narobil z ruky niečo podobné stuhovému mávadlu, určite musel veriť, že s ním chce zostať. Ale možno bol nervózny skôr z toho, že bude musieť obnažiť tie staré spomienky, dotknúť sa tých pradávnych, no stále živých drôtov? Lisey by skôr povedala, že z toho nebol ani tak nervózny. Bol z toho na smrť vydesený.

Ale aj tak vzal jej ruku v rukavici do svojej, ukázal pred seba a povedal: „Najedzme sa tam, Lisey. Najedzme sa pod tou

6

„Najedzme sa pod tou smutnou vrbou,“ vraví a Lisey mu veľmi rada vyhovie. Predovšetkým je hladná ako vlk. A potom ju nohy – najmä lýtka – bolia od nezvyčajnej námahy, chôdze s mačkami: zdvihnúť, zvrtnúť, otriasť... zdvihnúť, zvrtnúť, otriasť. Ale predovšetkým si chce oddýchnuť od pohľadu na nekonečne padajúci sneh. Prechádzka bola presne taká prekrásna, ako im sľuboval hostinský, a to ticho si zrejme zapamätá do konca života – počuli len praskot pod mačkami, zvuk vlastného dychu a neúnavné telegrafné kladivko vzdialeného d'atľa. Ale neprestávajúci lejak (inak sa to označiť nedá) obrovských vločiek jej už začal liezť na nervy. Bol taký hustý a rýchly, že prestávala zaostrovať oči, a z toho je teraz trochu dezorientovaná a krúti sa jej hlava. Vřba stojí na kraji čistinky a jej ešte stále zelené olistenie ťahá dole hrubá biela poleva snehu.

Olistenie, tak sa to volá? uvažuje Lisey a povie si, že sa na to spýta Scotta pri obede. Scott to bude vedieť. Ale napokon sa ho nespýta. Prídu do toho iné veci.

Scott zamieri k vřbe a Lisey ide za ním, dvíha nohy a zvrta ich, aby si otriasla mačky, kráča v snúbencových stopách. Keď Scott dôjde k stromu, rozhrnie snehom pokryté – listy či olistenie, to je fuk – s' a oponu a nazrie dovnútra. Vonku lákavo vytrča jeho zadok v belasých džínsach.

„Lisey!“ povie. „Toto je fakt dobré! Počkaj, uvidíš a...“

Lisey zdvihne Mačku A a aplikuje ju na Džínsový zadok B. Snúbenec C okamžite mizne v Zasněženej vřbe D (a prekvapene zahreší). Je to zábavné, naozaj celkom zábavné a Lisey sa v padajúcom snehu zachichoce. Je celá pokrytá snehom, ešte aj mihalnice jej o' a želi.

„Lisey?“ volá Scott spod toho ťažkého bieleho dáždika.

„Prosím, Scott?“

„Vidíš ma?“

„Nie,“ povie ona.

„Tak pod' trošku bližšie.“

Poslúchne, stúpa do jeho stôp a vie, čo má očakávať, ale keď zrazu cez snehom pokrytú oponu vystrelí jeho ruka a zovrie jej zápästie, aj tak sa prekvapí a od smiechu až zaryčí, lebo to nebolo len také nejaké zľaknutie, normálne sa vystrašila. Potiahne ju k sebe a cez tvár jej prebehne čosi studené a mokré, na chvíľu ju to oslepí. Kapučňa vetrovky jej sklízne z hlavy a za krk sa jej zosype sneh, zamrazí ju na teplej pokožke. Chrániče na uši má nakrivo. Začuje tlmené *puf*, keď zo stromu za ňou padajú ťažké kusy snehu.

„Scott!“ hŕka. „Scott, vydesil si...“ Ale zmlkne.

Scott pred ňou kľučí na kolenách, kapučňu má tiež zloženú a vidieť závej tmavých vlasov, takmer rovnako dlhých ako tie jej. Chrániče na uši má okolo krku ako slúchadlá. Batoh je za ním, opiera sa o kmeň. Díva sa na ňu s úsmevom, čaká, kým to pochopí. A Lisey to pochopí. Bez problémov. Kto by to nepochopil? pomyslí si.

Je to tak trochu, ako keď ju pustili do klubu, kde sa jej veľká sestra Manda s kamarátkami hrávali na pirátky...

Ale nie. Je to lepšie, lebo tu to nepáchne starým drevom a vlhkými časopismi a starými myšacincami. Je to, akoby ju vzal do celkom iného sveta, vtiahol ju do tajného kruhu, belostného dómu, ktorý patrí iba im, nikomu inému. Kupola má priemer okolo šesť metrov. V strede čnie kmeň vŕby. Tráva, ktorá okolo neho rastie, má ešte stále dokonale letnú zelenú farbu.

„Ach, Scott,“ povie Lisey a z úst jej nevyjde para. Je tu teplo, uvedomí si. Sneh zachytený na zvesených konároch izoloval pod sebou vzduch. Rozopne si vetrovku.

„Dobré, nie? A počúvaj to ticho.“

Zmlkne. Ona tiež. Najskôr sa jej zdá, že nepočuť žiadny zvuk, ale nie je to celkom tak. Jeden počuť. Počuje pomalé údery bubna akoby stlmené zamatom. Svoje srdce. Scott vystrie ruky, stiahne jej rukavice, vezme jej ruky do svojich. Pobožká jej obe dlane, presne v strede. Ani jeden chvíľu nič nehovorí. Ticho napokon preruší Lisey – zaškrka jej v žalúdku. Scott sa rozosmeje, oprie sa o kmeň, chechoce sa a ukazuje na ňu.

„Aj ja som,“ povie. „Chcel som ťa vytiahnuť z tých termogatí a pretiahnuť, Lisey – teplo je tu dosť –, ale po toľkej námahe som tiež hladný.“

„Možno neskôr,“ povie ona. Vie, že neskôr bude určite prejedaná, ale to nič, ak sa sneh udrží, zostanú tu v Antlers istotne ešte jednu noc a jej to vyhovuje.

Otvára batoh a vykladá obed. Majú dva hrubé kuracie sendviče (plné majonézy), šalát a dva poriadne rezy čohosi, čo sa ukáže byť hrozienkovým koláčom. „Mňam,“ vraví on, keď mu podá papierový tanierik.

„No jasné, že mňam,“ povie ona. „Sme pod mňamkovým stromom.“

On sa zasmieje. „Pod mňamkovým stromom. To sa mi páči.“ Potom mu z tváre zmizne úsmev a vážne na ňu pozrie. „Je tu fajn, čo?”

„Áno, Scott. Veľmi fajn.“

Nakloní sa nad jedlo, ona sa nakloní k nemu a pobozkajú sa nad šalátom. „Ľúbim ťa, malá Lisey.“

„Aj ja teba.“ A v tej chvíli, keď sú ukrytí pred svetom v tomto zelenom tajnom kruhu ticha, má pocit, že ho v živote tak neľúbila. Až teraz.

7

Scott síce vyhlásil, že je hladný, ale zje len polovicu sendviča a dá si pár hltov šalátu. Hrozienkového koláča sa vôbec nedotkne, ale zato vypije viac ako polovicu z vína. Lisey sa napcháva s väčším apetítom, ale nie tak, ako očakávala. Hryzie ju červík nepokoja. Nech už Scotta ťaží čokoľvek, rozprávanie bude tvrdý oriešok preňho a možno ešte tvrdší pre ňu. Najväčšmi ju trápi, že nie a nie prísť na to, o čo asi tak ide. Žeby mal za sebou nejaké naťahovačky so zákonom, ešte v tom vidieckom pennsylvánskom mestečku, kde vyrástol? Alebo splodil nemanželské dieťa? Ba možno si vypočuje príbeh o manželstve tínedžerov, rýchlom a krátkom, ktoré sa skončilo o dva mesiace rozvodom alebo anuláciou... Ide o Paula, brata, ktorý umrel? Nech je to čokoľvek, už je to tu. *Tak ako za hromom ide dážď*, povedala by Mamka. On sa díva na svoj kus koláča, akoby uvažoval, či si odhryzne, no potom radšej vytiahne cigarety.

Lisey si spomenie, ako povedal *Rodina vie byť pekne nanič*, a pomyslí si, *ide o hĺba. Priviedol ma sem, aby mi porozprával o hĺba*. Neprekvapí ju, že tá myšlienka ju strašne vydesí.

„Lisey,“ ozve sa on. „Niečo ti musím vysvetliť. A ak si to potom s tou svadbou rozmyslíš...“

„Scott, ja neviem, či to chcem počuť a...“

Má na tvári uťahaný a zároveň vystrašený úsmev. „To ti verím, že nie. A ja ti to ani nechcem povedať. Ale je to ako injekcia u doktora – nie, horšie, ako keď ti majú otvoriť cystu alebo rozrezať vred. Ale niektoré veci sa jednoducho musia urobiť.“ Jeho jasné orieškové oči sa upierajú na ňu. „Lisey, ak sa zoberieme, nemôžeme mať deti. To je bez debaty. Nevieš, ako veľmi deti teraz chceš, ale pochádzaš z veľkej rodiny a myslím, že by bolo len prirodzené, ak by si túžila naplniť jedného dňa veľký dom vlastnou veľkou rodinou. Ale musíš vedieť, že ak budeš so mnou, tak to nepôjde. A nechcem, aby si o päť alebo o desať rokov stála na druhej strane miestnosti a kričala na mňa, že som ti túto časť dohody nikdy nespomenul.“

Potiahne si z cigarety a vyfučí z nozdier dym. Dym sa dvíha ako modrosivý stĺp. Obráti sa zase k nej. Má veľmi bledú tvár a obrovské oči. *Ako drahokamy*, pomyslí si fascinovane ona. Prvý a jediný raz ho vidí nielen ako pekného (prítom pekný vlastne nie je, hoci v správnom svetle býva zaujímavý), ale ako krásneho, tak ako sú krásne niektoré ženy. Fascinuje ju to a z akéhosi dôvodu aj desí.

„Milujem ťa až tak, že ti nemôžem klamať, Lisey. Milujem ťa všetkým, čo sa u mňa volá srdce. Myslím, že taká totálna láska ženu časom obťažuje, ale nijakú inú ti dať neviem. Myslím, že čo sa týka peňazí, tak budeme dosť bohatí, ale z emocionálnej stránky budem celý život žobrák. Peniaze budú, ale čo sa týka ostatného, tak mám dosť akurát pre teba a nechcem to nikdy pospiniť alebo rozriediť ľzami. Nemyslím tým slová, ktoré hovorím, ale tie, ktoré zamlčiam.“ Vzdychne – je to dlhý trasľavý zvuk – a položí si ruku, ktorá drží cigaretu, doprostred čela, akoby ho bolela hlava. Potom si ju zloží a znovu na ňu pozrie. „Bez detí, Lisey. Nemôžeme ich mať. Ja nemôžem.“

„Scott, ty si... bol si u doktora...“

Krúti hlavou. „Nejde o telo. Počúvaj, lásočka. Je to tu.“ Poklopká si po čele, medzi očami. „Šialenstvo a Landonovci, to ide fest dokopy, a nemám tu na mysli nejakú poeovskú poviedku alebo krotký viktoriánsky román o bláznivej tetke v podkroví. Hovorím o skutočnom, nebezpečnom šialenstve, ktoré mám v krvi.“

„Scott, ty nie si blázon...“ Ale spomenie si, ako vyšiel z tmy a vystrčil k nej krvavé ruiny ruky a hlas mal plný radosti a úľavy. Bláznivej úľavy. Pamätá si na to, čo si pomyslela, keď mu tú ruinu balila do vlastnej blúzky: že možno miluje ju, ale že tak napoly miluje aj smrť.

„Ale som,“ povie on ticho. „Som blázon. Mám marivá, mám videnia. Akurát že si ich zapisujem. Zapisujem si ich a ľudia mi platia za to, že ich môžu čítať.“

Na chvíľu ju to celkom omráči (alebo ju omráči skôr spomienka na jeho dokatovanú ruku, ktorú naschvál odložila nabok) a nevládze odpovedať. Hovorí o svojom remesle – tak ho vždy pomenúva vo svojich prednáškach, nikdy nie umenie, ale remeslo – ako o marive. A to je už naozaj šialenstvo.

„Scott,“ povie napokon. „Písanie je tvoja robota.“

„Myslíš si, že tomu rozumieš,“ povie on, „ale nerozumieš tomu, čo je preč. Dúfam, že ťa to šťastie neopustí, malá Lisey. A ja ti tu pod týmto stromom nemienim vykladať celú landonovskú históriu, lebo z nej viem len málo. Prebral som tri generácie, vystrašila ma všetka tá krv na stenách, čo som cestou objavil, a tak som sa na to vykašlal. Ako decko som videl veľa krvi – aj vlastnej. A ostatné som musel uveriť ockovi. Keď som bol malý, ocko vravel, že Landonovci – a pred nimi Landreauovci – boli vždy dvojakí: mimáči a humusáci. Humus je lepší, lebo humus sa dá dostať von cez rezy. A rezať treba, ak človek nechce celý život trčať v cvokárni alebo v base. Povedal, že to inak nejde.“

„Hovoríš o sebapoškodzovaní, Scott?“

Pokrčí plecami, akoby si tým nebol istý. Ani ona si nie je istá. Videla ho, napokon, nahého. Má zopár jaziev, ale nie veľa.

„Krvavé hŕha?“ opýta sa ho.

Tentoraz je istejší. „Hej, krvavé hŕha.“

„V tú noc, keď si si prestrčil ruku cez skleník, to si vypúšťal humus?“

„Asi. Iste. Istým spôsobom.“ Zadusí cigaretu na tráve. Trvá mu to dlho a vôbec pri tom na ňu nepozrie. „Je to zložité. Musíš si zapamätať, že som sa vtedy cítil príšerne, strašne veľa sa toho nakopilo a...“

„Nemala som ti...“

„Nie,“ pokrúti on hlavou. „Počkaj, kým dokončím. Toto môžem povedať len raz.“

Lisey zmlkne.

„Bol som ožratý, bolo mi otrasne a nevypúšťal som to... to... už veľmi dávno. Nemusel som. Najmä preto, že som bol s tebou, Lisey.“

Lisey má sestru, ktorá po dvadsiatke prešla hrozivým obdobím sebapoškodzovania. Amanda to už prekonala – vďaka Bohu –, ale

zostali jej jazvy, najmä na rukách a na stehnách. „Scott, ak si sa rezal, tak prečo nemáš jaz...“

Akoby ju ani nepočul. „Minulej jari, dlho po tom, čo som si *myslel*, že už fakt zavrel papuľu, no nech ma porantá, ak sa do mňa zase nepustil. ‚Máš to v sebe, Scoot,‘ hovoril mi. ‚Máš to v krvi, je to tam, nezbavíš sa toho. Však je tak?‘“

„Kto, Scott? Kto ti to hovoril?“ Vedela, že je to buď Paul, alebo jeho otec, a Paul asi skôr nie.

„Ocko. Vraví:,Scooter, ak chceš byť spravodlivý, tak by si mal ten humus vypustiť. A hneď teraz, nieže budeš, kuva, čakať.‘ Tak som to urobil. Len trošku... trošku...“ Ukáže rukou malé rezy – jeden na líci, jeden na ruke. „Potom, v tú noc, keď si sa nahnevala...“ Pokrčí plecami. „Vtedy som vypustil aj zvyšok. Raz a navždy. A bolo to vonku. A sme v pohode. Sme v pohodičke. Niečo ti poviem, radšej by som sám seba stiahol z krvi, vykvrácal by som ako prasa na háku, radšej než by som ublížil tebe. Skôr ako by som ublížil tebe.“ Na tvár mu vysadne pohrdavý výraz, aký uňho nikdy predtým nevidela. „Ja teda nikdy nebudem ako on. Môj ocko.“ A potom, skoro akoby to vyplul: „Tá stará kurva, pán Sparky.“

Lisey mlčí. Neopováži sa hovoriť. A ani nevie, či by niečo vládala povedať. Prvý raz za dlhé mesiace uvažuje, ako to, že si tak strašne dorezal ruku, a pritom mu nezostali skoro žiadne jazvy. To predsa nie je možné. Myslí si: *ved' tú ruku nemal len porezanú, mal ju dokatovanú.*

Scott si zatiaľ zapálil ďalšiu tareytonku a ruky sa mu len trošičku trasú. „Poviem ti jeden príbeh,“ hovorí. „Len jeden príbeh a nech ti poslúži za všetky príbehy z detstva istého muža. Lebo príbehy sú môj džob.“ Pozrie na stúpajúci dym z cigarety. „Lovím ich sieťou z jazierka. O tom jazierku som ti hovoril, však?“

„Áno, Scott. To jazierko, kam sa všetci schádzame napiť.“

„Hej. A kam prichádzame hádzať siete. Niekedy tí najstatočnejší rybári – Austenovci, Dostojevskí, Faulknerovci – dokonca nasadnú do člnov a vydajú sa tam, kde plávajú najväčšie potvory, ale to jazierko je zradné. Je väčšie, ako vyzerá; je hlbšie, ako by sa dalo odmerať, a mení sa, najmä za tmy.“

Na to mu nič nepovie. Jeho ruka objíma jej krk. V jednej chvíli sa vkradne pod jej nezapnutú vetrovku a dlaň sa prilepí na prsník. Lisey vie, že to nie je výraz ľúbostnej túžby, skôr túžby po úteche.

„Tak dobre,“ povie on. „Už je tu príbeh. Zavri očka, malá Lisey.“

Zavrie ich. Chvíľu je pod mňamkovým stromom všetko nielen tiché, ale aj tmavé, no neobáva sa, cíti jeho vôňu, cíti vedľa seba jeho telo, cíti jeho dľaň, teraz spočívajúcu na jej kľúčnej kosti. Mohol by ju tou rukou poľahky uškrtiť, ale ona z jeho úst nepotrebuje počuť, že by jej v živote neublížil, aspoň nie fyzicky. Toto je čosi, čo Lisey jednoducho vie. Iste, bude ju zraňovať, ale väčšinou ústami. Tou svojou večnou hubou.

„Dobre,“ vraví muž, ktorého si ani nie o mesiac vezme. „Tento príbeh by sa dal rozdeliť na štyri časti. Prvá sa volá Scooter na lavici.

Kde bolo, tam bolo, bol jeden chlapček, chudý vydesený chlapček menom Scott, ale keď mal ocko v sebe humus, a hoci sa rezal, nemohol ho zo seba dostať, volal ho ocko Scooter. A jedného dňa – jedného zlého šialeného dňa – stál tento chlapček vysoko, díval sa dole na pláň z lešteného dreva, ktorá bola hlboko pod ním, a pozeral sa, ako krv jeho brata

8

pomaly steká škárou medzi dvoma doskami.

– *Skoč, vraví mu otec. A vôbec nie prvý raz. – Skoč, ty pankhart, ty jeden čušpajz, už aj skoč!*

– *Ocko, bojím sa! Je to strašne vysoko!*

– *Nie je a mne je fuk, či sa bojíš, alebo nie, už aj, kuva, skoč, lebo to oľutuješ a tvoj braček ešte viac, tak už aj švihaj a skáč!*

Ocko sa na chvíľu odmlčí, poobzerá sa, oči sa mu mykajú ako vždy, keď má v sebe humus, takmer tikajú zboka nabok, potom pozrie zase na trojročného chalana, ktorý stojí a trasie sa na dlhej lavici v chodbe veľkého starého rozpadávajúceho sa farmárskeho domu s miliónom škár, cez ktoré stále fúka. Stojí tam s chrptom pritisnutým k listom maľovaným cez šablónu, ktoré zdobia ružovú stenu tohto farmárskeho domu ďaleko na vidieku, kde sa každý stará o seba.

– *Ak chceš, Scott, môžeš pri tom povedať GERONIMO. Vraví sa, že to občas pomôže. Ak to pri skoku z lietadla vykričneš naozaj nahlas.*

A tak to Scott urobí, chytá sa každej slamky, skríkne GEROMINO! – čo nie je celkom ono a aj tak mu to nepomôže, lebo aj tak nemôže zoskočiť z tej lavice na tú leštenú drevenú pláň dlážky, ktorá je tak hlboko pod ním.

– *Ach, ty jeden čuspajz, Krista ti naháňam!*

Ocko šklbne Paula a postrčí ho dopredu. Paul má šesť rokov, ide mu na siedmy, je vysoký a vlasy má tmavoplavé, vpredu aj na bokoch dlhé, potrebuje sa ostrihať, mal by ísť za pánom Baumerom do holičstva v Martensburgu, za pánom Baumerom, čo má na stene losiu hlavu a v okne vyblednutý plastický obraz s americkou zástavou a slovami SLUŽIL SOM, ale kým sa dostanú do Martensburgu, tak to ešte potrvá, a Scott to vie. Do mesta nechodia, kým má ocko v sebe humus, a ocko nebude nejaký čas chodiť ani do roboty, lebo U. S. Gypsum mu dalo dovolenku.

Paul má modré oči a Scott ho ľúbi najviac zo všetkých ľudí na svete, viac ako seba. Dnes ráno má Paul ruky skrvavené, pokryté sieťou rezov, a ocko teraz zase siaha po svoj vreckový nôž, ten nenávidený vreckový nôž, ktorý vypil toľko ich krvi, a dvíha ho tak, aby sa od neho odrazilo ranné slnko. Ocko zišiel po schodoch a vrieskal na nich, vrieskal – *Híha! Híha! Už aj sem, vy dvaja!* Ak je híha určené Paulovi, tak poreže Scotta, a ak je híha pre Scotta, poreže Paula. Ocko ešte aj s humusom chápe, o čom je láska.

– *Tak skočíš, ty zbabelec, alebo ho musím zase porezať?*

– *Nie, ocko!* zvriskne Scott. – *Prosím ta, už ho nerež! Skočím!*

– *Tak skoč!* Ockova horná pera sa odhrnie, ukáže zuby. Oči sa mu v jamkách mykajú, mykajú a mykajú a mykajú, akoby hľadal ľudí ukrytých v kútoch a možno aj hľadá, jasnačka, lebo niekedy počujú, ako sa baví s ľuďmi, ktorí tam nie sú. Niekedy ich Scott s bratom volajú humusáci a niekedy krvaví híháci.

– *Tak to sprav, Scooter! No, Scoot, do toho! Zakrič Geronimo a potom zoskok! V tejto rodine nemáme žiadnych zbabelcov! Už aj!*

– *GEROMINO!* vreští Scott, a hoci sa mu nohy trasú a mykajú, ani tak sa nevie prinútiť ku skoku. Zbabelé nohy, zbabelé nožiská. Ocko mu už nedá ďalšiu šancu. Hlboko zareže Paulovi do ruky a krv padne ako kus látky na zem. Niečo z nej dopadne Paulovi na šortky, niečo na tenisky a väčšina dopadne na dlážku. Paul sa zmraší, ale nevykrične. Očami prosí Scotta, aby to zastavil, ale ústa má zavreté. Jeho ústa prosiť nebudú.

V U. S. Gypsum (ale chlapi to tam volajú U. S. Gypsum, lebo tak to volá ich ocko) prezývajú chlapi Andrewa Landona Sparky

alebo aj Pán Sparks. Teraz sa jeho tvár vznáša nad Paulovým plecom a chumáč jeho sivejúcich vlasov stojí dupkom, akoby sa doň dostala elektrina, s ktorou pracuje, a jeho krivé zuby vidieť v úsmeve strašidelnej tekvice a oči má prázdne, lebo ocko je preč, je po ňom, nezostalo v ňom nič okrem humusu, už to nie je človek, už to nie je otec, je to len krvavé híha s očami.

– *Ak tam teraz zostaneš, tak mu odrežem ucho*, vraví tá vec s ockovými elektrickými vlasmi, tá vec, čo stojí v ockových topánkach.

– *Zostaň tam a podrežem mu ten skuvený krk, mne je to fuk. Je to na tebe, Scooter, Scooter, starý dobrý Scoot. Vravíš, že ho ľúbiš, ale nie tak veľmi, aby si skočil, nech ho prestanem rezať, čo? A pritom musíš, skočiť len z metrovej lavice, kuva! Čo si o tom myslíš, Paul? Čo by si teraz povedal svojmu poserinkanému braččkovi?*

Lenže Paul nevraví nič, len sa na brata díva, tmavomodré oči sa vpíjajú do orieškových a toto peklo bude pokračovať ešte dvetisícpäťsto dní, sedem nekonečných rokov. *Urob, čo môžeš, a na zvyšok kašli*, to vravia Paulove oči Scottovi a Scottovi puká srdce, a keď napokon z lavice zoskočí (hoci časť z neho je pevne presvedčená, že skáče v ústrety smrti), nie je to pre otcove hrozby, ale preto, lebo bratove oči mu dali povolenie zostať na mieste, keby nemohol inak.

Zostať na lavici, aj keby mal Paul Landon pre to umrieť.

Pristane na nohách a padne na kolená do krvi na doskách a pustí sa do plaču, je celý v šoku, že stále žije, a potom ho už objíma otcova ruka, otcova silná ruka ho dvíha, teraz skôr v záchvate lásky než hnevu. Otcove pery sa najskôr stretnú s jeho lícom a potom sa pevne pritisnú ku kútiku jeho úst.

– *Vidíš, Scooter, ty starý dobrý Scooter? Vedel som, že to dokážeš*. Potom ocko vraví, že je koniec, krvavé híha sa skončilo a Scott

sa môže postarať o brata. Otec mu vraví, že je statočný, že je čertovsky statočný, vraví, že ho ľúbi, a v tej víťaznej chvíli Scottovi ani neprekáža krv na dlážke, aj on otca ľúbi, ľúbi svojho šíaleného ocka, krvavého híháka, za to, že to tentoraz ukončil, aj keď vie, už ako trojročný vie, že sa to zase začne.

Scott sa odmlčí, poobzerá sa a uvidí víno. Ani sa neobťažuje s pohárom, napije sa rovno z fľaše. „Vlastne to nebola ktovieaká výška,“ vraví a krčí plecami. „Ale trojročnému chalanovi to tak pripadalo.“

„Scott, božemôj,“ vraví Lisey. „Ako často bol taký?“

„Dost' často. Veľa z toho som jednoducho zabudol, lebo som to odblokoval. Ale vtedy na lavici, to si pamätám dokonale. A ako som povedal, je to príbeh za všetky ostatné.“

„A bol... bol opitý?“

„Nie. Skoro nikdy nepil. Tak čo, si pripravená na druhú časť príbehu, Lisey?“

„Ak je ako prvá, tak veru neviem.“

„Neboj sa. Druhá časť sa volá Paul a dobré híha. Nie, beriem späť, je to Paul a najlepšie híha a stalo sa to len zopár dní po tom, čo ma foter donútil skočiť z tej lavice. Odvolali ho do roboty, a len čo sa jeho dodávka stratila z dohľadu, Paul mi povedal, aby som bol dobrý, kým on skočí k Muliemu.“ Zmĺkne, zasmee sa a pokrúti hlavou, ako to ľudia robievajú, keď si uvedomia vlastnú hlúposť. „K Muellerovi. Tak sa to tam naozaj volalo. Vravil som ti, ako sme sa vrátili do Martensburgu, keď banka dala farmu na dražbu, nie? Stalo sa to tesne predtým, ako som sa zoznámil s tebou.“

„Nie, Scott.“

Vyzerá zmätene – na chvíľu takmer strašidelne roztržito. „Nie?“

„Nie.“ Toto nie je vhodná chvíľa, aby mu pripomenula, že jej o detstve nepovedal skoro nič.

Skoro nič? Vôbec nič. Až teraz, pod mňamkovým stromom.

„No,“ hovorí (trochu pochybovačne), „dostal som list od ockovej banky – Prvej pennsylvánskej vidieckej... ha, akoby bola niekedy niekde aj druhá vidiecka... a písalo sa v ňom, že po toľkých rokoch to súd doriešil a že ja mám nárok na časť zo zisku. A ja som si teda povedal, čo už, kuvafix, a vrátil som sa tam. Prvý raz za sedem rokov. Ako šestnásťročný som skončil Martensburskú strednú. Kopa testov, pápežský dišpenz... ale to som ti určite hovoril.“

„Nie, Scott.“

Nervózne sa zasmee. „Ale určite áno. Havrany, zleťte sa, nech sčernejú nebesá.“ Zakráka, ešte nervóznejšie sa zasmee a potom si

poriadne glgne z vína. Vo fľaši už skoro nič nie je. „Predalo sa to za sedemdesiat táčov, asi tak nejako, a ja som z toho dostal tritisíc dvesto, super, nie? Ale to je fuk. Ešte pred dražbou som obišiel autom našu časť Martensburgu a ten obchod tam ešte stále stál, asi tak kilák a pol od domu, a keby si mi bola povedala, keď som bol decko, že je to iba tol'ko, tak by som ti bol povedal, že táraš, až sa ti od huby práši. Bol prázdny, zatlčený doskami a vpredu s nápisom NA PREDAJ, ale takým vyblednutým, že sa už sotva dal čítať. Vývesný štít bol na tom lepšie a stálo na ňom MUELLEROV OBCHOD SO ZMIEŠANÝM TOVAROM. Ale my sme ho volali Mulieho obchod, lebo tak ho volal ocko. Tak ako Oceliarne volal Oteliarne... a The Burg volal Hajzel Pittsburgu... a... dopekla, Lisey, fakt plačem?“

„Áno, Scott.“ Vlastný hlas jej znie ďaleko.

Vezme si jeden papierový obrúsok z tých, ktoré im hostinský pribalil k piknikovému obedu, a utrie si ním oči. Keď ho položí, už sa usmieva. „Paul mi povedal, aby som bol dobrý, kým on skočí k Muliemu, a ja som ho poslúchol. Vždy som ho poslúchal, vieš?“

Prikývne. Kvôli tým, ktorých človek ľúbi, je aj dobrý. Chce byť kvôli nim dobrý, lebo vie, že napokon s nimi bude príliš krátko, aj keby bol s nimi hocijako dlho.

„No, keď sa vrátil, videl som, že má dve fľašky RC koly, a hneď som vedel, že chystá dobré híha, a potešil som sa. Povedal mi, aby som šiel hore do svojej izby a chvíľu si prezeral knižky, kým ho pripraví. Trvalo mu to dlho a vedel som, že to bude dlhé dobré híha, a aj preto som sa tešil. Napokon na mňa zakričal, aby som zišiel do kuchyne a pozrel na stôl.“

„Volal ťa niekedy Scooter?“ spýta sa Lisey.

„Nie, on nikdy. Kým som došiel do kuchyne, bol preč. Sa schoval. Ale vedel som, že sa na mňa kuká. A na stole bol papier a tam bolo *HÍHA!* a ešte aj...“

„Počkaj sekundu,“ ozve sa Lisey.

Scott na ňu pozrie, zdvihne obočie.

„Ty si mal tri roky... on šesť... alebo možno skoro sedem...“

„Jasné...“

„Ale on ti písal hádanky a ty si ich čítal. A nielen čítal, ty si ich aj uhádol.“

„No a?“ Zdvihnuté obočie sa pýta, čo je na tom čudné.

„Scott... uvedomoval si tvoj šialený ocko, že týra dve zázračné deti?“

Scott ju prekvapí, lebo zakloní hlavu a rozosmeje sa. „Aj keby, to by ho bolo najmenej trápilo!“ vraví. „Len ma počúvaj, Lisey. Lebo toto je najlepší deň, aký si z detstva pamätám, možno preto, že bol taký dlhý. Nieкто to v Gypsum asi dost' posral a foter musel ťahať poriadny nadčas, to neviem, ale dom sme mali pre seba od ôsmej ráno až do súmraku...“

„Nik na vás nedával pozor?“

Neodpovie, len na ňu pozrie, akoby mala o koliesko viac.

„Neprišla vás skontrolovať žiadna suseda?“

„Najbližších susedov sme mali o šesť kilákov ďalej. K Muliemu to bolo bližšie. Tak to ockovi vyhovovalo a ver mi, tak to vyhovovalo aj ľuďom z mestečka.“

„Jasné. Tak mi povedz tú druhú časť. Scott a dobré híha.“

„Nie, Paul a dobré híha. Super híha. Excelentné híha.“ Pri tej spomienke sa mu vyhladí tvár. Tá spomienka vyvažuje hrôzy na lavici. „Paul mal zožiť s modrými linajkami, Dennisonov zožiť, a keď mi pripravoval stupne híha, vždy vytrhol stránku a potom ju poskladal, aby sa dala potrať na pásiky. Tak nám zožiť vydržal dlhšie, vieš?“

„Aha.“

„Ale v ten deň musel vytrhnúť aj dve alebo možno aj tri strany. Lisey, bolo to strašne dlhé híha!“ Pri tej spomienke na radosť ho Lisey vidí ako dieťa, ktorým vtedy bol. „Na pásiku na stole bolo napísané *HÍHA!* – to bývalo na prvom a na poslednom – a potom, hneď pod ním...“

10

Hneď pod *HÍHA!* je Paulovými pedantnými veľkými písmenami napísané toto:

1 SOM BLÍZKO V SLADKOM 16

Ale ešte pred lúštením hádanky sa Scott pozrie na číslo, vychutnáva si tú šestnástku. Šestnásť stupňov! Naplní ho štekľivé, radostné vzrušenie. A najlepšie na tom je, že vie, že Paul ho nikdy neoklame. Ak mu sľúbi šestnásť stupňov, tak bude pätnásť hádaniek. A ak by Scott niektorú nevedel vylúštiť, tak mu Paul pomôže. Paul sa ozve zo svojej skrýše strašidelným hlasom (je to Ockohlas, ale Scott si to uvedomí až o veľa rokov, keď bude písať

strašidelný príbeh menom *Prázdni diabli*) a bude Scottovi našepkávať, až to Scott napokon rozlúšti. Ale Scott už čoraz častejšie žiadne našepkávanie nepotrebuje. V umení riešenia hádaniek sa zlepšuje veľmi rýchlo, tak ako sa Paul zlepšuje v ich príprave.

Som blízko v sladkom.

Scott sa poobzerá a takmer ihneď mu do oka padne veľká biela misa na stole, stojí v zaprášenom páse ranného slnka. Scott sa musí postaviť na stoličku, aby na ňu dosiahol, a zasmee sa, keď naňho Paul zavolá strašidelným Ockohlasom –*Nieže ho vysypeš, ty!*

Scott zdvihne veko a na cukre leží ďalší pásik papiera s ďalším odkazom napísaným bratovými pedantnými tlačnými písmenami:

2 SOM TAM KDE SA CLYDE HRÁVAL NA SLNKU SO ŠPULKAMI

Clyde, kým na jar nezmizol, bol ich kocúr, a obaja chlapci ho mali radi, ale ocko ho rád nemal, lebo Clyde stále mňaukal, aby ho pustili von alebo dnu, a hoci to ani jeden nepovie nahlas (a ani jeden sa na to nikdy neodváži spýtať ocka), majú dojem, že Clydea dostalo čosi omnoho väčšie a prefikanejšie ako líška alebo kuna rybárska. Tak či onak, Scott presne vie, kde sa Clyde hrával na slnku, a teraz tam uháňa, cupká po hlavnej chodbe na zadnú verandu a na krvavé škvrny pod nohami ani na strašnú lavicu nepozrie (no, možno len raz). Na zadnej verande je široký hrčovitý gauč, ktorý vydáva čudesné pachy, keď si naň sadnete. *Smrdí ako pražené prdy*, povedal raz Paul a Scott sa tak smial, až sa pocikal. (Keby tam bol vtedy ocko, pocikane nohavice by mu boli vyrobili VEĽKÝ PROBLEM, ale ocko bol v robote.) Scott teraz ide k tomuto gauču, kde líhaval na chrbte Clyde a hral sa so špulkami, ktorými nad ním kývali Paul a Scott, naťahoval k nim labky a na stenu hádzal obrovský tieň boxujúcej mačky. Teraz sa Scott vrhá na kolená a nazerá postupne pod všetky hrčovité epedy, až napokon nájde tretí pás papiera, tretí stupeň híha, a tento ho posiela

–
Je vlastne fuk, kam ho posiela. Dôležitý je len ten dlhý, natiahnutý deň. Dvaja chlapci trávajú dopoludnie pobiehaním dnu, von a okolo nahnutého neopatrovaného farmárskeho domu ďaleko za mestečkom, kým slnko pomaly po oblohe lezie k poludniu bez hĺbky aj tieňov. Je to prostý príbeh o kriku a smiechu a prachu pred dverami a o ponožkách, ktoré padajú, až sa celkom zhrnú okolo

špinavých členkov, je to príbeh o chlapcoch, ktorí ani nemajú kedy chodiť dnu na záchod, tak cikajú do vresu na južnej strane domu. Je to o chlapcovi, ktorý ešte nie tak dávno nosil plienky, a teraz zbiera pásiky papiera z rebríka, ktorý vedie k povale nad stodolou, spod schodov, čo vedú na verandu, spoza vyhodenej práčky Maytag za domom a spod kameňa pri starej vyschnutej studni. (*Nieže tam padneš, ty tuto! vraví* strašidelný Ockohlas, teraz spomedzi vysokej buriny na kraji fazuľového poľa, ktoré tento rok leží ladom.) A napokon dostane Scott tento pokyn:

15 SOM POD TVOJIMI SNAMI

Pod mojimi snami, uvažuje. Pod mojimi snami... kde to je?

– Mám ti pomôcť, ty túto? zatahne strašidelný hlas. *– Lebo by som si už dal obed.*

Aj Scott. Už je popoludnie, hral sa takto celé hodiny, no predsa si vyžiada ešte minútku. Strašidelný Ockohlas mu oznámi, že mu dáva tridsať sekúnd.

Scott zúrivo uvažuje. *Pod mojimi snami... pod mojimi...*

Našťastie nemá ešte žiadne predstavy súvisiace s podvedomím alebo idom, ale už začal uvažovať v metaforách a odpoveď sa mu zjaví v šťastnom záblesku božskej inšpirácie. Beží po schodoch, ako ho len nôžky nesú, vlasy mu vejú dozadu, odhaľujú opálené a zašpinené čielko. Vrhne sa k svojej posteli v izbe, kde spáva aj Paul, nazrie pod vankúš a, ako inak, je tam fľaška RC koly – vysoká! – a pri nej posledný pásik papiera. Je na ňom rovnaká správa ako vždy.

16 HÍHA! KONIEC!

Dvíha fľašku podobne, ako omnoho neskôr zdvihne istú striebornú lopatku (lebo sa cíti ako hrdina), potom sa zvrtnie. Do dvier vchádza Paul, drží vlastnú fľašku RC koly a nesie otvárač z Vecovej zásuvky v kuchyni.

– Nie zlé, Scotty. Trochu ti to trvalo, ale našiel si to.

Paul otvára svoju fľašku a potom aj Scottovu. Štrngnú si krkmi. Paul to volá „príbytok“ a pri ňom si človek musí niečo zaželať.

– Čo si želáš, Scott?

– Aby do mesta toto leto prišla pojazdná knižnica. A ty, Paul? Brat naňho pokojne pozrie. O chvíľu pôjde dole a urobí im sendviče s arašidovým maslom a džemom, vezme si stolček zo

zadnej verandy, kde kedysi spával a hrával sa ich osudne hlučný kocúr, aby mohol z vrchnej poličky v špajzi zobrať nový pohár. A povie

11

Ale tu sa Scott odmlčí. Pozrie na fľašu vína, lenže fľaša vína je prázdna. Obaja, on aj Lisey, si stiahli vetrovky a položili ich na trávnu. Pod mňamkovým stromom už nie je len teplo, je tu horúco, skoro dusno, a Lisey si pomyslí: *Čoskoro budeme musieť odísť. Ak neodídeme, tak sa sneh na prútoch začne topiť a zavalí nás.*

12

Lisey si teraz v kuchyni s jedálnym lístkom z hostinca The Antlers pomyslela: *Aj ja budem musieť čoskoro odísť z týchto spomienok. Ak to neurobím, tak ma zavalí niečo omnoho ťažšie ako sneh.*

Ale nechcel práve toto Scott? Neplánoval práve toto? A nie je jeho výprava za hĺha vlastne šancou pre ňu, aby sa opásala?

Ale ja sa bojím. Lebo som už blízko.

K čomu blízko? K čomu?

„Pst,“ zašepkala a striasla sa ako v chladnom vetre. Možno v takom, čo veje až z Yellowknifu. Ale potom, lebo mala rozdelenú myseľ aj srdce, povedala: „Už len trošku.“

Je to nebezpečné. Nebezpečné, malá Lisey.

Vedela, že je to tak, už videla kúsky pravdy presvitajúce cez diery v purpurovej opony. Svietili ako oči. Počula hlasy, ktoré jej šepkali, že existujú dobré dôvody, prečo nie je vhodné pozeráť sa do zrkadla, ak to nie je nutné (a najmä nie po súmraku a už vôbec nie za súmraku), a tiež dobré dôvody, prečo by sa mal človek po súmraku vyhýbať čerstvému ovociu a od polnoci do šiestej sa celkom postíť.

Dobré dôvody, prečo netreba vyhrabávať mŕtvych. Ale nechcela odísť spod mňamkového stromu. Ešte nie. Nechcela odísť od neho.

On si prial pojazdnú knižnicu, už ako trojročný mal takéto jasne scottovské prianie. A Paul? Čo si

„Čo, Scott?“ pýta sa ho. „Čo si prial Paul?“

„Povedal *Aby ocko zomrel v robote. Aby ho kopl elektrika a aby zomrel!*“

Pozrie naňho, nemá od hrôzy a ľútosti.

Scott začne z ničoho nič hádzať veci späť do vaku. „Vypadnime, lebo sa upečieme,“ vraví. „Myslel som, že ti porozprávam omnoho viacej, Lisey, ale nemôžem. A nevrav mi, že ja nie som ako môj foter, lebo o to tu nejde, jasné? Ide o to, že každý v našej rodine toho trochu podedil.“

„Aj Paul?“

„Neviem, či teraz vládzem ešte hovoriť o Paulovi.“

„Okej,“ povie ona. „Tak sa vráťme. Zdriemneme si a potom si postavíme snehuliaka alebo tak.“

Pohlád po okraj plný vďačnosti, ktorý k nej vyšle, ju až zahanbí, lebo v skutočnosti je celá rada, že prestal – viac nezvládne, aspoň zatiaľ nie. Jedným slovom, je vydesená. Ale nemôže to nechať celkom tak, lebo má predstavu, ako sa takýto príbeh môže odvíjať ďalej. Skoro si myslí, že by ho mohla dokončiť zaňho. No najskôr má otázku.

„Scott, keď šiel tvoj brat v to ráno po kolu... po odmenu za dobré híha...“

S úsmevom prikyvuje. „Super híha.“

„Uhm. Keď šiel dole do toho obchodíku... k Muliemu... nezdalo sa nikomu čudné, že šesťročný chlapec je celý dorezaný? Aj keby mal tie rany prelepené leukoplastom?“

Scott prestane zapínať vak a veľmi vážne na ňu pozrie. Ešte stále sa usmieva, ale červeň z líc mu takmer úplne zmizla, jeho pokožka vyzerá bledá, skoro vosková. „Landonovcom sa všetko rýchlo hojí,“ vraví. „To som ti nepovedal?“

„Áno,“ prikývne ona. „Povedal.“ A potom, bez ohľadu na vlastný des, ešte trochu pokračuje. „Takže ešte sedem rokov,“ povie.

„Hej, sedem.“ Pozrie na ňu, vak má medzi džínsovými kolenami. Jeho oči sa jej pýtajú, koľko sa chce ešte dozvedieť. Koľko sa odváži dozvedieť.

„A Paul mal trinásť, keď zomrel?“

„Trinášť. Áno.“ Hlas má celkom pokojný, ale teraz mu už v lícach nezostala ani kvapka červene, hoci vidí, ako mu tam po pokožke tečie pot a že má od potu vlhké vlasy. „Skoro štrnásť.“

„A tvoj otec, zabil ho nožom?“

„Nie,“ povie Scott stále tým pokojným hlasom, „puškou. Tridsať nula šestkou. V pivnici. Ale, Lisey, je to inak, ako si myslíš.“

Takže nie v zúrivosti, to jej chce povedať, myslí si Lisey. Nie v zúrivosti, ale chladnokrvne. To si aspoň myslí pod mňamkovým stromom, keď si tretiu časť snúbencovho príbehu ešte stále predstavuje ako Vraždu svätého staršieho brata.

14

Pst, Lisey, pst, malá Lisey, povedala si v kuchyni – teraz už veľmi vystrašená, a nielen preto, že jej predstava o smrti Paula Landona bola pomýlená. Bála sa, lebo si uvedomovala – ale neskoro, žiaľ, neskoro –, že čo sa stalo, už sa neodstane, a čo sa raz zapamätalo, s tým treba naveky žiť.

Aj keby tie spomienky boli šialené.

„Nemusím si pamätať,“ povedala a rýchlo ohýbala jedálny lístok v ruke raz dopredu, raz dozadu. „Nemusím, nemusím, nemusím vyhrabávať mŕtvych, také šialenstva sa nestávajú, to

15

„Nie je to tak, ako si myslíš.“

Ale aj tak si to bude myslieť, možno Scotta Landona miluje, ale nie je priviazaná ku kolesu jeho príšernej minulosti a bude si myslieť, čo si mysí. A vedieť, čo vie.

„A keď sa to stalo, ty si mal desať? Teda, keď tvoj otec...?“

„Áno.“

Mal len desať rokov, keď jeho otec zabil jeho milovaného staršieho brata. Keď jeho otec *zavraždil* jeho milovaného staršieho brata. A štvrtá časť toho príbehu je temne nevyhnutná, však? V jej myslí niet jedinej pochybnosti. Vie, čo vie. Skutočnosť, že mal len desať rokov, na tom nič nemení. Napokon, aj inak bol zázračne vyspelé dieťa.

„A ty si zabil jeho, Scott? Zabil si svojho otca? Zabil si ho, však?“

Má sklonenú hlavu. Vlasy mu visia, zakrývajú mu tvár. A potom spod tej tmavej opony vyjde jediný ťažký suchý brechavý vzlyk. Za ním nasleduje ticho, ale ona vidí, ako sa mu dvíha hrudník, ako sa pokúša odomknúť.

A potom:

„Keď spal, zaťal som mu do hlavy krompáč, a potom som ho hodil do tej starej vyschnutej studne. Bol marec, bola strašná fujavica, vytiahol som ho za nohy. Kcel som ho dať tam, kde bol pochovaný Paul, ale nedalo sa mi. Kcel som, aj som to skúšal a skúšal a skúšal, ale Lisey, nedalo sa. Bol ako tá prvá lopata. Tak som ho hodil do studne. Pokiaľ viem, stále je tam, hoci keď vydražili tú farmu, tak som... ja... Lisey... ja... bál som sa...“

Naslepo k nej vystrie ruku, a keby tam nebola, tak by padol rovno na tvár, ale je tam a potom sú

Potom sú

Odrazu sú

16

„Nie!“ zavrčala Lisey. Hodila jedálny lístok, teraz už taký doohýbaný, že vyzeral skoro ako trubica, späť do cédrovej škatuľky a zatresla jej veko. Ale už bolo neskoro. Zašla príďaleko. Bolo neskoro, lebo

17

Odrazu sú vonku, v padajúcom snehu.

Objala ho pod mňamkovým stromom a zrazu

(švih! hŕha!) a sú vonku v snehu.

18

Lisey sedela v kuchyni, cédrová škatuľka na stole pred ňou, oči zatvorené. Slnko, ktoré sa lialo cez východné okno, jej prenikalo viečkami a vyváralo tam tmavočervenú cviklovú

polievku, ktorá sa pohybovala v rytme jej srdca – a ten rytmus bol teraz prirýchly.

Pomyslela si: *Tak dobre, toto som nemusela. Ale myslím, že jedno také prežijem. Jedno ma nezabije.*

Kcel som a skúšal som

Otvorila oči a pozrela na cédrovú škatuľku na stole. Na škatuľku, ktorú tak usilovne hľadala. A pomyslela si na niečo, čo Scottovi povedal otec. *Landonovci – a pred nimi Landreauovci – sú dvojáci: mimáči a humusáci.*

Humus, to bola – okrem iného – vražedná mánia.

A mimáč? Scott jej v ten večer porozprával aj o nich. Mimáči boli bežní katatonici, presne ako jej vlastná sestra, teraz bytom v Greenlawne.

„Ak tu ide iba o záchranu Amandy, Scott,“ zašepkala Lisey, „tak na to zabudni. Je mi sestra a ľúbim ju, ale až tak veľmi zase nie. Do toho... toho pekla... by som sa vrátila iba kvôli tebe, Scott, ale kvôli nej ani nikomu inému nie.“

V obývačke zazvonil telefón. Lisey poskočila na stoličke, akoby ju bodli, a vykričkla.

Lisey a Čierny princ Inkunkov (Povinnosť lásky)

1

Ak mala Lisey čudný hlas, tak si to Darla aj tak nevšimla. Bola príliš zamestnaná výčitkami svedomia. A tiež spokojnosťou a úľavou. Canty sa vracala z Bostonu, aby „im pomohla s Mandy“. Akoby im vôbec mohla pomôcť. *Akoby jej mohol pomôcť vôbec niekto, nepomôže jej ani sám Hugh Alberness a celý personál Greenlawnu*, pomyslela si Lisey, keď počúvala Darlino trkotanie.

Ty jej môžeš pomôcť, zamrmal Scott – ten Scott, ktorý si vždy musel povedať svoje. Ani smrť ho zrejme nemohla umlčať. *Ty áno, lásočka.*

„... bol to fakt iba jej nápad,“ ubezpečovala ju Darla.

„Uhm,“ prikyvovala telefónu Lisey. Mohla podotknúť, že keby Darlu nebola posadla potreba volať Canty (teda keby do toho nebola strčila nos, ako sa hovorilo), Canty si mohla ešte stále užívať dovolenku aj s manželom bez najmenšieho tušenia, že Amanda má problém, no Lisey teraz zo všetkého najmenej túžila po hádke. Chcela len vrátiť tú prekliatu cédrovú škatuľku pod *mein gott* posteľ a skúsiť zabudnúť, že ju vôbec našla. Počas rozhovoru s Darlou jej zišla na um ďalšia zo Scottových starých hlások: čím ťažšie sa nejaký balík otvára, tým menej človeka uspokojí jeho obsah. Povedala si, že to platí aj na hľadanie stratených vecí – napríklad cédrových škatuliek.

„Jej lietadlo pristáva na Portlandskom letisku tesne po poludní,“ chvatne rozprávala Darla. „Povedala, že si prenajme auto, a ja reku, to nie, to je hlúpe, prídem po teba.“ Tu sa odmlčala, pripravovala sa na záverečný výskok. „Mohla by si tam prísť za nami, Lisey. Ak teda chceš. Mohli by sme sa naobedovať v Snow Squall, len my baby, ako za starých dobrých čias. A potom by sme mohli skočiť za Amandou.“

A ktoré staré dobré časy by to asi tak mohli byť? pomyslela si Lisey. Tie, keď si ma ťahala za vlasy, alebo tie, keď ma Canty naháňala po celom dome a vykrikovala Lisa je decko, nemá ceckov? Ale nahlas povedala: „Ty len choď, Darl, a ak sa mi podarí, prídem tiež. Mám ešte nejaké po...“

„Zase varíš?“ Keď sa teraz Darla priznala, že donútila Cantatu k ceste na sever, pochytila ju priam rozmarná nálada.

„Nie, toto má skôr niečo so starými Scottovými písomnosťami, s ich darovaním.“ Vlastne to aj bola pravda. Lebo nech sa už záležitosť s Dooleym/McCoolom skončí akokoľvek, chcela Scottovu pracovňu tak či onak vyprázdniť. Bez milosti. Nech sa papiere ocitnú na Pittsburskej, aj tak tam nepochybne patria, ale vymieni si, že profesorko sa k nim nedostane. Wooddrbo sa môže viete čo.

„Aha,“ povedala Darla, počutelné ohromená. „Tak v tom prípade...“

„Ak sa mi podarí, tak prídem,“ zopakovala Lisey. „Ak nie, tak sa uvidíme všetky tri dnes popoludní v Greenlawne.“

To Darle stačilo. Povedala Lisey ešte čas a číslo Cantinho letu a Lisey si všetko poslušne zapísala. Dopekla, pomyslela si, možno napokon do toho Portlandu aj pôjdem. Aspoň sa dostanem z domu – preč od telefónu, cédrovej škatuľky. Preč od väčšiny spomienok, ktoré jej teraz viseli nad hlavou ako obsah nejakej príšernej mokrej piňaty.

A potom, kým sa stihla zbadat', vypadlo ešte čosi. Pomyslela si: *Nebolo to tak, že ste len tak vyšli spod tej smutnej víby do snehu. Bolo tam ešte čosi. Vzal ťa...*

„NIE!“ zvrieskla a buchla po stole. Vlastný vresk ju vyľakal, ale zabral, čisto a dokonale vykoľajil ten nebezpečný vlak myšlienok. Možno sa však ešte objaví... a práve to bol problém.

Lisey pozrela na cédrovú škatuľku na stole. Bol to pohľad, aký by mohla žena venovať milovanému psovi, ktorý ju bez príčiny uhryzol. *Vráť sa pod posteľ*, pomyslela si. *Vráť sa pod* mein gott *postel'... ale čo potom?*

„Híha a koniec, to bude potom,“ povedala. Potom vyšla z domu, prešla cez dvor k stodole a cédrovú škatuľku držala celý čas pred sebou, akoby v nej bolo čosi buď rozbitné, alebo vysoko výbušné.

2

Dvere na jej pracovni boli dokorán. Od ich prahu sa po dlážke stodoly tiahol jasný obdĺžnik elektrického svetla. Keď tu naposledy Lisey bola, odišla so smiechom. Ale nepamätala si, či nechala dvere otvorené, alebo ich zavrela. Myslela si, že svetlo bolo vypnuté, vlastne ho ani nezažínala. Na druhej strane, v istej chvíli si bola stopercentne istá, že Mamkina cédrová škatuľka je na povale, nie? Je možné, že sem zašiel niektorý zástupca šerifa a svetlo nechal svietiť? Zdalo sa jej, že áno. Podľa nej už bolo možné všetko.

Pritisla si cédrovú škatuľku takmer ochranným gestom k pásu, prešla k otvoreným dverám do pracovne a nazrela tam. Bola prázdna... vyzerala prázdna... ale...

Vôbec sa nezahanbila, keď pritisla jedno oko k škáre medzi dverami a verajami. Nie, „Zack McCool“ za dverami nestál. Nestál tam nikto. Ale keď znovu pozrela do pracovne, všimla si, že v okienku odkazovača zase svieti jasnočervená jednotka. Vošla, so škatuľkou pod pazuchou, a stisla tlačidlo prehrávania. Chvíľu ticha a potom prehovoril hlas Jima Dooleyho.

„Pani zlatá, mal som dojem, že sme sa dohodli na ôsmu včera večer,“ povedal. „A teraz vidím, že sa tu hmýria poliši. Zdá sa, že nechápete, aká je to vážna vec, hoci som si myslel, že mltva mačka v poštovej schránke je dosť jasný odkaz.“ Pauza. Pozrela fascinovane na odkazovač. *Normálne ho počujem dýchať*, pomyslela si. „Tak dovi, pani zlatá.“

„Kuva, choď doriti,“ zašepkala.

„Nuž, pani zlatá, to od vás nebolo pekné,“ povedal Jim Dooley a chvíľu sa jej zdalo, že jej to odpovedal odkazovač. A potom si uvedomila, že táto druhá verzia Dooleyho hlasu je, takpovediac, naživo, a ozvala sa za ňou. Lisa Landonová, opäť raz s pocitom, že je len obyvateľkou vlastných snov, sa k nemu obrátila

3

Prekvapilo ju, aký bol obyčajný. Ešte aj vo dverách jej maličkovej nikdy nepoužívanej pracovne a so zbraňou v jednej ruke (v druhej mal čosi ako hnedé papierové vrecúško na sendvič) si nebola istá, či by ho spoznala, keby mala na polícii identifikovať

podozrivého, teda ak by aj ostatní v rade boli štíhli, oblečení v letných kaki montérkach a s bejzbalovou čapicou portlandských Sea Dogs na hlave. Tvár mal úzku a hladkú, oči jasnomodré – inými slovami, bola to tvár milióna Yankeeov, nehovoriac už o takých šiestich či siedmich miliónoch chlapov z Juhu. Meral asi stoosemdesiat centimetrov, možno trochu menej. Prameň vlasov, ktorý mu vyklzol spod okrúhleho lemu bejzbalovej čapice, mal bežnú svetlohnedú farbu.

Lisey pozrela do čierneho oka pištole, ktorú držal, a pocítila, ako jej z nôh uniká sila. Nebola to veru žiadna lacná dvadsaťdvojka zo záložne, ale poriadny kus, veľká automatická (aspoň predpokladala, že automatická) zbraň, po ktorej by zostala veľká diera. Sadla si na okraj svojho pracovného stola. Keby tam ten stôl nebol, tak by sa bola bezpochyby rozpleštila na dlážke. Chvíľu si bola takmer istá, že sa pociká, ale podarilo sa jej moč zadržať. Aspoň zatiaľ.

„Berte si, čo chcete,“ zašepkala cez pery, stípnuté ako od novokaínu. „Berte si všetko.“

„Poďte hore, pani zlatá,“ povedal. „Tam si to preberieme.“

Predstava, že sa v Scottovej pracovni ocitne s týmto mužom, ju naplnila hrôzou a odporom. „Nie. Berte si jeho papiere a choďte. Dajte mi pokoj.“

Trpezlivo na ňu zízal. Na prvý pohľad vyzeral tak na tridsaťpäť. A potom si človek všimol drobné vejáriky vrások v kútikoch očí a úst a uvedomil si, že má o päť, najmenej o päť rokov viac. „Hore, pani zlatá, inak začnete tento rozhovor s guľkou v nohe. To by nebolo moc príjemné. V takej nohe je dosť kostí aj šliach.“

„To by ste... neodvážili by ste sa... hluk...“ Jej hlas sa s každým slovom akoby vzdŕaľoval. Akoby sedel vo vlaku a ten vlak sa pohýnal zo stanice a jej hlas sa nakláňal z okna a milo mával na rozlúčku. *Tak ahoj, malá Lisey, hlások už, musí ísť, onedlho onemieš.*

„Mne by teda ten hluk vôbec nevadil,“ pobavene odvetil Dooley. „Vaši najbližší susedia sú preč – tuším v robote – a váš domáci policajník sa musel odpratať kamsi za povinnosťou.“

Úsmev mu pohasol, no aj tak sa stále tváril pobavene. „Celkom ste osiveli. Tuším to bol pre vás poriadny šok. Hádám aj odpadnete, pani zlatá. No, aspoň mi ušetríte problémy.“

„Prestaňte ma... volať...“ *Pani zlatá*, chcela dokončiť tú vetu, ale akoby ju zrazu objímalo niekoľko párov krídel, čoraz tmavšie

sivých krídel. Ešte kým stmavli a zhustli natoľko, že už cez ne nevidela, nejasne si uvedomila, že Dooley si strká zbraň za pás nohavíc (*Odstrel' si gule, zasnene si pomyslela Lisey, urob svetú láskavosť*) a štartuje k nej, aby ju zachytil. Nevedela, či to stihol. Kým sa vec rozhodla, Lisey omdlela.

4

Uvedomila si, že jej čosi mokré hladká tvár a spočiatku si myslela, že ju oblizuje pes – možno Louise. Ale kóliu Lou mali ešte v Lisbon Falls a Lisbon Falls, to bolo veľmi dávno. So Scottom psa nikdy nemali, možno preto, že nikdy nemali deti, a deti so psami idú prirodzene dokopy ako arašidové maslo s džemom alebo broskyne a šla...

Podťe hore, pani zlatá... inak začnete tento rozhovor s guľkou v nohe.

To ju prebralo, a veľmi rýchlo. Otvorila oči a uvidela pri sebe kvočať Dooleyho, v jednej ruke mal mokrú utierku a pozoroval ju tými jasnomodkými očami. Pokúsila sa od tých očí odtiahnúť. Ozval sa kovový štrkot a v pleci pocítila tupý úder bolesti, keď sa čosi stiahlo a nepustilo ju ďalej. „*Jú!*“

„Nešklbte sa a neublížite si,“ povedal Dooley, akoby to bolo to najrozumnejšie vyhlásenie na svete. A Lisey si pomyslela, že takému cvokovi to asi aj rozumné pripadá.

Zo Scottovho prehrávača znela hudba, len sám Boh vedel, po akom dlhom čase, možno prvý raz od apríla alebo mája roku 2004, vtedy tu naposledy písal. *Waymore's Blues*. Žiadny starý Hank, ale akási coververzia – možno The Crickets. Nehralo to mimoriadne nahlas, nie tak, ako si muziku vždy vypálil Scott, ale dosť nahlas. Hneď jej zišlo na um

(ublížim vám)

prečo zapol pán Jim „Zack McCool“ Dooley hudbu. Nechcela *(na miestach, kam ste nepustili chalanov)*

o tom uvažovať – chcela byť radšej znovu v bezvedomí –, ale nezdalo sa, že môže uvažovaniu zabrániť. „Mysel' je potvora,“ hovorieval Scott a Lisey si teraz spomenula, odkiaľ to mal, ešte aj teraz si to pamätala, usadená na dlážke v barovom výklenku^s jedným zápästím podľa všetkého pripútaným k potrubiu pod výlevkou: *Psí vojaci* od Roberta Stonea.

K tabuli, malá Lisey! Teda, Ha by si, keby si ešte niekedy v živote mohla niekam ísť.

„No nie je to rozkošná pesnička?“ ozval sa Dooley, usadený vo dverách do baru. Skrížil si nohy v tureckom sede. Hnedé vrečko mal v kosoštvorcovej diere, ktorá mu tak medzi nimi vznikla. Pištoľ ležala na dlážke pri jeho pravej ruke. Dooley na Lisey úprimne pozrel. „A je v nej aj veľa pravdy. Viete, poviem vám, že ste spravili veľmi dobre, že ste omdleli.“ Teraz už v jeho hlase počula Juh, nebol to žiadny afektovaný prízvuk na efekt, vôbec nie ako prízvuk toho posera z Nashvillu, bola to prostá skutočnosť: *véelmi dóobre... poviem vám.*

Vytiahol z hnedého vrečka pohár od majonézy, ešte na ňom bola nálepka Hellmann's. Vnútri, v čírej tekutine, plávala pokrčená biela handrička.

„Chloroform,“ informoval ju, celý hrdý, asi ako bol Smiley Flanders na svojho uloveného losa. „Jeden chlapík, ktorý sa v tom vraj vyzná, mi povedal, ako sa používa, ale povedal mi aj to, že sa to dosť často pokafre. V najlepšom prípade by ste sa potom prebudili s poriadnou migrénou, pani zlatá. Ale vedel som, že sem hore nebudete chcieť ísť. Mal som takú intuíciu.“

Namieril na ňu prstom ako pištoľou, pridal úsmev a z reprákov začal spievať Dwight Yoakam *A Thousand Miles from Nowhere*. Dooley asi našiel jeden zo Scottových doma napálených honky-tonk mixov.

„Mohla by som sa napit' vody, pán Dooley?“

„Ha? Ale isteže! Máte trochu sucho v ústach, však? No, po šoku je to bežné.“ Vstal, nechal pištoľ ležať, kde bola – asi bola aj tak mimo jej dosahu, aj keby sa vrhla dopredu a na prasknutie napla retiazku pút... a keby to vyskúšala a na pištoľ nedosiahla, bol by to fakt veľmi zlý nápad.

Odkrútil kohútik. Potrubie len chrchlalo a chrchlalo. Po chvíli začula, ako batéria konečne pľuje vodu. Áno, pištoľ by zrejme nedosiahla, ale Dooleyho rozkrok mala takmer rovno nad hlavou, ani nie tridsať centimetrov od seba. A jednu ruku mala voľnú.

Akoby jej Dooley čítal myšlienky, ozval sa: „Keby ste chceli, tak by ste mi mohli asi dobre vyžmýkať gule. Lenže na nohách mám martensky a vy na rukách vôbec nič.“ Dooley vyslovoval vôbec nič ako jedno slovo *vóbecnič*. „Buďte rozumná, pani zlatá, a uspokojte sa s osviežujúcim chladným nápojom. Tento kohútik asi dlhšie nefungoval, ale dosť rýchlo sa čistí.“

„Opláchnite mi pohár,“ povedala. Hlas jej znel ako chrapot, na pokraji zrútenia. „Ani poháre sa tu veľmi dlho nepoužívali.“

„Rozumiem, prepínam.“ Príjemný, zdvorilý. Keď už o to šlo, pripomínal jej trochu vlastného otca. Samozrejme, Dooley jej navyše pripomínal aj Gerda Allena Colea, blázna na pohľadanie. Na chvíľu skoro neodolala, skoro vystrela ruku nahor a tak či onak mu skrútila gule, už za to, že sa ju odvážil dostať do takejto pozície. Na chvíľu sa sotva ovládla.

Potom sa už Dooley k nej skláňal a podával jej jeden z tých ťažkých waterfordských brúsených pohárov. Bol do troch štvrtín plný, a hoci voda sa nevyčistila celkom, vyzerala dosť čistá na pitie. Vyzerala úžasne. „Pomaly, zvolna,“ povedal prosebne. „Dovolím vám ten pohár držať, ale ak ho do mňa hodíte, budem vám musieť preraziť členok. A ak ma ním udriete, tak vám ich prerazím oba, aj keby ste ma neporezali. Myslím to vážne, jasné?“

Prikývla a pomaly vypila pohár vody. V stereoprehrávači vystriedal Dwighta Yoakama sám starý Hank a kládol večné otázky: Prečo ma nemiluješ tak ako predtým? Ako to, že pre teba nie som viac než obnosená topánka?

Dooley si kvokol, zadkom sa takmer dotýkal zdvihnutých opätokov svojich ťažkých topánok a jednou rukou si objímal kolená. V takejto polohe mohol byť hoci aj farmárom, ktorý pozoruje, ako jeho krava pije z potoka. Lisey súdila, že je v strehu, ale nie stopercentne. Nečakal, že doňho ten pohár hodí, a, samozrejme, právom. Lisey netúžila mať prerazené členky.

Jasné, ved' som sa nikdy ani len nezačala učiť korčuľovať, pomyslela si, a vždy v utorok je na Oxfordskom klzisku večer pre nezadaných.

Keď uhasila smäd, vystrela k nemu ruku s pohárom. Dooley ho vzal a prezrel si ho. „Určite nechcete tie posledné dva glgy, pardon, hlty, pani zlatá?“ Glgy opravil zbytočne, uvedomila si Lisey, a odrazu aj ju samu oslovila intuícia: Dooley svoje bodré južanské vystupovanie preháňal. Možno cielene, možno si to ani neuvedomoval. V reči sa opravoval, pokúšal sa hovoriť spisovnejšie, lebo hovoriť úmyselne nespisovné by bolo afektované. Záležalo na tom? Zrejme nie.

„Už nevládzem.“

Dooley dopil tie dva hlty sám a ohryzok sa mu v chudom hrdle len tak klzal. Potom sa jej spýtal, či sa cíti lepšie.

„Lepšie mi bude, keď zmiznete.“

„To verím. Nebojte sa, nezdržím vás dlho.“ Zase si strčil pištoľ za pás nohavíc a vstal. Kolená mu pri tom pukli a Lisey si znovu pomyslela (s údivom): *Toto nie jeseň. Toto sa mi naozaj deje.* Roztržito odkopol pohár a pohár sa odkotúľal na biely kovral, ktorý pokrýval dlážku v hlavnej pracovni. Vytiahol si nohavice vyššie. „Tak či onak sa nemôžem veľmi zdržiavať, pani zlatá. Vráti sa ten váš poliš, či už on, alebo niektorý iný, a okrem toho mám pocit, že máte rozrobené aj nejaké navštevovačky so sestričkami, všakže?“

Lisey neodpovedala.

Dooley pokrčil plecami, akoby chcel povedať *Ako chcete*, a potom sa vyklonil z baru do pracovne. Lisey to pripadalo až surrealisticky, lebo toľkokrát videla Scotta robiť to isté: s rukami na verajach, s nohami na holom dreve baru, s hlavou a trupom v pracovni. Ale Scott by sa v živote neukázal v kaki: až do smrti bol verný belasým džinsom. Okrem toho nemal na hlave plešinu. *Môj muž umrel so všetkými vlasmi na hlave*, pomyslela si.

„Strašne pekné,“ povedal Dooley. „Čože je to vlastne? Prerobený senník? Asi hej.“

Nepovedala nič.

Dooley sa ďalej vykláňal, teraz sa už aj trochu knísal spredu dozadu, pozeral najprv naľavo a potom napravo. *Je pánom všetkého, na čom mu oko spočívne*, pomyslela si.

„Fakt pekné,“ povedal. „Presne, ako som čakal. Sú tu tri miestnosti – teda ja by som to označil za miestnosti – a tri strešné okná, takže je tu dosť denného svetla. Doma volávame takéto miestnosti, čo sú jedna za druhou, guľovnicové domy, alebo niekedy guľovnicové chyže, ale toto teda fakt nie je chyža, čo?“

Lisey zase nič nepovedala.

Obrátil sa a vážne na ňu pozrel. „Niežeby som mu závidel, pani zlatá – a ani vám, keď je on už mŕtvy. Odsedel som si čosi v štátnej base v Brushy Mountain. Možno vám to profák aj spomínal. A v najhoršom mi tam pomáhal váš muž. Prečítal som všetky jeho knihy a viete, ktorá sa mi páčila najviac?“

Samozrejme, pomyslela si Lisey. Prázdni diabli. *Určite si ich čítal deväťkrát.*

Ale Dooley ju prekvapil. „*Dievča z pobrežia*. A niežeby sa mi len páčila, pani zlatá, ja som si ju zamiloval. Dal som si za úlohu prečítať tú knihu každé dva alebo tri roky znovu, odkedy som ju vo väzenskej knižnici objavil, a mohol by som vám z nej citovať

poriadne dlhé pasáže. Viete, ktorá časť sa mi najviac páčila? Tam, keď Gene konečne otvorí ústa a povie svojmu otcovi, že odchádza, či sa to starému páči, alebo nie. Viete, čo tomu starému sprostému pánbožkárskeму chujovi, pekne prepytujem, povie?“

„Že nikdy nerozumel povinnosti lásky, pomyslela si Lisey, ale nič nepovedala. Dooleymu to zrejme bolo fuk, už bol rozbehnutý, uchvátený.“

„Gene svojmu fotrovi povie, že nikdy nerozumel povinnosti lásky. *Povinnosti lásky!* Krásne, čo? Koľkí z nás v živote také niečo cítili, ale nenašli slová, ktorými by to povedali? Ale váš muž to povedal. Za nás všetkých, ktorí by sme boli inak nemí, tak to povedal aj profák. Boh musel vášho muža milovať, pani zlatá, keď mu dal taký jazyk.“

Dooley pozrel na strop. Na krku mu vystúpili žily.

„*POVINNOSŤ LÁSKY!* K koho Pánboh najviac miluje, toho si skoro k sebe vezme. Amen.“ Nakrátko sklonil hlavu. Zo zadného vrečka mu vytŕčala peňaženka. Mal ju na retiazke. Ako inak? Chlapi ako Jim Dooley mali peňaženku vždy na retiazke pripnutej k pútku na opasok. Teraz Dooley znovu pozrel hore a povedal: „Zaslúžil si takéto fajn miestočko. Dúfam, že sa z neho tešil, teda keď sa nemučil tvorbou.“

Lisey si spomenula na Scotta za stolom, ktorému dal meno Sloník Jumbo, ako sedel pred obrazovkou Macintosha a smial sa na čomsi, čo práve napísal. A žul buď plastovú slamku, alebo vlastné nechty. Niekedy si s hudbou spieval. Ak bolo leto a horúco a on bol bez trička, tak trúbil na podpazušie. Presne tak sa mučil tvorbou, kuvafix. Ale aj tak nič nepovedala. V prehrávači starý Hank ustúpil svojmu synovi. A Junior spieval *Whiskey Bent and Hell Bound*.

Dooley povedal: „Takže sa so mnou nemienite baviť? No čo, klobúk dolu, pani zlatá, ale aj tak vám to nepomôže. Musím vás trochu vytrestať. Nemienim vám tlačiť do hlavy tú starú povedačku, že ma to bude bolieť viac ako vás, ale poviem vám, že za ten krátky čas, čo vás poznám, celkom obdivujem vašu guráž, a že to bude bolieť nás oboch. A ešte vám chcem povedať, že to zase neprežením, lebo vás nechcem zlomiť. Ale viete, mali sme dohodu a vy ste svoju časť nedodržali.“

Dohoda? Lisey obíde mráz. Prvý raz má totiž jasnú predstavu o šírke a hĺbke Dooleyho šialenstva. Sivé krídla sa opäť takmer zniesli na jej zrak a tentoraz im zúrivo vzdorovala.

Dooley začul štrkot retiazky na putách (putá mal predtým určite v tom hnedom vrecku pri pohári od majonézy) a obrátil sa k nej.

Pokoj, lásočka, pokoj, zamrmal Scott. *Rozprávaj sa s tým chlapom, pust' naňho svoju vecnú hubu.*

Túto radu Lisey ani veľmi nepotrebovala. Pokiaľ trval rozhovor, trest sa odkladal.

„Počúvajte ma, pán Dooley. Nemali sme dohodu, to sa mýlite...“ Zazrela, ako sa mu mraští obočie, ako mu temnie tvár, a pokračovala. „Niekdedy je ťažké dohodnúť sa cez telefón, ale teraz som s vami ochotná spolupracovať.“ Prehltla a v hrdle jej zreteľne šľuklo. Bola by si dala ešte vodu, poriadne veľa chladnej vody, ale nezdalo sa, že je vhodná chvíľa pýtať si ju. Naklonila sa dopredu, pozrela mu priamo do očí, modrá sa stretla s modrou, a prehovorila so všetkou úprimnosťou, ktorú vládala pozbierať. „Len chcem povedať, že už chápem, o čo vám ide. A viete čo? Práve ste sa dívali na tie rukopisy, po ktorých váš... ehm... kolega, tak túži. Všimli ste si tie čierne regály v centrálnej miestnosti?“

Teraz sa na ňu už díval s nadvihnutým obočím a so skeptickým úsmevčekom na perách... ale možno to bol pohľad kšeftára pripraveného na novú dohodu. Lisey si dovolila menšiu nádej. „Zdá sa mi, že aj dole je poriadna hromada škatúl,“ povedal. „Povedal by som, že sú tam jeho ďalšie knihy.“

„To sú...“ Čo mu asi tak povie? *Že tam nie je žiadna kniha, iba híha? Väčšinou to asi híha boli, ale Dooley by to aj tak nepochopil. To sú len také kanadské žartíky, Scottova verzia svrbiaceho prášku a umelej grcanice? To by asi pochopil, ale zrejme by jej neveril.*

Ešte stále na ňu pozeral s tým skeptickým úsmevom. Nie, nebol to pohľad kšeftára, ani náhodou. Nie, tento pohľad vrazil *Ked' ste sa už do toho pustili, tak len pokračujte, pani zlatá.*

„V tých škatuliach dole nie je dokopy nič, len prieklepy, prefotené kópie a prázdne papiere,“ povedala a znelo to ako lož, lebo to lož bola, ale čo mala asi tak povedať? *Ste taký blázon, že pravdu by ste nepochopili, pán Dooley?* Radšej chvatne pokračovala. „Tie veci, ktoré chce Wooddrbo – tie dobré veci – sú všetky tu hore. Nepochopiteľné poviedky... kópie listov iným autorom... a listy od nich Scottovi...“

Dooley zaklonil hlavu a rozrehotal sa. „Wooddrbo! Pani zlatá, vy máte dar jazyka ako váš muž.“ Potom ten smiech doznel, a hoci mu na perách zostal visieť úsmev, oči nemal ani trochu pobavené. Vyzerali ako z ľadu. „Tak čo myslíte, čo by som mal spraviť?“

Zaskočiť hen do Oxfordu alebo Mechanic Falls, objednať si nákladiak, vrátiť sa sem a naložiť tam tie regále? No, čo keby ste prehovorili niektorého zástupcu šerifa, nech mi pomôže?“

„Ja...“

„Čušte.“ Ukázal na ňu prstom. Úsmev už celkom zmizol. „Keby som teraz odišiel a potom sa vrátil, čakalo by ma tu zo desať štátnych polišov. Zatkli by ma, pani zlatá, a ja vám niečo poviem, ďalších desať rokov by som si fakt zaslúžil, už za to, že by som vám uveril.“

„Ale...“

„A okrem toho, tak neznela naša dohoda, čo? Dohoda znela, že zavoláte profákovi Woodrbovi – páni, to sa mi fakt páči – a on mi pošle mail, tým našim tajným dohodnutým spôsobom, a potom to s papiermi sám zariadi. Jasné?“

Niečo v ňom tomu fakt verilo. Muselo tomu veriť, prečo by bol inak pokračoval s nezmyslami, hoci tu boli len sami dvaja?

„Madam?“ ozval sa Dooley. Až prosebne. „Pani?“

Ak niečo v ňom jednoducho muselo ďalej klamať, hoci tu boli len sami dvaja, možno len preto, že niečo v ňom potrebovalo počuť lži. Ak to bolo tak, potom sa potrebovala skontaktovať presne s touto časťou Jima Dooleyho. Práve tá časť by totiž ešte mohla mať zdravý rozum.

„Pán Dooley, počúvajte ma.“ Znížila hlas, hovorila pomaly. Takto hovorievala so Scottom, keď sa Scott chystal explodovať pre hocikaký dôvod, od zlej recenzie po pokazené potrubie. „Profesor Woodbody sa s vami nemá ako spojiť a vy to sám viete. Ale ja sa s ním spojiť môžem. Už som sa s ním spojila. Včera večer som mu telefonovala.“

„Klamete,“ povedal, ale tentoraz neklamala a on to vedel a z akéhosi dôvodu ho to rozrušilo. Tá reakcia bola presne opačná, než v akú dúfala – chcela ho upokojiť –, ale pomyslela si, že musí len pokračovať s nádejou, že nescvoknutá časť Jima Dooleyho sa tam ešte predsa len niekde skrýva a počúva ju.

„Neklamem,“ povedala. „Nechali ste mi jeho číslo a ja som mu zavolala.“ Drží sa pohľadom Dooleyho očí. Chytá sa každého kúska úprimnosti, ktorý vládze zachytiť, keď sa opäť vydáva na výpravu do Krajiny výmyslov. „Sľúbila som mu tie rukopisy a povedala som mu, aby vás odvolal, a on mi povedal, že vás odvolať nemôže, lebo sa s vami už nemá ako spojiť, povedal, že prvé dva maily prešli, ale potom sa mu už len vracia...“

„Jeden klame, druhý na lož prisahá,“ odvrkol Jim Dooley a potom sa už všetko dialo s rýchlou a zúrivou, akej by Lisey bola sotva verila, hoci každá chvíľa mlátenia a mrzačenia, ktorá nasledovala, jej zostala živá v mysli až do konca života, všetko si pamätala, aj jeho suché a rýchle dýchanie, aj to, ako sa mu káki košeľa napínala na zadku a spod nej vykúkali záblesky bieleho trička, keď ju plieskal po tvári, zauškoval ju spakruky a potom dlaňou, spakruky a potom dlaňou, spakruky a potom dlaňou a znovu spakruky a dlaňou. Dohromady osem zaúch, *osem, osem, a ty pod' sem*, vykrikovali kedysi ako deti, keď preskakovali cez švihadlo v prachu dvora, a zvuk jeho pokožky na jej pokožke pripomínal lámanie suchých triesok cez koleno, a hoci ruka, ktorou ju bil, nemala prstene – a aspoň za to bola Lisey vďačná –, štvrtý a piaty úder jej rozsekli pery do krvi, šiesty a siedmy tú krv rozstrekli naokolo a posledný dopadol dosť vysoko, aby jej vrazil do nosa a aj odtiaľ spustil potok krvi. Vtedy už od bolesti a strachu plakala. Hlava jej opakovane narážala do spodnej časti barovej výlevky, až jej zvonilo v ušiach. Počula sa, ako kričí na Dooleyho, nech prestane, nech si vezme, čo len chce, ale nech prestane. Potom prestal a ona sa počula povedať: „Môžem vám dať rukopis nového románu, jeho posledného románu, je hotový, dokončil ho mesiac pred smrťou a ani ho po sebe nestihol prečítať, je to ozajstný poklad, Wooddrbo bude nadšený.“ Mala si ešte čas pomyslieť *To je ale inšpirácia, a čo urobíš, ak ťa vezme za slovo?* Ale Jim Dooley ju nemienil za nič brať. Kľačal pred ňou na kolenách a chrapľavo dychčal – už teraz tu bolo horúco, keby bola vedela, že dnes schytá v Scottovej pracovni bitku, bola by hneď po príchode určite zapla klimatizáciu – a znovu sa hrabal vo svojom hneďom papierovom vrecku. Pod pazuchami sa mu šíрили veľké flaky od potu.

„Pani zlatá, je mi fakt ľúto, že vám to musím urobiť, ale buďte rada, že nechám na pokoji aspoň vašu cicku,“ povedal a stihla si všimnúť len dve veci, kým švihol ľavou rukou nadol, roztrhol jej blúzku aj háčik vpredu na podprsienke, takže sa von vykotúľali jej malé prsníky. Prvá vec bola, že mu to vôbec nebolo ľúto. Druhá bola, že predmet v jeho pravej ruke určite pochádzal z jej vlastnej Vecovej zásuvky. Scott to volával *Lisein snobský hever*. Bol to jej otvárač na konzervy značky Oxo, ten s mocnými gumenými rukoväťami.

Lisey a argumenty proti šialenstvu (Dobrý brat)

1

Argumenty proti šialenstvu prepadávajú s tichým praskotom. Táto veta chodila Lisey stále po rozume, keď sa vyplazila z kútika pamäti a potom sa pomaly vliekla cez centrálny priestor dlhej a neusporiadanej pracovne svojho manžela a zanechávala za sebou odpornú stopu: krvavé fľaky z nosa, úst a znetvoreného prsníka.

Tá krv z tohto koberca nikdy nezíde, pomyslela si a ako odpoveď sa jej znova zjavila tá veta: *Argumenty proti šialenstvu prepadávajú s tichým praskotom.*

V tomto príbehu rozhodne vystupovalo aj šialenstvo, ale jediný zvuk, ktorý si z nedávnej minulosti pamätala, nebol šum, mravčanie ani praskot – pamätala si svoje výkriky, keď jej Jim Dooley priložil k ľavému prsníku otvárač na konzervy ako nejakú mechanickú pijavicu. Kričala a potom odpadla, a potom ju prebral zauchami a povedal jej ešte niečo. Potom ju nechal omdlieť, ale na blúzku jej pripol odkaz – najprv jej však ohľaduplne vyzliekol zničenú podprsenku a zapol jej gombíky –, aby sa poistil, že nezabudne. Odkaz však nepotrebovala. Dokonale si pamätala, čo povedal.

„Ak sa mi profák dnes večer do ôsmej neozve, nabudúce to bude bolieť oveľa viac. A nechajte si to pekne pre seba, pani zlatá, počujete? Ak niekomu povieť, že som tu bol, zabijem vás.“ To Dooley povedal. Odkaz, ktorý mala pripnutý na blúzke, len dodával: *Dokončíme túto záležitosť a budeme obaja spokojnejší. Podpísaný, váš dobrý priateľ „Zack“!*

Lisey netušila, ako dlho bola druhý raz v bezvedomí. Vedela len toľko, že keď prišla k sebe, roztrhaná podprsenka ležala v koši na bielizeň a odkaz visel pripnutý na pravej strane blúzky. Ľavá strana bola premočená od krvi. Rozopla si ju, aby sa mohla rýchlo pozrieť pod ňu, potom zaúpela a odvrátila zrak. Vyzeralo to horšie ako

všetko, čo sama sebe spôsobila Amanda, aj keď počítala tú záležitosť s pupkom. Pokiaľ šlo o bolesť... pamätala si len niečo obrovské a omračujúce.

Nemala putá a Dooley jej dokonca nechal pohár s vodou. Lisey ho lačne vypila. Keď sa však pokúsila vstať, nohy sa jej tak triasli, že ju nevládali udržať. A tak sa z prístenku vyhrabala po štyroch a cestou z nej kvapkala krv a krvavý pot na Scottov koberec (ten ustricovo biely odtieň sa jej aj tak nikdy nepáčil, bolo na ňom vidieť aj najmenšiu nečistotu), vlasy mala prilepené na čele, na líkach jej uschýnali slzy a na nose, perách a brade jej zasychala krv.

Najprv si myslela, že zamieri k telefónu a pravdepodobne zavolá zástupcovi Buttercluckovi aj napriek Dooleyho výstrahám a neschopnosti okresnej polície ochrániť ju na prvý pokus. Potom jej začal chodiť po rozume ten verš

(argumenty proti šialenstvu)

a na koberci medzi schodmi dole do stodoly a stolom, ktorý Scott volal Sloník Jumbo, uvidela prevrátenú Mamkinu cédrovú škatuľku. Obsah cédrovej škatuľky ležal rozsypaný na koberci. Vtedy pochopila, že jej cieľom bola od začiatku škatuľka a to, čo sa z nej vysypalo. Chcela najmä tú žltú vecičku, ktorú videla prehodenú cez ohnutý purpurový obrys jedálneho lístka z hostinca The Antlers.

Argumenty proti šialenstvu prepádajú s tichým praskotom.

Bolo to z jednej Scottovej básne. Nenapísal ich veľa a tie, ktoré napísal, takmer nikdy nepublikoval – vravel, že nie sú dobré a že ich píše iba pre seba.

Táto jej však pripadala veľmi dobrá, hoci si nebola celkom istá, čo znamená alebo o čom je. Osobitne sa jej páčil prvý verš, lebo človek predsa občas počuje, ako niečo cez niečo prepádava, nie? Veci padajú z jednej roviny na druhú a zanechávajú za sebou diery, cez ktorú sa dá pozrieť. Alebo do nej spadnúť, ak si človek nedáva pozor.

OVKESATOZV, lásočka. Čaká tá králičia nora, tak sa riadne opáš.

Dooley asi priniesol Mamkinu škatuľku hore do pracovne, lebo si myslel, že súvisí s tým, po čom baží. Ľudia ako Dooley a Gerd Allan Cole, alias Blondáčik, alias Monsieur Bim Bam pre frézie, si predsa myslia, že všetko súvisí s tým, po čom bažia, nie? S ich nočnými morami, fóbiami, polnočnou inšpiráciou. Čo malo podľa

Dooleyho v cédrovej škatuľke byť? Tajný zoznam Scottových rukopisov (možno zašifrovaný)? Bohvie. V každom prípade ju vysypal, videl, že je to len kôpka nezaujímavých talafatiek (nezaujímavých aspoň preňho) a potom vdovu Lisey zatiahol hlbšie do pracovne a hľadal miesto, kde by ju mohol pripútať, kým sa preberie. Potrubie pod barovou výlevkou mu veľmi dobre poslúžilo.

Lisey sa vytrvalo plazila k rozsypanému obsahu škatuľky a oči upierala na žltý pletený štvorček. Rozmýšľala, či by ho bola objavila aj sama. Napadlo jej, že odpoveď znie nie – svoj diel spomienok z tej škatuľky už dostala. Ale teraz...

Argumenty proti šialenstvu prepádajú s tichým praskotom.

Tak to vyzeralo. Ak raz konečne spadne tá purpurová opona, vydá rovnaký tichý, smutný zvuk? Vôbec by ju to neprekvapilo. Tá opona bola predsa vždy sotva viac než pradivo z pavučín – pozrimeže, na čo si už spomenula.

Už dost', Lisey, neopováž sa, ticho.

„Ty buď ticho,“ zachrčala. Znetvorený prsník jej pulzoval a páľil ju. Scott utŕžil ranu na hrudi, teraz ju utŕžila aj ona. Predstavila si, ako sa k nej v tú noc vracal po trávniku, ako vyšiel z tieňov, kým Pluto u susedov brechal a brechal. Scott k nej vystieral to, čo bola predtým ruka, a teraz to bol len chuchvalec krvi, z ktorého trčalo čosi matne pripomínajúce prsty. Scott jej povedal, že je to krvavé hĺha a že je pre ňu. Scott si neskôr to rozsekané mäso máčal v lavóre so slabým čajom a povedal jej, že ho to

(vymyslel to Paul)

naučil brat. Povedal jej, že všetkým Landonovcom sa rany rýchlo hoja, veď iné im ani nezostávalo. Táto spomienka sa prepadla k ďalšej pod ňou, k tej, v ktorej so Scottom o tri mesiace neskôr sedeli pod mňamkovým stromom. *Krv padla na zem ako kus látky*, povedal jej Scott a Lisey sa spýtala, či si Paul potom máčal rany v čaji, a Scott povedal, že nie...

Ticho, Lisey – to predsa nepovedal. Nikdy si sa na to nepýtala a nikdy to nepovedal.

Ale ona sa na to spýtala. Pýtala sa ho na všeličo a on odpovedal. Nie vtedy pod mňamkovým stromom, ale neskôr. V tú noc, v posteli. V ich druhú noc v hostinci The Antlers, po milovaní. Ako na to mohla zabudnúť?

Lisey chvíľu ležala na ustricovo bielom koberci a odpočívala.

„Nezabudla som,“ povedala. „Bolo to v purpure. Za oponou. To je veľký rozdiel.“ Upriamila pohľad na žltý štvorček a znovu sa začala plaziť.

Som si istý, že čajoliečba prišla neskôr, Lisey. Áno, viem to.

Scott ležal vedľa nej, fajčil, díval sa, ako dym z cigarety stúpa čoraz vyššie a napokon mizne. Ako keď niekedy zmizol Scott.

Viem, lebo vtedy som už počítal zlomky.

V škole?

Nie, Lisey. Povedal to tónom, ktorý hovoril viac, ktorý hovoril, že by to predsa mala vedieť. Sparky Landon nebol takýto ocko. *S Paulom sme sa učili doma. Ocko školu volal somárčinec.*

Ale Paulove rany v ten deň – v ten deň, keď si skočil z lavice – boli vážne? Neboli to len škrabnutia?

Nastala dlhá prestávka, kým pozoroval, ako dym stúpa a mizne a zanecháva za sebou len pásik sladkastotrpkkej vône. Napokon na rovinu: *Ocko rezal hlboko.*

Zdalo sa, že na tú lakonickú istotu neexistuje odpoveď, a tak mlčala.

A potom povedal: *Ale na to sa nechceš spýtať. Spýtaj sa na to, čo chceš, Lisey. Do toho, odpoviem ti. Ale musíš sa spýtať.*

Buď si nepamätala, čo nasledovalo, alebo na to nebola pripravená, ale teraz si spomenula, ako opustili svoje útočisko pod mňamkovým stromom. Pod bielym dáždnikom ju vzal do náručia a v nasledujúcom okamihu boli vonku. A teraz, keď sa plazila na rukách a kolenách k prevrátenej cédrovej škatuľke, spomienka

(šialenstvo)

prepadla

(s tichým praskotom)

a Lisey konečne dovolila svojej mysli uveriť tomu, čo jej druhé srdce, jej tajné skryté srdce celý čas vedelo. Na okamih neboli pod mňamkovým stromom ani vonku na snehu, ale na inom mieste. Bolo teplé a naplnené šerým červeným svetlom. Bolo naplnené zvukmi vzdialených volajúcich vtákov a tropickými vôňami. Niektoré z nich poznala – frangipani, jazmín, bugénevilea, mimóza, vlhká dýchajúca zem, na ktorej kľáčali ako milenci, ktorými určite aj boli –, ale tie najsladšie jej boli neznáme a túžila poznať ich názvy. Pamätala sa, ako otvorila ústa a Scott jej priložil bok ruky

(ticho)

na pery. Pamätala sa, ako jej napadlo, že je zvláštne, keď sú na takomto tropickom mieste oblečení do zimy, a videla, že on sa bojí.

Potom boli vonku na snehu. Na tom bláznivom lejúcom sa októbrovom snehu.

Ako dlho v tom medzimieste boli? Tri sekundy? Možno aj menej. Ale teraz, keď sa Lisey plazila, lebo bola príliš slabá a zošokovaná, konečne bola ochotná priznať pravdu. Kým sa v ten deň vrátili do The Antlers, dostala sa dosť ďaleko k presvedčeniu, že sa to nestalo, lenže stalo sa.

„Stalo sa to ešte raz,“ povedala. „Stalo sa to tej noci.“

Bola skuvene smädná. Ukrutne túžila po ďalšom pohári vody, ale bar mala, samozrejme, za chrbtom, šla teraz iným smerom a spomenula si, ako Scott spieval jednu z piesní starého Hanka, keď sa v tú nedeľu autom vracali domov, *Celý deň som bol na puste pustí, bez dúška vody, chladnej vody.*

Donesiem ti piť, lásočka.

„Áno?“ Z úst jej stále vychádzalo len krákanie. „Pohár vody by mi určite pomohol. Strašne to bolí.“

Na to nezaznela odpoveď a možno ju ani nepotrebovala. Konečne sa doplazila k rozsypaným predmetom okolo prevrátenej cédrovej škatuľky. Načiahla sa za žltým štvorčekom, strhla ho z purpurového jedálneho lístka a pevne ho zovrela v dlani. Lahla si na bok – na ten, ktorý ju nebolel – a zblízka si ho prezrela: malé línie šitia a bordúry tie malé očká. Na prstoch mala krv a rozmazala sa jej po vlne, ale sotva si to všimla. Mamka z takýchto štvorcov uplietla desiatky diek – ružových a sivých, modrých a zlatých, zelených a oranžových. Bola to Mamkina špecialita a chrlila ich jednu po druhej, keď večer sedela pred trkotajúcim televízorom. Lisey si pamätala, ako si v detstve myslela, že takéto pletené deky sa volajú „beky“. Jej sesternice (angletonovské, darbyovské, wiggensesovské a washburnovské, ako aj nespočítateľné debusherovské) dostali každá beku, keď sa vydali – a každá sestra Debusherka aspoň tri. Ku každej beke bol aj štvorček rovnakého odtieňa a vzorky. Mamka tie štvorce nazývala „dečička“. Boli myslené ako ozdoby na stôl alebo sa mohli zarámovať a zavesiť na stenu. Keďže žltá beka bola Mamkiným svadobným darčekom pre Lisey a Scotta a keďže Scottovi sa vždy páčila, Lisey odložila dečičku do cédrovej škatuľky. Teraz ležala na jeho koberci a krvácala, držala štvorček a už sa nepokúšala zabudnúť. Pomyslela si *Híha! Koniec! a.* rozplakala sa. Uvedomovala si, že nie je schopná súvislé myslieť, ale možno bude v poriadku – poriadok príde neskôr, ak ho bude treba.

Ak, pravda, bude nejaké neskôr.

Mimáči a humusáci. U Landonovcov a predtým Landreauovcov to vždy je buď jedno, alebo druhé. A vždy sa to dostane von.

Nečudo, že Scott rozoznal, čo je Amanda zač – o sebapoškodzovaní vedel z prvej ruky. Koľkokrát sa porezal? Nevedela. Jeho jazvy sa nedali čítať ako Amandine, lebo... no, lebo. No jeden prípad sebapoškodzovania, o ktorom určite vedela – v noci pri skleníku – bol spektakulárny. A o rezaní sa dozvedel od svojho otca, ktorý obracal svoj nôž proti chlapcom len vtedy, keď mu vlastné telo na vypustenie humusu nestačilo.

Mimáči a humusáci. Vždy jedno alebo druhé. Vždy sa to dostane von.

A ak sa Scottovi neušiel najhorší prípad humusu, čo to znamená?

V decembri 1995 sa veľmi ochladilo. A so Scottom niečo nebolo v poriadku. Po Novom roku mal naplánovaných niekoľko prednášok po školách v Texase, Oklahome, Novom Mexiku a Arizone (nazýval to Západné turné Scotta Landona 1996), ale zavolať svojmu literárnemu agentovi a poveril ho, aby všetko zrušil. Agentúra, ktorá turné organizovala, bola v šoku (niet sa čo čudovať, chystal sa spláchnuť akciu v hodnote tristotisíc dolárov), ale Scott trval na svojom. Povedal, že turné je nereálne, povedal, že je chorý. Áno, bol chorý – keď tá zima zatínala pazúry čoraz hlbšie, Scott bol naozaj chorý. Lisey to vedela už od novembra.

2

Vie, že s ním niečo nie je v poriadku a nie je to bronchitída, ako tvrdí. Nekašle a pokožku nemá horúcu na dotyk, takže hoci si nedá odmerať teplotu, dokonca nechce ani páškový teplomer na čelo, je presvedčená, že nemá horúčku. Zdá sa, že problém je skôr psychický ako fyzický, a to ju desí. Keď raz nazbiera odvahu a navrhne mu, aby zašiel za Dr. Björnöm, takmer jej odtrhne hlavu a obviní ju, že je hypochonder „ako jej strelené sestry“.

Ako mala na to reagovať? Čo sú to uňho za symptómy? Bol by to nejaký lekár – dokonca aj taký súcitný ako Riek Björn – schopný brať vážne? Jednak počas písania prestal počúvať hudbu. Jednak, čo je ešte vážnejšie, nepíše veľa. Práca na novom románe –

ktorý sa Lisey Landonovej, určite žiadnej veľkej literárnej kritické, náhodou páči – sa zo zvyčajného šprintu zmenila na namáhavé plazenie. A čo je ešte horšie... Bože, kam sa podel jeho zmysel pre humor? Ten nespratný zmysel pre humor je niekedy únavný, ale jeho neprítomnosť, keď sa jeseň strieda s chladným počasím, je vyslovene strašidelná – je to ako okamih vo filmoch odohrávajúcich sa v džungli, keď odrazu stíchnu bubny. Zároveň pije viac a dlhšie do noci. Vždy chodí spať skôr ako on – zvyčajne oveľa skôr –, ale takmer vždy vie, kedy príde aj on a čo cíti z jeho dychu. Vie aj, čo vidí v odpadkových košoch v jeho pracovni, a keď jej znepokojenie rastie, pozrie sa tam každé dva-tri dni. Je zvyknutá vidieť tam pivové plechovky, niekedy je ich veľa. Scott mal vždy rád pivo, ale v decembri 1995 a začiatkom januára 1996 tam vidí aj fľaše Jima Beama. A Scott máva na druhý deň opicu. Z nejakého dôvodu ju práve to trápi viac ako všetko ostatné. Niekedy sa túla po dome – bledý, tichý, zničený – až do popoludnia, kým sa pozbiera. Občas ho počula za zavretými dverami kúpeľne vracat' a podľa rýchlosti, akou mizne aspirín, vie, že máva silné bolesti hlavy. Nieкто by povedal, že na tom nie je nič nezvyčajné – kto medzi deviatou a dvanástou vypije prepravku piva alebo fľašu Jima Beama, musí znášať dôsledky. Možno to tak je, ale Scott vždy pil veľa, keď sa s ním v ten večer v univerzitnom bare zoznámila, mal vo vrecku saka fľašu (podelil sa s ňou o ňu) a vždy obišiel len s veľmi miernou opicou. Keď teraz vidí, že v odpadkovom koši sú prázdne fľaše a že v rukopise *Zločincových medových týždňov* na jeho veľkom stole pribudla len strana či dve (niekedy tam vôbec nie sú nové strany), rozmýšľa, koľko vlastne pije.

Na obavy sa jej na chvíľu podarí zabudnúť vo víre koncoročných návštev a vianočných nákupov. Scott nikdy nevyhľadával nákupy, ani nie sú prázdne obchody, ale teraz sa do toho vrhá s hektickou dobrou náladou. Každý skuvený deň s ňou ide von a bojuje v centre Auburn Mall alebo v obchodoch na hlavnej ulici v Castle Rocku. Ľudia ho často spoznávajú, ale on s úsmevom odmieta žiadosti o autogram od ľudí, ktorí vycítili šancu na jedinečný darček, a hovorí im, že ak sa nebude držať pri manželke, pravdepodobne ju neuvidí až do Veľkej noci. Možno stratil zmysel pre humor, ale nikdy nevidí, že by mu praskli nervy, dokonca ani vtedy, keď sú lovci autogramov dotieraví, takže to

chvíľu vyzerá, že je takmer v pohode – že je sám sebou napriek pitiu, zrušenému turné a pomalej práci na novej knihe.

Prvý sviatok bol pekný – dali si kopu darčiekov a napoludnie si to energicky rozdali v posteli. Vianočný obed jedia u Cauty a Richa a pri dezerte sa Rich pýta Scotta, kedy bude produkovať niektorý z filmov podľa svojich románov. „V tom sú veľké prachy,“ hovorí Rich, akoby nevedel, že zo štyroch filmových adaptácií tri vybuchli. Peniaze zarobila iba filmová verzia *Prázdných diablov* (ktorú Lisey nikdy nevidela).

Cestou domov sa Scottovi vracia zmysel pre humor ako starý bombardér B-1 a predvedie jej imitáciu Richa, pri ktorej sa Lisey smeje, až ju rozbolí brucho. Keď dorazia na Sugar Top Hill, vyjdú na poschodie a druhýkrát si to rozdajú v posteli. Pri doznievaní si Lisey pomyslí, že ak je Scott chorý, možno by takú chorobu malo chytiť viac ľudí a na svete by bolo krajšie.

Zobudí sa ráno okolo druhej, potrebuje ísť na WC a – zase to déja vu – on nie je v posteli. Ale tentoraz nie je *preč*. Naučila sa rozoznávať ten rozdiel aj bez toho, aby sama vedela, čo to znamená, keď myslí

(preč)

na to, čo Scott niekedy robí, na miesto, kam niekedy chodí.

Ciká so zatvorenými očami, počúva, ako vonku fučí vietor. Znie chladno, ale ona nevie, čo je to chlad. Ešte nie. Prejde zopár týždňov a bude *to* vedieť. Prejde pár týždňov a bude vedieť všeličo.

Keď si vybaví toaletu, vyzrie von okienkom na záchode. Okno smeruje k stodole a Scottova pracovňa je na prestavanom pôjde. Keby tam bol – a keď ho uprostred noci pochyť nepokoj, zvyčajne tam chodievala –, videla by svetlá, možno by dokonca veľmi ticho počula veselé karnevalové zvuky rokenrolu. Dnes v noci je stodola tmavá a ona počuje len vietor. Cíti sa trochu nesvoja, v zadných zákutiach mysle ožívajú myšlienky

(infarkt)

ktoré sú príliš nepríjemné, než aby sa im naplno venovala, a predsa príliš silné, vzhľadom na to... vzhľadom na to, aký je v poslednom čase čudný... aby ich úplne odmävla. Nevráti sa teda námesačne do spálne, ale ide k druhým kúpeľňovým dverám, ktoré vedú do haly na poschodí. Zavolá jeho meno a nezve sa odpoveď, ale pod zavretými dverami na opačnom konci uvidí pásik zlatého svetla. A teraz počuje, ako odtiaľ veľmi potichu vychádzajú zvuky

hudby. Nie rokenrol, ale country. Je to Hank Williams. Starý Hank spieva *Kaw-Liga*.

„Scott?“ zavolá znovu, a keď sa nedočká odpovede, vyberie sa tam a cestou si odhŕňa vlasy z očí a jej bosé nohy šepkajú na koberci, ktorý neskôr skončí zvinutý v podkroví, bojí sa, hoci nevie povedať prečo, len že to má niečo spoločné s

(*mimo*)

vecami, ktoré sú buď dokončené, alebo by mali byť. *Pobalené a odoslané*, ako by povedal Tatko Debusher – toto starý Dandy ulovil v jazierku, z toho, do ktorého všetci chodievame piť, z toho, do ktorého hádzeme siete.

„Scott?“

Chvíľu stojí pred hosťovskou izbou a zmocňuje sa jej strašná predtucha: sedí mŕtvy v hojdacom kresle pred televízorom, zomrel vlastnou rukou, prečo to nepredvídala, nevidela vari celý mesiac tie symptómy? Vydržal do Vianoc, vydržal kvôli nej, ale teraz...

„Scott?“

Stláča kľučku, otvára dvere a on je v hojdacom kresle, tak ako si ho predstavovala, ale žije, zabalený do Mamkinej beky, tej žltej. V televízii beží so stíšeným zvukom jeho obľúbený film: *Posledné predstavenie*. Oči sa mu neodtrhnú od obrazovky.

„Scott? Si v poriadku?“

Jeho oči sa nehýbu, nežmurkajú. Vtedy sa začína veľmi báť a v zadných zákutiach mysle vyskakuje z prízračnej linky jedno zo Scottových zvláštnych slov

(*mimáč*)

a ona ho zaháňa naspäť do podvedomia ledva vyslovenou

(*Kuva!*)

nadávkou. Vojde do izby a znovu vysloví jeho meno. Tentoraz žmurkne – vďaka Bohu –, obráti k nej hlavu a usmeje sa. Je to úsmev Scotta Landona, do ktorého sa zamilovala, keď ho prvýkrát uvidela. Najmä do toho, ako sa mu oči v kútikoch nadvihujú.

„Hej, Lisey,“ vraví. „Prečo nespíš?“

„To isté by som sa ťa mohla spýtať aj ja,“ hovorí. Hľadá alkohol – plechovku piva, možno napoly vypitú fľašu Jima Beama – a žiaden nevidí. To je dobre. „Je predsa neskoro, neskoro.“

Nasleduje dlhé ticho, počas ktorého akoby si všetko dôkladne premyslel. Potom vraví: „Zobudil ma vietor. Odkvap rachotil o stenu a nemohol som zaspať.“

Lisey sa chystá prehovoriť, no zostane ticho. Keď človek žije dostatočne dlho v manželstve – Lisey sa nazdáva, že dostatočná dĺžka je asi v každom manželstve iná, u nich to trvalo asi pätnásť rokov – objaví sa určitá telepatia. Teraz jej tá telepatia našepkáva, že Scott chce povedať ešte niečo. A tak je ticho a čaká, či sa nemýlila. Najprv sa zdá, že mala pravdu. Scott otvorí ústa. Potom vonku zaveje vietor a ona ho počuje – je to tichý rýchly rachot ako drkotanie kovových zubov. Scott tým smerom obráti hlavu... trochu sa usmeje... nie je to pekný úsmev... úsmev človeka, ktorý má tajomstvo... a znovu zavrie ústa. Už nepovie, čo sa chystal povedať, ale znovu uprie zrak na obrazovku, kde Jeff Bridges – veľmi mladý Jeff Bridges – ide s najlepším kamarátom autom do Mexika. Keď sa vrátia, Lev Sam bude mŕtvy.

„Myslíš, že by si teraz mohol zaspáť?“ pýta sa ho, a keď neodpovedá, znova sa začne báť. „Scott!“ povie, trochu ostrejšie, ako mala v úmysle, a keď on na ňu pozrie (neochotne, pomyslí si Lisey, hoci ten film videl aspoň dvadsaťkrát), zopakuje otázku tichšie: „Myslíš, že by si teraz mohol zaspáť?“

„Možno,“ prisvedčí a ona vidí niečo, čo je strašné a zároveň smutné: Scott má strach. „Ak sa k sebe stúlime nahí.“

„Teraz, keď je taká zima? Zbláznil si sa? Pod', vypni telku a vráť sa do postele.“

Scott ju poslúchne a Lisey leží a počúva vietor a vychutnáva si jeho teplo.

Zazrie motýle. Stáva sa to takmer vždy, keď zaspáva. Vidí veľké červené a čierne motýle, ktoré v tme otvárajú krídla. Napadlo jej, či ich uvidí, aj keď bude umierať. Tá predstava ju trochu vystraší, ale len trochu.

„Lisey?“ To sa z diaľky ozýva Scottov hlas. Aj on zaspáva. Lisey to cíti.

„Hmmm?“

„Nechce to, aby som rozprával.“

„Čo?“

„Neviem.“ Hlas znie slabo a z diaľky. „Možno je to vietor. Chladný severný vietor. Ten, čo sem prichádza z...“

Posledné slovo by mohla byť Kanada, a pravdepodobne aj je, ale nevie to naisto, lebo vtedy je už stratená v krajine spánku a on tiež, a Lisey sa obáva, že aj to je predobraz smrti, miesta, kde sú možno sny, ale nikdy nie láska, nikdy nie domov, nikdy nie ruka, ktorá vás

drží, keď na konci dňa vtáčie krdle letia popred slnko farby spáleného pomaranča.

3

Nasleduje obdobie – možno dva týždne –, keď sa pokúša uveriť, že sa to zlepšuje. Neskôr sa bude pýtať sama seba, ako mohla byť taká hlúpa, taká dobrovoľne slepá, ako si mohla jeho zúfalý pokus držať sa sveta (a jej!) pomýliť so zlepšením, ale keď má človek len slamku, chytá sa aj jej.

Tých slamiek je niekoľko a sú dosť hrubé. Počas prvých dní roku 1996 sa zdá, že úplne prestal piť, až na pohár vína k obedu pri niekoľkých príležitostiach, a každý deň sa odvalí do pracovne. Až neskôr – *neskôr, neskôr, neskôršie, posledného bobo zje* – pospevovali ešte ako deti, keď si stavali prvé slovné hrady v piesku na brehu jazierka – si uvedomí, že počas tých dní k rukopisu románu nepridal ani stranu, nerobil nič, len pil potajomky whisky, hltal mentolky a písal si nesúvislé poznámky. Pod klávesnicou Macintoshu, ktorý práve používal, našla papier – listový papier s vytlačeným nápisom **OD SCOTTA LANDONA** –, na ktorý načmáral *Reťaz z traktora hej meškáš Scott ty starý Scoot ešte aj teraz*. Až bude okolo domu dunieť chladný vietor, ten až z Yellowknifu, až vtedy konečne na jeho dlaniach objaví hlboké polmesiacovité zárezy. Zárezy, ktoré si mohol urobiť len vlastnými nechtami, keď sa pokúšal udržať života a zdravého rozumu ako horolezec, ktorý sa v búrke drží skuvenej skalnej steny. Až neskôr objaví jeho skrinku s vyše desiatimi prázdnyimi fľašami Jima Beama, a aspoň v tomto si bude schopná odpustiť, lebo tie prázdne fľaše boli dobre schované.

4

Prvé dva dni 1996 sú netypicky teplé – pamätníci to nazývajú januárový odmäk. Ale už od tretieho januára začínajú v predpovediach počasia varovať pred veľkou zmenou, pred obrovskou studenou vlnou, ktorá sa valí z bielych plání kanadského vnútrozemia. Obyvateľom Mainu v predpovediach radia, aby si naplnili nádrže s vykurovacím olejom, izolovali si

vodovodné potrubie a pripravili dostatok „teplých miest“ pre svoje zvieratá. Teploty klesnú na štyri stupne pod nulou, ale to ešte nebude všetko. Sprevádzať ich bude vietor so silou víchra, ktorý zníži pocit chladu na pätnásť až dvadsať stupňov pod nulou.

Lisey sa tak bojí, že zavolá ich údržbára, keď sa nepodarí vyvolať záujem u Scotta. Gary ju ubezpečí, že Landonovci majú najbezpečnejší dom v Castle View, povie jej, že dá pozor na Liseiných príbuzných (samozrejme, najmä na Amandu, to sa rozumie takmer samo sebou), a pripomenie jej, že chladné počasie je v Maine bežnou súčasťou života. Len zopár chladných nocí a potom už pôjdeme k jari, hovorí.

Ale keď piateho januára teplota klesne pod nulu a začne zavýjať vietor, je to horšie ako všetko, na čo si Lisey pamätá, dokonca aj z detstva, keď jej každá búrka pripadala ako smršť a každé sneženie ako fujavica. Všetky termostaty v dome sú nastavené na dvadsaťštyri stupňov a nový kotol stále beží, ale medzi šiestym a deviatym teplota vnútri nikdy nevystúpi nad sedemnášť stupňov. Vietor nielenže kvíli v odkvapoch, ale jačí ako žena, ktorú centimeter po centimetri rozrezáva šialenec, a navyše tupým nožom. Sneh, ktorý zostal na zemi po januárovom odmäku, zdvihli vetry s rýchlosťou osemnásť metrov za sekundu (a do výšky dvadsať metrov, takže zhodili niekoľko rozhlasových vysieláčov v strednom Maine a New Hampshire) a rozfúkavajú ich po poliach ako tancujúci duchovia. Keď narážajú do okien, čiastočky snehu rachotia ako krúpy.

Počas druhej noci tejto extravagantnej kanadskej zimy sa Lisey prebudí o druhej ráno a Scott zase nie je v posteli. Nájde ho v hosťovskej izbe, znovu je zabalený v Mamkinej žltej beke a znovu pozerá *Posledné predstavenie*. Hank Williams trilkuje *Kaw-Liga*, Lev Sam je mŕtvy. Chvíľu trvá, kým ho preberie, ale napokon sa jej to podarí. Spýta sa ho, či je v poriadku, a Scott jej odpovie, že je. Povie jej, aby sa pozrela von oknom, povie jej, že je to krásne, ale treba si dávať pozor, neďávať sa príliš dlho. „Môj ocko vrazil, že keď je tak jasne, môžeš si spáliť oči.“

Pri pohľade na tú krásu zalapá po dychu. Na oblohe je obrovská pohybujúca sa divadelná opona, ktorá mení farbu: zelená prechádza do purpurovej, purpurová do rumelkovej, rumelková do zvláštneho krvavého odtieňa červenej, ktorý nevie pomenovať. Blíži sa k terakotovej, ale nie je to celkom ono, má pocit, že takýto odtieň ešte nikto nepomenoval. Keď ju Scott potiahne za nočnú

košeľu a povie jej, že to stačí, že by mala prestať, prekvapene pozrie na digitálne hodiny na videu a zistí, že sa cez zamrznutý oblok dívala na polárnu žiaru desať minút.

„Už sa nedívaj,“ vysloví ťahavým tónom človeka, ktorý hovorí zo spánku. „Vráť sa so mnou do postele, malá Lisey.“

Ide rada, je rada, že ukončila ten dosť strašný film, že ho vytiahla z hojdacieho kresla a chladnej zadnej izby. Ale keď ho za ruku vedie chodbou, povie čosi, pri čom ju zasrbí koža. „Vietor rinčí ako reťaz z traktora a reťaz z traktora hovorí ako môj ocko,“ hovorí. „Čo ak nie je mŕtvy?“

„Scott, to sú hlúposti,“ odvetí, ale takéto veci uprostred noci ako hlúposti neznejú. Najmä keď vietor kričí a obloha je plná krikľavých farieb.

Keď sa nasledujúcu noc zobudí, vietor stále zavýja, a keď príde do hosťovskej izby, televízor nebeží, ale on sa naň aj tak díva. Je v hojdacom kresle a zababušený v beke, Mamkinej žltej beke, ale neodpovedá jej, dokonca na ňu ani nepozrie. Scott je tam, ale Scott je zároveň preč.

Je z neho mimáč.

5

Lisey sa v Scottovej pracovni prevrátila na chrbát a pozrela na strešné okno rovno nad sebou. V prsníku ju zvierala bolesť. Bez rozmýšľania si naň pritisla žltý pletený štvorček. Bolesť sa najprv ešte zhoršila... ale potom sa jej trošku uľavilo. Stonajúc sa dívala na strešné okno. Cítila kyslú zmes potu, slz a krvi, v ktorej sa marinovala jej pokožka. Zaúpela.

Landonovcom sa všetko rýchlo hojí. Iné im ani nezostávalo. Ak to bola pravda – mala dôvod tomu veriť –, potom nikdy tak netúžila byť Landonovou tak ako teraz. Už nijaká Lisa Debusherová z Lisbon Falls, krpec, poškrabok.

Si, kto si, odvetil trepezlivo Scottov hlas. *Si Lisey Landonová. Moja malá Lisey.* Ale bolo horúco a tak strašne ju to bolelo, teraz bola ona tou, čo túžila po ľade, a bez ohľadu na ten hlas Scott Landon nikdy nepôsobil tak skuvene mŕtvo.

OVKESATOZV, lásočka, nástojil, ale hlas prichádzal z diaľky.

Z diaľky. Dokonca aj telefón na Sloníkovi Jumbovi, z ktorého by teoreticky mohla zavolať pomoc, pôsobil vzdialene. A čo

pôsobilo blízko? Otázka. Veľmi jednoduchá. Ako mohla takto nájsť vlastnú sestru a nespomenúť si na to, že presne takto našla manžela počas studenej vlny v roku 1996?

Spomenula som si, zašepkala jej myseľ, keď ležala s pohľadom upretým na strešné okno a so žltým pleteným štvorčekom, ktorý jej červnel na prsníku. Spomenula som si. Ale spomenúť si na Scotta v hojdacom kresle znamenalo spomenúť si na The Antlers, spomenúť si na The Antlers znamenalo spomenúť si na to, čo sa stalo, keď sme vyšli spod mňamkového stromu do snehu, spomenúť si na to, znamenalo postaviť sa zoči-voči pravde o jeho bratovi Paulovi, postaviť sa zoči-voči skutočnej spomienke na Paula znamenalo zase sa vrátiť do tej chladnej hosťovskej izby, keď oblohu zaplnili severné svetlá a vietor hučal z Kanady, z Manitoby, až z Yellowknife. Nechápeš, Lisey? Všetko to bolo prepojené, tak ako vždy, a keď si si dovoľila urobiť prvé spojenie, postrčiť prvé kocku domina...

„Bola by som sa zbláznila,“ zastonala. „Ako oni. Ako Landonovci a Landreauovci a každý, kto o tomto vie. Nečudo, že im preskočilo, keď vedeli, že hneď vedľa tohto sveta je ďalší... a stena medzi nimi je taká tenká...“

Ale ani to nebolo najhoršie. Najhoršia bola tá vec, ktorá ho tak májala, tá škvrnitá vec s tarkavým bokom...

„Nie!“ zvriskla do prázdnej pracovne. Vrieskala, hoci ju to bolelo až do kostí. „Nie! Dost! Zastav to! Zastav tie veci!“

Ale už bolo neskoro. A bolo to príliš pravdivé, bez ohľadu na riziko šialenstva. Naozaj existovalo miesto, kde sa po zotmení jedlo kazilo, niekedy sa stalo rovno jedovatým, a kde by tá tarkavá vec, Scottov dlháň

(ukážem ti, ako to znie, keď sa obzerá)

mohla byť skutočná.

„Je skutočná, je,“ zašepkala Lisey. „Videla som ju.“

V prázdnom prízračnom vzduchu pracovne mŕtveho sa dala do plaču. Dokonca ani teraz nevedela naisto, či je to pravda, a hoci to videla, či to bolo... ale pôsobilo to skutočne. Ako to, čo zazrú pacienti s rakovinou v kalnom pohári na nočnom stolíku, keď sa z neho minuli všetky lieky a na pumpičke s morfínom je 0, sú tri hodiny ráno a bolesť je stále tu, zahryzá sa hlbšie do bdelych kostí. A živá. Živá, zlovoľná a hladná. Tá vec, ktorú sa jej manžel určite pokúsil zahnať alkoholom a nepodarilo sa mu to. A zahnať písaním. Tá vec, ktorú takmer videla v jeho prázdnych očiach, keď

sedel v chladnej hosťovskej izbe a televízor bol pre zmenu prázdny a tichý. Sedel v

6

Sedí v hojdacom kresle, až po upreté oči zababušený v Mamkinej odporne veselej žltej beke. Dívá sa na ňu aj cez ňu. Nereaguje na jej čoraz naliehavejšie opakovanie svojho mena a ona nevie, čo robiť.

Zavolať niekoho, pomyslí si, *to je ono*, a ponáhľa sa chodbou naspäť do ich spálne. Canty a Rich sú na Floride a budú tam až do konca februára, ale Darla a Matt sú neďaleko odtiaľto, a tak chce vytočiť Darlino číslo, už ju netrápi, že ich zobudí uprostred noci, potrebuje sa s niekým rozprávať, potrebuje pomoc.

Nedostane ju. Krutý víchor, pri ktorom jej je zima aj vo flanelovej nočnej košeli a vo svetri, vietor, pre ktorý kotol v pivnici beží na plné obrátky, zatiaľ čo dom škrípe, vzdychá a niekedy poplašné praská, ten veľký studený vietor z Kanady roztrhol linku niekde na View, a keď zdvihne slúchadlo, počuje len idiotské *mmmmm*. Párkrát končekom prsta ťuká do tlačidla, lebo tak sa to robí, ale vie, že to nepomôže. Je sama v tomto veľkom starom prerobenom viktoriánskom dome na Sugar Top Hill, obloha žiari bláznivou oponou farieb a teplota klesá do oblastí chladu, ktoré si je lepšie nepredstavovať. Keby sa pokúsila zájsť vedľa ku Gallowayovcom, vie, že by jej možno odmrzlo ucho alebo prst – možno aj dva. Možno by im dokonca zamrzla pred dverami, skôr ako by ich stihla zobudiť. S takouto zimou sa človek nezahráva.

Vráti zbytočný telefón na vidlicu a náhli sa chodbou k nemu, jej papuče cestou šepkajú. Je tam, kde ho nechala. Ukľučané country z päťdesiatych rokov k *Poslednému predstaveniu* uprostred noci bolo zlé, ale ticho je horšie, horšie, horšie. A tesne predtým, ako obrovský náraz vetra vpáli do domu a hrozí, že ho vytrhne zo základov (nemôže uveriť, že ešte nevypadla elektrina, určite sa to onedlho stane), uvedomí si, prečo je aj veľký vietor úľavou: nepočuje ho dýchať. Nevyzerá mŕtvy, na lícach má dokonca trochu farby, ale podľa čoho má vedieť, že nezomrel?

„Miláčik,“ šepká a ide k nemu. „Miláčik, môžeš sa so mnou rozprávať? Môžeš sa na mňa pozrieť?“

Nehovorí nič a nepozrie na ňu, ale keď mu položí studené prsty na krk, cíti, že pokožku tam má teplú, a cíti tlkot jeho srdca vo veľkej žile alebo tepne, ktorá sa nachádza rovno pod pokožkou. A ešte niečo. Cíti, ako k nej vystiera ruky. V dennom svetle, dokonca aj v chladnom dennom svetle (v takom, aké prevláda vo všetkých exteriéroch v *Poslednom predstavení*, keď sa nad tým tak zamyslí), že by sa z toho vysmiala, ale teraz nie. Teraz vie, čo vie. Potrebuje pomoc, tak ako ju potreboval v Nashville, najprv keď ho postrelil šialenec, a potom, keď roztrasený ležal na horúcom chodníku a prosil o ľad.

„Ako ti mám pomôcť?“ zašepkala. „Ako ti mám teraz pomôcť?“

Odpovedá Darla, Darla, keď bola tínedžerka – „samé cecky a drzosť“, ako raz povedala Mamka, na ňu nezvyčajne vulgárne, takže musela byť veľmi rozčúlená.

Nepomôžeš mu, prečo hovoríš, že mu pomôžeš? pýta sa Darla a ten hlas je taký skutočný, že Lisey takmer cíti púder, ktorý mala Darla dovolené používať (lebo mala na tvári flaky), a počuje prasknutie žuvačkovej bubliny. A ľaľa ju! Bola pri jazierku, hodila sieť a priniesla riadny úlovok! *Švihlo mu, Lisey, preskočilo mu, ruplo mu v bedni, jeblo mu, a pomôcť mu môžeš len tak, že zavoláš ujoy v bielych plášťoch, teda len čo začne fungovať telefón.* Lisey počuje Darlin smiech – smiech dokonalého tínedžerského opovrhovania – hlboko v strede hlavy, keď sa díva na manžela, ktorý s vytreštenými očami sedí v hojdacom kresle. *Pomôcť mu!* prská Darla. *POMÔCŤ mu? Bože.*

A Lisey si predsa myslí, že môže. Lisey si myslí, že na to existuje spôsob.

Problém je v tom, že tento spôsob je možno nebezpečný a veľmi neistý. Je natoľko poctivá, aby si priznala, že niektoré problémy si vyrobila sama. V mysli odložila niektoré spomienky, napríklad ich neuveriteľný odchod spod mňamkového stromu a skryté neznesiteľné pravdy – napríklad pravdu o Svätom bratovi Paulovi – za skúsi oponu. Je tam určitý zvuk

(chrapčanie, dobrý Bože, to odporné krochkanie)

a aj určitý pohľad

(kríže cintorín kríže v krvavom svetle)

Rozmýšľa, či majú všetci v mysli takúto oponu, za ktorou je zóna s tým, na čo sa nemá myslieť. Mali by mať. Je to užitočné. Ušetrí to človeku veľa bezsenných nocí. Za jej oponou je kopa zaprášených starých rárohov – toto, tamto, hento. Dokopy je to

poriadne bludisko. *Ó, malá Lízi, obdivuhodnázi, mein gott...* a čo vravia deti?

„Nechod'zí tam,“ šepká Lisey, ale myslí si, že pôjde, myslí si, že ak má nejakú šancu zachrániť Scotta, vrátiť ho späť, musí tam ísť... nech je to kdekoľvek.

Ale je to hneď vedľa.

V tom je tá hrôza.

„Vieš to, však?“ hovorí a dá sa do plaču, ale nepýta sa Scotta, Scott odišiel tam, kam chodia mimáči. Kde bolo, tam bolo, kedysi dávno pod mňamkovým stromom, kde sedeli chránení pred svetom zvláštnym októbrovým snehom, opísal jej svoje remeslo písania príbehov ako istý druh šialenstva. Namietala proti tomu – ona, praktická Lisey, ktorá si myslela, že veď všetko rovnako, nie? A on povedal: *Nerozumieš tomu, čo je preč. Dúfam, že tá to šťastie neopustí, malá Lisey.*

Ale dnes večer, keď vietor duje od Yelloknifu a obloha hýri divými farbami, ju šťastie opustilo.

7

Lisey ležala na chrbte v pracovni svojho mŕtveho manžela, držala si na prsníku krvavú dečičku a povedala: „Sadla som si k nemu a vytiahla som mu ruku spod beky, aby som mu ju mohla držať.“ Preglgla. V krku jej zapraskalo. Chcela ešte vodu, ale nedôverovala si, že by dokázala vstať, ešte nie. „Ruku mal teplú, ale dlážka

8

Dlážka je studená dokonca aj cez flanel jej nočnej košele, flanel spodkov a cez hodvábne nohavičky pod spodkami. Táto miestnosť, tak ako všetky na poschodí, má podlahové kúrenie, ktoré cíti, keď vystrie ruku, ktorou nedrží Scotta, ale je to slabá útecha. Neúnavne pracujúci kotol posiela teplo hore, podlahové ohrievače ho posielajú hore, prejde asi pätnásť centimetrov nad dlážku... a potom, fuk! Je preč. Ako stúpajúci cigaretový dym. Ako niekedy manžel.

Čo tam po starej chladnej dlážke. Čo tam po tom, či ti zmodrie zadok. Ak preňho môžeš niečo urobiť, urob to.

Ale čo je to niečo? Ako má začať?

Odpoveď akoby prišla s ďalším návalom vetra. *Začne čajoliečbou.*

„Nikdy-mi-to-nepovedal-lebo-som-sa-na-to-nespýtala.“ Vyjde to z nej tak rýchlo, že by to takmer mohlo byť jedno dlhé exotické slovo.

Ak áno, tak je to exotická jednoslovná lož. Odpovedal na jej otázku o čajoliečbe tej noci v The Antlers. V posteli, po láske. Položila mu dve alebo tri otázky, ale ukázalo sa, že tá, na ktorej záležalo, tá kľúčová, bola prvá. Aj jednoduchá. Mohol na ňu odpovedať jednoduchým áno alebo nie, lenže kedy Scott Landon na niečo odpovedal jednoduchým áno alebo nie? Ukázalo sa, že odpoveď je len zátka vo fľaši. Prečo? Lebo ich vrátila k Paulovi. A Paulov príbeh bol v podstate príbehom jeho smrti. A Paulova smrť viedla k...

„Prosím, nie,“ zašepká a uvedomí si, že mu príliš silno stíska ruku. Scott, samozrejme, neprotestuje. V reči landonovskej rodiny sa stal mimáčom. Znelo to smiešne, keď to človek takto povedal, takmer ako vtip v *Hee-Haw*.

Hej, Buck, kde je Roy?

No, poviem ti, Minnie – z Roya je mimáč!

(Obecenstvo zavýja od smiechu.)

Ale Lisey sa nesmeje a nepotrebuje, aby jej vnútorné hlasy povedali, že Scott odišiel do Mimáčova. Ak ho chce odtiaľ vyzdvihnúť, najprv musí ísť za ním.

„Bože, nie,“ narieka, lebo to, čo to znamená, sa už týči v zadnej časti jej mysle, čosi veľké zabalené v mnohých prikrývkach. „Bože, Bože, naozaj musím?“

Boh neodpovedá. Ani to od neho nepotrebuje. Vie, čo musí urobiť, alebo aspoň ako musí začať: musí si spomenúť na ich druhú noc v The Antlers, po láske. Zaspávali a ona si pomyslela: *Čo je na tom, chceš sa predsa dozvedieť niečo o Svätom veľkom bratovi, nie o Starom diablove ockovi. Spýtaj sa ho.* A spýtala sa. Lisey sedí na dlážke, drží ho za ruku (ktorá už chladne), vonku duní vietor a obloha je plná šialených farieb, a ona nazrie za oponu, ktorú vyvesila, aby ňou zakryla svoje najhoršie, najznervózňujúcejšie spomienky, a vidí samu seba, ako sa pýta na čajoliečbu. Pýta sa ho

„Po tej veci na lavici, máčal si Paul rany v čaji, tak ako si si máčal ruku vtedy v noci v mojom byte?“

Leží vedľa nej na posteli, paplón má vytiahnutý po bedrá, takže vidí prvé kučierky jeho ochlpenia na ohanbí. Fajčí to, čo nazýva *ohromná postkoitálna cigareta*, a jediným zdrojom svetla v izbe je lampa na jeho strane postele. V ružovo prašnej žiare lampy sa dvíha dym a mizne do tmy a ona chvíľu rozmýšľa

(pod mňamkovým stromom sa ozval nejaký zvuk, tlesknutie stlačeného zvuku, keď sme prišli, keď sme odišli)

o niečom, na čo sa pokúšala zabudnúť.

Medzitým sa ticho naťahuje. Už-už si myslí, že Scott neodpovie, ale práve vtedy prehovorí. Tón jeho hlasu ju presvedčil, že to dlhé mlčanie spôsobilo dôkladné zamyslenie, nie neochota. „Som si istý, že čajoliečba prišla neskôr, Lisey.“ Znovu sa zamyslí a prikývne. „Áno, viem to, lebo vtedy som už počítal zlomky. Jedna tretina plus jedna štvrtina rovná sa sedem dvanásť a takéto vecičky.“ Usmieva sa... ale Lisey, ktorá už dobre pozná jeho repertoár výrazov, to považuje za nervózny úškrn.

„V škole?“ spýta sa.

„Nie, Lisey.“ Tón jeho hlasu hovorí, že by to predsa mala vedieť, a keď opäť prehovorí, počuje, ako sa mu do hlasu vkráda

(kcel som skúšal som)

mrazivá detinskosť. „S Paulom sme sa učili doma. Ocko školu volal somárčinec.“ Na nočnom stolíku vedľa lampy stojí popolník na *Bitútku č. 5* (knihu nosí Scott so sebou všade, kam ide, bez výnimky) a on si odklepne cigaretu. Vonku zavýja vietor a starý hostinec vŕzga.

Lisey sa odrazu zdá, že to napokon možno nie je až taký dobrý nápad, že by bolo najlepšie obrátiť sa a spať, ale nevie sa rozhodnúť a poháňa ju zvedavosť. „A Paulove rany v ten deň – v ten deň, keď si skočil z lavice – boli zlé? Neboli to len škrabnutia? Veď vieš, ako to vnímajú deti... každé prasknuté potrubie vyzerá ako potopa...“

Zmlkne. Nasleduje veľmi dlhé ticho, počas ktorého sa Scott díva, ako sa dym z cigarety dvíha od lúča lampy a mizne. Keď znovu prehovorí, hlas má suchý, bezfarebný a istý. „Ocko rezal hlboko.“

Otvorí ústa a chce povedať niečo konvenčné, čo uzavrie tento rozhovor (v hlave jej už znejú všetky varovné zvony, bliká celý rad červených svetiel), ale Scott už pokračuje.

„Ale na to sa nechceš spýtať. Spýtaj sa na to, čo chceš, Lisey. Do toho. Odpoviem ti. Po tom, čo sa stalo dnes popoludní, nechcem mať pre tebou tajomstvá – ale musíš sa spýtať.“

Čo sa stalo popoludní? To by asi bola logická otázka, ale Lisey chápe, že toto nemôže byť logický rozhovor, lebo krúžia okolo šialenstva, šialenstva, a teraz je aj ona jeho súčasťou. Pretože Scott ju niekam zobral, ona to vie, to nebola jej predstavivosť. Keď sa spýta, čo sa stalo, povie jej to, tak to sľúbil... ale toto nie je správna cesta dnu. Postkoitálna ospalosť ju prešla, v živote sa necítila taká prebratá.

„Keď si zoskočil z lavice, Scott...“

„Ocko mi dal bozk, bozk bol ockova odmena. Aby ukázal, že krvavé hŕha sa skončilo.“

„Viem, povedal si mi to. Keď si zoskočil z lavice a rezanie sa skončilo, šiel Paul... šiel sa niekam liečiť? Inak by nebol mohol ísť onedlho do obchodu po fľaše s odmenou, behať po dome a hľadať dobré hŕha, nie?“

„Nie.“ Zahasil cigaretu v popolníku na knihe.

Pri tejto krátkej zápornej odpovedi cíti zvláštnu zmes pocitov: príjemné odľahnutie aj hlboké sklamanie. Akoby mala v hrudi oblak. Nevie presne, čo si sama myslí, ale to nie znamená, že už o tom nemusí viac premyšľať...

„Nemohol.“ Scott hovorí tým istým suchým, bezfarebným hlasom. S rovnou istotou. „Paul nemohol. Nemohol tam ísť.“ Dôraz na poslednom slove je mierny, ale nedá sa pomýliť. „Musel som ho tam vziať.“

Scott sa k nej obráti a vezme ju... ale tentoraz iba do náručia. Jeho tvár na jej krku je horúca od potláčaných emócií.

„Je také miesto. Volali sme ho Mesiac Bubu, zabudol som prečo. Väčšinou je tam pekne.“ *Pekne.* „Bral som ho tam, keď bol zranený, a vzal som ho tam, keď bol mŕtvy, ale nemohol som ho tam zobrať, keď mal v sebe humus. Keď ho ocko zabil, zobral som ho tam, na Mesiac Bubu, a pochoval som ho.“ Priehrada sa trhá a Scott začína vzlykať. Zovrie pery a trochu tým stlmí zvuky, ale nápor vzlykov otriasa posteľou a chvíľu jej neostáva iné, len do držať. Potom ju poprosí, aby zhasla lampu, a keď sa ho spýta

prečo, povie jej: „Lebo toto je zvyšok, Lisey. Myslím, že ti to môžem povedať, ak ma budeš držať. Ale nesmie byť svetlo.“

A hoci sa bojí tak ako nikdy – dokonca viac ako v tá noc, keď vyšiel z tmy s krvavou rukou –, uvoľní si ruku natoľko, aby mohla zhasnúť lampu a cestou sa mu obtrie o tvár tým prsníkom, ktorý neskôr dokatuje šialenstvo Jima Dooleyho. Izba je najprv tmavá a potom, keď si oči privyknú, sa matne znovu zjaví nábytok – dokonca nadobudne slabú halucinačnú žiaru, ktorá ohláša, že cez rednúce oblaky sa blíži mesiac.

„Myslíš si, že ocko zabil Paula, však? Myslíš si, že takto sa končí ďalšia časť tohto príbehu.“

„Scott, povedal si, že puškou...“

„Ale nebola to vražda. Keby za to šiel pred súd, boli by to tak nazvali, ale ja som tam bol a viem, že to nebola vražda.“ Zmlkne. Lisey si myslí, že Scott si zapáli ďalšiu cigaretu, ale mylí sa. Vonku zavýja vietor a stará budova stoná. Nábytok sa na chvíľu, len na chvíľu, rozjasní a potom sa vráti šero. „Áno, ocko ho mohol zavraždiť. Veľakrát. To viem. Niekedy by to aj bol urobil, keby som tam nebol a nepomohol mu, ale napokon sa to tak nestalo. Vieš, čo znamená eutanázia, Lisey?“

„Zabitie z milosti.“

„Áno. To môj ocko urobil Paulovi.“

V izbe za posteľou sa nábytok opäť rozochvej e smerom k viditeľnosti a potom sa zase stiahne do tieňov.

„Bol to humus, chápeš? Paul ho mal takisto ako ocko. Ibaže Paul ho mal toľko, že ocko ho nevládal vypúšťať cez rezy.“

Lisey tomu do istej miery rozumie. Vždy keď otec rezal synov – a ako predpokladá, aj seba –, bola to akási šialená preventívna liečba.

„Ocko povedal, že to väčšinou preskočí dve generácie a potom sa to vráti s dvojnásobnou silou. ‚Padne to na teba ako traktorová reťaz na nohu, Scott,‘ povedal.“

Lisey krúti hlavou. Nevie, o čom Scott hovorí. A do istej miery to ani nechce vedieť.

„Bol december,“ hovorí Scott, „prišla studená vlna. Prvá tej zimy. Žili sme na farme za mestom, všade okolo nás boli polia a bola tam len jedna cesta, ktorá viedla do Mulieho obchodu a potom do Martensburgu. V podstate sme boli odrezaní od sveta. Boli sme tam sami, chápeš?“

Áno, chápe. Predstavuje si, ako po tej ceste občas príde poštar, a, samozrejme, po nej chodí „Sparky“ Landon do

(*U.S. Gypsum*)

práce, ale to je asi tak všetko. Nijaké školské autobusy, lebo s Paulom sa učia doma. Školské autobusy chodia do somárčince.

„V snehu to bolo ešte horšie a v chlade dupľom. Ale ten rok vlastne nebol až taký zlý. Mali sme aspoň vianočný stromček. Boli roky, keď mal ocko humus... alebo bol len smutný... a vtedy nebol stromček ani darčeky.“ Krátko, neradostne sa zasmieje. „Raz na Vianoce nás držal hore asi do tretej ráno a čítal z Knihy zjavení o tom, ako sa otvárajú nádoby, o morových ranách a jazdcoch na koňoch rôznych farieb, a napokon odhodil Bibliu do kuchyne a zrelal: „*Kto píše takéto chujoviny? A ktorí trpáci tomu veria?*“ Keď bol v takejto nálade, dokázal revať ako Ahab počas posledných dní Pequodu. Ale tieto Vianoce pôsobil celkom v pohode. Vieš, čo *sme* robili? Všetci sme šli na nákupy do Pittsburghu a ocko nás dokonca zobral do kina – Clint Eastwood hral v tom filme policajta a terorizoval nejaké mesto. Bolela ma z toho hlava a z pukancov zase brucho, ale považoval som to za najlepší film, aký som kedy videl. Doma som napísal podobnú poviedku a večer som ju prečítal Paulovi. Pravdepodobne za nič nestála, ale on povedal, že je dobrá.“

„Iste to bol úžasný brat,“ povedala Lisey opatrne.

Jej nežnosť je zbytočná. Ani ju nepočul. „Chce tým povedať, že sme spolu všetci vychádzali, už niekoľko mesiacov, takmer ako normálna rodina. Ak také niečo existuje, o čom pochybujem. Ale... ale.“ Zmlkne, premýšľa. Napokon znovu začne.

„Potom jedného dňa krátko pred Vianocami som bol na poschodí vo svojej izbe. Bolo chladno – chladnejšie ako v psinci – a chystalo sa snežiť. Ležal som na posteli, čítal som si úlohu z dejepisu, potom som pozrel von oknom a videl som, ako ocko prichádza cez dvor s plnou náručou dreva do sporáka. Zišiel som zadnými schodmi, chcel som mu ho pomôcť poukladať, aby sa neválali na dlážke – to ho vždy nahnevalo. A Paul

10

Paul sedí v kuchyni, keď jeho mladší brat, ktorý má len desať rokov a zišlo by som mu zájsť k holičovi, zíde dolu

zadnými schodmi s rozviazanými šnúrkami na teniskách. Scott rozmýšľa, že sa Paula spýta, či sa nechce ísť sánkovať na kopec za stodolou, keď bude drevo vnútri. Teda ak ocko nebude mať ďalšiu robotu.

Paul Landon, chudý a vysoký, v trinástich rokoch už fešák, má pred sebou otvorenú knihu. Je to *Úvod do algebry* a Scott nemá dôvod veriť, že Paul robí niečo iné, než rieši x , kým k nemu Paul neobráti hlavu. Scott je stále tri kroky od spodku schodov, keď to Paul urobí. Od tej chvíle uplynie len okamih, kým sa Paul vyrúti na svojho mladšieho brata, na ktorého dosiaľ za celý ich spoločný život nezdvihol ruku, ale stačí to, aby bolo jasné, že Paul tam len tak nesedel. Nie, Paul si tam len tak nečítal. Nie, Paul sa neučil,

Paul striehol.

Keď Paul vyletel zo stoličky s takou silou, až ju odhodilo o stenu, Scott v jeho očiach nevidí prázdno, ale čistý humus. Tie modré oči už nie sú modré. Niečo spálilo mozog za nimi a naplnilo ich krvou. V kútikoch sú šarlátové semená.

Iné dieťa by možno zmeravelo, takže by ho zabilo monštrum, čo bolo len pred hodinou obyčajným bratom, ktorý myslel len na domácu úlohu alebo možno na to, čo by so Scottom mohli kúpiť ockovi na Vianoce, keby dali dokopy úspory. Ale Scott nie je o nič obyčajnejší ako Paul. Obyčajné deti by neprežili Sparkyho Landona a Scotta takmer určite zachránila skúsenosť zo života s otcovým šialenstvom. Rozozná humus a nestráca čas pochybnosťami. Ihneď sa obráti a pokúsi sa utiecť naspäť ku schodom. Prejde len tri schody, keď ho Paul schmatne za nohy.

Paul vrčí ako pes, ktorému niekto zaútočil na dvor, chytí mladšieho brata za holene a podtrhne mu nohy. Scott sa chytí za zábradlie. Zakričí dve slová – „*Ocko, pomoc!*“ – a potom je ticho. Kričanie berie energiu. A on ju potrebuje, aby sa udržal.

Samozrejme, nemá dosť sily. Paul je o tri roky starší, o dvadsať kíľ ťažší a oveľa mocnejší. Navyše zošalel. Ak ho Paul strhne zo zábradlia, Scott sa aj napriek rýchlej reakcii ťažko poraní alebo sa zabije, no Paul namiesto Scotta stiahne zatiaľ len menčestrové nohavice a tenisky, ktoré si zabudol zaviazať, keď zoskočil z postele.

(„*Keby som si bol zaviazal tenisky, „povie svojej manželke oveľa neskôr, keď budú ležať v posteli na druhom poschodí hostinca The Antlers v New Hampshire, „s najväčšou pravdepodobnosťou by sme tu dnes neboli. Myslím, že od toho sa*

odvíja celý môj život, Lisey – od nezaviazaných tenisiek Keds číslo sedem.“)

Tá vec, ktorá bola predtým Paulom, sa potáca dozadu s pokrčenými nohavicami v rukách a potkne sa na stoličke, na ktorej pred hodinou sedel pekný mladý chalan a kreslil karteziánsky diagram. Jedna teniska spadne na vyduté linoleum. Scott sa medzitým znovu pokúša ujsť, dostať sa na druhé poschodie, kým je čas, ale chodidlo v ponožke sa mu pošmykne a on klesne na koleno. Roztrhané spodky má čiastočne stiahnuté, cíti, ako mu do štrbinky zadku ruka studený vzduch, a pomyslí si *Prosím, Bože, nechcem takto zomrieť, so zadkom vystrčeným do vetra*. Potom je brat či vec zase hore, ručí a nohavice odhadzuje nabok. Zošmyknú sa po kuchynskom stole, učebnicu algebry tam nechajú, ale zhodia na dlážku cukorničku – zhodia ju *hore bruchom*, ako by povedal ich otec. Vec, ktorá bola kedysi Paulom, za ním skočí a Scott sa pripravuje na zovretie jej rúk a na zatínanie nechťov do pokožky, keď sa ozve strašný drevený úder a zachrípnutý, nahnevaný výkrik: *Nechaj ho na pokoji, ty skurvený bastard! Ty kurva humusácka!*

Celkom na ocka zabudol. Prievan na zadku mu spôsobil ocko, keď vchádzal s drevom. Potom ho Paul naozaj schmatne, naozaj doňho zatne nechty a ťahá ho dozadu. Scottovo zovretie na zábradlí povolí – je to zovretie dieťaťa. Vzápätí pocíti Paulove zuby. Vie to, je to naozajstný humus, hlboký humus, nie to, čo sa deje ockovi, keď vidí ľudí, ktorí tam nie sú, alebo robí krvavé hí-ha na sebe alebo na niektorom z nich (Scottovi to robí s postupujúcim vekom čoraz menej), ale pravý humus, to, čo mal ocko na mysli, keď sa len zasmial a pokrútil hlavou na otázku, prečo Landreauovci odišli z Francúzska, hoci tam zanechali všetky peniaze a pozemky, a Landreauovci boli bohatí, a on ma pohryzie, on ma teraz pohryzie, *rovno tu...*

Nepocíti Paulove zuby. Cíti horúci dych na nechránenej časti tesne nad stehnom a potom sa ozve ďalší drevený úder, keď ocko znovu tresne Paula po hlave polenom – dvoma rukami, celou silou. Po tomto zvuku nasleduje šuchot a Paulovo telo skĺzne na kuchynské linoleum.

Scott sa obráti. Leží na spodných schodoch, len v starej flanelovej košeli, spodkoch a bielych športových ponožkách na päťkách deravých. Jednou nohou sa takmer dotýka dlážky. Je príliš zaskočený, aby plakal. V ústach má pachuť, akoby tam mal nahádzané mince. Ten posledný úder znel strašne a jeho mocná

predstavivosť na okamih vymaľuje kuchyňu Paulovou krvou. Pokúša sa vykriknúť, ale jeho šokované, splasnuté pľúca vydajú len zdesený piskot. Zažmurká a vidí, že v kuchyni nie je krv, iba Paul leží tvárou na cukre z cukorničky, ktorá sa rozbila na štyri veľké a niekoľko drobných kúskov. *Tá si už nezatančuje tango*, hovoríeva občas jeho otec, keď sa niečo rozbije, pohár alebo tanier, ale teraz to nepovie, len v žltej pracovnej bunde stojí nad svojim synom, ktorý je v bezvedomí. Na pleciach a strapatých vlasoch, ktoré začínajú šedivieť, má sneh. V jednej ruke v rukavici drží poleno. Za ním, vo vchode, ležia rozhádzané ďalšie polená. Dvere sú stále otvorené a stále sem ťahá studený vietor. Scott teraz vidí, že krv tam je, ale je jej len málo, steká Paulovi po tvári z ľavého ucha.

Ocko, je mŕtvy?

Ocko hodí poleno do koša a dlhé vlasy si odhrnie dozadu. Na strnisku na líkach má topiaci sneh – *Neni. To by bolo moc jednoduché*. Prejde k zadným dverám, zabuchne ich a priedvan prestane. Každý jeho pohyb vyjadruje zhnusenie, ale už ho takéhoto videl – keď dostáva úradné listy o daniach alebo školskej dochádzke – a je presvedčený, že ocko má v skutočnosti strach.

Ocko sa vráti a stane si nad syna. Chvíľu sa kýva z nohy na nohu. Potom zdvihne hlavu a pozrie na druhého syna.

Pomôž mi ho odniesť do pivnice, Scott.

Nie je múdre pýtať sa prečo, keď oco niečo rozkáže urobiť. Scott sa bojí. Zároveň je takmer nahý. Ide do kuchyne a začne si naťahovať nohavice. *Prečo, ocko? Čo s ním spravíme?*

Ocko ho napodiv neudrie. Dokonca naňho ani nekričí.

Kuva, to keby som vedel. Chvíľu ho postráž, kým si to premyslím. Rýchlo. Dlho nevydrží.

Je to naozaj humus? Ako u Landreauovcov? A u strýka Thea?

Čo myslíš, Scott? Pridrž mu hlavu, ak nechceš, aby sa celou cestou trepala o zem. Dlho nevydrží, to ti hovorím, a keď zase začne, už nemusíš mať také šťastie. Ani ja. Humus je silný.

Scott urobí, čo mu povie otec. V Amerike sa píše šesťdesiate roky, ľudia sa čoskoro prejdú po Mesiaci, ale tu si musia poradiť s chlapcom, ktorý v jedinom okamihu totálne zdivel. Otec ten fakt jednoducho prijme. Po prvých šokovaných otázkach to prijme aj syn. Keď prídu ku schodom do pivnice, Paul sa začína mykať a vydáva drsné zvuky. Sparky Landon položí staršiemu synovi ruky

na krk a začne ho dusiť. Scott zhrozene skríkne a pokúša sa otca zadržať.

Ocko, nie!

Sparky Landon si uvoľnil ruku a mladšieho syna neprítomne spakruky udrel. Scott zaspätkoval a narazil do stola uprostred miestnosti s hlinenou dlážkou. Na stole bola stará ručná tlačiareň, ktorú Paul dokázal znovu rozbehnúť. Vytlačil na nej zopár Scottových poviedok – sú to prvé uverejnené diela jeho mladšieho brata. Kľuka tej štvrtónovej opachy sa teraz Scottovi zaryla do chrbta. Scott nadskočil a s tvárou skrivenou od bolesti zíval, ako otec pokračuje v škrtení.

Ocko, nezabíjaj ho! PROSÍM, NEZABÍJAJ HO!

Nezabíjam, hovorí Landon a ani sa neobzrie, mal by som, ale nezabíjam. Aspoň zatiaľ nie. Možno robím blbosť, ale je to môj chlapec, kuva, môj prvorodený, a neurobím to, kým nebudem musieť. Čo sa obávam, že raz budem. Matička hopsanda! Ale ešte nie. Lenže nemôžeme dovoliť, aby sa prebral. Ty si nič takéto ešte nevidel, ale ja áno. Mal som šťastie, lebo som stál za ním. Tu dolu by som ho mohol naháňať dve hodiny. Liezol by po stenách až do polovice plafónu. Potom, keby ma unavil...

Landon skladá ruky z Paulovho hrdla a uprene hľadá na nehybnú bielu tvár. Zdá sa, že pramienok krvi z Paulovho ucha sa zastavil.

No. Ako sa ti to páči, ty svinisko? Zase je fuč. Ale nie naddlho. Dones ten povraz, čo je pod schodiskom. Zatiaľ to postačí, kým nedonesieme z kôlne reťaz. Potom neviem. Potom uvidíme.

Čo uvidíme, ocko?

Bojí sa. Báľ sa už niekedy tak veľmi? A jeho otec sa naňho díva pohľadom, ktorý mu naháňa ešte väčší strach. Lebo je to pohľad znalca.

Uvidíme, čo sa stane. Scott. Závisí to od teba. Toľkokrát si ho uzdravil... a prečo sa tak tváriš? Myslíš si, že som to nevedel? Bože, si múdry chlapec, tak sa netvár tak hlúpo! Obráti tvár a odplúje si na dlážku. Toľkokrát si ho uzdravil. Možno ho uzdravíš aj teraz. Ešte som nepočul o nikom, kto by sa uzdravil z humusu... rozhodne nie z ozajstného humusu... ale zase som nepočul ani o nikom, ako si ty, takže to možno dokážeš. Makaj, čo ti para stačí, ako hovorieval môj otec. Ale teraz dones ten povraz, čo je pod schodiskom. A švihni si, ty slimák, lebo...

11

„Už sa hýbe,“ povedala Lisey, vystretá na ustricovobielom koberci v pracovni nebohého manžela. „Už sa

12

„Už sa hýbe,“ vraví Lisey, sedí na chladnej dlážke hosťovskej izby a drží manželovu ruku – ruku, ktorá je v jej dlaniach teplá, ale strašidelne mľandrává. „Scott povedal

13

*Argumenty proti šílenstvu prepadávajú s tichým praskotom,
zvuky mŕtvych hlasov na mŕtvych platniach,
trepecú sa dolu rozbitou šachtou pamäti.
Keď sa k tebe obrátim a chcem sa spýtať, či si pamätáš.
Keď sa k tebe obrátim v našej posteli.*

14

Tie veci počúva, keď je s ním v posteli – keď je s ním v posteli v The Antlers, po dni, keď sa stalo niečo, čo si vôbec nevie vysvetliť. Rozpráva jej to, keď oblaky rednú a mesiac sa zaostruje ako rytina a nábytok pláva na samý okraj viditeľnosti. Drží ho v tme a počúva, nechce sa jej veriť (no je bezmocná), keď mládenec, ktorý sa zakrátko stane jej manželom, hovorí: „Ocko mi povedal, aby som doniesol ten povraz, čo je pod schodiskom. „A švihni si, ty slimák,“ hovorí, „lebo nezostane mimo dlho. A keď sa

15

Keď sa preberie, bude z neho dobrý hnusák.
Dobry hnusák. Tak ako *Scooter* a *humus*, aj *dobry hnusák* je rodinný výraz, ktorý ho bude mátať v snoch (a v reči) po zvyšok plodného, ale príliš krátkeho života.

Scott vytiahne spod schodiska povraz a zanesie ho ockovi. Ocko Paula zväzuje rýchlymi, úspornými pohybmi, jeho tieň sa zvrta na pivničných kamenných stenách vo svetle troch visiacich sedemdesiatpäťwattových žiaroviek, ktoré sa ovládajú vypínačom na konci schodiska. Zviaže Paulovi ruky za chrbtom tak pevne, až mu plecيا vytŕčajú aj cez tričko. Scott sa znovu ozve, hoci sa bojí ocka.

Ocko, to je príliš tuho!

Ocko pozrie Scottovým smerom. Je to len rýchly pohľad, ale Scott v ňom zazrie strach. To ho vyľaká. Viac než to, vyvolá to v ňom údiv. Doteraz by bol povedal, že otec sa neobáva ničoho okrem školskej rady a jej prekliatych doporučených zásielok.

Nevieš, o čo ide, tak čuś! Nenechám ho predsa ujsť! Keby sme to spravili, možno by nás hneď nezabil, ale ja by som ho zrejme musel. Viem, čo robím!

Nevieš, myslí si Scott a díva sa, ako ocko zväzuje Paulovi nohy – najprv pri kolenách, potom pri členkoch. Paul sa už začal mrviť a mrmle si čosi hlboko v hrdle. *Len odhadujeś.* Ale chápe ockovu lásku k Paulovi. Možno je to hrozná láska, ale je pravá a silná. Keby nebola, ocko by pravdepodobne vôbec neodhadoval. Len by Paula tlkol polenom až domŕtva. Časť Scottovej mysle (chladná časť) na okamih uvažuje, či by ocko podstúpil rovnaké riziko aj preňho, pre Scootera, ktorý sa neodvážil skočiť z meter vysokej lavice, zatiaľ čo jeho brat pred ním stál porezaný a krvácal, a potom tú myšlienku zaženie do tmy. To nie on má v sebe humus.

Aspoň zatiaľ nie.

Ocko priviaže Paula k jednému z natretých oceľových stĺpov, ktoré držia pivničný strop. – *Tak*, hovorí, odstúpi a vzdychá pri tom ako človek, ktorý práve spútal žrebca v rodeu. *Toto ho chvíľu udrží. Teraz choď do kôlne, Scott. Dones ľahkú reťaz, tú, čo je hneď za dverami, a tú veľkú traktorovú reťaz, ktorá je vľavo v priehradke, tam, kde sú súčiastky z auta. Vieś, čo myslím?*

Paul dosiaľ visel prehnutý ponad povraz, ktorý mal okolo trupu. Teraz sa posadil tak prudko, až si s neznesiteľnou silou tresol hlavu o stĺp. Scott sa pri pohľade na to zmraštil. Paul naňho pozrie očami, ktoré boli ešte pred hodinou modré. Usmieva sa a kútiky úst sa naťahujú vyššie, ako by mali byť schopné... zdá sa, že takmer k ušným lalokom.

Scott, vraví otec.

Scott prvýkrát v živote nedáva pozor. Je fascinovaný pohľadom na strašiacku masku, ktorá predtým bola tvárou jeho brata. Paulov jazyk tancuje medzi roztvorenými zubami vo vlhkom pivničnom vzduchu. Zároveň mu stmavne rozkrok, keďže si pomôči noha...

Scottovi dopadne na hlavu úder, po ktorom sa zapotáca dozadu a znovu sa udrie o stôl s tlačiarňou.

Nedívaj sa naňho, ty mamľas, dívaj sa na mňa! Ten hnusák ťa zhyponotizuje ako had vtáčika! Preber sa, Scott – to už nie je tvoj brat.

Scott zíza na otca. Za ním, akoby na zdôraznenie ockových slov, vec priviazaná k stĺpu vydá rev, ktorý je príliš hlasný, aby vyšiel z ľudského hrdla. Ale to je v poriadku, pretože to nie je ľudský zvuk. Ani náhodou.

Chod' po tie reťaze, Scotty. Po obidve. A rýchlo. Tie povrazy ho neudržia. Idem si hore po búchačku. Ak sa vyslobodí, skôr ako sa vrátiš s reťazami...

Ocko, prosím, nezastrel' ho! Nezastrel' Paula!

Dones reťaze. Potom uvidíme, čo sa dá robiť.

Tá traktorová reťaz je príliš dlhá! Príliš ťažká!

Tak si zober fúrik, ty mamľas. Ten veľký. Chod' už, pohni kostrou.

Scott ešte raz pozrie cez plece a vidí, ako otec cúva ku schodom. Robí to pomaly, ako keď krotiteľ levov po vystúpení opúšťa klietku. Pod ním, osvetlený visiacou žiarovkou, je Paul. Tak rýchlo udiera zadnou časťou hlavy do stĺpa, až si Scott spomenie na zbíjačku. Zároveň sa metá zboka nabok. Scott nemôže uveriť, že Paul nekrváca ani sa neutlkol do bezvedomia. Vidí, že otec má pravdu. Povrazy ho neudržia. Rozhodne nie, ak sa bude takto metať.

Neprežije to, pomyslí si, keď otec ide jedným smerom (po pušku z prednej skrine) a on druhým (navliecť si čižmy). Keď bude takto pokračovať, tak sa zabije. Ale potom si spomenie na ručanie, ktoré sa vydralo z bratovej hrude – na to neskutočné vražedné ručanie – a v skutočnosti tomu neverí.

A keď beží bez kabáta do chladu, myslí na to, že možno dokonca vie, čo sa Paulovi stalo. Existuje miesto, kam môže ísť, keď mu ocko ublíži, a bral tam aj Paula, keď ocko ublížil Paulovi. Áno, veľakrát. Na tom mieste sú dobré veci, krásne stromy a liečivá voda, ale sú tam aj zlé veci. Scott sa usiluje nechodieť tam v noci, a keď tam ide, je veľmi ticho a rýchlo sa vracia, lebo

hlboká intuícia jeho detského srdca mu hovorí, že tie zlé veci väčšinou vychádzajú v noci. V noci lovia.

Ak tam dokáže ísť, je také ťažké pochopiť, že niečo – nejaký humus – sa mohol dostať do Paula a potom prísť sem? Niečo, čo ho uvidelo a označkovalo si ho, alebo možno len nejaká hlúpa baktéria, ktorá mu vliezla do nosa a zachytila sa mu v mozgu?

A ak áno, či je to chyba? Kto tam Paula zobral?

Scott v kôlni hodí ľahkú reťaz na fúrik. Je to jednoduché, práca na pár sekúnd. Naložiť traktorovú reťaz je oveľa ťažšie. Traktorová reťaz je oobrovitánska a stále rozpráva svojím rinčiacim jazykom, ktorý sa skladá z oceľových hlások. Ťažké oká sa mu dvakrát prešmykli cez roztrasené ruky, druhý raz ho uštipli do kože, rozrezali ju a v jasných rozetách mu vystrekla krv. Tretí raz ju skoro má vo fúriku, keď sa mu desaťkilový fúrik zvrtnie, spadne mu na nohu, pokryje ju oceľou a Scottovi sa z úst vyderie dokonalý sopránový chór bolesti.

Scooter, prídeš ešte do roku dvetisíc? okrikuje ho ocko z domu.
Kurva, ak ideš, tak si láskavo švihni!

Scott pozrie tým smerom rozšírenými a vystrašenými očami, potom opäť postaví fúrik a zohne sa nad veľkú umastenú kopu reťaze. Chodidlo bude mať ešte mesiac odreté a do konca života ho bude bolieť (je to jediný problém, ktorý cestovanie na to miesto nevie vyliečiť), ale vtedy po prvom nápore bolesti nič necíti. Znovu začína nakladať reťaze na fúrik a cíti, ako z neho tečie horúci pot, cíti jeho divý pach a vie, že ak začuje výstrel, bude to znamenať, že Paulov mozog je na pivničnej dlážke a je to jeho vina. Z času sa stáva fyzická vec s tiažou, niečo ako hlina. Ako reťaz. Čaká, že naňho z domu zase zavolá ocko, a keď ho nevolá, ani keď už začína tlačiť fúrik k žltej žiare kuchynských svetiel, pochytí ho iný strach: že Paul sa napokon vyslobodil. Že na dlážke neleží Paulov mozog, ale ockove vnútornosti, ktoré mu zo žalúdka za živa vytrhla vec, čo bola ešte dnes popoludní Scottovým bratom. Paul je na poschodí a skrýva sa v dome, a len čo Scott vojde dnu, začne sa výprava za híha. Ibaže tentoraz bude odmenou on.

To všetko je, samozrejme, len jeho predstavivosť, jeho prekliata predstavivosť, uháňa ako splašený kôň, ale v momente, keď jeho otec vyskočí na terasu, vykonala už takú prácu, že Scott pred sebou neuvidí Andrewa Landona, ale Paula, vyškereného ako goblin, a zvrieskne. Keď zdvihne ruky, aby si zakryl tvár, fúrik sa takmer znovu prevrhne. Bol by sa prevrhol, keby ho ocko nezachytil.

Potom ocko zdvihne ruku, aby synovi strelil, ale takmer okamžite ju spustí. Neskôr možno bude bitka, ale teraz nie. Teraz syna potrebuje. Takže ocko si namiesto bitky napľuje do pravej dlane a pošúcha si ju o ľavú. Potom sa zohne, napriek zime oblečený len v spodnom tričku, a chytí do rúk predok fúrika.

Ja ho potiahnem, Scooter. Ty drž rukoväte a keruj, aby sa nám to nevykydlo. Zase som mu jednu rachol – musel som –, ale neomrdci ho to naddlho. Ak tie reťaze vysypeme, myslím, že sa rána nedožijeme. Potom ho už nepustím. Rozumieš?

Scott chápe, že život jeho brata sa teraz vezie vo vážne preplnenom fúriku s reťazou, ktorá váži trikrát toľko čo on. Na chvíľu uvažuje, že sa zvrtnie a čo najrýchlejšie ujde do vetristého chladu. Potom však chytí rukoväte fúrika. Neuvedomuje si, že mu z očí tečú slzy. Prikývne a ocko tiež. Medzi nimi teraz ide len o život a smrť.

Na tri. Raz... dva... drž to rovno, ty maml'as... tri!

Sparky Landon nadvihne fúrik a z úst sa mu v bielej pare od námahy vydrapí výkrik. Spodné tričko sa mu v podpazuší roztrhne a ukáže sa chumáč šialených ryšavých chlpov. Kým je preplnený fúrik vo vzduchu, tá prekliata opacha sa nahne najprv doľava, potom doprava a chlapec si pomyslí *stoj, ty taliga kurevská*. Opravuje každý pohyb, kričí na seba, aby príliš netlačil, aby to neprepískol, kurva humusácka. A funguje to, ale Sparky Landon nestráca čas gratuláciami. Sparky Landon ide do domu a ťahá za sebou fúrik. Scott kríva na opúchajúcej nohe za ním.

Ocko v kuchyni obráti fúrik a tlačí ho rovno k dverám do pivnice, ktoré sú teraz zavreté a zaistené. Koleso fúrika zaškripe na rozsypanom cukre. Scott na ten zvuk nikdy nezabudne.

Otvor dvere, Scott.

Ocko, čo ak tam... je?

Tak ho týmto zviažem. Ak mu chceš pomôcť, prestaň kvákať nezmysly a otvor tie poondiate dvere!

Scott odistí dvere a otvorí ich. Paul tam nie je. Scott vidí na stĺpe Paulov napuchnutý tieň a čosi, čo bolo v jeho vnútri napnuté na prasknutie, trochu povolí.

Odstúp, synak.

Scott odstúpi. Otec tisne fúrik k vrchu pivničných schodov. Potom ho s ďalším zafučením nadvihne a jedným chodidlom zabrzdí koleso, keď sa fúrik prevalí dozadu. Reťaz padne na schodisko s mohutným nemelodickým zarinčaním, naštiepi dva

stupne a cestou dolu väčšinu z nich rozdrví. Ocko postrčí fúrik jednou stranou, druhou sa rozbehne dolu, v polovičke reťaz dobehne a zvyšok cesty ju už kope pred sebou. Scott beží za ním a práve prekročil prvý zlomený schod, keď zbadá Paula, ako visí bokom od stĺpu a ľavú časť tváre má pokrytú krvou. Kútik úst je otupené skrivený. Na pleci košele mu leží jeden zub.

Čo si mu spravili Scott takmer skríkne.

Ovalil som ho doskou, musel som, odpovedá otec a znie to, akoby sa obhajoval. Preberal sa a ty si sa zabával v kôlni. Bude v poriadku. Keď v sebe majú humus, nie im veľmi neublíži.

Scott ho ledva počuje. Pri pohľade na Paula v takomto stave zabudol, čo sa stalo v kuchyni. Pokúša sa prešmyknúť okolo ocka a dostať sa k bratovi, ale ocko ho schmatne.

Len ak ťa omrzelo život, hovorí Sparky Landon a Scotta nezastaví ani tak ruka na pleci, ako skôr strašná nežnosť, ktorú počuje v otcovom hlase. Keď sa k nemu priblížiš, zaňuchá ťa. Aj v bezvedomí. Zaňuchá ťa a vráti sa.

Vidí, ako sa naňho mladší syn díva, a prikývne.

Presne tak. Teraz je ako divé zviera. Ludožrút. Ak neprídeme na to, ako ho udržať na uzde, budeme ho musieť zabiť. Rozumieš?

Scott prikývne, potom zo seba vydá jeden hlasný vzlyk, ktorý znie ako oslie zahíkание. Ocko sa s rovnakou strašnou nežnosťou načiahne, utrie mu sopeľ z nosa a zhodí ho na dlážku.

Tak prestaň mrňať a pomôž mi s tými reťazami. Pripútame ho o ten prostredný stĺp a o stôl s tlačiarňou. Tá tlačiarenská opacha váži hádam dvesto kíl.

Čo ak ho to neudrží?

Sparky Landon pomaly pokrúti hlavou.

Potom neviem.

16

Scott leží v posteli so svojou ženou, počúva, ako hostinec The Antlers vŕzga vo vetre, a hovorí: „Udržalo ho to. Aspoň tri týždne ho to udržalo. Tam môj brat strávil svoje posledné Vianoce, svoj posledný Nový rok, posledné tri týždne života – v tej smradľavej pivnici.“ Pomaly krúti hlavou. Lisey cíti na pokožke pohyb jeho vlasov, cíti, aké sú vlhké. Je to pot. Má ho aj na tvári, taký zmiešaný so slzami, že sa nedá rozoznať, čo je čo.

„Nevieš si predstaviť, aké to boli týždne, Lisey, najmä keď ocko odišiel do práce a boli sme tam len on a ja, to a ja...“

„Tvoj otec chodil do roboty?“

„Museli sme predsa niečo jesť, nie? A museli sme platiť za kúrenie, lebo sme nedokázali vyhriať celý dom drevom, hoci sme sa o to pokúšali. Predovšetkým sme si nemohli dovoliť vzbudiť podozrenie. Ocko mi to všetko vysvetlil.“

Tomu verím, pomyslí si Lisey pochmúrne, ale nič nevraví.

„Povedal som ockovi, aby ho odviazal a vypustil jed tak, ako to robieval vždy predtým, ale ocko povedal, že by to nepomohlo, že rezanie by vôbec nepomohlo, lebo humus sa mu dostal do mozgu. A ja som vedel, že je to tak. Tá vec však ešte myslela, aspoň trochu. Keď bol ocko preč, volala moje meno. Vravela, že mi pripravila híha, dobré híha, a odmena je tyčinka aj RC. Niekedy to dokonca znelo ako Paul, takže som chodil k pivničným dverám, priložil som si ruku na drevo a počúval som, hoci som vedel, že je to nebezpečné. Ocko povedal, že je to nebezpečné, povedal, aby som nepočúval a vždy sa držal ďaleko od pivnice, keď som sám, aby som si strčil do uší prsty a nahlas sa modlil alebo kričal: *„Pojeb sa, ty skurvenec,“* toto a modlitby vychádza narovna a aspoň ho to prehluší, ale aby som nepočúval, lebo povedal, že Paul je preč a v pivnici je len híhacký diabol z Krajiny krvavého híha, a povedal: *„Diabol dokáže fascinovať, Scoot, nikto to nevie lepšie ako Landonovci. A pred nimi Landreauovci. Najprv fascinuje myseľ a potom vypije srdce.“* Väčšinou som poslúchol, no niekedy som prišiel bližšie a počúval som... a tváril som sa, že je to Paul... lebo som ho miloval a chcel som, aby sa vrátil, nie preto, že by som naozaj veril... a nikdy som nezdvihol závoru...“

Tu nastane dlhé mlčanie. Jeho ťažké vlasy jej nepokojne spočívajú na krku a na hrudi a napokon prehovorí tichým, zdráhavým detským hlasom: „No, urobil som to raz... a neotvoril som dvere... nikdy som neotvoril dvere, keď ocko nebol doma, a keď bol ocko doma, tak ten dolu len kričal, rachotil reťazami a niekedy húkal ako sova. Ak keď to robil, ocko niekedy tiež zahúkal... bolo to ako žart, keď na seba húkali... ocko v kuchyni a... toto... spútané reťazami v pivnici... a ja som sa bál, aj keď som vedel, že je to žart, lebo to vyzeralo, akoby sa obaja zbláznili... akoby sa zbláznili a rozprávali sa ako sovy... a ja som si myslel: *„Zostal len jeden a to som ja. Len jeden, ktorý v sebe nemá humus, a ten ešte nemá ani jedenásť rokov, a čo by si*

pomysleli, keby som šiel k Muliemu a povedal to?' Ale nemalo zmysel rozmýšľať o Muliem, lebo kým bol doma, išiel by za mnou a odviekol by ma domov. A keby nebol... keby mi aj uverili a vrátili sa so mnou do domu, zabili by môjho brata... ak by tam môj brat ešte niekde bol... a odviedli by ma... a strčili by ma do domova. Ocko povedal, že keby sa o mňa a o Paula nestaral, museli by sme ísť do domova, kde dávajú štipec na pipík, keď sa pocikáš do postele... a veľkí chalani... veľkým chalanom musíš celú noc fajčiť...“

Zmlkne, zápasí, zostal zachytený niekde medzi miestom, kde je teraz, a tým, kde bol. Vonku fučí vietor a budova stoná. Lisey chce veriť, že to, čo jej povedal, nemôže byť pravda – že je to nejaká bujná a strašná halucinácia z detstva –, ale vie, že je to pravda. Každé jedno slovo. Keď začne rozprávať, Lisey počuje, ako sa pokúša nadobudnúť svoj dospelý hlas, svoje dospelé ja.

„V blázincoch sú ľudia, často ľudia, ktorí prekonali katastrofické poškodenia predného laloku, ktorí upadajú do úplne animálnych stavov. Čítal som o tom. Ale je to proces, ku ktorému zvyčajne dochádza v priebehu niekoľkých rokov. Môjmu bratovi sa to stalo v jednej chvíli. A keď sa to stalo, keď prekročil hranicu...“

Scott prehltnie. Znie to hlasno ako šŕuknutie vypínača.

„Keď som prišiel k pivničným dverám s jedlom – s mäsom a zeleninou na veľkej miske, akoby som nosil jedlo veľkému psovi, doge alebo nemeckému ovčiakovi –, rozbehol sa na koniec reťazí, ktoré ho držali pri stĺpe, jedna okolo krku a druhá okolo pása, z kútikov úst mu fľkali sliny a potom sa to zaseklo a on vyletel do vzduchu a brechal ako hľacký diabol, bol totiž trochu pridusený, kým sa znovu nenadýchol, vieš?“

„Áno,“ povedala ticho.

„Tanier bolo treba dať na zem – stále si pamätám kyslý pach tej hlíny, keď som sa zohol, nikdy na to nezabudnem – a potom mu ho posunúť, kde naň dočiahol. Mali sme na to rukoväť z hrablí. Nesmeli sme sa priblížiť. Poškriabal by nás, možno strhol k sebe. Ocko mi nemusel vravieť, že keby ma chytil, zjedol by zo mňa čo najviac, živého a vreštiaceho. A to bol brat, ktorý mi predtým pripravoval hľha. Ktorý ma miloval. Bez neho by som to nikdy neprežil. Bez neho by ma bol ocko zabil, ešte kým som dovšil päť rokov, nie preto, že by to mal v pláne, ale preto, že aj on mal v sebe humus. My s Paulom sme to prežili spolu. Boli sme partáci. Chápeš?“

Lisey prikývne Chápe.

„Ibaže v ten január bol môj parťák spútaný reťazami v pivnici – priviazaný k stĺpu a k stolu s tlačiarňou – a hranica jeho sveta sa dala merať oblúkom... oblúkom trusu... tam, kde chodil na koniec reťazí... a čupol si... a kakal.“

Chvíľu si opakom rúk zakryje oči. Na krku má napnuté šľachy. Dýcha ústami – dlho, chrapľavo a roztrasene. Lisey sa nemusí pýtať, kde sa naučil žialiť potichu – teraz to vie. Keď je stále nehybný, spýta sa: „Ako ho tvoj otec vlastne dostal do reťazí? Pamätáš sa?“

„Pamätám si všetko, Lisey, ale to neznamená, že všetko viem. Asi päťkrát dal niečo Paulovi do jedla, to viem určite. Myslím, že to bol nejaký utišujúci prostriedok pre zvieratá, ale ako sa k tomu dostal, netuším. Paul zožral všetko, čo sme mu dali, okrem zeleniny, a jedlo ho väčšinou prebralo. Zavýjal, brechal a poskakoval, bežal na koniec reťazí – asi sa ich pokúšal roztrhnúť – alebo vyskakoval a udieral päťami do stropu, kým mu nezačali krváčať hánky. Možno sa chcel prebiť von, alebo to možno robil pre zábavu. Niekedy ležal na hline a masturboval.“

Ale občas bol aktívny len zo desať alebo pätnásť minút a potom prestal. Vtedy mu ocko musel dať tie utišujúce prostriedky. Čupol si, niečo si mrmlal, potom sa zvalil na bok, dal si ruky medzi nohy a zaspal. Keď to urobil prvýkrát, ocko mu nasadil dva kožené opasky, ktoré vyrobil, ibaže ten, čo mal okolo krku, by sa mal asi volať obojok, nie? Vzadu mali veľké kovové krúžky. Pretiahol cez ne reťaze, traktorovú reťaz cez krúžok v páse a ľahkú reťaz cez krúžok na obojku. Potom ich zacvakol pomocou držiaka. A tak bol Paul zaistený. Keď sa zobudil, rozzúrila sa. Akoby chcel zraziť dom.“ Scottovi sa do hlasu vkradli ploché, nosové prízvuky vidieckych oblastí Pennsylvánie, takže niektoré slová vyslovoval takmer germánsky. „Stáli sme na vrchu schodov a pozorovali sme ho, a ja som prosil ocka, aby ho pustil, lebo si zlomí krk alebo sa zadrhne, ale ocko povedal, že sa nezadrhne, a mal pravdu. Stalo sa to, že po troch týždňoch začal pohybovať stolom a dokonca stredným stĺpom – oceľovým stredným stĺpom, ktorý podopieral kuchynskú dlážku –, ale krk si nezlomil a nezadrhol sa.“

Inokedy ho ocko omráčil, aby som mohol skúsiť, či ho môžem zobrať na Mesiac Bubu – vravel som ti, že tak sme to s Paulom volali, to iné miesto?“

„Áno, Scott.“ Teraz už plače. Vypustila slzy, nechce, aby videl, ako si ich utiera, nechce, aby videl, že ľutuje toho chlapca v dome na farme.

„Ocko chce vidieť, či ho tam môžem zobrať a vyliečiť tak ako vtedy, keď ho porezal, alebo vtedy, keď mu vrazil do oka kliešťami a trochu mu vyskočilo, a Paul reval a reval, lebo poriadne nevidel, alebo keď ocko na mňa hulákal a povedal: ‚Scott, ty skurvypes! Ty svinský matkovrah!, lebo som sa zamotal v bahne, strčil ma a praskla mi trtáčová kosť, takže som poriadne nemohol chodiť. Až keď som šiel a našiel som... chápeš – odmenu... kosť bola zase v poriadku.‘ Prikývol tesne pri nej. ‚A ocko ma pobozkal a povedal: ‚Scott, ty si jeden z milióna, milujem ťa, ty malý kurevník.‘ A ja som ho pobozkal a povedal som: ‚Ocko, ty si jeden z milióna. Milujem ťa, ty veľký kurevník.‘ A on sa zasmial.“ Scott sa od nej odtiahol a dokonca aj v šere vidí, že má teraz takmer detskú tvár. A vidí, že je tam zase ten holý údiv. „Smial sa tak veľmi, že takmer spadol zo stoličky – predstav si, rozosmial som otca!“

Má tisíc otázok a neodváži sa položiť ani jedinú. Nie je si istá, či by mohla položiť čo i len jedinú.

Scott si dá ruku na tvár, pošúcha si ju a znovu na ňu pozrie. A je naspäť. Presne tak. „Bože, Lisey,“ hovorí. „Nikdy som o týchto veciach nehovoril – s nikým. Neprekáža ti to?“

„Nie, Scott.“

„Potom si veľmi odvážna žena. Už si si asi pomyslela, že sú to všetko hlúposti?“ Dokonca sa trochu usmieva. Je to neistý úsmev, ale dosť prirodzený a ona ho považuje za dostatočne milý, aby ho pobozkala: najprv do jedného kútika úst, potom do druhého, aby sa ani jeden neurazil.

„Povedala som si to,“ hovorí. „Ale márne.“

„Kvôli tomu, ako sme švihli – bum – spod mňamkového stromu?“

„Tak to voláš?“

„Bum, švih, Paul tak volal krátky výlet. Len krátky výlet odtiaľto tam. To bolo bum.“

„A švih, to je trochu ako híha, však?“

„Áno,“ hovorí. „Alebo ako kniha. Kniha je tiež híha, ale inak sa začína.“

To asi závisí od teba, Scott.

To sú slová jeho otca. Zostali s ním, nie a nie odísť.

To asi závisí od teba.

Ale on má len desať rokov a zodpovednosť za záchranu bratovho života a zdravého rozumu – ba možno aj jeho duše – ho ťaží a kradne mu spánok, kým prejdú Vianoce a Nový rok a začne sa zasnežený január.

Uzdravil si ho toľkokrát, uzdravil si ho z toľkých vecí.

Je to pravda, ale nič také ako toto mu predtým nebolo a Scott zisťuje, že už ani nemôže byť, ak pri ňom nestojí ocko a nebuzeruje ho pri každom hlte. Aj ten najtichší usmoklený výkrik tej veci v pivnici rozopne tenkú vrstvu jeho spánku ako zips, ale väčšinou to vôbec neprekáža, lebo väčšinou za sebou zanecháva zlovestné červené nočné móry. V mnohých z tých snov je sám na Mesiaci Bubu po zotmení, niekedy je na istom cintoríne neďaleko istého jazierka, v lese kamenných náhrobkov a drevených krížov, načúva chechtačom a cíti, ako nedávno sladký vánok začína tam dole, kde prečesáva schlpený porast, smrdieť špinou. Na Mesiac Bubu sa dá prísť aj po zotmení, ale nie je to dobrý nápad, a ak sa tam ocitnete, keď už Mesiac stojí na oblohe, mali by ste byť radšej ticho. Ticho ako pena. Ale Scott na to vo svojich nočných morách vždy zabudne a s hrôzou sa pristihne, ako z plných pľúc vyspevuje pieseň *Jambalaya*.

Možno ho uzdravíš aj z tohto.

Ale už prvý raz, keď to Scott skúsi, vie, že je to pravdepodobne nemožné. Vie, len čo skúsi objasť rukou tú chrápajúcu, smradľavú, výkalmi pokrytú vec skrútenú pri oceľovom stĺpe. To by si mohol rovno pripútať na chrbát koncertné krídlo a tancovať s ním čaču. Predtým chodievali s Paulom do toho iného sveta (ktorý je v skutočnosti týmto svetom, akurát prevráteným naruby ako vrecko, povie neskôr Scott Lisey) celkom ľahučko. Ale chrápajúca vec v pivnici je ako náková či bankový sejf – ako koncertné krídlo priviazané na chrbte desaťročného chlapca.

Vráti sa k ockovi s istotou, že ho ocko vyplieska, a nie je mu to ľúto. Má pocit, že si preplesnutie zaslúži. Aj horšie. Ale ocko, ktorý to všetko sledoval usadený na dolnom schode s polenom v jednej ruke, ho neplesne ani neudrie päšťou. Namiesto toho

Scottovi odhrnie špinavé, pochlpené vlasy zo šije a pobozká ho tam tak nežne, až sa chlapec roztrasie.

– *Ma to vôbec neprekvapilo, Scott. Humusu sa páči tam, kde je.*

– *Ocko, je tam ešte vôbec aj Paul?*

– *Neviem. Teraz drží ocko Scotta medzi rozkročenými kolenami, takže chlapec má z oboch strán pri sebe zelené topánky Dickies. Ockove ruky sú voľne zopnuté okolo Scottovho hrudníka a jeho brada spočíva Scottovi na pleci. Spolu sa pozerajú na spiacu vec skrútenú pri stĺpe. Pozerajú sa na reťaze. Pozerajú sa na oblúk výkalov, ktorý ohraničuje jeho pivničný svet. – Čo myslíš, Scott? Čo cítiš?*

Zíde mu na um, že môže ockovi klamať, ale len na chvíľu. Neurobí to, keď ho objímajú ockove ruky, keď cíti jasne ockovu lásku tak, ako jasne znie stanica WWVA v noci. Ockova láska je rovnako pravá a pravdivá ako jeho hnev a šialenstvo, hoci sa objavuje zriedkavejšie a ešte zriedkavejšie ju ocko prejaví. Scott necíti nič a nevelími ochotne to aj prizná.

– *Kamoško môj, takto to ďalej nemôže ísť.*

– *Prečo nie? Ved' aspoň je...*

– *Skôr či neskôr sem niekto príde a začuje ho. Nejaký skuvený podomový obchodník, stačí jeden kramár s kefami a bude to.*

– *Bude ticho. Humus ho utíši.*

– *Možno áno, možno nie. Nedá sa povedať, čo taký humus urobí. A čo ten smrad? Môžem to striekať vápnom, až z toho skapem, ale ten hovnový smrad aj tak prerazí cez kuchynskú dlážku. Ale predovšetkým... Scooter, vari nevidíš, čo robí s tým potentovaným stolom pod tlačiarňou? A so stĺpom? S tým poondeným stĺpom?*

Scott sa pozrie. Najskôr sotva verí vlastným očiam a akoby aj mohol, ved' im ani nechce veriť. Ten veľký stôl, na ktorom leží dvestopäťdesiatkilová stará ručná tlačiareň Stratton, je skoro o meter ďalej, než bol pôvodne. Na udupanej hline vidieť stopy jeho nôh, kde stával predtým. A ešte horšie je na tom oceľový oporný stĺp, navrchu zapretý do plochej kovovej platne. Nabilo natretá platňa zase tlačí na trám, ktorý vedie rovno popod ich kuchynský stôl. Scott vidí na tom kuse kovu ako vytetovaný tmavý roh a vie, že tam sa pôvodne stĺp zapieral. Scott meria stĺp zrakom, usiluje sa odhaliť, či je naklonený. Nevidí to, ešte nie. Ale ak tá vec bude stĺpom ďalej šklbať svojou neľudskou silou... dňom aj nocou...

– *Ocko, môžem to ešte raz skúsiť?*

Ocko vzdychne. Scott sa obzrie, zadíva sa na jeho nenávidenú, obávanú a milovanú tvár.

– *Ocko?*

– *Makaj, kým ti para stačí, vraví ocko. Veľa šťastia.*

18

Ticho v pracovni nad stodolou, kde bolo horúco a kde bola ona zranená a jej manžel mŕtvy.

Ticho v hosťovskej izbe, kde je zima a jej manžel je *preč*.

Ticho v izbe hostinca The Antlers, kde ležia spolu, Scott a Lisey, Teraz sme dvaja.

A potom živý Scott prehovorí aj za toho, ktorý je v roku 2006 už mŕtvy a v roku 1996 je *preč* 2. argumenty proti šílenstvu už nielen prepadávajú, v očiach Lisey Landonovej sa úplne zrútiť –všetko rovnako.

19

Vonku za izbou, ktorú obývajú v hostinci The Antlers, fičí vietor a oblaky rednú. Vnútri Scott prestane rozprávať a napije sa z pohára s vodou, ktorý si vždy ukladá k posteli. Prerušenie ukončí aj hypnotickú regresiu, ktorá sa ho už opäť zmocňovala.

Keď sa k príbehu vráti, zdá sa, že ho už len rozpráva, že ho už neprežíva, a Lisey sa nesmierne uľaví.

„Kcel som to spraviť ešte dvakrát,“ povie on. *Kcel*, nie chcel. „Myslel som, že tým, ako som to skúšal spraviť naposledy, som ho vlastne zabil. Myslel som si to až do dneška večera. Ale keď o tom teraz hovorím – *keď sa počujem* –, pomohlo mi to oveľa viac, ako by som si bol myslel. Myslím, že psychoanalýza má dosť spoločné s tou starou radou, že človek sa musí len vyrozprávať, nie?“

„Neviem.“ A je jej to fuk. „Vyčítal ti to otec?“ *Isteže vyčítal*, pomyslí si.

Ale podľa všetkého zase podcenila zložitosť toho malého trojuholníka, ktorý chvíľu existoval na izolovanej farme v Martensburgu v Pensylvánii. Lebo Scott po chvíľkovom váhaní pokrúti hlavou.

„Nie. Bolo by asi bývalo lepšie, keby ma bol vzal do náručia – ako ten prvý raz, keď som to skúsil – a keby mi bol povedal, že to nie je moja vina, že to nie je ničia vina, že to bol humus, tak ako to mohla byť rakovina alebo mozgová obrna alebo také čosi, ale ani mi to nevyčítal. Len ma jednou rukou odtiahol... visel som tam ako bábka s prerezanými šnúrkami... a potom sme len...“ V slabnúcom šere jej Scott vysvetlí svoje mlčanie o minulosti jediným strašným gestom. Priloží si k perám na sekundu prst – je ako bledý výkričník rovno pod jeho široko roztvorenými očami – a podrží si ho tam: *Pssst*.

Lisey si spomenie, aké to bolo po tom, čo Jodi otehotnela a odišla, a chápavo prikývne. Scott na ňu vďačne pozrie.

„Boli dohromady tri pokusy,“ povie. „Druhý bol len tri či štyri dni po prvom. Strašne som sa usiloval, ale dopadlo to presne ako prvý raz. Akurát vtedy už bolo vidieť, že stĺp, ku ktorému bol pripútaný, sa nakláňa, a objavil sa druhý oblúk výkalov, o niečo ďalej ako prvý, lebo stôl ešte trochu posunul a dostal sa aj na tej reťazi ďalej. Ocko sa začal báť, že by mohol odlomiť jednu stolovú nohu, hoci tie boli tiež kovové.“

Po druhom pokuse som ockovi povedal, že už asi viem, kde je chyba. Nešlo mi to – nemohol som ho tam vziať –, lebo vždy, keď som k nemu prišiel, bol mimo. A ocko povedal: ‚No, tak čo by si chcel, Scooter? Chceš ho chytiť, keď bude hore a bude zúrivý? Veď ti oddrapí gebulú, krucifix.‘ Povedal som, že viem. Vedel som aj viac, Lisey – vedel som, že ak mi hlavu neodtrhne v pivnici, tak mi ju odtrhne tam na druhej strane, na Mesiaci Bu-bu. A tak som poprosil ocka, či by ho nemohol omráčiť len tak trošku – vieš, aby bol oľapený. Dost, aby som sa k nemu mohol priblížiť a chytiť ho tak, ako som chytil dnes teba pod mňamkovým stromom.“

‚Ach, Scott,‘ povie ona. Bojí sa o toho desaťročného chlapca, aj keď vie, že to napokon dopadlo dobre, lebo z toho chlapca sa stal mladík, ktorý teraz leží vedľa nej.

‚Ocko povedal, že je to nebezpečné. ‚Zahrávaš sa s ohňom, Scott,‘ povedal. Vedel som, že má pravdu, ale nemal som inú možnosť. Nemohli sme ho v tej pivnici držať oveľa dlhšie, to som videl aj ja. A potom ocko – ocko mi tak nejako postrapatil vlasy a povedal: ‚Čo sa stalo tomu malému sopliakovi, čo sa bál zoskočiť z lavice na chodbe?‘ Prekvapilo ma, že si to vôbec pamätal, lebo vtedy bol tak ďaleko v humuse, a bol som hrdý.“

Lisey si pomyslí, že to musel byť čudný život, keď bolo dieťa hrdé na pochvalu od takého človeka, a pripomenie si, že veď to dieťa malo len desať rokov. Mal desať rokov a tak často bol s tou príšerou v pivnici v dome sám. Otec bol tiež príšera, ale aspoň občas racionálna príšera. Príšera schopná kde-tu dať bozk.

„A potom...“ Scott znovu uprie pohľad do šera. Na chvíľočku vyjde mesiac. Pohladká ho po tvári bledou hravou labou a znovu zalezie pod mraky. Keď Scott pokračuje, Lisey znovu v jeho reči začuje dieťa. „Ocko... vieš... ocko sa ma nikdy nepýtal, čo som tam videl ani kam som šiel, ani čo som tam robil, a ja neviem, či sa to niekedy pýtal Paula – neviem, či si z toho Paul vôbec ktoviečo pamätal –, ale vtedy sa ma na to skoro spýtal. Povedal: ‚A ak ho tam vezmeš tak, Scott, čo sa stane, ak sa preberie? Hneď sa tam uzdraví? Lebo ak nie, tak tam nebudem a nebudem ti môcť pomôcť.‘“

„Ak ja som myslel aj na to, vieš? Uvažoval som o tom a rozmýšľal som, až sa mi videlo, že mi z toho vybuchne mozog.“ Scott sa oprie o lakeť a pozrie na ňu. „Vedel som, že sa to musí skončiť, vedel som to rovnako dobre ako ocko a možno aj lepšie. Z toho stĺpika. A z toho stola. Ale aj preto, lebo som videl, ako chudne a že má na tvári vrede, lebo neje dobré jedlo – dávali sme mu aj zeleninu, ale všetko okrem krumpľov a cibule zahadzoval – a jedno oko – to, ktoré mu predtým ocko poranil – sa nad tým červeným zatiahlo mliečnou bielou. Okrem toho mu vypadávali ďalšie zuby, lebo bol stále tam dole, Lisey, a to, čo sa na ňom nerozpadávalo od nedostatku slnečného svetla a zlej potravy, to si skoro domlátil na smrť. Vieš?“

Ona prikyvuje.

„A ja som dostal nápad a povedal som ho ockovi. On na to: Myslíš, že si na desať rokov kurevsky múdry, čo? A ja na to, že nie, nie som múdry skoro z ničoho, a ak si on myslí, že je aj nejaký iný spôsob, lepší a bezpečnejší, tak v pohode. Lenže on si to nemyslel. Povedal: Ale zato ja si myslím, že si na desať rokov kurevsky múdry. A napokon sa ukázalo, že máš aj guráž. Teda ak z toho nevycúvaš.“

Nevycúvam, povedal som.

A on povedal: Ani nebudeš musieť, Scooter, lebo ja budem stáť pod schodmi s mojou potentovanou guľovnicou na jelene

Ocko stojí pod schodmi s guľovnicou na jelene, kaliber 30-06. Scott stojí pri ňom a díva sa na vec priviazanú ku kovovému stĺpu a k stolu s tlačiarňou a snaží sa netriať. V pravom vrecku na nohaviciach má ten štíhly nástroj, ktorý mu dal ocko, injekčnú striekačku zakrytú plastovým viečkom. Scott nepotrebuje od ocka počuť, že je to krehký mechanizmus. Ak budú zápašiť, ihla sa môže zlomiť. Ocko povedal, že mu ju môže dať do malej bielej škatuľky, v ktorej kedysi bolo plniace pero, ale keby musel striekačku vyťahovať zo škatuľky, stratil by niekoľko sekúnd – minimálne – a to by možno znamenalo smrť, ak by sa mu podarilo dostať tú vec pripútanú k stĺpiku až hen na Mesiac Bubu. Na Mesiaci Bubu totiž nebude ocko s guľovnicou na jelene. Na Mesiaci Bubu bude iba on a tá vec, ktorá vklzla do Paula ako ruka do ukradnutej rukavice. Budú na Srdiečkovom kopci len oni dvaja.

Tá vec, ktorá bola kedysi jeho bratom, leží na zemi, opretá chrbtom o stĺpik a nohy má rozčapené. Je nahá, má na sebe len Paulovo spodné tričko. Chodidlá a nohy má špinavé. Boky má oblepené hovunami. Tanier, oblízany dočista ešte aj od masti, leží tesne pri jednej ufúľanej ruke. Extraveľký hamburger, ktorý na tom tanieri bol, sa stratil v pažeráku Pauloveci v priebehu niekoľkých sekúnd, ale Andrew Landon sa s tou fašírkou trápil takmer polhodinu a svoj prvý pokus o ňu vyšmaril von do noci, lebo si povedal, že „toho“ tam napchal priveľa. „To“ sú biele tablety, ktoré vyzerajú takmer presne ako tie obyčajné na žalúdok a hlavu, ktoré ocko občas berie. Ten jediný raz, keď sa Scott ocka opýtal, odkiaľ ich má, ocko povedal *Zavri radšej ústa, zvedavec, lebo ti ich zavriem ja*. A keď ocko také niečo vysloví, človek s trochou rozumu si dá povedať. Ocko rozdrvil tablety pohárom na vodu. Pri tom rozprával, možno to hovoril sebe, možno Scottovi, a pod nimi tá vec priviazaná k tlačiarňi monotónne vyla, čakala na večeru. – *Celkom ľahko je zistiť, kedy asi tak odpadne*, povedal ocko a pozrel na hromádku bieleho prášku ležiacu na mletom mase. – *Ešte ľahšie by to bolo, keby som toho otravného cicinbrusa chcel zabiť, čo? Ale nie, ja ho zabiť nechcem, ja mu chcem dať možnosť, aby zabil toho, ktorý je ešte v poriadku, to som ale somár. Tak kašľať na to. Boh má po krk zbabelcov*. Prekvapivo šikovne oddelil od hromádky bokom malíčka tenkú čiarku bieleho prášku. Niečo z nej vzal do dvoch prstov, poprášil mäso, akoby ho solil, prášok doň

zapracoval, potom vzal do štipky ešte o trochu viac a aj to zamiesil. S *teplou žranicou*, ako vravieval, sa pre tú vec v pivnici veľmi netrápil, vravel, že ten magor si svoju večeru rád zožerie aj surovú – a najlepšie ešte živú a trasúcu sa na kosti.

Teraz stojí Scott pri ockovi so striekačkou vo vrecku a sleduje, ako sa tá nebezpečná vec opiera o svoj stĺp, ako chrápe s vyhrnutou hornou gambou. Z kútikov úst ffkajú sliny. Oči sú pootvorené, ale nevidieť dúhovky, Scott vidí len jagavé hladké bielka... *ibaže už nie sú biele*, pomyslí si.

– *Tak už si švihni, bodaj ťa*, povie ocko a tľapne ho po pleci. *Ak to chceš spraviť, tak to sprav, kým nestratím nervy alebo ma neskláti dajaký infarkt... alebo si myslíš, že švindľuje? Že sa len tvári, že je mimo?*

Scott pokrúti hlavou. Tá vec ich nechce oklamať, to by cítil – a potom zamyslene pozrie na otca.

– *Čo je?* podráždene sa spýta ocko. *Na čo myslíš, kuva, okrem svojho účesu?*

– *Ty sa naozaj...?*

– *Či sa naozaj bojím? To sa pýtaš?* Scott prikývne, odrazu zahanbený.

– *Jasné, kuva, som polomŕtvy od strachu. Čo si myslíš, že len ty? A teraz zavri ústa, a ak to chceš spraviť, tak to sprav. Nech to ukončíme.*

Scott nikdy nepochopí, prečo ho otcovo priznanie k strachu posmelí, vie len toľko, že je to tak. Kráča k stĺpu. Cestou sa ešte raz dotkne striekačky, ktorú má vo vrecku. Dôjde k vonkajšiemu oblúku výkalov a prekročí ho. Ďalší krok ho preniesie ponad vnútorný oblúk a do toho, čo by sa dalo nazvať brlohom tej veci. Tu je už smrad veľmi silný, nie je to pach hovien alebo vlasov či pokožky, je to skôr smrad zvieracej kožušiny a kože. Tá vec má penis, ktorý je väčší ako ten, čo mával Paul. Paulov jemnučko zarastený rozkrok sa pokryl hrubými a hustými chlpmi tej veci a chodidlá na konci Paulových nôh (jedine tie nohy ešte stále vyzerajú rovnako) vyzerajú čudesne zakrivené dovnútra, akoby sa mu členkové kosti krútili. *Ako dosky, keď ich necháte na daždi*, pomyslí si Scott a nie je to úplný nezmysel.

Potom sa znovu pozrie tej veci do tváre – a do očí. Viečka sú takmer zavreté a nevidieť ani stopu po dúhovkách, len tie krvavé bielka. Ani dych sa nezmenil a špinavé ruky ležia ochabnuto s dlaňami nahor, akoby kapitulovali. Ale Scott vie, že vstúpil do

červenej zóny. Teraz už nemôže váhať. Tá vec ho zaňuchá a každú chvíľu sa preberie. Aj napriek tomu, čo ocko napchal do hamburgera, takže ak by to mohol zvládnuť, ak by mohol vziať so sebou tú vec, ktorá mu ukradla brata...

Scott kráča stále dopredu, hoci si už takmer necíti nohy. Časťou mysle je absolútne presvedčený, že kráča v ústrety smrti. Nebude môcť ani len švihnúť preč, keď ho Paulovec zdrapí. Aj tak však podíde do dosahu tej veci, tam, kde sa najhustejšie sústreďuje ten divý zápach, a položí ruky na nahé lepkavé boky. Pomyslí si

(Paul pod' so mnou)

a

(Híha, Bubu, Mesiac Bubu, sladká voda, jazierko)

a na jediný žalostný moment to vyzerá, že sa to takmer podarilo. Znovu cíti to známe šumenie, ako sa od neho chvatne vzd'ajú všetky veci, začuje bzúčanie hmyzu a zacíti rozkošnú dennú vôňu stromov na Srdiečkovom kopci. A potom má tá vec paprče s dlhými nechtiskami okolo Paulovho krku. Otvorí pysk a zareve, jej zdochlinový dych odnesie zvuky a vône Mesiaca Bubu preč. Scottovi to pripadá, akoby niekto práve šmaril horiaci balvan na jemnú mriežku jeho... jeho... čoho? Na to miesto ho neodnáša myseľ, nie presne len myseľ... a nemá čas uvažovať nad tým, lebo tá vec ho dostala, dostala ho. Všetko, čoho sa ocko bál, sa napokon stalo. Pysk tej veci sa akýmsi príšerným spôsobom, ktorý popiera zdravý rozum, vykĺbil, takže to vyzerá, že spodná čeľusť padá až k

(besnej kosti)

prsnej kosti a špinavú tvár znetvoruje na čosi, z čoho sa stratila aj posledná stopa po Paulovi a ľudskosti. Toto je humus bez masky. Scott si ešte stihne pomyslieť *Na jediný raz mi odhryzne hlavu ako lízanku*. Monštruózna papuľa sa čerí, červené oči iskria v nahom svetle visiacich žiaroviek a Scott nejde nikam, čaká na smrť. Hlava tej veci sa natiahne dozadu, až narazí do stĺpika, a potom vystrelí dopredu.

Ale Scott zase celkom zabudol na ocka. Ockova ruka sa vysunie zo šera, zdrapí Paulovec za vlasy a akosi sa mu podarí šklbnúť jej hlavou dozadu. Potom sa objaví aj ockova druhá ruka s palcom okolo rukoväte na guľovnici tam, kde je rukoväť najtenšia, s ukazovákom okolo spúšte. Vrazí hlaveň zbrane do vyvrátenej brady tej veci.

– *Ocko, nie!* zvriskne Scott.

Andrew Landon si ho nevšíma, nemôže si dovoliť všímať si ho. Hoci má plnú hrst vlasov tej veci, ona sa mu aj tak vyškľbáva zo zovretia. A teraz už hučí a jej hučanie strašidelne pripomína jedno slovo.

Ocko.

– *Pozdravujem peklo, ty skurvený humusák,* povie Sparky Landon a potiahne spúšť. V uzavretom priestore pivnice je výstrel z guľovnice ohlušujúci, Scottovi bude zvonieť v ušiach ešte aspoň dve hodiny. Rozkuštréné vlasy tej veci na temene nadskočia, akoby odrazu zavial vietor, a nahnutý oporný stĺp sa sfarbí veľkým výšplechom červene. Nohy jediný raz šialene vykopnú ako v kreslenom filme a znehybnejú. Ruky okolo Scottovho krku sa na chvíľu zovrú ešte tuhšie a potom padnú, *plomp*, dlaňami navrch do prachu. Ockova ruka Scotta objíma a zdvihne ho zo zeme.

– *Si v poriadku, Scott? Môžeš dýchať?*

– *Som, ocko. Musel si ho zabiť?*

– *Čo si zošalel?*

Scott ochabnuto visí cez ockovu ruku, nevládze uveriť, čo sa stalo, hoci vedel, že sa to môže stať. Chcel by zamdlieť. A chcel by – aspoň trošku – zomrieť.

Ocko ním trochu zatrasie. – *Ved' ťa šiel zabiť, nie?*

– *H... hej.*

– *Tak na to vezmi jed, kurvafix, že šiel. Krista, Scotty, bol by si vytrhol vlastné vlasy od korieňkov, aby ťa dostal. Aby ú vydrapil hrdlo!*

Scott vie, že je to tak, ale vie ešte aj niečo iné.

– *Kukni sa naňho, oci... kukni sa naňho!*

Ešte chvíľočku visí cez otcovu ruku ako handrová bábika alebo bábka s odrezanými vodiacími niťami, a potom ho Landon pomaly zloží na zem a Scott vie, že otec vidí to, čo mu chcel ukázať: iba chlapca. Iba nevinného chlapca, ktorého v pivnici k opornému stĺpu priviazal reťazou vlastný šialený otec a jeho slepo poslušný mladší brat, priviazali ho a vyhladovali, až je na kosť vychudnutý a pokrytý chrastami. Vidia chlapca, ktorý sa tak zúfalo usiloval oslobodiť, že napokon pohl oceľovým stĺpom a ukrutne ťažkým stolom, ku ktorému bol pripútaný. Chlapca, ktorý tri príšerné týždne prežil ako väzeň tu dole, až ho napokon strelili do hlavy.

– *Vidím ho,* vraví ocko a viac smútku ako v hlase má už len v tvári.

– *Prečo nevyzerá tak ako predtým, ocko? Prečo...*

– *Lebo humus je preč, ty somár.* A je v tom irónia, ktorú ocení ešte aj šokovaný desaťročný chlapec, teda aspoň taký bystrý ako Scott: teraz, keď leží Paul mŕtvy, s vystreleným mozgom, reťazou pripútaný k stĺpu v pivnici, ocko vyzerá a hovorí absolútne rozumne. *A ak ho takto uvidí ešte niekto, tak skončím buď v štátnej base vo Waynesburgu, alebo v tom skuvenom blázinci v Reedville. Ak ma teda najskôr nezlyňujú. Budeme ho musieť pochovať, hoci to teda nebude hračka, keď je taká tvrdá hlina.*

Scott povie, –*Ja ho vezmem, ocko.*

– *Trepeš, až sa ti od huby práši,* povie ocko, ale guľovnicu oprie o stôl s tlačiarňou. Prejde si rukou cez vlasy a vzdychne. Prvý raz Scottovi pripadá, že by mohol aj zostarnúť.

– *Tak do toho, Scott, skús to. Nič za to nedáš.*

Ale teraz, keď už vlastne nič nehrozí, je Scott zrazu plachý.

– *Obráť sa, ocko.*

– *Čo to hovoríš, kurvafix?*

V ockovom hlase znie hrozba bitky, ale Scott výnimočne neustúpi. Nejde mu o to, ako odíde – je mu fuk, že to ocko uvidí. Obáva sa, že by ho ocko videl, keď vezme svojho mŕtveho brata do náručia. Bude plakať. Už teraz ten plač cíti, visí ako dážď v jarný podvečer po horúcom dni, ochutnávke leta.

– *Prosím,* povie čo najchlácholivejším tónom. *Prosím, ocko.*

Scott je na chvíľu presvedčený, že otec preletí cez pivnicu na miesto, kde stojí jeho jediný zostávajúci syn a jeho trojitý tieň sa odráža za ním na kamenných stenách, a spakruky ho udrie po ústach – možno ho rovno zrazí do bratovho mŕtveho lona. Spakručné dostával od otca často a väčšinou sa už pri tej predstave zmrští, lenže teraz stojí vystretý medzi Paulovými rozhodnými nohami a díva sa otcovi do očí. Je to ťažké, ale zvládne to. Zvládne to, lebo spolu prežili strašnú skúšku a naveky o tom budú musieť mlčať. *Pssst.* Preto môže žiadať od otca láskavosť a môže sa mu dívať do očí, kým čaká na odpoveď.

Ocko sa naňho nevrhne. Zhlboka sa nadýchne, vyfúkne vzduch a obráti sa. – *Nabudúce ma budeš komandovať, kedy mám umyť dlážku a vydrhnúť hajzel, čo? Zašomre. Napočítam do tridsať, Scott*

„Napočítam do tridsať a potom sa znovu obrátim,“ vraví jej Scott. „Tak to určite dokončil, ale ja som to nepočul, lebo vtedy som už zmizol z tváre tejto zeme. Aj Paul, vykĺzol z reťazí. Vzal som ho tam po smrti so sebou celkom ľahko, tak ako som to robieval predtým, ba možno aj ľahšie. Stavím sa, že ocko ani nedopočítal do tridsať. Dopekla, stavím sa, že ani nestihol začať počítať, a začul štrkot reťazí alebo možno svišťanie vzduchu, ktorý sa hrnul na miesto, kde sme predtým boli my, a zvrtol sa a uvidel, že pivnicu má pre seba.“ Scott sa o ňu uvoľnene opieral, pot na tvári, ramenách a tele mu už usychal. Povedal to, dostal zo seba to najhoršie, vyvrátil to.

„Ten zvuk,“ povie ona. „Vieš, uvažovala som o tom... či sme pod tou smutnou vrúbou počuli nejaký zvuk, keď sme... veď vieš... keď sme vyšli zase von.“

„Keď sme švihli.“

„Hej, keď sme... no to.“

„Keď sme švihli, Lisey. Povedz to.“

„Keď sme švihli.“ Napadlo jej, či jej nešibe. Možno šibe jemu a ona to od neho chytá.

A teraz si Scott napokon zapáli ďalšiu cigaretu a v žiare zápalky je jeho tvár plná úprimnej zvedavosti. „Čo si videla, Lisey? Čo si pamätáš?“

Neisto odpovie: „Bolo tam veľa purpuru, ktorý sa zvažoval z kopca... a mala som pocit tieňa, akoby boli stromy rovno za nami, ale všetko to bolo také *rýchle*... netrvalo to viac ako sekundu-dve...“

Zasmeje sa a jednou rukou ju objíme. „Teraz hovoríš o Srdiečkovom kopci.“

„Srdiečkovom?“

„Paul mu dal také meno. Okolo tých stromov je všade hlina, či skôr prach. Je mäkká a hlboká. Nemyslím, že tam niekedy nastáva zima. A tam som ho pochoval. Tam som pochoval svojho brata.“ Vážne na ňu pozrie a povie: „Chceš sa tam ísť pozrieť, Lisey?“

Lisey napriek bolesti spala na dlážke pracovne.

Nie. Nespala, lebo s takou bolesťou sa predsa nedá zaspáť. Nie bez pomoci medicíny. Tak čo teda robila?

Hypnózovala.

Jej ústa ohmatali to čudné slovo a rozhodli sa, že presne sedí. Skĺzla do akejsi dvojitej (možno až trojitej) spomienky. Totálnej spomienky. Ale od tohto momentu bola jej spomienka na studenú hosťovskú izbu, kde ho našla v katatónii, a spomienka na ich dvoch vo vŕzgajúcej posteli na druhom poschodí hostinca The Antlers (o sedemnášť rokov staršia, a predsa ešte zreteľnejšia), vymazaná. *Chceš sa tam ísť pozrieť, Lisey?* opýtal sa jej vtedy – áno, presne tak –, no nech potom prišlo čokoľvek, bolo to utopené v žiarivom purpurovom svetle, ukryté za tou oponou, a keď sa po to načiahla, hlasy autorít z detstva (Mamka, Dandy a staršie sestry) sa poplašene ozvali. *Nie, Lisey! To už stačí, Lisey! Stoj, Lisey!*

Zadrhol sa jej dych. (Zadrhol sa jej, keď ležala so svojou láskou?)

Otvorili sa jej oči. (Keď ju vzal do náručia, boli naširoko otvorené, tým si bola istá.)

Jasné ranné júnové svetlo – júnové svetlo z dvadsiateho prvého storočia – odrazu vystriedalo zízajúci, civejúci purpur miliardy lupín. S tým svetlom sa k nej opäť dovalila bolesť z dorezaného prsníka. Ale skôr ako mohla Lisey reagovať buď na svetlo, alebo na poplašené hlasy, ktoré jej zakazovali ísť ďalej, niekto na ňu z dolného poschodia stodoly zavolať a tak strašne ju vyľakal, že stačilo máličko, a bola by vykrikla. Keby bol ten hlas za *pani* povedal *zlatá*, bola by to urobila.

„Pani Landonová?“ Krátka pauza. „Ste tam hore?“

V tom hlase nebolo ani stopy po Juhu, len monotónne yankeeovské zaťahovanie, ktoré slová menilo na *Stetamhoe*, a Lisey vedela, kto je *tamdoe*. zástupca šerifa Alston. Povedal jej, že ju bude chodiť pozeráť, a teraz plnil svoj sľub. Teraz mala šancu povedať mu, dopekla, som tu, som tu a ležím na dlážke a krvácam, lebo mi ublížil Čierny princ Inkunkov. Alston by ju musel zobrať do No Soapa, zapol by maják aj sirénu, lebo Lisey potrebuje zašit prsník, potrebuje kopec stehov a potrebuje aj ochranu, dvadsaťštyri hodín den...

Nie, Lisey.

Tú myšlienku k nej vyslala vlastná myseľ (tým si bola istá), vystrelila ju ako svetlicu do temnej oblohy (no... takmer istá), ale vyslovil ju Scottov hlas. Akoby tým myšlienka získala autoritu.

A zrejme to zabralo, lebo zavolala iba „Áno, pán zástupca, tu som!

„Všetko tip-top? Teda, myslím, či je všetko okej?“

„Tip-top, potvrdzujem,“ odvetila a ohromilo ju, že jej hlas naozaj znie tip-top. Najmä na hlas z úst ženy, ktorá je celá od krvi a ktorú ľavý prsník bolí ako... no, presné prirovnanie asi ani neexistovalo. Jednoducho bolel.

Dole na prízemí – celkom pod schodmi, odhadovala Lisey – sa veselo zasmial zástupca Alston. „Len som sa tu zastavil cestou do Cash Corners. Majú tam nejaký menší požiar.“ *Požia*. „Podozrenie na podpaľáčstvo.“ *Po-paľastvo*. „Vydržíte tu nejaké dve-tri hodinky aj sama?“

„Jasné.“

„Máte pri sebe mobil?“

Naozaj mala pri sebe mobil a najradšej by z neho aj telefonovala. Ak naňho bude musieť takto nahlas kričať, asi zamdlie. „Je tuu!“ zatričkovala.

„Heej?“ Trochu pochybností. Bože, čo ak vyjde hore a uvidí ju? To už potom budú pochybnosti ako kôň, pochybnosti na sto konských síl. Ale keď sa znovu ozval, jeho hlas sa vzd'aloval. Ani sama neverila, že ju to teší, ale naozaj ju to tešilo. Keď sa to už začalo, chcela to dokončiť. „No, ak by ste niečo potrebovali, tak brnkajte. A ja sa tu ešte neskôr zastavím. Ak by ste šli von, nechajte mi odkaz, aby som vedel, že ste v poriadku, a napíšte tam aj, kedy vás máme čakať naspäť, okej?“

A Lisey, ktorá už začínala vidieť – nezreteľné – udalosti, čo ju očakávali, mu odpovedala „Len príd'te!“. Začne tým, že sa vráti do domu. Ale najskôr sa musí napiť vody. Ak sa nenapije vody, a dosť skoro, mohol by sa jej v hrdle chytiť požiar, tak ako v tom dome v Cash Corners.

„Cestou späť pôjdem okolo Patelovho obchodu, pani Landonová, nemám vám niečo doniesť?“

Hej! Šesť plechoviek L'adovej koly a kartón Salem Lights!

„Nie, vďaka, pán zástupca.“ Ak bude musieť ešte dlhšie hovoriť, tak jej zlyhá hlas. A ak aj nezlyhá, on v ňom začuje niečo čudné.

„Ani šišky? Majú super šišky.“ V hlase mal úsmev.

„Diéta!“ Viac sa neodvážila povedať.

„Aha, no, to mi niečo vraví,“ povedal. „Tak príjemný deň, pani Landonová.“

Bože, prosím, už dost!, pomyslela si a zavolala: „Aj vám, pán zástupca!“

Dup, dup, dupy, dup, a bol preč.

Lisey napínala uši, či začuje motor auta, a po chvíli si povedala, že ho asi zachytila, hoci veľmi slabo. Určite parkoval pri poštovej schránke a po prístupovej ceste prišiel peši.

Lisey zostala ešte chvíľu ležať na mieste, zbierala sily. Potom sa posadila. Dooley ju porezal krížom cez prsník, hore až k podpazušiu. Rozoklaná a zvlnená rana už trochu strpia a zatvárala sa, ale pri pohybe sa znovu otvorila. Bolest' bola obrovská. Lisey vykričala a ešte si to tým zhoršila. Pocítila, ako sa jej po hrudnom koži rinie nový vodopád krvi. Tie tmavé krídla sa jej znovu pokúšali zahaliť zorné pole a ona ich zaháňala, opakovala stále tú istú mantru, kým svet opäť nenadobudol pevné tvary: *Musím to dokončiť, musím sa dostať za purpur, musím to dokončiť, musím sa dostať za purpur. Musím to dokončiť a dostať sa za purpur.*

Áno, za purpur. Na svahu rástli lupiny a v jej mysli práve ony tvorili ťažkú oponu, ktorú sama vybudovala – a možno aj so Scottovou pomocou, alebo aspoň s jeho tichým súhlasom.

Už som za ňou bola aj predtým.

Naozaj? Áno.

A môžem tam ísť znovu. Môžem ísť za ňu, alebo ju môžem rovno strhnúť, ak to bude nutné.

Otázka: Rozprávali sa so Scottom o Mesiaci Bubu aj po tej noci v The Antlers? Lisey sa zdalo, že skôr nie. Samozrejme, mali svoje tajné slová a sám Boh vedel, že tie slová sa vyplavili z purpuru vtedy, keď ho strácala v nákupných centrách a obchodoch s potravinami... nehovoriac už o tom dni, keď ho zdravotná sestra nezbadala v tej skuvenej nemocničnej posteli... a dlháňa šeptom spomenul vtedy, keď ležal na parkovisku po výstrele Gerda Allena Colea... a v Kentucky... v Bowling Green... keď umieral...

Prestaň, oborili sa hlasy zborovo na Lisey. To nesmieš, malá Lisey! Volali. Mein gott, neopováženzí!

Pokúšala sa Mesiac Bubu nechať za sebou, ešte aj po tej zime v deväťdesiatom šiestom, keď...

„Keď som tam znovu šla.“ V pracovni jej nebohého manžela jej hlas znel sucho, ale zreteľne. „V zime 1996 som tam znovu šla. Šla som tam poňho.“

Tak, už to bolo vonku a nenastal koniec sveta. Zo stien sa nevyvorili muži v bielych plášťoch a neodviedli ju. Vlastne mala pocit, že sa cíti lepšie, a možno to nebolo až také prekvapujúce. Keď sa človek dostane na začiatok, pravda je híha a človek túži vyjsť s ňou von.

„Dobre, už je to vonku – niečo z toho, tá časť o Paulovi –, mohla by som dostať pohár skuvenej vody?“

Nič jej nepovedalo nie. Lisey sa chytila za okraj Sloníka Jumba a podarilo sa jej postaviť sa. Znovu sa zjavili tmavé krídla, ale zaklonila hlavu, aby vo svojom úbohom mozgu udržala čo najviac krvi, a tentoraz slabosť prešla rýchlejšie. Vybrala sa k výklenku s barom, kráčala po vlastnej krvavej stope, naširoko rozkročená robila malé kroky a zišlo jej na um, že určite vyzerá ako starénka, ktorej ukradli oporu na kolieskach.

Dokázala to a venovala len krátky pohľad poháru, ktorý ležal na koberci. Nechcela s ním mať nič spoločné. Pravou rukou si vytiahla zo skrinky ďalší – ľavou ešte stále zvierala zakrvavený pletený štvorec – a napustila studenú vodu. Voda už zase tiekla a potrubie takmer vôbec nechrčalo. Otvorila skrinku so zrkadlom a vnútri našla to, čo dúfala: fľaštičku Scottovho excedrinu. Našťastie ju nespomalil detský bezpečnostný uzáver. Pokrčila nosom pri octovom zápachu, ktorý zavanul z fľaštičky, keď ju otvorila, a skontrolovala dátum spotreby: JÚL 05. *No čo už, dievča, pomyslela si, keď musíš, tak musíš.*

„Tuším to povedal Shakespeare,“ zakrákorila a prehltna tri tabletky. Nevedela, do akej miery jej pomôžu, ale voda bola božská a pila, kým nedostala kľč do brucha. Lisey stála, držala sa za kraj baru svojho nebohého manžela a čakala, kým kľč pominie. Napokon pomínul. Zostala len bolesť v doudieranej tvári a hlbšie mravčenie v roztrhanom prsníku. V dome mala niečo oveľa silnejšie než Scottove tabletky proti bolesti hlavy (hoci určite nie čerstvejšie), vicodin z Amandinho predchádzajúceho dobrodružstva v seabamrzačení. Aj Darla niečo mala a Cauty mala Mandinu-pandinu fľaštičku percocetu. Nikdy to nerozoberali, no všetky sa zhodli, že Amade neslobodno umožniť prístup k takýmto silným veciam – mohla by sa raz cítiť veľmi zle a rozhodnúť sa, že si vezme všetko naraz. Tequila Sunset.

Lisey sa o chvíľu pokúsi dostať do domu – a k vicodinu –, ale nie hneď. Rovnakým opatrným spôsobom s nohami naširoko, s dopoly plným pohárom v jednej ruke a skrvavenou dečičkou v

druhej prešla k zaprášenému knihohadovi, sadla si a čakala, čo s bolesťou spravia tie tri prestarnuté excedriny Počas čakania sa jej myšlienky znovu obrátili k noci, keď ho našla v host'ovskej izbe – bol v host'ovskej izbe, ale bol mimo.

Stále si myslím, že sme boli sami. Ten vietor, ten skuvený vietor

23

Počúva ten vražedný vreskot vetra okolo domu, počúva bičovanie snehu na oknách a vie, že sú sami – že je sama. Počúva a v myšlienkach sa vracia k tej noci v New Hampshire, keď bolo hodín presne nula a mesiac pokúšal tiene premenlivým svetlom. Spomína si, ako otvorila ústa a chcela sa ho spýtať, či by ju naozaj mohol, či by ju naozaj mohol vziať, a potom ich zavrela, lebo vedela, že takú otázku človek dáva, len keď chce hrať o čas... a človek hrá o čas len vtedy, keď nie je na tej istej strane.

Sme na tej istej strane, spomenula si na tú myšlienku. Ak sa chceme zobrať, mali by sme byť.

Ale jednu otázku potrebovala položiť, možno preto, lebo noc v hostinci The Antlers bola jej skokom z lavice. „Čo ak je tam teraz noc? Povedal si, že v noci sú tam zlé veci.“

Usmial sa na ňu. „Nie je, miláčik.“

„Ako to vieš?“

Pokrútil hlavou a stále sa usmieval. „Jednoducho viem. Tak ako pes dieťaťa vie, že je načase sadnúť si k poštovej schránke, lebo o chvíľu príde školský autobus. Je tam takmer súmrak. Ten je tam často.“

Nerozumela tomu, ale nepýtala sa – mala skúsenosť, že jedna otázka vedie k ďalšej, a čas na otázky sa skončil. Ak mu má dôverovať, čas na otázky sa skončil. Tak sa zhlboka nadýchla a povedala: „Dobre. Berme to ako preventívnu manželskú dovolenku. Vezmi ma niekam mimo New Hampshiru. Tentoraz chcem dobrý výhľad.“

Zahasil v popolníku dopoly dofajčenú cigaretu a zľahka ju chytil za ramená, oči mu pritom tancovali od vzrušenia a v dobrej nálade – ako dobre si z toho večera pamätá na pocit jeho prstov na pokožke... „Si bohovsky smelá, malá Lisey – poviem to celému svetu. Drž sa a uvidíme, čo sa stane.“

A vzal ma tam, myslí si Lisey, keď sedí v hosťovskej izbe a drží voskovo chladnú ruku dýchajúceho človeka-bábiky v hojdacom kresle. Ale cíti na svojej tvári úsmev – malá Lisey, veľký úsmev – a rozmýšľa, ako dlho tam už je. Vzala ma tam, viem, že ma tam vzal. Ale to bolo pred sedemástimi rokmi, keď sme boli obaja mladí a odvážni a on bol plne prítomný a dalo sa s ním počítať. Teraz je mimo.

Lenže jeho telo tam stále je. Znamená to, že tam už nemôže ísť fyzicky, ako to robieval, keď bol dieťa? Ako to občas robieval, odkedy ho poznala? Ako to urobil napríklad v nemocnici v Nashville, keď ho zdravotná sestra nemohla nájsť?

Vtedy Lisey cíti slabý stisk jeho ruky. Je to takmer nerozoznateľné, ale on je jej láskou a ona to cíti. Jeho oči spod záhybov žltej beky stále zízajú k prázdnej tvári televízora, ale, áno, jeho ruka ju stíska. Je to akýsi stisk na diaľku, a prečo nie? Je veľmi ďaleko, aj keď je jeho telo tu, a tam, kde je, možno stíska z celej sily.

Lisey má odrazu úžasnú intuíciu: Scott jej drží otvorený poklop nad vchodom tam. Bohvie, čo ho to stojí alebo ako dlho to uvládze, ale to teraz robí. Lisey mu pustí ruku, kľakne si na kolena a nevšima si pritom pichanie v nohách, ktoré už takmer zaspali, ani ďalší náraz studeného vetra, ktorý trasie domom. Odhrnula beku natoľko, aby mohla ruky zasunúť Scottovi k bokom, aby mu mohla zovrieť dlane uprostred chrbta a objat' ho. Nastaví oduševnenú tvár do cesty jeho prázdneho pohľadu.

„Stiahni ma,“ šepká mu a zatrasie jeho ochabnutým telom. „Stiahni ma tam, kde si, Scott.“

Nič sa nestane a Lisey dvíha hlas.

„Stiahni ma tam, dofrasa! Stiahni ma tam, kde si, aby som tá mohla doviest' domov! Urob to! AK SA CHCEŠ VRÁTIŤ DOMOV, VEZMI MA TAM, KDE SI!“

24

„A ty si to urobil,“ zašepkala Lisey. „Ty si to urobil aj ja som to urobila. Kuva, neviem, ako to má fungovať, keď si mŕtvy a nielen mimo v hosťovskej izbe, ale toho sa to všetko týkalo, však. Toto všetko.“

Mala predstavu, ako to má fungovať. Bolo to ďaleko v mysli, len obrys za oponou, ale bolo to tam.

Medzitým zaúčinkoval excedrin. Nie veľa, možno natoľko, aby mohla zísť na prízemie stodoly a neodlietť pritom a nezlomiť si väzy. Keby sa tam dostala, dostala by sa aj do domu, kde sú lepšie oblbováky... za predpokladu, že ešte fungujú. Musia fungovať, lebo musí niečo vybaviť a niekam ísť. Aj niekam naozaj ďaleko.

„Tisícíľová cesta sa začína jedným krokom, Lisey-san,“ povedala a vstala od knihohada.

Pomalými, šuchtavými krokmi sa vybrala ku schodom. Trvalo takmer tri minúty, kým ich zvládla, pri každom kroku sa držala zábradlia a dvakrát zastala, keď pocítila slabosť, ale podarilo sa jej to bez pádu, na chvíľu si sadla na zabalenú *mein gott* posteľ, aby chytila dych, a potom začala dlhú výpravu k zadným dverám domu.

Lisey a jazierko (Pssst – teraz musíš byť ticho)

1

Najväčšia Liseina obava, že ju ovalí už skoro poludňajšia horúčava a ona zamdlie na polceste medzi stodolou a domom, sa napokon nesplnila. Slnko jej spravilo láskavosť, schovalo sa za oblak, a objavil sa závan chladného vzduchu, ktorý jej krátko pohladkal prehriatu pokožku a červenú opuchnutú tvár. Kým dokrивkala k zadnej verande, hlboká rezná rana v prsníku jej opäť pulzovala, ale temné krídla sa zatiaľ držali v úzadí. Jedna zlá chvíľa prišla, keď nemohla nájsť kľúč od domu, ale napokon sa jej hmatkajúce prsty dotkli prívesku – malého strieborného elfa – schovaného pod hromádkou papierových vreckoviek, ktoré zvyčajne nosievala v pravom prednom vrecku, takže to bolo v poriadku. A dom bol chladný. Chladný, tichý a božsky jej. Teraz len aby zostal jej, kým sa ošetrí. Bez telefonátov, bez návštevníkov, bez dvojmetrových zástupcov šerifa, ktorí dopochodujú k jej zadným dverám, aby ju kontrolovali. A, prosím ťa, Bože (pekne prosím), aj bez ďalšej návštevy Čierneho princa Inkunkov.

Prešla cez kuchyňu a spod výlevky vytiahla biely plastový lavór. Pri zohýnaní ju to zaboľelo, a veru poriadne. Na pokožke opäť pocítila teplo tečúcej krvi, ktorá zmáčala pozostatky doničenej blúzky.

On sa v tom vyžíval – to určite vieš, však?

Samozrejme, že to vedela.

A vráti sa. Je fuk, čo mu sľúbiš – aj čo z toho sľúbeného splníš – on sa vráti. Aj to vieš, nie?

Ale áno, vedela aj to.

Lebo pre Jima Dooleyho je dohoda s Woodbodom a Scottove rukopisy len také to bim-bam pre frézie. Nie je to len tak, že sa vrhol náprsník a nie, povedzme, na ušný lalôčik alebo na prst.

„No iste,“ povedala svojej prázdnej kuchyni – zatienenej a potom odrazu svetlej, keď sa slnko unúvalo spoza mraku. „Takto si Jim Dooley predstavuje super sex. A nabudúce to už bude moja cicka, ako povedal, ak ho teda poliši nezastavia.“

Ty ho zastav, Lisey. Ty.

„Nebud' hlúpy, milóóóčik,“ vyhlásila pred prázdnu kuchyňou vynikajúcou imitáciou prízvuku Zsa Zsa Gaborovej. Otvorila, zase len pravou rukou, kredencovú skrinku nad hriankovačom, vybrala z nej škatuľku s vrecúškami čaju Lipton a všetky nasýpala do bieleho lavóra. Pridala tam aj ten poondiaty štvorček z deky, ktorý našla v Mamkinej cédrovej škatuľke, hoci nemala ani potuchy, prečo ho stále nosí so sebou. A potom sa pohla ku schodom.

Čo je na tom hlúpe? Ved' si zastavila Blond'áčika, nie? Možno ti to nikto neuznal, ale ty vieš, že si to urobila.

„Toto je celkom iné.“ Stála a pozerala hore na schody, s bielym plastovým lavórom pod pravou rukou, opierala si ho o bok tak, aby z neho nevypadli ani čajové vrecúška, ani pletený štvorček. Schody vyzerali, akoby merali päť kilometrov. Lisey si pomyslela, že celkom hore sa určite vznášajú oblaky.

Ak to bolo iné, prečo vlastne ideš hore?

„Lebo tam je vicodín!“ zvrieskla na adresu prázdnej budovy. „A ešte tie poondiate náladové tabletky!“

Jeho hlas povedal ešte jednu vec a stíchol.

„OVKESATOZV, lásočka, máš pravdu,“ prikývla Lisey. „Radšej tomu ver.“ A začala dlhý a pomalý výstup po schodoch

2

V polovici sa k nej krídla vrátili a boli ešte tmavšie ako predtým a na chvíľu si Lisey bola istá, že zamdlie. Práve si opakovala, že musí padnúť tvárou dopredu, na schody, a nie na chrbát, do priestoru. Sadla si s lavórom na kolenách a zostala tak so sklonenou hlavou, až napočítala do stovky a za každým číslom povedala aj Mississippi. Potom znovu vstala a dokončila výstup. Druhé poschodie pretínal prievan a bolo tam ešte chladnejšie ako v kuchyni, ale kým sa tam Lisey dostala, znovu sa silno potila. Pot jej tiekol do rany na prsníku a onedlho cítila okrem hlbokkej bolesti aj štipanie. A zase bola smädná. Smädná celým hrdlom a

žalúdkom. Ale ten problém sa aspoň dal riešiť, a čím skôr, tým lepšie.

Kráčala z nohy na nohu a cestou vrhla pohľad do host'ovskej izby. Od roku 1996 ju prerábali – až dvakrát –, ale aj tak sa Lisey zdalo, že tam stále príliš vidieť čierne hojdacie kreslo s pečat'ou Mainskej univerzity na chrbte... a slepé oko televízora... a okná plné námrazy, ktorá menila farbu, keď sa menili svetlá na nebi...

Nechaj to tak, malá Lisey, to je minulosť.

„Všetko je to minulosť, ale nič z toho nie je hotové!“ zvolala podráždene. „To je ten problém, kuvafix!“

Na to neprišla odpoveď, ale konečne tu bola hlavná spáľňa a toaleta pri nej – ktorú Scott, nie najútlcitnejší človek pod slnkom, volával II Grande Kakatório. Položila lavór, vysypala z pohára zubné kefky (ešte stále v ňom boli dve, ale, žiaľ, obidve patrili jej) a naplnila ho studenou vodou. Lačne ju vypila a potom sa predsa len pozrela do zrkadla. Aspoň na tvár.

To, čo uvidela, ju nepovzbudilo. Oči sa jej jagali ako modré iskričky vykúkajúce z tmavých jaskýň. Pokožka pod očami stmavla do čierneho. Nos mala naklonený nabok. Lisey sa nezdal zlomený, ale ktovie? Aspoň že cezeň mohla dýchať. Pod nosom mala veľkú chrastu zaschnutej krvi, ktorá sa skrúcala nadol pri oboch stranách úst, takže to vyzeralo ako groteskné fúzy typu „čínsky zloduch“. Aha, mami, som motorkár, pokúsila sa vysloviť, ale slová odmietali vyliezť von. Tak či onak to bol nanič žart.

Pery mala tak strašne opuchnuté, až sa jej vyhrnuli a jej dobitá tvár tak nadobudla groteskný výraz – Pod' sem a pobozkaj ma.

Vari som chcela ísť do Greenlawnu, sídla slávneho doktora Hughu Albernessa, v takomto stave? Naozaj? Cudné – stačil by jeden pohľad a hneď by zavolali sanitku, aby ma odviezla do skutočnej nemocnice, do takej, kde majú JIS-ku.

Nemyslela si na toto, ale na niečo iné. Presnejšie na...

Ale udusila to a spomenula si na čosi, čo hovorieval Scott: *Deväťdesiatosem percent toho, čo sa ľuďom preháňa v hlave, nie je ani náhodou ich vec.* Možno to bola pravda a možno nie, ale momentálne bude fajn, ak to zoberie tak, ako vzala tie schody: so sklonenou hlavou a pekne po jednom.

Lisey prežila ťažkú chvíľku ešte raz, keď márne hľadala vicodin. Takmer to vzdala, lebo si povedala, že ho šlohla niektorá z troch upratovačiek, čo tu boli na jar, až potom zistila, že sedí schovaný

za Scottovými multivitamínmi. A, zázrak nad zázraky z belasého neba: dátum expirácie bol na nich akurát dnešný.

„Kto si neprehajdáka, ten má,“ povedala Lisey a zapila vodou tri tabletky. Potom napustila do bieleho lavóra vlažnú vodu a hodila do nej za hrst' vrecúšok s čajom. Dívala sa na čistú vodu, ktorá o chvíľu nadobudla jantárovú farbu, potom pokrčila plecami a hodila dnu zvyšok čajových vrecúšok. Usadili sa na dne temnejúcej vody a ona si pomyslela na mládenca, ktorý povedal *Trochu to štípe, ale naozajsky to zaberá*. V inom živote by to mohlo byť tak. A čo teraz? To zistí ona osobne.

Vzala z tyče pri výlevke čistú utierku, hodila ju do lavóra a jemne ju vyžmýkala. *Čo to robíš, Lisey?* položila si otázku... ale odpoveď sa núkala sama, nie? Ešte stále kráčala po chodníku, ktorý jej vyšliapal nebohý manžel. Po tom, ktorý viedol do minulosti.

Zhodila zdrapy blúzky na kúpeľňovú dlážku a so zvedavou grimasou si čajom presiaknutú utierku priložila na prsník. Bolelo to, ale v porovnaní so žihľavovým bodaním vlastného potu to bolo takmer príjemné, trochu to pripomínalo sťahujúcu ústnu vodu určenú na afty.

Zaberá to. Naozajsky to zaberá, Lisey.

Kedysi tomu verila – no, aspoň sčasti –, ale kedysi mala dvadsaťdva rokov a bola ochotná veriť skoro hocičomu. Teraz verila v Scotta. A čo Mesiac Bubu? Iste, asi verila aj tomu. Verila svetu, ktorý na nich čakal hneď vedľa, tomu za purpurovou oponou v mysli. Otázka znela, či má k nemu momentálne takzvaná frajerka slávneho spisovateľa prístup, keďže on je už mŕtvy a ona je sama.

Lisey vyžmýkala z utierky krv a čaj, znovu ju namočila a priložila si ju k poranenému prsníku. Tentoraz štípala ešte menej. *Ale liek to nie je*, pomyslela si. *Len ďalšia smerovka na ceste do minulosti*. A nahlas povedala: „Ďalšie híha.“

S utierkou jemne pritisnutou k telu a s krvavým štvorcom od deky – Mamkinou dečičkou – v ruke zloženej pod prsníkom, sa Lisey pomaly pobrala do spálne a sadla si na posteľ. Pohľad uprela na striebornú lopatku s nápisom *ZALOŽENIE SHIPMANO-VEJ KNIŽNICE* – naozaj na nej videla malý vyštrbený kúsok, kde lopatka dopadla najskôr na Blondáčikovu pištoľku a potom na jeho ksicht. Mala teda lopatku, a hoci tá žltá štrikovaná beka, do ktorej sa Scott balil za chladných nocí roku 1996, bola dávno preč, mala po nej aspoň pamiatku, túto dečičku.

Híha, koniec.

„Kiežby to bol koniec,“ vzdychla Lisey a ľahla si, ešte stále s utierkou na prsníku. Bolesť odchádzala, ale to len pomáhal Amandin vicodin, nemalo to nič spoločné s Paulovou čajoliečbou ani so Scottovým starým excedrinom. Keď účinok vicodinu pominie, bolesť sa vráti. Aj Jim Dooley, autor tej bolesti. Otázka znela, čo robiť dovtedy? Môže vôbec niečo urobiť?

Rozhodne nemôžeš zaspáť.

Nie, to by bolo zlé.

Dúfam, že mi profák zavolá dnes do ôsmej, inak to bude bolieť omnoho viac. Tak jej to povedal Dooley a Dooley všetko zariadil tak, že sa ocitla v slepej uličke, bez šancí na výhru. Okrem toho jej odporúčal, aby sa ošetrila sama a nikomu neprezradila, že tu bol. Dosiaľ sa teda ošetrovala, ale nie preto, že by sa bála, že ju zabije. V istom zmysle) €) presvedčenie, že ju zabije tak či onak, dodávalo energiu. Už sa aspoň nemusela trápiť s jeho presvedčaním. Ale keby zavolala úrad šerifa... nuž...

„Nemôžeš hľadať híha, keď máš dom plný obrovských cľutterbugovských zástupcov šerifa,“ povedala. „A okrem toho...“

Okrem toho som presvedčená, že Scottovi to aj tak vyjde. Alebo sa o to Scott aspoň veľmi usiluje.

„Zlatko,“ povedala prázdnej miestnosti, „len keby som vedela, čo ti to má vyjsť.“

3

Pozrela na digitálne hodiny na nočnom stolíku a prekvapilo ju, že je len pol jedenástej aj desať minút. Už teraz sa jej deň zdal ako tisícročie, ale povedala si, že to asi preto, lebo veľkú časť z neho strávila v minulosti. Spomienky skresľujú perspektívu a tie najživšie môžu, kým človeka držia v zajatí, úplne zahlušiť čas.

Ale dost' už o minulosti. Čože sa to deje práve teraz?

Nuž, pomyslela si Lisey, tak sa na to pozrime. V Pittsburskom kráľovstve trpí bývalý kráľ Inkunkov nepochybne tým typom strachu, ktorý môj muž nazýval Syndrómom smradľavého vajca. Zástupca Alston je hen v Cash Corners, vyšetroje akýsi prípad požiaru. S podozrením na podpaľáčstvo. A Jim Dooley? Možno sa utáboril neďaleko v lese, stružlíká si drievko, vo vrecku má môj

otvárač na konzervy značky Oxo a čaká, kým prejde deň. Jeho PT Cruiser by mohol byť zaparkovaný v úkryte v jednej z tých desiatok opustených stodôl či kôlni na View alebo na Deep Cut za Harlowom. Darla je zrejme na ceste k Portlandskému letisku, ide po Canty. Mamka by povedala, že vyrazila do vetra. A Amanda? Nuž, tak Amanda je preč, lásočka. Presne ako to Scott predpokladal. Ved' jej v podstate takmer rezervoval izbu, nie? Podľa seba spoznám teba. Ako sa hovorí.

A nahlas povedala: „Mám ísť na Mesiac Bubu? To má byť ďalší stupeň híha? Je to tak, však, Scott? Scott, ty magor, ako to mám urobiť, keď si mŕtvvy!“

Trochu predbiehaš, nemyslíš?

Jasné – ved' tu tvrdí, že sa nevie sama odobrať na miesto, na ktoré si ešte ani len nedovolila celkom spomenúť.

Musíš urobiť viac, nestačí len nadvihnúť oponu a zaškúliť popod lem.

„Musím ju roztrhnúť,“ vzdychla zničene. „Však?“

Odpoveď neprišla. Lisey to však vzala ako prisvedčenie. Prekotúľala sa na bok a vzala striebornú lopatku. Vyrytý nápis na ňu v rannom svetle zažmurkal. Okolo rukoväte obkrútila dečičku a tak ju držala v dlani.

„Dobre,“ povedala. „Tak ju teda roztrhnem. Opýtal sa ma, či tam chcem ísť, a ja som povedala, že hej. Povedala som Geronimo.“

Lisey zmĺkla, uvažovala.

„Nie, nepovedala som to. Povedala som to tak ako vtedy on. Geromino. A čo sa stalo? Čo sa potom stalo?“

Zatvorila oči, uvidela len jagavú purpurovú farbu a od znechutenia sa skoro rozplakala. Ale radšej si pomyslela *OVKESATOZV*, *lásočka: opáš sa vždy, keď sa to zdá vhodné*, a pevnejšie zovrela rukoväť lopatky. Uvidela samu seba, ako ňou švihá. Ako sa lopatka jagá v tom oparom zahalenom augustovom slnku. A purpur sa pred ňou rozostúpil, pukol ako rozseknutá koža a z rany sa nevyvalila krv, ale svetlo: ohromujúce oranžové svetlo, ktoré jej naplnilo srdce aj myseľ strašnou zmesou radosti, hrôzy a smútku. Nečudo, že túto spomienku celé roky potláčala. Bolo toho v nej na ňu priveľa. Naozaj priveľa. To svetlo akoby prepožičalo blednúcemu večernému vzduchu hodvábnu štruktúru a vtáčí hlas jej zrazu narazil na ucho ako sklený okruhliak. Do nozdier jej vnikol vánok a priniesol stovku exotických vôní: frangipani,

bugénvilea, ruže a, dobrý Bože, hadovec veľkokvetý. A predovšetkým ju bodla spomienka na dotyk jeho pokožky na jej, na pulzovanie jeho krvi v protirytmie s jej pulzom, lebo vtedy v The Antlers ležali v posteli nahí a teraz kľáčali nahí v purpurovom poraste lupín neďaleko vrcholu kopca, nahí v hustnúcom šere srdiečkových stromov. A nad horizont sa dvíhal oranžový kaštieľ Mesiaca, napučaný, horiaci chladom, kým slnko klesalo pod druhý horizont, vrelo v červenom dome ohňa. Pomyslela si, že ju tá zmes zúrivého svetla svojou krásou zabije.

A teraz na vdovskej posteli s lopatkou v oboch rukách vykrikla omnoho staršia Lisey od radosti nad tým, čo zostalo v pamäti, a od žiaľu nad tým, čo bolo preč. Srdce sa jej hojilo, hoci zároveň pukalo. Na krku jej navreli žily. Opuchnuté pery sa jej stiahli a praskli, odhalili zuby a do ďasien jej vrhli ďalšiu krv. Z kútikov očí jej stiekli slzy, zbehli jej po lícach k ušiam, kde zostali visieť ako exotické šperky. A v myslí jej zostala jediná jasná myšlienka: *Ach, Scott, neboli sme stvorení pre takú krásu, neboli sme stvorení pre takú krásu, mali sme vtedy umrieť, môj drahý, mali sme umrieť, nahí a jeden druhému v náručí, ako milenci v príbehu.*

„Ale neumreli sme,“ zamrmlala Lisey. „Objímal ma a povedal, že tam nemôžeme zostať dlho, lebo sa stmieva a po zotmení tam už nie je bezpečne, dokonca aj väčšina srdiečkových stromov je po zotmení zlá. Ale povedal, že ešte niečo chce

4

„Kým sa vrátíme, ešte ti chcem niečo ukázať,“ vraví a ťahá ju hore, na nohy.

„Ach, Scott,“ počuje Lisey vlastný hlas, veľmi slabý, veľmi chabý. „Ach, Scott.“ Zdá sa, že viac vysloviť nedokáže. Istým spôsobom jej to pripomína chvíľu, keď pocítila, že sa blíži jej prvý orgazmus, lenže táto chvíľa sa naťahuje, naťahuje a naťahuje, akoby stále len čosi prichádzalo a stále nič neprišlo.

Niekam ju vedie. Cíti, ako jej na stehnách šuchoce vysoká tráva. Potom šuchot zmizne a ona si uvedomí, že sú na vyšliapanom chodníku, ktorý pretína záveje kvitnúcich lupín. Vedie medzi to, čo Scott volá srdiečkové stromy, a ona uvažuje, či sú tam aj iní ľudia. *Ak áno, ako to asi tak znesú? pýta.* sa v duchu Lisey. Chce sa

znovu pozrieť na ten vychádzajúci zlovestný mesiac, ale neodváži sa.

„Pod stromami buď ticho,“ vraví Scott. „Ešte chvíľu by to malo byť v poriadku, ale opatrnosti nikdy nie je dosť, to je zlaté pravidlo, ktoré treba čítať ešte aj na okraji Zakliateho lesa.“

Lisey si aj tak nemyslí, že by zo seba mohla vydať čosi hlasnejšie od šepotu, aj keby to chcel. Ledva zvláda *Ach, Scott*.

Stojí teraz pod jedným z tých srdiečkových stromov. Vyzerá ako palma, akurát kmeň má ošarpaný, je celý zelený od čohosi, čo pripomína skôr kožušinu než mach. „Bože, len dúfam, že ho nič nezvalilo,“ povie Scott. „Keď som tu naposledy bol, vtedy, keď si sa tak hnevala a ja som si strčil ruku do toho sprostého skleníka, tak bol ešte okej – aha, tu!“ Stiahne ju z chodníka doprava. A neďaleko jedného z dvoch stromov, ktoré akoby strážili miesto, kde sa chodník ponára do lesa, uvidí Lisey prostý kríž stĺčený z dvoch doštičiek. Lisey si pomyslí, že vyzerajú ako z nejakej debničky. Nie je tu nijaký kopček hlíny – zem je tu skôr trochu preliačená –, ale podľa kríža jej je jasné, že je to hrob. Na horizontálnom ramene stojí starostlivo napísané slovo **PAUL**.

„Prvý raz som to napísal ceruzkou,“ vraví on. Má jasný hlas, ale akoby znel z diaľky. „Potom som skúsil guľôčkové pero, lenže, samozrejme, nepísalo, to drevo je drsné. Fixka bola lepšia, ale vybledla. Napokon som to tam namaľoval čiernou farbou, vzal som ju z jednej starej Paulovej detskej súpravičky s vodovkami.“

Pozrie na kríž v tom čudesnom zmiešanom svetle umierajúceho dňa a rodiacej sa noci a pomyslí si (ak je vôbec schopná myslieť): *Všetko je to pravda. To, čo sa mi zdalo, keď sme vychádzali spod mňamkového stromu, sa naozaj stalo. A teraz sa to deje znovu, len je to dlhšie a jasnejšie.*

„Lisey!“ Od radosti sa prestáva ovládať, a dá sa mu to zazlievať? O toto miesto sa nemohol od Paulovej smrti deliť s nikým. Tých zopárkrát, čo sem prišiel, musel prísť sám. „Je tu ešte niečo iné – počkaj, ukážem ti to!“

Niekde zazvoní zvonec, veľmi slabo, a ten zvuk jej pripadá známy. „Scott?“

„Čo je?“ Už kľučí v tráve. „Čo, lásočka?“

„Počul si to...?“ Ale už to nepočuť. A určite sa jej to len zdalo. „Nič. Čo si mi to chcel ešte ukázať?“ A myslí si: *Akoby si mi neukázal už dosť.*

Prechádza rukami cez vysokú trávu pri úpätí kríža, ale zdá sa, že tam nič nie je, a jeho oľapený a šťastný úsmev pomaly mizne. „Možno to niečo vza...“ začne, potom sa napoly hystericky rozrehoce. „A je to tu, dopekla, normálne sa mi zdalo, že som sa na tom pichol, to by teda bola sranda, po toľkých rokoch! Ale ešte je zavretá! Aha, Lisey!“

Nebola by si myslela, že ju ešte niečo môže zaujať viac ako zázračnosť všetkého, čo ju obklopovalo – červenkastooranžové nebo na východe a čudesné zelenkastomodré nad hlavou, zmes exotických vôní a kdesi zase ďalšie zvonenie akéhosi strateného zvonca –, ale to, čo teraz Scott dvíha v poslednom záblesku blednúceho denného svetla do vzduchu, ju načisto omráči. Je to tá injekčná striekačka, ktorú mu dal jeho otec, tá, ktorou mal pichnúť Paula, keď sa spolu ocitli tu. Na kove pod ihlou sú škvrnky hrdze, inak vyzerá celkom nová.

„Viac som na cestu nedostal,“ vraví Scott. „Žiadnu fotku. Decká, čo chodili do somárčince, dostali aspoň fotky.“

„Ty si ten hrob vykopal... Scott, ty si ho vyhrabal holými rukami?“

„Skúšal som to. A podarilo sa mi vyhrabať jamku – hlina je tu mäkká – ale tá tráva... musel som ju stále vyťahovať, a to ma zdržiavalo... stará zelina, zlá zelina nevyhynie, človeče... a potom sa začalo stmievať a ozval sa ten chechot...“

„Chechot?“

„Myslím, že to znelo ako hyeny, ale horšie. Žijú v Zakliatom lese.“

„Zakliaty les – tak ho pomenoval Paul?“

„Nie, ja.“ Ukáže na stromy. „Paul ani ja sme tých chechtačov nikdy zblízka nevideli, len sme ich počuli. Ale zato sme videli iné veci... aspoň ja som ich videl... a najmä tú jednu...“ Scott strelí pohľadom k rýchlo tmavnúcej mase srdiečkových stromov, potom pozrie na chodník, ktorý sa teraz švihom stráca v lese. Keď znovu prehovorí, v hlase mu zreteľne počuť kradmú opatrnosť. „Čoskoro sa musíme vrátiť.“

„Ale odvedieš nás odtiaľto, však?“

„Ak mi pomôžeš, tak hej. Jasné.“

„Tak mi povedz, ako si ho pochoval.“

„Poviem ti to, keď sa vrátíme, ak teda...“

Ale ona ho umlčí, keď pomaly pokrúti hlavou.

„Nie. Chápem, prečo nechceš mať deti. Už tomu rozumiem. Keby si však niekedy povedal, Lisey, zmenil som názor, chcem to risknúť, tak by sme sa o tom mohli porozprávať, pretože... pretože Paul bol taký... ale ty nie.“

„Lisey...“

„Vtedy sme sa o tom rozprávať mohli. Inak by sme sa nikdy neboli dostali k rozprávaniu o mimáčoch a humuse a o tomto mieste, vieš?“ Vidí jeho pohľad a trochu zmierni tón. „Nejde o teba, Scott – vieš, celý svet sa nekrúti len okolo teba. Toto sa náhodou týka mňa. Je tu krásne...“ Poobzerá sa. A potom sa strasie. „Príliš krásne. Keby som tu zostala pridlho – alebo keby som o tom len pridlho rozmýšľala – asi by som sa z tej krásy zbláznila. Takže ak nemáme veľa času, tak aspoň raz aj ty skús byť stručný, kuva. Povedz mi, ako si ho pochoval.“

Scott sa od nej napoly odvráti. Oranžové svetlo zapadajúceho slnka obkreslí líniu jeho tela: výčnelok lopatky, priehlinu pása, krivku zadku, dlhý tienistý oblúk stehna. Scott siahne na rameno kríža. Vo vysokej tráve, sotva viditeľná, sa jagá sklená krivka striekačky ako zabudnutý kúsok mačacieho zlata.

„Prikryl som ho trávou a šiel som domov. Skoro týždeň som sa sem nevládal vrátiť. Bol som chorý. Mal som horúčku. Ocko mi ráno dával vložky, a keď sa vrátil z roboty, tak polievku. Bál som sa Paulovho ducha, ale jeho ducha som nikdy nevidel. Potom som sa uzdravil a kcel som sa sem vrátiť s ockovou lopatou z kôlne, ale lopata sem ísť nemohla. Len ja som mohol. Myslel som, že ho zedia – zjedia – zvieratá – tí chechtači a tak, ale nezedli ho, tak som sa vrátil a zase som sem skúsil prísť, tentoraz s jednou hračkárskou lopatkou, čo som našiel v starej debne s hračkami na povale. Tá prešla a ňou som mu vykopal hrob, Lisey, červenou umelou lopatkou, ktorú sme mali v pieskovisku ako maličká.“

Klesajúce slnko sa už sfarbuje doružova. Lisey ho objíme okolo pliec a pevne ho stisne. Scottove ruky ju obídu celú a on si na chvíľu skryje tvár v jej vlasoch. „Tak veľmi si ho ľúbil,“ povie ona.

„Bol to môj brat,“ povie – a to stačí.

Ako tam stoja v hustnúcim šere, Lisey zazrie ešte niečo, aspoň si myslí, že niečo zazrela. Ďalší kúsok dreva? Tak to vyzerá, ďalšia latka z debničky, leží tesne za miestom, kde chodník opúšťa purpurovými lupinami pokrytý vrch (tam, kde levanduľa teraz rýchlo a neprestajne tmavne). Nie, nie jeden, sú dva.

Je to vari ďalší kríž, uvažuje? Rozpadnutý?

„Scott? Je tu pochovaný ešte niekto iný?“

„Ha?“ Je prekvapený. „Nie! Je tu aj cintorín, pravdaže, ale nie tuná, je pri...“ Zazrie tú vec, na ktorú sa Lisey pozerá, a ticho sa zasmeje. „Aha! To nie je kríž, to je smerovka! Vyrobil ju Paul niekedy v období prvých výprav za híha, keď sem ešte občas mohol chodiť aj sám. Celkom som na ňu zabudol!“ Vyslobodí sa z objatia a beží k tomu ležiacemu drievku. Beží chvíľu po chodníku. Vbehne pod stromy. Lisey sa to veľmi nepozdáva. „Scott, už sa stmieva. Nemali by sme sa vrátiť?“

„Chvíľočku, lásočka, len chvíľku.“ Zdvihne jednu z tých doštičiek a prinesie jej ju. Rozoznáva na nej písmená, ale sú veľmi vyblednuté. Musí si doštičku zdvihnúť skoro až k očiam, aby prečítala, čo na nej stojí:

K JAZIERKU

„Jazierku?“ pýta sa Lisey.

„K jazierku,“ prikývne on. „Jazierko, predstav si.“ A normálne sa zasmeje. Ale presne vtedy sa niekde hlboko v tom, čo volá Zakliaty les (a kde už určite sadla noc), ozvú prvé hlasy chechtačov.

Len dva či tri, ale ten zvuk Lisey aj tak vydesí väčšmi ako čokoľvek, čo v živote počula. Jej tie stvory nepripadajú ako hyeny, skôr ako *ludia*, šialenci uvrhnutí do najhlbšej hĺbočiny nejakého historického blázince. Chytí Scotta za ruku, zaborí mu nechty do mäsa a hlasom, ktorý sotva spoznáva, mu povie, že sa chce vrátiť, že ju musí už aj, hneď, zobrať naspäť.

V diaľke sa nezreteľné ozve cinkot zvončeka.

„Áno,“ vraví on a hodí doštičku do buriny. Nad nimi temný závan vzduchu čerí srdiečkové stromy a ony pri tom pohybe vzdychajú a vydávajú vôňu, ktorá je silnejšia ako vôňa kvitnúcich lupín, je omamná, takmer vyvoláva nevoľnosť. „Po zotmení tu naozaj nie je bezpečne. Pri jazierku je bezpečne aj na lavičke... teda na laviciach... a možno dokonca aj na cintoríne, lenže...“

Do zboru chechtačov sa pridávajú ďalší. O chvíľku sú ich desiatky. Smiech niektorých vystúpi po celej zubatej stupnici a potom sa premení na jačanie rozbíjaného skla, takže Lisey by najradšej sama spustila krik. Potom tie hlasy znovu klesnú, stanú sa z nich hrdelné chichoty, ktoré znejú, akoby ich vydávalo bahno.

„Scott, čo sú zač?“ šepká ona. Nad jeho plecom vidí mesiac, nafúknutý plynový balón. „Vôbec mi nepripadajú ako zvieratá.“

„Netuším. Behajú po štyroch, ale niekedy... ale to je fuk. Aj tak som ich zblízka nikdy nevidel. Nik z nás ich nevidel.“

„Niekedy čo? Scott?“

„Niekedy vstanú. Ako ľudia. Obzerajú sa. To je fuk. Dôležité je, že sa treba vrátiť. Chceš sa vrátiť, však?“

„Áno.“

„Tak zavri oči a predstav si našu izbu v The Antlers. Predstav si ju, ako len najlepšie vieš. Pomôže mi to.“

Zatvorí teda oči a jednu celú strašnú sekundu nevidí vôbec nič. Potom odrazu zazrie, ako sa sekretár a stolíky pri posteli vynárali z tmy, keď sa mesiac prebojoval cez oblaky, a táto spomienka jej prinesie aj predstavu tapety (s popínavými ružami) a siluetu čela postele a tiež komické vízganie pružín, keď sa niektorý z nich pohol. A zrazu sa ten príšerný zvuk potvor, čo sa smejú v

(lese, Zakliatom lese)

tmavnúcom lese, akoby oslabil. Aj vône sú odrazu slabšie a časť z Lisey za týmto miestom dokonca smúti, no aj tak celá Lisey cíti úľavu. Úľaví sa jej telu (ako inak?) aj hlave (to nepochybne), ale predovšetkým jej duši, jej nesmrteľnej duši, kuvafixka, lebo možnože sa ľudia ako Scott Landon vedia vystreliť na miesta, ako je tuto Mesiac Bubu, ale čosi také čudesné a také krásne nebolo stvorené pre obyčajných ľudí, ako je ona, jedine že by sa to dalo ukryť do obalu knihy alebo do bezpečnej tmy kina.

A pritom som z toho videla len trochu, pomyslí si.

„Dobre!“ povie jej on a Lisey v jeho hlase rozozná úľavu aj prekvapené potešenie. „Lisey, si šampiónka...“ a presne takto aj skončí, ale ešte predtým, ako dohovoria, predtým, ako ju pustí a kým ona stihne otvoriť oči, veľmi dobre vie

5

„Vedela som, že sme doma,“ dokončila teraz a otvorila oči. Intenzita tej spomienky bola taká, že na chvíľu čakala, že okolo seba uvidí mesačným svetlom a tieňom obliatu nehybnosť spálne, v ktorej spolu spali dve noci v New Hampshire, pred dvadsiatimi siedmimi rokmi. Striebornú lopatku zvierajú tak tuho, že musí prsty prinútiť, aby sa jeden za druhým otvorili. Žltú

štrikovanú dečičku – pokrytú zaschnutou krvou, no aj tak príjemnú – si znovu položila na prsník.

A čo potom? Mieniš mi hovoriť, že po tom všetkom, po tom všetkom ste sa vy dvaja len tak prevalili a zaspali?

Ale áno, v podstate sa stalo presne to. Ona sa na to usilovala čím skôr zabudnúť a Scott, ten naozaj neprotestoval. Všetku odvahu spotreboval už na to, aby jej odhalil svoju minulosť, a mohla sa mu čudovať? Ale aj tak mu tej noci položila ešte jednu otázku, spomenula si teraz, a na druhý deň mu takmer položila ďalšiu, už keď sa autom vracali do Mainu, ale potom si uvedomila, že tú druhú mu dávať nemusí. Tá otázka, ktorú vyslovila, mala niečo spoločné s tým, čo povedal tesne predtým, ako sa ozvali chechtači a vydesili ju tak, že ju opustila všetka zvedavosť. Chcela vedieť, čo mal Scott na mysli, keď povedal *Vtedy, keď sem ešte mohol občas prísť aj sám*. Hovoril vtedy o Paulovi.

Scott vyzeral prekvapený. „Už som na to veľa rokov nemyslel,“ povedal, „ale iste, mohol tam chodiť. Len mu to šlo ťažko, tak ako mne šiel ťažko bežbal. Tak to nechával na mňa a myslím, že po čase už úplne zabudol, ako sa to robí.“

Otázka, ktorú mu chcela položiť v aute, sa týkala jazierka, ku ktorému kedysi ukazovala rozlomená smerovka. Bolo to to jazierko, ktoré stále spomínal v prednáškach? Lisey sa ho na to však nespýtala, odpoveď bola predsa jasná. Jeho publikum možno verilo, že jazierko mýtov, jazierko jazyka (ku ktorému sa všetci schádzame napiť, zaplávať si alebo azda aj trochu rybáriť) je len metafora. Ona vedela, ako je to naozaj. Jazierko naozaj existovalo. Ona to vedela už skôr, lebo poznala Scotta. A teraz to vedela, lebo tam sama bola. Šlo sa k nemu zo Srdiečkového kopca po chodníku, ktorý viedol do Zakliateho lesa, a cestou sa prechádzalo popri zvončekovom strome a cintoríne.

„Šla som poňho,“ zašepkala, stále s lopatkou v ruke. A náhle povedala: „Bože, pamätám si ten mesiac,“ a na celom tele jej tak prudko a bolestne naskákala husia koža, až sa na posteli kŕčovito skrútila.

Mesiac. Áno, ten. Krvavo-oranžový opitý mesiac a to, ako sa náhle líšil od polárnej žiary a od vražednej zimy, ktorú práve nechala za sebou. Ten mesiac bol sexi, letný, bláznivý, temne rozkošný, ožaroval skalný výrez údolia pri jazierku lepšie, ako by jej vtedy bolo vyhovovalo. Aj teraz ho mala pred očami takmer rovnako jasne ako vtedy, lebo prešla purpurovú oponu, v

spravodlivom hneve ju roztrhla, ale spomienka bola predsa len spomienkou a Lisey tušila, že tá jej ju ďalej už nezavedie. Možno ju povedie ešte chvíľu – k ďalšiemu obrázku jej a Scotta, ktorý sa nájde v jej vlastnom knihohadovi –, ale oveľa dlhšie už nie a potom sa tam ona bude musieť vrátiť, bude sa musieť vrátiť na Mesiac Bubu.

Otázka znela, či to dokáže.

A potom jej zišla na um ešte jedna: *Čo ak je on teraz medzi tými zahalenými?*

Na okamih sa v Liseinej mysli pokúsila zhmotniť predstava. Uvidela rady nemých postáv, vyzerali ako mŕtvolky zabalené v starosvetských rubášoch. Akurát že sedeli. A zdalo sa jej, že aj dýchajú.

Zalomcovala ňou triaška. Napriek vicodinu, ktorým sa nadopovala, ju poranení prsník zaboľel, ale tú triašku nemohlo nič zastaviť, musela len ustať. A keď ustala, až potom sa Lisey mohla venovať praktickým úvahám. Najdôležitejšia z nich znela, či sa do toho iného sveta môže dostať úplne sama... lebo ísť tam musí, bez ohľadu na zahalených.

Scott to sám dokázal a podarilo sa mu tam vziať aj svojho brata Paula. V dospelosti tam vzal z hostinca The Antlers Lisey. Zásadná otázka znela, čo sa stalo o sedemnást' rokov neskôr, tej studenej januárovej noci roku 1996.

„Nebol celkom preč,“ zamrmlala. „Stisol mi ruku.“ Áno – a zišlo jej na um, že v tej chvíli možno niekde inde stískal ruku celou váhou svojej existencie, ale znamenalo to, že ju tam vzal?

„A ešte som naňho aj kričala,“ Lisey sa usmiala. „Povedala som mu, že ak sa chce vrátiť domov, musí ma najskôr vziať tam, kde je... a vždy som si myslela, že to aj urobil...“

Ale hovno, malá Lisey, nikdy si o tom všetkom nerozmýšľala, čo? Až dnes, keď ti už ide o cecky, a to doslova, a nič iné ti nezostáva. Takže keď už o tom naozaj rozmýšľaš, tak fakt rozmýšľaj. Pritiahol tá tej noci k sebe? No? Pritiahol?

Už-už by bola usúdila, že to je asi taká dobrá otázka, ako je riešiteľný problém sliepka verzus vajce, teda z tých, na ktoré neexistuje uspokojivá odpoveď, keď si spomenula, ako povedal: *Lisey, ty si v tom šampiónka!*

Takže povedzme, že to v roku 1996 dokázala celkom sama. Ale tak či onak, Scott bol vtedy nažive a stisk jeho ruky, hoci aj chabý, jej oznamoval, že je tam na druhej strane a pripravuje jej tunel...

„Ten tunel je stále tam,“ povedala. Znovu stískala rukoväť lopatky. „Tá cesta je stále tam, určite, lebo toto všetko tiež pripravil. A aby na to všetko pripravil mňa, tak mi zanechal híha, kuvafix. A potom, včera ráno, v posteli s Amandou... to si bol ty, Scott, ja to viem. Povedal si, že príde aj krvavé híha... a potom odmena... nápoj, povedal si... a oslovil si ma lásočka. Tak kde si

299

teraz? Kde trčíš, keď ťa potrebujem, keď by si ma tam mal dostať? Neozvalo sa nič okrem tikotu nástenných hodín.

Zatvor oči. Aj to mi povedal. Predstav si to. Nech to vidíš tak jasne, ako sa len dá. To pomôže, Lisey, ved' si v tom šampiónka.

„To dúfam,“ povedala prázdnej, slnečnej spálni, spálni bez Scotta. „Ach, zlatko, fakt dúfam.“

Ak mal Scott Landon nejakú vážnu povahovú chybu, tak to, že priveľa rozmýšľal, ale o nej sa to povedať naozaj nedalo. Keby bola v ten horúci deň v Nashville uvažovala, Scott by bol celkom určite zomrel. Ale ona len konala, bez rozmyslu, a zachránila mu život lopatkou, ktorú teraz držala v ruke.

Kcel som sem prísť s ockovou lopatou z kôlne, ale nešla.

Prejde tam strieborná lopatka z Nashvillu?

Lisey si pomyslela, že asi áno. A to bolo dobre. Chcela ju vziať so sebou. „Part'áci navždy,“ šepla a zavrela oči.

Zhromažďovala svoje spomienky na Mesiac Bubu, ktoré boli teraz naozaj živé, keď jej sústredenie narušila ďalšia znepokojujúca otázka.

A ako je to tam teraz s časom, malá Lisey? Nie koľko je hodín, to som nemyslela, ale je tam deň, alebo noc? Scott to vždy vedel – aspoň to tvrdil –, ale ty nie si Scott.

Nie, ale spomenula si na jednu z jeho obľúbených rokenrolových pesničiek: *Noc je ten správny čas*. Na Mesiaci Bubu bola noc úplne nanič, vtedy vône zosmradli a jedlo bolo jedovaté. V noci vychádzali chechtači – potvory, ktoré behali po štyroch, ale niekedy sa postavili tak ako ľudia a obzerali sa. A boli tam aj iné veci, horšie.

Napríklad Scottov dlháň.

Už je veľmi blízko, zlatko. To jej povedal, keď ležal pod horúcim nashvillským slnkom toho dňa, keď bola presvedčená, že umiera. *Počujem, ako chrúme.* Pokúšala sa mu povedať, že nevie, o čom hovorí, ale on ju uštipol a vyhlásil, aby z neho nerobila hlupáka. A ani zo seba.

Lebo som tam predsa bola. Lebo som počula chechtačov a verila som mu, keď mi vravel, že tam striehnu aj horšie veci. A naozaj striehli. Tú, o ktorej hovoril, som sama videla. Videla som ju v roku 1996, keď som šla na Mesiac Bubu, keď som tam šla poňho. Videla som z nej iba bok, ale to úplne stačilo.

„Bol nekonečný,“ zamrmlala Lisey a s hrôzou si uvedomila, že tomu naozaj verí. Vtedy v deväťdesiatom šiestom bola noc. Bola noc, keď z chladnej hosťovskej izby odišla do Scottovho iného sveta. Prešla po chodníku, vošla do lesa, vošla do Zakliateho lesa a...

Neďaleko sa s výbuchom prebral k životu motor. Lisey prudko roztvorila oči a takmer zvraskla. Potom sa znovu postupne, pomaly uvoľnila. To bol iba Herb Galloway alebo možno ten chalan od Lutrellovcov, ktorého si Herb občas najímal, kosil hneď vedľa u susedov trávnik. Teraz bolo všetko celkom iné ako vtedy v tú ľadovú noc v januári v deväťdesiatom šiestom, keď našla Scotta v hosťovskej izbe, bol tam a dýchal, hoci inak bol v každom inom ohľade, na ktorom záležalo, preč.

Pomyslela si: *Aj keby som to zvládla, tak nie takto –je tu strašný hluk.*

Pomyslela si: *Na svete je toho s nami už priveľa.*

Pomyslela si: *Ktože to napísal? A, ako sa jej často stávalo, tá myšlienka za sebou vliekla bolestný červený posledný vozeň: Scott by to vedel.*

Áno, Scott by to vedel. Spomenula si, ako sedával v nespočetných motelových izbách sklonený nad prenosným písacím strojom (**SCOTT A LISEY, ZAČIATKY!**) a potom neskôr, keď mu tvár ožarovala obrazovka laptopu. Občas vedľa neho v popolníku tela cigareta, občas tam mal pohárik, vždy mu zabudnutá kučera padala do čela. Spomenula si, ako líhaval v tejto posteli na nej, ako ju plnou rýchlosťou naháňal po tom otrasnom dome v Brémach (**SCOTT A LISEY V NEMECKU!**), obaja boli vtedy nahí a rehotali sa, boli nadržaní, ale nie naozaj šťastní, kým po kruhovom objazde na konci ich ulice stále dokola rachotili nákladné aj osobné autá. Spomenula si, ako ju objímal, spomenula si na všetky tie razy, keď ju objímal, a na jeho vôňu a na šmirgľový škrabot, ktorý na jej líci vydávalo jeho líce, a pomyslela si, že by zapredala dušu, presne tak, zapredala by svoju nesmrteľnú dušu, kuvafix, a nežiadala by nič iné, len buchot, ktorým by on dole v

chodbe zacapil dvere a zavola *Hej, Lisey, som doma – všetko rovnako?*

Čuš a zavri oči.

To bol jej hlas, ale zároveň bol takmer jeho, rozhodne to bola dobrá imitácia jeho hlasu, takže Lisey zavrela oči a pocítila prvé teplé slzy, ktoré jej vyklzli cez mihalnice a pôsobili takmer ako útecha. Už zistila, že o smrti človeku nikdy nepovedia všetko, nepovedia mu toho strašne veľa, a k najväčším objavom, ktoré musela urobiť sama, patril ten, ako strašne dlho trvá milovaným, kým vám umrú aj v srdci. *Je to tajomstvo*, pomyslela si Lisey, *a dobre tak, lebo vari by sa chcel niekto s niekým zblížiť, keby vedel, ako ťažko sa s ním bude lúčiť? V srdci totiž ten druhý umiera len po kúsočkoch, však? Ako izbová rastlina, keď človek odíde na dovolenku a zabudne poprosiť susedku, aby raz za čas zaskočila so starou krhličkou, a je to strašne smut...*

Nechcela myslieť na smútok a nechcela ani myslieť na bolesť v prsníku, lebo tá bolesť sa k nej znovu plazivo vracala. Namiesto toho namierila myšlienky na Mesiac Bubu. Spomenula si, aké úžasné bolo prejsť v okamihu z hnusnej podnulovej mainskej noci tam, rovno do trópov. Do tej akoby smutnej štruktúry vzduchu, do hodvábných vôní frangipani a bugéneviley. Spomenula si na ohromujúce svetlo zapadajúceho slnka a na vychádzajúci mesiac a na ten vzdialený cinkot zvončeka. Toho istého zvončeka.

Lisey si uvedomila, že hukot kosačky v gallowayovskej záhrade jej odrazu pripadá čudesne vzdialený. A rev okoloidúcej motorky tiež. Niečo sa dialo, bola si tým takmer celkom istá. Struna sa naťahovala, studňa sa naplňala, koleso sa krútilo. Možno s ňou toho na svete predsa len nebolo priveľa.

Ale čo ak sa tam dostaneš a bude práve noc? Teda ak to, čo teraz cítiš, nie je len kombinácia účinkov lieku a zbožných želaní, tak čo potom, ak sa tam dostaneš a bude práve noc, keď vychádza von všetko zlé? Napríklad Scottov dlháň?

Tak sa sem vrátim.

Chceš povedať, ak to stihneš.

Áno, to chcem povedať, ak to stih...

Odrazu, šokujúco náhle, sa svetlo, ktoré jej prenikalo cez zatvorené viečka, zmenilo z červeného na tmavopurpurové, takmer čierne. Akoby ktosi zatiahol roletu. Ale roleta by nevysvetlila tú nádhernú zmes vôní, ktoré jej odrazu vstúpili do nosa: parfum z

vôní všetkých tých kvetov. A nevysvetlila by ani trávu, ktorá ju odrazu pichala do lýtok a do nahého chrbta.

Dokázala to. Dostala sa tam. Prešla.

„Nie,“ povedala Lisey s ešte stále zavretými očami – ale znelo to slabo, len taký formálny protest.

Vieš to aj sama, Lisey, zašepkal Scottov hlas. A nemal veľa času. OVKESATOZV, lásočka.

A keďže vedela, že ten hlas má absolútnu pravdu – naozaj nemala veľa času – Lisey otvorila oči a posadila sa tam, kam v detstve utekal jej talentovaný manžel.

Lisey sa posadila na Mesiaci Bubu.

6

Nebol ani deň a ani noc, a keď už tu bola, vôbec ju to neprekvapilo. Keď tu bola tie dva razy, zakaždým dorazila tesne pred súmrakom, takže aký div, že je zase tesne pred súmrakom?

Slnko, ostro oranžové, viselo nad horizontom na konci zdanlivo nekonečných lúk plných purpurových lupín. Lisey pozrela opačným smerom a uvidela prvý vychádzajúci oblúk mesiaca – omnoho väčší ako ten najväčší letný spln, aký kedy videla.

To nie je náš mesiac, však? Ako by aj mohol byť?

Spotené končeky vlasov jej rozčeril vánok a kdesi, nie veľmi ďaleko, zacinkal zvonček. Ten zvuk si pamätala a ten zvonček tiež.

Mala by si si švihnúť, nemyslíš?

Ale áno. Pri jazierku bolo bezpečne, aspoň to jej povedal Scott, ale cesta k nemu viedla cez Zakliaty les a ten bezpečný nebol. Vzdialenosť to bola krátka, no aj tak by sa mala poponáhľať.

Takmer vybehla do svahu k stromom, hľadala Paulov kríž. Najskôr ho nevidela, potom ho zbadala, naklonený na jednu stranu. Nemala čas vyrovnávať ho... ale aj tak to urobila, lebo by to bol urobil aj Scott. Na chvíľu odložila striebornú lopatku (lebo lopatka s ňou sem naozaj prešla a žltá štrikovaná dečička tiež), aby mohla použiť obe ruky. Napokon tu asi predsa len majú nejaké zmeny počasia, lebo jediné starostlivo namaľované slovo – **PAUL** – už bolo takmer len vlastným príznakom.

Myslím, že som ho vyrovnávala aj naposledy, pomyslela si. V deväťdesiatom šiestom. A chcela som pohľadať aj tú striekačku, ale nebol na to čas.

Ani teraz ho nemala. Toto bola jej tretia skutočná cesta na Mesiac Bubu. Prvá nebola až taká zlá, lebo sem prišla so Scottom a nezašli ďalej ako k rozlomenej smerovke s nápisom **K JAZIERKU** a potom sa vrátili do izby v hostinci The Antlers. Ale zato druhý raz, v deväťdesiatom šiestom, musela ísť chodníkom do Zakliateho lesa sama. Už si ani nespomínala, koľko smelosti musela pozbierať, nevedela, ako ďaleko to bolo k jazierku alebo čo tam asi tak nájde. A niežeby sa s touto treťou cestou nespájali mimoriadne ťažkosti. Bola od pása nahá, prsník pokrytý zaschnutou krvou ju znovu rozbolel a len sám Boh vedel, aké potvory mohol pach krvi prilákať. Nuž ale tým sa už teraz bolo neskoro trápiť.

Ak sa na mňa niečo vrhne, pomyslela si a zdvihla za krátku drevenú rukoväť lopatku zo zeme, napríklad nejaký z tých chechtačov, tak mu švacnem Manickým švihom malej Lisey, copyright z roku 1988, patent prihlásený, všetky práva vyhradené.

Niekde vpredu znovu zacinkal zvonček. Bosá, s holým hrudníkom zamazaným krvou, na sebe len staré džínsové šortky a v pravej ruke striebornú lopatku, Lisey sa vybrala za tým zvukom po rýchlo temnejúcom chodníku. Niekde pred ňou ležalo jazierko, určite nie ďalej ako kilometer. Tam bolo aj po zotmení bezpečne a tam si vyzlečie tých zopár kúskov oblečenia, ktoré jej zostali, a dočista sa poumýva.

7

Pod klenbou stromov sadalo šero veľmi rýchlo. Lisey pocítila nástojčivé nutkanie ešte väčšmi zrýchliť krok, ale keď vietor znovu rozochvel ten zvonček – teraz už znel veľmi blízko a vedela, že visí z konára na kuse mocného špagátu –, zastala, ohúrená zložito poprekladanými spomienkami. Vedela, že zvonček visí na špagáte, lebo ho pri poslednej ceste sem, pred desiatimi rokmi, videla. Ale Scott ho rozhojdal dávno predtým, ešte skôr ako sa vzali. Vedela to, lebo ho počula v sedemdesiatom deviatom. Už vtedy jej znel známo, ale nepríjemne známo. Nepríjemne preto, lebo zvuk toho zvončeka neznášala omnoho skôr, ako sa dostal sem na Mesiac Bubu.

„A ja som mu to aj povedala,“ zamrmlala teraz, prehodila si lopatku do druhej ruky a odhrnula si z čela vlasy. Žltá dečička jej

spočívala na ľavom pleci. Srdiečkové stromy naokolo ťuchotali ako ťepkajúce hlasy. „On na to nič, ale asi si to vzal k srdcu.“

Znovu vykročila. Chodník klesal, potom znovu vystúpil na kopec, kde boli stromy trochu redšie a svietilo cez ne silné červené svetlo. Takže slnko ešte celkom nezapadlo. Dobré. A tu visel ten zvonček, kyvkal sa zboka nabok, mierne, akurát tak, že slabučko cinkal. Kedysi dávno býval položený vedľa pokladnice v Patovej pizzerii a kaviarni v Cleaves Mills. Nebol to ten zvonček, po ktorom sa ťľapne dľaňou, diskrétny zvonček ako z hotelovej recepcie, ktorý spraví jedno *cink!* a zmlkne, ale akýsi miniatúrny strieborný ťkolský zvonec s páčkou, ktorá robila *cingi-lingi*, kým ste zvoncom triasli. A Chuckie C, kuchár, ktorý bol v službe väčšinu večerov počas Liseinej čašnickej brigády u Pata, ten zvonček zbožňoval. Občas, povedala Scottovi, začula jeho protivné strieborné cinkotanie ešte aj v sne, a k tomu Chuckieho chrapľavé vyreovanie: *Objednávka, Lisey! Hej, pohni sa! Eudia sú hladní!* Áno, vtedy v posteli Scottovi povedala, ako strašne neznašala protivný zvonček Chuckieho G., muselo to byť na jar v sedemdesiatom deviatom, lebo onedlho nato ten zvonček zmizol. Nikdy si s jeho zmiznutím nespájala Scotta, ani vtedy nie, keď tu bola prvý raz a začula jeho cinkotanie – vtedy sa dialo toľko iného, toľko čudesného, čo musela vnímať – a on o tom nikdy nepovedal ani slovo. A potom, v deväťdesiatom ťiestom, keď ho tu sama hľadala, začula dávno stratený zvonček Chuckieho G. znovu a vtedy si konečne

(pohni sa ľudia sú hladní objednávka)

uvedomila, čo to zvoní. A celé to odrazu dávalo dokonalý, hoci pojašený zmysel. Veď napokon Scott Landon bol ľlovek, ktorý považoval ťartovný obchod Auburn Novelty za metropolu vesmírneho smiechu. Tak prečo by si nepovedal, že bude strašná sranda ťlohnuť ten zvonec, ktorý tak ťtval jeho frajerku, a priniesť ho na Mesiac Bubu? Zavesiť ho tam rovno k chodníku, aby ho tam kolísal vietor?

Naposledy na ťom bola krv, zašepkal hlboký hlas pamäti. V deväťdesiatom ťiestom tam bola krv.

Áno, a vyľakalo ju to, ale aj tak kráčala dďalej... a teraz tam krv už nebola. Počasie, ktoré takmer vymazalo Paulovo meno z dreveného kríža, očistilo aj zvonček. A mocný ťpagát, na ktorý ho Scott pred dvadsiatimi siedmimi rokmi zavesil (teda za

predpokladu, že tu beží čas rovnako), sa takmer predral – onedlho sa zvonček strepe na chodník. A potom bude po žartíku.

A teraz ju intuícia oslovila tak silne ako ešte nikdy, neprehovorila slovami, ale obrazom. Uvidela samu seba, ako kladie striebornú lopatku k zvončekovému stromu, a aj to urobila, bez zaváhania, bez otázky. Nepýtala sa sama seba, prečo to robí. Pri tom starom pokrútenom strome vyzerala lopatka úplne dokonale. Hore strieborný zvonček, dole strieborná lopatka. A prečo to bolo dokonalé... tak to by sa mohla rovno spýtať, prečo vlastne Mesiac Bubu existuje. Pôvodne si myslela, že tá lopatka teraz poslúži na ochranu pre zmenu jej. Ale zrejme to tak nemalo byť. Ešte raz na ňu pozrela (viac času naozaj nemala) a pobrala sa ďalej.

8

Chodník ju viedol do ďalšieho zákutia lesa. Tu už silné červené svetlo večera vybledlo na sivejúcu oranžovú a kdesi vpredu, v temnejších kútoch lesa, sa prebudil prvý chechtač, jeho príšerne ľudský hlas už stúpал po tom sklenom rebríku. Lísey naskákala husia koža.

Rýchlo, lásočka.

„Jasné, pravdaže.“

Teraz sa k prvému chechtačovi pridal druhý, a hoci na chrpte pocítila ďalšiu husiu kožu, pomyslela si, že to zvláda. Tesne pred ňou sa chodník ohýbal, vinul sa okolo veľkej sivej skaly, ktorú si veľmi dobre pamätala. Za ňou ležala hlboká skalná preliačina – pravdaže, hlboká a absurdne oobrovitánska – a potom jazierko. Pri jazierku bude v bezpečí. Pri jazierku bolo síce strašidelne, ale aj bezpečne. Lebo...

Lísey si z ničoho nič s absurdne pevným presvedčením povedala, že ju niečo sleduje, že čaká, kým nezmizne posledný záblesk svetla a potom to urobí.

Potom to na ňu skočí.

So srdcom tlčúcim tak mocne, až ju z toho bolel dokatovaný prsník, zahla okolo sivého vyčnievajúceho kameňa. A jazierko bolo tam, ležalo pod skalou ako na skutočnosť premenený sen. Keď sa dívala dole do toho prízračného jagavého zrkadla, aj

posledné spomienky zapadli na svoje miesto, Lisey sa rozepamätala a bolo to ako návrat domov.

9

Obchádza sivú skalú a zabúda na krv zaschnutú na zvončeku, ktorá ju tak znepokojila. Zabúda na fičiaci vietor a zimu a na ligot polárnej žiary, ktorú nechala za sebou. Na chvíľu dokonca zabúda na Scotta, ktorého sem prišla hľadať a s ktorým sa chce vrátiť... teda ak sa on bude chcieť vrátiť. Pozrie dolu do prízračného jagavého zrkadla jazierka a zabudne na všetko ostatné. Lebo to jazierko je krásne. A hoci tu nikdy predtým nebola, cíti sa, akoby prišla domov. Ešte aj vtedy, keď sa jedna z tých potvor rozchechoce, ona sa nebojí, lebo toto je bezpečná pôda. Nikto jej to ani nemusí hovoriť, jednoducho to cíti v kostiach, tak ako vie, že práve o tomto mieste Scott hovorieval vo svojich prednáškach a písal vo svojich knihách už celé roky.

Zároveň vie, že je to veľmi smutné miesto.

Je to jazierko, kam sa všetci schádzame napiť, prichádzame sem plávať alebo z brehu trochu rybáriť, a zároveň je to jazierko, kam niektorí odvážlivci vyrážajú v krehkých drevených člnoch na lov tých najväčších kusov. Je to jazierko života, čaša predstavivosti a Lisey tuší, že rôzni ľudia ho vidia rôzne, ale dve veci vidia všetci rovnako: v Zakliatom lese je vždy asi kilometer a pol hlboké a vždy smutné. Lebo predstavivosť nie je to jediné, o čo na tomto mieste ide. Ide tu aj o

(vzdávanie)

čakanie. Len tu tak sedieť... a dívať sa na tie zasnene vody... a čakať. Človek si myslí, už je to tu. Už je to skoro tu. Viem, že to príde. Ale človek presne nevie, čo to je, a tak idú roky.

Odkiaľ to vieš, Lisey?

Od mesiaca, pomyslí si, a od polárnej žiary, ktorá človeku svojim chladným ligotom vypáli oči. Od sladkej vône ruží a frangipani na Srdiečkovom kopci, a najmä jej to povedali Scottove oči, keď sa usiloval len vydržať, vydržať a vydržať. Keď sám sebe bránil vkročiť na chodník, ktorý vedie sem.

V hlbokých zákutiach lesa sa dvíhajú ďalšie chechtavé hlasy a potom niečo zareve a na chvíľu zmlknu. Za ňou zazvoní zvonec a potom zase stíchne.

Mala by som sa pohnúť.

Áno, hoci, ako cíti, náhlenie je v bytostnom rozpore s týmto miestom. Čím skôr by sa mali vrátiť do svojho domu na Sugar Top, a nie preto, že ich tu ohrozujú divé zvery, zlobri a trollovia a
(*bohovia a bohovia*)

iné čudné stvorenia ukryté hlboko v Zakliatom lese, kde je stále tma ako v temnici a kam slnko nikdy nezasvieti, ale preto, že čím je Scott dlhšie tu, tým je menej pravdepodobné, že ho privedie naspäť. A okrem toho...

Lisey si predstaví, aké by to bolo, keby videla Mesiac horieť ako studený kameň na nehybnej hladine jazierka pod sebou – a pomyslí si: *Mohlo by ma to očariť.*

Tak.

Z tejto strany svahu vedú dole staré drevené schody. Vedľa každého schodu je kamenný stĺpik a na ňom je vyryté jedno slovo. Na Mesiaci Bubu ich vie prečítať, ale zároveň vie, že doma by nemali žiadny zmysel, ba dokonca si nezapamätá ani jedno z nich, okrem toho najjednoduchšieho: [tk] čo znamená *chlieb*.

Schody sa končia šikmou rampou, ktorá sa zvažuje nadol po jej ľavici a napokon na úrovni zeme mizne. Je tu pláž pokrytá jemným bielym pieskom, ktorý sa jagá v rýchlo ubúdajúcom svetle. Nad plážou, vytesané nad sebou ako schody do skalnej steny, sa vinú zakrivené skalné lavice, dlhé, s výhľadom na jazierko, a je ich tam možno aj dvesto. Je na nich miesto tak pre tisíc, azda aj dvetisíc ľudí, keby sedeli tesne vedľa seba, ale nesedia. Pomyslí si, že ich tam nie je viac ako päťdesiat alebo šesťdesiat a väčšina je zahalená do gázovej látky, ktorá vyzerá ako rubáš. Ale ak sú mŕtvi, ako to, že sedia? A chce to vôbec vedieť?

Na brehu je ich roztrúsených možno ešte dvadsať, títo stoja. A zopár ľudí – šesť či osem – je dokonca vo vode. Potichu sa brodia. Keď Lisey zostúpi na koniec schodov a vyberie sa k brehu, jej nohy bez ťažkostí kráčajú po vyšliapanej priehlbine chodníka, po ktorej pred ňou kráčalo toľko iných nôh, zazrie, ako sa jedna žena zohne a začne si umývať tvár. Robí to pomalými gestami človeka v sne a Lisey si spomenie na ten deň v Nashville, ako sa zrazu všetko spomalilo, keď si uvedomila, že Blondáčik chce jej muža zastreliť. Aj to bolo ako sen, ale nebol to sen.

A potom zazrie Scotta. Sedí na skalnej lavici asi deväť či desať radov nad jazierkom. Ešte stále má Mamkinu deku, ale teraz v nej nie je zababušený, je tu na to príliš teplo. Len si ju prehodil cez

kolená a strapce má zhrčené v lone. Lisey netuší, ako môže byť deka zároveň tu aj v dome na View a pomyslí si: *Možno preto, že niektoré veci sú zvláštne. Tak ako je zvláštny Scott. A ona? Je nejaká verzia Lisey Landonovej ešte stále v dome na Sugar Top Hille? Skôr nie. Lisey si myslí, že až taká zvláštna zase nie je, ona nie, malá Lisey určite nie. Pomyslí si, že je celá tu, či už je to dobre, alebo zle. Alebo je celá preč, závisí od toho, o ktorom svete sa hovorí.*

Nadýchne sa, chce ho zavolať menom, potom si to rozmyslí. Zastaví ju silné tušenie.

Pst, pomyslí si. Pst, malá Lisey, teraz ticho.

10

Teraz musíš byť ticho, pomyslela si tak ako vtedy v januári v deväťdesiatom šiestom.

Všetko bolo tak ako vtedy, akurát teraz to videla trochu lepšie, lebo prišla o niečo skôr, takže tiene v skalnatom údolí, ktoré objímalo jazierko, sa ešte len začínali zhromažďovať. Voda mala takmer tvar ženských bokov. Na tom brehu, kde bola pláž, kde by sa boli boky zúžili do pása, sa jagal šípovitý výbežok jemného bieleho piesku. Na ňom, dosť ďaleko jeden od druhého, stáli štyria ľudia, dvaja muži a dve ženy a zaujato pozorovali jazierko. Vo vode ich bolo zo päť alebo šesť. Nik z nich neplával. Väčšinou stáli vo vode len po lýtka, jeden muž bol ponorený do pása. Lisey ľutovala, že nevidí výraz na jeho tvári, ale ešte bola ďaleko. Za tými, čo sa brodili, a za tými, čo stáli na pláži – ktorí sa zatiaľ, ako si bola Lisey istá, neodvážili omočiť – čnel zvažujúci sa útes, do ktorého boli vytesané desiatky, možno stovky lavíc. A na nich sedelo dohromady v širokých rozstupoch možno až dvesto ľudí. Zdalo sa jej, že si z minulej návštevy pamätá tak päťdesiat, šesťdesiat, ale dnes večer ich tu bolo rozhodne viac. Ale na každého, ktorého tvár bola odhalená, pripadali aspoň štyria v tých strašných

(rubášoch)

obaloch.

Je tu aj cintorín. Pamätáš?

„Áno,“ šepala Lisey. Prsník ju znovu veľmi bolel, ale pozrela na jazierko a pripomenula si Scottovu dorezanú ruku. Okrem toho si

spomenula, ako rýchlo sa zotavil, keď ho postrelil ten šialenec – doktori nevyhádzali z údivu. Mala teda nádej na lepšiu medicínu ako vicodin, a tá medicína nebola ďaleko.

„Áno,“ povedala znovu a pustila sa schádzať po chodníku k jazierku. Ale s jedným smutným rozdielom: tentoraz tu dolu na lavičke nesedel Scott Landon.

Tesne predtým, ako sa chodník pri pláži končil, zazrela, ako z neho vybieha doľava a mieri preč od jazierka ďalší. Lisey znovu takmer omráčila spomienka, lebo uvidela mesiac

11

Vidí, ako sa Mesiac dvíha, vidí ho cez akúsi škáru v masívnom žulovom výbežku, v ktorom leží jazierko. Ten Mesiac je napuchnutý a gigantický, presne taký, ako bol vtedy, keď ju jej nastávajúci manžel priviedol na Mesiac Bubu z izby v hostinci The Antlers, ale na rozširujúcej sa čistinke, do ktorej tá škára vedie, sa jeho infikovaná červeno-oranžová tvár láme na zubaté kúsky, pretínajú ju siluety stromov a krížov. Toľkých krížov. Lisey hľadá na to, čo by takmer mohlo byť nejakým rustikálnym cintorínom na vidieku. Tak ako ten kríž, čo Scott vyrobil pre brata Paula, aj tieto vyzerajú z dreva, a hoci sú niektoré dosť veľké a zopár ich je aj ozdobných, všetky pôsobia ako ručne vyrobené a mnohé sú v zlom stave. Sú tu aj oblé náhrobky a niektoré sú možno aj zo skaly, ale Lisey to v hustnúcim šere nevie naisto. Svetlo vychádzajúceho mesiaca tu skôr prekáža, než pomáha, lebo všetko na cintoríne osvetľuje zozadu.

Ak je tu cintorín, tak prelo pochoval Paula tamto? Preto, lebo zomrel s humusom?

Nevie to a je jej to jedno. Ide jej iba o Scotta. Scott sedí tam na lavici ako divák na športovom podujatí so slabou návštevnosťou, a ak s tým ona chce niečo urobiť, tak by sa mala prestať zdržiavať. „Len pekne ťahaj za šnúročku,“ povedala by Mamka – to bol zase jej úlovok z jazierka.

Lisey opúšťa cintorín a za sebou zanecháva hrubé kríže. Kráča teraz po pláži ku kamenným laviciam, kde sedí jej manžel. Piesok je pevný a akoby štekľil. Keď ho cíti na pätách a podošvách, uvedomí si, že je nahá. Na sebe má nočnú košeľu a pod ňou spodnú bielizeň, ale papuče sem neprešli. Šteklenie piesku ju mátie

a zároveň teší. Okrem toho jej je akosi čudesne *známe*, a práve keď dôjde k prvej kamennej lavici, jej myseľ dospeje k súvislosti. Ako dieťa často mávala sen, v ktorom sa po dome vznášala na lietajúcom koberci a pre ostatných bola neviditeľná. Budievala sa z tých snov nadšená aj vystrašená, a najmä premočená od potu až po korianky vlasov. Ten piesok je na dotyk presne ako jej lietajúci koberec... akoby stačilo zohnúť kolená a vystreliť dohora – určite by nevyskočila, ale vzlietla.

Preletela by som ponad to jazierko ako vážka, možno by som palcami čerila vodu... preletela by som až k tomu miestu, kde z jazierka vyteká potôčik... a sledovala by som ho, až by sa z neho stala rieka... letela by som nízko... cítila by som vlhkosť stúpajúcu z vody, vlhkosť, ktorá sa prerezáva cez dvíhajúce sa závoje hmly, až by som napokon doletela k moru... a potom by som letela ďalej... áno, stále ďalej a ďalej...

Odtrhnúť sa od tejto silnej predstavy patrí k tomu najťažšiemu, čo Lisey kedy urobila. Je to ako vstávať z postele po niekoľkých dňoch ťažkej práce a niekoľkých hodinách hlbokého a príjemného spánku. Lisey zisťuje, že už nie je na piesku, že už sedí na lavici v treťom rade od pláže a pozerá na vodu s bradou opretou o ruku. A vidí, že mesačné svetlo stráca oranžový nádych. Je maslové a onedlho bude strieborné.

Kolko som už tu? Zmätene sa pýta sama seba. Má predstavu, že nie veľmi dlho, niečo medzi pätnástimi minútami a polhodinou, ale aj to je prídlho... hoci teraz už aspoň určite chápe, ako toto miesto funguje, všakže?

Lisey cíti, že oči jej čosi neodolateľne priťahuje späť k jazierku – k tomu pokoji, k miestu, kde sa teraz v hustnej tme brodia už len dvaja či traja ľudia (jedna je žena a v náručí má buď veľký batoh, alebo malé dieťa) – a donúti sa odvrátiť zrak, pozrieť na skalnaté horizonty, ktoré toto miesto obklopujú, a na hviezdy, ktoré vykúkajú cez tmavnú modrú nad žulou, a na tých zopár stromov, ktoré lemujú skaly. Keď sa už cíti trochu normálnejšie, vstane, obráti sa chrbtom k vode a znovu očami nájde Scotta. Je to ľahké. Tá žltá pletená deka je strašne krikľavá, ešte aj v tme.

Kráča k nemu z jedného stupňa na druhý, ako keby bola na futbalovom štadióne. Obíde jednu z tých zahalených stvor... ale je dosť blízko, aby pod gázovým obalom rozoznala veľmi ľudskú siluetu, prázdne očné jamky a jednu ruku, ktorá z gázy vytŕča.

Je to ženská ruka a na nechtoch má oškretý červený lak.

Keď dôjde ku Scottovi, srdce jej prudko bije a je trochu zadychčaná, hoci výstup nebol náročný. V diaľke sa už hore-dolu po stupnici prechádzajú hlasy chechtačov, bavia sa na svojom nekonečnom žarte. Zdola, odkiaľ prišla, stále počuje, síce slabo, no zreteľne, nervózny cingot Chuckieho zvončeka, a pomyslí si, *Objednávka, Lisey! Hýb sa! Ludia sú hladní!*

„Scott?“ zamrmle, ale Scott na ňu nepozrie. Scott uchvátené hľadá na jazierko, kde sa vo svetle stúpajúceho mesiaca začala dvíhať jemnučká hmla – ako výdych. Lisey si dovoľí pozrieť tým smerom len raz a veľmi krátko, potom pevne uprie zrak na manžela. O pridlhých pohľadoch na jazierko už vie svoje. Alebo v to aspoň dúfa. „Scott, je čas ísť domov.“

Nič. Ani náznak reakcie. Spomenie si, ako protestovala, že nie je blázon, že písanie príbehov z neho predsa blázna nerobí, a ako jej Scott povedal, *Dúfam, že ti to šťastie vydrží, malá Lisey*. Ale nevydržalo, čo? Teraz vie omnoho viac. Z Paula Landona sa stal humusák a do konca života reval priviazaný reťazou k stĺpiku v pivnici farmárskeho domu na samote. Jeho mladší brat sa oženil a má za sebou nepochybne vynikajúcu kariéru, ale teraz mu poslali účet.

Bežný katatonik, pomyslí si a strasie sa.

„Scott?“ zamrmle znovu, takmer rovno jemu do ucha. Drží v dlaniach obe jeho ruky. Sú chladné a hladké, voskovité, ochabnuté. „Scott, ak si tam vnútri a chceš sa vrátiť domov, stisni mi ruky.“

Strašne, strašne dlho sa nedeje vôbec nič, počuť len smiech tých potvor kdesi hlboko v lese a niekde bližšie sa ozve šokujúci, takmer ženský výkrik nejakého vtáka. Potom Lisey čosi pocíti – buď je to len jej predstava, výsledok zbožného priania, alebo je to slabučký záchvev jeho prstov.

Pokúsi sa vymyslieť, čo robiť, ale istá si je jediným: tým, čo by urobiť nemala. Nemala by dopustiť, aby sa okolo nich zdvihla hladina noci, ktorá ju ohlupuje strieborným svetlom mesiaca zvrchu a zároveň ju utápa v tieňoch, ktoré stúpajú zdola. Toto tu je pasca. Je si istá, že každý, kto na to jazierko dlho pozerá, napokon zistí, že nemôže odísť. Vie, že kto sa naň na chvíľu zadíva, uvidí v ňom všetko, čo chce. Stratené lásky, mŕtve deti, nevyužitá šanca – čo len chce.

A čo je na tomto mieste najzvláštnejšie? Že na kamenných laviciach nie je viac ľudí. Že tu nie sú napchatí plece pri pleci ako diváci na skuveňom futbalovom zápase Svetového pohára.

Kútikom oka zachytí pohyb a pozrie vyššie na chodník, ktorý vedie z pláže ku schodom. Uvidí robustného pána v bielych nohaviciach a vejúcej bielej košeli, ktorá je vpredu celkom rozopnutá. Na ľavom líci mu žiari hlboká červená rana. Sivé vlasy mu na temene čudesne sploštenej hlavy odstavajú. Krátko sa okolo seba poobzerá, potom zíde po chodníku na piesok.

Vedľa nej sa s veľkou námahou ozve Scott: „Havária.“

Lisey v hrudi divo poskočí srdce, ale radšej sa neobzrie a dá si pozor, aby mu ruky nestisla prisilno, hoci krátkemu zášklbu nezabráni. Čo najnevzrušenejším hlasom sa ho spýta: „Ako vieš?“

Scott neodpovedá. Robustný pán vo vejúcej košeli venuje tichým ľuďom na kamenných laviciach ešte jeden pohľadavý pohľad, potom sa k nim obráti chrbtom a vojde do jazierka. Zdvihnú sa okolo neho strieborné nitky mesačných lúčov a Lisey musí znovu odvrátiť zrak.

„Scott, ako to vieš?“

Pokrčí plecami. Akoby aj tie plecia vážili päťsto kíl – aspoň tak sa jej to zdá –, ale zvládne to. „Asi telepatia.“

„Zahojí sa mu to?“

Dlhá pauza. Až keď si už myslí, že Scott neodpovedá, Scott predsa len odpovie. „Možno,“ povie. „Je... je to hlboké... tuná.“ Scott sa dotkne vlastnej hlavy, Lisey si myslí, že naznačuje nejaké poranenie mozgu. „Niekedy to... zájde príďaleko.“

„A potom si tí ľudia prídu sadnúť sem? Zabalia sa do rubášov?“

Scott čuší. Lisey sa zrazu bojí, že stratí aj to málo z neho, čo našla. Nemusí od nikoho počuť, že by sa to mohlo stať veľmi ľahko – cíti to. Vie to každý nerv v jej tele.

„Scott, myslím, že sa chceš vrátiť. Myslím, že preto si sa v decembri tak zúfalo držal. A myslím, že preto si si sem vzal tú beku. Nedá sa prehliadnuť, ani v šere.“

On pozrie dole, akoby žltú pletenú prikrývku videl prvý raz, potom sa dokonca trochu usmeje. „Stále ma... zachraňuješ, Lisey,“ povie.

„Neviem, čo my...“

„Nashville. Tam som padal veľmi rýchlo.“ Akoby s každým slovom ožíval. Prvý raz si Lisey dovoľuje skutočne dúfať. „Bol som stratený v temnote a ty si ma našla. Bolo mi horúco – tak horúco – a ty si mi podala ľad. Pamätáš?“

Pamätá si tú druhú Lisu.

(Polovicu tej skurveneť koly som cestou sem vyliala)

a pamätá si, ako sa Scott náhle prestal triasť, keď mu na krvavý jazyk položila kúsok ľadu. Pamätá si, ako mu z obočia kvapkala kolou sfarbená voda. Všetko si to pamätá. „Samozrejme. A teraz už odtiaľto vypadnime.“

Pokrúti hlavou, pomaly, ale neoblomne. „Je to ťažké. Ty choď, Lisey.“

„To mám ísť bez teba?“ Zúrivo zažmurká, a až keď ju zaštiepe pod viečkami, uvedomí si, že sa rozplakala.

„Nebude to ťažké – sprav to tak ako vtedy v New Hampshire.“ Hovorí trpezlivo, ale stále tak pomaly, akoby každé slovo vážilo tonu, navyše sa tvári, že ju nepochopil. Vie to takmer určite. „Stačí, ak zavrieš oči... sústreďíš sa na miesto, z ktorého si sem prišla... ak ho *uvidíš*... a potom sa tam vrátiš.“

„Bez teba?“ zopakuje zúrivo a pod nimi sa pomaly, ako keby sa pohyboval pod vodou, obráti chlapík v červenej košeli a pozrie na nich.

Scott povie: „Pssst, Lisey – tu musíš byť potichu.“

„A čo ak nechcem? Doriti, Scott, toto nie je knižnica, Scott!“

Hlboko v Zakliatom lese zavyjú chechtači, akoby práve počuli najvtipnejšiu hlásku v živote, kameňák hodný obchodíka Auburn Novelty. Od jazierka zaznie jediné ostré šplachnutie. Lisey tam pozrie a uvidí, že robustný pán odišiel... no, niekam inam. Povie si, že kašle na to, či sú pod vodou, alebo v Rozmere X, teraz ide o manžela. Scott má pravdu, stále ho zachraňuje, môže sa premenovať na Americké delostrelectvo. A je to v pohode, aj tak od začiatku, už keď si ho brala, vedela, že Scott nebude ktovieaký praktický, ale zato má právo očakávať aspoň trochu pomoci, nie?

Jeho pohľad sa vrátil k vode. Lisey si predstavuje, že keď sadne noc a Mesiac sa v jazierku rozhorí ako potopená lampa, nadobro ho stratí. To ju desí a hnevá. Vstane a zdrapí Mamkinu beku. Napokon, dostali ju od jej rodiny, takže ak je toto rozvod, vezme si ju naspäť – celú –, aj keby ho to malo bolieť. Vlastne najmä ak by ho to malo bolieť.

Scott na ňu fľochne s výrazom ospanlivého prekvapenia, ktoré ju ešte väčšmi nazlostí.

„Okej,“ povie Lisey ostrým hlasom. Ten tón jej je samej cudzí a je cudzí zrejme aj tomuto miestu. Obzrie sa k nim niekoľko ľudí, sú zreteľne znepokojení a – azda – popudení. Tak do skuvenej riti s nimi aj so všetkým, na čom sa sem dovalili, či už to boli kone,

autá, sanitky, či nosidlá. „Chceš tu zostať a žrať lotosy, či ako sa to hovorí? Fajn. Tak ja sa vrátim po chodníku...“

A prvý raz na Scottovej tvári zbadá silnú emóciu. Je to strach. „Nie, Lisey!“ vraví. „Švihni domov odtiaľto! Nemôžeš ísť chodníkom! Už je neskoro, je takmer noc!“

„*Pssst!*“ upozorní ich ktosi.

Fajn. Tak bude *pssst*. Lisey zdvihne v náručí zhrčenú žltú beku a vyberie sa dole po kamenných stupňoch. O dva stupne pred plážou riskne pohľad naspäť. Časť z nej si je istá, že Scott pôjde za ňou, veď je to, márnosť šedivá, *Scott!* Nech je to tu čudesné, aké chce, je to stále jej manžel, jej milenec. Iste, zišiel jej na um rozvod, ale je to úplne absurdné, rozvod je pre iných, nie pre Scotta a Lisey. Nepustí ju samu. Ale keď sa obzrie ponad plece, uvidí ho tam len tak sedieť v bielom krátkom tričku a dlhých zelených spodkoch, s kolenami stisnutými a dlaňami tiež, akoby tu bolo zima, hoci vzduch je totálne tropický. Nejde za ňou a Lisey si prvý raz prizná, že možno preto, lebo nemôže. Ak je to tak, má len dve možnosti: môže zostať s ním, alebo sa môže vrátiť domov bez neho.

Nie, je aj tretia možnosť. Môžem riskovať. Môžem ísť s kožou na trh, ako sa hovorí. Môžem si predať strechu nad hlavou. No tak pod', Scott. Ak je ten chodník taký nebezpečný, tak zdvihni ten mŕtvy zadok a nepusť ma tam.

Keď kráča po pláži, najradšej by sa zase obzrela, ale tým by len dala najavo slabosť. Chechtači sú bližšie, čo znamená, že aj to, čo striehne neďaleko chodníka na Srdiečkový kopec, bude bližšie. Pod stromami bude teraz už úplná tma a Lisey odhaduje, že po pár krokoch príde pocit, že ju niečo sleduje, že to niečo sa približuje. *Je veľmi blízko, zlatko*, povedal jej vtedy v Nashville Scott, keď ležal na žeravom asfalte, krvácal z pľúc a bol na pokraji smrti. A keď sa mu pokúsila povedať, že nevie, o čom hovorí, odvrkol, aby z neho nerobila hlupáka.

Ani zo seba.

To je fuk. S tým, čo je v lese, sa popasujem – ak budem musieť. Teraz viem len toľko, že Lisey, dcérka Dandyho Debushera, sa konečne poriadne opásala. Opásala sa tým, čo sa podľa Scotta nedá definovať, lebo sa to v jednom kuse mení. Toto je ale naozaj naozaj, OVKEŠATOZV, lásočka, a vieš čo? Je to fajn pocit.

Už stúpa po zakrivenom chodníku, ktorý vedie ku schodom, a za ňou

„Zavolať na mňa,“ zamrmlala Lisey.

Jedna zo žien, ktoré stáli na okraji jazierka, už teraz stála po kolená v tej nehybnej vode a zasnene pozerala na horizont. Jej spoločníčka sa obrátila k Lisey, obočie stiahnuté, vyčítavo sa mračila. Lisey to najskôr nechápala – a potom to pochopila. Tunajším sa stále nepáčilo, keď tu niekto rozprával. To sa nezmenilo. Povedala si, že na Mesiaci Bubu sa vôbec zmenilo len veľmi málo.

Prikývla, akoby ju zamračená žena požiadala o vysvetlenie. „Môj manžel na mňa zavolať menom, skúšal ma zastaviť. Len sám Boh vie, koľko síl ho to stálo, ale urobil to.“

Tá žena na pláži – s plavými vlasmi, ktoré však boli pri korenkoch tmavé, akoby potrebovali dofarbiť – povedala: „Ticho... buďte ticho... prosím. Musím... uvažovať.“

Lisey prikývla. Nič proti tomu, hoci sa jej nezdalo, že by tá plavovlasá žena uvažovala až toľko, ako si asi myslela – a vošla do vody. Očakávala, že bude chladivá, ale v skutočnosti bola takmer horúca. Tá horúčava jej vošla do nôh, vystúpila vyššie a rozvibrovala jej pohlavie, ako to už dávno nepocítila. Kráčala ďalej, no nevošla hlbšie ako po pás. Prešla ešte asi päť krokov a potom si všimla, že je najmenej o desať metrov ďalej ako najodvážnejší z ostatných, ktorí sa brodia cez vodu. Spomenula si, že na Mesiaci Bubu sa po zotmení dobrá potrava kazí. Žeby sa kazila aj voda? Ale ak aj nie, neobjavia sa aj tu nebezpečné potvory ako v lese? Napríklad nejaké jazierkové žraloky? A ak by to bolo tak, nie je už príďaleko, aby sa stihla vrátiť, keby sa jeden z nich rozhodol, že sa servíruje večera?

Toto je bezpečná pôda.

Hej, ale ono to nebola pôda, bola to voda, a Lisey pocítila panické nutkanie bežať späť na pláž, kým jej nejaká vražedná ponorka so zubami v papuli neodhryzne nohu. Vzápätí však strach zahнала. Prišla sem zďaleka, a nie raz, ale dva razy, prsník ju pekne bolel a nech ju porantá, ak nedostane, po čo si prišla.

Zhlboka sa nadýchla a potom, nevediac, čo môže čakať, si pomaly kľakla na pieskové dno a voda jej zakryla prsníky – ten nezranený a ten dokatovaný. Na okamih ju ľavý prsník zabolel viac ako kedykoľvek predtým, až sa jej zdalo, že jej tá bolesť odtrhne temeno. Ale potom

Znovu ju volá menom, nahlas, v panike. „Lisey!“

Ten hlas pretne zasnene ticho tohto miesta ako šíp s ohnivým hrotom. Lisey sa takmer obzrie, lebo v tom hlase okrem paniky počuje aj utrpenie, ale čosi hlboko v nej jej povie, že sa obzrieť nesmie. Ak má mať vôbec nejakú šancu na jeho záchranu, nesmie sa obzerať. Kocky sú hodené. Prejde popri cintoríne, kde sa kríže jagajú vo svetle vychádzajúceho mesiaca, a nevenuje mu takmer ani pohľad, potom vystúpi po schodoch s vystretým chrbtom a zdvihnutou hlavou, v rukách stále nesie zhrčenú Mamkinu beku, aby sa na nej nepotkla, a pocíti šialenú veselosť, odhaduje, že takú človek cíti, keď všetko, čo má – dom, auto, účet v banke aj psa – staví na jediný hod kockou. Nad ňou (a nie ďaleko) je obrovská sivá skala, ktorá označuje začiatok chodníka na Srdiečkový kopec. Obloha je plná čudných hviezd a neznámych súhvezdí. Niekde tam v dlhých oponách farieb plápolá polárna žiara. Lisey ju možno už nikdy neuvidí, ale teraz jej to neprekáža. Už vyšla po schodoch až hore a bez váhania obíde skalú, a vtedy ju Scott začne vábiť k sebe. Jeho známa vôňa jej nikdy nebola taká milá. A v tej istej chvíli si uvedomí, že niečo sa hýbe po jej ľavici, hýbe sa rýchlo a vôbec nie na chodníku, ktorý vedie ku kopcu s lupinami, ale tesne povedľa neho.

„Pssst, Lisey,“ zašepká Scott. Jeho pery sú teraz tak blízko, až jej poštekli ucho. „Ak ti je milý život tvoj aj môj, musíš byť ticho.“

Je to Scottov dlháň. Ani jej to nemusí hovoriť. Celé roky cítila jeho prítomnosť v pozadí Scottovho života ako čosi, čo človek kútikom oka zazrie v zrkadle. Alebo, povedzme, ako hnusné tajomstvo ukryté v pivnici. Teraz je tajomstvo odhalené. V medzerách medzi stromami naľavo od nej sa klže rýchlosťou, ktorá pripomína expresný vlak, obrovská vysoká rieka mäsa. Je väčšinou hladká, ale kde-tu sú na nej tmavé škvrny alebo krátery, možno znamienka alebo, povie si Lisey (nechce si to hovoriť, no nemôže si pomôcť), rakovina. Jej myseľ si začína predstavovať akéhosi gigantického červa a potom znehybnie. Tá vec za stromami nie je červ a nech je to čokoľvek, tak myslí, lebo ona cíti jej myšlienky. Jej myšlienky nie sú ľudské, ani v najmenšom nie sú zrozumiteľné, ale ich absolútna cudzota je zároveň strašidelne fascinujúca...

Toto je humus, pomyslí si Lisey, premrznutá až do kosti. Jeho myšlienky sú samý humus a nič iné.

Tá predstava je strašná, ale sedí. Z pier jej unikne zvuk, čosi medzi zjajknutím a stonom. Je to tichučký zvuk, ale Lisey vidí – alebo cíti –, že nekonečný expresný postup tej veci sa zrazu spomalil. Tá vec ju možno začula.

Aj Scott to vie. Ruka, ktorou ju objíma tesne pod prsníkmi, sa trochu napne. Znovu sa mu pery pohybujú tesne pri jej uchu. „Ak máme ísť domov, tak musíme ísť hneď teraz,“ mrmle. Je zase celý s ňou, je celý tu. Nevie, či je to preto, že sa už nepozerala na to jazierko, alebo preto, že je vydesený. Možno jedno i druhé.

Lisey prikývne. Jej vlastný strach je taký veľký, až ju paralyzuje, a dokonca už necíti ani potešenie z toho, že Scott sa vrátil. S týmto tu žil celý život? Ak áno, tak ako? Ale ešte aj teraz v extrémnom strachu sa Lisey domnieva, že to vie. Dve veci ho púťali k zemi, dve veci ho zachraňovali pred dlháňom. Jednou je jeho písanie. Druhou je pás, ktorý môže oblapiť rukami, a ucho, do ktorého môže šepkať.

„Sústred' sa, Lisey. Teraz. Napni mozog.“

Lisey zavrie oči a uvidí host'ovskú izbu v ich dome na Sugar Top Hill. Vidí Scotta usadeného v hojdacom kresle. Vidí samu seba na studenej dlážke pri ňom, drží ho za ruku. On jej stíska ruku s rovnakou silou, s akou ona drví tú jeho. Za nimi sú mrazom pomal'ované obločné tabule plné fantastického pohyblivého svetla. Beží telka a v nej zase raz *Posledné predstavenie*. Chlapci sú v biliardovej herni Leva Sama a Hank Williams vyspevuje z hracieho automatu *Jambalaya*.

Na chvíľu pocíti, ako sa Mesiac Bubu zachveje, ale potom zrazu hudba v jej hlave – hudba, ktorá bola na chvíľu taká jasná a taká veselá – stíchne. Lisey otvorí oči. Strašne túži uvidieť domov, ale stále je tu veľká sivá skala a chodník, ktorý vedie preč pomedzi srdiečkové stromy. Ešte stále horia na nebi tie čudné hviezdy, akurát chechtači onemeli a drsné šepotanie krovia stíchlo a ešte aj Chuckieho zvonček prestal nervózne vyzvárať, lebo dlháň zastal a načúva a celý svet akoby zadržoval dych a načúval s ním. Je tam, ani nie dva metre naľavo od nich, Lisey ho teraz dokonca cíti. Smrdí ako staré prdy na záchodoch pri diaľnici, alebo ako jedovaté závany bourbonu a cigaretového dymu, ktoré sa na človeka občas vyvalia, keď otočí kľúčom a vojde do izby v lacnom moteli, alebo ako Mamkine počúvané plienky, keď už bola stará a totálne

senilná. Zastalo to za najbližším radom srdiečkových stromov, prerušilo svoj tunelovitý beh cez les a, dobrý Bože, nikam nejdú, nejdú naspäť, z akéhosi dôvodu tu zaviazli.

Scott teraz šepká tak ticho, akoby skoro vôbec nehovoril. Nebyť slabého dotyku pohybujúcich sa pier na citlivej pokožke ucha, Lisey by aj verila, že teraz je to telepatia. „To tá beka, Lisey – niektoré veci prejdú sem, ale nazad už nie. Väčšinou také veci, ktoré sa vedia zdvojiť. Nevieť prečo, ale tak to je. Cítim, že nás drží ako kotva. Pusť tú beku.“

Lisey rozpriahne ruky a deka padá. Zvuk, ktorý vydá, je len tichulinkým vzdychom (ako keď argumenty proti šialenstvu prepadávajú do nejakého absolútneho suterénu), no dlháň to aj tak začuje. Lisey v smere jeho nespoznateľných myšlienok pocíti zmenu, cíti príšerný tlak jeho šialeného pohľadu. Jeden strom s výbušným trhavým rachotom praskne, keď sa tá vec začne obracať, a Lisey znovu zavrie oči a uvidí za viečkami hosťovskú izbu tak jasne, ako dosiaľ nič iné nevidela, vidí ju zúfalo zreteľne a cez dokonalé zväčšovacie sklo hrôzy.

„Teraz,“ zamrmle Scott a stane sa neuveriteľné. Lisey cíti, ako sa vzduch obracia naruby. Odrazu spieva Hank Williams *Jambalaya*. Spieva

14

Spieval, pretože bol zapnutý televízor. Teraz si na to spomenula absolútne jasne a zišlo jej na um, ako to, že na to predtým zabudla.

Najvyšší čas odbočiť z Ulice spomienok, Lisey – najvyšší čas ísť domov.

Ako sa vraví, všetci von z vody. Lisey dostala, po čo prišla, dostala to, kým trčala v tej poslednej strašnej spomienke na dlháňa. Prsník ju stále bolel, ale zúrivé pulzovanie sa zmiernilo na tupý tlak. Ako tínedžerka zažila omnoho horšiu bolesť, napríklad po dlhom horúcom dni v primalej podprsienke. Z miesta, kde kľáčala, po bradu ponorená vo vode, videla, že mesiac, teraz už menší a skoro celkom strieborný, sa zdvihol nad všetky okrem tých najvyšších stromov na cintoríne. A odrazu sa objavil nový strach: čo ak sa dlháň vráti? Čo ak začul, ako tu naňho myslí, a čo ak sa vráti? Toto tu bolo vraj bezpečné miesto a Lisey tomu aj verila –

teda bezpečné pred chechtačmi a inými hnusnými potvorami, ktoré prebývali v Zakliatom lese –, ale tušila, že dlháňa zrejme neviažu žiadne pravidlá, ktoré platia pre ostatné tunajšie stvorenia. Tušila, že dlháň je akýmsi spôsobom... iný. Zišiel jej na um názov jednej starej hororovej poviedky a zadunel jej v hlave ako železný zvon: *Len zapískaj, chlapče, a prídem hneď*. Za ním nasledoval názov jedinej knihy Scotta Landonu, ktorá sa jej protivila: *Prázdni diabli*.

Lenže kým sa stihla vrátiť späť na piesok, kým stihla čo i len vstať z kolien, prekvapí ju ďalšia spomienka, tentoraz omnoho novšia. Spomienka na to, ako sa prebudila so sestrou Amandou v posteli tesne pred úsvitom a zistila, že minulosť s prítomnosťou sa totálne pomotali. A, čo bolo ešte horšie, Lisey nadobudla presvedčenie, že nie je v posteli so sestrou, ale s mŕtvym manželom. A v istom zmysle to bola aj pravda. Lebo hoci to, čo s ňou bolo v posteli, malo na sebe Mandinu nočnú košeľu a hovorilo Mandiným hlasom, používalo súkromný jazyk ich manželstva a výrazy, ktoré poznal iba Scott.

Krvavé híha bude tiež, povedalo to, čo bolo s ňou v posteli, a naozaj, prišiel Čierny princ Inkunkov a zo svojho hnusného vrecka s trikmi vylovil jej vlastný otvárač na konzervy Oxo.

Je za purpurom. Už si našla prvé tri stupne. Ešte zopár stupňov a dostaneš odmenu.

A akú odmenu jej to sľúbilo? Pohárik, nápoj. Tipovala na kolu alebo RC, lebo to bývali odmeny od Paula, ale teraz si uvedomila, že je to inak.

Lisey sklonila hlavu, ponorila si dobitú tvár do jazierka a potom, rýchlo, aby o tom nestihla uvažovať, dvakrát rýchlo preglgla. Voda, v ktorej stála, bola takmer horúca, ale tá, ktorú si nabrala do úst, bola chladná, sladká a osviežujúca. Mohla vypiť aj omnoho viac, ale niečo jej povedalo, že dva hlty stačia. Dva, to bolo presne to správne číslo. Dotkla sa pier a zistila, že opuch takmer zmizol. Neprekvapilo ju to.

Lisey sa ani neusilovala byť ticho (a zatiaľ sa neobťažovala vd'ačnosťou) a pustila sa brodiť späť ku pláži. Zdalo sa jej, že to trvá večnosť. Pri brehu sa už nebrodil nikto a pláž bola prázdna. Lisey sa zazdalo, že zazrela ženu, s ktorou predtým hovorila, zazrela ju sedieť so spoločníčkou na jednej kamennej lavici, ale nebola si tým istá, lebo mesiac ešte celkom nevyšiel. Pozrela trochu vyššie a jej pohľad sa zastavil na jednej zahalenej postave asi v dvanástom rade nad vodou. Mesačný svit oblial jednu

polovicu zabalenej hlavy tenkým strieborným svetlom a Lisey pocítila čudesnú istotu: toto je Scott a pozoruje ju. Nedávala vari tá myšlienka zmysel, hoci šialený? Nebolo to vari tak, ak si udržal toľko vedomia a vôle, že k nej mohol prísť pred svitaním, keď ležala v posteli so svojou sestrou – katatoničkou? Nebolo to tak, ak bol odhodlaný zase si povedať svoje?

Pocítila nutkanie zavolať naňho menom, aj keby to bolo nebezpečné šialenstvo. Otvorila ústa a voda z mokrych vlasov jej vošla do očí a zaštipala ju tam. Začula slabý cinkot, to vietor hojdal Chuckieho zvonček.

A vtedy ju Scott oslovil – naposledy.

– *Lisey*.

Ten hlas bol nekonečne nežný. Volal ju menom, volal ju domov.

– *Malá*

15

„Lisey,“ povie on. „Lásočka.“

On sedí v hojdacom kresle a ona na studenej dlážke, ale trasia sa on. Lisey si odrazu jasne spomenie na Babku Debusherku, ako hovorí *Od strachu sa v tme trasia ako rôsol* a zíde jej na um, že Scottovi je zima, lebo celá beka je teraz na Mesiaci Bubu. Ale to nie je všetko – aj v tejto izbe je svinsky chladno. Zima bola aj predtým, ale teraz je zimisko a svetlá tiež vypadli.

Ustalo neprestajné fučiace šepotanie kotla, a keď sa Lisey pozrie z mrazom pomalovaného okna, vidí len extravagantné farby polárnej žiary. Svetlo, ktoré majú Gallowayovci vedľa dverí, je tmavé. *Vypadla električka*, pomyslí si Lisey, ale nie – televízor stále hrá ten potvorský film. Chlapci z texaského Anarene sú v biliardovej miestnosti, onedlho pôjdu do Mexika, a keď sa vrátia, Lev Sam bude mŕtvy, zabalený v gáze a usadený na jednej z tých kamenných lavíc s výhľadom na...

„To nie je okej,“ vraví Scott. Zuby mu mierne drkocú, ale aj tak v jeho hlase počuť zmätok. „Ja som ten film nezapol, lebo som sa bál, že ťa zobudí, Lisey. A okrem toho...“

Ona vie, že je to pravda, lebo keď sem tentoraz prišla a našla ho tu, telka nebežala, ale momentálne myslí na niečo omnoho dôležitejšie. „Scott, nepôjde to za nami?“

„Nie, láska,“ hovorí. „Nemôže to urobiť, ak by ťa poriadne nezaňuchalo, alebo ak sa nezameria na tvoje...“ Zmlkne. Zdá sa, že ho najväčšmi trápi ten film. „Okrem toho, v tejto scéne nezníe *Jambalaya*. Videl som *Posledné predstavenie* päťdesiatkrát a s výnimkou *Občana Kanea* je to vari najgeniálnejší film všetkých čias, a som si istý, že v tejto scéne v biliardovej miestnosti nezníe *Jambalaya*. Spieva tam Hank Williams, to hej, ale spieva *Kaw-Liga*, tú pieseň o indiánskom náčelníkovi. A ak funguje telka aj video, tak prečo nesvietia svetlá?“

Vstane a brnkne do vypínača na stene. Nič. Studený vetrisko až z Yellowknífu im napokon vyrazil elektriku, v celom Castle Rocku, Castle View, Harlowe, Mottone, Tahsmore Ponde a vo väčšine západného Mainu. V tej istej chvíli, keď Scott brnkne do toho hluchého vypínača, telka zhasne. Obraz sa zmenší na jasný biely bod, ktorý chvíľu žiari a napokon zmizne. Keď sa Scott nabudúce pokúša pustiť si *Posledné predstavenie*, zistí, že uprostred filmu je desať vymazaných minút, vymazalo ich silné magnetické pole. Ani jeden z nich to už nikdy nespomenie, ale Scott a Lisey pochopia, že hoci si hosťovskú izbu predstavovali obaja, práve Lisey ho zrejme dokričala domov o niečo silnejšie... A napokon, bola to Lisey, kto si predstavil starého Hanka, ako spieva namiesto *Kaw-Liga* zase *Jambalaya*.

To Lisey si tak zúrivo predstavovala video aj telku, predstavovala si, že po ich príchode oba spotrebiče pôjdu, tie spotrebiče napokon šli takmer minútu a pol, hoci elektrika bola v každom kúte okresu Castle fuč.

„Bojím sa zaspáť,“ prizná sa Lisey. „Bojím sa, že keď sa ráno zobudím, pec bude vyhasnutá a ty budeš zase preč.“

On pokrúti hlavou. „Som v poriadku. Na chvíľu je to za mnou.“

Pozerá naňho s nádejou a pochybnosťami. „To vieš, alebo to hovoríš len preto, aby sa tvoja ženuška netrápila?“

„Čo myslíš?“

Pomyslí si, že toto veru nie je ten duch, s ktorým od novembra žila. Ale aj tak jej je ťažko veriť takým zázračným zmenám. „Naozaj vyzeráš lepšie, ale aj tak sa obávam, aby ma moje hyperaktívne myšlienky nezavádzali.“

V sporáku exploduje hrčovité poleno a ona poskočí. On ju objíme. Ona sa k nemu takmer hystericky túli. Pod prikrývkami, v jeho náručí je tak teplo. Je všetkým, po čom v tej tme túžila.

On vraví: „Tá... tá vec, čo trápila moju rodinu... prichádza a odchádza. Keď odíde, je to, ako keď ti prejde kľč.“

„Ale vráti sa?“

„Lisey, možno už ani nie.“ Sila a presvedčenie v jeho hlase ju tak prekvapia, že zdvihne hlavu a pozrie mu do tváre. Nevidí tam žiadnu lož, ani len takú, aká sa hovoríeva matke na upokojenie utrápeného srdca. „A ak sa vráti, možno sa nevráti s takou silou ako tentoraz.“

„Toto ti povedal otec?“

„Môj otec nevedel veľa o tom, čo bolo *preč*. To nutkanie, ten ťah... k miestu, kde si ma našla... som cítil už dvakrát. Raz v tom roku, keď som ťa stretol. Vtedy mi pomohli chl'ast a cigarety. A druhý raz...“

„Nemecko,“ povie ona bezvýrazným hlasom.

„Presne,“ prikývne bezpečák. „Nemecko. Vtedy si ma z toho dostala ty, Lisey“

„Ako si bol blízko, Scott? Ako blízko to bolo v Brémach?“

„Tesne,“ odvetí prosto a jej je ešte väčšia zima. Keby ho bola stratila v Nemecku, bola by ho stratila naveky. *Mein gott*. „Ak to bol v porovnaní s týmto tu vánok. Toto bol hurikán.“

Chce sa ho opýtať aj na ďalšie veci, ale skôr ho chce iba objímať a veriť mu, keď hovorí, že to už možno bude v poriadku. Tak ako chce človek veriť lekárovi, ktorý hovorí, že rakovina ustúpila a možno sa už nevráti.

„A ty si v poriadku?“ Potrebuje to od neho ešte raz počuť. *Potrebuje to*.

„Áno. Ako sa hovorí, som fit.“

„A – tamto?“ Nemusí byť konkrétnejšia. Scott vie, o čom hovorí.

„Už dávno to zachytilo môj pach a pozná to tvar mojich myšlienok. Po toľkých rokoch sme vlastne starí parťáci. Keby to chcelo, mohlo by ma to asi zožrať, ale to by bola námaha a je to dosť lenivé. Okrem toho... niečo ma stráži. Niečo na jasnej strane tejto rovnice. Jasné, že tá rovnica má aj jasnú stranu. Musíš to vedieť, lebo ty si jej súčasťou.“

„Raz si mi povedal, že keby si chcel, môžeš to privolať,“ povie Lisey veľmi ticho.

„Áno.“

„A niekedy to aj chceš privolať, však?“

Nepoprie to a vonku vietor zaujúka popri streche ľadový tón. Ale tu, pod prikrývkami, pred kuchynským sporákom, je teplo. S ním jej je teplo.

„Zostaň so mnou, Scott,“ hovorí ona.

„Zostanem,“ povie jej on. „Kým budem

16

„Kým budem môcť,“ povedala Lisey.

Zároveň si uvedomila niekoľko vecí. Napríklad, že sa vrátila do svojej spálne a svojej postele. A potom to, že tá posteľ sa bude musieť prezliecť, lebo sa vrátila premočená na kosť a vlhké chodidlá má oblepené pieskom z pláže z iného sveta. A ešte to, že sa trasie, hoci v miestnosti nie je mimoriadne zima. A ešte to, že už nemá striebornú lopatku – nechala ju tam. A posledná vec je tá, že ak bol tou sediacou siluetou naozaj jej manžel, tak si je takmer istá, že ho videla naposledy: jej muž už patril k zahaleným, stal sa nepochovanou mŕtvolou.

Lisey, vystretá na posteli v premočených šortkách, sa rozplakala. Teraz ju čakalo veľa práce a vrátila sa s jasnou predstavou, čo musí urobiť – povedala si, že aj to je zrejme súčasťou odmeny na konci poslednej Scottovej výpravy za hĺha –, ale najskôr musí oplakať svojho manžela. Prehodila si ruku cez oči a päť minút tak ležala, vzlykala, až mala oči od opuchu takmer zavreté, kým ju nerozbolelo hrdlo. Nikdy si nepomyslela, že by ho mohla tak strašne chcieť a že by za ním mohla tak strašne smútiť. Bol to pre ňu šok. Ale na druhej strane, hoci ju donivočený prsník ešte trochu bolel, Lisey si pomyslela, že sa dávno necítila tak dobre, dávno sa tak neradovala zo života a dávno nebola taká pripravená so všetkým a so všetkými zatočiť.

Ako sa hovorí.

Lisey v Greenlawne (Topol'ovka)

1

Keď si vyzliekala premočené šortky, pozrela na hodiny na nočnom stolíku a usmiala sa – nie preto, že by na čase o desať minút dvanásť v jeden júnový deň bolo niečo smiešne, ale preto, lebo si spomenula na jednu vetu lakomca Scroogea z *Vianočnej koledy*. „Duchom sa to všetko podarilo za jedinú noc.“ Lisey sa zdalo, že v jej živote sa niečo dôležité udialo za veľmi krátky čas, väčšina z toho za posledných niekoľko hodín.

Ale nesmieš zabúdať, že si žila v minulosti, a to človeku zaberie prekvapujúco veľa času, pomyslela si... a po chvíli zamyslenia sa jej z úst vydral drsný smiech, ktorý by každému, kto by počúval dole v hale, znel šialene.

To je v poriadku, len sa smej, lásočka, nikto tu nie je, len my sliedky, pomyslela si cestou do kúpeľne. Znova sa z nej hrnul von ten veľký, uvoľnený smiech, no potom odrazu prestal, keď si uvedomila, že by tu mohol byť Dooley. Mohol by byť schovaný v pivnici alebo v niektorom zo šatníkov tohto veľkého domu, mohol by sa v toto neskoré ráno potiť v podkroví, priamo nad ňou. Veľa o ňom nevedela a priznala by to bez mučenia, ale predstava, že sa skrýva niekde v dome, by do toho, čo o ňom vie, zapadala. Už sa rozhodne prejavil ako drzý chuj.

Oňho si teraz nerob starosti. Rob si starosti o Darlu a Canty.

Dobrý nápad. Lisey sa mohla dostať do Greenslawnu pred staršími sestrami, to by nebola veľká naháňačka, ale na druhej strane si nemohla dovoliť vliecť sa. *Len ťahaj za šnúročku,* pomyslela si.

Nemohla si odprieť pohľad do veľkého zrkadla na vnútornej strane dverí do spálne. Stála s rukami pri tele, dívala sa vyrovnane a bez predsudkov na svoje štíhle, ničím nie pozoruhodné telo v strednom veku – na svoju tvár, ktorú Scott raz opísal ako tvár líšky v lete. Bola trochu opuchnutá, nič viac. Vyzerala, akoby

mimoriadne tvrdo spala (možno po jednom, dvoch alebo mnohých pohárikoch), a pery mala stále trochu vyhrnuté, čo im dodávalo istú zmyselnosť a cítila sa pri tom čudne aj trošku veselo. Zaváhala, nevedela, čo s tým, a potom našla na konci zásuvky s rúžmi tubu Revlonu, odtieň Hothou se Pink. Trochu si naniesla a trochu pochybovačne prikývla. Ak sa jej ľudia pozrú na pery – a predpokladala, že by sa mohli –, nech sa radšej majú na čo dívať, než aby sa pokúšala zakryť, čo sa zakryť nedá.

Prsník, ktorý sa jej s takým šialeným zaujatím pokúsil odoperovať Dooley, bol poznačený škaredou šarlátovou priehlbínou, ktorá sa krútila nahor od podpazušia a končila sa niekde nad hrudným košom. Vyzeralo to na následok škaredého porezania spreď dvoch či troch týždňov, ranu, čo sa teraz dobre hojí. Dve plytšie rany vyzerali len ako červené odtlačky od príliš tesnej elastickej bielizne. Alebo možno – keď mal človek živú predstavivosť – ako odtlačky po povraze. Rozdiel medzi tým a hrôzou, ktorú videla, keď sa prebrala z bezvedomia, bol úžasný.

„Všetkým Landonovcom sa rýchlo hoja rany, ty chuj,“ povedala Lisey a vkročila do sprchy.

2

Mala čas len na rýchle opláchnutie a prsník ju stále tak štípal, že sa vykašlala na podprsenu. Obliekla si voľné džínsy a voľné tričko. Na tričko si dala vestu, aby jej nikto nemohol zízať na bradavky, ak sa, pravda, chlapi unúvajú zízať na bradavky päťdesiatročnej ženy. Podľa Scotta áno. Spomenula si, ako jej raz, za starých šťastnejších čias, povedal, že heterosexuálni muži zízajú v podstate na každú osobu ženského pohlavia vo veku od zhruba štrnásť po osemdesiatštyri rokov – tvrdil, že je to jednoduché spojenie medzi okom a vtákom, s ktorým mozog nemá nič spoločné.

Bolo poludnie. Zišla dole, nazrela do obývačky a uvidela na stole nedofajčenú škatuľku cigariet. Momentálne po cigaretách netúžila. Namiesto toho vybrala z komory pohár s arašidovým maslom (duševne sa pripravila na to, že v rohu za dverami striehne Jim Dooley) a z chladničky jahodový džem. Natrela si na chlieb arašidové maslo s džemom a dvakrát si schuti odhryzla, skôr ako zavola profesorovi Woodbodymu. List od „Zack McCoola“ zostal

u šerifa, ale Lisey mala vždy dobrú pamäť na čísla a toto bolo ľahké: na jednom konci pittsburská predvoľba, na druhom osemdesiatjeden a osemdesiatosem. Bola rovnako ochotná porozprávať sa s kráľovnou ako s kráľom Inkunkov. Odkazovač by bol nanič. Mohla by nechať odkaz, ale nemala by istotu, že sa načas dostane k správnym ušiam.

Nemusela sa trápiť. Zdvihol to sám Woodbody a hlas mu neznel kráľovský. Znel pokarhané a opatrne. „Áno? Haló?“

„Dobrý deň, profesor Woodbody. Tu je Lisa Landonová.“

„Nechcem sa s vami rozprávať. Hovoril som so svojím právnikom a povedal, že nemusím...“

„Len pokojne,“ povedala a túžobne pozrela na sendvič. S plnými ústami by rozprávať nemohla. Na druhej strane, tento rozhovor dlho nepotrvá. „Nechcem vám robiť problémy. Ani s políciou, ani s právnikmi. Ak mi preukážete jednu maličkú láskavosť.“

„Akú láskavosť?“ Woodbody znel podozrievavo. Lisey mu to nemohla mať za zlé.

„Je istá šanca, že dnes by vám mohol zavolať váš priateľ Jim Dooley...“

„Ten človek nie je môj priateľ!“ odvrkol Woodbody.

Dobre, pomyslela si Lisey. Vy ste pripravený presvedčiť sám seba, že ani nikdy nebol.“

„Dobre, tak krčmový kamarát. Náhodný známy. To je jedno. Ak zavolá, len mu povedzte, že som si to rozmyslela, dobre? Povedzte, že, som dostala rozum. Povedzte mu, že sa s ním stretnem dnes večer o ôsmej v manželovej pracovni.“

„Hovoríte ako človek, ktorý sa chystá narobiť si veľké problémy, pani Landonová.“

„Vy o tom niečo viete, však?“ Sendvič vyzeral čoraz lepšie. Lisey škfkalo v bruchu. „Počujte, pravdepodobne vám nezavolá. V tom prípade máte šťastie. Ale ak zavolá a vy mu neodovzdáte môj odkaz – len „Rozmyslela si to, chce sa s vami stretnúť dnes večer o ôsmej v Scottovej pracovni“ – a ja na to prídem... potom si ma neželajte.“

„To nemôžete. Môj právnik povedal...“

„Nepočúvajte ho. Majte rozum a počúvajte, čo vám hovorím ja. Manžel mi zanechal dvadsať miliónov dolárov. Keď sa s tými prachmi rozhodnem, že vám pretiahnem riť, nasledujúce tri roky budete srať krv. Pochopili ste?“

Lisey zavesila, kým stihol niečo povedať, odhryzla si zo sendviča, vytiahla z chladničky limetkový Kool-Aid, rozmýšľala nad pohárom a potom sa napila priamo z krčaha.

Mňam!

3

Keby Dooley počas niekoľkých nasledujúcich hodín telefonoval, nemohla by zdvihnúť. Ale Lisey vedela, na ktorý telefón zavolať. Vybrala sa do svojej nedokončenej kancelárie v stodole za zahalenou mŕtvou brémskej posteľe. Posadila sa na jednoduchú kuchynskú stoličku (už sa vtedy nedostala k tomu, aby si objednala peknú novú kancelársku stoličku), stlačila na záznamníku funkciu nahrávania správy a bez dlhého rozmýšľania prehovorila. Nevrátila sa z Mesiaca Bubu s plánom, skôr s jasným súborom krokov, podľa ktorých treba postupovať, a s presvedčením, že ak urobí svoje, Jim Dooley bude nútený urobiť svoje. *Len zapískaj, chlapče, a prídem hneď*, pomyslela si.

„Zack – pán Dooley – tu je Lisey. Ak počúvate tento odkaz, znamená to, že som šla navštíviť sestru, ktorá je v nemocnici v Auburne. Rozprávala som sa s profesorom a som veľmi vďačná že sa toto všetko vyrieši. Dnes o ôsmej budem v manželovej pracovni alebo mi sem môžete zavolať o siedmej a dohodneme sa nejako inak, ak vám robí starosti polícia. Šerifov zástupca bude možno parkovať pred domom, možno dokonca v kríkoch pri ceste, takže buďte opatrný. Vypočujem si odkazy.“

Obávala sa, že na záznamníku nebude na takúto dlhú uvítaciu správu dosť miesta, ale všetko sa tam zmestilo. A čo z toho usúdi Jim Dooley, ak zavola toto číslo a vypočuje si to? Vzhľadom na momentálny stupeň jeho šílenstva to Lisey nedokázala predpovedať. Preruší mlčanie a zavola profesorovi v Pittsburghu? Možno. Ak by mu aj Dooley zavola, rovnako sa nedalo predpovedať, či mu profesor odovzdá správu, a možno na tom ani nezáležalo. Ktovie ako jej nezáležalo na tom, či si bude Dooley myslieť, či je naozaj pripravená dohodnúť sa, alebo či ho len tak vodí za nos. Išlo jej len o to, aby bol nervózny a zvedavý – tak nejako si predstavovala rybu, čo sleduje návnadu klzajúcu sa po hladine jazera.

Neodvážila sa nechať odkaz na dverách – bolo veľmi pravdepodobné, že kým by si ho mohol prečítať Dooley, prečítal by si ho zástupca Boeckman alebo Alston – a aj tak by to už asi bolo prehnané. Momentálne urobila všetko, čo sa dalo.

A naozaj čakáš, že sa o ôsmej ukáže, Lisey? Že plný dôvery vtancuje po schodoch do Scottovej pracovne?

Neočakávala, že vtancuje, a neočakávala, že bude plný niečoho iného ako šialenstva, ktoré už mala možnosť zažiť, ale očakávala, že príde. Bude opatrný ako divé zviera, bude si dávať pozor na pasce a možno sa prikradne z lesa už popoludní, ale Lisey bola presvedčená, že Dooley uverí, že to nie je trik, čo vymyslela so šerifom alebo štátnymi polišmi. Vycíti to z úslužnosti, ktorú jej počul v hlase, a navyše po tom, čo jej urobil, mal dôvod očakávať, že bude vyplašená. Dvakrát si svoju správu prehrala a prikývla. Áno. Na povrchu znela ako žena, ktorá len chce rýchlo vybaviť nejakú nepríjemnú vec, ale vedela, že Dooley vycíti pod povrchom strach a bolesť. Preto, lebo ich tam očakával, a preto, lebo bol šialený.

Lisey sa zdalo, že tu pôsobí ešte niečo. Získala nápoj. Získala hĺha a v istom primitívnom zmysle ju to posilnilo. Možno to dlho nepotrúva, ale na tom nezáleží, lebo trochu z tej sily – trochu z tej primitívnej čudesnosti – bolo teraz na odkazovači. Lisey si povedala, že ak Dooley zavolá, začuje to a zareaguje na to.

4

Mobil mala stále v bavoráku a teraz bol celkom nabitý. Napadlo jej, že sa vráti do malej kancelárie v stodole, nahrá ešte raz uvítaciu správu a pridá aj číslo mobilu, ale potom si uvedomila, že ho nevie. *Tak zriedka volám sama sebe, miláčik*, pomyslela si a znovu sa nahlas a drsne rozosmiala.

Pomaly autom prešla ku koncu príjazdovej cesty a dúfala, že tam bude zástupca Alston. Bol tam a vyzeral ešte mohutnejšie ako doteraz a tiež dosť primitívne. Lisey vyšla z auta a krátko mu zasalutovala. Pri pohľade na jej tvár nezavolal posily ani s krikom neutiekol, len sa usmial a tiež jej zasalutoval.

Lisey, samozrejme, zišlo na um, že keď stretne šerifovho zástupcu v službe, porozpráva mu príbeh o tom, ako jej zatelefonoval „Zack McCool“ a povedal jej, že sa rozhodol zbalíť

si svojich sedem slivák, odporúčať sa do Západnej Virgínie a pustiť z hlavy spisovateľovu paničku – motá sa tu dáko veľa polišov. Samozrejme, porozprávala by to pekne spisovne a zrejme by bola presvedčivá, najmä teraz, v stave krstnej milosti po očistnom kúpeli, ale napokon tú myšlienku zamietla. Šerif Clutterbuck a jeho zástupcovia by mohli byť ešte obozretnejší – mohli by si myslieť, že Jim Dooley sa ich pokúša učičkať. Nie, bude lepšie nechať veci tak, ako sú. Dooley si k nej už raz našiel cestu – pravdepodobne to dokáže znovu. Ak ho chytia, bude mať po problémoch... aj keď, pravdu povediac, vidieť Dooleyho chyteného už teraz nepovažovala za ideálne riešenie.

V každom prípade sa jej nechcelo klamať Alstonovi ani Boeckmanovi o nič viac, než musela. Sú to policajti, robia, čo vedia, aby ju ochránili, a navyše sú to dvaja milí ľudia.

„Ako sa darí, pani Landonová?“

„Dobre. Len vám chcem povedať, že idem do Auburnu. Moja sestra je tam v nemocnici.“

„To mi je ľúto. CMG, alebo Kingdom?“

„Greenlawn.“

Nebola si istá, či vie, o čo ide, ale podľa bolestnej grimasy na jeho tvári odhadovala, že asi áno. „To ma mrzí... ale aspoň máte pekný deň na cestu. Ale radšej sa vráťte ešte pred večerom. V rádiu hovorili, že budú veľké búrky, najmä tu na západe.“

Lisey sa poobzerala a usmiala sa najprv na deň, ktorý bol naozaj pekný letný (aspoň zatiaľ) a potom na zástupcu Alstona. „Urobím, čo bude v mojich silách. Vďaka za varovanie.“

„Niet za čo. Tu naboku máte trochu opuchnutý nos. Niečo vás uštiplo?“

„Občas ma takto potrápia komáre,“ povedala Lisey. „Jeden štípanec mám aj pri ústach. Vidíte?“

Alston jej pozrel na ústa, po ktorých ju nie tak dávno Dooley bil otvorenou dlaňou. „Nie,“ povedal. „Nevidím.“

„Dobre, tak benadryl zaberá. Ešteže z neho nie som ospalá.“

„Keby ste boli, nepremáhajte sa a zídte z cesty, dobre?“

„Áno, otec,“ povedala Lisey a Alston sa zasmial. A trochu sa začervenal.

„Mimochodom, pani Landonová...“

„Lisey.“

„Áno, pani. Lisey. Volal Andy. Prosí vás, aby ste sa u nás zastavili, keď sa vám to bude hodiť – treba spísať zápisnicu. Viete, aby ste niečo mohli podpísať kvôli záznamom. Zastavíte sa?“

„Áno. Pokúsim sa zastaviť cestou naspäť z Auburnu.“

„Poviem vám malé tajomstvo, pani Lan... Lisey. Obidve naše sekretárky zvyknú odísť skôr, keď sa chystá riadny dážď. Bývajú mimo Mottonu a na tých cestách býva hotová potopa. Zišli by sa tam nové kanály.“

Lisey pokrčila plecami. „Uvidíme,“ povedala. Nápadne sa pozrela na hodinky. „Fíha, koľko je hodín! Musím utekať. Keby ste potrebovali, použite toaletu, zástupca Alston, je tam...“

„Joe. Ak ste Lisey, ja som Joe.“

Ukázala mu vztyčený palec. „Platí, Joe. Pod schodmi na terasu je kľúč od zadného vchodu. Keď tam trochu pošmátrate, určite ho nájdete.“

„Nebojte sa, som vyšetrovateľ,“ povedal s vážnou tvárou.

Lisey sa rozosmiala a zdvihla ruku. Zástupca Joe Alston, ktorý sa teraz tiež usmieval, jej ťapol do dlane v slnečných lúčoch neďaleko poštovej schránky, kde našla zdochnutú gallowayovskú mačku.

5

Cestou do Auburnu chvíľu rozmýšľala, ako sa na ňu zástupca Joe Alston díval, keď stáli na konci príjazdovej cesty a rozprávali sa. Už ubehol dlhší čas, odkedy v nejakom chlapovi vyvolala pohľad *zlatko, vyzeráš dobre*, ale jeden dostala dnes, keď mala mierne opuchnutý nos a vôbec. *Úžasné. Úžasné.*

„Skrášľovacia kúra Mláťačka Jima Dooleyho,“ povedala a zasmiala sa. „Mohla by som to propagovať na káblovke.“

V ústach mala úžasne sladkú chuť. Veľmi by ju prekvapilo, keby ešte chcela cigaretu. Možno by aj to mala propagovať na káblovke.

6

Keď sa Lisey dostala do Greenlawnu, bolo o desať minút pol druhej. Neočakávala, že uvidí Darlino auto, ale vzdychla

od úľavy, keď sa presvedčila, že to nie je ani jedno z áut roztrúsených na parkovisku. Bola rada, že Darla a Cauty sú na juhu, dosť ďaleko od nebezpečného šialenstva Jima Dooleyho. Pamätala si, ako pomáhala pánu Silverovi strúhať zemiaky, keď bola ešte malé dievča (no, mala dvanásť alebo trinásť – nebola až taká malá) a ako ju vždy varoval, aby nosila nohavice a mala vysúkané rukávy, keď sa pohybuje okolo strúhačky v zadnej náradovni. *Keď tá zachytí, tak tá zvliečie*, vravieval, a ona si to varovanie vzala k srdcu, lebo pochopila, že starý Max Silver nehovorí o zvliekaní zo šiat, ale z kože. Amanda bola súčasťou tohto všetkého, bola ňou odo dňa, keď prišla k Lisey, práve keď sa Lisey neochotne púšťala do upratovania Scottovej pracovne. Lisey to akceptovala. Ale Darla a Cauty by boli zbytočnou komplikáciou. Ak je Boh dobrý, na dlhý čas ich zdrží v Snow Squall, nech sa napchajú morskými rakmi a napijú vínnych strekov. Na dlhý čas, čiže napríklad do polnoci.

Skôr ako Lisey vystúpila z auta, pravou rukou sa zľahka dotkla ľavého prsníka, a vopred vzdychla od očakávaného bodnutia bolesti. Pociťala však len jemnú vibráciu. *Úžasné*, pomyslela si. *Akoby som sa dotkla týždňovej jazvy. Vždy keď zapochybuješ, či Mesiac Bubu existuje, Lisey, len si spomeň, čo ti ani nie pred piatimi hodinami urobil ten cvok s prsníkom a čo cítiš teraz.*

Vystúpila z auta, diaľkovo ho zamkla, potom sa poobzerala a pokúšala sa vryť si to miesto do pamäti. Nemala na to jasný dôvod – nevedela by na to prísť, ani keby chcela. Bol to ďalší z postupných krokov, ako keď človek prvýkrát pečie chlieb podľa kuchárskej knihy, a jej to tak vyhovovalo.

Čerstvo vyasfaltované a nastriekané parkovisko pre návštevníkov Greenlawnu jej silne pripomínalo parkovisko, kam pred osemnástimi rokmi spadol jej manžel, a začula prízračný hlas profesora Rogera Dashmiela, alias južanského posera, ako hovorí *Prejdeme cez parkovisko k budove Nelson Hall – ktorá je vďaka Bohu klimatizovaná*. Nie je tu žiadna Nelson Hall – Nelson Hall je v dávnej krajine, rovnako ako muž, ktorý tam prišiel vykopať za lopatku zeme a otvoriť stavenisko Shipmanovej knižnice.

Nad úhľadne zastrihnutými živými plotmi sa netýčila budova Katedry anglistiky, ale hladká tehla a jasné sklo blázince z dvadsiateho storočia, to čisté, vysvietené miesto, kde mohol skončiť jej manžel, keby ho neodpravilo niečo, nejaká spóra, ktorú sa lekári v Bowling Garden rozhodli nazývať zápalom pľúc (nikto

netúžil zapísať *Príčina smrti neznáma* do úmrtného listu človeka, ktorého odchod si vyslúži titulok na prednej strane New York Times).

Na tejto strane živého plotu bol dub – Lisey zaparkovala tak, aby bol bavorák v jeho tieni, hoci – áno – videla, ako sa na západe zaťahuje obloha, takže zástupca Joe Alston mal možno pravdu, keď spomínal popoludňajšie búrky. Strom by poslužil ako pekná značka, keby bol jediný, ale nebol. Popri živom plote ich bol celý rad a Lisey všetky pripadali rovnaké... a čo na tom, kuva, záležalo?

Vykročila na chodník k hlavnej budove, ale niečo vnútri – hlas, ktorý nepôsobil ako variácie jej vlastného vnútorného hlasu – ju popchlo, aby sa vrátila. Ten hlas trval na tom, aby sa ešte raz pozrela na svoje auto a jeho miesto na parkovisku. Napadlo jej, či niečo nechce, aby bavorák preparkovala inam. Ak áno, neformulovalo to svoje túžby ktovieako zrozumiteľne. Lisey teda urobila okolo auta obchôdzku – otec jej radieval, aby to robila vždy pred dlhou cestou. Ibaže vtedy človek hľadá nerovnomerný dezén, rozbité zadné svetlo, ovisnutý tlmič a podobne. Teraz nevedela, čo hľadá.

Možno len odkladám návštevu. Možno ide len o to.

Ale nebolo. Bolo to niečo viac. A bolo to dôležité.

Prezrela si ešpézetku – 5761RD s tou hlúpou potápliacou

– a veľmi vyblednutú nálepku, žartovný darček od Jodi. Bolo na nej napísané JEŽIŠ MA MILUJE, JA TO VIEM, PRETO RÝCHLOSTĚ PESTUJEM. Nič iné.

To nestačí, popchol ju hlas a potom zbadala niečo zaujímavé v zadnom rohu parkoviska, takmer pod živým plotom. Prázdnu zelenú fľašu. Bola si takmer istá, že pivová. Buď si ju upratovacia čata nevšimla, alebo sa k nej ešte nedostala. Lisey náhlivo prešla k nej, zdvihla ju a z hrdla zachytila kyslý poľnohospodársky zápach. Na mierne vyblednutej vinete bol vrčiaci vlk. Podľa vinety vo fľaši kedysi bolo pivo značky Nordic Wolf. Lisey odniesla fľašu k autu a položila ju na asfalt priamo pod potápliacou na ešpézetke.

Krémové BMW, to nestačí.

Krémové BMW v tieni duba, to nestačí.

Krémové BMW, ktoré je v tieni duba a pod potápliacou na ešpézetke s číslom 5761RD a mierne naľavo od nálepky... to stačí.

Len tak-tak.

A prečo?

Lisey na tom ani trochu nezáležalo.
Ponáhľala sa k hlavnej budove.

7

Bez problémov sa dostala k Amande, hoci popoludňajšie návštevné hodiny sa oficiálne začínali až o druhú, čiže o polhodinu. Vďaka doktorovi Hughovi Albernessovi – a, samozrejme, Scottovi – bola Lisey v Greenlawne niečo ako hviezda. Desať minút po tom, čo sa predstavila na recepcii (umiestnenej pod obrovskou newageovou nástennou maľbou, na ktorej boli deti, držali sa za ruky a zaujato hľadeli na nočnú oblohu), už sedela so sestrou na malej terase pred Amandinou izbou, z papierového pohára popíjala slabulinký punč a dívala sa na kriket na zadnom trávniku, podľa ktorého určite pomenovali aj túto ustanovizeň. Niekde mimo dohľadu monotónne vrčala kosačka. Zdravotná sestra sa Amandy spýtala, či tiež nechce „punčik“ a Amandino mlčanie si vysvetlila ako súhlas. Teraz nedotknutý stál na stole, zatiaľ čo Amanda, oblečená v jasnozelenej pyžame a so stužkou rovnakej farby v čerstvo umytých vlasoch, sa prázdny pohľadom dívala do diaľky – nie na hráčov kriketu, pomyslela si Lisey, ale cez nich. Ruky mala zopnuté v lone, ale Lisey nad ľavou dľaňou videla škaredú ranu a ligot hojivej masti. Lisey sa trikrát a vždy inak pokúsila nadpriasť rozhovor, ale Amanda nepovedala ani slovo. Podľa zdravotnej sestry to bolo v danej situácii normálne. Amanda momentálne nekomunikovala, nebrala odkazy, bola na obede, na dovolenke, v páse asteroidov. Celý život s ňou boli problémy, ale toto bol ešte aj na ňu výkon.

A Lisey, ktorá už o šesť hodín očakávala v manželovej pracovni návštevu, na to nemala čas. Odpila si zo svojho mdlého nápoja, ľutovala, že nemá kolu – bola tu zakázaná kvôli kofeínu – a položila ho nabok. Poobzerala sa, či sú samy, potom sa nahla a vytrhla Amande ruky z lona – usilovala sa pritom nesyknúť pri slizkom dotyku masti a hrboľatých hojacich sa rezov tesne pod ňou. Ak to aj Amandu zaboľelo, nedala to najavo. Jej tvár zostala bez výrazu, akoby spala s otvorenými očami.

„Amanda,“ povedala Lisey. Pokúsila sa so sestrou naviazať očný kontakt, ale bolo to nemožné. „Amanda, teraz ma počúvaj.

Chcela si mi pomôcť poupratovať, čo po sebe nechal Scott, a potrebujem tvoju pomoc. Potrebujem tvoju pomoc.“

Nijaká odpoveď.

„Je tu jeden zlý človek. Jeden šialenec. Trochu ako to hovädó Cole v Nashville – vlastne dost’ –, ibaže toto sama nezvládnem. Musíš sa vrátiť a pomôcť mi.“

Nijaká odpoveď. Amanda zízala na hráčov kroketu. Cez hráčov kroketu. Kosačka vrčala. Papierové poháre s punčikom spočívali na stole bez rohov – tu boli rohy rovnako zakázané ako kofeín.

„Vieš, čo si myslím, Manda-panda? Myslím, že sedíš na jednej z tých kamenných lavíc s ostatnými zafačovanými mimáčmi a zízaš na jazierko. Myslím, že Scott ťa tam uvidel počas jednej zo svojich návštev a povedal si: ‚Aha, rezačka. Rezačov rozoznám, lebo môj otec bol členom tohto kmeňa. Dofrasa, ja som členom tohto kmeňa.‘ Povedal si: ‚Táto slečna pôjde na predčasný dôchodok, ak jej niekto neprehovorí do duše.‘ Bolo to tak, Manda?“

Nič.

„Neviem, či predpovedal Jima Dooleyho, ale vedel, že skončíš v Greenlawne, tak ako posledná kvapka vždy spadne do nohavíc. Pamätáš sa, ako to ocko občas hovorieval, Manda? Tak ako posledná kvapka vždy spadne do nohavíc? A keď naňho Mamka kričala, vravel, že na tom predsa nie je nič neslušné. Pamätáš sa?“

Zase nič. Len ten prázdny, znervózňujúci pohľad.

Lisey si spomenula na tú chladnú noc so Scottom v hosťovskej izbe, keď dunel vietor a horela obloha, a priložila ústa k Amandinmu uchu. „Ak ma počuješ, stisni mi ruky,“ zašepkala. „Stisni, ako len vládzeš.“

Čakala, sekundy bežali. Takmer sa vzdala, keď pocítila nepatrné šklbnutie. Mohol to byť mimovoľný pohyb svalu alebo sa jej to možno iba zdalo, ale Lisey si to nemyslela. Zdalo sa jej, že niekde ďaleko Amanda začula, ako jej sestra volá jej meno. Ako sa ju usiluje dokričať domov.

„Dobre,“ povedala Lisey. Srdce jej bilo tak silno, až mala pocit, že sa zadusí. „To je dobre. To je začiatok. Idem po teba, Amanda. Privediem ťa domov a ty mi pomôžeš. Počuješ? *Musíš mi pomôcť.*“

Lisey zavrela oči a silnejšie zovrela Amande ruky – vedela, že to sestru možno bolí, ale nezáležalo jej na tom. Amanda sa môže sťažovať neskôr, keď sa jej vráti hlas. Ak sa jej vráti. Ale z takých vecí je stvorený svet, ako jej raz povedal Scott.

Lisey sa sústredila a vytvorila najjasnejšiu verziu jazierka, akej bola schopná, videla skalnaté brehy, videla biely šíp pláže, nad ktorou boli v miernych oblúkoch kamenné lavice, videla trhlinu v skale a druhý chodník ako úžinu vedúcu k cintorínu. Vodu si vytvorila jasne modrú, ligotavú od tisícok odrazov slnka, vytvorila jazierko napoludnie, lebo Mesiaca Bubu si za súmraku užila viac než dost'.

Teraz, pomyslela si, a čakala, kým sa vzduch obráti a zvuky z Greenlawnu utíchnu. Chvíľu si myslela, že tie zvuky naozaj utíchlí, potom si povedala, že si to len predstavovala. Otvorila oči a terasa bola stále tu, na okrúhlom stole bol Amandin punčík, Amanda zostala v stave hlbokého katatonického pokoja, ako dýchajúca vosková figurína v jasnozelenom pyžame, ktoré sa zapínalo na suchý zips, lebo gombíky by sa dali prehltnúť. Amanda so stužkou rovnakej farby vo vlasoch a s oceánmi v očiach.

Lisey sa na chvíľu zmocnili strašné pochybnosti. Možno to všetko bolo len jej šialenstvo – teda všetko okrem Jima Dooleyho. Také šialené rodiny ako Landonovci existujú len v románoch V. C. Andrewsovej a miesta ako Mesiaca Bubu len v detských rozprávkových príbehoch. Bola vydatá za spisovateľa, ktorý zomrel, to je všetko. Raz ho zachránila, ale keď pred ôsmimi rokmi ochorel v Kentucky, nič nezmohla, lebo mikrób sa predsa nedá rozmliaždiť lopatkou.

Začala povoľovať zovretie na Amandiných rukách, potom ich znovu pevnejšie stisla. Každý kúsok jej silného srdca a značnej vôle sa postavil na odpor. *Nie! Bolo to skutočné! Bola som tam v roku 1979, predtým, ako som sa zaňho vydala, a šla som tam znovu v roku 1996, hľadala som ho, keď to potreboval, priviedla som ho domov, keď to potreboval, a dnes ráno som tam bola zase. Keď budem mať pochybnosti, stačí si porovnať, ako vyzeral môj prsník, keď s ním skončil Jim Dooley, a ako vyzerá teraz. Dôvod, prečo...*

„Beka,“ zašepkala. „Povedal, že beka nás tam drží ako kotva, no nevedel preto. Držíš nás tu, Manda? Drží nás tu niečo z teba, čo je vystrašené a tvrdohlavé? Drží to tu aj mňa?“

Amanda neodpovedala, ale Lisey sa zdalo, že ide práve o toto. Časť z Amandy chcela, aby šla Lisey po ňu a priviedla ju späť, ale iná časť po záchrane netúžila. Tá časť chcela mať pokoj od celého špinavého sveta a jeho problémov. Tá časť by s radosťou ďalej obedovala cez trubičku, vykonávala potrebu do plienky a trávila teplé popoludnia tu na malej terase, oblečená v pyžame so

zapínaním na suchý zips, a hľadela by na zelený trávnik a hráčov kroketu. A na čo sa Manda v skutočnosti pozerala?

Na jazierko. Na jazierko ráno, na jazierko popoludní, na jazierko pri západe slnka a ligotajúce sa pod hviezdami a mesačným svitom, keď sa z jeho hladiny dvíhajú chumáče pary ako sny amnézie.

Lisey si uvedomila, že má v ústach stále sladkú chuť, ktorú zvyčajne cíti len ráno, a pomyslela si: *To je z jazierka. Moja odmena. Môj nápoj. Dva hlty. Jeden pre mňa a jeden...*

„Jeden pre teda,“ povedala. Ďalší krok je odrazu taký nádherne jasný, až sa čudovala, prečo premárnila toľko času. Lisey stále držala Amandu za ruky a nahla sa dopredu, aby mala tvár pred sestrou. Amandine oči boli pod rovnou šedivejúcou ofinou stále nezaostrené, akoby sa dívala cez Lisey. Až keď si Lisey posunula ruky na Amandine lakty, najprv si ju pridržala a potom si pritisla ústa na sestrine ústa, Amandine oči sa rozšírili a bolo vidieť, že oneskorene pochopila, o čo ide – až vtedy sa Amanda vzoprela, no už bolo neskoro. Liseine ústa sa zaplavili sladkosťou, keď z nej vyšiel posledný hlt z jazera. Jazykom Amade roztvorila ústa, a keď cítila, ako do sestriných prúdi druhý hlt vody, ktorý vypila z jazierka, uvidela jazierko tak dokonale jasne, že to zatienilo jej predchádzajúce pokusy o sústredenie a vizualizáciu, hoci boli ostré a hoci sa vtedy veľmi usilovala. Cítila vôňu frangipani a bugévilky zmiešanú s hlbokou a trochu smutnou vôňou olív, ktorú spoznala ako dennú arómu srdiečkových stromov. Cítila pod nohami horúci piesok, pod bosými nohami, lebo jej tenisky neprešli. Jej tenisky neprešli, ale ona áno, jej sa to podarilo, dostala sa sem, sem do

8

Bola zase na Mesiaci Bubu, stála v teplom hustom piesku pláže, jasné slnko tentoraz páľilo a na vode sa ligotali nie tisíce, ale milióny odrazov svetla. Pretože táto voda bola širšia. Lisey na ňu chvíľu fascinovane hľadela aj na obrovskú starú loď, ktorá spočívala na hladine. A pri pohľade na ňu odrazu pochopila čosi, čo jej povedal príznak v Amandinej posteli.

Akú dostanem odmenu? spýtala sa Lisey a tá vec – ktorá akoby bola zároveň Scott aj Amanda – jej povedala, že jej odmenou bude

nápoj. Ale keď sa spýtala, či kola, alebo RC, tá vec povedala: *Ticho. Chceme pozorovať topol'ovku.* Lisey sa nazdávala, že vec hovorila o kvetine. Zabudla, že to slovo malo kedysi dávno celkom iný význam. Čarovný.

Tá loď tam v modrej a ligotavej vode – to mala na mysli Amanda... lebo to predsa len bola Amanda, veď Scott by určite nevedel o tejto nádhernej lodi snov z detstva.

Nedívala sa na jazierko – toto bol prístav, kde kotvila len jedna loď, loď pre odvážne dievčatá, ktoré sa odhodlali ísť hľadať poklady (a frajerov). A ich kapitánka? No predsa Amanda Debusherová – nebola vari kedysi loď najšťastnejšou Mandinou fantáziou? Kedysi dávno, predtým, ako sa z nej stala navonok nahnevaná a vnútorne vystrašená žena?

Ticho. Chceme pozorovať Topol'ovku.

Ach, Amanda, pomyslela si Lisey – takmer zaúpela. Toto bolo jazierko, ku ktorému chodíme všetci piť, sama čaša predstavivosti, takže ho každý videl trochu inak. Amandinou verziou bolo toto detské útočisko. Lavice však boli rovnaké a to Lisey privedlo k úvahe, že minimálne tie sú základom reality. Dnes videla, ako na nich sedí dvadsať alebo tridsať ľudí, ktorí sa zasnene dívajú na vodu, a zhruba rovnaký počet zahalených postáv. V dennom svetle nepríjemne pripomínali hmyz, ktorý do hodvábu zamotali obrovské pavúky.

Rýchle našla Amandu, sedela asi o desať lavíc vyššie. Lisey k nej prešla okolo dvoch tichých pozorovateľov a jednej zo strašidelných zahalených vecí. Sadla si k nej a zase ju chytila za ruky, na ktorých tu neboli rany ani jazvy. A keď ju Lisey držala, pocítila pomalé, zreteľné zovretie jej prstov. Lisey si vtedy uvedomila zvláštnu istotu. Amanda nepotrebovala ten ďalší hlt z jazierka, ktorý zobrala Lisey, ani nepotrebovala, aby ju Lisey prilákala k vode na liečivý kúpeľ. Amanda naozaj chcela ísť domov. Veľká časť z nej čakala na vyslobodenie ako spiaca princezná v rozprávke... alebo odvážna pirátka v žalári. A koľkí z nezahalených sú v rovnakej situácii? Lisey videla ich navonok pokojné tváre a vzdialené oči, ale to neznamenalalo, že niektorí z nich vovnútri nekričia, aby im niekto pomohol nájsť cestu domov.

Lisey, ktorá mohla – možno – pomôcť len svojej sestre, tú myšlienku zahnila.

„Amanda,“ povedala, „teraz sa vrátíme, ale musíš mi pomôcť.“

Najprv nič. Potom sa ozvalo veľmi jemne a ticho, akoby zo spánku: „Lisey? Pila si... ten hnusný punč?“

Lisey sa nevdojak zasmiala. „Trochu. Zo slušnosti. Teraz sa na mňa pozri.“

„Nemôžem. Pozorujem Topoľovku. Budem pirátkou... a plaviť sa...“ Hlas sa jej stišoval. „... za siedmimi moriami... poklad... Ostrovy ľudožrútov...“

„To boli len výmysly,“ povedala Lisey. Hnusila sa jej príkrosť vo vlastnom hlase – akoby vytasila meč a chystala sa zabiť nemluvňa, čo si pokojne leží na tráve a nikomu neubližuje. Nie je vari presne taký aj detský sen? „To, čo vidíš, je len to, ako ťa chce toto miesto zachytiť. Je to len... len hĺha.“

Manda ju svojou odpoveďou prekvapila – prekvapila a ranila: „Scott mi povedal, že prídeš. Že ak ťa niekedy budem potrebovať, prídeš.“

„Kedy, Manda? Kedy ti to povedal?“

„Páčilo sa mu tu,“ povedala Amanda a zhlboka vzdychla. „Volal to tu Mesiac Bubu alebo tak nejako. Vrazil, že človek si to tu ľahko obľúbi. Až veľmi ľahko.“

„Kedy, Manda, *kedy ti to povedali*“ Lisey ňou chcela zatriať.

Zdalo sa, že Amanda sa hlboko zamýšľa... a usmiala sa. „Posledný raz, keď som sa porezala. Scott ma poslal domov. Povedal... že ma všetci chcete.“

Lisey sa teraz videlo toľko vecí jasnejších. Samozrejme, bolo príliš neskoro, aby sa tým niečo zmenilo, ale aj tak to bolo lepšie vedieť. A prečo to nikdy nepovedal manželke? Lebo vedel, že malá Lisey sa bojí Mesiaca Bubu a vecí – najmä jednej veci –, ktoré tam žijú? Áno. Lebo vycítil, že na to časom príde sama? Opäť áno.

Amanda zase uprela pozornosť na loď, čo kotvila v prístave, ktorý bol jej verziou Scottovho jazierka. Lisey ju potriasla za plece. „Potrebujem, aby si mi pomohla, Manda. Jeden šialenec mi chce ublížiť a potrebujem, aby si mi pomohla zatočiť s ním. Potrebujem tvoju pomoc!“

Amanda sa obrátila k Lisey takmer s komickým výrazom údivu na tvári. Pod nimi sa obzrela žena v kaftane, ktorá v ruke držala fotku s usmiateym dieťaťom s medzierkou medzi zubami, a ticho sa sťažovala: „Buďte... ticho... kým... uvažujem... prečo... som to... urobila.“

„Starajte sa o seba, vážená,“ odvrkla Lisey pohotovo a potom sa obrátila k Amande. Odľahlo jej, keď videla, že Amanda sa na ňu stále díva.

„Lisey, kto...?“

„Jeden blázon. Ten, čo prišiel kvôli Scottovým písomnostiam a rukopisom. Ibaže teraz sa zaujíma o mňa. Ráno mi ublížil a ublíži mi zase, ak ne... ak spolu ne...“ Amanda sa zase obrátila k lodi, ktorá kotvila v prístave, a Lisey jej pevne vzala hlavu do dlaní, aby sa zase dívali na seba. „Dávaj, pozor, Tyčka.“

„Nevolaj ma Tyč...“

„Počúvaj ma a nebudem. Poznáš moje auto? Môj bavorák?“

„Áno, ale, Lisey...“

Amandine oči sa stále pokúšali uniknúť k vode. Lisey jej takmer znovu obrátila hlavu, ale nejaký inštinkt jej povedal, že to je len chvíľkové riešenie. Ak má Amandu odtiaľto naozaj dostať, musí to urobiť hlasom, vôľou a napokon vďaka tomu, že sama Amanda chce ísť.

„Manda, tento človek... nielen že mi ublíži, ale ak mi nepomôžeš, možno ma aj zabije.“

Teraz na ňu Amanda pozrela udivene a zaskočene. „*Zabije...?*“

„Áno. Áno. Sľubujem, že ti všetko vysvetlím, ale tu nie. Ak tu zostaneme dlho, budem s tebou zízať na Topoľovku.“ Nepovažovala to za lož. Cítila, ako ju tá vec ťahá, ako chce, aby sa pozrela. Keby sa poddala, dvadsať rokov by mohlo ubehnúť ako dvadsať minút a aj po nich by tu veľká ségra Manda-panda stále sedela a čakala, kým sa nalodí na pirátsku loď, čo stále láka, ale nikdy nevypláva.

„Budem musieť piť z toho hnusného punču? Z toho...“ Amanda sa zamračila a pokúšala sa spomenúť. Potom to z nej vyletelo. „Z toho punčíku?“

Detský spôsob, ktorým to slovo vyslovila, Lisey prekvapil a rozosmial a vtedy sa k nim zase obzrela žena v kaftane a s fotografiou v ruke. Amanda potešila Lisey, keď na ženu vrhla pohľad typu *Na čo zízaš, ty krava?*... a potom jej ukázala prostredník.

„Budem, malá Lisey?“

„Už žiaden punčik, sľubujem. Teraz myslí len na moje auto. Pamätáš si farbu? Určite?“

„Krémová.“ Amandine pery sa trochu zúžili a jej tvár nadobudla výraz, ktorý hovoril *Je to tak, či sa ti to páči, alebo nie*. Lisey sa z

neho radovala. „Keď si ho kúpila, vravela som ti, že na ňom rýchlejšie vidno špinu, ale nedala si si povedať.“

„Pamätáš si nálepku?“

„Nejaký vtip o Ježišovi. Raz ti ju nejaký nasratý kresťan zoškriabe. A ešte ti pre šťastie pridá na lak pár škrabancov.“

Zhora sa ozval nespokojný mužský hlas: „Ak sa chcete rozprávať. Mali by ste ísť. Niekam inam.“

Lisey sa ani nenamáhalá obrátiť, nieto ešte ukázať oplzlé gesto. „Na nálepke je napísané JEŽIŠ MA MILUJE, JA TO VIEM, PRETO RÝCHLOSŤ PESTUJEM. Teraz chcem, aby si zavrela oči, Amanda, a uvidela moje auto. Zozadu, nech vidíš aj tú nálepku. Uvidíš ho v tieni stromu. Tieň sa pohybuje, lebo fúka vietor. Dokážeš to?“

„Á-á-no... Asi hej...“ Očami uhla a naposledy túžobne pozrela na loď v prístave. „Asi hej, ak tým zabránim, aby ti niekto ublížil... hoci neviem, čo to môže mať spoločné so Scottom. Je už dva roky mŕtvy... hoci... tuším mi niečo povedal o Mamkinej žltej deke a asi chcel, aby som ti to povedala. Samozrejme, že som ti to nepovedala. Veľa som z toho obdobia zabudla... asi zámerne.“

„Z akého obdobia? Z akého obdobia, Manda?“

Amanda pozrela na svoju mladšiu sestru, akoby nič hlúpejšie neexistovalo. „Z obdobia, keď som sa porezala. Po poslednom raze – keď som si porezala pupok – sme boli tu.“ Amanda si na líce priložila prst a vytvorila tak dočasnú jamku. „Bolo to o nejakom príbehu. O tvojom príbehu. Liseinom príbehu. A deke. Ale volal ju beka. Vravel, že je to fíha? Tíha? Možno sa mi to len snívalo.“

Prišlo to nečakane a Lisey to prekvapilo, ale nevykoľajilo. Ak má odtiaľto Amandu – a seba – dostať, musí to byť teraz. „Na tom nezáleží, Manda, len zavri oči a dívaj sa na moje auto. Na každý detail, ktorý sa ti podarí. Ja urobím to isté.“

Dúfam, pomyslela si, a keď videla, ako Amanda zavrela oči, urobila to isté a pevne sestre stisla ruky. Teraz vedela, prečo si potrebovala tak jasne pozrieť auto: aby sa mohli vrátiť na parkovisko pre návštevy, a nie do Amandinej izby, ktorá bola zamknutou celou.

Uvidela krémové BMW (Amanda mala pravdu, tá farba bola nemožná), potom tú časť nechala na svoju sestru. Sústredila sa na 5761RD, číslo, čo patrilo na ešpézetku, a na čerešničku na torte: tú fľašu piva Nordic Wolf, ktorá stála na asfalte tesne vľavo od nálepky JEŽIŠ MA MILUJE. Lisey to pripadalo dokonalé, a

predsa v tomto jedinečne voňavom vzduchu stále nenastala zmena a stále počula jemné šuchotanie, čo muselo byť ľahké plátno v miernom vánku. Stále pod sebou cítila kamennú lavicu a premkla ju panika. *Čo ak sa tentoraz nemôžem vrátiť?*

Potom akoby z veľkej diaľky začula dokonale podráždený Amandin hlas. „Doriti. Zabudla som na tú potápicu na ešpézetke.“

O chvíľu sa šuchorenie plátna zmiešalo s vrčaním kosačky a potom zmizlo. Ibaže teraz bol zvuk kosačky vzdialený, lebo...

Lisey otvorila oči. S Amandou sedeli na parkovisku za bavorákom. Amanda držala Lisey za ruku a oči mala pevne zavreté a čelo zamračené od hlbokého sústredenia. Stále mala na sebe svetlozelené pyžamo so zapínaním na suchý zips, ale bola bosá, a Lisey pochopila, že keď zdravotná sestra najbližšie príde na terasu, kde nechala Amandu Debusherovú a jej sestru Lisu Landonovú, nájde dve prázdne stoličky, dva plastové poháre s punčikom, jedny papuče a jedny tenisky, v ktorých budú ponožky.

Potom – nepotrvá to dlho – sestra spustí alarm.

V diaľke, zozadu od Castle Rocku a New Hampshire, zadunel hrom. Blížila sa letná búrka.

„Amanda!“ povedala Lisey a pocítila nový strach: čo ak Amanda otvorí oči a nebude v nich nič len tie prázdne oceány.

Ale Amandine oči boli celkom živé, hoci mierne divé. Pozrela na parkovisko, na bavorák, na sestru a potom na seba. „Čo sa ma tak držíš, Lisey?“ zašomrala. „Bolí to ako šľak. A potrebujem oblečenie. Táto pyžama je priesvitná a nemám ani nohavičky, nieto ešte podprsenu.“

„Niečo ti zoženieme,“ povedala Lisey a potom sa v akejsi oneskorenej panike tľapla po vrecku na džínkach a vzdychla. Peňaženka tam stále bola. Kľúč od auta, ktorý si dala do ľavého predného vrecka – vedela, že si ho tam dala, lebo to robievala vždy – bol preč. Neprešiel. Buď zostal na terase pred Amandinou izbou s teniskami a ponožkami alebo...

„Lisey!“ zvolala Amanda a chytila ju za rameno.

„Čo? Čo?“ Lisey sa zvrtila, ale pokiaľ videla, stále boli na parkovisku samy.

„*Naozaj som sa prebudila!*“ zakričala Amanda zachrípnuto. V očiach mala slzy.

„Viem,“ povedala Lisey. Nemohla si pomôcť, usmievala sa, hoci ju trápil stratený kľúč od auta. „Je to úžasné, kuvafixka.“

„Idem si po šaty,“ povedala Amanda a vykročila k budove. Lisey ju ledva schmatla za rameno. Na ženu, ktorá bola len pred pár minútami katatonická, bola veľká ségra Manda-panda živá ako pstruh za súmraku.

„Kašľať na šaty,“ povedala Lisey. „Keď sa tam teraz vrátiš, stráviš tam noc. Chceš?“

„Nie!“

„Dobre, lebo ťa potrebujem pri sebe. Žiaľ, asi budeme musieť ísť autobusom.“

Amanda takmer skríkla: „Chceš, aby som nastúpila do autobusu ako nejaká striptízová tanečnica?“

„Amanda, nemám kľúče od auta. Buď sú na terase, alebo na jednej z tých lavíc... pamätáš sa na lavice?“

Amanda neochotne prikývla a potom povedala: „Nemávala si náhradný kľúč v takom tom magnetickom onom pod zadným nárazníkom Lexusu? Ktorý mal, mimochodom, do tejto severskej klímy praktickejšiu farbu?“

Lisey ledva začula výsmech v hlase. To „magnetické oné“ jej dal Scott pred piatimi alebo šiestimi rokmi na narodeniny, a keď kúpila bavorák, náhradný kľúč od neho bez rozmýšľania uložila do kovovej škatuľky. Mala by byť ešte stále pod zadným nárazníkom. Ak neodpadla. Kľakla si na koleno, pošmátrala, a práve keď začala byť zúfalá, jej prsty tam škatuľku nahmatali.

„Amanda, zbožňujem ťa. Si génius.“

„Ak kdeže,“ povedala Amanda s maximálnou dôstojnosťou, akú môže dosiahnuť bosá žena v tenkom zelenom pyžame. „Len staršia sestra. Mohli by sme už nasadnúť do auta? Tu na asfalte je horúco, dokonca aj v tieni.“

„To si píš,“ povedala Lisey a náhradným kľúčom odomkla auto. „Musíme odtiaľto vypadnúť, len by som nerada...“ Zmlkla, krátko sa zasmiala a pokrútila hlavou.

„Čo?“ spýtala sa Amanda tónom, ktorý hovoril: *No čo zase?*

„Nič. Len... spomenula som si na niečo, čo mi povedal ocko, keď som si spravila vodičák. Raz som viezla pár dečiek z White's Beach a... pamätáš sa na White's, však?“ Boli už v aute a Lisey cúvala z tieňa. Zatiaľ bola táto časť sveta tichá, a chcela, aby to tak aj zostalo.

Amanda smrkla a opatrne si zapla pás, lebo dávala pozor na poranené ruky. „White's! Ha! Len staré štrkovisko, v ktorom bol

náhodou chladný prameň!“ Jej opovrhlivý pohľad sa zmenil na túžobný výraz. „Vôbec sa to nevyrovnalo piesku v Juhovetre.“

„Tak si to volala?“ spýtala sa Lisey nevdojak zvedavo. Zastala na výjazde z parkoviska a čakala na medzeru v premávke, aby mohla vyjsť na Minor Avenue a nastúpiť na cestu naspäť do Castle Rocku. Premávka bola hustá a bojovala s impulzom odbočiť doprava, len aby ich odtiaľto dostala.

„Samozrejme,“ povedala Amanda a znelo to, že sa na Lisey fučí. „Do Juhovetru si Topoľovka vždy prichádza doplniť zásoby. Zároveň sa tam pirátky stretávajú s frajermi. Nepamätáš sa?“

„Tak trochu,“ povedala Lisey a rozmyšľala, či začuje alarm, keď zistia, že Amanda zmizla. Pravdepodobne nie. Nesmú vystrašiť pacientov. Zazrela malú medzeru v premávke a vrhla sa do nej s bavorákom a vyslúžila si zatrúbenie od netrpezlivého vodiča, ktorý musel spomaliť o celé dva kilometre za hodinu, aby ju vpustil.

Amanda ukázala tomu vodičovi – takmer určite chlapovi, pravdepodobne v bejzbalovej čiapke a neoholenému – oplzlé gesto, zdvihla päste až po plecica a bez obzerania vytrčila prostredníky.

„Skvelá technika,“ povedal Lisey. „Jedného dňa ťa za ňu znásilnia a zavraždia.“

Amanda pozrela na svoju sestru lišiackym pohľadom. „Na to, že si sa ledva vyhrabala z kaše, nejako priveľa rozprávaš.“ Potom pokračovala takmer bez nadýchnutia: „Čo ti ocko povedal, keď si sa vtedy vrátila z White’s? Stavím sa, že to bolo niečo bláznivé.“

„Videl, ako z toho starého pontiaca vystupujem bez tenisiek alebo sandálov, a povedal mi, že v štáte Maine je zákonom zakázané šoférovať bosý.“ Lisey krátko a previnilo pozrela na bosé nohy na plynovom pedáli.

Amanda vydala hrdzavý zvuk. Lisey si myslela, že možno plače, alebo sa o to aspoň pokúša. Potom si uvedomila, že Amanda sa chichoce. Lisey sa aj sama začala usmievať, čiastočne preto, lebo pred sebou uvidela objazd na ceste číslo 202, ktorý ju zachráni pred najhustejšou mestskou premávkou.

„Aký to bol blázon!“ povedala Amanda a tisla zo seba slová pomedzi výbuchy chichotu. „Aký zlatý starý blázon! Dandy Dave Debusher! Starý prostáčik Dave! Vieš, čo mi raz povedal?“

„Nie, čo?“

„Odpľuj si, ak to chceš počuť.“

Lisey stisla gombík, ktorým sa sťahovalo sklo na okienku, odpľula si, a opakom ruky si utrela mierne napuchnutú spodnú peru. „Čo, Manda?“

„Povedal, že ak s otvorenými ústami pobožkám chlapca, otehotniem.“

„Blbosť, to by nikdy neurobil.“

„Je to pravda a poviem ti ešte niečo.“

„Čo?“

„Som si istá, že tomu veril!“

Obe sa rozosmiali.

Lisey a Amanda (Medzi sestrami)

1

Keď už Lisey Amandu mala, nevedela dosť dobre, čo s ňou. Až po Greenlawn jej všetky kroky pripadali jasné, ale keď sa blížili ku Castle Rocku a k búrkovým oblakom, ktoré sa zbíhali nad New Hampshiom, už sa jej jasné nevidelo nič. Práve uniesla svoju údajne katatonickú sestru z jedného z lepších stredomainských blázincov, márnosť šedivá...

Amanda však vôbec nevyzerala na blázna, a ak mala Lisey obavy, že znovu sklzne do katatonie, rýchlo sa vyparili. Amanda Debusherová nebola takáto živá už celé roky. Keď si vypočula, čo sa stalo medzi Lisey a Jimom „Zackom“ Dooleym, povedala: „Aha. Keď sa objavil, možno mu naozaj šlo hlavne o Scottove rukopisy, ale teraz ide po tebe, lebo je to normálny magor, ktorému sa postaví, keď ublíži nejakej babe. Ako ten blázon Rader vo Wichite.“

Lisey prikývla. Neznásilnil ju, ale určite sa mu postavil. Prekvapilo ju skôr Amandino jadrné zhrnutie vlastnej situácie, aj s tým prirovnaním k Raderovi... ktorého meno by Lisey ani nebolo zišlo na um. Manda mala, samozrejme, výhodu, lebo sa jej to bezprostredne netýkalo, ale tá bystrosť ju aj tak ohromila.

Pred nimi sa objavila tabuľa s nápisom CASTLE ROCK 15. Keď ju míňali, slnko sa schovalo za rastúcu kopu oblakov. Keď sa Amanda najbližšie ozvala, hovorila už tichšie: „Chceš mu to urobiť, kým to on stihne urobiť tebe, však? Chceš ho zabiť a zbaviť sa jeho tela v tom druhom svete.“ V diaľke pred nimi udrel hrom. Lisey vyčkala. *Je toto medzi sestrami?* Pomyslela si. *O to tu ide?*

„Prečo, Lisey? Teda okrem toho, že môžeš.“

„Ublížil mi. Vyjebal so mnou.“ Najskôr sa jej zdalo, že sa to do jej úst ani nehodí, ale ak existovala pravda medzi sestrami – a jej sa zdalo, že áno –, tak toto bola naozaj ona. „A niečo ti ešte

poviem, zlatko: keď so mnou nabudúce vyjebe, bude to naposledy, čo s niekým vôbec vyjebal.“

Amanda sedela so zrakom upretým na nehybnú cestu a s rukami skríženými pod biednym poprsím. Napokon povedala, skoro iba tak sama pre seba: „Ty si vždy bola jeho chrbtovou kosťou.“

Lisey na ňu pozrela, viac ako prekvapená. Bola v šoku. „Čože?“

„Scottovou. A on to vedel.“ Zdvihla jednu ruku a pozrela na červenú jazvu. Potom na Lisey. „Zabi ho,“ povedala s mrazivou ľahostajnosťou. „Nemám s tým najmenší problém.“

2

Lisey prehltna a počula, ako jej v hrdle šťuklo. „Pozri, Manda, naozaj nemám potuchy, čo robím. To ti poviem vopred. Idem do toho v podstate naslepo.“

„Vieš čo? Vôbec ti neverím,“ odvrkla takmer hravo Amanda. „Nechala si odkazy, že sa s ním o ôsmej stretneš v Scottovej pracovni – jeden na svojom odkazovači a jeden u toho pittsburského profesora, keby tam náhodou Dooley volal. Chceš ho zabiť, a to je v pohode. Políšom si už šancu dala, či nie?“ A kým stihla Lisey odpovedať: „No jasné, že hej. A ten chlap okolo nich doslova pretancoval. Skoro ti tvojím vlastným otváračom na konzervy odrezal cecok.“

Lisey prešla cez zákrutu a ocitla sa za ďalším nákladiakom s drevom – presne ako v deň, keď sa s Darlou vracali po tom, čo Amandu umiestnili v Greenlawne. Lisey stúpila na brzdu a znovu ju bodli výčitky svedomia za šoférovanie bez topánok. Staré myšlienky sú ako železná košeľa.

„Scott mal vlastnú chrbtovú kosť,“ povedala.

„Hej. A všetku spotreboval na to, aby prežil detstvo.“

„A čo ty o tom vieš?“ spýtala sa Lisey.

„Nič. Nikdy nehovoril o tom, ako sa mu žilo, keď bol malý. Myslíš, že som si to nevšimla? Darla a Cauty si to možno nevšimli, ale ja áno, a on o tom vedel. Poznali sme sa, Lisey – tak ako sa poznajú jediní dvaja ľudia, čo na veľkom opiáši nepijú. Myslím, že preto mal o mňa starosť. A ešte niečo viem.“

„Čo také?“

„Predbehni ten nákladiak, lebo sa z tých výfukov zadusím.“

„Nevidím dopredu.“

„Ale vidíš, vidíš. Okrem toho, Boh má po krk zbabelcov.“ Na chvíľu zmlkla. „Ludia ako ja a Scott vedia ešte čosi.“

„Manda...“

„Predbehni ho. Už sa fakt dusím!“

„Naozaj si nemyslím, že mám dost’...“

„Lisey má chlapca! Lisey a Zeke, sedeli na strome, lízali sa...“

„Počuj, Tyčka, potyčkujem sa z teba.“

Amanda sa rozosmiala. „Lisey, Lisey, cmuli, cmuli...“

„Ak pôjde niečo oproti...“

„Najskôr pôjde pepito, potom pôjde káro, potom malá Lisey, so svojím fárom...“

Lisey si ani nedovolila uvažovať, čo vlastne robí, len dupla bosou nohou na plyn bavoráka a vystrelila dopredu. Bola skoro pri kabíne nákladiaka, keď sa na vrchu kopca pred nimi objavil ďalší nákladiak s drevom a blížil sa k nim.

„Doriti, toto je fakt v pinde, je po nás!“ zvrieskla Amanda. Už sa nechichúňala, rehotala sa ako divá. Lisey sa tiež rehotala. „Dupni na to, Lisey!“

Lisey dupla. Bavorák prekvapivo ochotne zrýchlil a Lisey sa zaradila späť do vlastného jazdného pruhu s poriadnou časovou rezervou. Darla, napadlo jej, by teraz od strachu jačala ako siréna.

„A je to,“ povedala Amade. „Si spokojná?“

„Áno,“ povedala Amanda a položila ľavú ruku Lisey na pravú, pohladkala ju a donútila ju uvoľniť kŕčovitú zovretie volantu. „Som rada, že som tu, veľmi sa teším, že si po mňa prišla. Nie všetko vo mne sa chcelo vrátiť, ale strašne veľa toho bolo... neviem... smutné, že je to preč. A bálo sa to, že onedlho mi to bude celkom fuk. Takže vďaka, Lisey.“

„Ďakuj Scottovi. On vedel, že budeš potrebovať pomoc.“

„A vedel, že aj ty.“ Amandin tón náhle znežnel. „A stavím sa, že vedel, že na takú pomoc bude dostatočne šibnutá iba jedna z tvojich sestier.“

Lisey odlepila oči od cesty a pozrela na Amandu. „Hovorili ste so Scottom o mne, Amanda? Hovorili ste tam o mne?“

„Hovorili. Tu či tam, to si už nepamätám a asi je to fuk. Hovorili sme, ako veľmi ťa máme radi.“

Lisey sa nezmohla na odpoveď. Srdce mala plné na prasknutie. Chcela sa rozplakať, lenže to by zase nevidela na cestu. A možno už aj tak bolo dost’ slz. Hoci to neznamenal, že neskôr nebudú preliate aj ďalšie.

Chvíľu šli bez slov. Za táboriskom Pigwookit nebola už žiadna premávka. Obloha nad nimi bola stále modrá, ale slnko sa už ponorilo do prichádzajúcich mrakov, takže deň bol síce jasný, no čudesne bez tieňov. Vzápätí prehovorila Amanda a znelo to netypicky: zamyslene a zvedavo. „Bola by si po mňa šla, aj keby si nepotrebovala spolupáchateľku?“

Lisey to zväžila. „Rada by som si myslela, že áno,“ povedala napokon.

Amanda zdvihla Liseinu ruku a pobožkala ju – zľahučka ako krídlo motýľa – a potom ju položila znovu na volant. „Aj ja by som si to rada myslela,“ riekla. „Juhovietor, hm, je to tam zvláštne. Keď si tam, zdá sa ti to rovnako skutočné ako tento svet, a navyše omnoho lepšie. Ale keď si tu...“ Pokrčila plecami. Lútostivo, pomyslela si Lisey. „Zostane z toho len mesačný lúč.“

Lisey si spomenula, ako ležala v The Antlers v posteli so Scottom a pozorovala, ako sa mesiac hrabe z mrakov. Ako počúvala jeho rozprávanie a ako tam potom šla s ním. *Šla tam.*

Amanda sa jej opýtala: „Ako to volal Scott?“

„Mesiac Bubu.“

Amanda prikývla. „No, skoro som to uhádla, nie?“

„Veru tak.“

„Myslím, že väčšina detí má také miesto, kam sa ukryjú, keď sa boja, keď sú samy alebo sa jednoducho nudia. Volajú to Krajina Nikdy, alebo Kraj, alebo Mesiac Bubu, ak majú dobrú predstavivosť a to miesto si sami stvoria. Väčšina z nich naň potom zabudne. Ale tých niekoľko talentovaných – ako bol Scott – si svoje sny osedlá a spraví si z nich kone.“

„Aj ty si bola talentovaná. Ty si predsa vymyslela Juhovietor, nie? Dievčatá u nás doma sa naň hrávali celé roky. Neprekvapilo by ma, keby sa na Sabbatus Road ešte stále našli také, ktoré sa na Juhovietor – v nejakej zmenenej verzii – hrávajú.“

Amanda sa rozosmiala a pokrútila hlavou. „Ľudia ako ja vlastne nechcú prejsť na druhú stranu. Moja predstavivosť bola dobrá akurát na to, aby mi narobila problémy.“

„To nie je pravda, Manda...“

„Ale je,“ vzdychla Amanda. „Je. Cvokhauzy sú plné ľudí, ako som ja. Naše sny si osedlajú nás a potom nás bičujú svojimi mäkkými – nádhernými – bičmi. A my utekáme a utekáme,

zakaždým na to isté miesto... lebo tá loď... Lisey, ona nikdy nerozvinie plachty a nikdy nezdvihne kotvu...“

Lisey riskla ďalší pohľad bokom. Amande po lícach tiekli slzy. Možno tam na tých kamenných laviciach slzy nikomu nepadajú, ale tu, tu sú jednoducho súčasťou ľudského položenia, kuvafix.

„Vedela som, že tam idem,“ povedala Amanda. „Celý čas, keď sme boli spolu v Scottovej pracovni... keď som si do toho hlúpeho zápisníčka čarbala tie nezmyselné čísla, som to vedela...“

„Náhodou, ten zápisníček bol napokon kľúčom ku všetkému,“ povedala Lisey, lebo si spomenula na **TOPOLOVKU** aj na **mein gott**, čo tam bolo napísané... „bolo to tam ako akási správa vo fľaši. Alebo ďalšie híha – *Lisey, tu som, prosím ťa, nájdí ma.*“

„Naozaj?“ opýtala sa Amanda.

„Naozaj.“

„Tak to je zvláštne. Vieš, tie zápisníčky mi dal Scott – dal mi ich takú zásobu, že ich asi do smrti nespotrebujem. Dal mi ich na narodeniny.“

„To fakt?“

„Hej, v ten rok pred svojou smrťou. Povedal, že sa mi raz možno zídu.“

„Áno,“ povedala Lisey a zišlo jej na um, či je na chrbtoch všetkých zápisníčkov napísané **mein gott** drobnými tmavými písmenkami tesne pod obchodným názvom. Niekedy sa možno pozrie. Teda ak toto s Amandou prežijú.

4

Keď Lisey v centre Castle Rocku spomalila a chcela zabočiť k úradu šerifa, Amanda ju zrazu chytila za predlaktie a spýtala sa jej, či, preboha, dobre zvážila, čo sa chystá urobiť. A sestrinu odpoveď si vypočula s rastúcim úžasom.

„A čo mám asi tak robiť, kým ty budeš vypovedať a vyplňať papiere?“ opýtala sa protivne Amanda. „Sedieť na lavičke pred kanceláriou pre evidenciu domácich zvierat v pyžame, z ktorého mi hore vykúkajú cecky a dole huňa? Alebo mám trčať v aute a počúvať rádio? Ako vysvetlíš, že prichádzaš bosá? A čo ak sem už volali z Greenlawnu a oznámili úradu šerifa, že si treba dať dobrý pozor na spisovateľovu vdovicu, lebo bola navštíviť hore v Paláci bláznov svoju sestričku a teraz obe zmizli?“

Lisey bola, ako by to bol povedal ich ani náhodou nie geniálny otec, značne vymetená. Tak strašne sa sústredila na otázku, ako dostane Mandu späť z Nikdákova a ako sa poráta s Jimom Dooleym, až celkom zabudla, že obe sú, mierne povedané, neupravené, nehovoriac už o nejakých tých dôsledkoch Slávneho útoku spoza múrov blázinca. Momentálne už trónili v šikmom parkovacom boxe pred tehlovou budovou úradu šerifa, naľavo mali auto štátnej polície, ktoré zrejme prišlo na návštevu, a napravo ford sedan s nápisom ÚRAD ŠERIFA, OKRES CASTLE ROCK namaľovaným na dverách. Lisey pochytila značná klaustrofóbia. Spomenula si na názov jednej country piesne – *Čo mi to len napadlo?*

Samozrejme, bolo to absurdné – nebola na úteku pred zákonom, Greenlawn nebol basou a Amanda tam nesedela za trest, ale tie bosé nohy... ako asi tak vysvetlí, že je bosá, kuvafixka? A čo...

Vlastne mi to nenapadlo, lebo som vôbec neuvažovala. Len som šla krok za krokom. Ako pri kuchárskom recepte. A toto tuje ako obrátil! v kuchárskej knihe stranu a zistiť, že ďalšia je prázdna.

„Okrem toho,“ pokračovala Amanda, „musíme myslieť aj na Darlu a Canty. Ráno si bola super, Lisey, nechcem ťa kritizovať.“

„Ale kritizuješ,“ povedala Lisey. „A máš pravdu. Ak som ešte zatiaľ nevyrobila poriadny chaos, tak ho onedlho vyrobím. Nechcela som ísť priskoro do tvojho domu a ani tam veľmi dlho zostávať, lebo Dooley by ho mohol mať tiež v merku...“

„Vie aj o mne?“

Mám taký pocit, že máte aj nejaké navštevovačky so sestričkami rozrobené, nie?

„Myslím...“ ozvala sa Lisey a zmlkla. To ťažko. „Viem, že vie, Manda.“

„Ale, preboha, nie je žiadny Karnak Veľký. Nemôže byť na dvoch miestach zároveň.“

„Nie, ale nechcem ani, aby tam prišli policajti. Vôbec ich do toho nechcem zaťahovať.“

„Tak nás odvez na Vyhlíadku, Lisey. Ved' vieš, na Peknú vyhlíadku.“

Pekná vyhlíadka. Tak volali miestni piknikové priestranstvo s výhľadom na jazerá Castle Lake a Little Kin Pond. Vchádzalo sa odtiaľ do parku Castle Rock a bolo tam dosť parkovacích miest, ba dokonca aj zopár prenosných záchodov. A takto popoludní, keď sa navyše schyľovalo k búrkam, tam zrejme nik nebude. Fajn miesto,

kde sa dá zastaviť, uvažovať, počítať a zabíjať čas. Možnože bola Amanda naozaj geniálna.

„No pod', netrčme tu na hlavnej ulici,“ vyhlásila Amanda a potiahla sa za pyžamové tričko. „Cítim sa ako striptérka v kostole.“

Lisey opatrne vycúvala zase na ulicu – teraz, keď už nechcela mať s okresným úradom šerifa nič spoločné, bola si absurdne istá, že jej hrozí nejaká drobná, no nepríjemná havária – a zabočila na západ. O desať minút už bočila pri tabuli s nápisom

PARK CASTLE ROCK
PIKNIKOVÉ VYBAVENIE PLUS TOALETY
OD MÁJA DO OKTÓBRA
PARK SA PRI ZÁPADO SLNKA UZATVÁRA
ZÁKON PRE VAŠE ZDRAVIE ZAKAZUJE VYBERANIE
ODPADKOVÝCH KOŠOV

5

Okrem Liseinho auta bolo parkovisko prázdne a na piknikovom priestranstve nebolo ani človečika – ani jediného ruksakára, ktorý by sa tu opíjal krásou prírody (či fľaškou Montpelier Gold). Amanda sa vybrala k jednému z piknikových stolov. Podošvy chodidiel mala veľmi výrazne ružové a ešte aj bez presvietenia slnkom bola jej nahota pod pyžamom očividná.

„Amanda, naozaj si myslíš, že...“

„Ak niekto príde, skočím zase do auta.“ Manda sa obzrela ponad plece a zaškerila sa. „Skús to, tá tráva je normálne klzká.“

Lisey prešla na kraj asfaltu po päťách, potom vošla do zelene. Amanda mala pravdu, tráva bola naozaj klzká, to bola tá pravá ryba zo Scottovho jazierka slov. A výhľad na západ človeku doslova prestrelil oko a srdce. Ponad rozoklané okraje White Mountains sa k nim nakláňali búrkové mraky a Lisey napočítala sedem tmavých miest, kde sa už na svahy spúšťal dážď. V týchto zásobníkoch s búrkou sa jasne blýskalo a medzi dvoma z nich sa ako fantastický rozprávkový most klenula dvojité dúha, ktorá nad Mount Cranmo-rom vytvárala mihotavú belasú slučku. Pred Liseiným sústredeným pohľadom sa táto slučka zrazu uzatvorila a iná, nad vrchom, ktorého meno ani nepoznala, sa zase otvorila a dúha sa tam opäť objavila. Pod nimi ležalo ako šmuha špinavosivej

farby jazero Casde Lake a za ním ako žúžoľovo čierne oko Little Kin Pond. Dvíhal sa vietor, ale bol nečakane teplý, a keď Lisey na spánkoch nadvihol vlasy, rozťahla ruky, akoby chcela vzlietnuť – nie na lietajúcom koberci, ale bežným alchymickým mechanizmom letnej búrky.

„Manda!“ vzdychla. „Tak sa teším, že žijem!“

„Aj ja,“ vážne jej prisvedčila Amanda a tiež vystrela ruky. Vietor jej z tváre odhŕňal šedivejúce vlasy a hral sa s nimi ako s vlasmi dieťaťa. Lisey opatrne stisla prstami sestrine ruky, pamätala na jej dorezané dlane, ale aj tak nemohla odolať divokému pocitu, ktorý sa v nej prebúdzal. Nad hlavami im zapraskal hrom, teplý vietor sa do nich oprel s ešte väčšou silou a šesťdesiat kilometrov na západ od nich sa cez pradávne horské priesmyky valili búrkové mraky. Amanda sa roztancovala a Lisey tancovala s ňou, holé nohy v tráve, spojené ruky nad hlavami.

„Áno!“ Udrel hrom a Lisey to musela zakričať.

„Čo áno?“ zakričala aj Manda. Už zase sa smiala.

„Áno, *chcem ho zabiť!*“

„*Ved' som vravela! A pomôžem ti!*“ skríkla Amanda a vtedy sa rozpršalo a obe uháňali späť k autu, obe sa smiali a ruky mali stále vystreté nad hlavou.

6

Pod strechou boli ešte pred príchodom asi tak piatich poriadnych lejakov toho popoludnia, takže ich nepremáčalo do kosti, čo by sa nepochybne bolo stalo, keby boli otáľali – o tridsať sekúnd po prvých kvapkách už nevideli na najbližší piknikový stôl, čo od nich nebol ani dvadsať metrov. Dážď bol studený, v aute však bolo teplo a predné sklo sa okamžite zahmlilo. Lisey naštartovala motor a zapla vykurovanie skiel. Amanda schytila Lisein mobil. „Treba zavolať slečne Bugine,“ vyhlásila. Darlinu detskú prezývku nepočula Lisey už celé roky.

Lisey pozrela na hodinky a zbadala, že už je po tretej. Canty s Darlou (kedysi známou ako slečna Bugina, a ako sa len na to zlostila!) už určite na obede nebudú. „Asi sú už niekde na ceste medzi Portlandom a Auburnom,“ povedala.

„Zrejme hej,“ prikývla Amanda pomaly, akoby niečo vysvetľovala dieťaťu. „Presne preto idem Bugine volať na mobil.“

Ak som na techniku blbá, je to Scottova vina, chcela povedať Lisey. Odkedy zomrel, som stále viac pozadu. Márnosť, veď som si ešte nekúpila ani len dévedéčko, a to už má každý.

Ale namiesto toho povedala: „Ak oslovíš Darlu slečna Bugina, asi ti zavesí, aj keby si stihla uvedomiť, že si to ty.“

„To by som nespravila.“ Amanda zízala do švihajúceho dažďa. Z predného skla vyrobil celú sklenú riekku. „Vieš, prečo sme ju s Cauty tak volali a prečo ju to tak štvalo?“

„Nie.“

„Keď mala len tri či štyri roky, Darla mala takú červenú bábiku z gummy. To bola pôvodná slečna Bugina. Darl ju milovala. Jednej chladnej noci si ju nechala na radiátore a ona sa roztavila. Kristapána dolomána, to bol smrad!“

Lisey sa zo všetkých síl snažila nerozosmiať, ale márne. A keďže mala stiahnuté hrdlo a zavreté ústa, smiech jej vyšiel cez nos a rovno na prsty si vyfúkla značné množstvo vodnatého hlienu.

„Brr, to sú ale spôsoby, madam, podávame čaj o piatej,“ odfrkla si Amanda.

„V priehradke na rukavice sú papierové vreckovky,“ povedala Lisey, odrazu červená až po koreňky vlasov. „Podáš mi zopár?“ Potom si spomenula na slečnu Buginu, ako sa topí na radiátore, a to sa jej v hlave spojilo s najšťavnejšou kliatbou starého Dandyho – Kristapána dolomána – a znovu sa už smiala, hoci vo svojej veselosti už tušila aj ukrytú sladkokyslú perlu, čosi, čo malo dosť spoločné s drahou dospelou a takmer vyrovnanou a na samostatnosť odhodlanou Darlou a s príznakom dieťaťa, ktoré sa pod jej povrchom stále skrývalo, toho od lekváru umazaného a často rozzúreného decka, ktoré stále čosi chcelo.

„Ale čo, utri si to o volant,“ odporúčala jej Amanda a už sa aj sama rehotala ako bláznivá. Ruku s mobilom si držala pri bruchu. „Tuším sa postím.“

„Ak sa postíš v tom pyžame, Amanda, tak sa rozpustí. Daj mi tie poondiate vreckovky.“

Amanda, ešte stále so smiechom, otvorila priehradku na rukavice a vreckovky v škatulke jej podala.

„Myslíš, že sa jej dovoľáš?“ opýtala sa Lisey. „V tomto daždi?“

„Ak má zapnutý mobil, tak hej. A ak náhodou nie je v kine alebo tak, máva ho zapnutý stále. Vblávam jej aspoň raz za deň – niekedy aj dvakrát, ak má Matt niekde tie svoje prednáškové orgie.“

Lebo, vieš, občas jej voláva Metzie a Darla mi vraví, čo hovorila. Dnes sa už Metzie z celej rodiny baví iba s Darlou.“

Lisey to prekvapilo a fascinovalo. Netušila, že Amanda a Darla sa zhovárajú o Amandinej problémovej dcére – Darla to rozhodne nikdy nespomenula. Chcela to ešte rozoberať, ale povedala si, že nie je vhodná chvíľa. „A čo jej povieš, ak sa dovoláš?“

„Len ma počúvaj. Už som si to premyslela, ale obávam sa, že ak ti to vopred poviem, tak to stratí... neviem. Sviežosť. Dôveryhodnosť. Len chcem, aby sa obe odpratali čo najďalej, nech sa sem nedotrepú a ne...“

„... nezachytia sa do Silverovej drvičky zemiakov?“ opýtala sa Lisey. Za tie roky všetky pracovali pre pána Silvera: za každý nazbieraný sud zemiakov štvrtý dolár a človek si vyškrabával špinu spoza nechťov až do februára.

Amanda na ňu zazrela a potom sa usmiala. „Také niečo. Darla a Canty sú občas protivné, ale mám ich rada, tak ma za to zabi. Určite by som nechcela, aby sa im niečo stalo len zato, že sa zjavili v nesprávnom čase na nesprávnom mieste.“

„Ani ja,“ jemne doložila Lisey.

Na strechu a predné sklo dopadla dávka ľadovca, ale o chvíľu už bolo zase počuť len lejak a vietor.

Amanda ju potľapkala po ruke. „Viem, malá.“

Malá. Nie malá Lisey, len malá. Kedy naposledy ju tak Amanda oslovila? Jedine ona ju tak volávala.

7

Amanda naťukala do mobilu číslo – pre zranené ruky to bola istá námaha. Raz sa aj pomýlila a musela začať odznova. Druhý raz sa jej to však podarilo, stisla zelené tlačidlo a priložila si malú Motorolu k uchu.

Dážď trochu ustal. Lisey si uvedomila, že už zase vidí prvý piknikový stôl. Koľko sekúnd uplynulo, odkedy Amanda zapla Odchádzajúci hovor? Zdvihla zrak od stola a pozrela na sestru so zdvihnutým obočím. Amanda pokrútila hlavou, no potom sa na sedadle vystrela a zdvihla ukazovák, akoby v nejakej snobskej reštaurácii privolávala čašníka.

„Darla? Počuješ ma? Vieš, kto ti volá? Áno! Naozaj ja!“

Amanda vyplazila jazyk a vypučila oči, nemo a dosť kruto vystihla Darlinu prvú reakciu – dokonalý obraz účastníčky kvízu, ktorá práve vyhrala bonusové kolo.

„Iste, je pri mne... Darla, pomalšie! Najskôr som nemohla hovoriť, a teraz sa zase nedostanem k slovu! Dám ti Lisey, dám, o se...“

„Uhm, poviem jej to, Darl.“ Ani sa neobťažovala zakryť telefón dlaňou – asi preto, že chcela, aby Darla počula, ako sa odovzdáva jej odkaz – a povedala: „Je tam aj s Canty, Lisey, ale stále trčia na letisku. Cantino lietadlo sa pred Bostonom zdržalo pre búrky. Strašná škoda, čo povieš?“

Amanda ukázala Lisey zdvihnutý palec a znovu sa venovala telefónu.

„Som rada, že som vás zastihla ešte pred cestou, baby, lebo už v Greenlawne nie som. Lisey a ja sme v Rehabilitačnom stredisku duševného zdravia Akádia v Derry... áno, Derry.“

Počúvala a prikyvovala.

„Áno, aj ja si vravím, že je to zázrak. Viem len, že som odrazu začula Lisein hlas a prebrala som sa. Posledné, čo si pamätám, je, ako ste ma vy dve trepali do nemocnice v No Soapa. A potom som... odrazu som počula, ako na mňa Lisey volá, a bolo to, ako keď človek počuje niečí hlas v hlbokom spánku... a doktori z Greenlawnu ma sem poslali na kadejaké tie mozgové testy, asi budú strašne drahé...“

A počúvala.

„Iste, zlatko, chcela by som ešte pozdraviť Canty a určite by s ňou rada hovorila aj Lisey, ale už nás volajú a tam, kde sa robia tie testy, asi nemajú mobilný signál. Prídete za nami, nie? Určite sa do Derry do siedmej, maximálne do ôsmej dostanete...“

A v tej chvíli sa znovu otvorili nebesá. Nová prietrž mračien bola ešte zúrivejšia ako tá pred ňou a auto sa odrazu naplnilo jej dutým bubnovaním. Amanda prvý raz vyzerala, že nevie, čo skôr. Pozrela na Lisey, oči vytreštené a plné paniky. Jedným prstom ukazovala na strechu auta, odkiaľ to všetko znelo. Jej pery sformovali slová *Pýta sa, čo je to za hluk*.

Lisey nezaváhala. Vydrapila Amande telefón z ruky a priložila si ho k uchu. Napriek búrke bolo spojenie čisté (možno ho búrka zlepšila, to Lisey netušila). Začula nielen Darlu, ale aj Canty – zhovárali sa rozrušenými, zmätenými a natešenými hlasmi – v

pozadí počula dokonca aj amplión, ktorý oznamoval meškanie lietadiel pre nepriaznivé počasie.

„Darla, tu je Lisey. Amanda sa vrátila! Normálne sa vrátila! No nie je to super?“

„Lisey, to nie je možné!“

„Keď uvidíš, uveríš,“ povedala Lisey. „Tak sa dopracete do Akádie v Derry a uvidíte!“

„Lisey, čo je to za hluk? Akoby ste boli v sprche!“

„Ak, to je hydroterapia, majú to tu oproti!“ nezbedné zaklamala Lisey a pomyslela si *Toto im už nikdy nebudeme vedieť vysvetliť – ani za milión rokov.* „Otvorili dvere a robí to príšerný hluk!“

Na chvíľu nebolo počuť nič, len hukot dopadajúceho dažďa. Potom sa ozvala Darla: „No, ak je Amanda naozaj okej, možno by sme si my dve s Canty mohli tak či onak zaskočiť do Snow Squall. Do Derry je dlhá cesta a obom nám škúrka v bruchu.“

Lisey sa na chvíľu skoro rozzúrila, no potom by si za to bola najradšej vrazila jednu do oka. Veď čím dlhšie im to potrvá, tým lepšie, nie? Ale tá ufnukaná podráždenosť večnej obete, ktorú v Darlinom hlase začula, jej aj tak nadvihla nervy. A to je tiež medzi sestrami, pomyslela si.

„Jasné, prečo nie?“ povedala a Amande ukázala palcom a ukazovákom okej. Tá sa usmiala a prikývla. „My nikam neodídeme, Darl.“

No, možno len na Mesiac Bubu, aby sme sa zbavili jedného mŕtveho šialenca. Teda, ak budeme mať šťastie. Ak sa to vyvíbi tak, ako chceme.

„Mohla by si mi ešte dať Mandu?“ Darla stále tak napoly fňukala, akoby ani nebola videla tú príšernú katatonickú otupenosť a teraz ju pochytilo podozrenie, že Amanda to predsa len celý čas simulovala. „Chce s ňou hovoriť Canty.“

„Jasné,“ povedala Lisey, podala telefón Amande a naznačila perami *Cantata*.

Amanda opakovane ubezpečila Canty, že je, samozrejme, v poriadku, a že je to, samozrejme, zázrak, a že jej v žiadnom prípade neprekáža, ak si Canty a Darla podľa pôvodného plánu skočia na obed do reštaurácie Snow Squall, a že vôbec nemusia chodiť do Castle View a nosiť jej nič z domu. Má všetko, čo potrebuje, o to sa Lisey postarala.

Ku koncu rozhovoru dažď z ničoho nič prestal, v plnej rýchlosti bez spomalenia zabrzdil, akoby Boh na nebesiach len zavrel

kohútik, a Lisey prekvapil čudasný nápad: takto asi prší na Mesiaci Bubu, sú tam rýchle, zúrivé, náhle sa začínajúce a náhle sa končiace prehánky.

Je to za mnou, ale nie veľmi ďaleko, pomyslela si a uvedomila si, že v ústach má ešte stále tú sladkú, čistú chuť.

Kým Amanda vavela Cantate, že ju má rada, a potom ukončila hovor, cez oblaky sa predral stĺp vlhkého júnového slnka a na oblohe sa zjavila ďalšia dúha, tentoraz bližšie, žiarila nad Castle Lake. *Ako sľub*, pomyslela si Lisey. *Taký, ktorému by ste chceli veriť, ale celkom sa to nedá.*

8

Z úvah o dúhe ju vyrušilo Amandino mrmlanie. Manda sa potichu pýtala na linke s informáciami na číslo do Greenlawnu a potom si ho končekom prsta zapísala do hmly na spodku predného skla.

„Zostane tam, aj keď sa sklo úplne odhmlí, vieš?“ povedala jej Lisey, keď Amanda zložila. „Bez saponátu sa ho nezbavím. V strednej konzole mám pero – čo si si ho nepýtala?“

„Lebo som katatonička,“ mykla plecami Amanda a podala jej mobil.

Lisey naň iba pozrela. „A komu mám akože volať?“

„Akoby si nevedela.“

„Ale, Amanda...“

„Musíš volať ty, Lisey. Ja nemám potuchy, s kým sa tam mám baviť a ako si ma tam vôbec dostala.“ Chvíľu mlčala a medzi prstami žmolila látku pyžama. Oblaky sa znovu priblížili, deň opäť stemnel a dúha akoby bola iba snom. „No, vlastne viem,“ povedala. „Ale dostal ma tam Scott, nie ty. Nejakto zariadil. Držal mi tam miesto.“

Lisey len prikývla. Radšej nechcela nič hovoriť.

„Kedy? Po tom poslednom raze, keď som sa vrhla sama na seba? Po poslednom raze, keď som ho videla v Juhovetre? Teda on to volal Mesiak Bubo...“

Lisey sa ju vykašlala opravovať. „Odchytil si jedného doktora, volá sa Hugh Alberness. Alberness si pozrel tvoje záznamy, uznal, že ťa čakajú problémy, a keď si sa teraz oddrapila, tak ťa prezrel a prijal. Na to si nepamätáš? Ani trošku?“

„Nie.“

Lisey vzala mobil a pozrela na číslo na čiastočne zahmlenom prednom skle. „Netuším, čo mu mám povedať, Manda.“

„A čo by mu povedal Scott, malá?“

Malá. Zase. Na strechu auta zabubnovala ďalšia prehánka, zúriva, no nie dlhšia ako dvadsať sekúnd, a kým bubnovala, Lisey sa zamyslela nad všetkými rečníckymi akciami, na ktorých so Scottom bola – on ich volal *vystupká*. S významnou výnimkou Nashvillu v osemdesiatom ôsmom sa zakaždým dobre bavila, a prečo aj nie? Povedal ľuďom, čo chceli počuť, a jej úlohou bolo len vhodne sa usmievať a tleskať. A občas, keď ju vyzdvihol, nemo šepľala *Ďakujem*. Niekedy dostávali od ľudí darčeky – suveníry, pamiatky-, on jej ich odovzdával a ona ich musela držať. Niekedy ich fotografovali a niekedy prišli aj takí ako Tony Eddington – Toní –, ktorí to mali za úlohu všetko spísať a občas ju aj spomenuli a občas nie a občas jej meno napísali správne a občas nie a raz ju dokonca označili aj za *frajerku* Scotta Landona a jej to nevadilo, nič jej nevadilo, nerobila problémy, mlčanie jej šlo, ale vôbec nebola ako to dievčatko z tej Sakiho poviedky, rýchla vynachádzavosť nebola jej špecialitou a...

„Počúvaj, Amanda, ak si mala na mysli, že mám len vysloviť, čo mi našepká Scott, tak to nefunguje. Som fakt bezradná. Nemohla by si jednoducho zavolať doktorovi Albernessovi a povedať mu, že si v poriadku?“ Lisey sa počas svojho malého preslovu pokúšala vtisnúť Amande mobil.

Amanda si pritisla k prsiam dorezané dlane. „Nech by som mu povedala čokoľvek, nezhlto by to. Som predsa cvok. Ale ty si nielen duševne zdravá, si aj vdovou po slávnom spisovateľovi. Tak už volaj, Lisey. Nech sa strasieme doktora Albernessa. A už aj.“

9

Lisey vyťukala číslo a to, čo nasledovalo, bolo spočiatku až príliš podobné jej telefonátu z dlhého, predĺženého štvrtku – zo dňa, keď začala výpravu za híha. Na linke mala znovu Cassandru, a keď jej povedali, aby počkala, znovu spoznala tú otupujúcu hudbu, ale tentoraz sa Cassandra zjavne potešila. Povedala, že zavolá doktorovi Albernessovi domov.

„Len počkajte na linke,“ povedala a potom sa ponorila do čohosi, čo mohlo byť pred hudobnou lobotómiou diskohitom Donny Summers *Love to Love You, Baby*. *Len počkajte na linke* znelo hrozivo, ale skutočnosť, že Hugh Alberness bol doma... tá bola povzbudivá, nie?

Policajtov mohol zavolať z domu rovnako ako z kančiu, to vieš. Alebo ich mohol zalarmovať slúžiaci doktor z Greenlawnu. A čo mu povieš, keď sa ozve? Tak čo mu povieš, márnosť šedivá?

Čo by mu povedal Scott?

Scott by mu povedal, že realita je Ralph.

A práve to bola nepochybne pravda.

Lisey sa pri tej myšlienke usmiala, usmiala sa pri spomienke na Scotta, ako pochoduje po hotelovej izbe v... Lincolne? V Lincolne v Nebraske? Alebo skôr v Omahe, lebo to bola hotelová izba, elegantná, možno dokonca v apartmáne. Práve čítal noviny, keď mu pod dvere posunuli fax od redaktora. Redaktor, Carson Foray, žiadal ďalšie zmeny v rukopise Scottovho nového románu. Lisey si už nepamätala ktorého, len vedela, že to bol jeden z tých neskorších, z tých, ktoré sám niekedy volal „Landonove trpké ľúbostné príbehy“. Tak či onak, Carson – ktorý bol so Scottom, ako by bol povedal starý Dandy, *tolko ako skapatý mýval* – mal pocit, že náhodné stretnutie dvoch postáv po dvadsiatich či koľkých rokoch nie je dobre zvládnuté. „Tu ti dej trochu škrípe, stavec,“ napísal.

„Škrípe? Akurát tu, stavec,“ zašomral Scott a jednou rukou sa chytil za rozkrok (a padala mu tá rozkošné lotrovská kučierka do čela? Samozrejme, že áno). A potom, kým stihla povedať hocičo na upokojenie, chytil noviny, chvatne prelistoval na začiatok a ukázal jej čosi v rubrike *Čudesné náhody*. Malo to titulok PES SI NAŠIEL CESTU DOMOV – PO TROCH ROKOCH. Článok rozprával príbeh kólie menom Ralph, psa, ktorý sa stratil rodine na dovolenke v Port Charlotte na Floride. O tri roky doputoval Ralph do rodinného sídla v Eugene v Oregone. Bol vychudnutý, bez obojku a mal trochu odraté labky, ale inak mu nič nebolo. Jednoducho pricupkal po prístupovej ceste, sadol si na schody a zabrechal, aby ho pustili dnu.

„Čo by podľa teba spravil Monsieur Foray, keby to objavil v mojej knihe?“ vyštekol Scott a odhrnul si vlasy z čela (samozrejme, hneď sa tam vrátili). „Myslíš, že by mi poslal fax, že to trochu škrípe, stavec?“

Lisey, pobavená jeho výbuchom a takmer absurdne dojatá predstavou Ralpa, ktorý sa po toľkých rokoch (a bohvie koľkých dobrodružstvách) vrátil domov, súhlasila, že to by Carson určite urobil.

Scott zase chytil noviny, zúrivo fľochol na fotku Ralpa, ktorý vyzeral náramne fešné s novým obojkom a vzorkovanou šatkou okolo krku, potom ich odhodil. „Niečo ti poviem, Lisey,“ povedal. „Spisovatelia majú príšerný hendikep. Realita je totiž Ralph, ktorý sa domotkal domov po toľkých rokoch a nik nevie prečo. Ale spisovateľ ten príbeh vyrozprávať nemôže! Lebo ten príbeh trochu škrípe, stavec!“

Keď Scott vyplňul túto tirádu, vrátil sa, aspoň pokiaľ si Lisey spomínala, k sporným stránkam a prepísal ich.

Muzika v telefóne stíchla, akoby ju ut'ali. „Pani Landonová, ste ešte tam?“ opýtala sa Cassandra.

„Ešte som,“ povedala Lisey, už o niečo pokojnejšia. Scott mal pravdu. Realita je ožran, ktorý si kúpi žreb, vyhrá sedemdesiat miliónov dolárov a potom ich prehajdáka u svojej obľúbenej barmanky. Realita je dievčatko, ktoré vyslobodia živé z texaskkej studne, kde trčalo šesť dní. Realita je študent, ktorý v Cancúne padne z balkóna na piatom poschodí a zlomí si len zápästie. Realita je Ralph.

„Už vás prepájam,“ povedala Cassandra.

Ozvalo sa dvojnásobné šľuknutie a potom už Hugh Alberness – veľmi ustarostený, ale nie v panike, zdalo sa jej – hovoril „Pani Landonová? Kde ste?“

„Na ceste do sestrinho domu. O dvadsať minút dorazíme.“

„Amanda je s vami?“

„Áno.“ Lisey sa rozhodla, že mu bude odpovedať na otázky, ale nič viac.

„Pani Landonová...“

„Lisey.“

„Lisey, dnes popoludní je v Greenlawne dosť ustarostených ľudí. Najmä doktor Stein, ktorý má službu, a hlavná sestra Burrelllová, ktorá má na starosti Ackleyho krídlo, a Josh Phelan, ktorý šéfuje nášmu malému, ale za normálnych okolností slušne funkčnému tímu ochrankárov.“

Lisey si povedala, že je to zároveň otázka – *Čo ste to vykonali?* – aj obvinenie – *Dnes ste vystrašili kopu ľudí!* – a pomyslela si, že

by na ňu mala odpovedať. Stručne. Aby si nevykopala jamu a nestrepala sa do nej.

„Nuž, áno. Je mi to ľúto. Naozaj. Ale Amanda chcela odísť, nepripustila inú možnosť, a okrem toho nástojila, že nesmiem nikomu z Greenlawnu zavolať, kým nebudeme dost' ďaleko. Za daných okolností som si povedala, že bude lepšie neprotirečiť. Musela som sa rozhodnúť.“

Amanda jej energicky ukázala oba zdvihnuté palce, ale Lisey si nemohla dovoliť rozptýlenie. Doktor Alberness je možno oobrovitánskym fanúšikom kníh jej nebohého muža, ale aj tak nepochybovala, že je zároveň odborníkom na vyťahovanie informácií, ktoré ľudia nechcú prezradiť.

Alberness však prehovoril dost' potešene. „Pani Landonová... Lisey... a vaša sestra reaguje? Je pri vedomí a reaguje?“

„Presvedčte sa na vlastné uši,“ povedala Lisey a podala telefón Amande. Tá sa zatvárila poplašene, ale vzala si ho.

Lisey jej perami naznačila *Opatrne*.

10

Haló, pán doktor?“ Amanda hovorila pomaly a opatrne, ale zreteľne. „Áno, to som ja.“ Počúvala ho. „Amanda Debusherová, správne.“ Znovu počúvala. „Moje druhé krstné meno je Georgette.“ Počúvala. „V júli 1946. To znamená, že ešte nemám šesťdesiat.“ Počúvala. „Mám jedno dieťa, dcéru menom Intermezzo. Skrátené Metzie.“ Počúvala. „George W. Bush, žiaľbohu – som presvedčená, že veľikášstvo toho chlapa je rovnako nebezpečné ako to, ktorým trpia jeho údajní nepriatelia.“ Počúvala. Krátko pokrútila hlavou. „Ja... naozaj vám to nemôžem teraz dopodrobna vysvetľovať, pán doktor. Dám vám Lisey.“ Podala jej mobil naspäť a očami ju prosila o dobré hodnotenie... alebo aspoň priemerné. Lisey energicky prikývla. Amanda sa zrútila do sedadla ako po pretekoch.

„... ešte tam?“ ozýval sa telefón, keď si ho Lisey vrátila k uchu.

„Tu je Lisey, pán doktor.“

„Lisey, čo sa stalo?“

„Budem vám to musieť povedať v skratke, pán dok...“

„Hugh. Prosím vás. Hugh.“

Lisey doteraz sedela za volantom vystretá ako pravítko. Teraz sa trochu uvoľnila a oprela sa o príjemné kožou čalúnené sedadlo. Má ho volať Hugh. Takže sú zase kamoši. Opatrnosti aj tak nie je dost', ale asi to napokon dobre dopadne.

„Bola som u nej na návšteve – boli sme spolu na terase – a ona sa odrazu prebrala.“

Prikrivkala bez obojku, ale inak jej nič nebolo, pomyslela si Lisey a musela v hrdle udusiť bláznivý rehot. Na druhej strane jazera sa zablysko. Akoby to bolo v jej hlave.

„Nič také som v živote nepočul,“ povedal Hugh Alberness. To otázka nebola, takže Lisey mlčala. „A ako ste... ako ste... odišli?“

„Prosím?“

„Ako ste sa dostali popri recepcii v Ackleyho krídle? Kto vás prepustil?“

Realita je Ralph, pripomenula si Lisey. Dala si pozor, aby to neznelo príliš zmätene, a povedala: „Nikto nás nežiadal, aby sme podpísali prepustenie ani nič podobné... všetci mali asi veľa roboty. Len sme vyšli von.“

„A čo dvere?“

„Boli otvorené,“ povedala Lisey.

„No, nech ma...“ zhíkol Alberness a potom sa zastavil.

Lisey vyčkávala, čo ešte povie. Bola si istá, že to nie je všetko.

„Sestry našli kľúče, kľúčenku a papuče. A ešte aj tenisky s ponožkami.“

Chvíľu sa Liseina myseľ zastavila pri tých kľúčoch. Neuvedomila si, že tam nechala úplne všetky, a povedala si, že to Albernessovi radšej neprezradí. „Pod nárazníkom auta v magnetickom puzdre mám rezervný kľúč. A tie, čo sú na krúžku...“ Lisey sa pokúsila o aký-taký úprimný smiech. Netušila, či sa jej vydaril, ale Amanda aspoň výrazne nezbledla. „O tie by som naozaj nechcela prísť. Prosím, povedzte niekomu z personálu, nech mi ich odložia, dobre?“

„Samozrejme, ale musíme ešte vidieť slečnu Debusherovú. Viete, ak chcete, aby sme ju prepustili do vašej opatery, musíme dodržať isté postupy.“ Hlas doktora Albernessa naznačoval, že podľa jeho osobného názoru je to strašná a nepríjemná formalita, no nedá sa obísť. Lisey počkala, hoci ju svrbel jazyk. Na druhom brehu Castle Lake sa obloha znovu zatiahla do úplnej černe. Lisey túžila mať ten rozhovor za sebou ešte pred úderom hromu, ale aj

tak čakala. Tušila, že ona a Alberness spolu dospeli ku kritickému bodu.

„Lisey,“ ozval sa napokon. „Prečo ste u nás vy aj vaša sestra nechali obuv?“

„Naozaj neviem. Amanda nástojila, že musíme okamžite odísť, že musíme odísť bez topánok a že si nemám brať kľúče...“

„Tie kľúče chápem, možno sa bála, že vás zastavia detektory kovov,“ povedal Alberness. „Aj keď ma vzhľadom na jej stav prekvapuje, že vôbec... no nič, pokračujte.“

Lisey odvrátila zrak od blížaceho sa lejaku, ktorý sa hromadil nad kopcami na druhom brehu jazera. „Pamätáš si, prečo si chcela, aby sme odišli bosé, Amanda?“ opýtala sa a naklonila k sestre mobil.

„Nie,“ nahlas povedala Amanda a dodala: „Iba som chcela cítiť trávu. Klzkú trávu.“

„Počuli ste to?“ opýtala sa Lisey doktora.

„Niečo v tom zmysle, že chcela cítiť trávu?“

„Áno, ale určite v tom bolo viac. Veľmi na tom nástojila.“

„A vy ste ju poslúchli?“

„Je to moja staršia sestra, Hugh – vlastne najstaršia. Okrem toho musím priznať, že som bola strašne rozrušená z toho, že sa vrátila na našu planétu, ak to tak môžem povedať.“

„Ale ja... my... my ju naozaj potrebujeme vidieť, aby sme sa presvedčili, že ide naozaj o uzdravenie.“

„Ak by som ju priviezla na prehliadku zajtra, stačilo by vám to?“

Amanda toľko krútila hlavou, až jej lietali vlasy okolo uší, a oči mala vytreštené od strachu. Lisey začala dôrazne prikyvovať.

„Samozrejme,“ povedal Alberness. Lisey v jeho hlase počula úľavu, skutočnú úľavu, až ju zamrzelo, že mu musí klamať. Ale niektoré veci treba urobiť, kým je človek poriadne opásaný. „Do Greenlawnu môžem zaskočiť zajtra popoludní okolo druhej a s vami oboma sa porozprávať osobne. Vyhovuje vám to?“

„Vynikajúco.“ *Ak budeme zajtra o druhej ešte nažive.*

„Tak fajn. Lisey. Len neviem, či...“ A presne vtedy sa rovno nad nimi rozbehol popod oblaky ostrožltý blesk a zasiahol čosi na druhej strane cesty. Lisey počula praskot a zacítila pach elektriny aj spáleniny. V živote nebola tak blízko pri blesku. Amanda zvrískla a ten zvuk sa takmer úplne stratil v monštruóznom dunení hromu.

„Čo to bolo?“ zvolal Alberness. Lisey si pomyslela, že spojenie je pozoruhodne dobré, ale doktor, ktorého si jej manžel potajomky pripravil pre Amandu pred piatimi rokmi, sa jej odrazu videl veľmi vzdialený a bezvýznamný.

„Hrom a blesk,“ povedala pokojne. „Máme tu poriadnu búrku, Hugh.“

„Tak to by ste mali radšej zísť ku krajnici.“

„Už som to urobila, ale najradšej by som čím skôr zložila telefón, aby ma nekopol alebo také niečo. Uvidíme sa zajtra...“

„V Ackleyho krídle...“

„Jasné. O druhej. S Amandou. Vďaka za...“ Znovu sa zablysko a ona sa zmraštala, ale tentoraz nebol blesk taký ostrý a hrom, ktorý po ňom nasledoval, síce dunel veľmi silno, ale nehrozil, že jej prerazí bubienky. „... za pochopenie,“ dokončila a bez rozlúčky stisla tlačidlo ukončenia hovoru. V tej chvíli sa rozpršalo, akoby bol dážď čakal, kým zloží. Kdeže piknikový stôl, Lisey už nevidela ani na predok kapoty vlastného auta.

Amanda ju zdrapila za plece a Lisey si spomenula na ďalšiu country pieseň, ktorá hlásala do sveta, že kto si ide zodrať ruky v robote, vyslúži si akurát tak na kosť zodraté paprče. „Ja sa tam nevrátim, Lisey! Nie!“

„Au, Manda, to bolí!“

Amanda ju pustila, ale neodtiahla sa. Oči jej horeli. „Ja sa tam nevrátim.“

„Ale vrátiš. Len nakrátko, na rozhovor s doktorom.“

„Nie...“

„Drž papuľu a počúvaj ma.“

Amanda zažmurkala a odsadla si, normálne cúvla pred zúrivosťou v Liseinom hlase.

„Darla a ja sme ťa tam museli strčiť, nemali sme na výber. Bola si len kusom dýchajúceho mäsa, z jedného konca ti tiekli sliny, z druhého moč. A môj manžel, ktorý vedel, že sa to stane, sa o teba postaral nielen na tomto svete, ale aj v tom druhom. Takže si mi fest zaviazaná, veľká ségra Manda-panda. A preto mi dnes večer pomôžeš a zajtra pomôžeš sebe a nechcem už nič počuť, len *Áno, Lisey*. Chápeš?“

„Áno, Lisey,“ zamrmlala Amanda. A potom, pri pohľade na svoje porezané ruky, sa znovu rozplakala: „Ale čo ak ma zase vrátia do tej izby? Čo ak ma tam zamknú a budú ma umývať špongiou a nalievajú punčikom?“

„Ani náhodou. To nemôžu urobiť. Prišla si tam dobrovoľne – teda, dobrovoľnosť bola z Darlinej a mojej strany, lebo ty si bola tuti-fruti-totál-t'uti.“

Amanda si odfrkla. „To hovorieval Scott. A občas, keď si o niekom myslel, že je horenos, povedal, že je tuti-fruti-t'uti-muti.“

„Áno,“ povedala Lisey a čosi ju zabolelo. „Pamätám si to. Tak či onak, už si v poriadku. Len to je dôležité.“ Vzala Amandu za ruku a pripomenula si, že ju nesmie stisnúť. „Zajtra tam spolu zjídeme a opantáme doktorka spoločným šarmom.“

„Skúsím to,“ vzdychla Amanda. „Ale nie preto, že by som ti bola zaviazaná.“

„Nie?“

„Pretože ťa ľúbim,“ povedala prosto a dôstojne Amanda. A potom tichučko dodala: „Pôjdeš so mnou, však?“

„Na to môžeš dať krk.“

„Možno... možno nás tvoj kamoško dostane a už sa vôbec nebudem musieť trápiť s Greenlawnom.“

„Vravela som ti, aby si ho nevolala kamoško.“

Amanda sa chabo usmiala. „Myslím, že si to skúsím zapamätať, ak ma prestaneš volať Manda-panda.“

Lisey vybuchla do smiechu.

„Čo už neštartuješ, Lisey? Dážď redne. A, prosím ťa, zapni kúrenie. Nejak je tu chladno.“

Lisey kúrenie zapla, vycúvala s bavorákom z parkovacieho boxu a zabočila k ceste. „Pôjdeme k tebe,“ povedala. „Dooley to tam zrejme nesleduje, ak tam prší tak strašne ako tu – aspoň dúfam. A ak tvoj dom aj sleduje, čo také uvidí? Ideme k tebe a potom ku mne. Dve baby v strednom veku. Myslíš, že ho budú trápiť dve baby v strednom veku?“

„Sotva,“ povedala Amanda, „ale som rada, že sme Cauty a slečnu Buginu poslali na poriadne dlhý výlet, čo povieš?“

Lisey bola rovnako rada, hoci veľmi dobre vedela, že presne ako Lucy Ricardová, aj ona bude musieť neskôr kadečo vysvetľovať. Vyšla autom na cestu, teraz opustenú. Len dúfala, že im do cesty nepríde nejaký padnutý strom, a vedela, že je to celkom možné. Znovu nad nimi zadunel hrom a znelo to veľmi podráždene.

„Konečne si nájdem šaty, ktoré sú mi aj dobré,“ povedala Amanda. „A v mrazničke mám kilo fajnového pomletého pliecka. V mikrovlnke sa dobre rozpustí a som strašne hladná.“

„V mojej mikrovlnke,“ povedala Lisey s očami upretými na cestu. Dážď zatiaľ úplne prestal, ale pred nimi čakali ďalšie tmavé oblaky. Čierne ako klobúk divadelného lotra, bol by povedal Scott a ju znovu zasiahla tá stará omračujúca túžba po ňom, to prázdne miesto, ktoré sa už nedalo zaplniť. To miesto, kde ho bude navždy potrebovať.

„Počula si ma, malá Lisey?“ spýtala sa jej Amanda a Lisey si uvedomila, že sestra čosi hovorila. O niečom. Pred dvadsiatimi štyrmi hodinami sa bála, že Manda už v živote neprehovorí, a aha, už ju zase ignoruje. Ale nie je to vari zakaždým tak?

„Nie,“ priznala Lisey. „Asi nie. Prepáč.“

„Aha, typické. Vždy si taká. Vo svojom...“ Amandin hlas stíchol a Amanda sama sa uprene pozrela z bočného okna.

„Vo svojom malom svete?“ s úsmevom sa spýtala Lisey.

„Prepáč.“

„V pohode.“ Vyšli zo zákruty a Lisey musela zvrtnúť volant, aby sa vyhla veľkému jedľovému konáru na ceste. Uvažovala, či nezastane a neodtiahne ho na krajinu, ale potom si povedala, že to nechá na ďalšieho šoféra. Ten ďalší šofér totiž zrejme nebude mať na krku psychopata. „Ak myslíš Mesiac Bubu, tak to vôbec nie je môj svet. Podľa mňa každý, kto tam chodí, vníma nejakú vlastnú verziu toho sveta. Čo si to hovorila?“

„Len že mám ešte čosi, čo by sa ti možno zišlo. Teda ak už nie si opášaná.“

Lisey sa mykla. Na chvíľu odlepila oči od cesty a pozrela na sestru. „Čo? Čo si to povedala?“

„To sa len tak vraví,“ mávla rukou Amanda. „Chcem povedať, že mám zbraň.“

11

Na spodnom ráme Amandinej siete proti hmyzu, ktorú mala na vchodových dverách, ležala dlhá biela obálka, ukrytá pod strechou verandy, takže sa zachránila pred dažďom. Pri pohľade na ňu si Lisey poplašene pomyslela *Dooley tu už bol*. Ale obálka, ktorú Lisey našla po tom, čo si v poštovej schránke objavila mŕtvu mačku, bola na oboch stranách prázdna. Na tejto stálo vpredu Amandino meno. Podala jej ju. Amanda pozrela na tlačené

písmená, obrátila papier a prečítala si slovo vyrazené vzadu – **Hallmark**. Potom pohľadovo vyslovila jediné slovo: „Charles.“

Lisey to chvíľu nič nehovorilo. Potom si spomenula, že kedysi dávno, ešte predtým, ako sa rozpútalo toto šialenstvo, mala Amanda priateľa.

Ostrostrelec, pomyslela si a z hrdla sa jej vydral priškrtený zvuk.

„Lisey?“ ozvala sa Amanda. Nadvihla obočie.

„Len som si predstavila, ako sa Cauty a Slečna Bugina trepú až hen do Derry,“ prehodila Lisey. „Viem, že to nie je smiešne, ale...“

„Ale kdeže, má to isté humorné stránky,“ povedala Amanda. „A toto asi tiež.“ Otvorila obálku a vytiahla z nej kartu. Prezrela si ju. „Božemôj. Len sa pozri. Pozri, čo vyliezlo krave zo zadku.“

„Ukáž.“

Amanda jej kartu podala. Na titulnej strane bol obrázok štrbavého chlapčeka, stelesňujúceho pohľadnicovú predstavu o zlatom lotríkovi (v priveľkom svetri a zaplátaných džínsach). Chlapček vystieral ruku a v nej jedinú ovisnutú kvetinu. *Jéj, prepáč...* stálo pod jeho okopanými topánkami. Lisey kartu roztvorila a prečítala toto:

Viem, že som ťa urazil a že ti je to ľúto,
Tak ti teda posielam aspoň kartu túto.
Chcel som ti len povedať, že ma to dosť mrzí,
nechcel som ti do očí privolávať slzy.

Konečne si ich už utri, nehľad' na svet krivo.
Čo sa stalo, to sa stalo, veď taký je život.
Asi som ťa trochu sklamal, raz sa mi to vráti.
Tak len dúfam, že sme zajtra zase kamaráti.

Podpis znel *Tvoj priateľ (naveky! Uchovaj si tie krajšie spomienky!)* Charles „Charlie“ Corriveau.

Lisey sa strašne usilovala zachovať vážnu tvár, ale nepodarilo sa. Vybuchla do smiechu. A Amanda sa k nej pripojila. Stáli spolu na verande a chechtali sa. Keď smiech trochu poľavil, Amanda sa vystrela a s roztvorenou kartou pred sebou, akoby spievala v zbore z nôt, zadeklamovala na svoj premočený dvor.

„Môj predrahý frajer Charles, môjmu srdcu musíš uveriť, že si neželá nič iné, len nech ma bozáš v ríť!“

Lisey sa zvalila na stenu domčeka tak prudko, až otriasla najbližším oknom. Jačala od smiechu, ruky pritisnuté na hrudi. Amanda jej venovala povýšený úsmev a zišla po schodoch z verandy. Prečvachtala zopár krokov cez dvorček, prevrátila záhradného trpaslíka, ktorý strážil ružové kríky, a vylovila spod neho rezervný kľúč. Ale kým sa zohýbala, využila tú príležitosť a kartou od Charlieho Corriveaua si energicky utrela zelenoodetý zadok.

Lisey už bolo celkom jedno, či sa na nich z lesa díva Jim Dooley, ba vlastne už naňho zabudla, len sa zrútila na verande do sedu a od smiechu až chrčala, lebo jej celkom vyrazilo dych. Takto od srdca sa so Scottom možno zasmiala tak jeden či dvakrát. Ale možno ani nie. Možno ani s ním nie.

12

Amanda mala na odkazovači jedinú správu a bola od Darly, nie od Dooleyho. „Lisey!“ volala Darla nadšene. „Neviem, čo si to vykonala, ale klobúk dolu! Ideme do Derry! Lisey, milujem ťa, si šampiónka!“

Začula Scotta: *Lisey, v tomto si šampiónka!* a smiech ju začal opúšťať.

Amandina zbraň bol malý revolver, dvadsaťdvojka Pathfinder, a keď jej ho Amanda podala, do Liseinej dlane zapadol úplne presne, akoby ho vyrobili pre ňu. Amanda ho mala v škatuli od topánok na hornej poličke šatníka v spálni. Lisey stačilo pohnúť prstom, a už vyskočil bubienok.

„Kristušát, Manda, veď je to nabité!“

Akoby sa niekto tam hore našťval na Liseino rúhanie, obloha sa znovu otvorila a spustila ďalší lejak. O chvíľu už na okná a kanály s hrmotom a štrkotom cupkal ľadovec.

„A čo má asi tak osamelá žena spraviť, ak sa k nej vláme chlap a chce ju znásilniť?“ opýtala sa Amanda. „Namieriť naňho nena-bitú zbraň a zrevať bum? Lisey, zapni mi to, okej?“ Amanda si už natiahla džínsy. Teraz sestre otrčila kostnatý chrbát a háčik na podprsenske. „Vždy keď to skúsím, príšerne ma zabolia ruky. Do toho tvojho jazierka si mala zobrať aj mňa.“

„Už aj tak som ťa od neho skoro nemohla odtrhnúť, čo by bolo, keby som ťa v ňom ešte skúsila pokrstiť?“ odvrkla Lisey a zapla jej podprsenu. „Daj si to červené tričko so žltými kvetmi, dobre? Strašne ti pristane.“

„Vidieť mi v ňom bachor.“

„Amanda, ty bachor nemáš.“

„Ak m... Ježišmária aj tesár Jožko, prečo vyberáš guľky?“

„Lebo si nechcem prestreliť obe kolená.“ Lisey si guľky vopchala do vrečka na džínsach. „Neskôr ho znovu nabijem.“ Hoci či bude vedieť na Jima Dooleyho namieriť a naozaj stačiť spúšť... to nevedela. Možno áno. Ak sa jej podarí spomenúť si na ten otvárač.

Ale chceš sa ho zbaviť, však?

Rozhodne chcela. Ublížil jej. To po prvé. Bol nebezpečný. To po druhé. Nikomu inému to zveriť nemohla, to po tretie – a rozhodujúce. Aj tak však fascinovane zízala na revolver. Scott si pri písaní jedného románu – asi *Pozostatkov*, tým si bola pomerne istá – musel naštudovať niečo o strelných ranách a Lisey sa dopustila tej chyby, že nazrela do fascikla s veľmi škaredými fotografiami. Až dotedy si presne neuvedomovala, aké mal Scott v ten deň v Nashville šťastie. Keby ho bola guľka z Coleovej zbrane trafila do rebra a odštiepila...

„Nechceš si ho zobrať v tej škatuli?“ opýtala sa Amanda a namiesto toho trička s gombíkmi, ktoré mala Lisey tak rada, si natiahla jedno neslušné (BOZKAJ MA TAM, KAM UŽ SLNKO NEDOVIDÍ). „Sú tam ešte nejaké náboje. A kým vytiahnem z mrazničky to mäso, môžeš škatuľu prelepiť páskou.“

„Odkiaľ ho máš, Manda?“

„Dal mi ho Charles,“ povedala Amanda. Odvrátila sa, zdrapila zo svojho skromného toaletného stolíka kefu, zaškúlila do zrkadla a zúrivo sa pustila do svojich vlasov. „Minulý rok.“

Lisey vrátila zbraň, takú podobnú tej, z ktorej na jej muža vystrelil Gerd Allen Cole, do topánkovej škatule a sledovala v zrkadle Amandu.

„Spávala som s ním dvakrát a niekedy aj trikrát do týždňa celé štyri roky,“ povedala Amanda. „To je intimita. Súhlasíš, že je to intimita?“

„Áno.“

„Okrem toho som mu štyri roky právala spodky a raz do týždňa som mu oškrabávala tie lupiny z hlavy, aby mu nepadali na plecía

tmavých oblekov a nerobili mu hanbu, a myslím, že to sú ešte intímnejšie veci ako trkačka. Čo povieš?“

„Myslím, že na tom niečo je.“

„Hej,“ prikývla Amanda. „Štyri roky toho všetkého, a ako odškodné dostanem jednu kartu. Tá žena, čo si našiel hore v tej svätotójskej diere, si ho asi zaslúži.“

Lisey by jej bola najradšej zatlieskala. Veru nie, Manda naozaj ponáranie do jazierka nepotrebovala.

„Vytiahnime z mrazničky to mäso a poďme k tebe,“ povedala Amanda. „Som hladná ako vlk.“

13

Slnko vyšlo spoza mrakov, keď sa blížili k Patelovmu obchodu, a nad cestu pred nimi pričarovalo dúhu ako rozprávkovú bránu. „Vieš, čo by som si dala na večeru?“ ozvala sa Amanda.

„Nie. Čo?“

„Poriadny kusisko mastnej hamburgerovej zmesi. Asi doma nič také nemáš, čo?“

„Mala som,“ previnilo sa usmiala Lisey. „Už som ju zjedla.“

„Tak potom zaboč k Patelovi,“ povedala Amanda. „Skočím si po jednu dávku.“

Lisey zabočila. Amanda si vymienila, že vezme svoje peniaze na domácnosť z modrého krčiazku v kuchyni, kde vždy mávala finančnú rezervu, a teraz vylovila pokrčenú päťdolarovku. „Akú chceš, malá?“

„Hocijakú, len nie na cheesburger,“ povedala Lisey.

Lisey a Scott (Lásočka)

1

O štvrt' na osem v to ráno mala Lisey predtuchu. Nebola prvá v jej živote, mala už predtým aspoň dve. Raz v Bowling Green, krátko potom, čo vošla do nemocnice, kam previezli jej muža, keď sa zrútil na recepcii Katedry anglistiky. A určite aj v to ráno, keď mali letieť do Nashvillu, keď rozbila pohár na zubné kefky. Tretia predtucha prišla, keď mizli búrkové mraky a cez trhliny v nich sa na zem vylialo krásne zlatisté svetlo. Spolu s Amandou boli v Scottovej pracovni nad stodolou. Lisey sa prehrabávala v papieroch v Scottovom hlavnom pracovnom stole, zvanom aj Sloník Jumbo. Dosiaľ nenašla nič zaujímavejšie ako balíček mierne pohoršujúcich francúzskych pohľadníc s prilepeným poznámkovým papierikom, na ktorom načarbané Scottovou rukou stálo *Kto mi TAKÉTO ČOSI poslal???* Vedľa slepeho počítača ležala topánková škatuľa s revolverom. Veko škatule bolo zatiaľ na mieste, ale Lisey už roztrhla lepiacu pásku nechťom. Amanda bola oproti, vo výklenku, kde mal Scott televízor a reprosystém. Z času na čas ju počula šomrať na chaos vo veciach. A raz začula aj hlasnú otázku, ako to, že tu Scott vôbec niekedy niečo našiel.

Vtedy prišla tá predtucha. Lisey zavrela zásuvku, ktorú skúmala, a posadila sa na kancelársku stoličku s vysokým operadlom. Zavrela oči a len čakala a niečo sa k nej valilo. Ukázalo sa, že je to pieseň. Rozžiarila sa hracia skriňa v jej mysli a ozval sa nosový, no nepopierateľne veselý hlas Hanka Williamsa: „*Goodbye Joe, we gotta go, me-oh-my-oh; we gotta go, pole the pirogue down the bayou...*“

„Lisey!“ zavolala Amanda z výklenku, kde Scott sedával a počúval hudbu alebo na videu sledoval filmy. Teda ak ich uprostred noci nepozeral v hosťovskej izbe. A Lisey začula hlas profesora z Katedry anglistiky na Pratt College – čiže hlas znejúci

v mestečku Bowling Green, iba štyridsať kilometrov od Nashvillu. To by človek aj dopľul, pani zlatá.

Myslím, že by bolo múdre, keby ste sa sem dostavili čo najskôr, povedal jej profesor Meade v telefóne. Váš manžel ochorel. Obávam sa, že veľmi vážne.

„My Yvonne, sweetest one, me-oh-my-oh...“

„Lisey!“ zvrískla Amanda, bystrá ako rybička. Veril by niekto, že len pred ôsmimi hodinami bola úplne v zadku? Nie, madam. Nie, pane.

Duchom sa to všetko podarilo za jedinú noc, pomyslela si Lisey. Hej, duchovia.

Doktor Jantzen si myslí, že je potrebná operácia. Volá sa to tuším torakotómia.

A Lisey si pomyslela, *chlapci sa vrátili z Mexika. Vrátili sa do Anarene. Lebo Anarene bol ich domov.*

A ktorí chlapci, prosím pekne? Čiernobieli. Jeff Bridges a Timothy Bottoms. Chlapci z *Posledného predstavenia*.

V tom filme je stále teraz a sú stále mladí, pomyslela si. Stále sú mladí a Lev Sam je stále mŕtvy.

„Lisey?“

Otvorila oči a vo dverách do výklenku stála jej veľká sestra, oči jasné rovnako ako hlas a, samozrejme, v ruke obal od videokazety a v ňom *Posledné predstavenie* a pocit, ktorý sa dostavil, bol... no, pocit z návratu domov. Domov, veru, domov, *me-oh-my-oh*.

A prečo asi? Lebo keď sa človek napije z jazierka, získa isté bonusy a privilégiá? Lebo si sem do tohto sveta niekedy prinesie, čo si vzal v tom druhom? Vzal, alebo prehltol? Áno, áno a ešte raz áno.

„Lisey, zlatko, nie je ti niečo?“

Taká srdečná starostlivosť, taký *materinský tón*, to bolo Amandinej bežnej náture také cudzie, až sa Lisey cítila nanajvýš neskutočne. „Kdeže,“ povedala. „Len mám unavené oči.“

„Mohla by som si niečo pustiť? Našla som tú kazetu pri ostatných, čo mal Scott. Väčšina mi pripadá ako brak, ale tento film som vždy túžila vidieť a nejako som sa k tomu nedostala. Možno ma aspoň trochu rozptýli.“

„V pohode,“ prikývla Lisey. „Ale varujem ťa, som si istá, že uprostred je prázdne miesto. Je to stará páska.“

Amanda študovala zadnú stranu obalu. „Jeff Bridges je tu ešte decko.“

„Je mladý, však?“ ticho odvetila Lisey.

„A Ben Johnson je, samozrejme, mŕtvy...“ Zmlkla. „Možno by som to radšej nemala vidieť. Čo ak pre film nebudeme počuť tvojho kamo... teda nebudeme počuť Dooleyho, ak by sa ustanovil?“

Lisey stiahla veko z topánkovej škatule, vybrala odtiaľ revolver a namierila ho na schody vedúce dolu do stodoly. „Zamkla som dvere pred vonkajším schodiskom,“ povedala, „takže sa sem dostane jedine tadiaľto. A túto cestu mám pod kontrolou.“

„Mohol by dole v stodole rozložiť oheň,“ nervózne nadhodila Amanda.

„Nechce ma upiecť – nemal by z toho tú správnu srandu.“ Navyše, pomyslela si Lisey, *poznám jedno miesto, kam môžem ujsť. Kým mám v ústach túto sladkú chuť, môžem ujsť na jedno miesto a myslím, že by som ťa tam mohla v pohode zobrať so sebou, Manda.* Tú rozkošnú sladkosť v ústach neprehlušili ani dve porcie hamburgerovej zmesi a dva poháre čerešňovej Kool-Aid.

„No, tak ak ťa to naozaj nenahnevá...“

„Vyzerám, že študujem na záverečné skúšky? Len si to pust’.“

Amanda sa vrátila do výklenku. „Len dúfam, že to video funguje.“ Hovorila ako žena, ktorá kdesi objavila starý gramofón na kľuku so stohom acetátových platní.

Lisey pozrela na premnohé zásuvky Sloníka Jumba, ale zdalo sa jej, že hrabať sa v nich by teraz bola len náhradná, umelo vynájdená robota. Tušila, že sa tam nájde máločo skutočne zaujímavé. Nič zaujímavé v zásuvkách, v registračke, na harddiskoch. No, možno nejaký ten pokladík pre zúrivých Inkunkov, zberateľov a akademikov, ktorí si svoje postavenie udržiavajú tým, že skúmajú literárny ekvivalent pupočného prachu vo svojich nezrozumiteľných časopisoch; pre tých ambiciózných a nadmerne vzdelaných hlupákov, ktorí dávno stratili kontakt s podstatou kníh a čítania a ktorí celé desaťročia spriadajú slamu na mačacie zlato plné poznámok pod čiarou. A skutočné kone im medzitým ušli z maštale. Tá tvorba Scotta Landona, ktorá tešila obyčajných čitateľov – ľudí v lietadlách medzi L. A. a Sydney, ľudí v nemocničných čakárňach, ľudí, ktorí zabíjajú čas v dlhých daždivých dňoch letných dovoleník striedavo s bestsellerom týždňa a s papierovou skladačkou na verande – to všetko už bolo vydané. Posledná bola *Tajná perla*, vyšla mesiac po jeho smrti.

Nie, Lisey, zašepkal akýsi hlas a najskôr si myslela, že patrí Scottovi, a potom – neuveriteľne bláznivé – si pomyslela, že je to hlas starého Hanka Williamsa. Ale to bolo už naozaj šiši, lebo to vôbec nebol mužský hlas. Bol to vari Mamkin hlas, ten, ktorý jej šepoty-šepoty-šepotal v hlave?

Myslím, že ti chcel po mne niečo odkázať. Niečo o nejakom príbehu.

Takže to nebol Mamkin hlas – hoci v ňom hrala istú rolu žltá Mamkina beka –, ale Amandin. Sedeli spolu na tých kamenných laviciach, dívali sa na starú dobrú loď Topoľovku, ktorá bola vždy zakotvená a nikdy sa nevydala na plavbu. Lisey si predtým neuvedomila, ako sa hlasy jej matky a najstaršej sestry podobajú, až kým sa nezjavila tá spomienka na lavice. A...

Niečo o nejakom príbehu. O tvojom príbehu. Liseinom príbehu.

Naozaj to povedala Amanda? Teraz sa jej to už videlo ako sen a Lisey si tým nebola celkom istá, ale zdalo sa jej, že áno.

A o tej deke. Ibaže...

„Ibaže on ju volal beka,“ ticho povedala Lisey. „Volal ju beka a ešte ju volal híha. Nie fíha ani íha, ale híha.“

„Lisey?“ ozvala sa z vedľajšej miestnosti Amanda. „Povedala si niečo?“

„Nič, rozprávam sa sama so sebou, Manda.“

„Takže máš v banke peniaze,“ povedala Amanda a potom sa už ozýval len zvuk filmu. Lisey si pomyslela, že si z neho asi pamätá každú repliku a každý škrípavý takt hudby.

Ak si mi zanechal príbeh, Scott, tak kde je? Nie je tu hore v pracovni, to by som sa stavila. Ani dole v stodole – tam sú len falošné híha ako Ikov návrat domov.

Ale to nebola celkom pravda. V stodole boli aspoň dve odmeny: strieborná lopatka a Mamkina cédrová škatuľka, schovaná pod brémskou posteľou. A v nej dečička. To mala Amanda na mysli?

Lisey si to nemyslela. V tej škatuľke bol príbeh, isteže, ale bol to ich príbeh – **Scott & Lisey: Teraz sme dvaja**. Tak čo je teda ten jej príbeh? A kde je?

A keď sa už pýtame, kde je Čierny princ Inkunkov?

Nie je na Amandinom odkazovači, na odkazovači tu tiež nebol. Lisey našla len jeden odkaz, a ten bol na odkazovači v dome. Nahral ho zástupca Alston.

„Pani Landonová, táto búrka narobila v meste veľa škôd, najmä na južnom konci. Nieкто – dúfam, že ja, alebo Dan Boeckman –

vás prideme čím skôr pozrieť, ale zatiaľ vám chcem pripomenúť, aby ste zamkli všetky dvere a nepustili dnu nikoho, koho neviete identifikovať. A pod identifikáciou myslím, že každého požiadate, aby si dal dolu klobúk alebo kapucňu, aj keby lialo ako z krhly, jasné? A ten mobil nosíte stále pri sebe. Pamätajte, v núdzi treba stlačiť rýchlu voľbu a jednotku. Hneď sa dovoláte na úrad šerifa.“

„Super,“ komentovala to Amanda. „Keď sem dorazia, naša krv ešte ani nebude zaschnutá. Asi im to urýchli testy DNA.“

Lisey sa neobťažovala s odpoveďou. Nemala v úmysle prenechať Jima Dooleyho okresnému úradu šerifa. To nech si Jim Dooley radšej podreže krk jej otváračom na konzervy Oxo.

Svetlo na odkazovači v jej stodolovej pracovni blikalo, v okienku PRIJATÝCH SPRÁV svietila jednotka, no keď Lisey stisla prehrávanie, ozvali sa len tri sekundy ticha, potom jeden tichý nádych a šťuknutie, keď volajúci zložil. Mohol to byť omyl, ľudia stále vytáčali zlé čísla a skladali slúchadlá bez slova, ale vedela, že to tak nie je.

Nie. Bol to Dooley.

Lisey sa oprela na kancelárskej stoličke, prebehla prstom po gumenom povrchu rukoväte dvadsaťdvojky, potom zbraň zdvihla a otvorila bubienok. Bolo to ľahké, keď si to človek zopárkrát precvičil. Nabila komory, potom bubienok znovu zavrela. Ticho, ale rozhodne šťukol.

V druhej miestnosti sa Amanda smiala na filme. Lisey sa tiež usmiala. Neverila, že toto celé Scott naplánoval – napokon, neplánoval ani dej svojich kníh, hoci niektoré boli dosť zložité. Hovorieval, že keby ich prešpekuloval, nebola by to taká zábava. Tvrdil, že písať knihu je ako nájsť v tráve farebnú šnúročku a sledovať ju a čakať, kam ho zavedie. Niekedy sa pretrhla a nič mu nezostalo. Ale niekedy – ak mal človek šťastie, bol smelý a vytrvalý – ho šnúročka zaviedla k pokladu. Pod pokladom nemyslel peniaze za knihu – poklad bola sama kniha. Lisey mala dojem, že ľudia ako Roger Dashmiel tomu neveria a ľudia ako Joseph Woodbody si myslia, že v tom musí byť ešte niečo viac, musí to byť akési vznešenejšie, lenže Lisey s ním žila a ona tomu verila. Písanie knihy bolo ako výprava za hňha. Ale nikdy jej nepovedal (hoci to vždy tušila), že ak sa šnúročka neroztrhla, vždy ho vyviedla zase na tú pláž. K tomu jazierku, kam sa všetci schádzame napiť, kam prichádzame hádzať siete, plávať a kde sa niekedy aj utopíme.

A vedel to? Vedel ku koncu, že je naozaj koniec?

Vystrela sa na stoličke a skúsila sa rozpamätať, či ju Scott odrádzal, aby s ním šla na Prattovu univerzitu, malú, no uznávanú humanitnú vysokú, kde prvý a posledný raz verejne čítal z rukopisu *Tajnej perly*. Po čítaní počas recepcie skolaboval. O deväťdesiat minút už sedela v lietadle a jeden z hostí na spomínanej recepcii – kardiochirurg, ktorého na Scottovu čítačku dotiahla manželka – ho operoval, aby mu zachránil život, alebo mu ho aspoň uchoval dosť dlho na prevoz do väčšej nemocnice.

Vedel to? Skúšal ma udržať v bezpečnej vzdialenosti, lebo vedel, že sa to blíži?

Nedalo sa povedať, že by tomu v presnom zmysle slova verila, ale vari si hneď po telefonáte profesora Meada nepovedala, že Scott vedel, že *niečo* sa k nemu blíži? Ak nie dlháň, tak potom toto? Nebol to dôvod, pre ktorý mali vždy finančné záležitosti v perfektnom poriadku a všetky papiere súvisiace s autorskými právami sa vždy vybavovali bez meškania? Nepochyboval sa vari preto o riešenie Amandiných budúcich problémov?

Myslím, že by bolo múdre, keby ste sa vydali na cestu hneď, ako dáte súhlas na operáciu, povedal jej profesor Meade. A ona ho poslúchla, zavolala charterové lety aeroliniiek, ktoré používali, len čo sa porozprávala s anonymným hlasom z riaditeľstva komunitnej nemocnice v Bowling Green. Zástupcovi nemocnice sa predstavila ako manželka Scotta Landona, Lisa, a akémusi doktorovi Jantzenovi dala oficiálny súhlas s torakotómiou (to slovo sotva vedela vysloviť) a so „všetkými príslušnými výkonmi“. Pri jednaní s leteckou spoločnosťou už bola sebaistejšia. Chcela to najrýchlejšie lietadlo, aké mali. Je Gulfstream rýchlejší ako Lear? Fajn, tak Gulfstream.

V televíznom výklenku, v čiernobielej krajine *Posledného predstavenia*, kde bolo mesto Anarene domovom a kde budú Jeff Bridges aj Timothy Bottoms naveky chlapcami, spieval starý Hank o statočnom indiánskom náčelníkovi menom Kaw-Liga.

Vonku sčervnel vzduch – presne ako pri západe slnka v istej mýtckej krajine, ktorú kedysi dávno objavili dvaja vyľakaní chlapci z Pennsylvánie.

Stalo sa to veľmi náhle, pani Landonová. Rád by som mal pre vás odpovede, ale nemám ich. Azda vám ich poskytnie doktor Jantzen.

Ale neposkytol. Doktor Jantzen urobil torakotómiu, ale ani tá mu odpovede nedala.

Nevedela som, čo to je, pomyslela si Lisey, keď sa vonku červenejúce slnko klonilo ku kopcom na západe. Nevedela som, čo je torakotómia, nevedela som, čo sa deje... a pritom som to, napriek všetkému, čo som ukryla za purpúrom, vedela.

Piloti jej ešte počas letu objednali limuzínu. Gulfstream pristál po jedenástej a po polnoci dorazila k tej kocke z kvádrov, ktorú tam volali nemocnicou, ale deň bol horúci a horúčava stále trvala. Keď jej vodič otvoril dvere, mala pocit, že keby vystrela ruky a pokrútila nimi, vyžmýka rovno zo vzduchu vodu.

A brechali tam psy, ako inak – akoby stekal na mesiac každučký pes z Bowling Green – a Bože, nie je to dokonalé déjajú? – nejaký starac umýval nemocničnú dlážku a v čakárni sedeli dve stareny, podľa výzoru jednovaječné dvojčatá, určite aspoň osemdesiatročné, a rovno pred sebou

2

Rovno pred sebou má dva výťahy s dverami natretými na sivomodro. Pred jedným stojí drevená tabuľka s upozornením MIMO PREVÁDZKY. Lisey zatvára oči a naslepo vystrie ruku, aby sa oprela o stenu, lebo si je na chvíľu stopercentne istá, že zamdlie. Nečudo.

Zdá sa jej, že preletela nielen stovky kilometrov, ale aj celé roky do minulosti. Toto nie je Bowling Green roku 2004, ale Nashville roku 1988. Jej manžel má problém s pľúcami, to hej, ale problém, aký spôsobuje kaliber dvadsaťdva. Šialenec doňho vpálil guľku a bol by ich vpálil aj viac, keby nebola Lisey taká rýchla s tou striebornou lopatkou, dej a

Čaká, že sa jej tu ktosi spýta, či je v poriadku, že ju možno dokonca objíme okolo pliec, lebo sa jej trasú nohy, ale ozýva sa len bzukot a šum čistiaceho stroja, s ktorým chodí starý vrátnik, a kdesi v diaľke znie tichý cingot zvončeka, ktorý jej pripomína akýsi iný zvonček niekde celkom inde, zvonček, čo občas znie spoza purpurovej opony, ktorú tak starostlivo zatiahla za istými časťami svojej minulosti.

Lisey otvára oči a vidí, že recepcia je prázdna. Za okienkom s nápisom INFORMÁCIE sa však svieti, takže Lisey predpokladá,

že tam niekto slúži, len sa na chvíľu vzdialil, možno na WC. Staré dvojčatá v čakárni zízajú na časopisy z čakárne, ktoré vyzerajú úplne rovnaké. Za vstupnými dverami čaká jej limuzína a so žltými reflektormi vyzerá ako nejaká exotická hlbokomorská ryba. Na tejto strane dverí prespáva malomestská nemocnička prvé hodiny nového dňa a Lisey si uvedomuje, že ak *nespustí ryk*, ako hovorieval starý Dandy, tak je v tom sama. No nevyvolá to v nej strach ani zmätok, skôr hlboký smútok. Neskôr, keď poletí do Mainu s manželovými pozostatkami v rakve pod nohami, pomyslí si: *Vtedy som si uvedomila, že sa odtiaľ nedostane živý. Že došiel na koniec. Mala som predtuchu. A viete čo? Myslím, že ju vyvolal ten nápis pred výťahmi. Ten skutený nápis MIMO PREVÁDZKY. Tak.*

Mohla by pohľadať orientačnú tabuľu, mohla by sa na cestu popýtať vrátnika, ktorý umýva dlážku, ale neurobí ani jedno, ani druhé. Vie, že ak je už Scott po operácii, tak ho nájde na jednotke intenzívnej starostlivosti, a JIS-ka je na treťom poschodí. To tušenie je také silné, až takmer čaká, že pod schodmi, keď k nim dorazí, sa bude vznášať lietajúci koberec z obyčajného vreca na múku, zaprášený štvorec plátna s vytlačeným nápisom **NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY**. Samozrejme, nič také neobjaví, a kým sa doteperí na tretie poschodie, je spotená, celá lepkavá a v hlave jej silno búši. Lenže na dverách je naozaj napísané **JEDNOTKA INTENZÍVNEJ STAROSTLIVOSTI** a ten pocit, že sa nachádza v bdelom sne, kde sa minulosť s prítomnosťou spájajú do nekonečnej slučky, ešte zosilnie.

Je v izbe číslo 319, pomyslí si Lisey. Je o tom presvedčená, aj keď vidí, že odkedy naposledy našla zraneného manžela v nemocnici, odohrali sa mnohé zmeny. K najviditeľnejším patria televízne monitory pred každou izbou – sú na nich červené a zelené výstupy. Lisey rozumie len čiaram, ktoré znamenajú pulz a krvný tlak. A ešte aj mená, tie vie prečítať. COLVETTE-JOHN, DUMBARTON-ADRIAN, TOWSON-RICHARD, VANDER-VEAUXOVÁ-ELIZABETH (Lizzie Vanderveauxová, to je ale jazykolam, pomyslí si), DRAYTON-FRANKLIN. Už sa blíži k tristodevätáštke a pomyslí si: Sestra vyjde z izby so Scottovou táčnou v rukách, vycúva chrbtom ku mne, vystraším ju, hoci nechtiac. Pustí táčnu. Taniera a šálka na kávu sa nerozbijú, tie už v nemocničnej jedálni zažili všeličo možné, ale pohár s džúsom sa roztriešti na milión kúsočkov.

Ale nie je ráno, je noc, nad hlavou neveslujú žiadne ventilátory a meno na monitore nad dverami izby číslo 319 znie YANEZ-**THOMAS**. Ale *déjà* vu ju núti do izby aspoň nazrieť a v posteli uvidí obrovského chlapiska menom Thomas Yanez, vyzerá ako veľryba uviaznutá na pláži. A potom príde pocit, že sa prebúdza, podobný tomu, ktorý možno zažívajú námesačníci: s rastúcim strachom a zmätkom sa poobzerá a pomyslí si *Čo tu vlastne robím? Keď ma tu prichytia takto samu, vyčistia mi žalúdok*. Potom si spomenie – *TORAKOTÓMIA*. A pomyslí si *LEN ČO DÁTE POVOLENIE NA OPERÁCIU* a slovo *OPERÁCIA* má takmer pred očami, pulzuje červenými písmenami, z ktorých odkvapkáva krv, a namiesto toho, aby odišla, rýchlo kráča k svetlu uprostred chodby, kde je zrejme sesterský pult. V myslí sa jej vynára strašná myšlienka

(čo ak je už)

a odstrčí ju, strčí ju zase tam dolu.

Nájde sestru oblečenú v uniforme, na ktorej sa bláznivo preháňajú kreslené postavičky z filmov Warner Bros. Sestra čosi zapisuje do diagramov, ktoré má rozložené po stole. Ďalšia sestra tlmenejším hlasom hovorí do malého mikrofónu pripnutého k tradičnejšej bielej uniforme, zrejme číta čísla z monitora. Za nimi sa v skladacom kresle rozvaľuje vysoký červenovlasý muž a bradu má opretú o prsia v bielej košeli. Na operadle kresla má prehodené sako od tmavého obleku rovnakej farby, ako sú jeho nohavice. Topánky si vyzul a stiahol si aj kravatu – Lisey vidí jej konček, vykúka mu z vrecka nohavíc. Ruky má voľne zopnuté v lone. Možno mala pred chvíľou predtuchu, že Scott sa z komunitnej nemocnice v Bowling Green nedostane živý, ale nemá ani tušenie, že sa práve pozerá na lekára, ktorý ho operoval, ktorý mu predĺžil život, aby sa mohli rozlúčiť po dvadsiatich piatich väčšinou dobrých – no, väčšinou nie zlých – spoločných rokoch. Spiaci muž sa jej nezdá starší než sedemnášť a pomyslí si, že tu asi robí zdravotníka.

„Pardon,“ ozve sa Lisey. Obe sestry na stoličkách poskočia. Tentoraz vystrašila namiesto jednej až dve. Sestra s mikrofónikom bude mať na páske nahráte *Jaj!* Ale Lisey je to fuk. „Volám sa Lisa Landonová a oznámili mi, že môj manžel, Scott...“

„Áno, pani Landonová. Samozrejme.“ To prehovorí sestra, ktorá má na jednom prsníku Zajačika Bugsa a na druhom Elmera Fudda, ktorý naňho mieri gul'ovnicou, a z údolia pod nimi zíza Daffy.

„Doktor Jantzen sa chcel s vami rozprávať. To on vášmu manželovi poskytol na recepcii prvú pomoc.“

Lisey si to stále nevie dať dokopy, čiastočne preto, lebo si v slovníku nestihla pozrieť *torakotómiu*. „Scott... on... zamdlel? Odpadol?“

„Podrobne vám to určite vysvetlí doktor Jantzen. Viete, že okrem torakotómie urobil aj parietálnu pleurektómiu?“

Pleure... čože? Ľahšie bude asi len prikývnuť. Zatiaľ sestra, ktorá diktovala, vystrie ruku a potrasie spiacim ryšavcom. Keď sa mu zachvejú mihalnice a otvoria oči, Lisey vidí, že vek mu odhadla chybné, má zrejme dosť rokov, aby si kúpil v bare drink, ale hádam jej nechcú tvrdiť, že to on otváral jej mužovi hrudník? Alebo hej?

„A tá operácia,“ povie Lisey, hoci netuší, koho z tej trojice vlastne oslovuje. V hlase jej jasne počuť zúfalstvo, vôbec sa jej to nepáči, no nič proti tomu nezmôže. „Podarila sa?“

Sestra v postavičkovej uniforme na chvíľočku zaváha a Lisey si v očiach, ktoré sa náhle vyhnú jej pohľadu, prečíta všetko, čoho sa bojí. Potom sa oči vrátia a sestra povie: „Toto je doktor Jantzen. Čakal tu na vás.“

3

Po prvom zažmurkaní sa Jantzen rýchlo preberie. Lisey si povie, že je to tak asi u všetkých doktorov – a zrejme aj u policajtov a požiarnikov. *Spisovateľov sa to určite netýka. Kým si Scott nedal druhú šálku kávy, nedalo sa s ním ani rozprávať.*

Uvedomuje si, že v mysli práve zaradila manžela do minulého času a zaleje ju chlad, v ktorom jej vlasy na šiji vstanú dupkom a na rukách jej naskáče husia koža. Potom príde ľahkosť, zároveň úžasná aj strašná. Akoby mala každú chvíľu odplávať vzduchom ako balón s odstrihnutou šnúrkou. Odplávať do

(pst malú Lisey o tom ani slovo)

niekam inam. Možno na Mesiac. Lisey si musí zatáť nechty veľmi hlboko do dlaní, aby vôbec zostala na nohách.

Jantzen zatiaľ čosi mrmle tej sestre s postavičkami na uniforme. Ona ho počúva a prikyvuje. „Nezabudnete to neskôr zapísať, pravda?“

„Kým na hodiny naskočí dvojka,“ ubezpečí ju Jantzen.

„Takže chcete postupovať takto?“ nástojí sestra – Lisey si nemyslí, že sa s ním škriepi, nech už hovoria o čomkoľvek, len sa ubezpečuje, že to správne pochopila.

„Chcem,“ odvetí on, potom sa obráti k Lisey a opýta sa jej, či je pripravená vyjsť s ním hore na infekčné. Tam, vraví, je jej manžel. Lisey vraví, že áno. „Nuž,“ povie ešte Jantzen s úsmevom, ktorý vyzerá unavene a nie veľmi úsmevne, „dúfam, že máte turistickú obuv. Je to na piatom poschodí.“

Keď sa vracajú chodbou ku schodisku – popri **YANEZOVI-THOMASOVI** a **VANDERVEAUXOVEJ-ELIZABETH** – sestra v postavičkovej uniforme dvíha telefón. Lisey si neskôr uvedomí, že keď sa s ňou Jantzen potichu bavil, dal jej pokyn, aby zavolala hore, nech odpoja Scotta od dýchacieho prístroja. Teda, ak by bol dostatočne pri vedomí, aby manželku spoznal a počul od nej Zbohom. A azda jej aj odpovedal, ak by mu dal Boh ešte jeden závan vzduchu, čo by mu rozochvel hlasivky. Neskôr pochopí aj to, že odpojením mu skrátili život z hodín na minúty, ale že Jantzen to považoval za férové riešenie, lebo podľa jeho názoru nemohli žiadne získané hodiny ponúknuť Scottovi Landonovi nádej na uzdravenie. Neskôr pochopí, že ho umiestnili na oddelenie, ktoré sa v ich maličkovej nemocnici najväčšmi zo všetkého blíži k morovej izolačke.

Až neskôr.

4

Počas pomalého rovnomerného postupu po schodoch na piate poschodie si uvedomí, ako málo jej vie Jantzen povedať o tom, čo Scottovi vlastne je – ako málo vie. Vraví, že torakotómia nie je liek, len umožnila odstránenie nahromadenej tekutiny – a popri tom dostali zo Scottových pleurálnych dutín uviaznutý vzduch. „O ktorej polovici pľúc hovoríme, pán doktor?“ opýta sa ho Lisey a on ju vydesí: „O oboch.“

5

Vtedy sa jej opýta, ako dlho bol Scott chorý a či bol u lekára, „kým jeho súčasná choroba eskalovala“. Ona mu povie, že

Scott žiadnu súčasnú chorobu nemal. Scott vôbec nebol chorý. Posledných desať dní mu mierne tieklo z nosa a trochu pokašliaval a kýchal, ale nič horšie. Dokonca nebral ani antihistaminiká, hoci si myslel, že ho to trápi alergia, a ona s ním súhlasila. Aj ona máva podobné symptómy, objavujú sa u nej vždy koncom jari a začiatkom leta.

„Takže žiadny hlboký kašeľ?“ pýta sa jej tesne pod odpočívadlom piateho poschodia. „Žiadny hlboký suchý kašeľ, aký mávajú ráno fajčiari? Mimochodom, prepáčte tie výfahy.“

„To nič.“ Lisey sa premáha, aby nefučala ako lokomotíva. „Iste, povedala som vám, že kašlal, ale len mierne. Kedysi fajčil, no už pred rokmi prestal.“ Zamyslí sa. „No, možno bol ten kašeľ posledných niekoľko dní trochu horší a raz v noci ma aj zobudil...“

„Včera v noci?“

„Áno, ale napil sa vody a prešlo mu to.“ Doktor otvára dvere do ďalšej tichej nemocničnej chodby a Lisey mu kladie ruku na predlaktie, zastavuje ho. „Počúvajte... viete, takéto čítačky ako včera večer... Kedysi by sa bol Scott prinútil pretrpieť aj päť takých, aj keby mal horúčku štyridsiatku. Bol by ľudí vyprovokoval k potlesku a adrenalín by ho bol udržal na nohách. Ale tie časy sa skončili pred piatimi, možno aj siedmimi rokmi. Keby bol teraz naozaj chorý, určite by bol zavolať profesorovi Meadovi – to je šéf Katedry anglistiky – a bol by to celé *sku* – bol by celú tú vec zrušil.“

„Pani Landonová, keď sme vášho manžela prijali, mal horúčku vyššie štyridsaťjeden stupňov Celzia.“

Teraz už môže len pozrieť na doktora Jantzena, muža s nedôveryhodnou tvárou tínedžera, s nemou hrôzou. Neverí, a predsa verí. Ale po čase sa začne vynárať akási predstava. Má dosť dôkazov, najmä v spojení s istými spomienkami, ktoré sa odmietajú dať celkom pochovať, aby videla všetko, čo vidieť potrebuje.

Scott letel charterovým letom z Portlandu do Bostonu, potom s United Airlines z Bostonu do Kentucky. Stevardka z United, ktorej dal autogram, neskôr jednému reportérovi povedala, že pán Landon „takmer stále“ kašlal a bol v tvári červený. „Keď som sa ho opýtala, či mu niečo nie je,“ povedala, „odpovedal, že je to len také letné prechladnutie, že si dá zopár aspirínov a bude v pohode.“

Frederic Borent, študent, ktorý ho prišiel čakať na letisko, tiež spomínal kašeľ a povedal, že Scott sa dal odviezť do nočnej

lekárne po fľašku sirupu. „Asi na mňa lezie chrípka,“ povedal Borentovi. Borent vrazil, že sa na čítanie veľmi tešil a obával sa, či to Scott zvládne. Scott povedal: „Tak to vás možno prekvapím.“

Borenta naozaj prekvapil. A potešil. Tak ako v ten večer prekvapil a potešil väčšinu svojho publika. Podľa miestnych Daily News bolo jeho čítanie „takmer hypnotizujúce“ a prerušil ho len niekoľkokrát, aby si ticho zdvorilo odkašlal – nič, čo by ľahko neutíšil hltom vody z pohára, ktorý mal pri sebe na pódiu. Keď sa Jantzen o niekoľko hodín potom rozprával s Lisey, stále ho fascinovala Scottova vitalita. A práve jeho fascinácia spoločne s tým, čo počas telefonátu povedal šéf Katedry anglistiky, natrhli Liseinu starostlivo udržiavanú oponu popierania, aspoň na chvíľočku. Posledné, čo Scott Meadovi povedal po čítačke a tesne pred recepciou, bolo: „Buďte taký dobrý, zavolajte mojej žene. Povedzte jej, že možno bude musieť sadnúť na lietadlo. Povedzte jej, že som asi po západe slnka zjedol, čo som nemal. Viete, to je taký náš súkromný žartík.“

6

Lisey bez rozmýšľania vyklopí pred doktorom Jantzenom svoje najhoršie obavy: „Scott to asi neprežije, však?“

Jantzen zaváha a Lisey odrazu vidí, že je síce mladý, ale nie je žiadny ciciak. „Chcem, aby ste ho videli,“ povie po chvíli, ktorá sa jej zdá veľmi dlhá. „A chcem, aby on videl vás. Je pri vedomí, ale dlho to nepotrvá. Pôjdete so mnou?“

Jantzen kráča veľmi rýchlo. Zastaví sa pri sesterskom stanovisku a zdravotník, ktorý tam slúži, zdvihne zrak od časopisu Moderná geriatra. Jantzen mu čosi povie. Zhovárajú sa tlmene, ale na celom poschodí je veľmi ticho a Lisey veľmi jasne začuje tri slová. Tie tri slová ju vyľakajú.

„Čaká na ňu,“ povie zdravotník.

Na konci chodby sú zatvorené dvere s týmto oranžovým nápisom:

**IZOLAČNÁ JEDNOTKA
PRED VSTUPOM SA OBRÁŤTE NA SESTRU
DODRŽIAVAJTE PRAVIDLÁ BEZPEČNOSTI
VO VLASTNOM ZÁUJME
AJ V ZÁUJME PACIENTOV
V NIEKTORÝCH PRÍPADOCH NUTNÁ RÚŠKA A RUKAVICE**

Naľavo od dvier je umývadlo, kde si Jantzen umyje ruky a vyzve Lisey na to isté. Na vozíku napravo ležia gázové rúšky, latexové rukavice v uzavretých balíčkoch, škatuľa s nápisom UNIVERZÁLNA VEĽKOSŤ, v ktorej sú naťahovacie ochranné obaly na topánky, a štosik poskladaných zelených lekárskeých plášťov.

„Izolačka,“ povie Lisey. „Kristepane, vy si tuším myslíte, že môj muž má nejakú mimozemskú baktériu.“

Jantzen sa nechce priamo vyjadriť. „Myslíme si, že je to možno nejaký exotickejší zápal pľúc, možno dokonca vtáčia chrípka, ale nech je to čokoľvek, nepodarilo sa nám to identifikovať a dosť ho to...“

Nedopovie, asi nevie ako, tak mu Lisey pomôže. „Poriadne ho to zobralo, ako sa hovorí, čo?“

„Rúška by mala stačiť, pani Landonová, teda ak nemáte rezné rany. Nevšimol som si, kým ste...“

„Nemyslím, že sa môžem báť rezných rán, a rúšku potrebovať nebudem.“ Kým stihne namietnuť, potlačí dvere vľavo. „Ak to bolo nákazlivé, tak to už mám.“

Jantzen za ňou kráča a na ústa a nos si naťahuje jednu z tých zelených plátenných masiek.

7

Na konci tejto chodby na piatom poschodí sú len štyri izby a svieti iba jeden z monitorov – iba z jednej izby vychádza pípanie nemocničných prístrojov a tichý stály šum prúdiaceho kyslíka. Meno na monitore pod hrozivo rýchlym pulzom – 178 – a hrozivo nízkym krvným tlakom – 79 na 44 – znie **LANDON-SCOTT**.

Dvere sú pootvorené. Na nich je obrázok, oranžový symbol plameňa preškrtnutý krížikom. Pod obrázkom stojí červenými písmenami toto: **NEMANIPULOVAŤ S OTVORENÝM OHŇOM**. Lisey to nepripadá ani trochu poetické, ale aj tak v tých slovách číta všetko, čo teraz potrebuje vedieť. Je to ako koniec manželstva, jej manželstva. Zákaz ohňa, zákaz iskrenia, koniec svetla.

Scott, ktorý ju opustil so svojím zvyčajným nezbedným pokrikom *Tak sa maj a nehnevaj!* a na rozlúčku si vypálil Flamin'

Groovies z cédéprehrávača vo svojom starom forde, teraz leží a pozerá na ňu z tváre bledej ako srvátka. Len oči má živé a sú príliš horúce. Horia ako oči sovy uväznenej v komíne. Je na boku. Dýchací prístroj od postele odtlačili, ale Lisey vidí na jeho hadičke ligot hlienu a vie

(*pst malá Lisey*)

že v tom zelenom svinstve sú bacily alebo baktérie alebo jedno i druhé, ale takého typu, že to nikdy neidentifikujú, ani s pomocou najlepších elektrónových mikroskopov na svete, ani keby prehrabali všetky databázy pod slnkom.

„Ahoj, Lisey...“

Ten šepot je takmer ako nič – *len vietor pod dverami*, povedal by možno starý Dandy –, ale ona ho počuje a kráča k nemu. Okolo krku mu visí kyslíková maska a syčí z nej vzduch. Z hrudníka mu trčia dve umelé hadičky a čerstvo zostehované rezy na pokožke vyzerajú ako detská kresba vtáka. Hadičky, ktoré mu trčia z chrbta, vyzerajú v porovnaní s tými vpredu až groteskne veľké. Lisey pripadajú obrovské ako rúry od radiátora. Sú však priesvitné a vidí v nich kalnú tekutinu a krvavé kúsky tkaniva, prúdia do čohosi, čo pripomína kufrík a stojí na posteli za Scottom. Nie, toto nie je Nashville, toto nie je guľka z dvadsaťdvojky, hoci jej srdce sa proti tomu búri, stačí pohľad, a Lisey vie, že kým vyjde slnko, Scott bude mŕtvy.

„Scott,“ povie, kľakne si k posteli a vezme do chladných rúk tú jeho horúcu. „Kuvafix, čo si to zase so sebou porobil?“

„Lisey.“ Podarí sa mu slabo jej stisnúť ruku. Dýcha tým svištivým divným zvukom, ktorý si až pridobre pamätá z parkoviska. Vie presne, čo jej povie, a Scott ju nesklame: „Je mi strašne horúco, Lisey. Ľad... prosím?“

Pozrie na stolík, ale nič tam nie je. Pozrie ponad plece na doktora, ktorý ju sem priviedol a teraz vyzerá ako Maskovaný červenovlasý pomstiteľ. „Pán doktor...“ ozve sa a uvedomí si, že má totálne okno. „Prepáčte. Zabudla som vaše meno.“

„Jantzen, pani Landonová. To je úplne pochopiteľné.“

„Mohol by manžel dostať trochu ľadu? Hovorí, že mu je...“

„Samozrejme. Sám mu ho prinesiem.“ Vzápätí je preč. Lisey si uvedomí, že len čakal na zámienku, aby ich nechal osamote.

Scott jej zase stisne ruku. „Idem,“ vraví zase tým sotva počuteľným šepotom. „Prepáč. Lúbim ťa.“

„Scott, nie!“ A absurdne dodá: „Ľad! Nesú ti ľad!“

Musí to byť preňho strašná námaha – dych mu zasviští hlasnejšie ako predtým –, ale Scott zdvihne ruku a pohladká ju horúcim prstom po líci. Lisey sa z očí vykotúľajú slzy. Vie, čo mu musí povedať. Ten vydesený hlások, ktorý ju nevolá Lisey, ale malá Lisey, ten drobný strážca tajomstva tam v hĺbke, sa znovu ozve a zakazuje jej to, ale odstrčí ho. Každé dlhé manželstvo má dve srdcia, jedno svetlé, jedno temné. A toto je znovu temné srdce ich manželstva.

Nakloní sa k nemu, blízko, do predsmrtnej horúčavy, ktorá z neho vyžaruje. Cíti posledný slabučký závan peny, ktorou sa včera ráno holil, a čajovníkového šampónu, ktorým si umýval vlasy. Nakloní sa k nemu, až sa jej pery dotknú horúceho ucha. Zašepká: „Chod' tam, Scott. Dovleč sa k tomu skivenému jazierku, ak musíš. Ak sa doktor vráti a nájde posteľ prázdnu, niečo si vymyslím, to je fuk, ale chod' k tomu jazierku a uzdrav sa, urob to, urob to pre mňa, dočerta s tebou!“

„Nemôžem,“ zašepká on a rozkašle sa tak sucho, akoby šuchotal papier, a ona cívne. Myslí si, že ten kašeľ ho zabije, že ho roztrhne, ale nejako sa mu ho podarí ovládnuť. A prečo? Lebo si musí povedať svoje. Ešte aj tu, na smrteľnej posteli, v opustenej izolačke o jednej ráno v nejakom kentuckom zapadákovke si musí povedať svoje. „Neza... nezaberie to.“

„Tak pôjdem ja! Len mi pomôž!“

Ale on pokrúti hlavou. „Cez chodník... k jazierku... leží... to.“

Hneď jej je jasné, o čom hovorí. Bezmocne pozrie na jeden z pohárov na vodu, lebo v takom čomsi sa dá tá tarkavá potvora niekedy zazrieť. Tam, alebo v zrkadle, alebo v kútiku vlastného oka. Vždy až neskoro v noci. Vždy keď je človek stratený, alebo trpí bolesťami, alebo jedno aj druhé. Scottov starý kamoš. Scottov dlháň.

„Spí...“ Zo Scottových rozkladajúcich sa pľúc vyrazí čudesný zvuk. Lisey si najskôr myslí, že Scott sa dusí, a tak siahne po zvončeku, no potom zazrie ironický záblesk v horúčkovitých očiach a uvedomí si, že sa buď smeje, alebo sa o to snaží. „Spí... na chodníku. Bok... až... do neba...“ Oči prevráti k stropu a Lisey chápe, že sa jej pokúša naznačiť, že bok tej veci siaha až do neba.

Scott siahne na kyslíkovú masku, ktorá mu visí pod krkom, ale nevládze ju zdvihnúť. Pomôže mu, priloží mu ju na ústa a na nos. Scott sa niekoľkokrát zhlboka nadýchne a potom jej naznačí, aby

masku opäť sňala. Urobí to a jeho hlas je chvíľu – azda aj minútu – silnejší.

„Bol som na Mesiaci Bubu, švihol som tam z lietadla,“ povie trochu užasnuto. „Nikdy som nič také neskúšal. Myslel som, že spadnem, ale pristál som na Srdiečkovom kopci ako vždy. A šiel som tam znovu z kabínky... z vécka na letisku. A naposledy... pred čítačkou. Ale stále tam bol. Starý Freddy. Ešte stále je tam.“

Kriste, on dal tej skuvenej veci ešte aj meno.

„Nemohol som sa dostať k jazierku, tak som zjedol zopár bobúľ... väčšinou sú v pohode, ale...“

Nevládze dopovedať. Lisey mu znovu založí masku.

„Bolo neskoro,“ povie ona, kým on dýcha. „Bolo už neskoro, však? Zjedol si ich po západe slnka.“

Prikývne.

„Ale nič iné ti nenapadlo.“

Znovu prikývne. A naznačí jej, aby mu stiahla masku.

„Ak veď na čítačke si bol v poriadku!“ vraví Lisey. „Profesor Meade povedal, že si bol super!“

Usmieva sa. Je to vari ten najsmutnejší úsmev, aký kedy videla. „Rosa,“ hovorí. „Oblízal som ju z listov. Ten posledný raz, keď som tam šiel... pred čítačkou. Myslel som, že by...“

„Že by mohla byť liečivá. Ako to jazierko.“

Očami povie áno. Jeho oči na nej doslova visia.

„A aj ti pomohla. Aspoň na chvíľu, však?“

„Hej. Na chvíľu. A teraz...“ Krátko a ľútostivo pokrčí plecami a obráti hlavu nabok. Tentoraz znie kašeľ horšie a Lisey s hrôzou sleduje, že do priesvitných hadičiek sa valí hustejšia, červenšia tekutina. Scott hmatká a znovu ju berie za ruku. „Bol som stratený v temnote,“ zašepká, „a ty si ma našla.“

„Scott, nie...“

Prikývne. *Áno.*

„Ty si ma videla celého. Všetko...“ Voľnou rukou spraví chabý krúžok: *Všetko rovnako.* Teraz sa pri pohľade na ňu slabo usmieva.

„Vydrž, Scott! Vydrž!“

Prikývne, akoby videl, že to napokon pochopila. „Vydrž... vyčkaj, kým sa obráti vietor.“

„Nie, Scott, ešte ľad!“ Nič iné jej nenapadne. „Počkaj na ten ľad!“

Povie jej *láska*. Povie jej *lásočka*. A potom sa už ozýva len jeden zvuk, neprerušovaný sykot kyslíka z masky, ktorá mu visí na krku. Lisey si rukami zakryje tvár

8

a keď ich sňala, boli suché. Prekvapilo ju to a zároveň vôbec nie. Zdalo sa jej, že Scotta už napokon oplakala. Povedala si, že ju tu hore v Scottovej pracovni čaká ešte veľa roboty – s Amandou sotva začali –, no za tie posledné dva-tri dni nečakane postúpila v upratovaní svojej vlastnej hlavy. Dotkla sa zraneného prsníka a nepocítila takmer nijakú bolesť. *Nevidané úspechy samoliečby*, pomyslela si a usmiala sa.

Amanda v druhej miestnosti pohoršene okríkla televízor: „No, ty somár! Vykašli sa na tú suku, nevidíš, čo je zač?“ Lisey natiahla tým smerom uši a odhadla, že Jacy sa práve chystá dokopať Sonnyho do manželstva. Film sa už takmer končil.

Asi si ho aj pretáčala, pomyslela si Lisey, ale keď pozrela na tmú, ktorá sa tlačila na strešné okno, uvedomila si, že nie. To ona celú hodinu a pol sedela pri Sloníkovi Jumbovi a znovu prežívala minulosť. *Pracovala na sebe*, ako by asi povedali newageisti. A k akým záverom dospela? Že jej manžel je mŕtvy, to je všetko. Mŕtvy a bašta. Nečaká na ňu na chodníku na Mesiaci Bubu, nesedí na kamennej lavici, kde ho raz našla, nie je ani zabalený v tom strašidelnom rubáši. Scott opustil Mesiac Bubu. Tak ako Huck, vyrazil na Teritóriá.

A čo bolo príčinou choroby, ktorá ho zabila? V úmrtnom liste stál zápal pľúc a ona neprotestovala. Aj keby tam boli napísali, že ho na smrť uďobali kačice, výsledok by bol úplne rovnaký, bolo by po ňom. Ale víťalo jej to v hlave. Zavinila jeho smrť kvetina, ktorú odtrhol a privoňal k nej, alebo mucha, ktorá mu zapichla ciciak pod kožu, keď slnko zapadalo vo svojom červenom dome ohňa? Dostal to na tej rýchlej návšteve na Mesiaci Bubu týždeň či mesiac pred poslednou čítačkou v Kentucky, alebo to naňho čakalo celé desaťročia a tikalo ako hodinky? Možno to zapríčinilo jediné zrnko prachu, ktoré sa mu dostalo pod necht, keď hrabal bratovi hrob. Jediná hnusná baktéria, ktorá celé roky prespala a napokon sa jedného dňa zobudila, keď pri počítači konečne dohonil nejaké to slovo a radostne luskol prstami. Možno – strašná myšlienka, ale

nedala sa vylúčiť – mu to dokonca priniesla ona z jednej zo svojich návštev, smrtiacu odrobinku v bodke peľu, ktorý jej zbozkával z končeka nosa.

Doriti, teraz už naozaj plakala.

V hornej zásuvke vľavo v stole kedysi videla neotvorený balíček papierových vreckoviek. Vytiahla ho, otvorila, zopár ich vylovila a začala si utierať oči. V druhej miestnosti začula Timothyho Bottomsa: „Zametal, vy sviniari! Zametal!“ a vedela, že čas zase poskočil o jeden z tých hnusných vraních skokov dopredu. Zostávala len jedna filmová scéna. Sonny sa vracia k trénerovej manželke. Svojej milenke, čo už je v strednom veku. A potom titulky.

Na stole krátko cinkol telefón. Lisey vedela, čo to znamená, s rovnakou istotou, ako vedela, čo myslel Scott tým chabým krúživým gestom na konci svojho života, tým, ktoré znamenalo *všetko rovnako*.

Telefón bol hluchý, linka bola buď preseknutá, alebo vytrhnutá. Prišiel Dooley. Prišiel si po ňu Čierny princ Inkunkov.

Lisey a dlháň (Paľko pri stene)

1

„Amanda, pod' sem!“

„Minútku, Lisey, ten film sa už skoro...“

„Amanda, už aj!“

Zdvihla telefón, potvrdila si, že v ňom nič nepočuť, a položila ho. Už vedela všetko. A zdalo sa jej, že to mala od začiatku na dosah, tak ako tú sladkú chuť v ústach. Teraz prídu svetlá, a ak Amanda nepríde, kým ich Dooley zruší...

Ale prišla, stála vo dverách medzi televíznym výklenkom a dlhou centrálnou miestnosťou, odrazu vyzerala stará a vystrašená. Na videopáske čoskoro šmarí trénerova žena o stenu kávovú kanvicu, nazlostená, lebo sa jej príliš trasú ruky a nevie poriadne nalievať. Lisey neprekvapilo, že aj jej sa ruky chvejú. Zdvihla dvadsaťdvojku. Amanda si to všimla a odrazu vyzerala ešte vystrašenejšie. Ako pani, ktorá by bola, vzhľadom na všetky okolnosti, najradšej vo Filadelfii. Alebo v Katatónii. *Neskoro, Manda*, pomyslela si Lisey.

„Lisey, je tu?“

„Áno.“

V diaľke udrel hrom, akoby súhlasil.

„Lisey, ako to vi...“

„Lebo prerezal telefón.“

„Ale mo...“

„Je v aute. Teraz zruší svetlá.“ Došla k okraju veľkého stola z červeného smreka – *Sloník Jumbo, no to ma podržte*, pomyslela si, *na tej potvore by mohli pristávať stíhačky* – a skočila rovno tam, kde stála jej sestra, stačilo jej osem krokov po koberci s hnedými škvrnami od jej vlastnej krvi.

Keď sa ocitla pri Amande, svetlá ešte svietili a Lisey na okamih zapochybovala. Nebolo by predsa len možné, že popoludňajšie

búrky nalomili niekde konár stromu, ten teraz napokon odpadol a strhol telefónne vedenie?

Možné by to bolo, ale nie je to tak.

Pokúsila sa odovzdať Amande revolver. Amanda ho nechcela. Revolver zadunel na koberci a Lisey sa napla v očakávaní explózie, po ktorej zaznie buď Amandin, alebo jej bolestný výkrik, lebo jedna z nich tú guľku do členka určite schytá. Ale zbraň nezaburácala, len svojím jediným idiotským okom zízala do diaľky. Keď sa po ňu Lisey zohla, začula zdola buchnutie, akoby tam ktosi do čohosi narazil a prevrátil to. Napríklad do kartónovej škatule plnej väčšinou prázdnych hárkov papiera – jednej z mnohých.

Keď Lisey znovu pozrela na sestru, Amanda mala zopnuté ruky, ľavú cez pravú, na chabom hrudníku. Tvár jej zbledla, z očí sa stali temné jazierka zmätku.

„Ja tú zbraň neudržím,“ zašepkala. „Moje ruky... vieš?“ Obrátila ich dľaňami k nej a ukázala rany.

„Len si ju vezmi, kuvafix,“ odvrkla Lisey. „Nebudeš ho musieť zastreliť.“

Teraz už Amanda neochotne objala prstami gumenú rukoväť Pathfindera. „Určite?“

„Určite neviem,“ pokrútila Lisey hlavou. „Ale skoro určite.“

Zaškúlila ku schodisku, čo viedlo dolu do stodoly. Ten koniec pracovne bol tmavší, omnoho hrozivejší, najmä keď teraz mala Amanda zbraň. Amanda, ktorej sa nedalo veriť, ktorá bola schopná všetkého. Aj toho, že by vás v polovici prípadov poslúchla.

„Aký máš plán?“ zašepkala Amanda. Vo vedľajšej miestnosti znovu spieval starý Hank a Lisey vedela, že už idú záverečné titulky *Posledného predstavenia*.

Lisey si priložila prst k perám ako *Pssst*.

(teraz musíš byť ticho)

a cúvla preč od Amandy. Krok, dva kroky, tri kroky, štyri. Teraz už bola uprostred miestnosti, na polceste medzi Sloníkom Jumbom a dverami, v ktorých stála Amanda a nemotorne mierila dvadsaťdvojkou na zakrvavený koberec. Zahrmelo. Znelo country. A zdola ticho.

„Nemyslím, že je tam dole,“ šepala Amanda.

Lisey cúvla ešte o krok k obrovskému červenému stolu. Ešte stále bola celá napätá, takmer vibrovala, ale racionálna časť jej hlavy musela pripustiť, že Amanda má možno pravdu. Telefón bol

hluchý, ale tu hore na View sa dalo počítať aspoň s dvoma poruchami mesačne, najmä keď bývali búrky. A to buchnutie, ktoré začula, keď sa zohla po zbraň... naozaj ho počula? Alebo sa s ňou zahrála predstavivosť?

„Nemyslím, že by tam dole niekto b...“ ozvala sa znovu Amanda a vtedy vypadli svetlá.

2

Niekoľko sekúnd – nekonečných sekúnd – nevidela Lisey vôbec nič a nadávala si, že nepriniesla z auta baterku. Bolo by to bývalo úplne ľahké. A teraz mohla len zostať na mieste a udržať Amandu na tom jej.

„Manda, ani sa nehni! Stoj, kým ti nepoviem!“

„Kde je, Lisey?“ Amanda skoro plakala. „Kde je?“

„Nuž, som rovno tu, slečinka,“ odvetil Jim Dooley veselo z čiernej tmy, v ktorej boli ponorené schody. „A obe vás pekne vidím cez tieto škulky, čo som si nasadil. Vyzeráte síce trochu zelené, ale vidieť vás dobre.“

„Nevidí nás, klame,“ povedala Lisey, ale žalúdok jej predsa len stislo. Nepočítala s tým, že Dooley by mohol mať výstroj na nočné videnie.

„Ale, pani zlatá, kto klame, ten skape.“ Hlas ešte stále znel zo schodov a teraz tam už Lisey rozoznávala aj nejasnú postavu. Papierové vrečko hrôzy nevidela, ale, kristepane, počula jeho šuchot. „Vidím vás dosť dobre, takže viem, že je tam slečna Vycivená a drží svoju štuľovku. Tú zbraň teraz hodte pekne na zem, slečna Trlica. A už aj.“ Hlas mu zaznel ostro a na konci vety zapraskal ako bič s pripevnenou kapsľou. „Počujete? Už aj ju pustte!“

Bolo už celkom tma, a ak bol v tej tme niekde mesiac, buď ešte nevyšiel, alebo ho zakrývali mraky, lenže cez strešné okná prenikalo dosť svetla, aby Lisey videla, že Amanda skláňa zbraň. Ešte ju neodhodila, ale skláňala ju. Lisey by teraz bola dala čokoľvek za to, aby mala búchačku v ruke ona, ale...

Ale ja potrebujem voľné ruky. Aby, keď príde čas, som ťa mohla zdrapiť, ty sukin syn.

„Nie, Amanda, len ju drž. Nemyslím, že ho budeš musieť zastreliť. To nemáme v pláne.“

„Pusťte to, slečinka – to mám zase v pláne ja.“

Lisey povedala: „Príde si sem, kde nemá čo robiť, nadáva ti a potom ti povie, aby si pustila zbraň? Tvoju vlastnú zbraň?“

Ten sotva prítomný fantóm, ktorý zostal z Liseinej sestry, znovu zdvihol Pathfinder. Amanda nemierila na čiernu siluetu vznášajúcu sa v tme pri schodisku, držala zbraň hlavňou oproti stropu, ale aspoň ju držala. A odrazu stála vystretá.

„Povedal som vám, aby ste to pustili!“ zavrčala temná postava, ale čosi v Dooleyho hlase Lisey oznámilo, že pochopil, že bitka je prehratá. Zašuchotalo to prekliate papierové vrečko.

„Nie!“ skríkla Amanda. „Nepustím! A vy... už aj odtiaľto vypadnite! Vypadnite a dajte mojej sestre pokoj!“

„Nevypadne,“ povedala Lisey ešte skôr, ako stihol odpovedať tieň nad schodiskom. „Nevypadne, lebo je cvok.“

„Dávajte si pozor na jazyk, jasné?“ zavrčal Dooley. „Tuším zabúdate, že vás vidím ako na javisku.“

„Ale veď ste cvok. Presne taký cvok ako ten chalan, čo postrelil môjho muža vtedy v Nashville. Ako Gerd Allen Cole. Poznáte to meno? Určite áno, o Scottovi viete všetko. Koľko sme sa len z takých, ako ste vy, nasmiali, Jimmy...“

„To už stačilo, pani zlatá...“

„Volali sme vás hlbokovesmírni kovboji. Cole bol taký a vy ste tiež. Ste prefíkanejší a zákernejší – lebo ste starší –, ale inak sa veľmi nelíšite. Hlbokovesmírny kovboj je jednoducho hlbokovesmírny kovboj. Preváža sa po skuvenej Mliečnej ceste.“

„Už aj čušte,“ povedal Dooley. Už zase vrčal a Lisey si pomyslela, že tentoraz len na efekt. „Mám tu robotu.“ Vrečko zašuchotalo a teraz už jasnejšie videla jeho tieň. Schody boli od stola takých pätnásť metrov a nachádzali sa v najtmavšej časti dlhej centrálnej miestnosti. Ale Dooley už kráčal k nej, akoby ho poháňali jej slová, a jej oči si už na šero úplne zvykli. Ešte niekoľko krokov a tie jeho slávne škulky na nočné videnie, čo si objednal z nejakého katalógu, mu budú na figu. Budú si rovní. Teda aspoň zrakom.

„Prečo by som mala? Veď je to pravda.“ A aj bola. Odrazu o ňom vedela všetko, čo potrebovala. Jim Dooley alias Zack McCool alias Čierny princ Inkunkov. Pravdu mala na jazyku tak ako tú sladkú chuť. Tá pravda bola tou sladkou chuťou.

„Neprovokuj ho, Lisey,“ vystrašene sa ozvala Amanda.

„On sa provokuje sám. On provokáciu zvonka nepotrebuje,

všetka mu vychádza rovno z tej prehriatej zvrátenosti, čo má v hlave. Presne ako Cole.“

„Ja nie som ako on!“ zvrieskol Dooley.

Odrazu to jasne chápala každým nervovým zakončením. Priam to v nej explodovalo. Dooley sa o Coleovi mohol len dočítať, keď sledoval osudy svojho písuceho hrdinu, ale Lisey vedela, že to tak nie je. A dávalo jej to dokonalý zmysel.

„Nesedeli ste v Brushy Mountain. To ste len natárali Woodbodomu. Barové reči. Ale zavretý ste boli, to hej. To bola pravda. Ibaže v blázinci. Boli ste v blázinci s Coleom.“

„Držte pysky, panička! Počúvajte ma a už aj čušte!“

„Lisey, prestaň!“ zakvílila Amanda.

Ani jedného z nich však nepočúvala. „Bavili ste sa vy dvaja o vašich obľúbených knihách od Scotta Landona... teda keď mal v sebe Cole toľko tabletiiek, že mohol rozumne hovoriť? Stavím sa, že hej. Jemu sa najviac páčili *Prázdni diabli*-, čo? No jasné. A vám zase *Dievča z pobrežia*. Dvaja hlbokovesmírni kovboji klebetia o knihách, kým im mechanici trochu poopravujú navádzacie systémy...“

„Dost', hovorím!“ Vynoril sa zo šera. Vyšvihol sa z neho ako potápač, ktorý z čiernej vody pláva do zelených plytčín, aj s maskou. Samozrejme, že potápači pred sebou nedržia papierové vrecká, akoby sa nimi chceli chrániť pred údermi krutých vdov, ktoré priveľa vedia. „Toto je posledná výs...“

Lisey na to kašlala. Nevedela, či má Amanda ešte stále v ruke zbraň, a už jej to bolo jedno. Bola ako v delíriu. „Hovorili ste vy a Cole o Scottových knihách na skupinovej terapii? Určite. Aj o tých záležitostiach s otcom. A potom, keď vás pustili, našli ste si Wooddrba, presne ako nejakého Ocka z landonovky. Dobrého Ocka. To keď vás vypustili z cvokhauzu. Keď vás vypustili z blbinca. Z *rehotacej akadémie*, ako sa hovo...“

Dooley so škrekom pustil papierové vrecko (zaštrkotalo na dlážke) a skočil na Lisey. Stihla si pomyslieť. *Áno. Preto som potrebovala voľné ruky.*

Amanda tiež zvrieskla, skoro zároveň s ním. Z celej trojice bola pokojná iba Lisey, lebo iba Lisey presne vedela, čo robí... hoci nevedela celkom presne prečo. Nepokúsila sa utiecť. Roztvorila pred Jimom Dooleym náruč a zdrapila ho do pazúrov ako horúčka.

Bol by ju zrazil na dlážku a pristál na nej – Lisey nepochybovala, že presne to chcel –, nebyť pracovného stola. Dala sa jeho váhou zvrátiť dozadu, cítila mu vo vlasoch a na pokožke pot. Okrem toho cítila, ako sa jej krivka jeho nočných okuliarov zabára do spánku, a počula tesne pod ľavým uchom tiché rýchle cvakanie.

To sú jeho zuby, pomyslela si. Jeho zuby, idú mi po krku.

Zadkom narazila do dlhšej strany Sloníka Jumba. Amanda znovu zvrieskla. Ozvalo sa hlasné zapraskanie a potom sa krátko jasne zablysko.

„Pusť ju, ty chuj!“

Silné reči, ale guľka letela do stropu, pomyslela si Lisey a pevnejšie zovrela ruky za Dooleyho šijou, keď ju prelomil v páse dozadu ako tanečník partnerku po mimoriadne vášnivom tangu. Cítila pušný prach, v ušiach jej zvonilo a cítila aj jeho vtáka, ťažkého a takmer celkom vzpriameného.

„Jim,“ zašepkala a stále ho držala v objatí. „Dám ti, čo chceš. Dovoľ mi dať ti, čo chceš.“

Jeho zovretie trochu ochablo. Cítila, že je zmätený. A potom mu s mačacím zavrešťaním pristála na chrbte Amanda a Lisey sa znovu zrútila, teraz sa takmer roztiahla na stole. V chrbtici jej výstražné zapraskalo, ale uvidela oválnu škvrnu jeho tváre – a to stačilo, aby rozoznala, aký je vystrašený. *Vari sa ma celý čas bál?* pomyslela si.

Teraz, alebo nikdy, malá Lisey.

Vyhľadala za tými čudáckymi kruhmi zo skla jeho oči, našla ich, zadívala sa do nich. Amanda ešte stále vrešťala ako mačka na horúcom plechu a Lisey videla, ako päťami tlčie Dooleyho do pliec. Oboma. Takže vypálila ten jeden výstrel do stropu a potom búchačku pustila. No čo, možno je to tak najlepšie.

„Jim.“ Bože, bol strašne ťažký. „Jim.“

Hlava mu klesla, akoby ju stiahol jej pohľad a sila jej vôle. Ale Lisey si chvíľu aj tak myslela, že k nemu nedosiahne. A potom s posledným zúfalým záchvevom – *Paľko pri stene*, povedal by Scott, citujúc len sám Boh vie koho – to zvládla. Vdýchla pach mäsa a cibule, ktoré mal na večeru, a pritisla sa ústami k jeho

ústam. Jazykom mu roztvorila pery, pobožkala ho ešte nástojčivejšie a pri tom mu odovzdala druhý hlt vody z jazierka. Pocítila, ako od nej odchádza sladkosť. Svet, ktorý poznala, sa zachvel a odchádzal s ňou. Šlo to rýchlo. Steny spriesvitneli a do nosa jej vstúpili zmiešané vône toho druhého sveta: frangipani, bugénvilea, ruže, hadovec veľkokvetý.

„Geromino,“ povedala rovno do jeho úst a stôl pod ňou akoby na to slovo len čakal, hneď sa rozpustil na dážď. O chvíľočku celkom zmizol. Padala. Jim Dooley na nej tiež. Amanda, ešte stále s krikom, takisto.

Híha, pomyslela si Lisey. Híha a koniec.

4

Pristála na hrubom podklade trávy, ktorú poznala tak dobre, akoby sa v nej bola váľala celý život. Stihla zaregistrovať srdiečkové stromy a potom jej z pľúc vyrazil dych, znelo to ako mocné a hlučné *fuf*. Vo vzduchu sfarbenom dočervena od západu slnka sa roztancovali čierne škvrny.

Keby sa z nej Dooley nebol odkotúľal, možno by bola zamdlela. Amandu striasol z chrbta, akoby bola len protivným mačiatkom. Dooley sa vydriapal na nohy, zrak uprel najskôr na kopec s kvitnúcimi lupinami a potom opačným smerom, k srdiečkovým stromom, ktoré rástli na kraji toho, čo Paul a Scott Landonovci volávali Zakliaty les. Lisey jeho tvár šokovala. Vyzerala totiž ako nejaká čudesa lebka pokrytá mäsom a vlasmi. Po chvíli si však uvedomila, že za ten dojem môže len jej úzky tvar v kombinácii s večernými tieňmi a tým, čo sa mu stalo s okuliarmi. Sklá totiž cestu na Mesiac Bubu nezvládli. Oči mu teraz hľadeli rovno z dier, ktoré predtým vyplňali šošovky. Brada mu visela, ústa rozďavené. Medzi hornou a dolnou perou sa mu v podobe strieborných nitiek ligotali sliny.

„Scottove knihy... sa vám vždy... páčili,“ vytisla zo seba Lisey. Znelo to ako z úst utahaného bežca, no dych sa jej rýchlo vracal a čierne škvrny spreď očí mizli. „Tak ako sa vám páči jeho svet, pán Dooley?“

„Kde to...“ ústa sa mu hýbali, no nemohol vetu dokončiť.

„Na Mesiaci Bubu, na kraji Zakliateho lesa, neďaleko hrobu jeho brata Paula.“

Vedela, že len čo sa Dooley spamätá, bude jej (aj Amande) tu rovnako nebezpečný ako predtým v Scottovej pracovni, no aj tak si ešte dovolila pozrieť na ten dlhý purpurový svah a na temnejúcu oblohu. Slnko tu zase raz zapadalo obklopené oranžovým ohňom a na druhej strane sa dvíhal mesiac v splne. Pomyslela si, tak ako už viackrát predtým, že zmes horúčavy a studeného striebra ju svojou horúčkovitou krásou azda aj zabije.

Niežeby bola jej najväčším problémom krása. Na plece jej dopadla ruka červená od slnka.

„Čo mi to robíte, pani zlatá?“ opýtal sa Dooley. Oči mal pod prázdnyimi okuliarmi vypučené. „Čo ma chcete hypnotizovať? Na mňa to nezaberá.“

„Kdeže, pán Dooley,“ povedala Lisey. „Chceli ste to, čo patrilo Scottovi, nie? A toto je určite lepšie ako nejaká neuvěřiteľná poviedka, ba aj ako krájanie ženskej jej vlastným otváračom na konzervy, čo poviete? Len pozrite! Celý svet, iný svet! Vytvorený predstavivosťou! Tkanina spradená zo snov! Samozrejme, že les je tu nebezpečný – v noci je to tu všade nebezpečné, a už je skoro noc –, ale som presvedčená, že statočný a odvážny šialenec, ako ste vy...“

Uvidela, čo sa s ňou chystá spraviť, uzrela vlastnú vraždu rovno v tých čudných prepadnutých očiach a vykrikla sestriho meno... vystrašene, iste, ale aj so začínajúcim smiechom. Napriek všetkému sa z neho smiala. Čiastočne preto, lebo bez skiel vyzeral dosť hlúpo, ale najmä preto, lebo v tejto predsmrtnej chvíli sa jej v mysli vynorila pointa nejakého prastarého bordelového vtipu: *Hej, chlapci, padol vám címer!* Skutočnosť, že si vtip pred pointou vôbec nepamätala, jej pripadala ešte smiešnejšia.

A potom prišla o kyslík a nemohla sa smiať. Mohla len chrapčať.

5

Zaťala Dooleymu do tváre krátke, no predsa len ostré nechty a zanechala mu na jednom líci tri krvácajúce pásiky, ale zovretie na jej krku neochablo – skôr naopak. Chrapčanie z jej hrdla znelo teraz ešte hlasnejšie, bol to zvuk nejakého primitívneho mechanického zariadenia, ktorému sa do súkolia dostal piesok. Možno drvičky zemiakov pána Silvera.

Amanda, kuva, kde trčíš? pomyslela si a potom tam Amanda zrazu bola. Pästná nakladačka Dooleymu do chrbta a do pliec nepomohla. Tentoraz klesla na kolená, dorezanými rukami mu cez džínsy zdrapila rozkrok... a *žmýkala*.

Dooley zavyl a odhodil Lisey nabok. Odletela do vysokej trávy, padla na chrbát a potom sa znovu vydriapala na nohy a celý čas nasávala do horiaceho hrdla vzduch. Dooley sa krčil so sklonenou hlavou a s rukami v rozkroku, v póze bolesti, ktorá Lisey priniesla jasnú spomienku na nehodu s pílkou na školskom dvore a na Darlin nevzrušený komentár: „Aha, ďalší dôvod, prečo sa teším, že nie som chlapec.“

Amanda sa naňho vrhla.

„Manda, nie!“ zvrieskla Lisey, ale už bolo neskoro. Dooley bol aj v bolestiach neuveriteľne rýchly. Ľahko sa Amande vyhol a potom ju udrel jednou kostnatou päťou, až odletela nabok. Druhou rukou si strhol okuliare bez skiel a šmaril ich do trávy: odšvacol ich preč. Z modrých očí sa mu vyparilo každé predstieranie zdravého rozumu. Teraz akoby bol tou mŕtvou vecou z *Prázdných diablov*, ktorá sa nezmieriteľne driape zo svojej studne po pomstu.

„Neviem, kde sme, ale niečo vám poviem, pani zlatá: domov sa odtiaľto nevrátite.“

„Ak ma nechytíte, tak domov sa nevrátite skôr vy,“ odvrkla Lisey. A znovu sa rozosmiala. Bola vystrašená – priam vydesená –, no smiech jej urobil dobre, možno preto, lebo chápala, že smiech je jej zbraňou, nožom. Každý výbuch z jej rozpáleného hrdla mu jeho hrot zabodával hlbšie pod kožu.

„Neopováž sa tu zo mňa rehotáť, ty suka, neopováž sa!“ zreval Dooley a rozbehol sa za ňou.

Lisey sa dala na útek. Ani nie po dvoch skokoch k chodníku, ktorý mieril do lesa, začula Dooleyho bolestný výkrik. Obzrela sa a uvidela, že je na kolenách. Z ramena mu čosi vytŕčalo a okolo toho mu rýchlo tmavla košeľa. Dooley sa tackavo postavil, zakliat a pokúsil sa tú vec vytrhnúť. Zakývala sa, no nevyšla. Lisey uvidela, ako z nej vystrelila čiara, záblesk žltej farby. Dooley znovu vykrikoval, potom zdrapil tú zapichnutú vec pevne celou dľaňou voľnej ruky.

Vtom to Lisey pochopila. Vrátilo sa to k nej v záblesku takom dokonalom, že to musela byť pravda. Rozbehol sa za ňou, ale Amanda ho potkla skôr, ako sa poriadne pohol. A on padol rovno

na drevený krížik, čo označoval hrob Paula Landona. Kríž mu teraz trčal z bicepsu ako nejaký priveľký špendlík. Napokon ho vytrhol a odhodil. Z otvorenej rany sa mu vyvalilo ešte viac krvi, šarlát sa mu plazil dolu rukávom k lakt'u. Lisey vedela, že nesmie dopustiť, aby sa Dooley za to vyzúril na Amande, ktorá mu ležala bezmocne v tráve takmer tesne pri nohách.

„*Nechytíš, nechytíš, aj tak ma nechytíš!*“ zaintonovala Lisey zo zásobníka detských posmievačiek, o ktorých ani netušila, že si ich vôbec pamätá. Potom vyplazila na Dooleyho jazyk a pre istotu mu ešte ukázala prstami dlhé uši.

„Ty suka! Ty piča!“ zreval Dooley a vyrazil do útoku.

Lisey bežala. Teraz sa už nesmiala, konečne ju strach zbavil chuti do smiechu, ale ešte stále mala na perách vystrašený úsmev, keď jej nohy našli chodník a ona vbehla do Zakliateho lesa, kde už bola noc.

6

Smerovka, ktorá hlásala K JAZIERKU, bola preč, ale Lisey bežala po prvej časti chodníka – bola z neho len slabá biela čiarka, ktorá akoby sa vznášala v mase tmavých stromov, čo ju obklopovali –, pred ňou sa do vzduchu dvíhali preskakujúce chachoty. *Chechtači*, pomyslela si a riskla jeden pohľad ponad plece – myslela si, že ak ich začuje kamoš Dooley, tak si možno rozmyslí...

Ale kdeže. Dooley bol stále tam, viditeľný v zábleskoch posledného svetla, pretože zmenšoval jej náskok – napriek krvi, ktorá mu teraz ako čierna vrstva pokrývala ľavý rukáv od pleca k zápästiu, doslova letel. Lisey sa potkla na koreni vytŕčajúcom z chodníka, takmer stratila rovnováhu, no nejako si ju predsa len udržala, čiastočne preto, lebo si pripomenula, že keby padla, o päť sekúnd má na sebe Dooleyho. A to posledné, čo by zacítila, by bol jeho dych a odporná aróma okolitých stromov premieňajúcich sa na svoje nebezpečnejšie nočné podoby. A to posledné, čo by začula, by bol šialený smiech hyenovitých vecí, ktoré žili hlbšie v lese.

Počujem ho dychčať. Počujem ho, lebo je čoraz bližšie. Aj keď bežím na maximum – a veľmi dlho toto tempo už neudržím –, aj tak

je o niečo rýchlejší. Prečo ho nespomaľuje ani to, že som ho zdrapila za gule? Prečo ho nespomaľuje ani strata krvi?

Odpoveď na tieto otázky bola prostá a jej logika neprehliadnuteľná: samozrejme, že ho spomaľovali. Inak by ju bol už dávno dohonil. Lisey prehodila na tretí stupeň. Skúšala nájsť aj štvrtý, ale márne. Zrejme žiadny štvrtý nemala. Za ňou znel ostrý Dooleyho dych ešte bližšie a uvedomila si, že už len minútku, možno aj menej, a pocíti na chrbte, na blúzke, prvý dotyk jeho prstov.

Alebo možno vo vlasoch.

7

Chodník sa naklonil a chvíľu bol ešte strmší, tiene boli temnejšie. Pomyslela si, že azda konečne získava pred Dooleym náskok. Neopovážila sa obzrieť, aby sa o tom presvedčila, a modlila sa, aby sa Amanda nepustila za nimi. Na Srdiečkovom kopci je možno bezpečne a pri jazierku takisto, ale v tomto lese určite nie. A najhorším z nebezpečenstiev tu rozhodne nebol Jim Dooley. Teraz začula slabý, zasnený zvuk Chuckieho zvončeka, ktorý Scott šlohol kedysi dávno kdesi inde a teraz visel zo stromu na konci nasledujúceho stúpania.

Lisey zazrela pred sebou jasnejšie svetlo, už nie červenkastooranžové, len jeho slabnúci ružový pozostatok. Vkrádalo sa sem cez rednúce stromy. Chodník bol tiež trochu lepšie osvetlený. Videla, ako sa mierne dvíha. Za tým ďalším stúpaním, to si pamätala, znovu klesal, vinul sa cez ešte hustejšie časti lesa až k veľkej skale a k jazierku za ňou.

To nestihnem, pomyslela si. Dych, ktorý jej v zášklboch prechádzal cez hrdlo, bol horúci a v boku ju začínalo klať. *Dohoní ma, kým vybehnem do polovice kopca.*

Odpovedal jej Scottov hlas, na povrchu rozosmiaty, pod tým smiechom prekvapivo rozhnevaný. *Hádam si len neprešla toľký kus cesty, aby to dopadlo takto. No tak, lásočka – OVKESATOZV.*

Iste, OVKESATOZV. Nikdy predtým nevyzeralo opásanie také vhodné ako teraz. Lisey uháňala do kopca, vlasy mala v spotených prameňoch prilepené k hlave, mávala rukami. Nadychovala sa v obrovských hltoch, vydychovala v prudkých výbuchoch. Túžila v ústach pocítiť zase tú sladkú chuť, ale posledný hlt z jazierka dala

tomu sprostému skuvenému bláznovi, čo ju teraz naháňal, a cítila len chuť cínu a vyčerpania. Už zase počula, že sa k nej približuje, hoci teraz nekričal, šetril si paru na naháňačku. V boku ju klalo čoraz silnejšie. V pravom uchu začula vysoký sladký spev, potom sa ozval aj v ľavom. Chechtači sa rehotali bližšie, akoby si z nej chceli tiež uchmatnúť svoj diel. Vo vzduchu cítila premenu stromov, cítila, ako sa ich sladká vôňa zostrila, pripomínala pach prastarej henny, ktorú s Darlou našli v kúpeľni Babky Debusherky po jej smrti, bol to jedovatý smrad a...

To nie sú stromy.

Odrazu všetci chechtači stíchli. Zostal len sykot, ako si Dooley vytrhal zo vzduchu nádychy, jeho dupot, ako utekal za ňou, ako sa usiloval prebehnúť tých posledných pár metrov, čo ich od seba delili. A ona si pomyslela na Scotta, ako ju objímal rukami, ako ju ťahal k sebe, ako šepkal *Pssst, Lisey. Ak ti je milý život tvoj i môj, teraz musíš byť ticho.*

Pomyslela si: *Teraz to už neleží krížom cez chodník ako vtedy v dvetisíc štvrtom, keď sa chcel dostať k jazierku. Tentoraz to uháňa pozdĺž chodníka. Tak ako vtedy, keď som to zazrela v zime, v zime toho yellowknifského vetra.*

Ale presne vo chvíli, keď už zazrela zvonček, čo ešte stále visel na tom zahnívajúcim špagátiku a od jeho zaobleného boku sa odrážalo posledné svetlo dňa, Jim Dooley naposledy prudko zrýchlil a Lisey naozaj pocítila, ako sa jej vzadu po blízke pokĺzli jeho prsty, hmatkali, chceli sa čohosi zachytiť, hocičoho, aj pásika podprsenky. Podarilo sa jej zadržať výkrik, ktorý sa jej dral z krku, ale bolo to tesné. Vrhla sa dopredu, aj ona našla ešte akúsi zásobu rýchlosti, ktorá by jej aj tak asi nebola pomohla, keby sa Dooley nebol potkol a nebol padol s výkrikom „Ty SUKA!“, s výkrikom, ktorý, ako si Lisey pomyslela, určite oľutuje.

Ale asi ho nebude ľutovať veľmi dlho

8

Znovu zaznel ten plachý cengot, z toho, čo bolo kedysi
(*Objednávka, Lisey! No tak, hýb sa!*)

zvončekovým stromom a teraz to bol zvončekovo-lopátkový strom. A tam aj bola, Scottova strieborná lopatka. Keď ju tam naposledy položila – poslúchla silné nutkanie, ktoré pochopila až

teraz – chechtači hystericky Ťapotali. Teraz bol Zakliaty les nemý okrem zvukov jej vlastného zmučeného dychu a Dooleyho zadŤhavých nadávok. Dlháň doteraz spal – alebo aspoň driemal – a Dooley ho svojim vrieskaním prebudil.

Možno to tak malo byť od začiatku, ale aj tak to nebolo ľahké. Bolo príšerné cítiť prebúdzajúci sa šepot nie celkom cudzích myšlienok v jej vlastnej podriadenej mysli. Boli ako nepokojné ruky, ktoré hľadajú uvoľnené dosky alebo nadvihujú poklop studne. Pristihla sa, že odrazu myslí na príliš veľa strašných vecí, ktoré jej v tej či onej chvíli podŤrývali srdce: na dva krvavé zuby, ktoré raz našla na dlážke vŤcka v kine, na dve maličké deti, ktoré raz videla objímať sa a plakať pred obchodom, na pach jej vlastného muža, keď ležal na smrteľnej posteli a pozeral na ňu horiacimi očami, na Babku Debusherku, keď umierala vystretá medzi sliepkami a nohami jej robilo myk-myk-myk.

Strašné myšlienky. Strašné predstavy, také, čo prichádzajú človeka zase a zase mátať uprostred noci, keď sa mesiac odkotúľa, lieky sú preč a hodín je presne nula.

Inými slovami, všetok ten humus. Tesne za tými stromami.

A teraz –

V tom vždy dokonalom a nekonečnom momente, ktorý sa volá *teraz*.

9

Lisey dychčí, kňučí a srdce jej ako búrka krvi duní v ušiach, Lisey sa zohýna a naťahuje po striebornú lopatku. Jej ruky, ktoré vedeli, čo majú robiť, už pred osemnástimi rokmi, to vedia aj teraz, hoci hlava sa jej plní obrazmi straty, bolesti a ničivého zúfalstva. Dooley sa blíži. Počuje ho. Prestal nadávať, ale počuť jeho približujúci sa dych. Bude to tesné, ešte tesnejšie ako s Blondťáčíkom, hoci tento šialenec nemá búchačku – lebo ak ju Dooley zdrapí skôr, ako sa ona stihne obrátiť...

Ale nezdrapí ju. Nie celkom. Lisey vyskočí ako páľkar za riadne rozfofrovanou loptou a čo najsilnejšie švihne striebornou lopatkou. Na lopatke sa zachytí posledný záchvev strieborného svetla, posledný záblesk, a svištiaca čepel cestou zavadí o visiaci zvonček. Zvonček povie posledné slovo – *CINK!* – a odletí do šera, vlečúc za sebou hnijúci kúsok špagátu. Lisey vidí, ako sa lopatka

vznesie dopredu a hore a znovu si pomyslí *Kuvafix! To som si fakt dala záležať!* Dooley od prevapenia a bolesti zavreští. Odletí z chodníka medzi stromy, cestou máva rukami a pokúša sa udržať rovnováhu. Lisey si ešte stihne všimnúť, že nos má totálne posunutý nabok presne ako vtedy Cole, stihne si všimnúť, že zo spodnej pery aj z oboch kútikov úst sa mu valí krv. Potom sa vpravo od nej čosi pohne, neďaleko od miesta, kde sa metá a pokúša vzpriamiť Dooley. Ten pohyb je obrovský. Na chvíľu sú tie temné a strašidelne smutné myšlienky, ktoré sa jej usídlili v mysli, ešte temnejšie a strašidelnejšie a Lisey si pomyslí, že ju buď zabijú, alebo z nich zošalie. A potom sa trochu presunú a presne v tej chvíli sa presunie aj tá vec tesne za stromami. Ozve sa zložitý zvuk gniavenej zelene, praskot a trhanie stromov a kríkov. A potom je to odrazu tam, je tam Scottov dlháň. A ona pochopí, že kto raz zazrel dlháňa, minulosť a budúcnosť mu budú už len snom. Kto raz videl dlháňa, zostane mu, Kristepane milostivý, zostane mu len jediný okamih, jedno jediné *teraz*, natiahnuté ako uši driapajúci tón, ktorý nikdy nedoznie.

10

Takmer ešte skôr, ako si Lisey stihla uvedomiť, čo sa to robí, a rozhodne skôr, ako sa na to pripravila – hoci predstava, že sa na také čosi dá pripraviť, je absurdný žart – to bolo zrazu tam. Tá tarkavá vec. To živé stelesnenie toho, o čom Scott rozprával, keď rozprával o humuse.

Uvidela len obrovitánsky dvojfarebný bok ako popraskanú hadiu kožu. Vypúčal sa pomedzi stromy, niektoré ohýbal, iné lámal, cez niekoľko najhrubších akoby rovno prešiel. Samozrejme, že to bolo nemožné, ale ten dojem nezmizol. Necítila žiadny pach, ale ozýval sa nepríjemný zvuk, akési pufkanie, akýsi črevný zvuk, potom sa objavila hlava tej veci, akoby pozošivaná, vyššia ako stromy, zakryla oblohu. Lisey zazrela jedno oko, mŕtve, no predsa plné vedomia, čierne ako voda v studni a široké ako diera vo výlevke, zízalo cez zeleň. Uvidela otvor v mase, ktoré tvorilo obrovitánsku pátrajúcu hlavu tej veci, a zišlo jej na um, že nič z toho, čo do seba cez tú dlhočiznú mäsovitú slamku vsaje, celkom nezomrie, ale ďalej žije a kričí... žije a kričí... žije a kričí.

Sama kričať nemohla. Nemohla vydať vôbec nijaký zvuk. O dva kroky cúvla a tie dva kroky jej pripadali čudesne pokojné. Lopatka, z ktorej zase raz kvapkala krv šialenca, jej vypadla z prstov a pristála na chodníku. Pomyslela si: *Vidí ma... a môj život už nikdy nebude celkom môj. Už mi ho nikdy celkom nenechá.*

Na chvíľu sa to zdvihlo, tá beztvárá nekonečná vec s fľakmi srsti vyrastajúcimi v náhodne rozmiestnených zhlukoch z vlhkých ovisnutých pásov mäsa, a uprelo to na ňu svoje veľké a otupené zažiadané oko. Umierajúce ružové svetlo dňa a priberajúce strieborné svetlo mesiaca ožiarili zvyšok toho, čo zostalo ešte stále ako had ležať v poraste.

A potom to odvrátilo oko od Lisey a pozrelo to na to kričiace a metajúce sa stvorenie, ktoré sa pokúšalo vycúvať zo skupinky stromov, čo ho obklopili. Bol to Jim Dooley, krv sa mu valila z rozbitých úst, z rozmláteného nosa, z jedného opuchnutého oka. Jim Dooley s krvou ešte aj vo vlasoch. Dooley uvidel, čo sa to naňho díva, a prestal kričať. Lisey uvidela, ako sa pokúsil zakryť si to jedno zatiaľ zdravé oko, uvidela, ako mu ruky klesli k bokom, uvedomila si, že ho opustila sila, a na chvíľu k nemu napriek všetkému pocítila ľútosť, tá chvíľa súcitu bola až otrasná, taká bola silná a v ľudskej spolupatričnosti skoro neznesiteľná. V tej chvíli by to bola všetko rada vrátila, keby to bolo znamenalo iba jej smrť – ale pomyslela si na Amandu a pokúsila sa zatvrdiť si zhrozenú myseľ aj srdce.

Tá obrovská vec prepletená cez stromy sa takmer elegantným pohybom vysunula dopredu a Dooleyho pohltila. Tkanivo okolo diery v jej tupom pysku sa akoby na chvíľu zvrásnilo, takmer našpúlilo – a Lisey si spomenula, ako vtedy v Nashville ležal Scott na horúcom asfalte. Keď sa ozvalo tiché odfrkovanie a hlasné chrúmanie a Dooley spustil posledné a zdanlivo nekonečné výkriky, spomenula si, ako Scott zašepkal *Počujem, ako chrúme*. Spomenula si, ako našpúlil pery do úzkeho O, dokonale zreteľne si pripomenula, ako mu z nich vyletela krv, keď vydal ten neopísateľne hnusný pufkavý zvuk: ako jemné rubínové kvapôčky, ktoré odvisli vo vriacom vzduchu.

Vtedy sa rozbehla, hoci by bola pred chvíľou prisahala, že už nevládze. Letela naspäť chodníkom ku kopcu s lupinami, preč od miesta neďaleko zvončekovo-lopatkového stromu, kde teraz dlháň zažíva žral Jima Dooleyho. Vedela, že ona aj Amanda môžu dlháňovi ďakovať za láskavosť, ale vedela aj to, že je to láskavosť

prinajlepšom dvojsečná, lebo ak túto noc prežije, nebude mať od dlháňa o nič väčší pokoj, ako mal od detstva Scott. Teraz už dlháň vystriehol aj ju, zahrnul si ju do svojho nikdy sa nekončiaceho terajšieho momentu, do svojho strašného pohľadu, ktorým obsiahol celý svet. Od tejto chvíle bude musieť byť opatrná, najmä ak sa náhodou prebudí uprostred noci... a Lisey si vedela predstaviť, že pokojne prespatým nociam je koniec. Nadránom bude musieť odvracať zrak od zrkadiel a okenných skiel a najmä od oblých povrchov pohárov na vodu, len sám Boh vie prečo. Bude sa musieť chrániť, ako bude najlepšie vedieť.

Teda ak túto noc prežije.

Je veľmi blízko, zlatko, zašepkal Scott vtedy na tom horúcom asfalte. *Veľmi blízko.*

Za ňou kričal Dooley tak, akoby ani nikdy nemal prestať. Lisey si pomyslela, že z toho zošalie. Alebo že už zošalela.

11

Tesne predtým, ako sa vynorila spomedzi stromov, Dooley konečne prestal vrieskať. Amandu nevidela, a to ju naplnilo ďalšou hrôzou. Čo ak sestra niekam odbehla, ktovie ktorým smerom? Alebo čo ak je niekde blízko, ale skrútená v embryonálnej polohe, znovu v katatónii, ukrytá v tme?

„Amanda? Amanda??“

Nekonečne dlhú chvíľu nepočula nič. A potom sa ozvalo – Bože, konečne! – naľavo vo vysokej tráve šuchotanie a zdvihla sa odtiaľ Amanda. Jej tvár, už aj tak bledá, a teraz ešte vybielená svetlom vychádzajúceho Mesiaca, vyzerala ako tvár prízraku. Alebo harpye. Tackavo sa vybrala k nej, s vystretými rukami, a Lisey ju objala. Amanda sa triasla. Ruky na Liseinej šiji sa spojili do ľadového uzla.

„Ach, Lisey, myslela som, že nikdy nestíchne.“

„Aj ja.“

„A tak vysoko... nevedela som... znelo, to tak vysoko... dúfala som, že to kričí on, ale myslela som si, čo ak je to malá? Čo ak je to Lisey?“ Amanda sa rozvzlykala, pritisnutá tvárou k Liseinmu krku.

„Som v poriadku, Amanda. Som tu a som v poriadku.“

Amanda odtiahla tvár od Liseinho krku, aby mohla pozrieť mladšej sestre do tváre. „Je mŕtvy?“

„Áno.“ Nechcela jej prezradiť svoje tušenie, že Dooley vnútri tej veci, čo ho zožrala, možno dosiahol istú pekelnú nesmrteľnosť. „Mŕtvy.“

„Tak potom sa chcem vrátiť! Môžeme sa ešte vrátiť?“

„Áno.“

„Neviem, či sa mi podarí predstaviť si Scottovu pracovňu... som taká rozrušená...“ Amanda sa bojzhlivo poobzerala. „Toto vôbec nie je ako Juhovietor.“

„Nie,“ povedala Lisey a znovu Amandu objala. „A viem, že sa bojíš. Len sa posnaž, ako najlepšie vieš.“

Lisey sa vlastne vôbec netrápila, ako sa vrátia do Scottovej pracovne, do Castle View, do sveta. Pomyslela si, že problém skôr bude, ako tam potom zostanú. Spomenula si, že jej raz lekár povedal, aby si dala mimoriadny pozor na členok, ktorý si škaredo vyvrtila pri korčuľovaní. *Lebo keď si raz tie šľachy natiahnete, povedal jej, druhý raz to ide omnoho ľahšie.*

Na druhý raz oveľa ľahšie, pravdaže. A navyše ju to uvidelo. To oko, veľké ako sifón, zároveň mŕtve aj živé, už na nej spočinulo.

„Lisey, si strašne statočná,“ povedala potichučky Amanda. Ešte raz naposledy pozrela na svah s lupinami, pozlátanými a cudzími v silnejúcom mesačnom svite, potom si znovu pritisla tvár k Liseinmu krku.

„Ak s takými rečami neprestaneš, zajtra si zase v Greenlawne. Zatvor oči.“

„Sú zavreté.“

Lisey zavrela tie svoje. Na chvíľu uvidela tú tupú hlavu, čo vôbec nebola hlavou, ale len pascou, slamkou, tunelom do temnoty plným večne víriaceho humusu. Tam vnútri stále počula krik Jima Dooleyho, ale už znel tenko, bol premiešaný s inými výkrikmi. S príšernou námahou odstrčila od seba tie obrazy a zvuky a nahradila ich predstavou červeného javorového stola a zvukom piesne starého Hanka – koho iného? Bola to *Jambalaya*. Stihla si spomenúť, ako sa so Scottom prvý raz nemohli vrátiť, hoci mali tak namále, lebo sa k nim blížil dlhán, stihla si pomyslieť

(to tá beka, Lisey, ťaží ma ako kotva)

na to, čo povedal, stihla sa začudovať, prečo si pri tom spomenula aj na Amandu a túžbu, s ktorou zízala na starú dobrú loď Topol'ovku (v tom pohľade bolo na sto percent lúčenie) a

vtedy jej čas vypršal. Znovu pocítila, ako sa vzduch *prevracia*, a potom mesačný svit zmizol. Vedela to aj so zavretými očami. Mala pocit, akoby krátko a prudko padala. A potom už boli v pracovni a pracovňa bola tmavá, lebo Dooley zrušil elektriku, ale Hank Williams aj tak spieval – *My Yvonne, sweetest one, me-oh-my-oh* –, lebo starý Hank si aj bez elektriky musel povedať svoje.

12

„Lisey? Lisey!“

„Manda, dláviš ma, zlez zo...“

„Lisey, vrátili sme sa?“

Dve ženy v tme. Prepletené, rozťahnuté na koberci.

„*Kinfolk come to see Yvonne by the dozen...* „Znie to k nim z televízneho výklenku.

„Hej, tak už zo mňa konečne zlezieš, kuvafixka? Nevládzem dýchať!“

„Prepáč... Lisey, ležíš mi na ruke...“

„*Son-of-a-gun, we'll have big fun... on the bayou!*“

Lisey sa podarilo prevrátiť doprava. Amanda si uvoľnila ruku a o chvíľočku sa váha jej tela zdvihla z Liseinho brucha. Lisey hĺkavo vtiahla hlboký – a náramne uspokojujúci – nádych. Keď vydýchla, Hank Williams prestal uprostred vety spievať.

„Lisey, prečo je tu taká tma?“

„Lebo Dooley zrušil elektriku, čo si zabudla?“

„Svetlá,“ opravila ju rozumne Amanda. „Keby bol zrušil celú elektriku, neboli by sme počuli telku.“

Lisey sa mohla Amandy spýtať, prečo potom telka odrazu zmĺkla, ale vykašlala sa na to. Potrebovali prebrať iné veci. Mali *iné gaštany v ohni*, ako sa hovorí. „Poďme do domu.“

„Tak to ti stopercentne schvaľujem,“ povedala Amanda. Jej prsty sa dotkli Liseinho lakťa, prehmatkali sa jej dole po predlaktí a zovreli jej ruku. Sestry vstali spoločne. Amanda vzápätí dôverným tónom dodala: „Nič v zlom, Lisey, ale ak sem ešte niekedy prídem, tak len proti svojej vôli.“

Lisey chápala Amandine pocity, ale jej pocity sa zmenili. Scottova pracovňa ju dosiaľ odstrašovala, o tom sa nedalo pochybovať. Dva dlhé roky si ju tá pracovňa držala od tela. Ale teraz si pomyslela, že najhoršia robota, ktorá ju tu čakala, je za

ňou. Spolu s Amandou odtiaľto vypratali Scottovho ducha, láskavo a – to ukáže čas, no teraz si tým bola takmer celkom istá – navždy.

„Tak pod“, povedala. „Vráťme sa do domu. Uvarím nám horúcu čokoládu.“

„A nemohli by sme si na začiatok naliať niečo ostré?“ s nádejou prehodila Amanda. „Alebo tu šibnutým nenalievajú?“

„Šibnutým nie. Tebe áno.“

Ruka v ruke sa prehmatkali ku schodisku. Lisey zastala len raz, keď na čosi stúpila. Zohla sa a zdvihla krúžok zo skla, hrubý možno aj tri centimetre. Uvedomila si, že je to jedno sklo z Dooleyho okuliarov na nočné videnie, s odporom sa zmraštila a pustila to.

„Čo je?“ spýtala sa Amanda.

„Nič. Trochu vidím. A ty?“

„Trochu. Ale drž ma za ruku.“

„Neboj sa, zlatko.“

Po schodoch do stodoly zostúpili jedna vedľa druhej. Trvalo im to tak dlhšie, ale cítili sa tak bezpečnejšie.

13

Lisey vytiahla najmenšie poháriky na džús a každej naliala štedrú dávku brandy z fľaše, ktorú objavila celkom vzadu v barovej skrinke v obývačke. Zdvihla svoj pohár a ťukla ním o Amandin. Stáli spolu pri kuchynskej linke. Každúcke svetlo v miestnosti svietilo, ešte aj lampička v rohu, kde Lisey za detským školským stolíkom vypisovala šeky.

„Už sa to hrnie“, povedala Lisey.

„Už sa to valí“, povedala Amanda.

„Pozor, brucho, teraz sa spáliš“, povedali naraz a napili sa.

Amanda sa prehla a prudko vydýchla. Keď sa vystrela, na doteraz bledých lícach jej kvitli ruže, červená čiara jej vyrážala na čele a o niečo menšia aj na nose. V očiach mala slzy.

„Doriti, doriti! Čo to malo byť?“

Lisey, s hrdlom rozpaleným asi ako Mandina tvár, vzala fľašku a prečítala etiketu. STAR BRANDY, stálo tam. VYROBENÉ V RUMUNSKU.

„Rumunská brandy?“ Amade skoro vypadli oči. „Také zviera neexistuje! Odkiaľ to máš?“

„Scott to dostal do daru. Za nejakú láskavosť – už neviem za akú. Ale tuším k tej fľaši prihodili aj písaciu súpravu.“

„Zrejme to bude jedovaté. Vylej to a ja sa zatiaľ pomodlím, aby sme neotrčili kopytá.“

„Ty to vylej. Ja uvarím tú čokoládu. Dobrú švajčiarsku. Nie rumunskú.“

Obrátila sa, ale Amanda jej siahla na plece. „Možno by sme sa na tú horúcu čokoládu mohli vykašľať a vypadnúť skôr, ako ťa príde skontrolovať niektorý z tých šerifových zástupcov.“

„Myslíš?“ Lisey už pri vyslovení otázky vedela, že Amanda má pravdu.

„Áno. Odvážiš sa ešte vyjsť do pracovne?“

„Ak jasné, že áno.“

„Tak mi choď po búchačku. A nezabudni, že tam nesvietia svetlá.“

Lisey nadvihla dosku stolíka, kde zvyčajne vypisovala šeky, a vytiahla dlhú baterku, ktorú tam mávala schovanú. Zapla ju. Svetlo bolo milé a jasné.

Amanda už umývala poháre. „Ak by niekto zistil, že sme tu boli, to by ešte nebol koniec sveta. Ale ak by tí tvoji zástupčiaci zistili, že sme sem prišli aj so zbraňou... a že ten chlapík akurát v tom čase náhodou zmizol z povrchu zemskeho...“

Lisey, ktorá v plánoch nezašla ďalej než po otázku, ako dostať Dooleyho pod zvončekovo-lopatkový strom (a do jej predstáv ani náhodou nevstúpil dlháň), si uvedomila, že má ešte robotu a musí sa do nej čím skôr pustiť. Profesor Woodbody v živote nenahlási zmiznutie starého barového pajtáša, ale ten človek má možno niekde príbuzných, a ak mal niekto na svete motív odstrániť Čierneho princa Inkunkov, tak určite Lisa Landonová. Samozrejme, že by sa nenašlo telo (to, čo občas Scott s potešením nazýval *corpus delikates*), ale jej sestra a ona majú aj tak za sebou to, čo by niekto mohol pokladať za mimoriadne podozrivé popoludnie. Navyše, okresný úrad šerifa bol oboznámený s tým, že ju Dooley obťažoval – sama im to oznámila.

„Idem po jeho krámy,“ povedala.

Amanda sa neusmiala. „Dobre.“

Baterka mala široký záber a Lisey sa napokon sama v pracovni nebála tak, ako si myslela. Určite jej pomohlo, že tu mala robotu. Začala tým, že vrátila Pathfinder do topánkovej škatule a potom pátrala baterkou na dlážke. Objavila obidve sklá z okuliarov na nočné videnie a k tomu päť dvojitéch batérií. Predpokladala, že sú zo zdroja tých okuliarov. Obal zdroja asi prešiel, hoci si nespomínala, že by ho bola videla, ale batérie očividne nie. Potom zdvihla Dooleyho strašné papierové vrečko. Amanda naň buď zabudla, alebo si vôbec neuvedomila, že ho Dooley mal, ale keby ho tu našli, nevyzeralo by to dobre. Najmä v kombinácii so zbraňou. Lisey vedela, že keby Pathfinder testovali, zistili by, že sa z neho nedávno strieľalo. Nebola hlúpa – a pozerala *CSI*. Okrem toho vedela, že z testov by nebolo zrejmé, že Pathfinder vystrelil iba raz, aj to do stropu. Pokúsila sa niest' papierové vrečko tak, aby neštrkotalo, ale aj tak zaštrkotalo. Poobzerala sa, či nezazrie ešte iné stopy Dooleyho prítomnosti, ale žiadne nevidela. Na koberci boli krvavé škvrny, ale ak by ich niekedy skúmali, typ aj DNA by boli jej. Krv na koberci by síce vyzerala veľmi zle v kombinácii s vecami v papierovom vrečku, ktoré teraz mala v ruke, ale ak zmizne vrečko, tak to bude v poriadku. Asi áno.

A kde je jeho auto? Jeho PT Cruiser? Lebo viem, že to auto, ktoré som vtedy stretla na ceste, bolo jeho.

Ale tým sa teraz nemohla trápiť. Bolo tma. To bolo teraz prednejšie. A ešte jej sestry. Darla a Canty, momentálne na Bláznivom výlete, ktorého cieľom je mentálopravovňa v Derry. Na výlete, ktorý ich mal uchrániť pred dooleyovskou verziou drvičky zemiakov pána Silvera.

Ale naozaj sa pre ne treba trápiť? Nie. Budú kráľovský nasraté, ako inak... a kráľovský zvedavé... ale napokon budú čušať, ak im ona a Amanda povedia, že to naozaj inak nešlo. Prečo budú čušať? Lebo je to medzi sestrami a bašta. Iste, budú s nimi musieť jednať v rukavičkách a budú im musieť zavesiť na nos nejakú historku (akú presne, to Lisey netušila, hoci si bola istá, že Scott by niečo vymyslel). Budú im musieť niečo narozprávať, pretože Darla a Cantata mali na rozdiel od Amandy a Lisey manželov. A manželia sú často zadnými dvierkami, cez ktoré do sveta unikajú tajomstvá.

Lisey sa už obrátila na odchod, keď jej zrak zastal na knihohadovi spiacom pri stene. Všetky tie štvrt'ročenky a odborné

časopisy, tie ročenky, zviazané správy a výtlačky prác o Scottovom diele... V mnohých boli obrázky minulého života – nazvime ho hoci **SCOTT A LISEY! MANŽELSKÉ ROKY!**

Lahko si vedela predstaviť, ako toho knihohada rozmontuje zopár študákov a naloží jeho obsah do kartónových škatúl od alkoholu a potom tie škatule nahádzu do dodávky a odídu. Na pittsburskú? *To určite*, pomyslela si Lisey. Nepokladala sa za pomstychtivú, no po tom, čo zažila s Jimom Dooleym, by sa v pekle musela strhnúť metelica, aby dala ďalšie Scottove veci tam, kde by sa k nim bez letenky mohol dostať Wooddrbo. Nie veru, Foglerova knižnica na Mainskej univerzite úplne postačí – a je to, čo by kameňom dohodil od Cleaves Mills. Vedela si samu seba predstaviť, ako tu bude stáť a dozerat' na záverečné balenie, ba možno tým chalanom prinesie aj za krčah ľadového čaju, aby sa po robote osviežili. A keď dopijú čaj, položia poháre a poďakujú jej. Jeden z nich jej možno povie, že má veľmi rád knihy jej muža, a druhý jej vyjadrí úprimnú sústrasť. Akoby bol Scott zomrel pred dvoma týždňami. Ona im poďakuje. Potom sa bude dívať, ako odvezú všetky tie zmrazené obrázky jej života s ním v dodávke.

Naozaj sa od toho oslobodíš?

Zdalo sa jej, že by to šlo. Ale aj tak knihohad podriemkavajúci pri stene priťahoval jej pohľad. Bolo tam toľko zatvorených kníh, spiacich hlbokým spánkom – to ony ju púťali. Dívala sa na ne ešte chvíľu, rozmyšľala, že kedysi žila na svete mladá žena Lisey Debusherová s vysokými pevnými prsníkmi, ako už mladé ženy mávajú. Bola osamelá? Áno, trošku áno. Aj vystrašená? Iste, trošku, v dvadsiatich dvoch to ani inak nejde. A do jej života vstúpil mladý muž. Mladý muž, ktorému vlasy stále padali do čela. Mladý muž, ktorý mal toho veľa na srdci.

„Vždy som ťa milovala, Scott,“ povedala prázdnej pracovni. Alebo azda spiacim knihám. „Teba s tou tvojou večnou hubou. Bola som ti frajerkou, však?“

A potom, s lúčom baterky pred sebou, sa po schodoch vrátila dolu, v jednej ruke niesla topánkovú škatuľu a v druhej Dooleyho strašné papierové vrečko.

Keď sa Lisey vrátila, Amanda stála v kuchynských dverách.

„Dobre,“ povedala Amanda. „Už som mala obavy. Čo je v tom vrečku?“

„To radšej nechci vedieť.“

„No... dobre,“ prikývla Amanda. „Je už... je... vieš... je preč?“

„Myslím, že áno.“

„Dúfam,“ striasla sa Amanda. „Bol dosť strašidelný.“

Nemáš ani poňatia aký, pomyslela si Lisey.

„Nuž,“ nadýchla sa Amanda, „asi by sme mali ísť.“

„A kam?“

„Do Lisbon Falls,“ povedala Amanda. „Na starú farmu.“

„Čo...“ Potom zmlkla. Vlastne to dávalo zmysel.

„Prebrala som sa v Greenlawne, presne ako si to povedala tomu doktorovi Albernessovi, a ty si ma potom odviezla ku mne domov, aby som sa mohla prezliecť. Potom som začala blbnúť, začala som rozprávať o tej farme. No poď, Lisey, švihnite si odtiaľto, nech nás tu niekto nenájde.“ Amanda ju vyviedla do tmy.

Lisey sa pobavene dala viesť. Stará debusherovská farma ešte stála na svojom päťakrovom pozemku na konci Sabbatus Road v Lisbone, asi deväťdesiat kilometrov od Castle View. Odkázaná piatim ženám (a trom žijúcim manželom), asi tam zostane stáť a zahŕňať v burine a uprostred ladom ležiacej pôdy ešte dlhé roky, jedine že by ceny nehnuteľností vyleteli tak vysoko, že by sa konečne zhodli a predali ju. Dane za pôdu a budovy sa zatiaľ platili zo zvereneckého fondu, ktorý v osemdesiatych rokoch založil Scott Landon.

„A prečo si vlastne chcela ísť na farmu?“ opýtala sa Lisey, keď vkĺzla za volant bavoráku. „To mi nie je jasné.“

„Lebo som ti to nevysvetlila,“ povedala Amanda, keď Lisey obrátila auto a vyrazila po dlhej ceste od domu. „Len som povedala, že tam musíme ísť, vieš, ak sa nemám zase zošmyknúť hen do Zóny súmraku. A tak si ma tam, samozrejme, vzala.“

„Samozrejme,“ prikývla Lisey. Poobzerala sa, nič nešlo, najmä nie autá z úradu šerifa, vďaka Bohu, a tak zabočila doľava, smerom, ktorým sa dostane cez Mechanic Falls, Poland Springs a napokon cez Gray aj do Lisbonu. „A prečo sme vlastne poslali Darlu a Canty až hen do psej matere?“

„Lebo som na tom trvala,“ povedala Amanda. „Bála som sa, že ak prídu, tak ma odvezú späť do môjho domu, alebo do tvojho domu, alebo zase do Greenlawnu, kým stihnem navštíviť mamu a ocka a stráviť trochu času doma.“ Lisey chvíľu netušila, o čom to Manda hovorí – mamu a ocka? Potom to pochopila. Debusherovský pozemok bol neďaleko cintorína Sabbatus Vale. Boli tam pochovaní obaja, Mamka aj Dandy, a aj starký a Babka Debusherka a sám Boh vedel ešte koľkí ďalší.

Opýtala sa jej: „Ale nebála si sa, že ťa späť zaveziem ja?“

Amanda na ňu láskavo pozrela: „Prečo by si to robila? Sama si ma odtiaľ dostala.“

„Možno preto, že si sa začala čudne správať, že si chcela navštíviť farmu, ktorá je vyše tridsať rokov opustená!“

„Pchá!“ Amanda mávla rukou. „Teba som si vždy vedela obrútiť okolo prsta, Lisey – Canty aj Darla to vedia.“

„Ale hovno!“

Amanda sa na ňu len protivne usmiala, v žiare kontroliek z riadiaceho panela vyzerala trochu zelená, a nič nepovedala. Lisey otvorila ústa, chcela sa hádať, ale potom ich zavrela. Pomyslela si, že ten príbeh asi zaberie, lebo jeho základom sú dve ľahko uchopiteľné idey: Amanda sa správala ako šibnutá (čiže nič nové pod slnkom) a Lisey jej chcela vyhovieť (za daných okolností úplne normálne). Dalo sa s tým pracovať. A pokiaľ šlo o tú škatuľu s búchačkou... a Dooleyho vrecko...

„Zastavíme v Mechanic Falls,“ povedala Amanda. „Na moste ponad Androscoggin. Musím sa zbaviť nejakých vecí.“

„Presne tak,“ prikývla Amanda. Potom si zložila ruky v lone, oprela si hlavu o sedadlo a zavrela oči.

Lisey zapla rádio a vôbec ju neprekvapilo, že počuje starého Hanka a jeho *Honky Tonkin*. Ticho sa pustila do spevu s ním. Poznala celý text. Ani to ju neprekvapilo. Niektoré veci človek nikdy nezabudne. Dospela k presvedčeniu, že práve veci, ktoré praktický svet často pohŕdavo pokladá za podenkové – veci ako piesne a mesačný svit a bozky – sú napokon najtrvácnejšie. Možno sú to hlúposti, ale odmietajú sa dať zabudnúť. A to je dobre.

To je dobre.

Tretia časť
LISEIN PRÍBEH

„Ty si volanie, ja som odpoveď,
ty si želanie, ja jeho naplnenie,
ty si noc, ja som deň.
A čo ešte? To nám stačí.
Je to úplne dokonalé.
Ty a ja,
a čo viac?
Len je čudné, ako napriek tomu trpíme!“

D. H. LAWRENCE: *BEI HENNEF*

Lisey a príbehový strom (Scott si povie svoje)

1

Keď sa napokon Lisey pustila do vypratávania Scottovej pracovne, šlo to rýchlejšie, než by si bola vedela predstaviť. A nikdy by nebola verila, že to napokon spraví nielen s Amandou, ale aj s Darlou a Canty. Canty bola síce chvíľu odmeraná a podozrievavá – tá chvíľa pripadala Lisey poriadne dlhá –, ale Amandu to vôbec netrápilo. „Hrá to. Prestane s tým a spamätá sa. Len jej daj čas, Lisey. Sila sesterstva je veľká.“

A Cantata sa napokon naozaj spamätala, hoci Lisey mala pocit, že Canty sa nikdy nezbavila dojmu, že Amanda to simulovala, aby na seba upútala pozornosť, a že ona s Lisey majú niečo za lubom. Asi nič dobré. Darlu Amandino uzdravenie miatlo a takisto aj čudesný výlet sestier na starú farmu v Lisbone, ale ona aspoň Amande verila, že nebola simulankou.

Darla ju totiž vtedy videla.

Tak či onak, štyri sestry upratali a vyprázdnili dlhé podkrovie nad stodolou za jediný týždeň po štvrtom júli a na nosenie ťažkých vecí si najali dvoch svalnatých študákov zo strednej. Najhoršou z tých ťažkých vecí sa ukázal byť Sloník Jumbo, ktorého museli rozmontovať (rozložený na časti pripomenul Lisey diagram rozkúskovaného človeka z hodín biológie, jedine že táto verzia by sa volala Rozkúskovaný stôl), a potom premiestniť dole prenajatým kladkostrojom. Chalani zo strednej sa nahlas povzbudzovali, keď kusy stola klesali k zemi. Lisey stála pri sestrách a modlila sa ako divá, aby si chlapci v slučkách a remienkoch nenechali prsty. Nestalo sa to a koncom týždňa bolo všetko zo Scottovej pracovne odsťahované, označené buď na darovanie, alebo na dlhodobé uskladnenie, kým sa Lisey rozhodne, čo s tým.

Teda všetko okrem knihohada. Ten zostal, podriemkaval v dlhej a prázdnej hlavnej miestnosti – horúcej, keďže teraz už odtiaľ odstránili klimatizáciu. Hoci cez deň nechávali otvorené strešné okná a niekoľko ventilátorov trochu preháňalo stojatý vzduch, aj tak tam bola horúčava. A prečo nie? Bol to obyčajný senník nad stodolou, aj keď prerobený a s literárnymi zásluhami.

Zostali aj tie škaredé hnedasté škvryny na koberci – na tom bielom koberci, ktorý sa nedal odniesť, kým nezmizne knihohad. Keď sa Cauty na škvryny pýtala, Lisey len mávla rukou, že tam odkvapla fermež pri natieraní dreva, ale Amanda jej neverila a Lisey mala tušenie, že aj Darla má isté podozrenie. Koberec teda bude musieť vyhodiť, ale najskôr sa musí zbaviť tých kníh – a to Lisey zatiaľ nechcela. Ani celkom presne nevedela prečo. Možno len preto, že to boli posledné Scottove veci, čo jej tu hore zostali, to posledné z neho.

Tak teda čakala.

2

Na tretí deň sesterskej upratovacej brigády zavolať zástupca Boeckman a oznámil Lisey, že objavili opustený PT Cruiser s delawarskou poznávacou značkou v štrkovisku na Stackpole Church Road, asi päť kilometrov od jej domu. Nemohla by sa naň prísť Lisey pozrieť? Doviezli ho na úrad šerifa. Je vzadu na parkovisku, povedal zástupca, kam dávajú odtiahnuté vozidlá a zopár „tých pod vplyvom“ (nech už tým myslel čokoľvek). Lisey tam šla s Amandou. Ani Darla, ani Cauty sa do toho veľmi nehrnuli – vedeli len toľko, že tu na okolí ňuchal nejaký magor a otravoval Lisey o Scottove papiere. Magori neboli pre ne ničím novým, za tie roky, čo bol Scott celebritou, ich to k nemu ťahalo ako nočné motýle ku svetlu. Samozrejme, najslávnejším magorom bol Cole. Ale Lisey s Amandou nepovedali nič, čo by Darle a Cauty naznačilo, že ten posledný patril do rovnakej kategórie. Rozhodne nespomínali mŕtvu cicu v schránke a Lisey úzkostlivo nabádala k diskretnosti aj šerifových zástupcov.

Auto v boxe číslo sedem bol naozaj PT Cruiser, nič viac a nič menej, bežový a celkom bežný, teda keď človek prižmúril oko nad mierne extravagantnou karosériou. Mohol to byť ten, ktorý Lisey zazrela, keď sa vracala domov z Greenlawnu v ten dlhý-predlhý

štvrtok, mohol to byť hociktorý z tisícok ostatných. To povedala aj zástupcovi Boeckmanovi a pripomenula mu, že to auto šlo oproti, keď jej do očí svietilo zapadajúce slnko. Smutne prikyvoval. Lisey však v duchu vedela, že toto je to auto. Cítila v ňom Dooleyho. Pomyslela si: *Ublížim vám na miestach, kam ste chalanov na tanečnej určite nepustili*, a musela potlačiť triašku.

„Je ukradnuté, však?“ opýtala sa Amanda.

„Môžete na to stavať krk,“ prikývol Boeckman.

Primotal sa k nim zástupca, ktorého Lisey nepoznala. Bol vysoký, možno až dvojmetrový – zrejme tu mali také pravidlo, že nižších ani nebrali. A širokoplecí. Predstavil sa ako zástupca Andy Clutterbuck a podal Lisey ruku.

„Aha,“ povedala, „šerif v šerifovej neprítomnosti.“

Usmial sa ako slniečko. „Kdeže, Norris sa už vrátil. Dnes popoludní je na súde, ale inak je v službe. Ja som zase len obyčajný zástupca Clutterbuck.“

„Blahoželám. Toto je moja sestra Amanda Debusherová.“

Clutterbuck podal ruku aj Amande. „Teší ma, pani Debusherová.“ A obom povedal: „To auto ukradli spreď jedného nákupného centra v Laureli v Marylande.“ Zadíval sa naň, palce zakvačené za opasok. „Vedeli ste, že Francúzi volajú tieto PT Cruisery *le car Jimmy Cagney*.“

Amandu to očividne neohromilo. „Sú tam aj odtlačky?“

„Ani jeden,“ povedal. „Je vyutierané. Navyše ten, kto ho šoféroval, stiahol z vnútorného svetla kryt a rozbil žiarovku. Čo si o tom myslíte?“

„Myslím, že to znie *beaucoup* podozrivo,“ povedala Amanda.

Clutterbuck sa rozosmial. „Hej. Ale v Delaware je jeden stolár na dôchodku, ktorý si veľmi rád prevezme svoje autíčko späť, aj s rozbitým svetlom.“

Lisey sa opýtala: „Zistili ste niečo o Jimovi Dooleym?“

„Volá sa zrejme John Doolin, pani Landonová. Narodil sa v Shooter's Knobe v štáte Tennessee. Ako päťročný sa s rodičmi presťahoval do Nashvillu, potom žil s tetou a strýkom v Moundsville v Západnej Virgínii, lebo v zime roku 1974 zahynuli jeho rodičia a staršia sestra pri požari. Vtedy mal Doolin deväť rokov. Oficiálna príčina smrti sa pripísala chybným žiarovkám na vianočnom stromčeku, ale rozprával som sa s jedným penzionovaným detektívom, ktorý na tom prípade pracoval. Spomínal, že podozrievali aj chlapca. Ale nemali dôkazy.“

Lisey nevedela, prečo by mala venovať pozornosť zvyšku rozprávania, lebo nech sa už jej prenasledovateľ nazýval akokoľvek, z miesta, kam ho odviedla, sa nemohol vrátiť. Ale aj tak vnímala Clutterbuckove slová, že Doolin strávil veľa rokov v jednom ústave pre duševne chorých v Tennessee, takže mohla ďalej veriť, že sa tam zoznámil s Gerdom Allenom Coleom a chytil od neho tú posadnutosť

(bim-bam pre frézie)

ako vírus. Scott hovorieval, a Lisey to nikdy celkom nepochopila, kým sa jej do cesty nepostavil McCool/Dooley/Doolin. Niektoré veci jednoducho musia byť pravda, vravieval Scott, lebo inú možnosť nemajú.

„Tak či onak, radšej si na toho chlapa dávajte pozor,“ povedal Clutterbuck obom ženám. „A ak by sa vám zdalo, že je stále niekde nablízku...“

„Alebo ak by si dal chvíľu pauzu a potom sa vrátil,“ doplnil Boeckman.

Clutterbuck prikývol. „Iste, aj to je možné. Teda ak by sa znovu objavil, myslím, že by sme sa mali stretnúť s celou vašou rodinou, pani Landonová – aby mali o veci správnu predstavu. Súhlasíte?“

„Ak sa objaví, tak to určite urobíme,“ prikývla Lisey. Prehovorila vážne, takmer slávnostne, ale keď už vychádzali s Amandou z mesta, hystericky sa rehotali na predstave, že by sa Jim Dooley azda mohol ešte niekedy objaviť.

3

Hodinu či dve pred úsvitom, keď sa s jedným okom otvoreným a s myšlienkou len na močenie a rýchly návrat do postele Lisey šuchtala na toaletu, zazdalo sa jej, že v spálni za sebou zachytila nejaký pohyb. To ju ihneď prebralo a zvrtila sa na päťkách. Nebolo tam nič. Sňala z tyčky pri umývadle uterák na ruky a prevesila ho cez zrkadlo na lekárničke, v ktorom ten pohyb zazrela. Poriadne ho prichytila, aby nespadol. Až potom dokončila, po čo sem prišla.

Vedela, že Scott by jej rozumel.

Leto sa prešmyklo k jeseni a Lisey si jedného dňa všimla vo výkladoch viacerých obchodov na Main Street v Castle Rocku nápis ŠKOLSKÉ POTREBY. A prečo nie? Zrazu bola druhá polovica augusta. Scottova pracovňa – okrem knihohada a fľakatého bieleho koberca, na ktorom driemal – čakala na ďalší krok. (Ak mal vôbec nejaký prísť, lebo Lisey zvažovala, či náhodou nepredá celý dom.) Cauty a Rich usporiadali štrnásteho augusta svoj každoročný večierok s tematikou Sna noci svätôjanskej. Lisey sa rozhodla, že sa poriadne opije Longislandským ľadovým čajom à la Rich Lawlor, čo neurobila od Scottovej smrti. Požiadala Richa, aby jej na začiatok nalial dvojité dávku, potom pohár nedotknutý odložila na jeden zo servírovacích stolov. Zazdalo sa jej totiž, že zazrela nejaký pohyb buď na povrchu skla, akoby sa tam odrážal, alebo v jeho jantárových hĺbočinách, akoby tam čosi plávalo. Samozrejme, bola to úplná somárčina, ale Lisey zistila, že jej túžba sťať sa pod obraz kamsi zmizla. Vlastne si nebola istá, či sa opiť – alebo nebodaj sfajčiť – odváži. Nebola si istá, či sa odváži až tak zabudnúť na ostražitosť. Lebo ak už raz pritiahla dlháňovu pozornosť, ak ju z času na čas pozoroval... alebo na ňu čo i len myslel... nuž potom...

Sčasti bola presvedčená, že je to všetko blbosť.

A sčasti vedela, že to blbosť nie je.

Ako sa august chýlil ku koncu a do Nového Anglicka dorazili najväčšie letné horúčavy, ktoré poriadne preskúšali nervy aj severovýchodnú elektrickú sieť, s Lisey sa začínalo diať niečo ešte znepokojujúcejšie... ibaže tak ako pri tých veciach, ktoré sa jej občas marili v istých ligotavých povrchoch, nebola si celkom istá, že sa to. naozaj deje.

Niekedy sa ráno prebrala zo spánku o hodinu-dve skôr ako zvyčajne, lapajúc po dychu a pokrytá potom aj napriek zapnutej klimatizácii, s pocitom, aký mávala pri prebúdzaní z nočných môr ešte v detstve: s pocitom, že vôbec neunikla pazúrom toho, čo ju prenasleduje, že sa to ďalej schováva pod posteľou, že ju to čochvíľa oblapí svojou ľadovou znetvorenou rukou okolo členka, alebo sa to prestrčí rovno cez vankúš a zdrapí ju za krk. Počas týchto panických prebúdzaní vždy prešla dľaňami po prikrývkach a potom až k čelu postele skôr, než otvorila oči. Chcela si byť istá, absolútne istá, že nie je... no, niekde inde. *Lebo keď si tie šľachy*

raz natiahnete, pomyslela si občas pri otváraní očí a pri pohľade na svoju známu spáľňu s nevýslovnou úľavou, *druhý raz to ide omnoho ľahšie*. A ona niektoré šľachy rozhodne natiahla až-až, nie? Áno. Najskôr s Amandou, potom s Dooleym. Natiahla ich takmer absolútne.

Zdalo sa jej, že po takých piatich či šiestich prebudeníach, keď zistila, že je tam, kam patrí, v spálni, ktorá kedysi patrila jej a Scottovi a teraz bola iba jej, sa to už mohlo zlepšiť, lenže nezlepšilo sa. Skôr naopak. Cítila sa ako uvoľnený zub v zapálenom ďasne. A potom, v prvý deň veľkej vlny horúčav – ktorá bola rovnako ničivá ako vlna mrazov pred desiatimi rokmi, a tá ironická zhoda, hoci možno náhodná, jej vôbec neunikla – sa stalo to, čoho sa obávala.

5

Ľahla si na pohovku v obývačke, len aby na chvíľu dopriala očiam oddych. Nepochybne idiotský, no príležitostne zábavný pán Jerry Springer táral v idiotskej debni – Matka mi prebrala priateľa, priateľ mi prebral matku, či čo. Lisey siahla po diaľkovom ovládači, aby tie táraniny vypla, alebo sa jej to možno iba snívalo, lebo keď otvorila oči, aby sa pozrela, kde ten ovládač trčí, neležala už na pohovke, ale na kopci s kvitnúcimi lupinami na Mesiaci Bubu. Bol jasný deň a nič nenaznačovalo nebezpečenstvo – rozhodne nič nenaznačovalo blízkosť Scottovho dlháňa (ktorého mienila v duchu vždy označovať práve takto, hoci mala dojem, že teraz je to už jej dlháň, Lisein dlháň), ale aj tak sa vydesila, až takmer zvrieskla. Radšej však zavrela oči, predstavila si vlastnú obývačku a odrazu začula „hostí“ Springerovej šou, ako na seba vrieskajú, a pocítila v ľavej ruke obdĺžnikový tvar ovládača. O sekundu už vstávala z pohovky, oči vytreštené, po celom tele husia koža. Bola by ochotná uveriť, že sa jej to celé len snívalo (vzhľadom na to, ako úzkostlivo na podobné veci myslela, by to bolo len a len pravdepodobné), ale živosť obrazov, ktoré za tých niekoľko sekúnd uzrela, tú utešujúcu predstavu popierala. A podobne vyznievala purpurová škvrna na chrbte ruky, ktorá teraz zvierala ovládač.

6

Na druhý deň zavolala do Foglerovej knižnice a porozprávala sa s pánom Bertramom Partridgeom, šéfom Zvláštnych zbierok. Dotyčný pán bol čoraz nadšenejší, keď mu Lisey opisovala knihy, čo ešte stále zostali v Scottovej pracovni. Nazval ich „asociačné zväzky“ a povedal, že Foglerove zvláštne zbierky ich rady prijmu a „preberú s ňou otázky daňových odpisov“. Lisey povedala, že by to od nich bolo veľmi milé, akoby sa bola otázkou daňových odpisov trápila už roky. Pán Partridge povedal, že hneď na druhý deň k nej vyšle „tím sťahovačov“, ktorí zväzky zabalia do škatúl a prevezú ich tých skoro dvesto kilometrov do oronského areálu Mainskej univerzity. Lisey mu pripomenula, že sa očakávajú veľké horúčavy a že Scottova pracovňa, už bez klimatizácie, opäť nadobudla svoje pôvodné senníkové ovzdušie. Možno by bolo pre pána Partridgea príhodnejšie počkať s vyslaním sťahovačov do ochladenia.

„Ale kdeže, pani Landonová,“ povedal Partridge a hrmotne sa zasmial. Lisey bolo hneď jasné, že sa jej obáva poskytnúť čas na rozmyslenie – aby si to nerozmyslela. „Tí mladí, ktorých mám na mysli, sú na to ako stvorení. Len počkajte a uvidíte.“

7

Ani hodinu po rozhovore s Bertramom Partridgeom Lisey zazvonil telefón, práve keď si pripravovala na večeru ražný chlieb s tuniakom – biedna strava, ale nič iné sa jej nežiadalo. Vonku spočívala horúčava na krajine ako prikrývka. Z oblohy vytiahla všetku farbu a zostalo len dokonalé biele mihotanie od jedného obzoru k druhému. Kým miešala tuniaka s majonézou a troškou posekanej cibulky, uvažovala, ako našla na jednej z tých lavíc Amandu, Amandu s pohľadom upretým na loď Topol'ovka, a to bolo čudné, lebo teraz už o tom uvažovala málokedy – pripadalo jej to ako sen. Spomenula si, ako sa jej Amanda opýtala, či bude musieť zase piť ten

(punčičk)

ak sa vráti – Lisey predpokladala, že sa tým ubezpečovala, či ju nechajú zavretú v Greenlawne. A Lisey jej vtedy sľúbila, že už ani kvapku. Amanda sa teda podvolila, že sa vráti, hoci bolo jasné, že

v skutočnosti to vôbec nechcela, že by bola celkom rada zostala sedieť na tej lavici a zízať na Topol'ovku, až kým, ako vravievala Mamka, „neprejde pol večnosti“. Len by tam tak sedela medzi tými strašidelnými zahalenými vecami a nemými zízačmi, lavicu či dve nad tou ženou v kaftane. Tou, ktorá zavraždila svoje dieťa.

Lisey položila sendvič na linku, odrazu od hlavy po päty obliata chladom. To predsa nemôže vedieť. Nemá to odkiaľ vedieť.

Ale vedela to.

Ticho, povedala tá žena. Bud'te ticho, musím rozmýšľať, prečo som to urobila.

A vtedy Amanda povedala čosi celkom nečakané, nie? Niečo o Scottovi. Hoci nič z toho, čo vtedy Amanda povedala, nemohlo mať teraz význam, veď Scott bol mŕtvy a Jim Dooley tiež (alebo po tom rozhodne túžil), no Lisey aj tak ľutovala, že si tie slová presne nepamätala.

„Povedala, že by sa vrátila,“ zamrmlala Lisey. „Povedala, že sa vráti, ak to Dooleymu zabráni, aby mi ublížil.“

Tak veru – a Amanda dodržala slovo, nech jej za to Boh žehná, lenže Lisey sa chcela rozpamätať na niečo, čo povedala až potom. *Nechápem, čo to môže mať spoločné so Scottom,* povedala Amanda tým mierne roztržitým hlasom. *Už je tak dávno mŕtvy... hoci... tuším mi povedal niečo...*

V tej chvíli zazvonil telefón a rozbil krehké sklo Liseinej spomienky. keď ho dvíhala, pochytila ju šialená istota: je to Dooley. *Zdravím, pani zlatá,* povie jej Čierny princ Inkunkov. *Volám vám z brucha tej obludy. Tak ako sa neská máme?*

„Haló?“ ozvala sa. Vedela, že slúchadlo zviera príliš pevne, ale nemohla s tým nič urobiť.

„Tu je Danny Boeckman, pani Landonová,“ povedal hlas na druhom konci, a hoci *pani* znelo skoro ako od Dooleyho, ostatné slová šli z úst stopercentného Yankeeho a zástupca Boeckman hovoril zvláštne nadšene, takmer naradostene, takže pripomínal chlapca. „Hádajte, čo sa stalo?“

„Neuhádnem,“ povedala Lisey, ale zišla jej na um bláznivá myšlienka: teraz jej oznámi, že všetci na úrade šerifa žrebovali, kto ju pozve na rande, a žreb padol naňho. Ale prečo by bol z toho nadšený?

„Našli sme ten kryt zo skla!“

Lisey netušila, o čom hovorí. „Prosím?“

„Doolin – ten chlapík, ktorého ste poznali ako Zacka McCoola a potom ako Jima Dooleyho – ten PT Cruiser ukradol a jazdil na ňom, keď vás sledoval, pani Landonová. O tom sme boli už vtedy presvedčení. A keď na ňom práve nejazdil, držal si ho v tom starom štrkovisku, aj o tom sme boli presvedčení. Len sme to nemohli dokázať, lebo...“

„Poutieral všetky odtlačky prstov.“

„Veru, všetky. Ale z času na čas som tam so Štopľom zašiel...“

„Štopľom?“

„Pardom, s Joom. So zástupcom Alstonom.“

Štopeľ, pomyslela si. Prvý raz si úplne jasne uvedomila, že tí chlapi sú skutoční a žijú každý svoj skutočný život. Aj s prezývkou. Štopeľ, pomyslela si. *Zástupca Joe Alston, známy tiež ako Štopeľ.*

„Pani Landonová? Ste tam?“

„Áno, Dan. Smiem vás volať Dan?“

„Jasnačka. No, ako vravím, z času na čas sme to tam ešte zašli obzrieť, reku, možno raz príde odmena za trpezlivosť, lebo inak tam bolo dosť náznakov, že v *tom* štrkovisku bol – obaly *od* sladkostí, zopár fliaš od RC a podobne.“

„RC,“ riekla ticho a pomyslela si: *H/ha, Dan. Híha, Štopeľ. H/ha a koniec.*

„Jasné, to bola tuším jeho obľúbená značka, lenže ani na jedinej odhodenej fľaši sme nenašli jediný odtlačok, ktorý by zodpovedal tým jeho. Našli sme len odtlačky chlapíka, ktorý ukradol auto koncom sedemdesiatych rokov a teraz robí predavača v Quick-E-Marte hen v Oxforde. Ostatné odtlačky, ktoré sme našli na tých fľaškách, asi tiež patrili predavačom. Ale akurát včera, pani Landonová...“

„Lisey.“

Nastalo ticho, zástupca to zvažoval. Potom pokračoval. „Akurát včera, Lisey, som na jednom chodníčku, čo vedie z toho štrkoviska, objavil teda parádnu vec: kryt z toho svetla. Stiahol ho a zahodil.“ Boeckmanov hlas znel odrazu víťazoslávne, vôbec nie ako hlas zástupcu šerifa, ale totálne ľudsky. „A presne tú vecičku nedržal v rukaviciach a zabudol ju utrieť! Na jednej strane máme veľký odtlačok palca a na druhej riadny tučný ukazováčisko! Presne, ako to chytil. Dnes ráno nám poslali výsledky z labáku.“

„Bol to John Doolin?“

„Presne. Zodpovedá to v deviatich bodoch. V deviatich!“
Odmlčal sa, a keď sa znovu ozval, nebolo v *tom* už toľko triumfu.
„Už len keby sme toho sviniara našli.“

„Som presvedčená, že sa časom objaví,“ povedala a hodila roztlúžený pohľad na svoj tuniakový sendvič. Nič myšlienok na Amandu sa jej síce pretrhla, ale zato sa k nej vrátil apetít. Lisey to pokladala za férovú výmenu, najmä v taký protivné horúci deň. „A ak sa aj neobjaví, už ma aspoň prestal obťažovať.“

„Stavil by som celú svoju reputáciu, že vypadol z okresu.“ Do hlasu zástupcu Boeckmana sa vkradla zreteľná hrdosť. „Asi mu tu začalo byť trochu horúco, tak sa vykašlal aj na káru a zdrhol. Štopel si to myslí tiež. Jim Dooley aj s Elvisom opustili budovu.“

„Štopel, ale to hádam neznamená, že je malý?“

„Nie, madam, ani náhodou nie. Na strednej sme spolu hrávali v mužstve Castle Hill Knights, ktoré vyhralo majstrovstvá štátu v triede A. Boli sme obrancovia. Bangor Rams mali náskok až troch mét, ale dosť sme ich šokovali. Boli sme jediný tím z našej časti štátu, ktorý získal zlatú loptu od päťdesiatych rokov. A Joey, toho nič nezastavilo, celú tú sezónu bol ako torpédo. Mohli z neho visieť aj štyria, on držal ako štopel vo fľaši. Tak sme ho nazvali Štopel a ja ho tak ešte stále volám.“

„Ak ho tak oslovím, myslíte, že sa našťve?“

Dan Boeckman sa veselo zasmial. „Kdeže! To mu polichotíte!“

„Tak dobre. Ja som Lisey, vy ste Dan a on je Štopel.“

„Je mi to jasné.“

„A vďaka za zavolanie. Urobili ste kus výbornej policajnej roboty.“

„Vďaka, madam. Teda Lisey.“ Počula v jeho hlase radosť a mala z toho dobrý pocit. „Ak by sme vám mohli ešte nejako pomôcť, tak sa určite ozvite. Alebo ak by sa vám znovu ozval ten špinavec.“

„Určite.“

Lisey sa vrátila k sendviču. Usmievala sa a nemyslela na Amandu ani na loď menom Topol'ovka ani na Mesiac Bubu až do večera. Ale v noci sa prebudila na vzdialené dunenie hromu a s pocitom, že niečo obrovské na ňu – nepoľuje, to nie, to by sa mu nechcelo, ale že na ňu myslí. Predstava, že by sa mohla mihnúť nespoznateľnou myšliou takého tvora, ju tak ovalila, že by sa bola najradšej rozplakala aj rozkričala. Naraz. Zároveň by sa bola najradšej posadila pred telku, zízala na fdmy, fajčila cigarety a pila

silnú kávu. Alebo pivo. Pivo by možno bolo aj lepšie. Pivo by ju mohlo znovu uspať. Ale nevstala, len vypla nočnú lampu pri posteli a zostala ticho ležať. *Už nikdy nezaspím*, pomyslela si. *Zostanem tu takto ležať, až kým sa na východe nezačervenajú zore. Potom budem môcť vstať a uvariť si kávu, ktorú chcem už teraz.*

Ale už tri minúty po tejto myšlienke zadriemala. A o desať minút hlboko spala. Ešte neskôr, keď vyšiel mesiac a jej sa snívalo, že letí nad istou exotickou plážou s jemným bielym pieskom na PILLSBURYHO lietajúcom koberci, jej posteľ zostala na chvíľočku prázdna a izba sa naplnila vôňou frangipani a jazmínu a hadovca veľkokvetého, všetko vôňami, ktoré boli roztúžené a zároveň desivé. Ale potom už zase ležala v posteli a ráno si Lisey sotva pamätala na sen, v ktorom letela, v ktorom letela ponad pláž na okraji jazierka na Mesiaci Bubu.

8

Ukázalo sa, že Liseina predstava o rozobratí knihohada sa od skutočnosti líšila len v dvoch aspektoch, a obidva boli naozaj drobnosti. Jednak tvorila polovicu dvojčlenného tímu pána Partridgea dievčina – fešná dvadsiatnička s karamelovým chvostom vlasov trčiacim zozadu z čapice Red Sox. A jednak Lisey nepredpokladala, ako rýchlo tú prácu vykonajú. Napriek hrozivej horúčave v pracovni (nerozohnali ju ani tri ventilátory bzučiace na plné obrátky) boli všetky knihy napratané v tmavomodrej univerzitetnej dodávke ani nie za hodinu. Keď sa Lisey oboch knihovníkov zo Zvláštnych zbierok (ktorí sami seba a podľa Lisey iba položartom označili za Partridgeových prisluhovačov), či si dajú ľadový čaj, nadšene prikývli a obaja stiahli dva plné veľké poháre. Dievčina sa volala Cory. To ona Lisey povedala, ako veľmi sa jej páčili Scottove knihy, najmä *Pozostatky*, tie vraj prečítala až trikrát. Chlapec sa volal Mike a on jej zase vyjadril úprimnú sústrasť. Lisey im obom poďakovala a myslela to vážne.

„Určite ste smutná, keď je to tu teraz také prázdne,“ povedala Cory a ukázala pohárom na pracovňu. V pohári zacinkali kocky ľadu. Lisey si dávala dobrý pozor, aby sa na pohár nepozrela priamo, mohla by tam vidieť aj niečo iné ako ľad.

„Trochu áno, ale aj slobodnejšia,“ povedala. „To vypratávanie som už pridlho odkladala. Pomohli mi sestry. Som rada, že sme to dokončili. Ešte čaj, Cory?“

„Nie, vďaka, ale mohla by som si u vás pred odchodom ešte odskočiť?“

„Samozrejme. Cez obývačku, prvé dvere vpravo.“

Cory odišla. Lisey roztržito – takmer roztržito – presunula jej pohár za hnedý plastový džbán s ľadovým čajom. „Ešte za pohár, Mike?“

„Nie, vďaka,“ povedal. „Asi zbalíte aj ten koberec, nie?“

Rozpačito sa zasmiala. „Áno. Strašné, čo? To je pozostatok jediného Scottovho experimentu s natieraním dreva. Katastrofa.“ A pomyslela si: *Prepáč, zlatko.*

„Mne to pripadá ako zaschnutá krv,“ povedal Mike a dopil čaj. Slnko, zahmlené a horúce, prešlo po povrchu jeho pohára a na chvíľu odtiaľ na Lisey akoby zízalo nejaké oko. Keď pohár položil, musela ovládnuť divé nutkanie zdražiť ho a schovať k tomu druhému za džbán s čajom.

„Všetci to hovoria,“ prikývla.

„To by bolo asi najhoršie porezanie pri holení na svete,“ povedal Mike a rozosmial sa. Obaja sa rozosmiali. Lisey si pomyslela, že jej smiech znie takmer rovnako prirodzene ako jeho. Na pohár už nepozrela. Nemyslela na dlháňa, ktorý bol teraz už jej dlháňom. A nemyslela na nič iné.

„Určite si už nedáte?“ opýtala sa.

„Radšej nie, som tu autom,“ odvetil Mike a znovu sa zasmiali.

Vrátila sa Cory a Lisey si pomyslela, že teraz sa na záchod vypýta aj Mike, ale nie – chlapi majú väčšie obličky, väčšie mechúre, väčšie neviemčo, to tvrdil Scott – a Lisey bola rada, lebo to znamenalo, že kým odviezli rozobratého knihohada v dodávke, čudný pohľad jej venovalo iba to dievča. Ale iste, určite Mikeovi porozprávala, čo videla v obývačke a čo našla v kúpeľni, povedala mu to počas tej dlhej cesty na sever do oronského areálu Mainskej univerzity, no Lisey to nepočula. Dievčina vlastne nevyzerala nejako veľmi čudne, lebo Lisey vtedy ešte nevedela, čo to znamená, hoci Cory si potľapkala hlavu, akoby si myslela, že má vlasy nejako smiešne cez ucho alebo že jej odstávajú či čo. A neskôr (keď hodila poháre od ľadového čaju do umývačky a ani na ne pri tom nepozrela), zašla sama na toaletu a uvidela, že v kúpeľni visí cez zrkadlo uterák. Pamätala si, ako zakrývala uterákom

zrkadlo na lekárničke v hornej kúpeľni, na to si spomínala úplne zreteľne, ale kedy zakryla toto tu?

To Lisey nevedela.

Vrátila sa do obývačky a uvidela, že aj na zrkadle nad kozubom visí ako girlanda plachta. Mala si to cestou všimnúť, ako si to nepochybne všimla aj Cory, bilo to do očí ako šľak, ale pravda bola taká, že malá Lisey Landonová po tieto dni do zrkadiel veľmi nepozerala.

Prešla sa po dome a zistila, že na prízemí sú všetky zrkadlá okrem dvoch zakryté uterákmi, plachtami a jedno je zvesené a obrátené tvárou k stene. Teraz zakryla aj posledné dve zrkadlá, ved' už to bolo aj tak fuk. Pri tom jej zišlo na um, čo si asi tak mladá knihovníčka v módnjej ružovej čapici s logom Red Sox pomyslela. Že vdova po slávnom spisovateľovi je buď židovka, alebo prijala za svoj židovský zvyk pri oplakávaní mŕtveho, a že teda manžela ešte stále oplakáva? Že si povedala spolu s Kurtom Vonnegutom, že zrkadlá nie sú odrazové plochy, ale štrbiny, priezory do iných rozmerov? A vari si to naozaj nemyslela?

Nie priezory, ale okná. A trápí ma vôbec, čo si o mne myslí nejaká knihovníčka z mainskej?

Asi ani nie. Lenže v živote je toľko odrazových plôch... nie iba zrkadlá. Ráno sa treba vyhábať pohľadu do pohárov s džúsom, pri západe slnka do vínových pohárov. A človek toľkokrát sedí za volantom svojho auta a zazrie na skle palubnej dosky odraz vlastnej tváre. A je toľko dlhých nocí, keď sa myseľ čohosi... *iného*... môže k človeku obrátiť, ak ten človek nezadrží svoju myseľ, aby na to nemyslela... A ako sa to vlastne dá? Ako sa dá na niečo nemyslieť? Myseľ je rebelant v škótskej sukni, čo vykopáva nohami až po povalu, vravieval nebohý Scott Landon. Môže si vziať do hlavy... tak už nebuď posero a utri si zadok a povedz to! Môže si vziať do hlavy strašný humus.

A potom ešte čosi. Čosi ešte desivejšie. Ak to aj k človeku nepríde, človek k tomu možno napokon musí prísť sám. Lebo keď si raz natiahol tie skuveňé šľachy... keď sa už jeho skutočný svet scvrkol na uvoľnený zub v zapálenom ďasne...

Pôjde raz dolu schodmi, alebo bude nastupovať do auta, alebo bude púšťať sprchu, alebo čítať knihu, alebo otvárať časopis s krížovkami a prepadne ju pocit absurdne pripomínajúci ten tesne pred kýchnutím alebo

(meingott, lásočka, mein gott, malá Lízí...!)

pred orgazmom a pomyslí si *Kuvafix, toto nie je vrchol, toto je zostup, idem dole, idem tam... idem preč*. Svet sa potom zamihocce a nastúpi pocit, že sa chystá zrodenie celkom iného sveta, takého, kde sladkosť po zotmení skysne a mení sa na jed. Sveta, ktorý je len na krok od tohto tu, na dosah ruky, na zvrtnutie boku. Na chvíľu pocíti, ako od nej z každej strany odpadáva Castle View a bude z nej povrazolezkyňa Lisey, Lisey, čo kráča po čepelí noža. A potom sa znovu vráti, hmotná (hoci starnúca a trochu prichudá) žena v hmotnom svete, ktorá kráča dolu schodmi, zatvára dvere auta, púšťa horúcu vodu, obracia stránku v knihe alebo rieši krížovku: citoslovce údivu, štyri písmená, začína sa na F, končí sa na A.

9

Dva dni po odchode rozobratého knihohada na sever, v deň, ktorý neskôr portlandská pobočka Národnej meteorologickej služby zaznamená ako najhorúcejší v roku v celom Maine a New Hampshire, sa Lisey vrátila do prázdnej pracovne s prehrávačom a s cédečkom najväčších hitov Hanka Williamsa. Vedela, že ho bez problémov pustí, tak ako bez problémov pustila ventilátory v deň, keď sa dostavili Partridgeovi prisluhovači – ukázalo sa, že Dooley dole len otvoril skrinku s ističmi a vyrazil tri poistky, ktoré kontrolovali elektrinu v pracovni.

Lisey netušila, ako bude v pracovni horúco, ale vedela, že bude nad štyridsať. Len čo vyšla po schodoch, blúzka sa jej prilepila na telo a zvlhla jej tvár. Kdesi čítala, že ženy sa nepotia, ale žiaria, a bola to teda poriadna sprostosť. Keby tu zostala dosť dlho, zrejme by dostala úpal, ale nemienila tu zostať dosť dlho. Občas v rádiu hrávali country skladbu *Takto to dlho neprežijem*. Netušila, kto ju napísal a spieval (starý Hank to nebol), ale stotožňovala sa s ňou. Nemohla stráviť zvyšok života v obavách z vlastného odrazu – alebo z toho, čo by na ňu mohlo vykuknúť spoza neho – a nemohla žiť ani v strachu, že v ktorejkoľvek chvíli sa jej realita vyšmykne a ona sa ocitne na Mesiaci Bubu.

Túto somárčinu musela ukončiť.

Zapla prehrávač do zásuvky, sadla si k nemu po turecky a zasunula dnu disk. Do oka jej stiekol a poriadne ju poštípil pot a ona si ho vytrela hánkami. Scott si tu hore púšťal hudbu často, a

poriadnym revom. Kto má stereo za dvanásťtisíc dolárov a vo výklenku, kde je väčšina reprákov, zvukotesnú izoláciu, môže si to vypáliť na plné gule. Keď jej prvý raz pustil *Rockaway Beach*, myslela si, že sa im nad hlavami zdvihne z trámov strecha. To, čo sa teraz chystala pustiť, bolo v porovnaní s jeho výstrelkami nič, ale povedala si, že to postačí.

Citoslovce údivu, štyri písmená, začína sa na F, konci sa na K.

Amanda, usadená na jednej z tých lavíc, s pohľadom upretým na prístav Juhovietor, usadená nad tou vrahyňou vlastného dieťaťa v kaftane, Amanda, ktorá hovorí, „Bolo to niečo o nejakom príbehu. Tvojom príbehu. Liseinom príbehu. A o tej deke. Ale volal ju beka. Ako to vrazil, že je to tíha? Fíha?

Nie, Manda, žiadne fíha, hoci to je tiež na štyri písmená a je to citoslovce údivu a začína sa na Y a končí sa na A. Scott použil iné slovo...

To slovo bolo, samozrejme, *híha*. Pot sa Lisey skotúlal po tvári ako slzy. Nechala ho tak. „Ako v *Híha a koniec*. A nakoniec príde odmena. Niekedy sladká tyčinka. Niekedy RC od Mullieho. Niekedy bozk. A niekedy... niekedy príbeh. Všetko, zlatko?“

Rozprávalo sa jej s ním ľahko. Lebo bol ešte stále tu. Aj bez počítačov a bez nábytku a bez toho super švédskeho stereosystému a registračiek plných rukopisov a bez stohov rukopisov (jeho vlastných a tých, čo mu posielali priatelia a obdivovatelia) a bez knihohada... aj bez všetkých tých vecí tu stále Scotta cítila. No samozrejme. Lebo si ešte nepovedal svoje. Musel jej vyrozprávať ešte jeden príbeh.

Lisein príbeh.

Tušila ktorý, lebo len jeden ešte zatiaľ nedokončil.

Dotkla sa jednej zaschnutej krvavej škvryny na koberci a spomenula si na argumenty proti šílenstvu, ktoré prepadávajú s tichým šumom. Pomyslela si, aké to bolo pod mňamkovým stromom: ako v inom svete, ich vlastnom svete. Pomyslela si na humusákov, na krvavých híhákov. Pomyslela si na prítomnosť, aké to bolo, keď Jim Dooley uvidel dlháňa, ako prestal kričať a ruky mu ovisli pri bokoch. Lebo mu z nich vprchala sila. To s človekom urobil pohľad na humus, keď mu humus zízal priamo do očí.

„Scott,“ povedala. „Zlatko, počúvam.“

Odpoveď neprišla... ale Lisey si odpovedala aj sama: *To mesto sa volalo Anarene. Biliardovú herňu tam vlastnil Lev Sam. Aj kino.*

Aj reštauráciu, kde boli tuším všetky pesničky v hracom automate od Hanka Williamsa.

Kdesi v prázdnej pracovni čosi akoby súhlasne vzdychlo. Ale možno si to len predstavovala. Tak či onak, už bol čas. Lisey ešte stále presne nevedela, čo hľadá, ale pomyslela si, že keď to zbadá, tak to spozná – určite to spozná, keď *to* zbadá, ak jej to nechal Scott. A bol čas na hľadanie. Lebo takto to už dlho neprežije. Nemôže.

Stisla PLAY a ozval sa uťahaný, no veselý hlas Hanka Williamsa.

*„Goodbye Joe, me gotta go,
Me-oh-my-oh,
Me gotta go pole the pirogue
Down the bayou...“*

OVKESATOZV, lásočka, pomyslela si a zavrela oči. Chvíľu tam hudba ešte znela, ale duto a tak strašne vzdialene, ako keď hudba prichádza cez dlhú chodbu alebo z pažeráka hlbokkej jaskyne. Potom jej za viečkami červeňou rozkvitlo slnečné svetlo a teplota naraz klesla o dobrých sedem, možno aj desať stupňov. Chladný vánok plný nádhernej vône kvetov jej pohladkal spotenú pokožku a odfúkol jej zo spánkov prilepené vlasy.

Lisey otvorila oči na Mesiaci Bubu.

10

Ešte stále sedela so skríženými nohami, ale tentoraz bola na kraji chodníka, ktorý viedol jedným smerom dole z purpurového kopca a druhým popod srdiečkové stromy. Už tu predtým bola, presne na toto miesto ju priviedol jej manžel, kým sa stal jej manželom, lebo jej tu chcel niečo ukázať.

Lisey sa postavila, odtisla si z tváre vlhké vlasy a vychutnávala si vánok. Sladkosť vôní, ktoré sa v ňom miešali, pravdaže, ale ešte väčšmi ten chlad. Tipovala, že bude tak okolo tretej a teplota nie je vyššia ako 23 stupňov. Počula spev vtákov, podľa zvuku celkom normálnych – boli to sýkorky a určite drozdy, zrejme aj pinky a možno aj nejaký ten škovránok, ale žiadne chechtajúce sa potvory

v lese. Na tie bolo ešte asi skoro. A necítila ani dlháňa – a to bolo zo všetkého najlepšie.

Obrátila sa tvárou ku *stromom* a potom sa pomaly zvrtila do polkruhu. Nehľadala kríž, lebo ten sa zabodol do pleca Dooleymu a on ho potom odhodil. Hľadala strom, ten, ktorý stál trochu pred dvoma inými naľavo od chodníka...

„Nie, zle,“ zamrmľala. „Stáli po oboch stranách chodníka. Ako vojaci, ako keby strážili vstup do lesa.“

Presne tak ich teraz uvidela. Aj tretí, trochu pred tým stromom, čo strážil vľavo. Tretí bol najväčší, kmeň mal porastený takým hustým machom, že to vyzeralo ako kožušina. Okolo toho stromu vyzerala pôda ešte stále mierne preliačená. Tam Scott kedysi pochoval brata, ktorého sa tak strašne usiloval zachrániť. A na jednej strane pri tej preliačine uvidela čosi, čo na ňu z vysokej trávy zízalo obrovskými prázdnyimi očami.

Na chvíľu si pomyslela, že je to Dooley, alebo skôr Dooleyho mŕtvola, nejakým spôsobom oživená, ktorá ju prišla mátať, ale potom si spomenula, že keď odrazil od seba Amandu, strhol si z tváre okuliare na nočné videnie, boli bez skiel a zbytočné. Odhodil ich nabok. A teraz tu ležali vedľa hrobu dobrého brata.

Zase jedna výprava za híha, pomyslela si, keď k nim kráčala. *Z chodníka k stromu, od stromu k hrobu, od hrobu k okuliarom. A čo ďalej? Kam ďalej, lásočka?*

Ďalším stupňom híha sa ukázal byť kríž. Jeho horizontálne rameno bolo nakrivo, takže vyzeral ako hodiny, ktoré ukazujú sedem hodín päť minút. Hrot vertikálneho ramena bol do hĺbky desiatich centimetrov sfarbený Dooleyho krvou, teraz zaschnutou dohneda, na ten nie celkom presne fermežový odtieň, aký mali aj škrvny na koberci v Scottovej pracovni. Ešte stále na kríži rozoznávala písmená **PAUL**, a keď ho zdvihla z trávy – naozaj pietne – , aby sa naň lepšie pozrela, uvidela ešte čosi: matné žlté vlákno vlny, niekoľkokrát omotané okolo vertikálneho ramena kríža a pevne uviazané. Uviazané, tým si bola Lisey absolútne istá, rovnakým uzlom, ako bol ten, ktorý donedávna pútal Chuckieho zvonček k stromu v lese. Tá žltá vlna – ktorá kedysi dávno vychádzala v podobe deky z Mamkiných ihlíc, keď Mamka sedela pred televízorom na farme v Lisbone – bola omotaná okolo vertikály tesne nad miestom, kde bolo drevo hnedé od hlíny. A pri pohľade na ňu si spomenula, že videla, ako smeruje kamsi do tmy tesne predtým, než si Dooley kríž vytrhol z ruky a odhodil ho.

To je tá beka, tá, ktorú sme nechali pri veľkej skale nad jazierkom. Neskôr sa tam vrátil, vzal ju a priniesol ju sem. Časť z nej rozpáral, priviazal ku krížu a zvyšok kamsi odložil. A očakával, že napokon ten zvyšok nájdem.

So srdcom pomaly a tuho tlúčim v hrudi pustila Lisey drevený kríž a začala sledovať žlté vlákno smerom od chodníka a popri kraji Zakliateho lesa, cedila si ho cez prsty, kým jej vysoká tráva šuchotala na stehnách a lúčne koníky odskakovali a lupiny vydávali sladučkú vôňu. Kdesi spievala cikáda svoju pieseň horúceho leta a v lese vrana – Naozaj vrana? Znelo to ako úplne obyčajná vrana – ju zachrípnuto zdravila, ale neboli tu autá, lietadlá či ľudské hlasy, ani blízko, ani ďaleko. Kráčala trávou, sledovala smer vlákna z rozpáranej deky, tej, do ktorej sa pred desiatimi rokmi jej nespavosťou stíhaný, vydesený, upadajúci manžel babušil za toľkých studených nocí. Pred ňou vytŕčal jeden srdiečkový strom, stál trochu pred svojimi druhmi, rozťahoval konáre, vytváral jazierko vábivého tieňa. Pod ním zazrela vysoký kovový kôš na odpadky a omnoho väčšiu hromádku žltej farby. Farba bola vlastne už vyblednutá, vlna bez lesku a tvaru, ako veľká žltá parochňa, ktorú nechali na daždi, alebo azda ako zdochlina veľkého starého kocúra, ale Lisey hneď vedela, čo to je, a stislo jej hrudník. V duchu začula *The Swinging Johnsons* a ich verziu *Too Late to Turn Back Now* a pocítila Scottovu ruku, ktorá ju viedla na parket. Sledovala vlákno rozpáranej žltej vlny až pod srdiečkový strom a kľakla si vedľa toho, čo zostalo z matkinho svadobného daru určeného najmladšej dcére a jej manželovi. Zdvihla to – to a ešte čosi, čo bolo vnútri. Pritisla si k deke tvár. Páchla vlhkosťou a plesňou, bola to jednoducho stará vec, zabudnutá vec, vec, ktorej aróma pripomínala skôr pohreby než svadby. Ale to bolo v poriadku. Presne tak to malo byť. Cítila z nej všetky tie roky, ktoré tu preležala, priviazaná k Paulovmu krížu, vyčkávajúc na ňu ako akási kotva.

11

O niečo neskôr, keď ju opustili slzy, položila balíček (lebo to bol balíček) tam, kde predtým ležal, a pozrela naň, dotkla sa miesta, kde sa žltá vlna párala a odpájala od scvrkutej deky. Až sa čudovala, že sa tá vlna nepretrhla, buď keď na kríž padol

Dooley, alebo keď si ho vytrhol z ruky, alebo keď ho odhodil – keď ho odšvacol preč. Samozrejme, že sa nepretrhla aj preto, lebo Scott tú šnúрку priviazal na spodok kríža, ale aj tak to bolo dosť neuveriteľné, najmä keď vzal človek do úvahy, koľko tu to potvorstvo trčalo vystavené napospas žvlom. Vlastne to bol zázrak z belasého neba.

Ale, samozrejme, niekedy sa stratení psíci vracajú domov, niekedy stará vlna vydrží a zavedie človeka k odmene, čo ho čaká na konci výpravy za hĺha. Pustila sa odhaľovať vyblednuté, vyšedivené pozostatky deky, no potom sa radšej pozrela do koša. A keď uvidela, čo tam je, ľútostivo sa zasmiala. Bol takmer plný fľaš od alkoholu. Jedna či dve vyzerali pomerne nové a bola si istá, že tá, čo ležala celkom navrchu, nová určite bola, lebo pred desiatimi rokmi nič také ako Mike's Hard Lemonade neexistovalo. Ale väčšinou to boli staré fľaše. Sem sa chodieval opíjať v deväťdesiatom šiestom, ale aj keď bol totálne s'fatý, mal Mesiac Bubu v takej úcte, že ho nemienil zaprášiť prázdnyimi fľašami. Keby ešte hľadala, našla by aj ďalšie zaujímavosti? Možno. Zrejme áno. Ale toto bola jediná zaujímavosť, ktorá ju teraz zaujímala. Hovorila jej totiž, že sem prichádzal písať posledné dielo.

Pomyslela si, že teraz už má všetky odpovede okrem tých najväčších, okrem tých, po ktoré sem vlastne prišla – ako má žiť s dlháňom a ako sa má brániť pred pádom sem, kde dlháň žije a kde na ňu myslí. Azda jej Scott zanechal nejaké odpovede. A ak aj nezanechal odpovede, tak niečo určite... a pod týmto stromom bolo veľmi krásne.

Lisey znovu zdvihla beku a ohmatala ju tak, ako zvykla v detstve ohmatávať vianočné darčeky. Vnútri bola škatuľka, ale vôbec nepripomínala Mamkinu cédrovú škatuľku – bola mäkkšia, takmer špongiovitá, akoby do nej napriek obalu z beky za tie roky prenikla vlhkosť... a Lisey prvý raz zišlo na um, koľko tých rokov asi tak bolo. Podľa fľašky Hard Lemonade nie tak veľa. A podľa tvaru zabalenej veci...

„Je to škatuľa s rukopisom,“ zamrmlala. „Jedna z tých jeho kartónových škatúl s rukopisom.“ Áno. Bola o tom presvedčená. Akurát že po dvoch rokoch pod týmto stromom... alebo možno po troch... či po štyroch... zmäkla.

Lisey začala deku odmotávať. Stačilo balíček dvakrát obrátiť, tak toho bolo málo. A naozaj to bola škatuľa s rukopisom, jej svetlosivá farba premenená presakujúcou vlhkosťou na bridlicovú.

Scott vždy lepil na tieto škatule nálepky a každú opatril titulom. Nálepka na tejto sa na oboch koncoch uvoľnila a skrútila nahor. Vyhľadila ju prstami a uvidela jediné slovo napísané Scottovými výraznými hrubými kapitálkami: **LISEY**. Otvorila škatuľu. Stránky v nej boli linajkové, vytrhané zo zošita. Bolo ich dohromady možno tak tridsať a boli plné rýchlych tmavých ťahov jednej z jeho čiernych fixiek. Neprekvapilo ju, že Scott to napísal v prítomnom čase a že text občas pripomínal detskú prózu a že príbeh sa začínal akoby uprostred deja. To posledné však bola pravda, uvažovala Lisey, len pre toho, kto nevedel, ako museli dvaja chlapci žiť so svojím šíalým otcom a čo sa stalo jednému z nich a ako ho ten druhý nemohol zachrániť. Ten príbeh sa začínal uprostred deja len pre toho, kto netušil o mimáčoch a tých, čo odišli, a o humuse. Začínal sa uprostred deja len pre toho, kto nevedel, že

12

Vo februári sa na mňa začne čudne pozerat', tak kútikmi očí. Stále čakám, že na mňa zvrieskne alebo možno vytasí svoj starý vreckový žabykláč a zareže do mňa. Už dlho nič také neurobil, ale myslím, že by sa mi možno aj uľavilo. Nevypustil by síce zo mňa humus, lebo vo mne žiadny nie je – skutočný humus som videl, keď bol Paul priviazaný v pivnici, a to neboli ockove fantázie – a nič také vo mne nie je. Ale zato je niečo zlé v ňom a rezanie tomu nepomáha. Tentoraz nie, hoci to veľakrát vyskúšal. Viem. Videl som krvavé košele a spodky v praní. Aj v smetiach. Keby mu pomohlo, ak by ma porezal, aj by som mu to dovolil, lebo ho stále mám rád. Ešte viac, odkedy sme zostali len dvaja. Ešte viac po tom, čo sme prežili s Paulom. Taká láska je osud, asi ako humus. „Humus je silný,“ povedal.

Ale on ma neporeže.'

Jedného dňa sa vraciam z kôlne, kde som chvíľu sedel a myslel na Paula – myslel som na tú psinu, čo sme si tam spolu užili – a ocko ma zdrapí za plecía a poriadne mnou potrasie. „Zase si bol tam!“ zvrieskne mi do tváre. A ja vidím, že je to stokrát horšie, než som si myslel. Nikdy to s ním nebolo také zlé ako teraz. „Prečo tam chodíš? Čo tam stváraš? S kým sa rozprávaš? Čo máš za lubom?“

A stále mnou trasie a trasie a svet mi pred očami skáče hore-dole. Potom mi hlava narazí do zárubne a ja uvidím hviezdíčky a padám na zem do dverí, vpredu cítim horúčavu kuchyne a na chrbte zimu dvora.

„Nie, ocko,“ poviem mu, „nikam som nešiel, bol som len...“

Skloní sa nado mnou, ruky má na kolenách, tvár pri mojej tvári. Je bledý, okrem dvoch červených kruhov vysoko na lícach, a vidím, že oči mu stále behajú dopredu a dozadu, dopredu a dozadu, a je mi jasné, že nie je v poriadku, že poriadok dávno nevidel ani z rýchlika. A spomínam si, ako Paul povedal: „Scott, keď ocko nie je v poriadku, neopováž sa mu odvrávať.“

„Nevrav mi, že si nikam nešiel, ty sprostý krpatý klamár! Hľadal som ťa PO CELOM DOME. KUVA!“

Chcem mu povedať, že som bol v kôlni, ale viem, že to by nepomohlo, skôr naopak. Myslím na to, ako Paul povedal, že keď nie je v poriadku, že keď to naňho lezie, nesmiem mu odvrávať, a keďže viem, kde si myslí, že som bol, tak prikývnem, áno, ocko, bol som na Mesiaci Bubu, ale len preto, lebo som chcel dať Paulovi na hrob kvety. A zaberie to. Aspoň načas. Uvoľní sa. Dokonca ma chytí za ruku a vytiahne ma hore a potom ma opráší, akoby na mne videl sneh alebo prach alebo také čosi. Nič také na sebe nemám, ale on to možno vidí. Ktovie?

Vraví: „Je v poriadku, Scoot? Je jeho hrob okej? Nič ho nezožralo?“

„Všetko je v poriadku, ocko,“ vravím.

On na to: „V mojej robote sú fašisti, Scooter, to som ti nehovoril? Ale, iste áno. V suteréne uctievajú Hitlera. Majú takú krpatú porcelánovú sošku toho sviniara. Myslia si, že o tom neviem.“

Mám len desať rokov, ale už viem, že Hitler je mŕtvy od konca druhej svetovej. A okrem toho viem, že nikto v U. S. Gypum nemôže v suteréne uctievať jeho sošku. A viem ešte čosi – nesmiem otcovi odvrávať, keď je v humuse, a tak poviem: „Čo s tým urobíš?“

Zohne sa celkom ku mne a už si myslím, že ma tentoraz určite tresne, ale namiesto toho na mňa uprie oči (nikdy som ich nevidel také veľké a také tmavé) a potom sa chytí za ucho. „Čo je toto, Scooter? Čo ti to pripomína, Scoot?“

„Tvoje ucho, ocko,“ odvetím.

Prikývne, ešte stále si drží ucho a stále mi pozerá do očí. Po všetkých tých rokoch občas tie jeho oči ešte stále vidím vo sne. „Budem ho mať nastražené,“ povie. „A keď príde čas...“ Skriví prst a naznačí výstrel. „Každého skuveného jedného, Scooter. Každého potentovaného fašistu.“ Možno by to bol urobil. Môj otec by to bol urobil v záchvate zúrivosti. Možno by o ňom boli napísali jeden z tých novinových článkov – PENNSYLVÁNSKY PUSTOVNÍK ZOŠALEL, ZABIL DEVIATICH KOLEGOV AJ SEBA, MOTÍV NIE JE ZNÁMY –, ale kým sa k tomu dopracoval, tak ho dostal humus celkom inak.

Február bol jasný a studený, ale keď príde marec, počasie sa menia ocko sa zmeníš ním. Teploty stúpajú a obloha sa zaťahuje mrakmi a padajú prvé dažde so snehom a on je čoraz moróznejší, tichší. Prestáva sa holiť, potom sprchovať, potom prestane variť. Potom príde deň, možno tak v tretine mesiaca, keď si uvedomím, že trojdňové voľno, ktoré mu v robote občas dajú na vyrovnanie zmien, sa natiahlo na štyri... potom na päť... a na šesť dní. Napokon sa ho spýtam, kedy sa tam vráti. Bojím sa ho opýtať, lebo teraz už väčšinou trčí len hore vo svojej izbe alebo leží dole na pohovke a počúva country na WWVA, čo vysielala z Wheelingu v Západnej Virgínii. A nech je tam, alebo tam, sotva mi povie slovo a vidím, že oči sa mu mykajú sem a tam už stále, to ich hľadá, hľadá humusákov, krvavých híhákov. Takže sa ho to vôbec nechcem spýtať, ale musím, lebo ak sa nevráti do roboty, čo s nami bude? Desať rokov je dosť, aby som vedel, že bez peňazí sa nám svet zmení.

„Chceš vedieť, kedy sa vrátim do roboty,“ povie zamyslene. Leží tam na pohovke so strniskom na líkach. Leží tam v starom rybárskom svetri a gatiach, z ktorých mu trčia holé nohy. Leží tam a Red Sovino z rádia spieva *Ciddyup-Co*.

„Áno, ocko.“

Zdvihne sa na lakti a pozrie na mňa a vidím, že je preč. Ale čo je horšie, skrýva sa v ňom niečo iné, rastie to, silnie to, čaká na svoju chvíľu. „Chceš vedieť. Kedy. Sa. Vrátim. Do roboty.“

„No, prepáč, to je tvoja vec,“ poviem. „Vlastne som sa ťa prišiel spýtať, či mám postaviť na kávu.“

Chytí ma za rameno a tej noci si zazriem tmavomodré sinky tam, kam sa mi zaryli jeho prsty. „Chceš vedieť. Kedy. Sa. tam. Vrátim!” Pustí ma a posadí sa. Oči má také veľké, aké som mu ešte nevidel, a ani chvíľu nepostoja. Mykajú sa v jamkách. „Už sa tam nikdy nevrátim, Scott. Zavreli to tam. Vyletelo to do vzduchu. Vari ti nič nedošlo, ty krpatý lenivý naničhodník?” Pozrie na špinavý obývačkový koberec. V rádiu nastúpi po Redovi Sovinovi Ferlin Husky. Potom ocko znovu zdvihne zrak a znovu je to ocko a povie čosi také, že mi skoro pukne srdce. „Možno si hlúpy, Scooter, ale si statočný. Si môj statočný chlapec. Neublížim ti.“

Potom si zase ľahne na pohovku a odvráti tvár a povie mi, aby som ho už neotravoval, že si chce zdriemnuť.

Tej noci sa prebudím na ťukanie dažďa na okne a on mi sedí na posteli a usmieva sa na mňa. Ale to sa neusmieva on. V jeho očiach nie je okrem humusu skoro nič. „Ocko?” ozvem sa a on neodpovie. Pomyslím si: Teraz ma zabije. Dá mi ruky okolo krku a zaškrťí ma a všetko, čo sme spolu preskákali, všetko to s Paulom, bude zbytočné.

Ale on namiesto toho povie akýmsi priškrteným hlasom: „Len spi,“ a vstane z postele a prejde ku dverám tým trhaným krokom, s vystrčenou bradou a mykajúcim sa zadkom, akoby sa hral na seržanta na prehliadke, či čo. O niekoľko sekúnd počujem otrasné tupé zadunenie a viem, že padol zo schodov, alebo sa z nich možno vrhol, a zostanem chvíľu len tak ležať, nevládzem vstať z postele, dúfam, že je mŕtvy, dúfam, že žije, uvažujem, čo urobím, ak je mŕtvy, kto sa o mňa postará, a je mi to fuk, a vlastne neviem, čo by som chcel. Niečo vo mne dokonca dúfa, že to už ukončí, že sa vráti a zabije ma, ukončíte a bašta, celú tú hrôzu života v tom dome. Napokon zavolám: „Ocko? Si v poriadku?”

Dlho nedostanem odpoveď. Ležím a počúvam cupot kvapiek na okne a myslím si, je mŕtvy, môj ocko je mŕtvy, som tu sám, a potom na mňa zareve z tmy dole: „Hej, som v poriadku! Už drž pysky, ty sopliak! Drž pysky, ak nechceš, aby ťa začula tá vec v stene a vyšla a oboch nás zožrala zaživa! Alebo chceš, aby sa do teba dostala tak ako do Paula?”

Na to nič nepoviem, len tam ležím a trasiem sa.

„Odpovedz!“ zavýje. „Odpovedz, ťuťmák, inak tam vyleziem a potom si ma nepraj!“

Ale nemôžem odpovedať, som príliš vydesený, z jazyka mi zostal len drobný kúsok vyschnutej hovädziny na dne úst. Ani neplačem. Aj na to som príliš vydesený. Len ležím a čakám, že príde hore a ublíži mi. Alebo ma rovno zahluší.

A potom, zdá sa mi, že po veľmi dlhom čase – aspoň po hodine, hoci v skutočnosti nemohlo prejsť viac ako minúta či dve – počujem, ako si čosi zamrmle, možno Dopekla, tečie mi krv alebo možno Furt leje ako prv. Nech je to čokoľvek, vzdáľuje sa to od schodov a ide to k obývačke a ja viem, že vylezie na pohovku a zaspí. Ráno sa buď prebudí, alebo nie, ale tak či onak, so mnou zatiaľ skončil. No aj tak sa bojím. Bojím sa, lebo taká vec existuje. Nemyslím, že je práve v stene, ale viem, že existuje. Dostala už Paula a zrejme dostane aj ocka a potom zostanem ešte ja. Veľa som nad tým rozmýšľal, Lisey,

13

Zo svojho miesta pod stromom – vlastne opretá chrbtom o jeho kmeň – teraz Lisey zdvihla zrak, skoro taká vyľakaná, ako keby ju bol menom oslovil Scottov duch. A vlastne sa stalo presne to, naozaj, prečo by ju to malo prekvapovať? Samozrejme, že ju oslovoval, ju a nikoho iného. Toto bol jej príbeh, príbeh pre ňu, pre Lisey, a hoci jej čítanie šlo pomaly, už prečítala tretinu rukou písaných stránok zo zošita. Pomyslela si, že to dočíta dávno pred súmrakom. To bolo fajn. Mesiac Bubu bol super, ale len za denného svetla.

Znovu pozrela na rukopis a znovu jej zišlo na um, ako je možné, že také detstvo vôbec prežil. Všimla si, že Scott prechádza do minulého času, len keď sa obracia na ňu tu v prítomnosti. Usmiala sa na tej myšlienke a znovu sa dala do čítania. Pomyslela si, že keby si mohla niečo želať, chcela by na svojom značne pochybnom lietajúcom koberci z vreca od múky odletieť za tým opusteným chlapcom a utešiť ho, aspoň mu zašepkať do ucha, že časom sa tá nočná mora skončí. Teda aspoň tamtá jej časť.

Veľa som nad tým rozmýšľal, Lisey, a dospel som k dvom veciam. Po prvé, že to, čo dostalo Paula, bolo skutočné, nejaká bytosť, a že to potvorstvo malo možno aj celkom reálny a bežný základ, azda dokonca vírusový alebo bakteriálny. A po druhé, že to nebol dlháň. Lebo ten sa nepodobá na nič, čo vieme pochopiť. Je sám a jediný a svoj a radšej by sme naňho nemali myslieť. Nikdy.

Tak či onak, náš hrdina, malý Scott Landon, napokon zaspí a v tom dome na farme na pennsylvánskom vidieku ide všetko tak ako predtým ešte niekoľko dní. Ocko leží na pohovke ako smradľavý syr a Scott varia umýva riad (akurát že vraví „myje riad“) a na okná ťuká dážď so snehom a dom naplňa country z WWVA – Donna Fargová, Waylon Jennings, Johnny Cash, Conway Twitty, „Country“ Charlie Pride a – ako inak? – starý Hank. Potom raz okolo tretej popoludní príde po dlhej ceste k domu hnedý Chevrolet s nápisom U. S. GYPSUM na bokoch a z oboch strán mu spod kolies vystrekuje pľachnica. Andrew Landon teraz trávi väčšinu času na pohovke v obývačke, v noci na nej spáva a cez deň ležia Scott by nebol ani náhodou predpokladal, že tak rýchlo vyskočí, ako to spraví, keď začuje to auto, čo nie je ani poštárova stará fordka, ani dodávka chlapíka, čo chodí odčítavať energie. Ocko je v sekunde hore a stojí pri okne, ktoré má výhľad na ľavú stranu prednej verandy. Zohýna sa a špinavá biela záclona je trošičku odhrnutá. Vlasý mu vzadu stoja dupkom a Scott, ktorý stojí v kuchynských dverách s tanierom v jednej ruke a s utierkou cez plece vidí veľké napuchnuté fialové miesto na boku ockovej tváre, kam vtedy padol zo schodov, a vidí, že jedna nohavica ockových gatí je vyhrnutá skoro až po koleno. Počuje z rádia Dicka Curlessa, spieva *Tombstone Every Mile*, a vidí vraždu v ockových očiach a v tom, ako sa mu skrúca spodná pera, až mu vidieť dolný rad zubov. Ocko sa zvrtné od okna a nohavica mu padne na miesto a prepochoduje ku skrini ako šialené nožnice a otvorí skriňu presne vo chvíli, keď Chevrolet vypne motor a Scott začuje otváranie dverí auta, niekto ide smrti ku dverám a ani to netuší, a ocko vyberá zo skrine guľovnicu, presne tú, ktorou ukončil Paulov život. Alebo teda život tej

veci, čo bola v ňom. Po schodoch na verandu dunia topánky. Sú tam tri schody a stredný zavážka ako vždy, až na veky vekov, amen.

„Ocko, nie,“ poviem ticho, prosebne, kým Andrew „Sparky“ Landon kráča k zavretým dverám svojím novým a čudesne elegantným nožnicovým krokom, zbraň pred sebou. Ja ešte stále zvieram tanier, ale už mi otupeli prsty a myslím, že ho pustím. Ten skutený tanier tresne na zem a rozbije sa a posledné zvuky, čo vo svojom živote začuje ten chlapík tam vonku, budú patriť rinčaniu rozbitého taniera a Dickovi Curlessovi v rádiu, ktorý v tomto smradľavom zabudnutom domci na farme spieva o lese v Hainesville. „Ocko, nie,“ vravím znovu, prosím ho z celého srdca a pokúšam sa tú prosbu preniesť aj do očí.

Sparky Landon zaváha, potom si zastane k stene, tak že ak by sa dvere otvorili (keď sa dvere otvoria), ukryjú ho. A na tie dvere v tej istej chvíli dopadne rýchle klopanie. Bez problémov prečítam slová, ktoré sa nemo formujú na fúzmi orámovaných perách môjho otca: Tak sa ho zbav, Scoot.

Prejdem ku dverám, prehodím si tanier, ktorý som chcel utrieť, z pravej ruky do ľavej, a otváram. Príšerne zreteľne vidím chlapa, ktorý je vonku. Chlap z U. S. Gypsum nie je veľmi vysoký – meria takých stošesťdesiat centimetrov, vlastne nie je omnoho vyšší ani odo mňa –, ale v čiernej šiltovke, kaki nohaviciach s pukmi ako čepele a kaki košeli, ktorá mu vykúka spod ťažkého čierneho kabáta, napoly rozzipsovaného, vyzerá ako stelesnenie autority. Na krku má čiernu kravatu a nesie si nejakú kabelu, podobnú kufríku, ale nie je to celkom kufrík (prebehne ešte zopár rokov, kým sa naučím význam slova aktovka). Je trochu tučný a hladko oholený, líca má ružové a lesklé. Na nohách má galoše, tie bez praciek, zato so zipsom. Dívam sa na to celé a myslím si, že ak bol niekedy na svete chlap, ktorý vyzeral ako stvorený na to, aby skončil zastrelený na vidieckej verande, tak je to tento. Ešte aj chlpl, ktorý sa mu krúti a trčí z jednej nozdry, vyhlasuje, že áno, toto je ten pravý, jasné, presne ten, ktorého sem poslali, aby schytil guľku z búchačky nožnicového muža. Stavil by som sa, že ešte aj jeho meno patrí k tým, ktoré čítavame v novinách pod titulkom **ZAVRAŽDENÝ.**

„Zdravím, synak,“ povie, „ty si určite jeden zo Sparkyho chlapcov. Ja som Frank Halsey z fabriky. Šéf personálneho.“ A vystrie ruku.

Myslím si, že ju nebudem môcť prijať, ale urobím to. A myslím si, že nebudem môcť hovoriť, ale aj to mi ide. A hlas mi znie normálne. Našťastie, lebo okrem mňa nie je medzi týmto chlapom a guľkou v srdci alebo v hlave nič. „Áno, pane, som. Som Scott.“

„Teší ma, Scott,“ povie a pozrie za mňa do obývačky a ja uvažujem, čo asi vidí. Len včera som to tam skúšal upratať, ale len Boh vie, ako sa mi to podarilo, dokelu, som len dečko. „Vieš, tak trochu nám chýba tvoj otec.“

No, pomyslím si, o chvíľu práve tebe nezostane vôbec nič, pán Halsey. Ani džob, ani žena, ani deti, teda ak ich máš.

„Nevolal vám z Filadelfie?“ opýtam sa ho. Absolútne netuším, odkiaľ to ku mne ide alebo ktorým smerom, ale už sa nebojím. Tohto určite nie. Vymýšľať si môžem od rána až do večera. Bojím sa skôr toho, že ocko stratí nervy a o chvíľu sem vletí. A zabije Halseyho – to možno. A aj nás oboch – to pravdepodobne.

„Nie, synak, určite nevolal.“ Na strechu terasy stále ťuká dážď so snehom, ale Halsey je aspoň pod strechou, takže ho nemusím pozývať dnu, ale čo ak sa pozve sám? Ako ho zastavím? Som len dieťa, ktoré tam stojí v papučiach, s tanierom v ruke a s utierkou cez plece.

„No, robil si veľké starosti o svoju sestru,“ poviem a spomeniem si na bejzbalovú biografiu, ktorú mám rozčítanú. Leží na posteli hore na poschodí. Spomeniem si aj na ockovo auto, ktoré je zaparkované vzadu pod prístreškom. Keby pán Halsey prešiel na okraj terasy, uvidel by ho. „Má tú istú chorobu, ktorá zabila toho slávneho hráča Yankees.“

„Sparkyho sestra má tú istú chorobu ako Lou Gehrig? No dori... no teda. Nevedel som ani, že má sestru.“

Ani ja, pomyslím si.

„Synak – Scott – to je smutné. A kto sa o vás stará, keď je preč?“

„Pani Coleová, býva tu neďaleko.“ Jackson Cole je meno človeka, ktorý napísal knihu Železný muž od Yankees. „Chodí sem každý deň. A okrem toho, Paul vie urobiť fašírku na štyri spôsoby.“

Pán Halsey sa zasmieje. „Na štyri spôsoby? Kedy sa Sparky vráti?“

„No, ona už nemôže chodiť a takto dýcha.“ Chrčivo sa nadýchne. Je to jednoduché, lebo mi srdce bije ako šialené. Najprv mi bilo pomaly, keď som si bol istý, že ocko pána Halseyho zabije, ale teraz, keď vidím, že by sme sa z toho mohli dostať, tak zrazu švihá.

„Ach jai.“ povie pán Halsey. Iste si myslí, že všetko pochopil. „To je to najhoršie, čo som kedy počul.“ Siahne pod kabát, vyloví peňaženku. Otvorí ju a vytiahne dolárovú bankovku. Potom si spomenie, že mám brata, a vytiahne ďalšiu. A odrazu, Lisey, sa stalo niečo veľmi zvláštne. Odrazu som si želal, aby ho môj otec zabil.

„Nech sa páči, synak,“ hovorí a odrazu viem aj to, že zabudol moje meno a nenávidím ho ešte viac. „Len ber. Jedna pre teba a jedna pre brata. Kúpte si niečo tam v obchode na ceste.“

Nechcem jeho skuvený dolár (a Paul ho už nepotrebuje), ale vezmem si ho a poviem, ďakujem, pane, a on povie, niet za čo, a postrapatí mi vlasy, a kým to robí, pozriem vľavo a cez štrbinu vo dverách vidím oko môjho otca. Vidím aj hlaveň pušky. Potom pán Halsey konečne zide po schodoch. Zavriem dvere a s otcom sa dívame, ako nasadá do firemného auta a cúva po dlhej prístupovej ceste. Pomyslím si, že ak zapadne v snehu, znovu sem príde a spýta sa, či si môže zatelefonovať – a napokon aj tak zomrie, ale on v snehu nezapadne a v ten večer doma pobozká manželku a povie jej, že dal dvom chudobným chlapcom dva doláre, aby si niečo kúpili. Pozriem dole a vidím, že ešte stále držím v ruke tie dva doláre a dám ich otcovi. Ani sa na ne nepozrie a strčí si ich do vrečka.

„Vráti sa,“ povie ocko. „On alebo niekto iný. Vykonal si dobrú prácu, Scott, ale keď je vlhký balík, páska ho udrží len do istého času.“

Dobre sa naňho pozriem a vidím, že to je môj ocko. Kým som sa rozprával s pánom Halseym, môj ocko sa vrátil. Je to posledný raz, čo ho vidím.

Vidí, že sa naňho dívam, a akoby prikývne. Potom pozrie na pušku. „Tohto sa zbavím,“ povie. „Bude po mne, tomu nie...“

„Nie, ocko...“

„... tomu niet pomoci, ale nech ma porantá, ak so sebou vezmem pár ľudí ako Halsey, aby ma mohli dať do správ o šiestej, aby nad tým mohli slintať mimáči. Dali by tam aj teba a Paula. Pravdaže by dali. Živíci mŕtvi, boli by ste synovia šialenca.“

„Ocko, dáš sa do poriadku,“ vravím mu a pokúsim sa ho objasniť. „Už teraz si v poriadku!“

Odstrčí ma a vydá zo seba niečo ako smiech. „Áno, a ľudia s maláriou vedia citovať Shakespeara,“ povie. Ty zostaň tu, Scotty, ja mám robotu. Nebudem dlho.“ Ide chodbou okolo lavice, z ktorej som pred tými rokmi konečne zoskočil, a vojde do kuchyne. Hlava sklonená, v ruke puška. Keď vyjde z kuchynských dverí, idem za ním a dívam sa z okna nad výlevkou, ako prechádza cez zadný dvor, bez kabáta v daždi a snehu, v ruke má stále pušku. Položí ju na zľadovatenú zem a odsunie poklop na kanále. Potrebuje obidve ruky, lebo poklop primrzol k otvoru. Potom znovu zdvihne pušku, chvíľu na ňu pozrie – tak akoby sa s ňou lúčil – a hodí ju do štrbiny. Potom sa vracia do domu. Stále má sklonenú hlavu a na pleciach mu košeľa tmavne od dažďa a snehu. Až vtedy si všimnem, že je bosý. Myslím, že si to vôbec neuvedomuje.

Keď ma uvidí v kuchyni, nevyzerá prekvapene. Vytiahne dve dolárové bankovky, ktoré mi dal pán Halsey, pozrie na ne a potom na mňa. „Určite ich nechceš?“ pýta sa.

Pokrútim hlavou. „Ani keby to boli posledné dolárovky na zemi.“

Vidím, že sa mu tá odpoveď páči. „Dobre,“ hovorí. „Ale teraz ti niečo poviem, Scott. Vieš, kde je v obývačke ten babkin sekretár?“

„Jasné.“

„Ak sa pozrieš do modrého džbána na hornej polici, nájdeš tam rolku peňazí. Mojich peňazí, nie Halseyho – chápeš ten rozdiel?“

„Áno,“ hovorím.

„Pravdaže. Si všeličo, ale hlúpy nie. Keby som bol na tvojom mieste, Scotty, zobral by som tie peniaze – je tam asi sedemsto dolárov – a vybral by som sa na cestu. Päťku by som si dal do vrečka a ostatné do čižmy. Desať rokov je

príliš málo, aby bol človek na cestách, dokonca aj nakrátko, a podľa mňa je deväťdesiatpäťpercentná šanca, že ťa o tie peniaze nikto oberie ešte skôr, ako sa dostaneš po most do Pittsburghu, ale ak tu zostaneš, stane sa niečo zlé. Vieš, o čom hovorím?“

„Áno, ale ja nemôžem ísť,“ hovorím.

„Je kopa vecí, o ktorých si ľudia myslia, že ich nezvládnu, a potom prídu na to, že keď musia, tak to ide,“ vraví ocko. Dívá sa na svoje nohy, sú celé ružové a vyzerajú drapľavo. „Keby sa ti podarilo dôjsť do Burgu, šikovnému chlapcovi, ktorý sa dokázal zbaviť pána Halseyho príbehom o Lou Gehrigovej chorobe a sestre, ktorú nemám, by sa určite podarilo vyhľadať si v telefónnom zozname detskú linku. Alebo by si sa mohol poobzerať a nájsť si niečo lepšie, ak neprídeš o tie prachy. Keď sa sedemsto dolárov rozdelí po päť alebo desať, chalanovi ako ty istý čas vydržia, ak je dosť šikovný a nedá sa zatknúť policajtom ani okradnúť.“

Znovu mu poviem: „Nemôžem odísť.“

„Prečo nie?“

Ale neviem to vysvetliť. Do istej miery to súvisíš tým, že som takmer celý život žil v tom farmárskom dome len s ockom a Paulom. To, čo viem o iných miestach, mám väčšinou z troch zdrojov: z televízie, z rádia a z mojej predstavivosti. Áno, chodil som do kina a šesťkrát som bol v Burgu, ale vždy so svojim otcom a starším bratom. Pri predstave, že by som tam mal ísť sám, ma premkne strach. A čo je dôležitejšie, ľúbim ho. Nie takým jednoduchým a nekomplikovaným (aspoň do posledných týždňov) spôsobom, ako som ľúbil Paula, ale ľúbim ho. Rezal ma, bil ma a nadával mi, mnohé dni môjho detstva naplnil strachom a mnohé noci ma posielal do postele s pocitom, že za nič nestojím a som hlúpy, ale tieto zlé časy priniesli svoje zvrátené ovocie – každý bozk premenili na zlato, každú pochvalu, aj tú najmimovoľnejšiu, na vzácnosť. A dokonca aj v desiatich rokoch – lebo som jeho syn, jeho krv? Možno – chápem, že jeho bozky a pochvaly sú vždy úprimné – vždy sú pravé. Je to monštrum, ale monštrum nie je neschopné lásky. To bola hrôza môjho otca, malá Lisey: svojich synov miloval.

„Jednoducho nemôžem,“ hovorím.

Zamyslí sa – asi či na mňa má, alebo nemá tlačiť – a potom len prikývne. „Dobre. Ale počúvaj ma, Scott. To, čo som urobil tvojmu bratovi, som urobil preto, aby som ti zachránil život. Vieš to?“

„Áno, ocko.“

„Ale keby som niečo urobil tebe, bolo by to iné. Bolo by to také zlé, že by som za to išiel do pekla, dokonca aj keby som mal v sebe niečo, čo by ma k tomu prinútilo.“ Potom uhne očami a viem, že ich zase vidí, ich, a že čoskoro sa so mnou už nebude rozprávať on. Potom na mňa znovu pozrie a posledný raz ho vidím jasne. „Nenecháš ma ísť do pekla, však nie?“ spýta sa ma. „Nenechal by si svojho ocka ísť do pekla a naveky sa tam škarit', hoci som k vám bol občas zlý?“

„Nie, ocko,“ hovorím a ledva vládzem rozmýšľať.

„Sľubuješ? Pri mene svojho brata?“

„Pri Paulovom mene.“

Znovu odvráti zrak, dozadu do rohu. „Idem si ľahnúť,“ povie. „Ak chceš, urob si niečo na jedenie, ale nenechaj túto skuvenú kuchyňu zasratú.“

V tú noc sa zobudím – alebo ma niečo zobudí – a počujem, ako dážď so snehom ťuká na náš domov silnejšie ako inokedy. Počujem vzadu rachot a viem, že pod váhou ľadu sa zvalil strom. Možno ma zobudilo, že predtým spadol iný strom, ale myslím, že skôr nie. Myslím, že som ho počul na schodoch, hoci sa pokúša kráčať potichu. Niet času na nič iné, len vykĺznuť z postele a schovať sa pod ňu, a to aj urobím, hoci viem, že to nepomôže, že deti sa vždy schovávajú pod posteľ a že obluda sa najskôr pozrie tam.

Vidím, ako k dverám prichádzajú jeho nohy. Má ich stále bosé. Nepovie ani slovo, len prejde k posteli a stojí vedľa nej. Myslím si, že vedľa nej postojí, ako to robieval predtým, potom sa na ňu možno posadí, ale je to inak. Počujem, že zafučí, ako keď dvíha niečo ťažké, nejakú škatuľu, nadvihne sa na chodidlách a potom vo vzduchu niečo zasviští, také strašné TSSS a matrac a posteľ sa v strede prehnú, na dlážke sa zvíří prach a cez posteľ prerazí hrot krompáča z náradovne. Mám pocit, že na ňom vidím každú škvrnku hrdze aj ligotavé miesto, kde sa oškrel o jednu posteľnú strunu. Sekundu-dve sa nehýbem, potom sa ozve ďalšie

fučanie a strašné prasacie kvičanie, keď sa krompáč pokúša vytrhnúť. Pokúša sa z celej sily, ale krompáč je zaseknutý. Hrot sa mi myká pred tvárou a napokon povolí. Potom vidím pod okrajom postele jeho prsty a viem, že si položil dlane na kolená. Skláňa sa dole, chce sa pozrieť pod posteľ a uistiť sa, že som tam, kým vytrhne krompáč.

Nerozmýšľam. Len zavriem oči a idem. Je to prvý raz, odkedy som pochoval Paula, a je to prvý raz z druhého poschodia. Mám len sekundu, aby som si pomyslel, že spadnem, ale je mi to jedno, všetko je lepšie, ako sa skrývať pod posteľou a vidieť cudzinca, ktorý ma nasadenú ockovu tvár, ako sa zohne, pozrie na mňa a zočí ma v kúte – všetko je lepšie ako vidieť toho humusáckeho cudzinca, ktorý ho teraz vlastní.

Naozaj spadnem, ale iba trochu, iba zo meter a asi len preto, lebo som veril, že spadnem. Veľmi veľa z Mesiaca Bubu je jednoducho otázka viery – tu naozaj platí, že vidieť znamená veriť, aspoň občas... a kým sa pridaľeko nezatúlaš do lesov a nestratíš sa.

Bola tam noc, Lisey, a dobre si to pamätám, lebo to bolo jediný raz, čom tam šiel zámerne v noci.

15

„Ach, Scott,“ povedala Lisey a utrela si líca. Vždy keď prerušil prítomný čas a priamo ju oslovoval, bolo to ako úder, ale nežný. „Je mi to tak ľúto.“ Pozrela sa, koľko strán zostáva – veľa nie. Osem? Nie, desať. Znovu sa k nim sklonila a počas čítania každú ukladala na rastúcu kôpku v lone.

16

Opúšťam izbu, kde sa ma pokúša zabiť vec, ktorá má oblečenú kožu môjho otca, a sadám si vedľa hrobu svojho brata v letnej noci mäkkej ako zamat. Mesiac žiari na nebi ako matný strieborný dolár a chechtači majú večierok hlboko v Zakliatom lese. Z času na čas zareve niečo iné – asi niečo hlbšie vnútri. Potom zostanú chechtači chvíľu ticho,

ale to, čo ich zabáva, je asi napokon také silné, že to nedokážu zniesť potichu, lebo zase začínajú – najprv jeden, potom dvaja, potom šiesti, potom celá Chechotacia rada. Niečo príliš veľké, aby to mohol byť sokol alebo sova, sa nečujne vznáša popred mesiac, nejaký vták, ktorý loví len v noci, aký sa vyskytuje len tu, na Mesiaci Bubu. Cítim všetky vône, ktoré sme s Paulom mali tak radi, ale teraz sú kyslé a zrazené a zlostné – keby sa ich človek príliš zhlboka nadýchol, zaťali by mu do nosa pazúry. Na Purpurovom kopci vidím medúzovité kopy svetla. Nevie, čo to je, ale nepáčia sa mi. Mám pocit, že keby sa ma dotkli, prisali by sa na mňa, alebo by možno vybuchli a zanechali svrbiace miesto, ktoré by sa šírilo ako jedovatý brečtan, keby som sa ho dotkol.

Pri Paulovom hrobe je strašidelne. Nechcem sa ho báť a ani sa ho nebojím, v podstate nie, ale myslím na tú vec v ňom a rozmýšľam, či v ňom stále je. A ak sa veci, ktoré sú v dennom svetle pekné, v noci menia na jed, možno aj spiaca zlá vec, dokonca i taká, čo hibernuje v mŕtvom a hniúcom tele, by sa mohla prebrať k životu. Čo keby cez hlinu vystrelili Paulove ruky? Čo keby tá vec prinútila jeho špinavé mŕtve ruky, aby ma zdrapli? Čo keby sa mi k tvári priblížila jeho vyškerená tvár a z kútikov očí by jej padala hlina ako slzy?

Nechcem plakať, desať rokov je na plakanie veľa (najmä keď človek prežil to, čo ja), ale aj tak sa rozplačem, nemôžem si pomôcť. Potom zbadám jeden srdiečkový strom, ktorý je trochu mimo ostatných a vetvy má vystreté akoby v nízkom oblaku.

A mne, Lisey, ten strom pripadal... lásravý. Vtedy som nevedel prečo, ale myslím, že teraz, po toľkých rokoch, to viem. Pri písaní som si to znovu pripomenul. Nočné svetlá, tie strašidelne chladné balóny, ktoré sa vznášajú tesne nad zemou, by sa podeň nedostali. A keď k nemu idem bližšie, uvedomujem si, že aspoň tento strom vonia rovnako sladko – alebo takmer rovnako sladko – v noci, ako voňal cez deň. Je to strom, pod ktorým teraz sedíš, malá Lisey, ak čítaš tento posledný príbeh. A som veľmi unavený. Myslím, že to nezvládnem tak, ako by sa patrilo, hoci viem, že to musím skúsiť. Je to moja posledná šanca, ako sa s tebou rozprávať.

Povedzme, že v úkryte toho stromu sedí malý chlapec – no, ktovie? Nie celú dlhú noc, ale kým nezapadne mesiac (ktorý je tu akoby vždy v splne, všimla si si?) a sníva sa mu niekoľko zvláštnych a občas milo živých snov, z ktorých sa minimálne jeden stane základom pre román. Sedí tam dosť dlho na to, aby tento úžasný úkryt pomenoval príbehový strom.

A dosť dlho, aby vedel, že niečo strašné – niečo oveľa strašnejšie ako naničhodné zlo, ktoré sa zmocnilo jeho otca – k nemu obrátilo ležérny pohľad... a označilo si ho na neskôr (možno) ... a potom svoju obscénnu a nepoznateľnú myseľ obrátilo zase inam. Vtedy som zacítil toho, kto striehol tak dlho pod časťou môjho života, Lisey, tú vec, ktorá bola tmou pre tvoje svetlo, a ktorá tiež cíti – ako si vždy cítila –, že všetko je rovnaké. Je to krásna predstava, ale má svoju temnú stránku. Ktovie, či to vieš? Ktovie, či sa to niekedy dozvieš?

17

„Viem,“ povedala Lisey. „Teraz to viem. Bože, pomôž mi, viem to.“

Znovu pozrela na stránky. Zostalo ich šesť. Iba šesť a to bolo dobre. Popoludnia na Mesiaci Bubu boli dlhé, ale zdalo sa jej, že toto popoludnie sa už kráti. Bolo naozaj načase vrátiť sa. Vrátiť sa do svojho domu. K svojim sestram. K svojmu životu.

Začala chápať, ako to treba urobiť.

18

Prichádza čas, keď počujem, ako sa chechtači blížia ku kraju Čarovného lesa, a zdá sa mi, že ich pobavenie dostalo sardonický, možno ľstivý podtón. Nazriem spoza kmeňa môjho prístreškového stromu a zdá sa mi, že vidím, ako sa z tmavej masy stromov na okraji lesa kĺžu tmavé obrysy. Možno je to len príliš bujná fantázia, ale nemyslím si to. Myslím, že moja predstavivosť, hoci pracuje horúčkovo, sa vyčerpala mnohými šokmi tohto dlhého dňa

a ešte dlhšej noci a cítim presne to, čo tam je. Akoby na potvrdenie sa ozve slintavý rehot z vysokej trávy ani nie dvadsať metrov od miesta, kde sa krčím. Zase nemôžem uveriť tomu, čo robím – jednoducho zavriem oči a znovu okolo seba cítim chlad mojej izby. O chvíľu kýcham od rozvíreného prachu pod posteľou. Zapriem sa nohami, tvár mám odporne stiahnutú, aby som kýchol čo najtichšie, a čelom narazím do zlomenej posteľnej dosky. Keby tam ešte stále trčal hrot krompáča, škaredo by som sa porezal alebo by som si dokonca vypichol oko, ale už je preč.

Na lakt'och a kolenách sa vytiahnem spod postele a vidím, že cez okno už presakuje neduživé svetlo piatej hodiny rannej. Dážď so snehom padá ešte hustejšie, aspoň podľa zvuku, ale sotva si ho všímam. Z polohy na dlážke sa snažím poobzerať, krútim hlavou a hľadím na trosky, ktoré bývali mojou izbou. Šatníkové dvere sú strhnuté z vrchného pántu a opito sa nakláňajú do izby, prichytené ešte na spodnom. Moje šaty sú rozhádzané a mnohé z nich – vlastne väčšina – aj roztrhané, akoby sa tá vec, čo je v ockovi, musela vyzúriť na nich, keď už nenašla chlapca, ktorý ich nosieval. Ale horšie je, že mi rozdriapala moje milované paperbackové knihy – väčšinou životopisy športovcov a sci-fi romány. Ich chabé obálky ležia roztrhané na franforce po celej izbe. Aj môj písací stôl leží prevrátený, zásuvky odleteli do kútov. Diera, kadiaľ mi cez posteľ prešiel krompáč, vyzerá obrovská ako mesačný kráter a ja si pomyslím: Tam by som bol mal brucho, keby som tam bol zostal ležať. A cítim známy kyslý pach. Pripomína mi pach, ktorý som v noci cítil na Mesiaci Bubu, len je ešte známejší. Skúšam si ho pomenovať a nedarí sa mi. Na um mi schádzajú len slová zlé ovocie, a hoci to nie je celkom ono, napokon sa ukáže, že je to dosť výstižné.

Nechcem odísť z izby, ale viem, že tam zostať nemôžem, lebo on sa napokon vráti. Nájdem si džínsy, ktoré zostali celé, a oblečiem si ich. Tenisky mám preč, netuším, kam sa podeli, ale možno v kutici ešte nájdem čižmy. A kabát. Dám si jedno i druhé a ujdem, vybehnem do toho lejaku. Pobežím po ceste od domu, v premoknutých stopách auta pána Halseyho, až na hlavnú cestu. A potom k Mulieho obchodu.

Pobežím ako o život, do budúcnosti, ktorú si ani neviem predstaviť. Teda ak ma nechytí a nezabije.

Musím preliezť cez písací stolík, ktorým zavalil dvere, a tak sa dostanem do chodby. Tam zistím, že tá vec pozrážala na zem všetky obrázky a do stien narobila diery a viem, že to urobila od zlosti, lebo nedostala mňa.

Tu cítim kyslý ovocný pach ešte silnejšie a už ho spoznávam. Minulý rok mali v U. S. Gypum vianočný večierok. Ocko tam šiel, lebo vravel, že keby zostal doma, „vyzeralo by to čudne“. Chlap, ktorý vyžreboval jeho meno, mu dal ako darček demižón domáceho černicového vína. Andrew Landon má veľa problémov (a pravdepodobne by to sám priznal ako prvý, keby mal jasnú chvíľku), ale alkohol medzi ne nepatrí. Raz večer – medzi Vianocami a Novým rokom, keď bol Paul priviazaný v pivnici – si nalial za pohár toho vína, dal si jeden glg, zvrátil tvár, začal ho vylievat' do výlevky a potom zbadal, že sa naňho dívam, a vystrel ruku s pohárom ku mne.

Chceš okoštovať, Scott? spýtal sa. Chceš vidieť, prečo je okolo toho také haló? Ak chceš, môžeš vypiť aj celý liter.

Som na pijatiku zvedavý asi tak ako každé dieťa, ale ten pach príliš pripomína zhnité ovocie. Možno má z toho človek dobrú náladu, tak ako som to videl v telke, ale cez ten pach zhnitého ovocia som sa nedokázal preniesť. Pokrútil som hlavou.

Si múdre dieťa. Scooter, povedal a vylial pohár do výlevky. Ale zvyšok demižóna tu musel nechať (alebo naň zabudol), lebo teraz ho cítim, akože je nebo nado mnou – riadne silno. Keď zidem po schodoch, je to strašný smrad, a okrem rachotenia dažďa so snehom na streche a jeho šuchotu na oblokoch počujem ešte čosi: Georgea Jonesa. Je to ockovo rádio, naladené na WWVA tak ako vždy, a hrá veľmi potichu. Zároveň počujem chrápanie. Tak mi odľahne, až mi po líkach tečú slzy. Najviac som sa bál toho, že niekde striehne, kým sa objavím. Keď počujem to dlhé chrapľavo chrápanie, viem, že nestriehne.

Aj tak som opatrný. Idem okľukou cez jedáleň, aby som mohol prísť do obývačky spoza gauča. Aj jedáleň je na márne kúsky. Babkin sekretár je prevrhnutý a mám pocit, že z neho chcel narobiť triesky. Všetok riad je rozbitý. Modrý

krčah tiež a peniaze, ktoré v ňom boli, sú roztrhané. Zelené franforce sa váľajú všade naokolo. Niektoré visia ešte aj z lampy ako novoročné papierové ozdoby. Vec, ktorá je v ockovi, nevie, čo s peniazmi, o nič viac, ako vie, čo s knihami.

Napriek tomu chrápaniu a napriek tomu, že na mňa z pohovky nemôže dovidieť, nazriem opatrne do obývačky ako vojak, keď nazerá do krátera po útoku delostrelectva. Ale je to zbytočná opatrnosť. Hlava mu na jednej strane visí z pohovky a vlasy, ktoré nevideli nožnice, odkedy sa to pokašľalo s Paulom, sú také dlhé, až sa mu dotýkajú koberca. Mohol by som tadiaľ prepochoďovať hoci aj s celou kapelou a on by sa nebol ani pohl. Ocko v tej rozfáranej izbe nielen spí, on je, kuvafixka, v bezvedomí.

Vojdem ešte ďalej a vidím, že na jednom líci má ranu a zatvorené viečka vyzerajú fialovo, unavene. Pery sa mu odhrnuli zo zubov, takže vyzerá ako starý pes, ktorý pri pokuse o poriadne zavrčanie zaspal. Pohovku vždy prikrýva starou indiánskou dekou, aby ju zachránil pred masťotou a omrvinami z jedla, a tou je teraz tiež napoly prikrytý. Určite bol z toho ničenia už uťahaný, lebo tu len vytĺkol obrazovku, na telke a rozmlátil sklo na ateliérovej fotke svojej nebohej ženy a povedal si, že stačí. Rádio stojí na svojom zvyčajnom mieste na stole a vedľa stola je na dlážke ten galónový demižón. Pozriem naň a sotva verím vlastným očiam: nezostalo tam ani za kvapku. Ani nechápem, ako mohol vypiť až toľko – veď vôbec nie je zvyknutý na pijatiku –, ale smrad, ktorý sa okolo neho vznáša, taký hustý, až ho skoro vidieť, je presvedčivým dôkazom.

Krompáč sa opiera o čelo pohovky a na konci je napichnutý kúsok papiera, na tom konci, ktorým mi preťal posteľ. Viem, že je to odkaz pre mňa, a nechcem ho čítať, ale musím. Napísal tam štyri riadky, ale len osem slov. Tak málo, že ich určite v živote nezabudnem.

ZABI MA
POTOM MA ZAHRAB
K PAULOVI
PROSÍM

19

Lisey plakala ešte usedavejšie, keď túto stránku ukladala k ostatným, čo mala v lone. Teraz už zostali len dve. Písmo bolo čoraz neporiadnejšie, túlavé, nedržalo sa riadkov, svedčilo o unavenej ruke. Vedela, čo príde teraz – *zaťal som mu do hlavy krompáč, keď spal* – toľko jej povedal už pod mňamkovým stromom. A chcelo sa jej teraz čítať všetky podrobnosti? Stojí vari v manželskej prísaha čosi, čo od manželky vyžaduje, aby musela vypočúť manželovo priznanie k otcovražde?

Ale tie stránky ju volali, kričali na ňu ako čosi veľmi opustené, čo už stratilo všetko a zostal mu len hlas. A tak pozrela znovu na posledné stránky s odhodlaním, že ak to už teda musí dočítať, urobí to čo najrýchlejšie.

20

Nechcem to urobiť, ale aj tak dvíham krompáč a stojím tam, držím ho v rukách, dívam sa na neho, ktorý je pánom môjho života, tyranom všetkých mojich dní. Veľmi často som ho nenávidel a nikdy mi nedal dôvod, aby som ho dosť miloval, to už teraz viem, ale istý dôvod mi dával, najmä počas tých príšerných týždňov, keď sa to pokašlalo s Paulom. A vtedy, o piatej ráno v obývačke, do ktorej sa vkrádalo prvé sivé denné svetlo a kde na okno ťukal dážď so snehom a podo mnou sa ozývalo jeho hvízdavé chrápanie a v rádiu vysielali reklamu na nejaký obchod so zlacneným nábytkom vo Wheelingu v Západnej Virgínii, kam sa nikdy nedostanem, teraz a tu viem, že mi nezostalo nič, len sa

rozhodnúť: medzi láskou a nenávisťou. Teraz zistím, ktorá z tých dvoch ovládla moje detské srdce. Môžem ho nechať nažive a utiecť cestou do Mulieho obchodu, utiecť k nejakému novému neznámemu životu, lenže to by ho odsúdilo na peklo, ktorého sa bojí a ktoré si do značnej miery aj zaslúži. Zdatne si ho zaslúži. Najskôr peklo na zemi, peklo v cele nejakého blázinca, a potom možno aj peklo naveky vekov – to, ktorého sa najviac obáva. Alebo ho môžem zabiť a vyslobodiť. Rozhodnúť sa musím sám a nepomôže mi s tým nijaký Boh, lebo ja v nijakého neverím.

A tak sa radšej v duchu pomodlím k bratovi, ktorý ma miloval, až kým mu srdce a myseľ neukradol humus. Požiadam ho, aby mi poradil, ak je tam. A dostanem odpoveď – hoci ťažko povedať, či je naozaj od Paula, alebo od nejakej časti mojej vlastnej fantázie, ktorá sa tvári ako Paul, a nikdy sa to nedozviem. Vlastne je mi to fuk – nejakú odpoveď jednoducho potrebujem a aj ju dostanem. Paul mi povie do ucha, zreteľne, ako keď ešte žil: „Ockovou odmenou je bozk.“

Vtedy pevne chytím krompáč. Reklama v rádiu sa skončí a naskočí Hank Williams, spieva *Why don't you love me like used to do, how come you treat me like a worn-out shoe?* A

21

Tu boli tri prázdne riadky, kým sa opäť objavili slová, tentoraz už v minulom čase a adresované priamo jej. Zvyšok textu bol natlačený dokopy takmer bez ohľadu na modré zošitové riadky a Lisey bola presvedčená, že Scott poslednú časť napísal naraz a v chvate. Aj ona ju tak prečítala. Čítala a obracala stránku k poslednej a stále si utierala slzy, aby videla aspoň čosi, aby pochopila, čo jej chce povedať. Ale v duchu, pomyslela si, v duchu to vidím až pekelné jasne. Malý chlapec, bosý, na sebe azda jediný celý pár džínsov, dvíha krompáč nad hlavu spiaceho otca v tom sivom svetle pred úsvitom, rádio hrá, a krompáč na okamih zostane nehybne visieť vo vzduchu, ktorý páchne černicovým vínom, a všetko je rovnaké. Potom

som zaťal, Lisey, zaťal som a urobil som to z lásky – prisahám – a zabil som svojho otca. Myslel som si, že ho udriem ešte raz, ale ten jeden úder stačil a myslel som naň celý život, celý život to bola myšlienka vnútri každej inej myšlienky, vstával som s myšlienkou Zabil som svojho otca a s tou istou myšlienkou som si líhal. Pohybovala sa ako duch za každou vetou, ktorú som kedy napísal v každom románe, v každej poviedke: Zabil som svojho otca. Povedal som ti to v ten deň pod mňamkovým stromom a myslím, že vďaka tomu sa mi tak uľavilo že som pred piatimi, desiatimi alebo pätnástimi rokmi úplne neexplodoval. Ale povedať to nie je to isté ako to vyrozprávať.

Lisey, ak toto čítaš, už som odišiel. Myslím, že môj čas sa kráti, ale za čas, ktorý som prežil (a bol fajn), vďačím tebe. Dala si toho toľko. Daj mi ešte trochu – dočítaj tieto posledné slová, najťažšie, aké som kedy napísal.

Z nijakého príbehu sa nedozvieš, aké je takéto umieranie škaredé, dokonca aj keď je rýchle. Našťastie som ho trafil a nemusel som ho udrieť ešte raz, našťastie nevreštal ani sa neplazil. Zasiahol som do stredu, presne tam, kde som chcel, ale v živej spomienke je aj milosrdenstvo škaredé – toto som sa naučil, už keď som mal desať rokov. Lebka mu explodovala. Vlasy, krv a mozog sa rozprskli po celej prikryvke, ktorú si rozložil na zadnú časť gauča. Z nosa mu vyletel sopeľ a z úst mu vypadol jazyk. Hlava mu klesla nabok a počul som tiché syčanie, keď mu z hlavy vytekala krv a mozog. Časť mi pristála na chodidlách a bola teplá. V rádiu stále spieval Hank Williams. Ockova ruka sa zovrela do päste, potom sa znovu otvorila. Zacítil som hovno a vedel som, že sa vyložil do nohavíc. A vedel som, že to bolo to posledné, čo urobil.

V hlave mal stále zapichnutý krompáč.

Odplazil som sa do rohu miestnosti, zvinul som sa do kľbka a plakal som. Stále som plakal. Možno som aj trochu spal, neviem, ale potom takmer vyšlo slnko a mohlo byť okolo poludnia. Ak je to tak, uplynulo asi sedem hodín. Vtedy som sa prvýkrát pokúsil zobrať ocka na Mesiac Bubu a nemohol som. Povedal som si, že by som mal možno niečo

zjesť, ale ani potom to nešlo. Potom som si povedal, že by som sa mal možno okúpať, zmyť zo seba krv, jeho krv, a trochu to tam poupratovať, ale aj tak to nešlo. Skúšal som to. Stále dookola. Asi dva dni. Občas som sa pozrel na jeho obrysy v prikrývke a zdalo sa mi, že hovorí Len do toho, Scott, ty starý kurevník. zvládneš to, ako v nejakej poviedke. Skúsil som to, potom som upratoval, skúsil som to a zase som upratoval, niečo som zjedol a zase som to skúsil. Upratol som celý dom! Odhora až dole! Raz som išiel na Mesiac Bubu sám, aby som sa presvedčil, či to ešte viem, a podarilo sa mi to, ale nedokázal som tam zobrať ocka. Tak veľmi som to kcel, Lisey.

23

Nasledovalo niekoľko prázdnych riadkov. Na koniec poslednej strany napísal: **Niektoré veci sú ako KOTVA Lisey pamätáš sa?**

„Pamätám sa, Scott,“ zašepkala. „Pamätám sa. A jednou z nich bol tvoj otec, však?“ Rozmýšľala, koľko dní a nocí. Koľko dní a nocí bol sám s mŕtvou Andrewa „Sparkyho“ Landona, kým to napokon prestal skúšať. Rozmýšľala, ako to zvládol bez toho, aby úplne zošalel.

Na druhej strane papiera bolo ešte čosi. Obrátila ho a uvidela, že odpovedal na jednu z jej otázok.

Päť dní som sa usiloval. Napokon som to vzdal, zabalil som ho do prikrývky a dal som ho do studne. Keď prestalo pršať a snežiť, vybral som sa k Muliemu a povedal som: „Ocko zobral brata a asi ma tu nechali.“ Zobrali ma k šerifovi, tučnému chlapovi menom Gosling, a ten ma zobral do detského krízového centra, a ako sa hovorí, bol som „na okresnom koste“. Pokiaľ viem, Gosling bol jediný policajt, ktorý sa bol pozrieť u nás doma, a nič sa neudialo. Sám ocko raz povedal: „Šerif Gosling by nenašiel ani vlastnú riť po vysratí.“

Pod tým bolo ďalšie prázdne miesto na tri riadky, a keď text pokračoval – posledné štyri riadky od jej manžela –, videla, ako sa usiloval pozbierať, nájsť svoje dospelé ja. Pomyslela si, že sa usiloval kvôli nej. Nie, vedela to.

Lásočka, ak potrebuješ kotvu, ktorá by ťa udržala vo svete – nie na Mesiaci Bubu, ale v tom, kde sme žili spolu, použi beku. Vieš, ako ju doniesť naspäť. Bozkávam ťa – aspoň tisíckrát.

Scott

P.S. Všetko rovnako. Milujem ťa.

24

Lisey by s jeho listom vydržala sedieť veľmi dlho, ale popoludnie sa pomaly končilo. Slnko bolo ešte stále žlté, ale už sa približovalo k horizontu a čoskoro nadobudne ten pôsobivý oranžový odtieň, ktorý si tak dobre pamätala. Nechcela byť na chodníku ani krátko pred západom slnka, a to znamenalo, že sa musí poponáhľať. Povedala si, že Scottov posledný rukopis nechá tu, ale nie pod príbehovým stromom. Nechá ho na povrchu tej miernej priehlbiny, ktorá označovala miesto posledného odpočinku Paula Landona.

Vrátila sa k srdiečkovému stromu s kmeňom obrasteným machom, k tomu, ktorý zvláštne pripomínal palmu, a niesla pozostatky žltej deky a vlhkej škatule s rukopisom. Položila ich na zem, potom zobrala kríž s nápisom PAUL na horizontálnom ramene. Bol odštiepený, zakrvavený a ohnutý, ale nie zlomený. Lisey sa podarilo vyrovnať horizontálne rameno a dať nápis na pôvodné miesto. Keď to urobila, zbadala, že neďaleko odtiaľ niečo leží, niečo takmer ukryté vo vysokej tráve. Vedela, čo to je, ešte predtým, ako to zdvihla: nepoužitá injekčná striekačka, zhrdzavená, ešte stále s ochranným krytom.

Zahrávaš sa s ohňom, Scott, povedal otec, keď Scott navrhol, že by Paula mohli omámiť... a otec mal pravdu.

Myslel som si, že som sa na nej pichol! povedal Scott Lisey, keď ju zobral na Mesiac Bubu z ich izby v hoteli The Antlers. *Bola by to irónia osudu – po toľkých rokoch!-, ale stále je tam kryt!*

Stále tam bol. A vnútri bolo stále to uspávacie oné, akoby celé tie roky ani neexistovali.

Lisey pobožkala matné sklo hlavne striekačky – prečo, to by nevedela vysvetliť – a položila ju do škatule so Scottovým posledným príbehom. Potom v rukách stisla poškodené zvyšky Mamkinej svadobnej deky a vybrala sa po chodníku. Vrhla krátky pohľad na tabuľku, ktorá ležala vo vysokej tráve, slová boli ešte

vyblednutejšie a prízračnejšie ako predtým, ale stále čitateľné – **K JAZIERKU** – a potom prešla pod stromy. Najprv sa skôr zakrádala, než kráčala, kroky jej zväzoval strach, že neďaleko by mohla cíhať istá vec, že by ju mohla vycítiť jej zvláštna a strašná myseľ. Potom sa postupne uvoľnila. Dlháň bol niekde inde. Napadlo jej, že možno ani nie je na Mesiaci Bubu. Ak bol, tak zašiel hlboko do lesa. Lisey Landonová bola len malou časťou jeho záujmov, a ak všetko pôjde, ako má, stane sa ešte menšou, lebo jej posledný vstup do tohto krásneho, ale strašidelného sveta bol nedobrovoľný a mal sa skončiť. Dooley jej zmizol zo života a nenapadal jej dôvod, prečo by sa tam ešte niekedy mala chcieť vrátiť.

Niektoré veci sú ako kotva, Lisey, pamätáš sa?

Lisey kráčala rýchlejšie, a keď prišla na miesto, kde na chodníku ležala strieborná lopatka, s naberačkou ešte stále tmavou od krvi Jima Dooleyho, prekročila ju s jediným neprítomným pohľadom.

Vtedy už takmer utekala.

25

Keď sa vrátila do prázdnej pracovne, vrchná časť stodoly bola horúcejšia ako kedykoľvek predtým, ale Lisey bolo dostatočne chladno, lebo druhýkrát sa vrátila premočená až na kožu. Tentoraz mala okolo pása ako nejaký zvláštny široký opasok obmotané zvyšky žltej deky, tiež celé premočené.

Použi beku, napísal Scott a povedal jej, že vie, ako ju donesie naspäť – nie na Mesiac Bubu, ale na tento svet. Samozrejme, že vedela. Vstúpila do jazierka s dekou okolo pása a potom z neho vystúpila. A potom, takmer určite naposledy s nohami na bielom piesku tej pláže, s tvárou obrátenou nie k smutným a tichým divákovi na laviciach, ale od nich, na vodu, nad ktorou napokon vyjde mesiac večne v splne, zavrela oči a jednoducho – čo? Preniesla sa túžbou naspäť? Nie, bolo to aktívnejšie, menej clivé... ale napokon nie bez smútku.

„Dokričala som sa domov,“ povedala dlhej a prázdnej miestnosti – prázdnej bez jeho stolov a písacích strojov, bez jeho kníh a hudby, bez jeho života. „Tak to bolo. Však, Scott?“

Ale neozvala sa odpoveď. Zdalo sa, že si konečne povedal svoje. A možno to bolo dobre. Možno to tak bolo najlepšie.

Teraz, kým bola deka mokrá z jazierka, sa s ňou okolo pása mohla vrátiť na Mesiac Bubu, keby chcela – s tou čarovnou vlhkosťou okolo pása by možno mohla ísť ešte ďalej, do iných svetov za Mesiacom Bubu... lebo nepochybovala, že také svety existujú a že ľudí, ktorí odpočívali na laviciach, napokon sedenie zunovalo, vstali a niektoré z nich objavili. Opásaná premočenou dekou by možno mohla dokonca lietať tak ako vo svojich snoch. Ale nechcela. Scott sníval bez spánku, niekedy geniálne – ale mal na to nadanie a bola to jeho práca. Pre Lisey Landonovú bol jeden svet viac než dosť, hoci mala podozrenie, že bude v srdci stále túžiť po tom inom svete, kde videla, ako slnko zapadá v hromobití, zatiaľ čo mesiac vychádza v striebornom tichu. Ale tak to, kuva, je. Mala si kam zavesiť klobúk a mohla sa odviezť na dobrom aute, mala handry na telo a topánky na nohy. Mala aj štyri sestry, jedna z nich bude potrebovať veľa pomoci a pochopenia, aby zvládla roky, čo ju ešte čakajú. Najlepšie bude nechať deku vyschnúť, nech sa z nej vyparí tá krásna, smrtiaca váha snov a kúziel, nech sa znova stane kotvou. Napokon ju postrihá na kúsky a vždy bude mať jeden pri sebe, ako dávku protikúzla, ako vec, ktorá jej bude držať nohy na zemi, ako ochranu proti túľaniu.

Dovtedy si chcela vysušiť vlasy a vyzliecť si mokré šaty.

Lisey prešla k schodom a na miesta, kde predtým krváčala, z nej padali tmavé kvapky. Pás z deky sa zošmykol na boky a premenil sa na sukničku, na niečo exotické a trochu sexi. Obrátila sa a pozrela ponad plece na dlhú prázdnu miestnosť, ktorá akoby snívala v prašných stĺpoch augustových slnečných lúčov. Sama bola v tom svetle zlatistá a zase vyzerala mlado, hoci o tom nevedela.

„Tu hore som tuším skončila,“ povedala a odrazu zaváhala. „Už idem. Papá.“

Čakala. Nevedela na čo. Nič tam nebolo. Bol tam pocit *niečoho*.

Zdvihla ruku na zamávanie, potom ju spustila, akoby sa zahanbila. Trochu sa usmiala a po líci jej bez povšimnutia stiekla jedna slza. „Milujem ťa, zlatko. Všetko rovnako.“

Lisey zišla po schodoch. Jej tieň chvíľu zostal a potom aj on zmizol.

Miestnosť vzdychla. Potom bolo ticho.

Center Lovell, Maine

4. augusta 2005

Autorská poznámka

Jazierko, kam sa schádzame napiť a hádzať siete, a v tomto prípade tým myslím obrovskú spoločnosť čitateľov a spisovateľov, naozaj existuje. *Príbeh vdovy Lisey* odkazuje na doslova desiatky románov, básní a piesní práve preto, aby ilustroval túto myšlienku. Nevravím to, aby som niekoho skúšal ohromiť svojou rafinovanosťou – v tejto knihe je toho veľa zo srdca a veľmi málo rafinovaného –, ale preto, že by som rád vyzdvihol niektoré z týchto úžasných rybičiek a vzdal česť tam, kde sa to žiada.

Je mi strašne horúco, daj mi ľad: Trunk Music od Michaela Connellyho.

Vysávacia rúra: Cold Dog Soup od Stephena Dobynsa.

Pafko pri stene: Podsvetie od Dona DeLilla.

Bude aj horšie: Názov zbierky poviedok od Manlyho Wada Wellmana.

Nik nemá rád o polnoci klauna: Lon Chaney.

Zametal, vy sviniari: Posledné predstavenie od Larryho McMurtryho.

Prázdní diabli: Búrka od Williama Shakespeara („Peklo je prázdne a všetci diabli sú tu.“).

Takto to už dlho neprežijem, túto pieseň zložil Rodney Crowell. Okrem neho ju nahrala Emmylou Harrisová, Jerry Jeff Walker, Webb Wilder a Ole Waylon.

A, samozrejme, všetko od starého Hanka. Ak je v týchto stránkach niečí duch, tak patrí rovnako jemu ako Scottovi Landonovi.

Chcem vám ešte ukradnúť chvíľku času a poďakovať aj mojej manželke. Nie je Lisey Landonová ani jej sestry nie sú Liseine sestry, ale posledných tridsať rokov s potešením sledujem, čo majú Tabitha, Margaret, Anne, Catherine, Stephanie a Marcella „medzi sestrami“. To, čo je medzi sestrami, sa každý deň mení, ale vždy je to zaujímavé. Za to, čo sa mi z toho podarilo zachytiť, ďakujte im. Za to, čo sa mi zachytiť nepodarilo, mi môžete venovať trochu zhovievavosti, nie? Mám *síce* super staršieho brata, ale sestier sa mi nedostalo.

Túto knihu redigovala Nan Grahamová. Dost' často sa recenzenti románov – najmä od autorov, ktorí zvyčajne predávajú veľa výťažkov – vyjadrujú „Tomu a tomu by sa bola zišla poriadna redakcia.“ Tým, ktorí by boli v pokušení vyjadriť sa takto o *Príbehu vdovy Lisey*, by som najradšej ukázal vybrané stránky z prvej verzie môjho rukopisu aj s Naninými poznámkami. Poviem vám, že aj niektoré moje francúzske slohy v prvom ročníku sa mi vracali menej doškrtané. Nan urobila kus ohromnej roboty a ďakujem jej, že ma vyslala pred ľuďmi zakasaného a učesaného. A pokiaľ ide o tých zopár prípadov, v ktorých ju autor prehlasoval... poviem len toľko, že realita je Ralph.

Ďakujem L. aj R. D., ktorí čítali tieto stránky v prvej verzii rukopisu.

A napokon chcem zo srdca poďakovať Burtonovi Hatlenovi z Mainskej univerzity. Burt bol najlepší angličtinár, akého som kedy mal. To on mi prvý raz ukázal cestu k jazierku, ktoré nazýval „jazierkom jazyka, jazierkom mýtov, kam sa všetci schádzame napit'“. To bolo v šesťdesiatom ôsmom. Odvtedy som celé roky často kráčal chodníkom, ktorý tam vedie, a nepoznám lepšie miesto, kde môže človek tráviť svoje dni – voda je ešte stále sladká a ryby v nej ešte stále plávajú.

S. K.

Dokričím t'a domov.

Obsah

VÝPRAVA ZA HÍHA

- Lisey a Amanda** (Všetko rovnako) 8
Lisey a šialenec (Milovaný temnotou) 19
Lisey a strieborná lopatka (Počkaj, kým sa obráti vietor) 62
Lisey a krvavé híha (Všetok ten humus) 82

OVKESATOZV

- Lisey a dlhý, predlhý štvrtok** (Stupne híha) 127
Lisey a profesor (Máte z toho toto) 159
Lisey a zákon (Posadnutosť a vyčerpaná myseľ) 175
Lisey a Scott (Pod mňamkovým stromom) 194
Lisey a Čierny princ Inkunkov (Povinnosť lásky) 223
Lisey a argumenty proti šialenstvu (Dobrý brat) 235
Lisey a jazierko (Pssst – teraz musíš byť ticho) 289
Lisey v Greenlawne (Topoľovka) 328
Lisey a Amanda (Medzi sestrami) 349
Lisey a Scott (Lásočka) 375
Lisey a dlháň (Pafko pri stene) 394

LISEIN PRÍBEH

- Lisey a príbehový strom** (Scott si povie svoje) 419

STEPHEN KING

Príbeh vdovy Lisey

Z anglického originálu Lisey's Story (SCRIBNER,
1230 Avenue of the Americas, New York, NY 100 20)

preložila Marína Gálisová.

Redigovala Viera Prokešová.

Obálku navrhla Viera Fabianová.

Technická redaktorka Elena Benková.

Vydalo vydavateľstvo Ikar, a. s., Bratislava v roku 2008
ako svoju 2504. publikáciu.

Sadzba a zalomenie do strán PRO 2, a. s., Bratislava.

Vytlačili Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica.

ISBN 978-80-551-1578-8